`Anexă la H.C.J.S. nr. / 2012

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU

STRATEGIA

DE DEZVOLTARE A JUDEȚULUI SIBIU PENTRU PERIOADA 2012 – 2020 (REVIZUITĂ, ACTUALIZATĂ ŞI COMPLETATĂ)

SIBIU, 2012

CUPRINS

LISTA ANEXELOR....6
ABREVIERI....7

CAPITOLUL I
INTRODUCERE

I.1. NECESITATEA ELABORĂRII STRATEGIEI ÎN 2010. PROCEDURA DE LUCRU 9
I.2. SCOPUL ŞI VIZIUNEA STRATEGIEI....10
I.3. CONȚINUTUL STRATEGIEI....11
I.4. NECESITATEA REVIZUIRII, ACTUALIZĂRII ŞI COMPLETĂRII STRATEGIEI DIN 2010....12

CAPITOLUL II
ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ ŞI DE MEDIU A JUDEȚULUI

II.1. PREZENTAREA JUDEȚULUI SIBIU 15
II.1.1. Prezentarea generală. Repere istorice. 15
II.1.2. Cadrul natural 17
II.1.3. Potențialul socio-uman....19
II.2. ACTIVITATEA ECONOMICĂ ŞI TURISMUL 22
II.2.1. Industria, serviciile şi comerțul 22
II.2.2. Agricultura, silvicultura şi dezvoltarea rurală 32
II.2.3. Turism 42
II.3. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICIILE PUBLICE 47
II.3.1. Infrastructura de transport 47
II.3.2. Infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice 53
II.3.3. Infrastructura de comunicare şi mass-media 68
II.3.4. Siguranța publică şi evidența persoanelor....71
II.4. ASISTENȚA SOCIALĂ....76
II.5. EDUCAȚIA....81
II.5.1. Învățământul preuniversitar....81
II.5.2. Învățământul special 87
II.6. SĂNĂTATEA 94
II.6.1. Starea de sănătate a populației....94
II.6.2. Serviciile de sănătate 97
II.6.3. Resursele implicate în domeniul sănătății....98
II.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET 111
II.8. PROTECȚIA MEDIULUI....115
II.8.1. Aer 115
II.8.2. Apă....117
II.8.3. Sol....121
II.8.4. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii naturale protejate....124
II.8.5. Gestionarea deşeurilor 132
II.8.6. Resurse naturale....139
II.8.7. Zgomot....146
II.8.8. Riscul de mediu 147
II.9. RESURSELE UMANE ÎN JUDEȚUL SIBIU 151
II.9.1. FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ A ADULȚILOR....152
II.9.2. Cercetarea ştiințifică....153
II.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE 155

CAPITOLUL III

OBIECTIVELE GENERALE ŞI SPECIFICE DE DEZVOLTARE ALE JUDEȚULUI SIBIU, PE TERMEN SCURT 2013 – 2016 ŞI TERMEN MEDIU 2017 – 2020

III.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICII PUBLICE....159
III.1.1. Infrastructura de transport....159
III.1.2. Infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice....168
III.1.3. Siguranța publică şi evidența persoanelor....202
III.2. ASISTENȚĂ SOCIALĂ....205
III.3. TURISMUL....211
III.4. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ, AGRICULTURA ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ....214
III.4.1. Dezvoltarea economică....216
III.4.2. Agricultura....217
III.4.3. Silvicultura....217
III.4.4. Dezvoltarea rurală....218
III.4.5. Camera Agricolă a Județului Sibiu....220
III.5. EDUCAȚIA....214
III.5.1. Învățământ preuniversitar....223
III.5.2. Învățământ special....223
III.6. SĂNĂTATEA....226
III.6.1. SPITALUL CLINIC JUDEȚEAN DE URGENȚĂ SIBIU....228
III.6.2. SPITALUL DE PSIHIATRIE "DR. GHEORGHE PREDA" SIBIU....229
III.6.3. SPITALUL DE PNEUMOFTIZIOLOGIE SIBIU....230
III.6.4. CREAREA DE CENTRE MEDICO-SOCIALE ÎN MEDIUL RURAL....230
III.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT, TINERET....231
III.8. PROTECȚIA MEDIULUI....235
III.8.1. Aer....235
III.8.2. Apă....235
III.8.3. Sol....237
III.8.4. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii protejate....239
III.8.5. Gestionarea deşeurilor....240
III.8.6. Resurse naturale....248
III.8.7. Zgomot....248
III.8.8. Riscul de mediu....249
III.9. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE....253
III.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE....255

CAPITOLUL IV

PLANUL CONSILIULUI JUDEȚEAN SIBIU DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI PENTRU PERIOADA 2013-2016

IV.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ, SERVICIILE PUBLICE ŞI PROTECȚIA MEDIULUI....259
IV.1.1. Infrastructura de transport public rutier....259
IV.1.2. Infrastructura de apă şi apă uzată....263
IV.1.3. Gestionarea deşeurilor şi salubrizarea localităților....272
IV.2. ASISTENȚĂ SOCIALĂ....275
IV.3. TURISMUL....280
IV.4. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ....285
IV.4.1. Creşterea competitivității economice....285

IV.4.2. Dezvoltarea rurală....287
IV.5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL....289
IV.6. SĂNĂTATE....291
IV.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET....294
IV.8. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE....296
IV.9. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE....297

CAPITOLUL V
PLANUL DE MONITORIZARE A STRATEGIEI

V.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICIILE PUBLICE....300
V.1.1. Infrastructura de transport rutier....300
V.1.2. Infrastructura de apă şi apă uzată....301
V.1.3. Salubrizarea localităților şi gestionarea deşeurilor....305
V.1.4. Siguranța publică şi evidența persoanelor....310
V.2. ASISTENȚA SOCIALĂ....314
V.3. TURISMUL....318
V.4. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ, AGRICULTURA ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ....324
V.4.1. Creşterea competitivității economice....324
V.4.2. Agricultura....324
V.4.3. Silvicultura....326
V.4.4. Dezvoltarea rurală....327
V.4.5. Camera Agricolă a județului Sibiu....331
V.5. EDUCAȚIA....334
V.5.1. Învățământ preuniversitar....334
V.5.2. Învățământ special....338
V.6. SĂNĂTATEA....334
V.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET....334
V.8. PROTECȚIA MEDIULUI....365
V.8.1. Aer....365
V.8.2. Sol....367
V.8.3. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii protejate....368
V.8.4. Resurse naturale....370
V.8.5. Zgomot....371
V.8.6. Riscul de mediu....372
V.9. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE....373
V.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE....374

BIBLIOGRAFIE....380

LISTA ANEXELOR

Anexa 1	Componența echipelor de lucru la proiectele strategice 2013 - 2020
Anexa 2	Unitățile administrativ-teritoriale ale județului Sibiu
Anexa 3	Analiza SWOT pe domenii
Anexa 4	Producția agricolă vegetală și animală în perioada 2010
Anexa 5	Situația proiectelor finanțate în baza Programului de Dezvoltare a Infrastructurii Rurale instituit prin O.G. nr. 7/2006
Anexa 6	Populația stabilă a județului Sibiu la 1 ianuarie 2012
Anexa 7 a - f	Statistici privind domeniul sănătății
Anexa 8	Situația proiectelor Consiliului Județean Sibiu depuse în cadrul programelor cu finanțare europeană
Anexa 9	Asistența medicală comunitară

ABREVIERI

A.J.O.F.M.	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă
A.J.T.S.	Asociația Județeană de Turism Sibiu
A.J.V.P.S.	Asociația Județeană de Vânătoare şi Pescuit Sibiu
A.N.A.R.	Administrația Națională „Apele Române”
A.N.P.M.	Agenția Națională pentru Protecția Mediului
A.P.D.R.P.	Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit
A.P.L.	Administrația publică locală
A.P.M. Sibiu	Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu
A.R.P.M. Centru	Agenția Regională pentru Protecția Mediului Centru
A.T.O.P.	Autoritatea Teritorială de Ordine Publică
ABIDOB	Asociația Bibliotecarilor şi Documentariştilor din Bucureşti
ABIR	Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România
ADR Centru	Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
AMP	Asistenți maternali profesionişti
ANBPR	Asociația Națională a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare
APIA	Agenția de Plăți şi Intervenție pentru Agricultură
B.H.	Bazin Hidrografic
C.C.D.	Casa Corpului Didactic
C.C.E.S.T.	Compartimentul Cultură, Educație, Sport şi Turism
C.E.S.	Cerințe educative speciale
C.I.T	Centre de Informare Turistică
C.J.C.P.C.T.	Centrul Județean al Creației Populare “Cindrelul – Junii” Sibiu
C.J.R.A.E.	Centrul Județean de Resurse şi Asistență Educațională
C.J.S.	Consiliul Județean Sibiu
C.M.J.	Centru Militar Județean
C.N.M. ASTRA	Complex Național Muzeal ASTRA
CDI	Centre de Documentare şi Informare
CE	Consiliul European
CIA	Centru de Intervenție şi Asistență
CITO	Centru de Intervenție şi Terapie Ocupațională
CNADNR	Compania Națională de Autostrăzi şi Drumuri Naționale România
Comp A.T.M.	Compartiment Aprovizionare Tehnico Materială
D.G.A.S.P.C.	Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului
D.J.C.C.P.C.N.	Direcția Județeană pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural
D.J.C.E.S.T.	Direcția Județeană de Cultură, Educație, Sport şi Turism
D.J.E.P.	Direcția Județeană pentru Evidența Persoanelor
D.A.J.	Direcția pentru Agricultură a Județului Sibiu
D.M.I.	Domeniu Major de Intervenție
D.S.	Direcția Silvică
DADR	Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală
DC	Drum comunal
DEEE	Deşeuri de echipamente electrice şi electronice
DJ	Drum județean
DN	Drum național
DSP	Direcția de Sănătate Publică
F.E.A.D.R	Fondului European Agricol şi Dezvoltare Rurală
G.A.D.A.	Grupul de Acțiune pentru Dezvoltarea Agricolă

GAL	Grup de Acțiune Locală
GIS	Geographic Information System
H.C.J.	Hotărârea Consiliului Județean
H.G.	Hotărâre de Guvern
I.C.	Instituțiile de cultură din subordinea Consiliului Județean Sibiu
I.M.M.	Întreprinderi mici şi mijlocii
I.P.J.	Inspectoratul de Poliție Județean
I.S.U.	Inspectoratul pentru Situații de Urgență
I.T.R.S.V.	Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic şi de Vânătoare
INS	Institutul Național de Statistică
ISJ	Inspectoratul Școlar Județean
LEADER	Legături între Acțiuni de Dezvoltare Rurală
M.C.C.P.C.N.	Ministerul Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Cultural Național
MCC, MCC PCN	Ministerul Culturii şi Cultelor şi Patrimoniului Cultural Național
MMDD	Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile
NBRC	Nuclear, Bacteriologic, Radiologic, Chimic
O.G.	Ordonanță de Guvern
O.J.P.D.R.P.	Oficiul Județean pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit
O.M.G.	Organisme modificate genetic
O.N.G.	Organizații neguvernamentale
O.U.G.	Ordonanță de Urgență a Guvernului
P.I.T.	Puncte de informare turistice
PAC	Politica Agricolă Comună
PAS	Planul de Acțiune Școlară
PATJ	Planul de Amenajare al Teritoriului Județean
PIB	Produsul intern brut
PIP	Plan individualizat de protecție
PJGD	Planul Județean de Gestionare a Deşeurilor
PLAM	Planul Local de Acțiune pentru Mediu
PNDR	Programul Național de Dezvoltare Rurală
POR	Programul Operațional Regional
POS	Programul Operațional Sectorial
PRAI	Planul Regional de Acțiune pentru Învățământul Profesional şi Tehnic
PUG	Plan Urbanistic General
RNMCA	Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
S.G.A.	Sistem de Gospodărire a Apelor
S.H.	Sistem Hidrografic
SAM	Şcoli de Arte şi Meserii
SAS	Servicii de Asistență Socială
SCI	Situri de Importanță Comunitară
SIMIN	Sistem Meteorologic Național Integrat
SMC	Sistem de Management al Calității
SMO	Standarde minime obligatorii
SPA	Arii Speciale de Protecție Avifaunistică
SPAS	Serviciu Public de Asistență Socială
SR EN ISO	Standarde româneşti International Organization for Standardization
U.L.B.S.	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
UAMS	Unitatea de asistență medico socială
UE	Uniunea Europeană

CONSILIUL JUDEȚEAN
SIBIU

Strategia de dezvoltare a județului Sibiu pentru perioada 2012 - 2020

CAPITOLUL I
INTRODUCERE

I.1. NECESITATEA ELABORĂRII STRATEGIEI ÎN 2010. PROCEDURA DE LUCRU

Strategia trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a județului din punct de vedere economic, social, cultural, al învățământului, al turismului, al dezvoltării rurale ş.a., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaționale şi umane de care dispune județul Sibiu. Procesul de elaborare a Strategiei a vizat implicarea tuturor actorilor interesați în acest demers: autorități locale, cetățeni, prestatori de servicii, servicii deconcentrate, mass-media ş.a. Viziunea ce s-a conturat ca rezultat al acestui proces participativ este aplicabilă pentru întreg teritoriul județului Sibiu în perspectiva anului 2013, 2016 actualizat (termen scurt) şi cea a anului 2020 (termen mediu), cuprinzând principiile şi valorile care stau la baza dezvoltării strategice a județului.

În contextul realităților economico-sociale şi politice actuale (criza economică, continuarea procesului de descentralizare, posibilitatea atragerii de fonduri europene şi pentru perioada 2014 – 2020 ş.a.), Consiliul Județean Sibiu (C.J.S.) are nevoie de *un instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor şi gestionarea eficientă a resurselor necesare pentru dezvoltarea domeniilor de care răspunde direct, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea unor proiecte ce vor contribui la progresul general al județului.*

Din această perspectivă, o importanță deosebită o are capacitatea C.J.S. de a-şi planifica şi utiliza resursele limitate cu scopul de a satisface nevoile în continuă creştere ale comunității locale.

În anul 2006 au fost aprobate, prin Hotărârea C.J.S. nr. 38 din 27 aprilie, *Strategia şi Planul de Dezvoltare a Județului Sibiu pentru perioada 2006 – 2007 – 2013*. Această Strategie, valabilă până la aprobarea prezentei strategii, a fost în concordanță cu cea a Regiunii Centru care, la rândul ei, este corelată cu strategia națională de dezvoltare. Conducerea C.J.S. a considerat că este necesară actualizarea Strategiei din 2006 şi a solicitat evaluarea ei de către o firmă specializată în cadrul unui program Phare gestionat de Ministerul Economiei şi Finanțelor.

Raportul final întocmit în urma acestei evaluări, a arătat că Strategia ar putea fi îmbunătățită prin:

- introducerea unui set de indicatori tehnico-economici relevanți pentru cuantificarea şi evaluarea rezultatelor;
- introducerea unor obiective cuantificabile pentru domeniile prioritare de acțiune;
- prevederea unui management financiar al Strategiei, ceea ce implică realizarea unei planificări bugetare multianuale;
- stabilirea unui plan de implementare a Strategiei;

- prevederea unor metode specifice pentru evaluarea şi monitorizarea implementării Strategiei.

Având în vedere aceste propuneri precum şi necesitatea includerii noilor proiecte de investiții aflate în derulare, a celor în perspectivă şi a masterplanurilor deja existente pe anumite domenii, s-a hotărât elaborarea unei noi Strategii de dezvoltare a județului Sibiu, care să cuprindă priorități clare, cu obiective evaluate din punct de vedere financiar, a căror **posibilitate de realizare să rezulte dintr-o proiecție bugetară multianuală, pentru perioada** 2010 – 2013, 2013 – 2016 actualizată, precum şi direcții de dezvoltare ale județului pentru perioada 2017 - 2020.

Conform Regulamentului de Organizare şi Funcționare al C.J.S., activitatea de elaborare şi monitorizare a strategiei revine în sarcina Serviciului Strategii şi Programe. Odată aprobată prin hotărâre a C.J.S., responsabilitatea implementării Strategiei revine serviciilor din aparatul propriu al C.J.S. şi a instituțiilor subordonate, sub directa coordonare a conducerii.

Procesul de planificare strategică a fost demarat la sfârşitul anului 2008. În acest sens, C.J.S. a hotărât ca, în sprijinul elaborării Strategiei, pentru domeniile de dezvoltare de o mai mare complexitate din sfera de competență a Consiliului, să fie elaborate, de către firme specializate, patru masterplanuri în domeniile: infrastructură rutieră, asistență socială, cultură şi turism precum şi un studiu pentru strategia de dezvoltare a Societății „Drumuri şi Poduri" S.A. din subordinea C.J.S. Aceste studii de specialitate cât şi cele existente la data inițierii procesului de planificare strategică – *Masterplanul privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, Masterplanul privind extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, Studiul privind evacuarea şi epurarea apei menajere în partea inferioară a Hîrtibaciului, Masterplanul pentru sistemul de management integrat al deşeurilor din județul Sibiu, Planul Județean de Gestionare a Deşeurilor, Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, Studiul privind eficientizarea serviciilor de întreținere şi modernizare a drumurilor județene din județul Sibiu* – au stat la baza elaborării Strategiei.

Pentru fiecare domeniu de dezvoltare cuprins în Strategie a fost constituit câte un grup de lucru, coordonat de un funcționar din cadrul Serviciului Strategii şi Programe al Consiliului Județean Sibiu. Din aceste grupuri de lucru au făcut parte specialişti din instituții reprezentative ale județului Sibiu precum şi din structuri asociative locale sau zonale, din mediul privat ş.a. Activitatea grupurilor de lucru a fost avizată de un Comitet de Coordonare pentru Realizarea Strategiei (C.C.R.S.) la care au participat factorii de decizie de la nivel județean. De asemenea, Serviciul Strategii şi Programe a efectuat deplasări în județ, a colectat date din teritoriu de la autorități ale administrației publice locale, instituții publice, asociații, fundații şi cetățeni, aplicând un set de chestionare pentru populație în domeniile de dezvoltare importante pentru care C.J.S. nu deține studii de specialitate.

I.2. SCOPUL ŞI VIZIUNEA STRATEGIEI

Obiectivul principal al strategiei îl reprezintă atingerea unei *dezvoltări durabile a județului care să ducă la creşterea nivelului de trai al populației*. O modalitate de îndeplinire a acestui obiectiv o reprezintă dezvoltarea prioritară în județul Sibiu a sectoarelor de activitate aflate în competența C.J.S., în concordanță cu principiile dezvoltării durabile, pentru creşterea calității vieții şi gestionarea rațională a resurselor.

Consiliul Județean Sibiu îşi va îmbunătăți serviciile şi va creşte calitatea acestora prin eficientizarea activității din aparatul propriu şi din instituțiile subordonate, ținând seama de standardele europene, prin utilizarea eficientă a resurselor (umane, financiare, materiale) de care dispune pentru soluționarea problemelor identificate la nivelul județului şi pentru

atragerea de fonduri pentru dezvoltarea economico-socială a județului, conform competențelor sale legale.

Strategia de dezvoltare a județului Sibiu vizează prefigurarea reperelor strategice de dezvoltare a comunității pe o perioadă de 8 ani (10 ani de la aprobare).

În ceea ce privește scopul pe termen scurt al strategiei, acesta este de a pune la dispoziția Consiliului Județean, a Consiliilor Locale şi a celorlalte instituții din județ un instrument de lucru care să faciliteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea unor proiecte ce vor contribui la dezvoltarea economico-socială a județului Sibiu.

Scopul pe termen mediu al strategiei este de a contribui la transformarea județului într-o zonă cu un caracter distinct, atractiv din punct de vedere turistic şi cultural şi cu o economie viabilă, capabil să ofere locuitorilor condiții de trai mai bune, într-un mediu curat şi protejat, orientând activitățile tuturor factorilor interesați de progresul economic şi social al județului, al localităților urbane şi rurale, în direcția ce trebuie urmată pentru susținerea dezvoltării durabile viitoare.

În viziunea Strategiei adoptată în 2010, Consiliul Județean Sibiu *va deveni principalul factor catalizator al dezvoltării durabile județene, țintind ca județul să ocupe unul din primele două locuri în Regiune şi să fie în primele 10 județe din țară, conform principalilor indicatori economico-sociali* (creşterea reală a PIB, valoare PIB/locuitor, rata şomajului, câştigul salarial mediu net lunar – lei/salariat ş.a. – a se vedea *Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în profil teritorial până în 2012*, publicată în iunie 2009 de către Comisia Națională de Prognoză şi cea publicată în iunie 2012).[1]

Experiența internațională a arătat că proiectele şi programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când există o coordonare la nivel strategic. Astfel, Strategia trebuie să reflecte o atitudine realistă şi responsabilă, orientată către comunitate, către cetățean.

I.3. CONȚINUTUL STRATEGIEI

Consiliul Județean, Sibiu ca autoritate deliberativă a administrației publice locale, constituită la nivel județean pentru coordonarea activității consiliilor comunale, orăşeneşti şi municipale, în vederea realizării serviciilor publice de interes județean, are misiunea de a adopta strategii, prognoze şi programe de dezvoltare economico-socială şi de mediu ale județului şi de a urmări, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora.

În acest sens, Consiliul Județean asigură, potrivit competențelor sale conferite de lege, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind: educația; serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a familiei, a persoanelor vârstnice şi a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială; sănătatea; cultura; tineretul; sportul; ordinea publică; situațiile de urgență; protecția şi refacerea mediului; conservarea, restaurarea şi punerea în valoare a monumentelor istorice şi de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice şi rezervațiilor naturale; evidența persoanelor; podurile şi drumurile publice; serviciile comunitare de utilitate publică de interes județean; alte servicii publice stabilite prin lege.

Având în vedere atribuțiile conferite de lege, Consiliul Județean Sibiu a realizat o analiză socio-economică şi de mediu a județului, identificând atât punctele tari şi slabe din interiorul instituției, a instituțiilor subordonate precum şi oportunitățile şi riscurile externe activităților acestora, pe fiecare domeniu de dezvoltare în parte.

Pe baza acestei analize s-au conturat obiectivele de dezvoltare pe domenii de interes la nivel județean şi cele specifice competențelor Consiliului Județean.

[1] Comisia Națională de Prognoză - www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_iunie_2009.pdf; Comisia Națională de Prognoză - http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

Planificarea strategică județeană s-a bazat pe elementele specifice ale planificării la nivel central, regional şi local.

Pe baza Strategiei Consiliul Județean Sibiu care îşi va putea gestiona resursele într-un mod mult mai eficient şi eficace şi îşi va desfăşura activitatea pe baza unor coordonate stabilite.

Beneficiarii direcți ai implementării Strategiei sunt:

- instituțiile din subordinea Consiliului Județean Sibiu;
- cele 64 de Consilii Locale din județul Sibiu;
- populația județului Sibiu care va beneficia de rezultatele implementării obiectivelor strategice;
- instituțiile publice ale județului Sibiu cu atribuții în domeniul social, al sănătății, educației, culturii, mediului ș.a.;
- agenții economici şi potențiali investitori;
- mediul asociativ;
- turiştii români şi străini.

Procesul de elaborare a strategiei a avut o dimensiune participativă şi a respectat principiile dialogului, comunicării şi consultării, transparenței, responsabilității şi eficienței.

Strategia cuprinde 5 capitole, după cum urmează:

Capitolul I – prezintă scopul şi conținutul documentului – revizuit şi completat;

Capitolul II – prezintă situația existentă la nivelul județului pe fiecare domeniu de interes pentru Consiliul Județean Sibiu - actualizată;

Capitolul III – conține prioritățile de dezvoltare ale județului şi obiectivele generale şi specifice de dezvoltare, atât pe termen scurt cât şi pe termen mediu (2010 – 2013, **2013 – 2016** actualizate şi completate şi 2014 – 2020, **2017 – 2020** actualizate şi completate);

Capitolul IV – conține planurile de acțiuni pentru implementarea, de către C.J.S., a Strategiei pe termen scurt, 2013 – 2016 actualizate şi completate;

Capitolul V – prezintă un plan de evaluare şi monitorizare a implementării Strategiei județene pe termen scurt 2010-2013, **2013 – 2016 actualizat şi completat**.

Prioritățile Strategiei vizează infrastructura de transport, infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice de interes județean, serviciile de asistență socială şi învățământul special, protecția patrimoniului cultural, turismul, agricultura şi dezvoltarea rurală, protecția mediului, dezvoltarea resurselor umane, sănătatea şi siguranța publică, capacitatea administrativă a C.J.S. şi atragerea de investiții în județ.

I.4. NECESITATEA REVIZUIRII, ACTUALIZĂRII ŞI COMPLETĂRII STRATEGIEI DIN 2010

În contextul **realităților şi schimbărilor economico-sociale şi politice din ultimii ani**, atât din **țară cât şi de pe plan mondial** (persistenta criză economică, continuarea procesului de descentralizare, schimbarea conducerii C.J.S., posibilitatea atragerii de fonduri europene şi pentru perioada 2014 – 2020 ș.a.), **a devenit necesară revizuirea, actualizarea şi completare Strategiei din 2010** ca *instrument de lucru pentru organizarea activităților, prioritizarea investițiilor şi gestionarea eficientă a resurselor necesare pentru dezvoltarea domeniilor de care răspunde direct, instrument care să fundamenteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea proiectelor noi şi a celor aflate în derulare ce vor contribui la progresul general al județului.*

Consiliului Județean Sibiu (C.J.S.) are nevoie de *un instrument de lucru adaptat nevoilor identificate de conducerea executivă, document în care au fost înscrise o serie de proiecte strategice noi, importante pentru dezvoltatrea economică şi socială a Județului, **ce***

se vor implementa în perioada 2013 – 2016, susținute de o proiecție bugetară multianuală aferentă (alături de proiectele actuale aflate în implementare ale C.J.S.).

Demersul de revizuire, actualizare şi completare a Strategiei a fost început din luna iulie 2012 şi pentru fiecare proiect de dezvoltare ce va fi cuprins în Strategie a fost constituită câte o echipă de proiect formată din angajați ai C.J.S. (Anexa 1a*), specialişti din domniile: financiar, juridic, tehnic, strategii – programe şi managementul proiectului, care au creionat principalele acțiuni ce se vor întreprinde şi au estimat sumele necesare pentru realizarea acestor proiecte. Au fost consultați specialişti în domeniile vizate şi instituțiile implicate în aceste proiecte viitoare.*

Completarea Strategiei cu aceste proiecte a fost supusă dezbaterii în luna noiembrie 2012 în 2 etape şi anume:

1. ***Dezbaterea cu toți consilierii județeni, în calitate de reprezentanți legimiti ai comunității care i-a ales – cetățenii Județului Sibiu;***
2. ***Dezbaterea publică la care vor participa toți factorii interesați de obiectivele strategice prioritare ale C.J.S. pentru dezvoltarea economico-socială a județului: autorități locale, cetățeni, prestatori de servicii, servicii deconcentrate, mass-media ş.a.***

A fost revizuit şi completat subcapitolul de sănătate din primele capitole ale Strategiei şi introdus şi la Capitolul V cu un plan de evaluare şi monitorizare a realizării obiectivelor strategice propuse, având în vedere că acest domeniu este prioritar pentru conducerea executivă a C.J.S.

De asemenea, a fost completat şi Capitolul III cu un subcapitol ce vizează dezvoltarea economică a județului şi importanța C.J.S. în creşterea economică a județului. Implicarea şi promovarea proiectelor de dezvoltare economică sunt premizele creării de noi locuri de muncă şi implicit a creşterii nivelului de trai al populației, acestea fiind dezideratele considerate esențiale pentru dezvoltarea durabilă a județului - obiectivul principal al Strategiei.

Cele 20 de obiective şi proiecte prioritare ale conducerii executive a Consiliului Județean Sibiu, care **vor completa** actuala Strategie de dezvoltare a județului, sunt grupate în 7 domenii de interes pentru județ, domenii în strânsă legătură cu viitoarele domenii de investiții regionale finanțate prin fonduri europene în perioada 2014 – 2020 (proiecte integrate pentru dezvoltare urbană, infrastructură publică de transport, sănătate, turism, socială, de educație etc., mediu de afaceri de importanță regională şi locală, comunități defavorizate etc.), astfel:

1. **DEZVOLTAREA ECONOMICĂ:**

1.1 Sprijin pentru dezvoltarea parcurilor industriale, a infrastructurii generale necesare unei bune funcționări a acestora, promovarea acestora şi atragerea investitorilor cu scopul creării de locuri de muncă şi reducerii şomajului în Județul Sibiu

1.2 Sprijin pentru dezvoltarea şi/sau deschiderea de centre / depozite pentru sortarea / păstrarea produselor agroalimentare (specializare pe produse: animaliere şi legume / fructe) în vederea desfacerii produselor prin lanțuri mari de magazine

1.3 Înființarea Pieței Țărăneşti Transilvania, de tip piață volantă, pentru valorificarea şi desfacerea produselor agricole şi agroalimentare locale / tradiționale, la preț de producător şi stimularea producătorilor în comercializarea / vânzarea directă a produselor realizate din ferma / gospodăria proprie, în acest mod asigurându-se trasabilitatea produselor (încurajarea consumului local şi eliminarea intermediarilor)

1.4 Facilitarea dezvoltării unui centru expozițional – lângă Aeroportul Internațional Sibiu – pentru intensificare schimburi economice, dezvoltare mediu de afaceri

2. **INFRASTRUCTURA GENERALĂ:**

2.1 Reabilitarea şi modernizarea drumurilor comunale şi judeţene, a podurilor şi podeţelor şi a porţilor de intrare în judeţ
2.2 Dezvoltarea activităţilor Aeroportului Internaţional Sibiu pe traficul de călători, inclusiv pentru transport mărfuri tip Cargo
2.3 Extindere / reabilitare infrastructură de apă şi canalizare în judeţul Sibiu

3. **SĂNĂTATE:**

3.1 Modernizarea, extinderea şi dotarea Spitalului Clinic Judeţean de Urgenţă / Modernizarea şi dotarea Spitalului de Psihiatrie şi a celui de Pneumoftiziologie
3.2 Implicarea în parteneriate pentru deschiderea de centre medico-sociale în mediul rural

4. **CULTURĂ ŞI SPORT:**

4.1 Organizarea Zilelor culturale ale judeţului Sibiu în cele 5 zone etnofolclorice ale judeţului Sibiu: Mărginimea Sibiului, Ţara Oltului, Podişul Hârtibaciului, Valea Secaşelor şi Valea Târnavelor
4.2 Implicarea în parteneriate pentru deschiderea de centre culturale la nivel de sat/comună care să cuprindă: cămine culturale modernizate, biblioteci comunale, cluburi de internet
4.3 Amenajarea de terenuri multifuncţionale de sport şi petrecere a timpului liber în mediul rural
4.4 Amenajarea de terenuri de joacă pentru copii în mediul rural
4.5 Încurajarea / sprijinirea mişcării sportive din judeţul Sibiu (campionate de fotbal, volei, baschet, hambal, şah etc.) la nivel de liceu, regiune, judeţ.
4.6 Valorificarea patrimoniului istoric / cultural al Bibliotecii Judeţene Astra Sibiu şi transformarea acesteia în bibliotecă de interes naţional;

5. **TURISM:**

5.1 Promovarea traseelor turistice tematice pe cele 5 zone ale judeţului Sibiu: Mărginimea Sibiului, Ţara Oltului, Podişul Hârtibaciului, Valea Secaşelor şi Valea Târnavelor
5.2 Dezvoltarea staţiunii balneo-climaterice Bazna – introducerea în circuitul turistic şi clasificarea în staţiune de interes naţional

6. **ASISTENŢĂ SOCIALĂ:**

6.1 Dezvoltarea unor reţele sociale zonale / locale de prevenire a instituţionalizării şi înfiinţarea de unităţi de asistenţă socială adaptate nevoilor identificate în judeţ; încurajarea şi sprijinirea furnizorilor privaţi de servicii sociale;
6.2 Creşterea nivelului de trai a comunităţilor de romi / a comunităţilor defavorizate prin crearea unei infrastructuri de utilităţi şi facilitarea obţinerii unor locuinţe sau terenuri în mediul rural, precum şi dezvoltarea unor servicii sociale de sprijin

7. **DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE:**

7.1 Pregătirea profesională a forţei de muncă la nivelul judeţului Sibiu (mediu rural şi mic urban)

Implementarea cu succes a Strategiei presupune implicarea activă a tuturor factorilor interesaţi de progresul economic şi social al judeţului: instituţii publice, organizaţii, asociaţii, investitori şi cetăţeni ai judeţului.

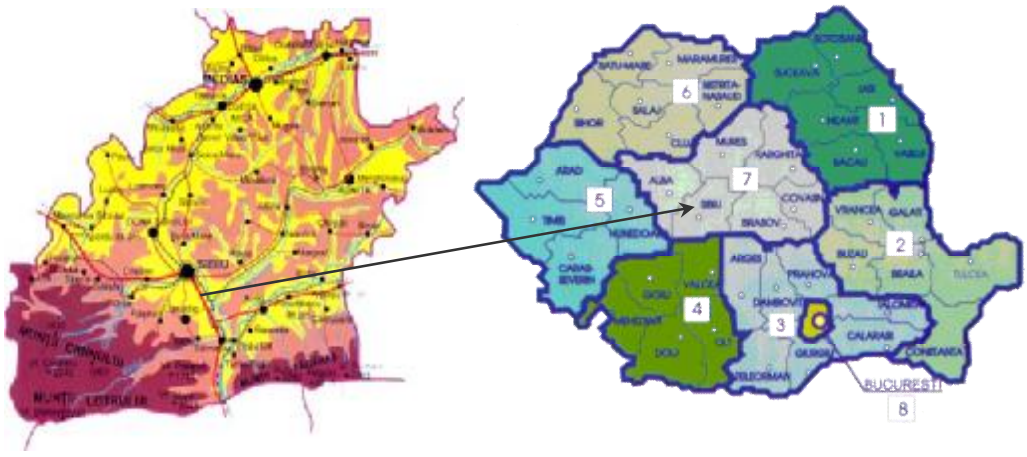
CAPITOLUL II
ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ ŞI DE MEDIU A JUDEȚULUI

II.1. PREZENTAREA JUDEȚULUI SIBIU

Județul Sibiu face parte din Regiunea Centru alături de județele Alba, Braşov, Covasna, Harghita şi Mureş.

Cele opt Regiuni de Dezvoltare ale României sunt zone care cuprind teritoriile județelor în cauză, constituite în baza unor convenții încheiate de reprezentanții consiliilor județene conform Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională.

Județul Sibiu – Regiunea Centru

Programul Operațional Regional (POR), Regiunile de Dezvoltare ale României, iunie 2007[2]

II.1.1. Prezentarea generală. Repere istorice.

Județul Sibiu, situat în centrul României, în partea de sud a Transilvaniei, străjuit de munții Făgăraşului, Cibinului şi Lotrului, la o distanță de 273 km de Bucureşti, capitala țării, se încadrează între următoarele coordonate:

- între $45^0$28’ şi $46^0$17’ latitudine nordică, localitățile extreme fiind satul Prod, comuna Hoghilag, în nord şi satul Paltin, comuna Boița, în sud;
- între $23^0$35’ şi $24^0$57’ longitudine estică, la extreme situându-se comuna Jina în vest şi satul Țeline, comuna Brădeni, în est.

Încadrându-se între județele de mărime mijlocie, județul Sibiu ocupă o parte a Podişului Transilvaniei cu o suprafață de 5433 km², ceea ce reprezintă 2,3 % din teritoriul țării, clasându-se pe locul 24 din acest punct de vedere, şi 15,9 % din teritoriul Regiunii Centru.

Organizarea administrativă a județului cuprinde: 2 municipii (Sibiu şi Mediaş), 9 oraşe (Agnita, Avrig, Cisnădie, Copşa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Sălişte, Tălmaciu) şi 53 de comune (unitățile administrativ-teritoriale ale județului Sibiu sunt prezentate în Anexa 2).

Repere istorice

Ținutul Sibiului, prin poziția sa la răscrucea unor vechi drumuri comerciale, situate pe malurile râurilor, a constituit, de milenii, leagănul unor culturi străvechi atestate de vestigiile arheologice deosebit de bogate (începând din Paleolitic şi Neolitic). Locuirea dacică şi

[2] www.inforegio.ro – Documente – Documente strategice - POR Document de Programare RO.doc (pag.5)

mărturiile din epoca romană surprind prin valoarea istorică a dovezilor arheologice. Urmele de drumuri, cetăți, obiecte de uz casnic dar şi unelte ale populației autohtone daco-romane dovedesc atât continuitatea populației pe aceste meleaguri, dar şi gradul de civilizație atins. Donariumul de la Biertan, datat în secolul al IV-lea, cuprinde pe lângă monograma lui Christos şi o inscripție latină cu numele donatorului: „Ego Zenovius votum posui" (Eu Zenovie am pus această ofrandă) şi semnalează existența unor comunități de creştini în spațiul intercarpatic.

Din epoca feudală ținutul Sibiului moşteneşte o istorie foarte bogată în evenimente dar şi un patrimoniu cultural valoros. Începând cu sec. IX, ungurii pătrund şi cuceresc treptat Transilvania, marile resurse naturale existente determinând colonizarea graduală. Regii unguri, sub motivația apărării „pământului regesc" de valurile migratoare din est şi sud, au adus coloniştii saşi, începuturile colonizării saşilor datând din perioada regelui Geza al II-a (1141-1162). Zona Sibiului a fost şi cea mai intens colonizată, din sec. XIII fiind recunoscut voievodatul Transilvaniei.

Provincia Sibiului (cu 10 scaune), împreună cu districtele Braşov şi Bistrița, a format între 1486 şi 1876, Universitas Saxonum (obştea saşilor), cunoscând o dezvoltare economică deosebită, faima breslelor sibiene şi comerțul întreținut de acestea fiind cunoscut în toată Europa. Cetatea Sibiului a devenit capitala Transilvaniei (între 1703-1717 şi 1732-1790), iar în timpul revoluției de la 1848, este cel mai important centru național, politic, cultural al românilor din Transilvania. De altfel, aici s-a stabilit şi sediul Comitetului Național Român (condus de marile personalități ale Revoluției din Transilvania: Simion Bărnuțiu, Axente Sever, August Treboniu Laurian, Avram Iancu, ş.a.).

Sibiul şi ținutul cunosc treptat o activitate efervescentă atât în plan cultural cât mai ales în plan economico-social, de aceste meleaguri fiind ataşate o serie de realizări remarcabile în variate domenii (ştiință, educație, industrie, transporturi, comunicații, ş.a.). Structura şi nivelul învățământului local: german, maghiar şi românesc a fost remarcabilă şi foarte apreciată, şcolile sibiene fiind frecventate şi recomandate. Modelul de conviețuire autohton a unor populații etnice diferite, fiecare cu o cultură proprie distinctă, a condus treptat la o multiculturalitate specifică, potențând toate marile realizări ale epocilor trecute. Aici a stabilit episcopul Andrei Şaguna sediul Mitropoliei Ortodoxe a Ardealului şi al Institutului Teologic, şi tot aici comunitatea săsească a stabilit sediul Consistoriului Evanghelic (după ce acesta se afla de aproape trei secole la Biertan). Aici s-au înființat instituții emblematice pentru destinul național: Asociațiunea ASTRA dar şi Banca Albina. Sfârşitul sec. XIX a prefațat, prin activitatea politico-economică memorandistă locală, Marea Unire de la 1918. Sibiul a fost desemnat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia drept sediu al viitorului guvern românesc provincial, reprezentat prin Consiliul Dirigent[3].

Sec. XX-lea a reprezentat pentru întregul ținut o epocă a dezvoltării industriale, susținută într-o primă fază de forțele creatoare ale capitalismului (se poate consemna transformarea Sibiului şi a localităților urbane din centre meşteşugăreşti în oraşe industrial-agrare), iar în faza a doua, după 1948, prin instaurarea Republicii Populare Române şi „revoluția comunistă" prin transformarea radicală a bazelor şi structurilor societății sibiene. Din punct de vedere economic, județul Sibiu a cunoscut o creştere continuă, întreprinderile industriale edificate pe diferite specializări (atât în industria grea cât şi uşoară) susținând acest trend. Din punct de vedere politico-social, evenimentele revoluționare din 1989 au descătuşat energiile populației sibiene, Sibiul fiind alături de Timişoara şi Bucureşti în prim planul manifestărilor, optând pentru libertate şi democrație.

Perioada de după 1990 poate fi definită ca o perioadă de tranziție spre economia de piață, cele cinci decenii de transformări comuniste punându-şi amprenta asupra mentalității

[3] Repere istorice – sursa: *Monografia județului Sibiu*, Editura Sport – Turism.București, 1981 (pag. 54 - 97)

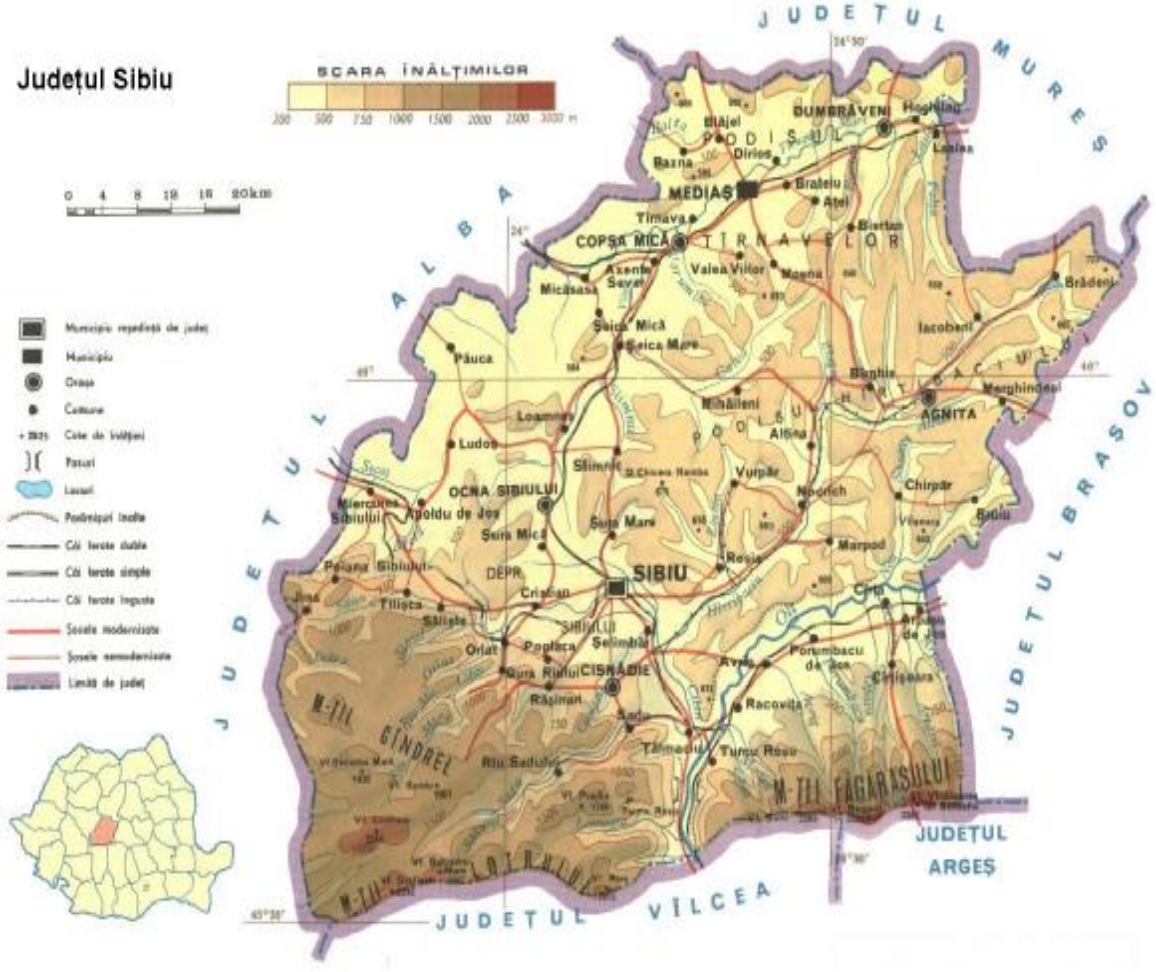
colective dar şi constituind obstacole serioase în dezvoltarea armonioasă şi integrarea în economia europeană. Evoluția societății sibiene postdecembriste este specifică tuturor țărilor din Europa de est, care au ales calea democrației şi a integrării în structurile de apărare euroatlantice (NATO - 2004) şi în Uniunea Europeană (2007).

Anul 2007 a reprezentat, pentru Municipiul Sibiu şi întreg județul o revitalizare atât a activităților cultural-turistice, cât şi a celor economice, prin Programul "Sibiu – Capitală Culturală Europeană".

II.1.2. Cadrul natural

Relieful județului coboară de la sud, din zona montană care ocupă aproximativ 30% din suprafața județului, reprezentată de Munții Făgăraşului unde se întâlnesc înălțimi ce depăşesc 2.500 m (vf. Negoiu 2.535 m, vf. Vânătoarea lui Buteanu 2.508 m), munții Cibinului şi ai Lotrului cu suprafețe plane uşor vălurite chiar la altitudini de peste 2.200 m (masivul Cindrelului şi Ştefleşti), cu ridicat potențial turistic şi de dezvoltare a zootehniei, spre nord unde se întinde pe aproximativ 50% din suprafața județului zona de podiş (podişurile Hîrtibaciului, Secaşelor şi Tîrnavelor) cu relief deluros cu înălțimi ale dealurilor între 490 m şi 749 m. Între zona montană şi cea de podiş trecerea se face printr-o zonă depresionară de contact (depresiunea Făgăraşului sau Țara Oltului, Sibiului, Săliştei şi Apoldului sau Secaşului) care se desfăşoară aproape continuu între cele două trepte de relief şi ocupă aproximativ 20% din suprafața județului, propice culturilor agricole.

Harta geo-fizică a județului Sibiu

Din suprafața administrativă a județului Sibiu de 543.248 ha ponderea principală este reprezentată de terenuri agricole (56%) şi terenuri cu vegetație forestieră (37%), restul terenurilor ocupând doar 7% din suprafața totală.[4]

Pădurile reprezintă o resursă importantă a județului Sibiu, fondul forestier cuprins în principal din conifere şi foioase, asigurând materie primă pentru industria lemnului, fiind şi sursă de energie pentru comunitățile din mediul rural.

Teritoriul județului Sibiu se împarte în două bazine hidrografice principale, B.H. Olt şi B.H. Mureş, ale căror cursuri de apă totalizează o lungime de 1331 km în bazinul Oltului (râurile Olt, Cibin, Hîrtibaciu şi afluenți direcți) şi 606 km în bazinul hidrografic Mureş (râul Tîrnava Mare şi afluenți direcți).

Un număr mare de lacuri naturale (printre care se află lacuri glaciare şi sărate) cât şi lacuri artificiale (pentru piscicultură, irigații, hidroenergie, alimentare cu apă şi agrement) completează rețeaua hidrografică a județului.

Apele subterane au straturi acvifere cuprinse între 1,2 şi 10 m, cu debite variind între 0,2 – 8 l/s. În zonele înalte adâncimile variază între 5 – 10 m, iar în zona de luncă pânza de apă freatică se află la o adâncime mai mică, respectiv 5 m.

Cadrul biogeografic deosebit de complex al județului Sibiu dispune de o mare varietate de ecosisteme, o concentrare de habitate cu un număr mare de specii rare, relicte şi endemice în masivele montane Făgăraş, Cindrel şi Lotru. De asemenea, zone cu o bogată diversitate biologică, în special avifaunistică, se întâlnesc în luncile râurilor Olt, Cibin, Hîrtibaciu şi Visa.

În județul Sibiu beneficiază de un statut legal de protecție la nivel național sau județean un număr de 23 de arii protejate (12 rezervații naturale şi 11 monumente ale naturii), a căror suprafață însumată reprezintă 3,6% (19.395,8 ha) din suprafața totală a județului. De asemenea, siturile *Natura 2000* au o suprafață de 262.258,37 ha, aceasta reprezentând 48,07% din teritoriul administrativ al județului Sibiu. Bibliografia cuprinde Raportul privind starea mediului pe anul 2008 unde sunt prezentate toate cele 23 de monumente ale naturii şi rezervații naturale ale județului.

Flora județului Sibiu numără peste 5.500 specii de plante, dintre care 2.345 specii de cormofite (67% din speciile din flora României). Un număr de peste 40 de specii sunt endemice pentru Munții Carpați.

Fauna județului Sibiu este şi ea bogată şi diversă, dată fiind multitudinea tipurilor de ecosisteme terestre şi acvatice. În fauna județului Sibiu se regăseşte aproape jumătate din totalul speciilor de mamifere ale țării şi 54% din cel al păsărilor.

Resursele subsolului cuprind:

- rocile constitutive ale zonei muntoase, cu rezerve inepuizabile, folosite ca materiale de construcție, din care se exploatează şisturi cristaline pe văile Sadului şi Lotrioarei şi zăcământul de cristale marmoreene la Porumbacul de Sus şi Arpaşul de Jos;
- apele minerale clorosodice, utilizate în stațiunile Ocna Sibiului, Bazna şi Miercurea Sibiului;
- sarea care apare în cutele diapire în Miercurea Sibiului şi Ocna Sibiului, dar care în prezent nu se exploatează;
- rezerve de argilă, pietriş şi nisip folosite în construcții şi în industria materialelor de construcție se găsesc în zona depresionară şi în luncile râurilor.

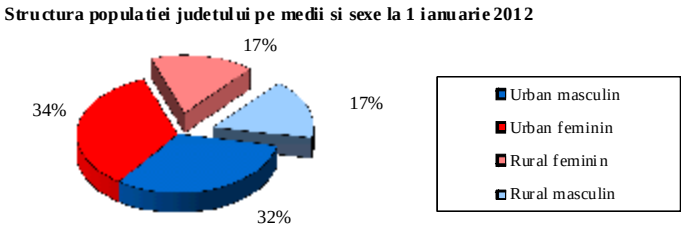
Există de asemenea bogate resurse de gaze naturale**.** Din depozitele de gaz-metan din Transilvania, având cel mai curat gaz natural, cu un conținut de până la 99% metan, o pătrime se găseşte pe teritoriul județului Sibiu, dintre care cu semnificație economică deosebită sunt cele de la Bazna, Copşa Mică, Noul Săsesc, Ilimbav şi Ghijasa.

[4] *Raport privind starea mediului pe anul 2008 în județul Sibiu*, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2009

Teritoriul județului Sibiu aparține în proporție de cca. 75% (nord şi centru) sectorului cu climă continental-moderată şi în proporție de cca. 25% (sud) sectorului cu climă de munte.

II.1.3. Potențialul socio-uman

Populația județului era la 01.01.2012 de **426.181** (față de 425.134 la 01 iulie 2009**)**, dintre care **207.298** de gen masculin (206.576 – în 2009) şi **218.883** de gen feminin (218.558 – în 2009), **283.510** în mediul urban (285.020 – în 2009) şi **142.671** în mediul rural (140.114 – în 2009).

Se poate observa o creştere a numărului total al populației din județ, a numărului de persoane de gen masculin şi a populației rurale, în ultimii 3 ani (2009 - 2012).

Situația populației județului este prezentată în Anexa 6 *Populația stabilă a județului Sibiu la 1 ianuarie 2012*.

Proiectările demografice reprezintă un instrument fundamental în elaborarea programelor şi strategiilor de dezvoltare economică şi socială. Populația cunoaşte la ora actuală un proces de regres accentuat datorat îmbătrânirii, scăderii fertilității şi a migrației, fenomene demografice care se pot constata în toate țările dezvoltate. În perspectivă, aceste fenomene vor creşte în intensitate şi vor genera efecte multiple în societate. Cunoaşterea evoluției resurselor de muncă şi a populației active este necesară pentru fundamentarea programelor de dezvoltare economică şi socială.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (Alba Iulia) a realizat un studiu privind *Situația demografică a Regiunii Centru în 2009*, concepută pe baza datelor furnizate de către Institutul Național de Statistică, şi anume evaluarea la nivel regional a informațiilor conținute în prognoza populației în orizontul anului 2050.

Evoluția populației în perioada 2007-2050 -varianta medie- mii persoane								
	2007	**2010**	**2015**	**2020**	**2025**	**2050**	**Variație abs. 2050/2007**	**Variație 2050/2007**
România	21.537,6	21.226,3	20.696,6	20.026,4	19.243,4	16.083,3	-5.454,3	-25,3%
Regiunea Centru	2.524	2.509,5	2.460,7	2.391,6	2.305,4	1.906,8	-617,2	-24,5%
Alba	376,1	371,0	357,6	341,7	323,6	238,5	-137,6	-36,6%
Braşov	593,9	593,1	584,8	570,6	551,1	468,3	-125,6	-21,1%
Covasna	223,4	221,2	216,8	210,5	202,7	164,6	-58,8	-26,3%
Harghita	325,6	322,3	314,8	305,0	293,2	230,6	-95	-29,2%
Mureş	581,8	580,3	570,7	557,2	540,7	436,6	-145,2	-25,0%
Sibiu	**423,2**	**421,6**	**416,0**	**406,6**	**394,1**	**368,2**	**-55**	-13,0%

În 2008, efectivul populației Regiunii Centru era de 2.524,6 mii locuitori, se prognozează că până în 2025 aceasta va scădea cu 219,2 mii, iar până în 2050 populația va

scădea cu 617,8 mii ajungând la 1.906,8 mii. Factorul cel mai important care va influența acest fenomen este scăderea naturală.

La nivel național, se va înregistra o scădere a populației tuturor județelor. În comparație cu alte județe, cele ale Regiunii Centru vor pierde mai puțini locuitori (valoarea maximă -36,4% în județul Alba). Scăderea populației la nivelul județelor se va datora menținerii unui deficit al naşterilor în raport cu numărul deceselor (spor natural negativ), la care se va adăuga soldul cumulat al migrației interne şi externe. Pentru județul Sibiu este proiectată cea mai mică reducere, situație care se datorează soldului migrator pozitiv.

Județele Sibiu şi Braşov sunt caracterizate de un grad mare de urbanizare, dezvoltare economică şi socială. Aceasta se constituie în factor de atracție pentru populația altor județe şi astfel declinul demografic este mai puțin accentuat (se prognozează sold migrator pozitiv).

Evoluția prognozată a structurii populației pe grupe de vârstă - %

	0-14 ani			**15-64 ani**			**65 ani şi peste**		
	2007	**2025**	**2050**	**2007**	**2025**	**2050**	**2007**	**2025**	**2050**
România	15,3	13,1	10,0	69,9	69,5	58,5	14,8	17,4	31,5
Regiunea Centru	15,5	13,0	10,1	70,6	69,4	58,6	13,9	17,6	31,3
Alba	14,9	12,1	8,3	69,9	69,2	56,3	15,2	18,8	35,4
Braşov	14,0	12,0	9,5	73,3	69,6	59,5	12,7	18,4	31,0
Covasna	16,6	13,7	10,1	69,9	68,8	57,6	13,5	17,5	32,3
Harghita	16,4	13,6	10,3	69,7	68,9	57,5	13,9	17,5	32,2
Mureş	16,1	13,9	10,9	68,7	69,0	58,5	15,2	17,1	30,6
Sibiu	**15.8**	**13.0**	**10.9**	**71.4**	**70.5**	**60.2**	**12.8**	**16.5**	**28.9**

În județele Mureş, Braşov şi Sibiu, scăderea absolută pe grupe de vârstă este cea mai accentuată datorită efectivelor mari de populație în comparație cu celelalte județe din Regiune şi este determinată de rata redusă a fertilității şi sporului natural negativ care va atinge cele mai mari valori în aceste județe. Analiza ponderii grupelor de vârstă în perioada 2007-2050 arată schimbările care se vor produce în raportul între tineri şi vârstnici. Până în 2015, numărul tinerilor se va menține mai mare decât al vârstnicilor, dar raportul se va schimba, populația Regiunii va cunoaşte un proces accentuat de îmbătrânire.

Populația tânără va scădea accentuat în proporții de 40-65%, iar populația în vârstă aptă de muncă se va înscrie tot într-un trend descrescător. În prima perioadă, până în 2010, populația va creşte uşor prin intrarea în rândurile populației adulte a generațiilor relativ numeroase născute pe parcursul ultimilor ani ai politicii nataliste.

A II-a perioadă va fi marcată de intrarea generațiilor născute după 1990, caracterizate de scăderea natalității. Populația adultă a județului Sibiu înregistrează cea mai redusă scădere (-26,6%).

Populația vârstnică a crescut continuu în ultimii 50 ani, atât numeric cât şi procentual. Procesul de îmbătrânire demografică va continua, fiind anticipată o creştere numerică continuă. La nivelul regiunii, efectivul acestei grupe de vârstă va fi mai mare cu 258,2 mii, reprezentând o creştere de 73,6% față de anul 2007. Populația de peste 80 ani va creşte într-un ritm mai rapid. În cadrul acestei grupe de vârstă, populația feminină predomină datorită speranței de viață mai mari a femeilor. Toate județele vor înregistra creşteri ale populație în vârstă, dar mai accentuat în județele Sibiu și Brașov (+95,4% respectiv +92,3%).

Conform studiului realizat în 2009 de Direcția Județeană de Statistică Sibiu - *Dinamica populației județului Sibiu până în anul 2050*, populația județului se va reduce până în 2050 cu valori între 15,8 mii de persoane (varianta optimistă) şi 75,9 mii de persoane (varianta pesimistă) – Tabel nr. 1.

Tot în acest Studiu se arată că populația feminină a județului se va reduce cu 6% în anul 2025 şi cu 12,4% în anul 2050, față de anul 2007. Populația masculină se va diminua cu 8% în anul 2025 şi cu 13,7% în anul 2050.

Populația feminină de vârstă fertilă va scade, grupa 15 – 49 de ani cu 37,6% şi grupa 20 – 29 de ani cu 51% în 2050 față de 2007. Această scădere va determina, în condițiile unui nivel scăzut al fertilității, ca numărul copiilor născuți în județul Sibiu să fie tot mai redus, influențând direct şi nivelul sporului natural al populației.

Evoluția prognozată a populației județului Sibiu

- mii pers. -

Varianta	2007	2025	2050	Modificare 2050/2007	
				Absolută	Relativă %
Medie	423,2	394,1	368,2	-55	-13
Optimistă	423,2	413,7	407,4	-15,8	-3,75
Pesimistă	423,2	389,7	347,3	-75,9	-17,9

Tabel nr. 1

Populație Feminină	2007	2025	2050
15-49 ani	112	96,8	69,9
20-29 ani	35,5	21,4	17,5

Tabel nr. 2

În Studiu se prezintă evoluția populației județului Sibiu pe 3 grupe mari de vârstă (0 – 14 ani, 15 – 64 ani, 65 de ani şi peste), evoluția numărului populației şcolare şi rapoartele de dependență demografică în anii 2007, 2025 şi 2050. Concluziile acestor analize sunt următoarele:

- se va reduce numărul populației tinere (0 – 14 ani), în principal datorită menținerii fertilității sub nivelul de înlocuire a generațiilor, ajungând ca în anul 2050 ponderea populației tinere în total populație să fie doar de 10,9% comparativ cu 15,8% în anul 2007;
- populația şcolară (3 – 6 ani, 7 – 14 ani, 15 – 24 ani) va înregistra scăderi cuprinse între 36% - 51% în anul 2050 față de anul 2007;
- populația în vârstă aptă de muncă din județul Sibiu va scădea, ajungând ca ponderea populației adulte în total populație să înregistreze scăderi de la 71,4% în 2007 la 70,5% în 2025 şi 60,2% în 2050 – aceasta ar putea cauza dificultăți majore pe piața muncii, prelungirea perioadei de activitate a indivizilor;
- populația vârstnică a crescut continuu, ponderea acestui segment urmând să ajungă de la 12,8% în 2007 la 28,9 în 2050, ceea ce va conduce la creşterea raportului de dependență a persoanelor vârstnice de la 18 în 2007, la 23 în 2025 şi la 48 în 2050, reconfirmând procesul de îmbătrânire demografică înregistrat în județul Sibiu.

De prognoza evoluției populației trebuie să se țină seama în luarea deciziilor privind investițiile în teritoriu (ca de ex. reabilitări / construcții de şcoli, amenajări de sănătate, asistență socială ş.a.), în special cele din mediul rural (datorită procesului de îmbătrânire de la sate, a lipsei de atractivitate pentru acele aşezări care nu au potențial de dezvoltare s-ar putea ca unele obiective de investiții să fie supradimensionate sau să nu mai aibă beneficiari pe care să îi deservească ş.a.).

II.2. ACTIVITATEA ECONOMICĂ ŞI TURISMUL

Consiliul Județean Sibiu îndeplineşte atribuții privind dezvolatrea economico-socială a județului, conform art. 91 (1) lit. b din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, republicată şi actualizată, aceste atribuții fiind categoria cea mai importantă în viziunea conducerii C.J.S.. În acest sens C.J.S. adoptă strategii, prognoze şi programe de dezvoltare economico-socială şi de mediu a județului, pe baza propunerilor primite de la consiliile locale; dispune, aprobă şi urmăreşte, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale şi orăşeneşti interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar, pentru realizarea acestora.

C.J.S. trebuie să aibă un rol important în dezvoltarea economică a județului, promovarea şi implementarea unor proiecte pentru creşterea economică a județului fiind una din prioritățile C.J.S., aceste proiecte fiind punctul de plecare pentru crearea de noi locuri de muncă, ceea ce conduce la o creştere a veniturilor populației şi a nivelului de trai al acesteia şi, implicit a veniturilor la bugetul județului.

Pentru o imagine complexă asupra județului, se impune o descriere a situației economice a județului. Un județ dezvoltat din punct de vedere economic generează, în mod evident, o dezvoltare din toate punctele de vedere şi o creştere a nivelului de trai al populației.

II.2.1. Industria, serviciile şi comerțul

Poziția geografică, resursele naturale, istoricul şi tradiția meşteşugărească în prelucrarea resurselor de care dispune, sunt factori care au avantajat județul Sibiu şi au dus la o dezvoltare armonioasă şi continuă, situându-l între județele cele mai dezvoltate ale țării în momentul de față.

Produsul intern brut (PIB) al județului Sibiu, conform Institutului Național de Statistică, pe anul 2006 era de 7.637,5 mil. lei, iar pe anul 2008 era de 11.141,4 mil. lei. Următorul tabel prezintă situația PIB-ului județului Sibiu în comparație cu nivelul pe regiune şi țară:

PIB (mil. lei)	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
România	152.017,0	197.427,6	247.368,0	288.954,6	344.650,6	416006,8	514700,0
Reg. Centru	18.671,9	23.990,4	29.095,8	33.143,2	40.291,2	49416,7	57586,8
Sibiu	**3.357,0**	**4.121,4**	**5.169,7**	**6.103,1**	**7.637,5**	**9026,3**	**11141,4**
Alba	2.308,3	3.265,3	4.184,5	4.658,2	5.974,1	8000,7	8777,8
Braşov	5.405,3	6.767,1	7.983,3	9.372,6	11.261,3	14160,4	16822,9
Covasna	1.563,1	1.866,1	2.420,9	2.541,8	2.779,7	3540,4	3993,2
Harghita	2.062,9	2.531,9	3.123,9	3.579,5	4.464,5	5248,1	6000,7
Mureş	3.975,3	5.438,6	6.213,5	6.888,0	8.174,1	9440,8	10850,8

Anuarul Statistic al României 2008, 2011

Potrivit tabelului, se observă că Sibiul se situa pe locul trei, având un procent de 19% din totalul contribuției PIB-ului Regiunii Centru, în anul 2006, iar din anul 2008, a devansat județul Mureş trecând pe locul doi în cadrul Regiunii. Raportat la nivelul țării, Sibiu deținea 2,2%, situându-l pe poziția a 15-a din totalul județelor, o poziție bună, raportată la numărul populației. Din anul **2009**, conform datelor primite de la Direcția Județeană de Statistică Sibiu, județul Sibiu ocupă **locul 13 pe țară la valoare PIB**, conform tabelului de mai jos.

Ponderea şi locul județului în țară în anul 2009	Unitate de masura	Valori absolute	Ponderea în total	Locul judetului
Produsul intern brut	Mil.lei preturi curente	11406.9	2.3	13
Produsul intern brut/locuitor	Lei/locuitor	26831.3	-	8

Evoluțitie PIB

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
PIB - mil.Lei	3357.0	4121.4	5169.7	6103.1	7637.5	9026.3	11141.4	11406.9
PIB/locuitor -lei/locuitor	7920.1	9726.6	12206.1	14453.5	18050.5	21330.9	26301.3	26831.3

PIB-ul județului Sibiu pe cap de locuitor a fost de 18.050,5 lei, în anul 2006, comparativ cu 15.920,2 pentru Regiunea Centru şi cu 15.967,6 pentru România. Aceste valori subliniază poziția solidă a economiei județului nostru la nivel de țară.

PIB-ul județului Sibiu pe cap de locuitor a fost de 26831,3 lei, în anul 2009, conform Anuarului Statistic al Județului Sibiu, ediția 2011, aproape de 3 ori față de anul 2002.

În completarea acestor date oficiale, atașăm tabelul Comisiei Naționale de Prognoză, realizat în iunie 2012[5], care prezintă date până în anul 2015:

PIB (mil. lei)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
România	514700	501139	522561	578552	607541	649000	694397	739147
Reg. Centru	57303,0	57100,9	59947,7	67742,6	71541,0	76343,5	81683,9	87072,6
Sibiu	**11271,0**	**11406,9**	**12154,4**	**13371,0**	**13916,1**	**14855,1**	**15886,7**	**16942,6**
Alba	8700,5	8391,6	8941,5	10194,0	10725,4	11445,4	12246,1	13053,9
Braşov	16007,9	16443,0	17442,2	19904,3	21291,5	22750,4	24392,5	26034,7
Covasna	4042,3	4030,3	3973,9	4337,3	4545,5	4832,5	5155,9	5476,9
Harghita	6001,7	5975,1	5900,4	6650,4	6983,3	7435,9	7943,8	8446,0
Mureş	11279,6	10854,0	11535,2	13285,7	14079,1	15024,2	16059,1	17118,5

În anul 2007, în Sibiu existau 11.494 întreprinderi/unități economice, dintre care 9.991 microîntreprinderi, 1.158 întreprinderi mici, 285 mijlocii şi 60 mari. Următorul tabel, furnizat de Direcția Județeană de Statistică Sibiu, prezintă **numărul întreprinderilor active, pe activități ale economiei naționale**, clase de mărimi şi evoluția acestuia din 2000 până în 2007:

	Clase de mărime după numărul de salariați	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total	**Total**	**6.411**	**6.415**	**6.701**	**7.734**	**8.827**	**9.755**	**10.463**	**11.494**
	Micro (0-9 salariați)	5.384	5.365	5.649	6.587	7.682	8.489	9.080	9.991
	Mici (10-49 salariați)	760	764	754	847	833	947	1056	1158
	Mijlocii (50-249)	212	233	241	244	259	259	270	285
	Mari (peste 250)	55	53	57	56	53	60	57	60
Agricultură, vânătoare şi silvicultură	**Total**	**201**	**196**	**211**	**222**	**216**	**242**	**267**	**281**
	Micro (0-9 salariați)	159	162	180	183	192	207	228	245
	Mici (10-49 salariați)	28	19	20	28	16	29	32	31
	Mijlocii (50-249)	14	14	11	11	8	6	7	5

[5] Comisia Națională de Prognoză - http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

	Clase de mărime după numărul de salariați	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
	Mari (peste 250)	-	1	-	-	-	-	-	-
Pescuit şi piscicultură	**Total**	**1**	**4**	**4**	**5**	**6**	**7**	**3**	**6**
	Micro (0-9 salariați)	-	3	3	4	6	6	3	6
	Mici (10-49 salariați)	1	1	1	1	-	1	-	-
Industria extractivă	**Total**	**3**	**5**	**6**	**11**	**18**	**19**	**16**	**20**
	Micro (0-9 salariați)	1	3	4	9	16	13	10	14
	Mici (10-49 salariați)	-	-	-	-	-	4	4	4
	Mari (peste 250)	2	2	2	2	2	2	2	2
Industria prelucrătoare	**Total**	**1.194**	**1.239**	**1.294**	**1.455**	**1.584**	**1.640**	**1.661**	**1.671**
	Micro (0-9 salariați)	798	834	878	999	1.126	1.162	1.150	1.135
	Mici (10-49 salariați)	245	253	247	281	280	299	328	353
	Mijlocii (50-249)	110	113	126	132	138	136	145	145
	Mari (peste 250)	41	39	43	43	40	43	38	38
Energie electrică şi termică, gaze şi apă	**Total**	**13**	**14**	**15**	**17**	**13**	**14**	**14**	**16**
	Micro (0-9 salariați)	4	5	3	6	2	2	3	4
	Mici (10-49 salariați)	3	1	6	5	5	6	6	7
	Mijlocii (50-249)	3	5	3	4	4	4	3	4
	Mari (peste 250)	3	3	3	2	2	2	2	1
Construcții	**Total**	**307**	**368**	**402**	**520**	**647**	**796**	**960**	**1257**
	Micro (0-9 salariați)	201	250	280	396	523	653	787	1047
	Mici (10-49 salariați)	77	79	90	94	91	110	139	173
	Mijlocii (50-249)	25	36	29	26	29	28	29	32
	Mari (peste 250)	4	3	3	4	4	5	5	5
Comerț	**Total**	**3.396**	**3.110**	**2.857**	**3.006**	**3.229**	**3.434**	**3.552**	**3.664**
	Micro (0-9 salariați)	3.091	2.805	2.566	2.682	2.910	3.098	3.207	3.306
	Mici (10-49 salariați)	279	269	258	287	279	290	300	312
	Mijlocii (50-249)	25	36	32	36	38	42	40	40
	Mari (peste 250)	1	-	1	1	2	4	5	6
Hoteluri şi restaurante	**Total**	**270**	**295**	**390**	**451**	**516**	**546**	**588**	**645**
	Micro (0-9 salariați)	228	248	344	406	469	485	515	556
	Mici (10-49 salariați)	39	44	41	40	41	56	65	79
	Mijlocii (50-249)	3	3	5	5	6	5	8	10
Transporturi, depozitare şi comunicații	**Total**	**326**	**374**	**426**	**501**	**610**	**695**	**794**	**965**
	Micro (0-9 salariați)	279	324	379	445	540	613	705	865
	Mici (10-49 salariați)	32	35	28	39	51	64	69	76
	Mijlocii (50-249)	12	11	14	13	16	14	16	19
	Mari (peste 250)	3	4	5	4	3	4	4	5
Intermedieri financiare	**Total**	**:**	**:**	**82**	**83**	**92**	**110**	**113**	**126**
	Micro (0-9 salariați)	:	:	77	79	87	104	104	115
	Mici (10-49 salariați)	:	:	5	4	5	5	9	10
	Mijlocii (50-249)	:	:	-	-	-	1	-	1

	Clase de mărime după numărul de salariați	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Tranzacții imobiliare și alte servicii	**Total**	**390**	**521**	**720**	**1098**	**1471**	**1752**	**1961**	**2261**
	Micro (0-9 salariați)	344	467	661	1036	1411	1673	1859	2146
	Mici (10-49 salariați)	32	41	43	48	43	62	83	88
	Mijlocii (50-249)	13	12	16	14	17	17	18	25
	Mari (peste 250)	1	1	-	-	-	-	1	2
Învățământ[6]	**Total**	**13**	**12**	**15**	**23**	**24**	**37**	**52**	**61**
	Micro (0-9 salariați)	12	11	14	21	21	35	49	58
	Mici (10-49 salariați)	1	1	1	2	3	2	3	3
Sănătate și asistența socială	**Total**	**124**	**120**	**130**	**169**	**195**	**227**	**246**	**255**
	Micro (0-9 salariați)	122	117	125	164	189	221	239	247
	Mici (10-49 salariați)	2	3	4	5	6	4	5	5
	Mijlocii (50-249)	-	-	1	-	-	2	2	3
Alte activități ale economiei naționale	**Total**	**173**	**157**	**149**	**173**	**206**	**236**	**236**	**266**
	Micro (0-9 salariați)	145	136	135	157	190	217	221	247
	Mici (10-49 salariați)	21	18	10	13	13	15	13	17
	Mijlocii (50-249)	7	3	4	3	3	4	2	1
	Mari (peste 250)	-	-	-	-	-	-	-	1

Se observă, în primul rând, creşterea constantă a numărului unităților economice deschise în județul nostru, lucru care denotă nu doar dezvoltarea economică a întregii țări, ci şi un mediu de afaceri propice şi avantajos şi o forță de muncă calificată, pe care investitorii le găsesc în Sibiu.

Predomină microîntreprinderile cu un procent de 87% şi întreprinderile mici cu 10% din total. Comerțul (32%), tranzacțiile imobiliare (20%), industria prelucrătoare (15%) şi construcțiile (11%) sunt cele mai bine reprezentate, în totalul activităților economice din județ.

Din compararea datelor din tabelul de mai sus cu tabelul furnizat de Direcția Județeană de Statistică Sibiu (Anuarului Statistic al Județului Sibiu, ediția 2011) reiese că în perioada de criză economică, s-a înregistrat o scădere a numărului de întreprinderi active, acesta ajungând în anul 2010, la o valoare mai mică decât în anul 2006.

	Clase de marime dupa numarul de salariati	2008	2009	2010
Total	**Total**	**12136**	**11738**	**10353**
	Micro (0-9 salariați)	10685	10389	9031
	Mici (10-49 salariați)	1114	1053	1051
	Mijlocii (50-249 salariați)	282	250	224
	Mari (peste 250 salariați)	55	46	47
Agricultura, silvicultura si pescuit	**Total**	**263**	**282**	**257**
	Micro (0-9 salariați)	235	248	220
	Mici (10-49 salariați)	24	31	33
	Mijlocii (50-249 salariați)	4	3	4
	Mari (peste 250 salariați)	-	-	-

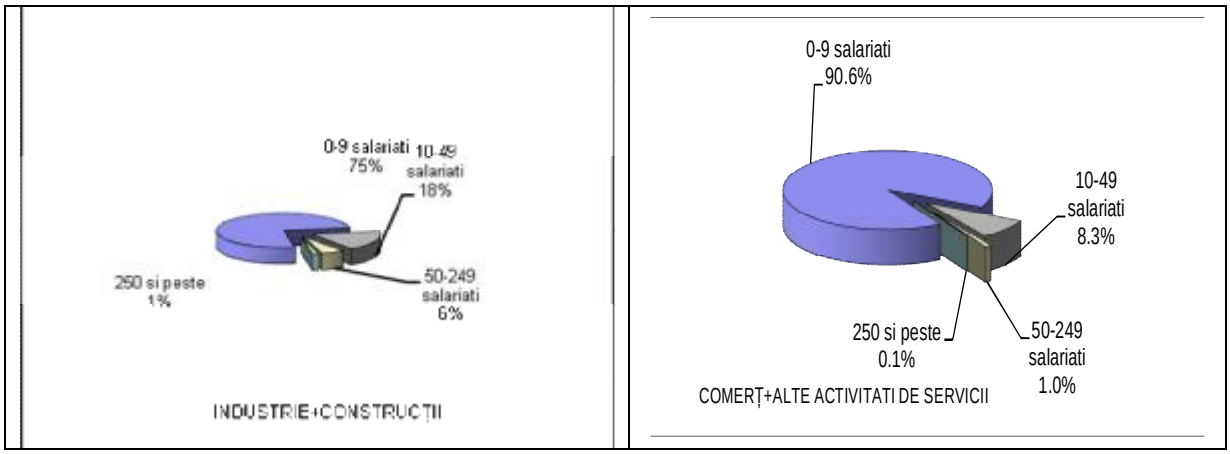
[6] Societăți şi unități de învățământ care au în activitate inclusiv cursuri profesionale diverse.

	Clase de marime dupa numarul de salariati	2008	2009	2010
Industria extractiva	**Total**	**24**	**26**	**27**
	Micro (0-9 salariați)	17	18	21
	Mici (10-49 salariați)	5	6	4
	Mari (peste 250 salariați)	2	2	2
Industria prelucratoare	**Total**	**1576**	**1460**	**1256**
	Micro (0-9 salariați)	1077	1000	822
	Mici (10-49 salariați)	320	308	294
	Mijlocii (50-249 salariați)	143	125	112
	Mari (peste 250 salariați)	36	27	28
Energie electrica si termica, gaze, apa calda si aer conditionat	**Total**	**12**	**10**	**14**
	Micro (0-9 salariați)	7	6	10
	Mici (10-49 salariați)	5	4	4
	Mijlocii (50-249 salariați)	-	-	-
	Mari (peste 250 salariați)	-	-	-
Distributia apei; salubritate, gestionarea deseurilor, activitati de decontaminare	**Total**	**65**	**68**	**65**
	Micro (0-9 salariați)	48	49	45
	Mici (10-49 salariați)	9	13	15
	Mijlocii (50-249 salariați)	6	3	2
	Mari (peste 250 salariați)	2	3	3
Constructii	**Total**	**1484**	**1447**	**1160**
	Micro (0-9 salariați)	1269	1261	990
	Mici (10-49 salariați)	174	150	144
	Mijlocii (50-249 salariați)	36	33	22
	Mari (peste 250 salariați)	5	3	4
Comert cu ridicata si amanuntul; repararea autovehiculelor si motocicletelor	**Total**	**3721**	**3438**	**3130**
	Micro (0-9 salariați)	3398	3141	2830
	Mici (10-49 salariați)	286	261	265
	Mijlocii (50-249 salariați)	33	33	33
	Mari (peste 250 salariați)	4	3	2
Transport si depozitare	**Total**	**909**	**937**	**852**
	Micro (0-9 salariați)	817	863	775
	Mici (10-49 salariați)	71	56	60
	Mijlocii (50-249 salariați)	17	13	12
	Mari (peste 250 salariați)	4	5	5
Hoteluri si restaurante	**Total**	**679**	**740**	**670**
	Micro (0-9 salariați)	592	648	574
	Mici (10-49 salariați)	77	81	86
	Mijlocii (50-249 salariați)	10	11	10
Informatii si comunicatii	**Total**	**411**	**360**	**323**
	Micro (0-9 salariați)	377	327	291
	Mici (10-49 salariați)	30	31	29
	Mijlocii (50-249 salariați)	4	2	3
	Mari (peste 250 salariați)	-	-	-
Intermedieri financiare si asigurari	**Total**	**149**	**156**	**148**

	Clase de marime dupa numarul de salariati	2008	2009	2010
	Micro (0-9 salariați)	140	147	136
	Mici (10-49 salariați)	8	8	11
	Mijlocii (50-249 salariați)	1	1	1
Tranzactii imobiliare	**Total**	**383**	**403**	**367**
	Micro (0-9 salariați)	369	389	358
	Mici (10-49 salariați)	13	13	8
	Mijlocii (50-249 salariați)	1	1	1
	Mari (peste 250 salariați)	-	-	-
Activitati profesionale, stiintifice si tehnice	**Total**	**1286**	**1300**	**1133**
	Micro (0-9 salariați)	1252	1267	1102
	Mici (10-49 salariați)	31	30	27
	Mijlocii (50-249 salariați)	3	3	4
Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	**Total**	**523**	**473**	**389**
	Micro (0-9 salariați)	472	421	328
	Mici (10-49 salariați)	30	31	43
	Mijlocii (50-249 salariați)	19	19	16
	Mari (peste 250 salariați)	2	2	2
Invatamant	**Total**	**65**	**71**	**62**
	Micro (0-9 salariați)	63	68	60
	Mici (10-49 salariați)	2	3	2
Sanatate si asistenta sociala	**Total**	**241**	**244**	**224**
	Micro (0-9 salariați)	229	230	210
	Mici (10-49 salariați)	9	12	12
	Mijlocii (50-249 salariați)	3	1	1
	Mari (peste 250 salariați)	-	1	1
Activitati de spectacole, culturale si recreative	**Total**	**85**	**77**	**76**
	Micro (0-9 salariați)	77	71	72
	Mici (10-49 salariați)	6	4	1
	Mijlocii (50-249 salariați)	2	2	3
	Mari (peste 250 salariați)	-	-	-
Alte activitati de servicii	**Total**	**260**	**246**	**200**
	Micro (0-9 salariați)	246	235	187
	Mici (10-49 salariați)	14	11	13

NUMĂRUL întreprinderilor active pe activități ale economiei naționale şi clase de mărime - CAEN REV. 2, între anii 2008-2012, Anuarul Statistic al Județului Sibiu, ediția 2011

STRUCTURA ÎNTREPRINDERILOR ACTIVE DIN INDUSTRIE, CONSTRUCȚII, COMERȚ ŞI ALTE SERVICII, PE CLASE DE MĂRIME, ÎN ANUL 2010 – CAEN REV. 2, conform Anuarului Județului Sibiu, ediția 2011

Municipiul Sibiu atrage cei mai mulți investitori, atât datorită infrastructurii şi facilităților bine dezvoltate, cât şi a forței de muncă disponibile şi a pieței de desfacere mai mare. Municipiul Mediaş este al doilea pol din punct de vedere al dezvoltării economice al județului, urmat de celelalte oraşe. Mediul rural prezintă o dezvoltare economică mai redusă, aceasta fiind şi una din problemele care trebuie rezolvate pentru o dezvoltare uniformă şi o creştere a nivelului de trai în aceste zone. Pentru aceasta este necesar ca fiecare consiliu local să dezvolte o **politică proprie** de atragere a investitorilor, bazată pe valorificarea resurselor locale (atât umane, cât şi naturale) şi a potențialului local, C.J.S. **implicându-se direct în** orice inițiativă a consiliilor locale care solicită sprijin pentru realizarea unor proiecte de dezvoltare economică: parcuri industriale, logistice, centre de afaceri, depozite agroalimentare etc. Trebuie identificate astfel resursele şi oportunitățile de dezvoltare ale localităților şi create infrastructura şi facilitățile pentru potențiali investitori. Un important sector care poate fi valorificat la nivelul județului este dezvoltarea turistică (informații în acest sens se găsesc în capitolul destinat turismului, precum şi în masterplanul aferent). De asemenea se pot dezvolta agricultura şi industria în diverse zone ale județului. Un exemplu de bună practică îl constituie comuna Şura Mică care a înființat un parc industrial care în momentul de față este funcțional şi complet ocupat de diverse firme.

Consiliul Județean sprijină inițiativele publice sau private în realizarea unor proiecte privind creşterea competitivității economice care vizează crearea sau dezvoltarea parcurilor industriale şi crearea de noi locuri de muncă, a centrelor de afaceri, de inovare, cercetare şi transfer tehnologic etc. şi conduc la dezvoltarea durabilă a județului.

Elocventă pentru situația economică a județului este **rata şomajului** din Sibiu, prezentată în următorul tabel:

Rată şomaj	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**
România	5,9	5,2	4,0	4,4	4,4	7,8	7,0	5,1	4,6	4,4	4,3	4,0
Reg. Centru	7,3	6,1	4,8	5,2	5,2	9,6	8,0	6,0	5,1	4,9	4,7	4,5
Sibiu	**6,0**	**5,1**	**3,1**	**3,1**	**3,1**	**8,2**	**5,8**	**4,3**	**3,5**	**3,3**	**3,1**	**2,9**
Alba	8,3	7,1	5,7	7,0	7,0	12,6	10,0	7,6	7,0	6,5	6,0	5,5
Braşov	8,7	6,1	5,0	4,3	4,3	8,7	7,2	5,0	4,2	4,0	3,8	3,6
Covasna	8,8	7,1	7,0	7,2	7,2	11,1	10,0	8,6	8,2	7,9	7,5	7,1
Harghita	8,5	7,2	5,1	6,6	6,6	10,6	8,9	6,4	5,4	5,2	5,0	4,8
Mureş	4,6	5,2	4,3	4,7	4,7	8,1	8,0	5,9	4,5	4,3	4,0	3,7

Anuarul Statistic al României 2008 şi Comisia Națională de Prognoză şi Comisia Națională de prognoză
http://www.cnp.ro/user/repository/prognoza_regiuni_2012-2015.pdf

Din tabelul de mai sus se observă că județul Sibiu are în fiecare an cea mai mică rată de șomaj, comparativ cu media pe țară, precum și cu celelalte județe componente ale Regiunii Centru.

Următoarele tabele prezintă populația ocupată pe ramuri ale economiei naționale, conform Anuarului Statistic al Județului Sibiu (din 2000 până în 2010):

- mii persoane -

CAEN REV. 1	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Total județ	**166.0**	**168.0**	**166.7**	**163.3**	**166.0**	**165.1**	**172.2**	**179.7**
Agricultură, silvicultură,exploatare forestieră şi economia vânatului	41.1	40.7	35.4	33.5	30.2	30.5	28.8	28.2
Industrie	58.9	57.3	60.9	56.2	55.2	54	55	58.3
Industrie extractivă	1.2	1.3	1.2	1.5	1.7	1.8	2.0	2.1
Industrie prelucrătoare	53.9	52.4	56.4	51.7	50.5	49.3	50.2	53.5
Energie electrică,termică gaze şi apă	3.8	3.6	3.3	3.0	3.0	2.9	2.8	2.7
Construcţii	7.7	7.5	8.6	9.7	9.4	9.9	10.7	12.2
Comerţ	17.8	20.1	19.7	21.2	22.0	22.9	26.6	26.8
Hoteluri şi restaurante	1.9	2.5	2.1	2.9	5.5	4.7	4.8	5.3
Transporturi, poştă şi telecomunicaţii	9.0	9.9	10.1	9.4	10.4	10.7	11.9	12
Activităţi financiare, bancare şi de asigurări	1.6	1.5	1.6	1.7	2.0	2.0	2.2	2.8
Tranzacţii imobiliare şi alte servicii	4.8	5	5.0	5.4	6.0	5.7	6.9	7.8
Administratie publică şi apărare; asistenţă socială obligatorie	2.3	2.3	2.3	2.2	2.4	2.7	2.8	3.2
Învăţământ	9.6	9.6	9.2	9.2	9.6	9.2	9.2	9.6
Sănătate şi asistenţă socială	8.5	8.6	8.0	7.8	8.0	7.6	8.3	8.3
Celelalte ramuri ale economiei naţionale	2.8	3	3.8	4.1	5.3	5.2	5.0	5.2

- mii persoane -

CAEN REV. 2	2008	2009	2010
TOTAL	**180.5**	**170.2**	**175,6**
Agricultură, silvicultură şi pescuit	27.5	27.6	27,9
Industrie	59.2	52.4	54,3
Industria extractivă	2.2	2.1	2,1
Industria prelucrătoare	53.2	46.2	48,4
Producţia şi furnizarea de energie electrică şi termică, gaze, apă caldă şi aer condiţionat	1.4	1.3	1,2
Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	2.4	2.8	2,6
Construcţii	13.4	12	12,2
Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	26.4	24.2	24,6
Transport şi depozitare	10.5	10.6	10,7
Hoteluri şi restaurante	5.3	3.9	4,2
Informaţii şi comunicaţii	1.9	1.4	2
Intermedieri financiare şi asigurări	2.8	2.7	2,5
Tranzacţii imobiliare	0.7	0.7	0,3
Activităţi profesionale, ştiinţifice şi tehnice	2.1	2.1	1,8

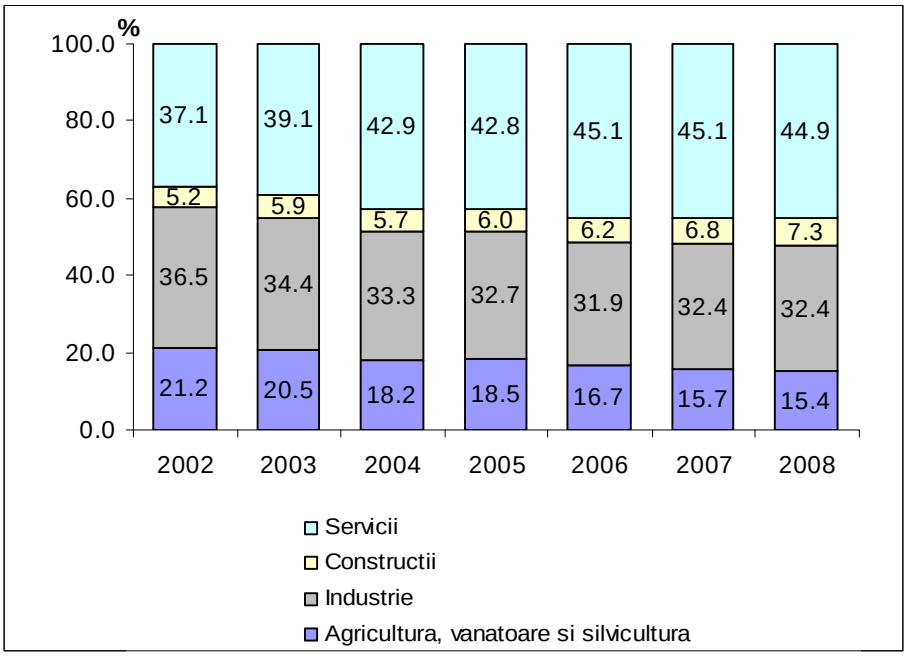
CAEN REV. 2	2008	2009	2010
Activități de servicii administrative şi activități de servicii suport	5.4	5.9	7,6
Administrație publică şi apărare; asigurări sociale din sistemul public	3.3	4.3	3,6
Învățământ	9.7	9.2	9,1
Sănătate şi asistență socială	8.3	8.1	9,2
Activități de spectacole, culturale şi recreative	0.9	1.5	1,6
Alte activități de servicii	3.1	3.6	4

În ceea ce priveşte poziția județului Sibiu , în țară, în anul 2012, aceasta reiese din tablul furnizat de Direcția Județeană de Statistică Sibiu.

POZIȚIA JUDEȚULUI ÎN ȚARĂ ÎN ANUL 2010

Indicator	Unitate de măsură	Valori absolute	Ponderea în total (%)	Locul județului
Populația ocupată la sfârşitul anului	mii pers.	175.6	2.1	20
Numărul mediu al salariaților total	pers.	109062	2.5	12
Câştigul mediu net pentru salariați - total	lei/sal.	1342	-	8

POPULAȚIA OCUPATĂ PE PRINCIPALELE RAMURI ALE ECONOMIEI NAȚIONALE – CAEN. REV.1

Indicele prețuri de consum a fost în septembrie 2012 față de septembrie 2011 de 105,33 %.

O problemă prezentă şi în județul Sibiu, este cea a zonelor defavorizate. Din punct de vedere economic, localitățile Copşa Mică şi Dumbrăveni se confruntă cu probleme de tip socio-economic, în urma închiderii societăților comerciale care ofereau locuri de muncă unei mari părți a populației locale şi care dădeau practic profilul economic al celor două orașe (mai exact închiderea societății Sometra din Copşa Mică, datorită lipsei de profitabilitate şi a poluării masive cauzate în zonă, precum şi a majorității serelor din Dumbrăveni, cauzată tot de lipsa profitabilității activității acestora). În vederea contracarării efectelor negative cauzate de stoparea activității acestor societăți, este nevoie de politici de relansare economică şi atragere de investitori diverşi, precum şi de programe de reconversie profesională a populației, lansate de autoritățile locale. Consiliul Județean se implică în această problematică, promovând potențialul localităților ori de câte ori apar astfel de oportunități. De asemenea, pentru Copşa Mică s-a realizat proiectul "Studiul de cercetare şi remedierea şi utilizarea durabilă a solurilor poluate cu metale grele din zona Copşa Mică" în vederea stabilirii unor metode de înlăturare a efectelor poluării, proiect la care Consiliul Județean este partener.

Tot în cadrul acestui capitol trebuie menționată existența parcurilor şi zonelor industriale, importante centre economice, generatoare de venit pentru județ, care concentrează firme naționale şi internaționale, din multiple domenii de activitate. Pe teritoriul județului Sibiu există următoarele parcuri şi zone industriale: Zona industrială Vest în municipiul Sibiu (date de contact: Primăria Sibiu, tel. 0269/208800, fax 0269/208811), Parcul Industrial Sibiu S.A. în comuna Şelimbăr (Primăria Şelimbăr, tel. 0269/560001, fax 0269/560295), Parcul Industrial Sibiu-Şura Mică S.A. în comuna Şura Mică (Primăria Şura Mică, tel. 0269/577096, fax 0269/557096), unde C.J. Sibiu este coacționar, Parcul Industrial Mediaş din municipiul Mediaş (Primăria Mediaş, tel. 0269/803801, fax 0269/841198), Parcul Industrial de la Cîrța (Primăria Cîrța tel. 0269/521101, fax 0269/521134).

De asemenea primării precum Agnita, Avrig, Dumbrăveni, Sălişte şi alte localități şi-au exprimat interesul de a realiza parcuri sau zone industriale, existând diverse proiecte pentru viitor, în acest sens.

Un alt factor de sprijin pentru dezvoltarea economiei şi a mediului de afaceri sibian îl reprezintă Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Sibiu. Aceasta oferă consultanță economică, financiară şi juridică, informații economice şi comerciale, organizează cursuri de calificare şi perfecționare profesională, implicându-se în mod activ în procesul de dezvoltare armonioasă şi progres al economiei.

Consiliul Județean Sibiu participă la facilitarea dezvoltării economiei județului, atât **în mod direct**, prin diverse politici de sprijin şi parteneriate în sectorul industrial, agricol, turistic şi în mediul de afaceri (Consiliul Județean Sibiu colaborează cu Centrul Român pentru Promovarea Comerțului şi Investițiilor Străine - fosta Agenție Română pentru Investiții Străine, cu Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură, cu universitățile sibiene etc.), furnizând informații pentru atragerea unor potențiali noi investitori; de asemenea furnizează informații celor interesați şi postează informații utile în acest domeniu pe site-ul propriu, facilitează dialogul între consilii locale şi investitori), cât şi **în mod indirect**, realizând şi întreținând infrastructura de transport, deosebit de importantă pentru un mediu de afaceri prosper, promovând județul în țară şi în străinătate, încurajând inițiative de afaceri, facilitând dialogul între potențiali investitori şi parteneri, adoptând politici de dezvoltare a turismului, dezvoltând infrastructura de utilități publice, ş.a.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.2.2. Agricultura, silvicultura şi dezvoltarea rurală

II.2.2.1. Agricultura

România, ca stat membru al Uniunii Europene, are ca obiectiv principal restructurarea, modernizarea şi dezvoltarea sectoarelor agricol, alimentar şi forestier în vederea creşterii competitivității lor, în noul mediu de schimb. În Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală 2007-2013, agricultura are prioritate maximă.

În județul Sibiu creşterea productivității în sectorul agricol şi valorificarea produselor agricole pot avea consecințe importante asupra mediului rural, ceea ce ar putea determina o revigorare a satului.

Rolul agriculturii în economia județului

Din întreaga suprafață a județului Sibiu de 543.248 ha, aproximativ 30% este ocupată de munți, 50% dealuri şi podiş, restul reprezentând aria depresionară de contact desfăşurată între aceste forme de relief.

Structura agriculturii este adecvată specificului zonei astfel încât sectorul vegetal şi cel de creştere a animalelor sunt bine reprezentate. În zona montană şi sub-montană, agricultura județului este profilată pe creşterea animalelor, preponderent creşterea ovinelor, o activitate de tradiție. În zona colinară şi de podiş se cultivă cereale, cartofi, legume, dar este dezvoltat şi sectorul de creştere a animalelor, iar în Podişul Tîrnavelor condițiile sunt propice culturii viței de vie.

Producția agricolă vegetală

Pe suprafețele agricole ale județului Sibiu se practică o agricultură mixtă - cultura cerealelor, viticultura, pomicultura şi creşterea animalelor, activitățile având ponderi diferite în producția agricolă determinate de relief şi baza pedologică. Zona de sud-est a județului este caracterizată prin creşterea animalelor bovine, ovine şi porcine, a culturilor cerealiere în principal a porumbului şi a pomiculturii. Partea central estică de pe valea Hîrtibaciului, este zonă de cultură cerealieră şi de creştere a animalelor.

Localitățile care se remarcă prin producții mai importante la principalele culturi sunt:

- porumb – Mediaş, Avrig, Ațel, Bazna, Hoghilag, Laslea, Loamneş, Păuca, Porumbacu de Jos, Şeica Mare, Slimnic, Şura Mare;
- cartofi – Avrig, Arpaşu de Jos, Cîrța, Cîrțişoara, Gura Rîului, Porumbacu de Jos, Roşia, Sadu, Sălişte, Şeica Mare, Şelimbăr, Slimnic;
- grâu şi secară – Sibiu, Avrig, Ocna Sibiului, Loamneş, Păuca, Slimnic, Şura Mică, Miercurea Sibiului[7].

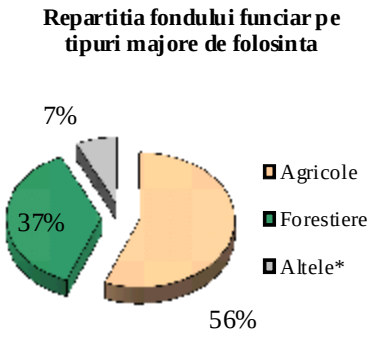
Comparativ cu nivelul producțiilor vegetale obținute în anii anteriori se constată că, în anul 2007 şi anul 2008, realizările la unele culturi de bază şi produse animaliere au fost sub realizările anului 2006 (vezi bibliografie Producția agricolă vegetală şi animală în perioada 2007-2008), iar din analiza datelor din perioada 2010 – 2011 nu rezultă nici o creştere semnificativă față de perioada analizată anterior (vezi bibliografie / Anexa 4 la Strategie - *Producția agricolă vegetală şi animală în perioada 2010 - 2011*).

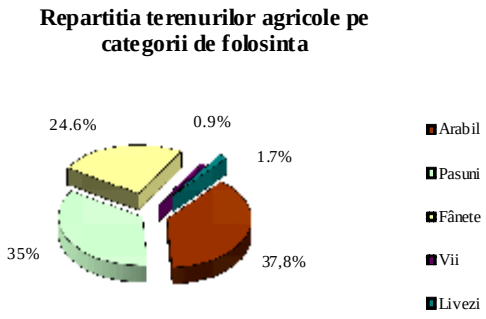
[7] Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu răspuns la adresa C.J.S. nr.7737 din 29.06.2009

* Conform Art. 2 Legea 18/1991

Structura terenurilor agricole

Suprafața administrativă a județului Sibiu este de 543.248 ha, ponderea principală fiind reprezentată de terenuri agricole şi terenuri cu vegetație forestieră, restul terenurilor ocupând doar 7% din suprafața totală.

Raport privind starea mediului pe anul 2008

Suprafața agricolă a județului Sibiu reprezintă 16% din suprafața agricolă a Regiunii Centru situându-se pe locul 4 după județele: Mureş, Harghita şi Alba. Dinamica fondului funciar agricol[8] prezintă repartiția terenurilor agricole pe categorii de folosință.

Suprafața agricolă a județului este de 305.280 ha, ceea ce înseamnă o pondere de 2,1% în total țară şi locul 27 între județe[9].

Județul Sibiu dispune de un potențial agricol semnificativ. Terenurile arabile însumează aproximativ 117 mii hectare, păşunile aproape 108 mii hectare, fânețele cca 73 mii hectare, iar livezile peste 5000 hectare.

Terenurile arabile sunt localizate cu precădere în depresiuni, în lunca Târnavei Mari şi în Podişul Secaşelor. Solurile se încadrează în clasa de fertilitate medie şi în mai mică măsură în clasa de fertilitate ridicată, iar condițiile de climă permit cultivarea majorității cerealelor, furajelor, legumelor şi plantelor tehnice. Viticultura are o veche tradiție în județul Sibiu, cele mai importante suprafețe cultivate cu viță de vie fiind localizate, pe valea Târnavei Mari, în zona Mediaşului şi în partea de sud-vest a județului, în arealul Apold - Miercurea Sibiului (conform *Raportului privind starea mediului în Județul Sibiu 2011).*

Categoria de folosință	Suprafața(ha)						
	2005	*2006*	*2007*	*2008*	*2009*	*2010*	*2011*
Arabil	115.973	115.973	115.973	115.973	116.879	117.041	116.940
Păşuni	106.895	106.895	106.483	106.895	107.424	107.825	107.718
Fânețe şi pajişti naturale	75.786	75.786	75.728	75.377	74.263	72.925	72.885
Vii	2.759	2.759	2.759	2.528	2.690	2.670	2.693
Livezi	4.894	4.894	4.892	4.578	5.117	5.093	5.044
TOTAL AGRICOL	*306.627*	*306.307*	*306.307*	*305.837*	*305.373*	*305.554*	*305.280*

[8] *Dinamica fondului funciar agricol*, Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009

[9] *Profilul economic al județului pe anul 2011-* *www.prefecturasibiu.ro*

Din studiul comparativ se constată o scădere a producției principalelor culturi în anul 2008 față de anul 2006 cum ar fi cultura rădăcinoaselor pentru nutreț, cultura de cartofi, cultura cerealelor pentru boabe şi se observă creşterea producției la legume, la grâu şi secară, la fructe ș.a.

Din datele Direcției pentru Agricultură Județeană Sibiu, din studiul comparativ se constată în 2011 față de 2010 o scădere a producției principalelor culturi cum ar fi cultura cerealelor, sfecla de zahăr şi o creştere la cultura cartofului, legume, plante de nutreț.

În ceea ce priveşte numărul de animale în anul 2008 se constată o scădere față de anul 2006 la bovine, porcine, păsări şi o creştere a numărului de cabaline şi oi. Din datele Direcției pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu[10] se constată o creştere a numărului de animale în anul 2009 față de anul 2008 la ovine şi porcine şi o scădere a numărului de cabaline, păsări, familii de albine, ș.a.

Din datele Direcției pentru Agricultură Județeană în anul 2011 față de 2010 se constată o scădere a efectivelor de animale bovine, porcine şi o creştere a numărului de ovine, caprine şi iepuri.

Județul Sibiu dispune de o diversitate a materiilor prime de origine vegetală şi animală ceea ce permite dezvoltarea producției de bunuri alimentare.

Numărul de unități în funcțiune în anii 2006, 2007 şi 2008 precum şi capacitățile de producție pe 11 domenii principale sunt prezentate în ***Situația unităților agro-alimentare în funcțiune şi capacitățile de producție***, Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009.

Conform datelor transmise de Direcția pentru Agricultură Județeană în 2012 sunt înregistrați 15 agenți economici producători de lapte şi produse din lapte, 50 de agenți economici în domeniul produselor din carne, 101 de agenți economici în domeniul pâinii şi produselor de panificație, 45 agenți economici în domeniul produselor de cofetărie şi patiserie, 12 agenți economici pentru fabricarea altor produse alimentare, 41 agenți economici pentru fabricarea diverselor sortimente de băuturi.

De asemenea, în județul Sibiu există un număr mare de producători de produse agroalimentare (cu certificate de producător sau cotă lapte), unii dintre aceştia fiind atestați şi pentru produse tradiționale şi/sau ecologice.

Pentru a cunoaşte opinia cetățenilor județului despre agricultura județului, în anul 2009, Serviciul Strategii şi Programe a conceput un chestionar care a fost distribuit primăriilor din județ. De asemenea, acesta a fost postat şi pe site-ul Consiliului Județean Sibiu la secțiunea Chestionare unde a putut fi completat de către cei interesați. În urma centralizării acestor chestionare, printre aspectele cele mai importante menționăm: majoritatea respondenților au optat pentru practicarea unei agriculturi extensive, iar pentru comercializarea produselor agricole şi a derivatelor cea mai mare parte consideră necesară asocierea producătorilor; sectoarele agricole unde au considerat necesare acordarea unor facilități pentru valorificarea potențialului agricol din județ au fost cel al creşterii animalelor şi cel al culturii plantelor cerealiere, urmate de pomicultură şi cultura plantelor legumicole.

În anul 2012 C.J.S. a înființat o piață volantă, **Piața Țărănească Transilvania** - deschisă la **1 septembrie 2012** - pentru ca producătorii locali (aproximativ 100 de producători înscriși) să-şi valorifice produsele fără a plăti nici un fel de taxă în piață şi pentru ca sibienii să poată cumpăra direct produse proaspete, naturale, tradiționale realizate din ferma / gospodăria proprie a producătorilor.

[10] *Producția obținută la culturile vegetale, evoluția numărului de animale şi producția agricolă animală 2006-2008*, Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009

II.2.2.2. Silvicultura

Fondul forestier

Fondul forestier al județului Sibiu este specific formelor variate de relief ce caracterizează centrul țării respectiv partea de sud a Transilvaniei, de la zona de podiș cu o altitudine de aproximativ 250 m la zona alpină cu o altitudine de peste 2.500 m ce o reprezintă Munții Făgăraș.

Pădurile sunt administrate prin RNP-Romsilva-Direcția Silvică Sibiu cu cele 8 ocoale silvice respectiv: Sibiu, Agnita, Arpaș, Avrig, Dumbrăveni, Mediaș, Miercurea Sibiului, Valea Cibinului – Sălișteși prin cele 9 ocoale silvice –s tructuri proprii ale primăriilor, respectiv: OS Jina, OS Valea Frumoasei, OS Cindrelul, OS Răşinari, OS Valea Sadului, OS Dealul Sibiului, OS Izvorul Florii, OS Tălmaciu, OS Gura Râului.

Județul Sibiu	UM	2006	2007	2008	2011
Suprafața fondului forestier - total	mii ha	186,781	198,268	190,037	**195,708**
din care: sector privat	mii ha	10,889	11,447	14,421	**21,966**
Suprafața pădurilor	mii ha	183,666	192,874	187,755	**193,407**
Răşinoase	mii ha	68,103	72,327	70,443	**73,721**
Foioase	mii ha	115,463	120,547	117,312	**119,686**
Suprafața împăduririi	ha	362,56	512	668	**744**
Volumul de masă lemnoasă pus în circuitul economic	mii mc	452,2	468,3	160,7	**502,8**
Răşinoase	mii mc	204	211,1	94,3	**224,7**
Fag	mii mc	121,3	112,4	39,6	**129,3**
Stejar	mii mc	63,7	64,3	15,1	**47,3**
Diverse specii tari	mii mc	65,6	74,6	11,3	**91,2**
Diverse specii moi	mii mc	7,6	6	0,4	**10,3**

Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov, adresa nr.7472/16.10.2009; Direcția Silvică Sibiu , adresa nr.15771/09.11.2012

Suprafața fondului forestier în județul Sibiu s-a mărit în anul 2011 la 195708 ha față de 190.037 ha în anul 2008. În compoziția pădurilor predomină foioasele în special fag și stejar, iar dintre răşinoasele, cele mai răspândite specii fiind molidul și bradul pe versantul nordic al Munților Făgăraș. Structura fondului forestier în anul 2011, pe categorii de folosință este următoarea:

Categorii de folosință	UM	Suprafață 2008	Suprafață 2011
Păduri	ha	187.755	**193407**
Cultură	ha	72	**95**
Producție silvică	ha	93	**75**
Administrare forestieră	ha	600	**599**
Împăduriri	ha	535	**646**
Litigii	ha	22	**12**
Neproductive	ha	273	**267**
Ocupate de construcții	ha	687	**607**

Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare Brașov, adresa nr.7472/16.10.2009; Direcția Silvică Sibiu , adresa nr.15771/09.11.2012

Fondul forestier total administrat de către Direcția Silvică Sibiu este de 114.173 ha, din care 61.086 ha proprietate publică a statului, 40.970 ha proprietate publică a unităților administrativ teritoriale, 12.117 ha proprietate privată a persoanelor juridice și a persoanelor fizice.

Fondul forestier supravegheat de către Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic şi Vânătoare Sibiu totalizează un număr de 135387 ha (conform ***Raportului privind starea mediului în Județul Sibiu 2011).***

Conform raportului privind *Starea economică şi socială a județului Sibiu în anul 2011* întocmit de Instituția Prefectului – Județul Sibiu, gradul de împădurire a județului Sibiu este de 38,10% din suprafața totală comparativ cu cel al României de 27% din suprafața totală.

Conservarea şi gestionarea durabilă a pădurilor şi a vegetației forestiere indiferent de regimul de proprietate s-a realizat prin:

- împădurirea terenurilor degradate –s-au preluat de la ADS si au fost împădurite 74 ha terenurile degradate în zona Axente Sever;
- creşterea ponderii regenerării naturale prin aplicarea tratamentelor intensive adecvate:
  a. regenerări naturale: 317 ha;
  b. împăduriri integrale: 427 ha.
- extinderea lucrărilor de îngrijire a arboretelor tinere, diferențiate regional, în vederea asigurării stabilității şi a creşterii producției de lemn.

Actualele tendințe ale silviculturii sibiene sunt acelea de a constitui păduri de interes social destinate colectivităților umane. Această tendință este impusă de ritmul accelerat al dezvoltării industriale ca urmare directă asupra degradării mediului înconjurător. Aceste păduri vor fi delimitate după criterii funcționale şi amenajate ca păduri-parc, păduri de agrement, rezervații forestiere.

Vânătoarea

Fondurile de vânătoare administrate de Direcția Silvică Sibiu au scopul de a conserva biodiversitatea faunei sălbatice, menținerii echilibrului ecologic, exercitării vânătorii şi al satisfacerii altor cerințe socio-economice.

Direcția Silvică gestiona, în anul **2008**, un număr de **17 fonduri de vânătoare**[11] situate în zona de deal şi de munte, cu o suprafață totală de 211.476 ha din care pădure 96.968 ha, iar în anul **2011** gestionează doar un număr de **6 fonduri de vânătoare**[12] situate în zona de deal şi de munte, cu o suprafață totală de 82.597 ha din care pădure 34.710 ha.

Pescuitul

În județul Sibiu există un număr de 37 fonduri de pescuit în apele de munte din care 25 sunt râuri ce însumează 806,5 km iar 12 sunt lacuri cu o suprafață totală de 652,7 ha.

Direcția Silvică Sibiu gospodăreşte un număr de 15 fonduri de pescuit, râuri cu o lungime de 475,5 km şi un număr de 11 fonduri de pescuit, lacuri cu o suprafață de 592,7 ha. Celelalte fonduri de pescuit sunt închiriate spre exploatare Asociației Județene de Vânătoare şi Pescuit Sibiu (A.J.V.P.S.) reprezentând 10 râuri şi un lac de acumulare (*Direcția Silvică Sibiu, 2009*).

În administrarea Agenției Domeniilor Statului Sibiu sunt inventariate 479,45 ha luciu de apă reprezentând amenajări piscicole aflate în perimetrul localităților Ocna Sibiului, Loamneş, Săcel şi Brădeni (*ADS Sibiu*, adresa nr. 954/2008*)*.

Gospodărirea fondurilor piscicole din apele de munte dau posibilitatea obținerii unor venituri ce se cifrează la aproximativ 10.000 RON/an şi care provin 60% din amenzi şi 40% din eliberarea permiselor de pescuit.

Pe lângă gospodărirea fondurilor piscicole din apele de munte, Direcția Silvică Sibiu are în obiectul de activitate şi producerea şi comercializarea păstrăvului de consum în ferma piscicolă. Această activitate se realizează în 2 unități de producție – păstrăvării:

[11] *Lista fondurilor de vânătoare din județul Sibiu*, Direcția Silvică Sibiu, 2009
[12] *Lista fondurilor de vânătoare din județul Sibiu*, Direcția Silvică Sibiu, 2011

- păstrăvăria Laița situată la 3 km de comuna Cîrțișoara, cu o suprafață de 6.000 mp, cu o capacitate productivă de 50 t/an;
- păstrăvăria Valea Pinului la ieşirea din comuna Rîu Sadului, cu o suprafață de 435 mp luciu de apă şi o capacitate productivă de 10 t/an.

II.2.2.3. Dezvoltarea rurală

Privire europeană asupra dezvoltării rurale

Zona rurală reprezintă peste 92% din teritoriul Uniunii Europene (UE), unde trăiesc mai mult de 60% din populația europeană, ceea ce face ca dezvoltarea rurală să fie un domeniu politic de importanță vitală[13].

Dezvoltarea rurală europeană a devenit o prioritate generală a UE.

În noiembrie 1996, Conferința de la Cork a introdus noi concepte, cum ar fi capacitatea zonelor rurale de a deveni competitive prin aplicarea unor politici adecvate preluând din experiența LEADER I (oferă oportunitatea de a introduce o abordare nouă de dezvoltare rurală teritorială de jos în sus, integrată care se construieşte pe identificarea necesităților locale şi dezvoltă strategii de dezvoltare), astfel a luat naştere noțiunea de *Dezvoltare Rurală*, concept nou pentru Uniunea Europeană.

Agenda 2000 reprezintă un set de reforme ale politicilor UE, inclusiv agricultura, asupra cărora s-a convenit la summit-ul şefilor de guverne din UE în cadrul Consiliului European de la Berlin din martie 1999, de stabilire a perspectivelor financiare pentru bugetul UE începând cu perioada 2000-2006. Aceasta a stabilit politica de dezvoltare rurală ca fiind al doilea pilon al Politicii Agricole Comune (PAC) pentru a însoți noua reformă a politicii de piață (primul pilon al PAC[14]).

În concluziile Consiliului European (CE) de la Göteborg din iunie 2001 s-a afirmat foarte clar acest lucru: "În ultimii ani politica agricolă europeană a pus mai puțin accentul pe mecanismele de piață şi s-a îndreptat mai mult, prin intermediul unor măsuri de sprijin orientate, către satisfacerea cererilor din ce în ce mai mari ale publicului larg legate de siguranța şi calitatea alimentelor, de diferențierea produselor, de bunăstarea animalelor, de calitatea mediului şi conservarea naturii şi spațiului rural".

Reforma PAC din iunie 2003 a pus în evidență mai pregnant complementaritatea celor doi piloni ai Politicii Agricole Comune, prin introducerea noțiunilor de ***decuplare***, ***ecocondiționalitate***, ***modulare*** (transferul fondurilor într-un anumit procentaj din cadrul pilonului unu către pilonul doi) care au fost puse în practică începând cu anul 2005.

Pilonul doi *Dezvoltare Rurală*, sprijină agricultura ca furnizor de bunuri publice în funcțiile sale ecologice şi rurale, precum şi zonele rurale în proces de dezvoltare.

În 2003, la Conferința de la Salzburg a Comisiei Europene, se stabilesc principalele domenii care trebuie luate în considerare în cadrul politicii de dezvoltare rurală[15], şi anume:

Sectoarele agricol şi forestier continuă să joace un rol esențial în conturarea peisajului rural şi în menținerea unor comunități rurale viabile. Există argumente solide pentru justificarea sprijinului public acordat politicii UE de dezvoltare rurală cu scopul de a facilita procesul în curs de restructurare agricolă, dezvoltarea durabilă a zonelor rurale şi o relație echilibrată între spațiul rural şi spațiul urban.

Un univers rural în sens mai larg: dezvoltarea zonelor rurale nu se mai poate baza exclusiv pe agricultură. Diversificarea din cadrul şi din afara sectorului agricol este indispensabilă pentru promovarea unor comunități viabile şi durabile.

[13] http://ec.europa.eu/agriculture/rurdev/index_eu.htm

[14] www.europa.eu.int şi www.infoeuropa.ro

[15] http://ec.europa.eu/agriculture/rur/index_en.htm - Conclusion of Second European Conference en Rural development

Calitatea şi siguranța alimentelor: cetățenii europeni acordă o importanță din ce în ce mai mare siguranței şi calității alimentelor, bunăstării animalelor de fermă, precum şi conservării şi ameliorării mediului rural.

Accesul la servicii publice: în numeroase zone rurale accesul dificil la serviciile publice, absența alternativelor pentru găsirea unui loc de muncă şi piramida vârstelor reduc în mod semnificativ potențialul de dezvoltare, în special în ceea ce privește oportunitățile pentru femei şi tineri.

Acoperirea teritoriului UE: politica de dezvoltare rurală trebuie să se aplice în toate zonele rurale ale UE pentru ca fermierii şi alți actori din mediul rural să poată răspunde provocărilor legate de restructurarea în curs a sectorului agricol.

Participarea părților interesate: toate părțile care manifestă interes în asigurarea dezvoltării economice, ecologice şi sociale durabile a zonelor rurale ar trebui să participe la elaborarea unor măsuri de dezvoltare rurală. Politica ar trebui să garanteze sprijinul UE pentru zonele rurale prin intermediul parteneriatelor locale ascendente.

Parteneriatul: politica ar trebui pusă în aplicare în cadrul unui parteneriat între organizații publice, private şi societatea civilă, conform principiului subsidiarității.

Noua politică de dezvoltare rurală a UE este reglementată în Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului şi se caracterizează prin continuitate şi schimbare.

Continuitatea: pentru că pune în continuare la dispoziția statelor membre (SM) o serie de măsuri dintre care pot să aleagă şi pentru care acestea primesc din partea Comunității Europene sprijin financiar în cadrul programelor de dezvoltare rurală integrate.

Schimbarea: pentru că modifică modul în care sunt elaborate aceste programe, consolidând conținutul strategic şi dezvoltarea durabilă a zonelor rurale.

Noua politică europeană de dezvoltare rurală se axează pe trei obiective politice principale şi o componentă metodologică de promovare a proiectelor parteneriatelor locale, obiective preluate şi în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Dezvoltarea rurală în România 2007-2013

PNDR este un program de dezvoltare al spațiului rural românesc care se adresează nevoilor mediului rural şi vizează reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică a României față de celelalte state membre ale UE. Programul îndeplineşte cerințele de dezvoltare rurală în contextul dezvoltării durabile fiind complementar programelor operaționale finanțate din fonduri structurale.

Implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 se va realiza printr-o serie de măsuri grupate în patru priorități:

- creşterea competitivității sectorului agricol şi forestier (Axa 1);
- îmbunătățirea calității mediului şi a zonelor rurale (Axa 2);
- îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale şi diversificarea economiei rurale (Axa 3);
- promovarea inițiativelor locale de tip LEADER (Axa 4).

Pentru perioada 2008-2009, în județul Sibiu au depus proiecte integrate pe Axa III, Măsura 322 "Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia şi populația rurală şi punerea în valoare a moştenirii rurale", un număr de 45 comune, 5 asociații de dezvoltare intercomunitară şi o fundație. În urma evaluării, au fost aprobate **7 proiecte integrate în valoare de 84.888 mii lei din care au fost finalizate 3 proiecte în perioada 2011-iunie 2012 şi mai sunt în execuție 4 proiecte Blăjel, Loamneş, Chirpăr şi proiectul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Marpod-Nocrich.**

Proiectele depuse pentru finanțare au primit la selecție punctaj în plus dacă se încadrau din punct de vedere al dezvoltării propuse într-o strategie locală sau județeană de dezvoltare. Situația proiectelor privind alimentarea cu apă, canalizare, poduri, podețe, baze

sportive finanțate în baza Programului de Dezvoltare a Infrastructurii Rurale instituit prin O.G. nr. 7/2006 este prezentată în Anexa 5. Au fost aprobate realizarea a 24 de obiective de investiții, în domeniul alimentării cu apă şi canalizarea apelor uzate menajere, în valoare totală de aprox. 123.045 mii lei, din care au fost finalizate 13 obiective de investiții în perioada 2008 - iunie 2012 şi mai sunt în execuție 11 obiective de investiții; 7 localități cu sate aparținătoare au beneficiat de modernizarea de poduri şi podețe. Un număr de 17 localități din județ au beneficiat de fonduri privind construirea şi modernizarea bazelor sportive.

Consiliul Județean Sibiu, în calitate de membru la Convenția Cadru de parteneriat privind constituirea la nivelul județului a Grupului de Acțiune pentru Dezvoltarea Agricolă (G.A.D.A.), alături de ceilalți membrii, s-a implicat într-o serie de acțiuni cum ar fi:

- informarea şi formarea populației rurale în vederea creşterii nivelului de cultură agricolă şi a capacității de a iniția proiecte;
- sprijinirea tehnică, logistică şi informațională a proiectelor agricole din comunele din județ;
- intensificarea colaborării franco-române pentru o informare corectă şi completă asupra conținutului şi implicațiilor politicii agricole comune;
- aportul la creşterea calității şi a eficienței consultanței agricole în rândul agricultorilor din județ;
- organizarea de schimburi de experiență între agricultorii din județul Sibiu şi agricultori din țările Uniunii Europene;
- sprijinirea oricăror cooperări internaționale în domeniul dezvoltării rurale;
- promovarea educației permanente în domeniul agriculturii;
- informarea şi promovarea PNDR, Fondului European Agricol şi Dezvoltare Rurală (F.E.A.D.R.), la nivelul comunităților;
- sprijinirea înființării de asociații profesionale şi a grupurilor de producători pentru fermierii din comunitățile rurale.

În vederea implementării programului LEADER finanțat prin F.E.A.D.R. în conformitate cu Regulamentul CE nr. 1698/2005, Consiliul Județean Sibiu s-a implicat în depunerea dosarelor în 2006 pentru selecția teritoriilor. Au fost selectate 3 teritorii: Microregiunea Hîrtibaciu, Mărginimea Sibiului şi Podişul Secaşelor. S-au oferit de asemenea informații privind constituirea a încă două parteneriate gen Grup de Acțiune Locală (GAL): GAL-ul Podişul Mediaşului şi GAL-ul Țara Oltului. Procesul de selecție a unui GAL va avea la bază elaborarea strategiei de dezvoltare a teritoriului aferent, definirea priorităților, măsurilor, parteneriatelor, a planului financiar şi organizarea procesului de implementare.

În luna noiembrie 2009 s-a lansat în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013, Axa 4 LEADER, Măsura 431 – "Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală (G.A.L), dobândirea de competențe şi animarea teritoriului", Sub - măsura 431.1 – Construcție parteneriate public private, Faza 3 – "Sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecția GAL". Cu acest prilej au depus proiecte pentru selecție Microregiunea Hîrtibaciu, Mărginimea Sibiului, Podişul Mediaşului şi Podişul Secaşelor în parteneriat cu județul Alba. Proiectele depuse au fost selectate şi au fost semnate contractele de finanțare.

În primul semestru al anului 2012 a fost selectat şi GAL-ul Țara Oltului.

Cele 4 GAL-uri (Microregiunea Hîrtibaciu, Mărginimea Sibiului, Podişul Mediaşului şi Podişul Secaşelor) au primit decizii de autorizare de la Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale (MADR) din iulie până în septembrie 2011.

Din luna mai 2012 Gal-urile din județul Sibiu au depus Apeluri de selecție pentru a-şi îndeplini ceea ce au prevăzut în Programul de Dezvoltare Rurală (PDL).

Selecția proiectelor din PDL este cu depunere permanentă începând cu 1 martie 2012. Fiecare GAL trebuie să-şi respecte ceea ce prevede Ghidul metodologic pentru depunerea

proiectelor, şi anume: numărul de proiecte, finanțarea prevăzută pe proiect, indicatorii pe măsură etc..

Pe cooperare – Măsura 4.2.1 - Implementarea proiectelor de cooperare, lansarea a fost în 23 iulie 2012 cu depunere permanentă.

Acțiuni viitoare ale GAL-urilor, pentru viitoarea programare 2014-2020:

- Participarea activă la grupuri tematice pentru definirea: spațiului rural, noțiunii de fermă mică (care se vor finanța în perioada viitoare), fermierului activ etc..
- GAL-urile participă activ ca membre ale Rețelei Naționale de dezvoltare Rurală (RNDR), la seminariile şi grupurile de lucru conform acțiunilor hotărâte (www.rndr.ro).
- GAL-urile din Județul Sibiu participă activ la promovarea şi sprijinirea producătorilor mici, a produselor tradiționale, a desfacerii directe a produselor producătorilor autohtoni, a culturii tradiționale, a identității locale.
- GAL-urile prin strategia lor definită zonal vor participa activ la elaborarea strategiei Județului Sibiu, având atât analiza diagnostic, SWOT-ul zonei, cât şi prioritățile zonale identificate, acestă analiză făcându-se conform principiului LEADER de jos în sus (bottom-up).

În ceea ce privesc Fermele de semi-subzistență ce au aplicat pe măsura 141- *Sprijinirea fermelor de semi-subzistența*, în județul Sibiu vor apărea fermele comerciale, care vor pune la dispoziția consumatorilor produsele fermelor care vor avea trasabilitate şi calitate superioară.

În județ sunt recunoscute 4 Grupuri de Producători, din care unul a accesat Măsura 142 - *Sprijinirea Grupurilor de Producători* (Asociația Crescătorilor de ovine Măgura).

În afară de aceste asociații mai sunt 7 Cooperative Agricole, active la nivelul Județului Sibiu.

La data de 30.12.2009 a intrat vigoare H.G. nr. 1609/16.12.2009 care prevede înființarea Camerelor agricole județene prin reorganizarea Oficiilor / centrelor de consultanță agricolă județene aflate în subordinea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă.

Înființarea Camerei Agricole a Județului Sibiu s-a aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 18 din 28.01.2010. Conform Art.3 (1) a Hotărârii, obiectul de activitate al Camerei Agricole a Județului Sibiu îl constituie elaborarea şi aplicarea planului județean de servicii de consultanță agricolă, asistență tehnică şi formare profesională de specialitate pentru lucrătorii din domeniile agricole şi conexe.

Prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 26 din 25.02.2010 s-a aprobat Regulamentul de Organizare şi Funcționare al Camerei Agricole Județene. Acesta prevede pe lângă atribuțiile stabilite prin H.G. nr. 1609/16.12.2009 şi o serie de atribuții suplimentare şi anume:

a) identifică potențialii beneficiari ai programelor de dezvoltare agricolă şi elaborează proiecte la solicitare;

b) colaborează cu sucursalele Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală şi Pescuit şi ale Agenției de Plăți şi Intervenție pentru Agricultură, facilitând canalizarea informațiilor venite din partea acestora către beneficiarii din mediul rural, sprijinindu-i în pregătirea documentațiilor necesare pentru accesarea fondurilor şi a programelor specifice;

c) conlucrează cu celelalte instituții abilitate în domeniul formării profesionale, în vederea asigurării coerenței şi complementarității acestei activități;

d) colaborează cu stațiunile de cercetare, unitățile de învățământ agricol, organizațiile interprofesionale din domeniul agricol şi agroalimentar, precum şi cu alte structuri de consultanță agricolă private;

e) asigură difuzarea informației cu caracter juridic şi normativ privind Politica Agricolă Comună şi practicile agricole europene, către populația din mediul rural care desfăşoară activități agricole şi conexe;

f) conduce evidența fermelor, a exploatațiilor agricole, precum şi a formelor de sprijin financiar primit de fermieri.

De asemenea, răspunde de buna funcționare a Pieței Țărăneşti Transilvania, înființată de Consiliul Județean Sibiu de la 1 septembrie 2012, conform H. C.J.S. nr. 147/2012 de aprobare a înființării peiței volante şi a ROF a acesteia:

- reprezintă şi promovează interesele fermierilor / producătorilor agricoli, a asociațiilor acestora şi a grupurilor de producători în conformitate cu prevederile Legii nr. 283/2010;
- primeşte şi înregistrează în ordinea depunerii, cererile producătorilor pentru participare la piața volantă, precum şi documentele doveditoare;
- efectuează acțiunea de verificare sub aspectul calității de producător a persoanelor fizice şi juridice care depun cereri pentru participarea la piața volantă;
- evaluează cererile şi actele depuse de producători;
- stabileşte eligibilitatea cererilor care îndeplinesc condițiile pentru participare la piața volantă şi întocmeşte lista cu producătorii acceptați, pe care o transmite Administratorului pieței volante (Serviciul Public Sala Transilvania); în listă se va menționa dacă un producător comercializează mai multe tipuri de produse;
- întocmeşte lista de rezervă, după ocuparea locurilor disponibile;
- comunică producătorului, în scris şi telefonic, în termen de cel mult de 4 zile calendaristice de la depunerea cererii, răspunsul cu privire la admiterea, respingerea cererii sau înscrierea pe lista de rezervă; în răspunsul transmis se va mentiona faptul că este necesar să se prezinte la Administratorul pietei volante pentru semnarea contractului de colaborare;
- stabileşte de comun acord cu Administratorul Pieței – Serviciul Public Sala Transilvania, dacă este cazul, numărul de standuri necesare fiecărei manifestări;
- acordă servicii de consiliere şi informare a producătorilor şi monitorizează activitatea participanților la piața volantă (fişe de evaluare / chestionare pentru producători şi cumpărători pentru evaluarea impactului proiectului).

Consiliul Județean Sibiu a încurajat inițiativele locale de creare a structurilor asociative, în scopul realizării în comun a unor proiecte de dezvoltare de interes zonal sau regional acordând un sprijin financiar pentru cofinanțarea proiectelor selectate.

Prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 7/28.01.2010 s-a aprobat un act adițional la Convenția – cadru de Cooperare Descentralizată, încheiată între Consiliul Județean Sibiu şi Consiliul General Ille-et-Vilaine – Franța.

În cadrul Convenției – cadru de Cooperare Descentralizată, încheiată între Consiliul Județean Sibiu şi Consiliul General Ille-et-Vilaine – Franța, un domeniu important este **Agricultura şi Dezvoltarea Rurală**, pentru ca agricultorii români să beneficieze de tradiția şi experiența partenerilor francezi.

Relațiile de cooperare vor continua între cele 2 consilii, având în vedere că această cooperare internațională e cea mai veche pentru CJS şi singura constantă şi activă; noul act adițional se va încheia la începutul anului 2013.

Domeniile viitoare de cooperare vor viza dezvoltarea economiei, agriculturii, turismului, schimburile de bune practici şi acțiuni comune între agenți economici, agricultori, operatori în turism, reprezentanți ai comunităților şi administrațiilor locale şi administrațiilor celor 2 consilii partenere.

Se vor continua schimburile în domeniul cultural, în special pe lectură publică şi organizarea unor evenimente culturale de interes comun, în care să fie implicate instituțiile de cultură din subordinea consiliilor (ex. Festival românesc la Ille-et-Vilaine cu participarea artiştilor din toate domeniile, inclusiv cel al gastronomiei etc.).

II.2.3. Turism

Turismul este un domeniu prioritar de dezvoltare pentru județul Sibiu, Consiliul Județean fiind interesat atât în mod direct, datorită competențelor stabilite de lege, cât şi în mod indirect, în calitate de membru fondator al Asociației Județene de Turism Sibiu (A.J.T.S.), **creată cu scopul de a sprijini implementarea politicii de turism** a C.J.S. (conform H.C.J. Sibiu nr. 74/2005). Având în vedere importanța şi complexitatea acestui domeniu, Consiliul Județean Sibiu a contractat o firmă care a realizat un *Masterplan în domeniul turismului*.

Acest document programatic, prin evaluarea patrimoniului turistic al județului, a cererii pentru produsele şi serviciile turistice din zonă (sudul Transilvaniei), printr-un studiu diagnostic a ofertei turistice din județ şi o analiză a posibilităților pe care C.J.S. le are pentru susținerea turismului, a elaborat direcții strategice de dezvoltare a turismului în județ şi un plan de măsuri concrete pe care C.J.S. să-l implementeze în perioada 2010 – 2013, plan revizuit şi completat pentru perioada 2013 - 2016.

II.2.3.1. Resursele şi structurile turistice ale județului Sibiu

S-au analizat majoritatea resurselor turistice naturale[16] ale județului, fiind clasificate în două categorii: majore şi secundare.

Cele mai importante resurse naturale se concentrează în zona de sud, în cadrul grupelor de munți Cindrel, Lotru şi Făgăraş, cu mențiunea că doar anumite perimetre – Bîlea, Răşinari - Păltiniş, zona Avrigului – sunt exploatate la un nivel rezonabil din punct de vedere turistic. Acestora li se alătură, în rândul atracțiilor naturale majore, factorii curativi din cele două stațiuni turistice de interes local, Ocna Sibiului şi Bazna. Ca potențial natural merită să menționăm de asemenea zonele din rețeaua „Natura 2000" din nord-estul şi estul județului (o mare parte din suprafața Podişurilor Hîrtibaciului şi Tîrnavelor).

Atracțiile turistice antropice au fost clasificate la fel, în majore şi secundare. Cele majore sunt: municipiile Sibiu şi Mediaş (ansambluri arhitecturale urbane medievale), Mărginimea Sibiului (Sălişte – Sibiel – Gura Rîului), Cisnădie - Cisnădioara şi comunele Biertan şi Valea Viilor monumente UNESCO. Dintre cele secundare amintim: zonele etno-folclorice cu tradițiile, gastronomia şi meşteşugurile specifice (cea mai importantă din punct de vedere al exploatării turistice este Mărginimea Sibiului, însă potențial au şi Țara Oltului, Valea Hîrtibaciului, Valea Tîrnavelor şi Podişul Secaşelor), bisericile fortificate (cu o concentrare în jumătatea nordică județului), palatele / castelele / fortificațiile răspândite prin județ, muzeele (Brukenthal şi ASTRA se află între cele mai importante cinci muzee ale României), evenimentele/festivalurile (de teatru, de muzică, folclorice, meşteşugăreşti, medievale, sportive, ş.a.), domeniul schiabil ş.a.[17].

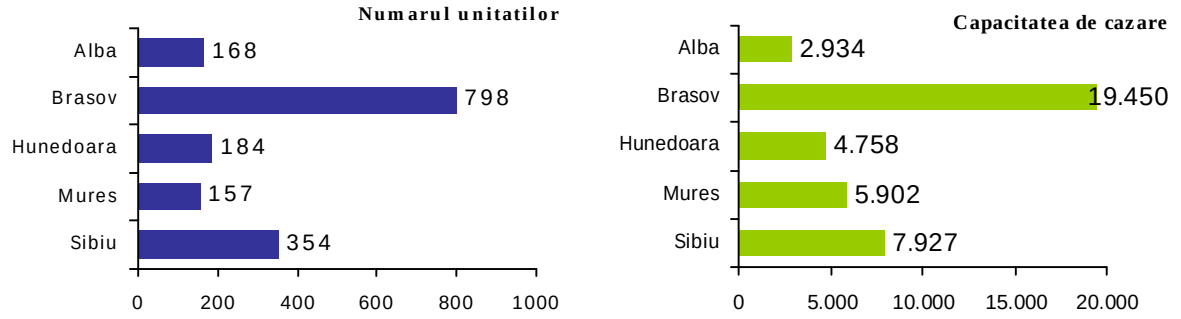
S-au inventariat structurile turistice existente la nivelul județului observându-se astfel creşterea numărului unităților de cazare în perioada 2006 – 2007 (premergătoare evenimentului *Sibiu – Capitală Culturală Europeană*) şi continuarea investițiilor în municipiul Sibiu şi după această perioadă, inclusiv a unor lanțuri hoteliere internaționale de renume (Ramada, Golden Tulip, Hilton şi Continental). Comparativ cu județele limitrofe aflate în zona de sud a Transilvaniei, județul Sibiu prezintă al doilea stoc de unități de cazare, ca număr şi capacitate, după județul Braşov[18].

[16] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. I.3 – Descriere sintetică a resurselor turistice naturale, pag. 10 - 14

[17] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. I.4 – Descriere sintetică a resurselor turistice antropice, pag. 15 - 24

[18] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. I.6 – Descriere sintetică a infrastructurii de cazare, pag. 25 - 43

Numărul de unităţi clasificate şi capacitatea lor de cazare, în judeţele din Sudul Transilvaniei (octombrie 2009)

Ministerul Turismului

Din perspectiva repartizării spațiilor de cazare pe suprafața județului, se observă anumite zone de concentrare, care se suprapun unor atracții turistice cu notorietate atât la nivel național, cât şi la nivel internațional. Cele mai importante astfel de zone sunt: municipiile Sibiu şi Mediaş, zona Mărginimii Sibiului (în special în Răşinari, Sibiel, Gura Rîului), stațiunile turistice de interes local (Păltiniş, Ocna Sibiului şi Bazna) şi zona Munților Făgăraş. Lipsa spațiilor de cazare caracterizează Podişul Hîrtibaciului, zonă cu atracții deosebite, reprezentate, în primul rând, de bisericile fortificate şi de satele tradiționale.

Infrastructura de cazare inventariată a județului însumează peste 500 de unități de primire turistică, ce cuprind aproape 13.000 de locuri de cazare. După tipul unității de cazare, cele mai mari capacități cumulate le dețin hotelurile (28% din numărul locurilor), urmate de pensiunile turistice rurale (18%), iar din perspectiva gradului de confort (clasificat, în curs de clasificare sau asumat de unitățile neclasificate), aproape două treimi din totalul capacității de cazare din județ se înscrie în intervalul scăzut-mediu de confort (2-3 flori/stele).

Județul Sibiu are în prezent 15 centre de informare turistică, plus alte câteva unități în curs de amenajare.[19]

Prin prisma diversității şi atractivității resurselor turistice, județul Sibiu se află în rândul destinațiilor turistice româneşti de top, cuprinzând şi câteva branduri bine conturate şi valoroase în peisajul turismului din România: oraşul Sibiu, Mărginimea Sibiului, Bîlea.

În concluzie, după analiza resurselor şi structurilor turistice, se poate spune că patrimoniul turistic al județului Sibiu este o împletire între multiculturalitate, pitoresc şi tradiție. Județul beneficiază de atractivitatea ridicată a unor tipuri de turism aflate în tendințele europene (rural – tradițional, cultural, balnear), de două monumente UNESCO (Biertan şi Valea Viilor) şi de zone cu o bună notorietate națională sau chiar internațională, în cadrul cărora se distinge nucleul reprezentat de municipiul Sibiu.

II.2.3.2. Cererea turistică şi oferta turistică în județul Sibiu

Atractivitatea turistică a sudului Transilvaniei şi a județului Sibiu este determinată de bogăția şi diversitatea resurselor turistice, fiind potențată de legătura organică cu populația şi cultura germanică dar şi cu alte grupuri etnice.

Interesele turiştilor identificate şi nuanțate în acest capitol, constau în:

Cunoaşterea patrimoniului cultural;

Contactul cu atmosfera tradițională din sate;

Relaxarea într-un cadru natural pitoresc;

Practicarea unui turism activ şi sportiv;

Factorii curativi, turism de sănătate şi de înfrumusețare;

[19] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. I.8 – Infrastructura de transport (acces) şi de utilități. Centre de informare turistică, pag. 47 şi 49

Organizarea de seminarii, conferințe, training, team building.[20]

Se constată că motivația desfășurării unei călătorii turistice sau cel puțin cu componente turistice este complexă, rezultând din combinarea mai multor surse de atractivitate (de exemplu „turism al tradițiilor și cultural-istoric", „cultură și relaxare", „cunoaștere și învățare", „business și agrement").

În general, interesele turiștilor pentru zona de sud a Transilvaniei se concentrează în ultimii ani pe triunghiul Brașov – Sibiu – Sighișoara, cu toate posibilitățile de practicare a turismului pe care le oferă și zonele adiacente acestor centre urbane. Produsele turistice uzuale și cele mai cerute au în prim plan obiectivele turistice majore, cu cea mai mare notorietate, ale zonei analizate, și anume cetățile medievale, monumentele UNESCO, castelele, zonele montane și agroturistice, respectiv etnografia și legendele locului (dintre acestea din urmă, de departe cea mai cunoscută este legată de Dracula și Castelul Bran). Dacă pentru turiștii români interesul pentru zonă este în special determinat de dorința de relaxare mai mult sau mai puțin activă (fie în concediu, fie în weekend), turiștii străini sunt animați de posibilitatea de a lua contact cu una din părțile atractive ale civilizației românești, mai ales datorită bunei notorietăți de care se bucură numele „Transilvania".

În multitudinea de tipuri de turiști ce vizitează județul Sibiu, se remarcă trei profile tipice, și anume străinii amatori de circuite culturale, sașii plecați din țară și turiștii români amatori de relaxare și evadare din cotidian. În ceea ce privește segmentele de turiști noi sau neexploatate suficient, pot fi luați în calcul pensionarii români cu o stare materială bună, turiștii ruși și israelieni interesați de wellness, tinerii activi din Centrul și Estul Europei, pasionații de călărie din Anglia, sau turiștii din țările nordice interesați de o aventură într-o destinație „neconvențională" în raport cu turismul consacrat la nivel european.

În concluzie, județul Sibiu este o destinație polivalentă din punct de vedere al posibilităților de stimulare a intereselor turiștilor și categoriile de turiști atrase sunt eterogene.

În vederea unei analize eficiente a ofertei turistice s-a împărțit teritoriul județului (luând în considerare o serie de criterii precum: convergența categoriilor de obiective turistice existente, specificul reliefului, zonele tradiționale etno-folclorice, limita administrativ-teritorială a localităților, nuclee de concentrare a ofertei turistice și puncte viitoare de dezvoltare a turismului), în cinci zone ce coincid în mare măsură cu zonele tradiționale etno-folclorice: Mărginimea Sibiului, Țara Oltului, Valea Hîrtibaciului, Valea Tîrnavelor, Ocna Sibiului – Secașe, la care se adaugă municipiul Sibiu ca zonă turistică de sine stătătoare.[21] Pentru fiecare din aceste zone menționate s-au întocmit analize SWOT, identificându-se atracțiile turistice specifice fiecăreia. Din aceste analize rezultă că principalele tipuri de turism practicate în județ sunt: turismul cultural (cu specific medieval, tradițional-popular ș.a.), agroturismul, turismul activ (sporturi de iarnă, drumeție, relaxare, ecoturism), turismul balnear, dar și turismul de business. Sunt acoperite de asemenea nișe cum ar fi produsele turistice cu specific de vânătoare, pescuit sau echitație.

Mărcile locale cu importanță pentru turismul sibian sunt: Sibiul – Capitală culturală europeană, Mărginimea Sibiului, Stațiunea Păltiniș, Complexul Național Muzeal *Astra*, Ansamblul profesionist din cadrul C.J.C.P.C.T. „Cindrelul-Junii" Sibiu, Ice Hotel – Bîlea, Transfăgărășanul, Transalpina, Muzeul Brukenthal, Biertan și Valea Viilor - situri UNESCO, Muzeul de icoane pe sticlă de la Sibiel, Festivalul Internațional de Teatru de Sibiu, Complexul de lacuri sărate Ocna Sibiului, Cârța - singura mănăstire cisterciană din România.[22]

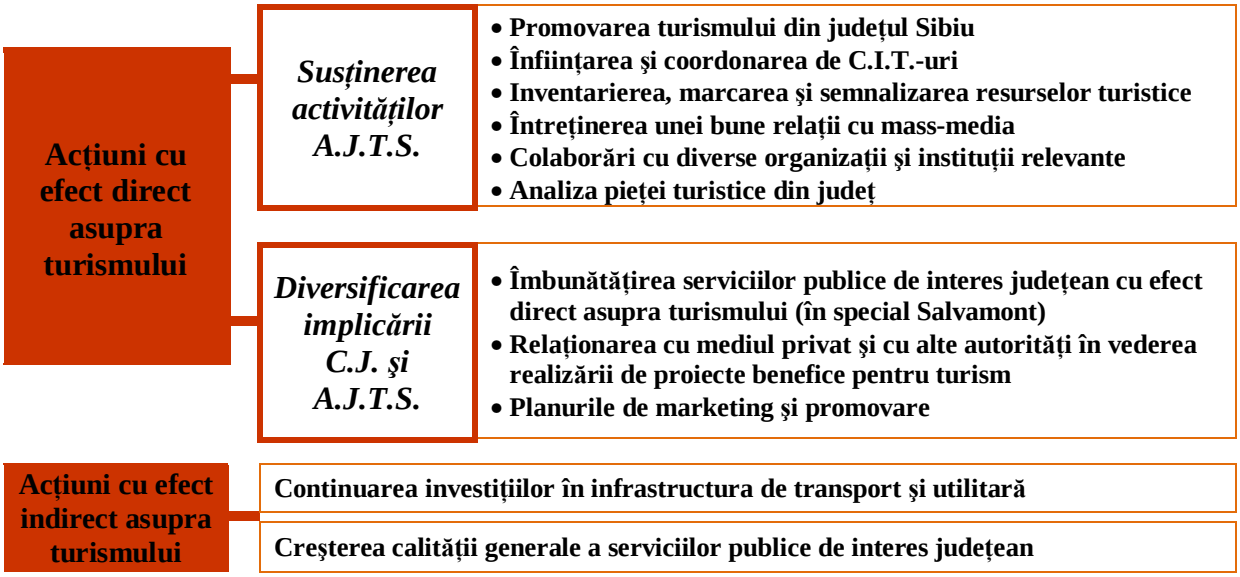
[20] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. II.7 – Rezumatul capitolului, pag. 69

[21] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. III – Studiu diagnostic al ofertei turistice și potențialului turistic în județul Sibiu, pag. 70

[22] *Masterplan pentru domeniul turismului în județul Sibiu*, Cap. III – Studiu diagnostic al ofertei turistice și potențialului turistic în județul Sibiu, pag. 70 - 85

II.2.3.3. Posibilitățile C.J.S. pentru susținerea dezvoltării turismului

În urma analizei atribuțiilor legale ce revin consiliilor județene şi a practicilor de susținere a dezvoltării turismului în cadrul altor consilii județene din țară, prin prisma patrimoniului turistic al județului Sibiu şi căilor de a consolida şi nuanța produsul turistic județean, au rezultat posibilitățile de susținere a turismului de către Consiliul Județean Sibiu, ce sunt sintetizate în schema de mai jos:

Având în vedere limitările legislative şi de resurse, implicarea Consiliului Județean Sibiu în sprijinirea turismului presupune diverse colaborări şi parteneriate, principalele fiind:

- colaborări cu O.N.G. (asociații de turism, culturale, sportive, grupuri de acțiune locală, asociații de dezvoltare intercomunitară, ş.a.);
- proiectele comune cu administrațiile locale din județ;
- schimburi de experiență cu unități administrativ-teritoriale din țară şi din străinătate;
- colaborări cu presa (pentru popularizarea destinației sau a evenimentelor cu impact turistic şi întreținerea unei imagini pozitive şi atractive);
- colaborări cu actorii din turism (organizarea unor evenimente, ş.a.);
- proiecte comune cu județele din Regiunea Centru.

De-a lungul timpului județul Sibiu a reuşit să se remarce ca destinație turistică de top în România atât pentru turiştii români (alături de zone precum litoralul, Bucovina, Maramureş, Valea Prahovei sau Bran-Moeciu), cât mai ales pentru străini (în principal în cadrul unor circuite turistice culturale, dar nu numai). Acest statut este conferit între altele de recunoaşterea internațională a orașului cultural Sibiu, de popularitatea atracțiilor principale în rândul publicului (Sibiu, Mărginimea Sibiului, siturile UNESCO, Bâlea, Păltiniş, Ocna Sibiului), dar şi de poziția fruntaşă ocupată în peisajul turistic românesc (din perspectivele dinamicii numărului de turişti atraşi, a interesului opiniei publice, ş.a.). Oferta turistică bine conturată alături de serviciile de bună calitate (ambele judecate prin prisma nivelului turismului românesc) şi mai ales promovarea susținută sunt premisele pe care se bazează succesul actual şi viitor al planurilor de dezvoltare turistică a județului.

Pentru a exploata potențialul turistic al zonei Păltiniş - Cindrel şi a transforma acest areal într-o destinație turistică de talie regională, națională şi chiar internațională a fost realizat un studiu / concept preliminar şi general de dezvoltare şi amenajare a zonei, intitulat „Planul de amenajare turistică a zonei Păltiniş - Cindrel". În urma unei licitații organizate de către Consiliul Județean Sibiu s-a contractat reakizarea Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Intercomunal (PATZIC) Păltiniş - Cindrel.

Scopul urmărit de Consiliul Județean Sibiu este ca, împreună cu municipiul Sibiu, cu unitățile administrativ teritoriale din Mărginimea Sibiului şi cu investitorii privați să realizeze o infrastructură turistică în zona munților Cindrel cu centrul de greutate în stațiunea Păltiniş, astfel încât în această zonă să se dezvolte un turism cu activități diverse în toate cele 4 anotimpuri.

De asemenea, în 2011 s-a finalizat investiția Bază Salvamont Bâlea şi în 2012 s-a depus un proiect pe POR, Axa 5, DMI 5.2, pentru Bază Salvamont Păltiniş.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.3. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICIILE PUBLICE

Potențialul unei infrastructuri locale cu care să fie satisfăcute cerințele economiei, ale populației, reprezintă o premisă a dezvoltării durabile a județului.

II.3.1. Infrastructura de transport

În cadrul echipărilor de infrastructură, rețeaua de căi de comunicație şi transport ocupă un loc important, fiind compusă din:

- rețeaua de căi rutiere;
- rețeaua de căi feroviare;
- transportul aerian;
- transportul combinat.

II.3.1.1. Rețeaua de căi rutiere

Transportul rutier, cel mai important şi totodată cel mai utilizat dintre toate modalitățile de transport, este în continuă expansiune şi în anii următori, când se prevede creşterea cu peste 10 % a acestuia până în anul 2013 la nivel național. Astfel, infrastructura rutieră deține o importanță aparte în dezvoltarea socio-economică a județului, de aceea o mare parte din resursele financiare județene se concentrează asupra acesteia. Consiliul Județean Sibiu este direct responsabil de rețeaua de drumuri județene. Cu resursele financiare limitate care îi stau la dispoziție, acesta este dependent de finanțări nerambursabile (precum Fondurile structurale europene) pentru lucrări rutiere complexe. De aceea dezvoltarea infrastructurii rutiere județene trebuie să se realizeze etapizat, în funcție de priorități clare şi bine fundamentate.

Consiliul Județean Sibiu are în subordine S.C. Drumuri şi Poduri S.A., care are ca domeniu de activitate întreținerea drumurilor județene, întreținerea podurilor şi podețelor şi întreținerea altor elemente componente ale infrastructurii rutiere (şanțuri, ziduri de sprijin, ş.a.). La începutul anului 2010 s-a realizat un Studiu privind eficientizarea serviciilor de întreținere şi modernizare a drumurilor județene din județul Sibiu, care conține informațiile necesare organizării într-un mod cât mai eficient a activităților de întreținere şi de modernizare a drumurilor județene, precum şi propuneri legate de modul de funcționare al S.C. Drumuri şi Poduri S.A. Acest document este cuprins în bibliografie şi poate fi consultat pentru a se observa propunerile de restructurare a societății.

Județul Sibiu, situat în centrul României, beneficiază de o poziție favorabilă, dispunând de o rețea de drumuri publice destul de bine reprezentată, conferind o deschidere internă şi internațională. Rețeaua de infrastructură județeană se află într-o stare relativ bună, dar nici pe departe satisfăcătoare, necesitând mari investiții pentru dezvoltarea, modernizarea şi întreținerea sa continuă.

Lungimea totală a drumurilor publice din județul Sibiu în prezent este de 1638 km din care 279 km drumuri naționale (cu 22 de km mai mult față de anul 2007), 953 km drumuri județene şi 406 km drumuri comunale (cu 17 km mai mult decât în anul 2007 - drumuri publice locale aflate în administrația Consiliului Județean - drumuri județene, respectiv în administrația consiliilor locale comunale şi orăşeneşti - drumuri comunale). Densitatea drumurilor publice este de 32,00 km/100 km^2 teritoriu, situând județul sub densitatea medie pe țară, de 34,3 km/100 km^2 şi aproximativ la egalitate cu densitatea medie a Regiunii Centru de 31,4 km/100 km^2.

În tabelul următor se prezintă situația drumurilor publice pe județele Regiunii Centru, inclusiv județul Sibiu la 31.12.2009 (conform Anuarului Statistic al României, Ediția 2010):

			Regiunea Centru	Județul					
				Alba	Braşov	Covasna	Harghita	Mureş	Sibiu
Drumuri publice	**Total km**		**10726**	**2646**	**1607**	**840**	**1917**	**2098**	**1638**
	din care:	modernizate	**3406**	1071	710	347	539	425	314
		cu îmbracăminți uşoare rutiere	**2384**	13	303	277	436	797	558
Din total drumuri publice:	**Drumuri naționale**		**2264**	449	426	270	446	414	279
	din care:	modernizate	**2178**	420	398	254	441	406	279
		cu îmbracăminți uşoare rutiere	**50**	13	22	2	5	8	-
	Drumuri județene şi comunale		**8462**	2197	1181	570	1471	1684	1.359
	din care:	modernizate	**1324**	651	312	93	98	19	155
		cu îmbracaminți uşoare rutiere	**2254**	-	281	275	431	789	478
Densitatea drumurilor publice pe 100 km^2 teritoriu			**31,4**	42,4	30,0	22,6	28,9	31,2	29,5

În cadrul Regiunii Centru județul Sibiu ocupă locul patru în ceea ce priveşte lungimea drumurilor publice, locul şase în ceea ce priveşte lungimea drumurilor naționale şi locul patru în ceea ce priveşte lungimea drumurilor locale - județene şi comunale.

În județul Sibiu există următoarele drumuri publice – naționale, județene şi comunale:

- Ø 7 trasee de drumuri naționale, din care:
  - 2 trasee de drumuri europene: E 68 (DN 1) şi E 81 (DN 7);
  - 1 traseu de drumuri naționale principale: DN 14;
  - 3 trasee de drumuri naționale secundare: DN 14A, DN 7C şi DN 14B.
  - 1 traseu autostradă: A1SB
- Ø 51 trasee de drumuri județene;
- Ø 71 trasee de drumuri comunale.

La nivelul țării, lungimea totală a drumurilor din județ reprezintă 1,96% din totalul drumurilor publice din România (81.693 km, la nivelul anului 2008).

Infrastructura de transport publică locală (DJ, DC) este în general necorespunzătoare şi în special în zonele montane din județul Sibiu. Dacă drumurile naționale sunt modernizate integral, drumurile județene şi comunale sunt modernizate doar pe aproximativ 151 km (față de 55 de km din 2009) din 1.359 km lungime totală, ceea ce reprezintă 11,1 % din total (față de 4,2 % în 2009).

De o importanță deosebită sunt drumurile județene care asigură legătura cu rețeaua de drumuri naționale pentru acele oraşe care nu sunt intersectate de o şosea națională. În județul Sibiu există asemenea oraşe care nu sunt traversate de drumuri naționale, drumurile județene preluând rolul acestora: Agnita (DJ 106, DJ 141), Cisnădie (DJ 106C, DJ 106D), Ocna Sibiului (DJ 106B).

O caracteristică negativă a traficului este determinată de lipsa centurilor ocolitoare ale oraşelor, cu exceptia municipiului Sibiu – a cărui centură a fost finalizată în 2011, ceea ce contribuie la blocări ale traficului, mai ales în orele de vârf, cu efecte asupra creşterii timpului călătoriilor. Poluarea constituie şi ea un efect negativ cauzat de traficul desfăşurat în condiții improprii.

Principalele căi rutiere internaționale şi naționale care străbat județul Sibiu şi care facilitează accesul din şi înspre acesta la nivel național şi internațional sunt:

- **Drumul european E 68** Frontiera Nădlac-Arad-Deva-Sebeş-**Sibiu**-Braşov

- **Drumul european E 81** Frontiera Giurgiu-Bucureşti-Piteşti-**Sibiu**-Cluj Napoca-Satu Mare-Frontiera Halmeu
- **Coridorul IV Pan-European (A1)** Frontiera Nădlac-Arad-Deva-Sebeş-**Sibiu**-Braşov-Ploieşti-Bucureşti-Slobozia-Constanța
- **Autostrada Transilvania (A3)** – Bucureşti-Braşov-Făgăraş-**Brădeni-Hoghilag**-Sighişoara-Cluj-Borş (Oradea)
- **Drum național DN1** Bucureşti-Ploieşti-Braşov-**Sibiu**-Alba Iulia-Cluj Napoca-Oradea
- **Drum național DN7** Bucureşti-Râmnciu Vâlcea-Sibiu-Deva-Arad
- **Drum național DN14** Sibiu-Sighişoara

Drumurile naționale secundare ce străbat județul Sibiu sunt:

- **Drum național DN7C** Transfagarasan, traversează munții Făgăraş
- **Drum național DN14A** Medias-Târnăveni-Iernut
- **Drum național DN14B** Mediaş-Alba Iulia

Situația actuală a drumurilor:

Drumurile județene au o lungime de aproximativ 953 km - în anul 2012 . Drumurile județene sunt de clasă tehnică IV şi V şi au în general o stare tehnică nesatisfăcătoare, iar drumurile comunale sunt de clasă tehnică V, având de asemenea o stare tehnică considerată nesatisfăcătoare.

Situația (conform Masterplanului în domeniul infrastructurii rutiere) DJ se prezintă astfel:

- 67 km se află în administrarea consiliilor locale conform O.G. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor;
- 237 km sunt cuprinşi în proiecte de modernizare cu documentații în diferite etape de evaluare/aprobare;

Conform stării de viabilitate pe tipuri de îmbrăcăminți drumurile județene, in anul 2012, se prezintă astfel:

- 444 km cu îmbrăcăminte asfaltică uşoară, în starea următoare:

Foarte bună	Bună	Mediocră	Rea
412 km	9 km	9 km	14 km

- 286 km pietruiți;
- 68 km de pământ;
- 143 km beton asfaltic
- 12 km cu dale de beton.

Drumurile comunale au o lungime totală de aproximativ 413 km. Situația DC este după cum urmează:

- 103 km cu îmbrăcăminte asfaltică uşoară, în starea următoare:

Foarte bună	Bună	Mediocră	Rea
10 km	10 km	45 km	38 km

- 262 km pietruiți;
- 48 km de pământ.

Drumurile comunale de pământ îngreunează accesul între centrele de comună şi satele aparținătoare, cât şi accesul la drumurile naționale şi județene.

Drumurile publice, în cea mai mare parte, traversează localități, viteza de circulație fiind redusă pe aceste sectoare. De asemenea, lățimea platformei drumului nu este corespunzătoare, datorită frontului îngust al limitei de proprietate. Drumurile județene şi comunale în mare parte nu asigură o suprafață de rulare corespunzătoare pentru desfăşurarea unui trafic de călători şi de marfă în condiții de siguranță şi confort optime.

Situația actuală a podurilor

Analiza stării tehnice a podurilor de pe DJ – starea de viabilitate - evidențiază faptul că aproximativ 28 % dintre poduri au o stare tehnică bună şi foarte bună (necesită doar lucrări de întreținere şi mici reparații), 34 % au o stare tehnică satisfăcătoare (necesită reparații, consolidări, reabilitări) şi 38 % dintre poduri au o stare nesatisfăcătoare şi rea (presupune reabilitarea sau înlocuirea elementelor structurii de rezistență), ceea ce presupune intervenții urgente asupra acestor obiective de infrastructură.

Starea de viabilitate a podurilor de pe DJ şi DC, conform masterplanului, este:

Aprecierea generală a stării tehnice a podurilor	DJ		DC	
	Număr poduri	Procent din total	Număr poduri	Procent din total
Foarte bună	7	5,30	4	10,00
Bună	31	23,48	9	22,50
Satisfăcătoare	45	34,10	12	30,00
Nesatisfăcătoare	32	24,23	6	15,00
Rea	17	12,89	9	22,50
Total	132	100,00	40	100,00

Notă: 42 poduri nu sunt cuprinse în tabel acestea fiind situate pe DJ cuprinse în proiecte de modernizare care au contracte de finanțare aprobate sau în curs de aprobare prin POR şi deci vor fi integral refăcute; unele poduri nu au putut fi evaluate corespunzător în momentul realizării masterplanului, ele nefiind incluse în tabel.

Pe drumurile comunale există 40 poduri, care se prezintă astfel: 33% din podurile de pe DC au stare tehnică buna şi foarte bună (viabilitate ridicată) care necesită doar activitate de întreținere curentă, 30% au o stare satisfăcătoare şi 37% necesită lucrări de reabilitare sau refacere totală ceea ce presupune intervenții urgente asupra acestor lucrări de artă.

Din analiza stării de viabilitate a drumurilor locale, județene şi comunale, s-a observat că de regulă starea de viabilitate a podurilor este similară cu cea a drumurilor, necorespunzând cerințelor de capacitate portantă (clasa E de încărcare) şi cerințelor traficului actual, necesitând activități de modernizare-reabilitare. De asemenea, porțile de intrare în județ necesită reabilitarea.

Concluzionând, deficiența infrastructurii de transport, în particular rețeaua de drumuri, duce la neutilizarea la cote maxime a potențialului economic şi generează, într-o anumită măsură, o imagine negativă a zonelor ca localizare pentru investiții. De asemenea din punct de vedere social, starea generală a drumurilor trebuie în continuare îmbunătățită pentru a spori mobilitatea şi confortul populației (precum şi a mărfurilor), a reduce accidentele, a spori viteza de trafic, ş.a. Scopul final este de a dezvolta continuu potențialul socio-economic al județului Sibiu.

II.3.1.2. Rețeaua de căi feroviare

În anul 2010, totalul liniilor de cale ferată în exploatare la nivelul județului Sibiu însuma 197 km (inclusiv linii cu ecartament îngust), din care 44 km linii electrificate. Liniile electrificate reprezintă doar aproximativ 22% din total (semnificativ mai puțin decât media Regiunii Centru de aproximativ 47% şi media pe țară de 30%), procent destul de scăzut, care denotă necesitatea de modernizare a rețelei. Din total, liniile cu ecartament normal (la care distanța între şine este de 1435 mm) însumează 145 km, din care:

- cu o cale 101 km;
- cu două căi 44 km.

Astfel, densitatea liniilor de cale ferată este de 36,3 km la 1.000 km^2, cu câteva procente sub media din țară şi din Regiunea Centru.

Lungimea totală a căilor ferate în România este de aproape 11.000 km, din care județul Sibiu deține doar aproximativ 2%. Aceasta se datorează atât reliefului județului nostru în proporție însemnată muntos şi deluros şi deci inadecvat pentru construcția de căi ferate, cât

şi faptului că, în Sibiu, de importanță majoră este transportul rutier, mult mai bine reprezentat. În raport cu Regiunea Centru, care deține per total aproximativ 1.400 km, rețeaua Sibiului ocupă aproximativ 14% din total.

În ultimii ani lungimea căilor ferate atât la nivelul României şi al Regiunii Centru, cât şi la nivelul județului nostru a scăzut, prin scoaterea din circuit a unor tronsoane. Aceasta se datorează scăderii importanței transportului feroviar în detrimentul celui rutier şi aerian. Deşi transportul feroviar, atât pentru călători, cât şi pentru mărfuri este mai ieftin decât celelalte menționate, totuşi viteza scăzută de circulație a trenurilor (din cauza vechimii locomotivelor şi a rețelelor) diminuează progresiv importanța transportului feroviar. Pentru ca acest mod de transport sigur şi ieftin să se relanseze, este nevoie de modernizarea locomotivelor şi vagoanelor şi a rețelelor de căi ferate şi de dublarea liniilor pentru un transport mai intens.

În prezent C.F.R. are în vedere aceste modernizări şi diverse alte lucrări de amploare mai mică, astfel încât în viitor să existe premise de relansare a transportului feroviar.

În Județul Sibiu există trei noduri de cale ferată la Sibiu, Copşa Mică şi Podul Olt. Prin aceste noduri de cale ferată se realizează legături atât cu toată țara cât şi cu Europa Centrală şi de Vest. Starea tehnică a rețelei de cale ferată din județul Sibiu este în general bună. De menționat este punerea în circulație şi pe liniile județului Sibiu a trenurilor tip „Săgeata albastră", moderne şi superioare în viteză de deplasare, precum şi refacerea şi modernizarea gării municipiului Sibiu.

În cadrul acestui subcapitol trebuie menționată şi existența liniei cu ecartament îngust Sibiu – Agnita. Aceasta nu este în momentul de față funcțională, dar primele demersuri pentru includerea liniei în patrimoniul cultural şi realizarea unui itinerariu cu tren de epocă s-au început din 2005 de către Asociația „Valea Hârtibaciului", sprijinită de Trustul „Mihai Eminescu". Până în prezent s-a obținut clasificarea liniei de cale ferată ca monument istoric, iar Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Consorțiul de Dezvoltare Interregională Sibiu – Agnita" a obținut concesionarea liniei. Pentru implementarea proiectului de reabilitare a liniei şi a stațiilor de pe traseu şi de realizare a itinerariului cu tren de epocă se caută în continuare resurse financiare. La realizarea acestui proiect ar fi benefică o colaborare la nivelul **diverselor asociații şi consilii locale direct interesate, cu participarea C.J.S.**

II.3.1.3. Transportul aerian

Județul Sibiu dispune de Aeroportul Internațional Sibiu care se dovedeşte a fi un punct forte în transportul la nivelul județului. Acesta aparține C.J. Sibiu ca şi regie autonomă şi este poziționat pe drumul DN1, la 6 km vest de centrul istoric şi administrativ al oraşului Sibiu, fiind situat la o altitudine de 443 m. Este amplasat într-o excelentă poziție geoclimatică şi deserveşte pe o raza de 150 km un număr de 3 milioane de locuitori.

Aeroportul Internațional Sibiu este un important punct de trafic aerian nu doar la nivelul județului dar mai ales în centrul geografic al României, cu un nivel de trafic de pasageri şi o bază tehnico-materială modernă şi performantă care îl situează pe o pozitie favorabilă dezvoltării unor legaturi aeriene internaționale cu Romania.

În prezent se asigură legături directe interne cu Bucureşti şi externe cu Germania, Austria, Turcia (sezon de vară) existând 6 companii aeriene care operează la momentul actual: Austrian Airlines, Blue Air, Tarom, Lufthansa, Corendon şi Air Bucharest.

În perioada 2006-2009 a fost implementat un proiect de aproximativ 75.000.000 euro pentru extinderea şi modernizarea Aeroportului, realizat în parteneriat între C.J.S. şi Consiliul Local Sibiu. Proiectul a cuprins:

- realizarea unui terminal de pasageri nou şi modern structurat pe două nivele cu o suprafață de 6200 mp şi o capacitate de procesare de 300 pax/h/fiecare flux îmbarcare intern şi internațional;

- extinderea pistei de decolare/aterizare la 3 km, astfel încât aeroportul să permită operarea şi cu aeronave de dimensiuni mai mari;
- construcția unui nou turn de control, dotat cu aparatură de ultimă generație, care sa garanteze siguranța traficului aerian şi să controleze mişcarea de aeronave în jurul aeroportului;
- construcția altor clădiri pentru deservirea aeroportului;
- echiparea şi dotarea aeroportului cu echipamente si utilaje aeroportuare performante şi sporirea măsurilor de securitate.

Aceste modernizări şi îmbunătățiri au avut ca scop creşterea traficului, exemplificat în următorul tabel evolutiv:

Situație trafic Aeroport Sibiu						
Criteriul/anul	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**
Mişcări aeronave comerciale	3.820	5.014	5.995	6.377	6072	4824
Total pasageri îmbarcați/debarcați	63.623	105.651	141.012	154.161	198751	176908
Total pasageri în trafic	73.103	112.077	165.057	221.361	225720	189750

Aeroportul Sibiu

Din analiza traficului de pasageri precum şi a mişcărilor aeronavelor se poate observa că traficul de pasageri s-a diminuat în ultimul an; această scădere este motivată de criza economică mondială care a afectat în mod special sectorul aviatic; în acest sens, Consiliul Județean Sibiu împreună cu R.A. Aeroportul Internațional Sibiu depun eforturi pentru dezvoltarea unei strategii de dezvoltare care vizează extinderea segmentului de low - cost şi lansarea unor noi destinații, care implicit să genereze un volum de trafic ridicat şi să stimuleze veniturile non aviatice.

O altă direcție de dezvoltare considerată pentru următorii ani este cea a operațiunilor cargo, poziția aeroportului şi dinamica economică în regiune permițând explorarea potențialului acestui sector.

Odată cu proiectul de extindere şi modernizare s-a pus un accent sporit şi pe realizarea unei strategii comerciale pentru dezvoltarea traficului de pasageri şi a celui de mărfuri ale aeroportului.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru domeniul infrastructurii de transport, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.3.2. Infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice

II.3.2.1. Alimentare cu energie termică

În cea mai mare parte, sistemele centralizate de distribuție a energiei termice nu au mai putut face față necesităților existente din cauza uzurii fizice şi morale a echipamentelor şi conductelor de transport şi a lipsei resurselor financiare necesare atât pentru reparații capitale sau parțiale cât şi pentru întreținere. În această situație, alimentarea cu căldură în sistem centralizat s-a restrâns, în unele cazuri centralele termice fiind dezafectate. Astfel, în prezent, marea majoritate a populației județului beneficiază de sisteme de încălzire individuale din surse proprii, microcentrale de apartament sau sobe.

Situația serviciilor publice de alimentare cu energie termică în județul Sibiu la data de 30.09.2012

Operator	Valoarea reviziilor şi reparațiilor planificate pentru 2012	Valoarea reviziilor şi reparațiilor realizate	Gradul de realizare a reparațiilor planificate	Total branşamente existente în funcțiune	Gradul de contorizare a branşamentelor		Total apartamente racordate la sistemul centralizat
					Încălzire	Apă caldă de consum	
	mii lei	mii lei	%		%	%	
S.C. Energie Termică S.A. Sibiu	0	0	0	0	0	0	0
S.P. Copşa Mică	0	0	0	1	100	100	30
S.C.ENERGOSIB S.R.L. Sibiu	108,00	33	30,56	855	97	97	840

Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice
http://www.anrsc.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=103&Itemid=53

II.3.2.2. Alimentare cu gaze naturale

Rezervele de gaze naturale se află în jumătatea de nord a județului Sibiu. Unul din punctele tari ale județului este existența unei rețele de distribuție a gazelor naturale amplă şi bine dezvoltată. În prezent, 106 localități au alimentare cu gaze în funcțiune iar la nivelul întregului județ este în derulare un program de extindere a rețelei de gaze către noi localități.

Rețeaua şi volumul gazelor naturale distribuite în județul Sibiu

Anul	Localități*	Lungimea simplă a conductelor (km)	Volumul gazelor naturale distribuite (mii m^3)	
			Total	Uz casnic
1995	65	936,9	546.405	291.295
2000	88	1.120,1	431.924	251.665
2001	92	1.143,3	425.412	230.234
2002	96	1.189,6	351.235	186.733
2003	99	1.220,0	322.919	175.437
2004	103	1.274,4	330.647	141.377
2005	103	1.264,6	305.880	148.923
2006	104	1.377,9	244.661	136.443
2007	48**	1.365,2	224.426	126.005

*Municipii, orașe, comune, sate
**Municipii, orașe, comune (reşedințe ale unităților administrativ teriroriale)
http://www.sibiu.insse.ro/main.php?lang=fr&pageid=474
Direcția Județeană de Statistică Sibiu

În ianuarie 2009 situația rețelei de alimentare cu gaze naturale se prezenta astfel:

Rețeaua de gaze naturale		
Existentă	**Reabilitată**	**Extindere**
923,97 km	116,97 km	9,45 km

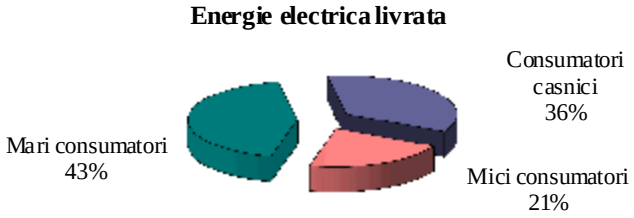
http://www.cjsibiu.ro/portal/sibiu/cjsibiu/portal.nsf/22716162178AFDC5C225757B00463A29/$FILE/situatia_utilitatilor_09.pdf
Consiliul Județean Sibiu

Investițiile programate pentru viitor ale S.C. E.ON. GAZ România S.A. sunt repartizate astfel: 45,99 km pentru Centrul Operațional Mediaş şi 80,23 km pentru cel din Sibiu.

II.3.2.3. Alimentare cu energie electrică

Programul "Electrificare 2007-2009" a asigurat cofinanțarea proiectelor de investiții pentru electrificarea localităților, prin acordarea de transferuri către bugetele locale din bugetul Ministerului Internelor şi Reformei Administrative (ulterior redenumit Ministerul Administrației şi Internelor), în limita fondurilor alocate de la bugetul de stat cu această destinație. Până la 30 iunie 2009, termenul limită de depunere a proiectelor pentru acest program, au întocmit documentațiile următoarele administrații locale: Porumbacu, Jina, Sălişte, Tălmaciu, Cristian, Orlat, Şura Mare, Loamneş.

Energia electrică livrată clienților la nivelul anului 2008 de către Filiala de Distribuție şi Furnizare a Energiei Electrice Transilvania Sud prin Sucursala de Distribuție şi Furnizare a Energiei Electrice Sibiu se clasifică după tipul consumatorilor astfel:

Județul Sibiu este considerat producător de energie electrică printr-o serie de hidrocentrale amplasate pe râurile Sadu, Olt, Cibin, microhidrocentrale şi minihidrocentrale pe râurile Cibin, Sadu, Răşinari, Sebeş, Racoviță.

Teritoriul județului Sibiu este străbătut de următoarele magistrale de transport a energiei electrice:

LEA 400 kV simplu-circuit	Țânțăreni – Sibiu Sibiu – Braşov Iernut – Sibiu Mintia – Sibiu Volumul de instalații – 247,8 km
LEA 220 kV dublu-circuit	Lotru – Sibiu Volum de instalații – 217,1 km
LEA 110 kV	Sibiu – Copşa Mică –Mediaş – Aurel Vlaicu - Dumbrăveni – Daneş Aurel Vlaicu – Agnita Aurel Vlaicu – Tîrnăveni – Iernut Sibiu – Ucea – Victoria – Făgăraş – Hoghiz Sibiu S – Cisnădie – Mîrşa – Cârtişoara Sibiu – CHE Sadu – CHE Lotru Blaj – Micăsasa – Tîrnăveni Sibiu S – SRA Independența Sibiu S – Sibiu N Volum de instalații – 499 km

În județul Sibiu distribuția pe medie tensiune se face la 20 kV. În mediul urban se întâlnesc rețele subterane (LES 20 kV – 354 km) iar în mediul rural rețele aeriene (LEA 20 kV – 1.494 km). Aceste rețele sunt destinate alimentării cu energie electrică a consumatorilor casnici, edilitari, terțiari, inclusiv a consumatorilor industriali de puteri reduse.

Rețelele urbane din județ (LEA 0,4 kV) sunt subterane în zonele centrale şi aeriene în cele periferice. În mediul rural sunt numai rețele aeriene pozate pe stâlpi de beton. Lungimea totală a liniilor de joasă tensiune este de 2.656 km (LEA 0,4 – 1.679 km, LES 0,4 kV – 977 km). În județ sunt 925 posturi de transformare (putere – 325 MVA).

II.3.2.4. Salubrizarea localităților

O descriere detaliată cu privire la tipurile de deşeuri, cantitățile generate, compoziția, proiecțiile şi estimările pe viitor ale acestora s-a făcut în subcapitolul Gestionarea deşeurilor din cadrul capitolului Protecția mediului. Astfel, în cele ce urmează se vor enumera proiectele ce se află în desfăşurare în prezent în acest domeniu şi se va prezenta pe scurt principalul document prin care se identifică măsurile necesare pentru dezvoltarea unui sistem de management integrat al deşeurilor în conformitate cu obligațiile prevăzute de lege, respectiv aplicația de finanțare şi documentele suport privind Sistemul de management integrat al deşeurilor din județul Sibiu (Studiu de fezabilitate, Analiza cost-beneficiu, Analiza institutionala).

Strategia județeană

Strategia de gestionare a deşeurilor la nivelul județului are în vedere, la fel ca şi Strategia națională, respectarea principalelor principii care stau la baza gestionării deşeurilor şi anume principiul „poluatorul plăteşte" şi principiile autonomiei şi proximității. De asemenea, se respectă următoarea ordine prioritară în cadrul sistemului de gestionare a deşeurilor:

- prevenirea;
- pregătirea pentru reutilizare;
- reciclarea;
- alte operații de valorificare, de exemplu valorificarea energetică;
- eliminarea.

Strategia județeană urmăreşte:

- consolidarea capacității tehnice şi manageriale pentru punerea în aplicare şi funcționare a unui sistem integrat de gestionare a deşeurilor solide;
- dezvoltarea şi structurarea unui sistem eficient de tarifare, facturare şi colectare a fondurilor;
- creşterea gradului de conştientizare în rândul cetățenilor în ceea ce priveşte beneficiile proiectului, colectarea selectivă a deşeurilor şi reciclarea deşeurilor.

În județul Sibiu sunt în curs de implementare proiecte în sectorul gestionării deşeurilor prin care s-au realizat sau urmează să se realizeze facilități pentru gestionarea deşeurilor, astfel:

- pentru reciclarea deşeurilor de ambalaje, o parte din județ este acoperită de servicii de salubrizare, asigurând şi sortarea deşeurilor reciclabile. Prin aceste proiecte nu se asigură însă îndeplinirea țintelor astfel încât este prioritară extinderea sistemului de colectare selectivă a deşeurilor reciclabile la nivelul întregului județ şi construirea unei stații de sortare, care sa deserveasca municipiul Sibiu si localitatile invecinate;
- pentru reducerea cantității de deşeuri biodegradabile de la depozitare, în județ a fost realizata o stație de compostare la Avrig. Pentru atingerea tintei din anul 2013 privind reducerea la depozitare a cantitatii de deseuri biodegradabile municipale, urmeaza a fi realizate inca doua statii de compostare, care sa deserveasca Mun. Sibiu, respectiv Mun. Mediaş si va fi extinsa compostarea individuala in mediul rural; colectarea separată a fluxurilor special de deseuri (deşeurilor periculoase menajere, deseuri din constructii si demolarişi deseuri voluminoase) este implementata doar in Mun. Medias si localitatile invecinate, urmand a fi extinsa la nivelul intregului judet in vederea conformării cu legislatia în vigoare.

Colectare selectivă şi transfer a deşeurilor menajere în Mediaş	
Zona de derulare	Municipiul Mediaş
Scopul proiectului	Creşterea gradului de colectare selectivă a deşeurilor, reducerea volumului de deşeuri depozitate, diminuarea impactului deşeurilor asupra mediului în zonele de depozitare prin implementarea unui sistem de gestionare a deşeurilor simplu, eficient şi durabil.

Proiect pentru implementarea unui sistem simplu, eficient şi durabil de gestionare a deşeurilor locale	
Zona de derulare	Oraşul Agnita împreună cu comunele Bîrghiş, Chirpăr şi Merghindeal
Scopul proiectului	Ameliorarea capacității autorităților publice din județul Sibiu de a implementa sisteme durabile de gestionare a deşeurilor, în conformitate cu cerințele naționale şi europene, prin implementarea colectării selective, a sortării şi transportului deşeurilor, instruirea personalului şi educarea cetățenilor, implicarea acestora şi a mediului de afaceri în colectarea selectivă prin respectarea principiului „mediului curat”.

Colectarea selectivă a deşeurilor menajere, în scopul reducerii deşeurilor nedegradabile de pe raza oraşului Cisnădie	
Zona de derulare	Oraşul Cisnădie împreună cu localitățile Sadu şi Cisnădioara
Scopul proiectului	Îmbunătățirea capacității administrației publice locale de a contribui la protecția mediului prin implementarea unui sistem de colectare selectivă, procesare şi valorificare a deşeurilor reciclabile în vederea reducerii impactului negativ al depozitării acestora asupra mediului.

Gestionarea integrată a deşeurilor menajere în 20 de localități ale zonei Mărginimea Sibiului	
Zona de derulare	Oraşul Sălişte şi Miercurea Sibiului împreună cu localitățile Galeş, Vale, Sibiel, Fîntînele, Aciliu, Amnaş, Săcel, Mag, Tilişca, Rod, Poiana Sibiului, Jina, Apoldu de Sus, Dobîrca, Apoldu de Jos, Sîngătin, Ludoş, Gusu.
Scopul proiectului	Îmbunătățirea capacității administrației publice locale de a contribui la protecția mediului prin implementarea unui sistem de colectare selectivă, procesare şi valorificare a deşeurilor reciclabile în vederea reducerii impactului negativ al depozitării acestora asupra mediului.

ECO Sistem Avrig - Proiect pentru implementarea uni sistem eficient de gestionare a deşeurilor municipale	
Zona de derulare	Oraşul Avrig împreună cu comunele şi localitățile Glîmboaca, Săcădate, Bradu, Mîrşa, Cîrța, Porumbacu de Jos, Turnu Roşu, Racoviță.
Scopul proiectului	Îmbunătățirea capacității administrației publice locale de a contribui la protecția mediului prin implementarea unui sistem de colectare selectivă, procesare şi valorificare a deşeurilor reciclabile în vederea reducerii impactului negativ al depozitării acestora asupra mediului.

Parteneriat pentru un mediu curat, reducerea deşeurilor şi dezvoltare durabilă în Regiunea Centru	
Zona de derulare	Regiunea Centru
Scopul proiectului	Îmbunătățirea sistemului de management al deşeurilor la nivel regional (Regiunea Centru) în România, cu accent pe deşeuri biodegradabile, periculoase şi cele din construcții şi demolări.

Sistem integrat de colectare a deşeurilor de ambalaje provenite din deşeuri menajere solide în vederea valorificării acestora în Municipiul Mediaş	
Zona de derulare	Mediaş
Scopul proiectului	Colectarea şi valorificarea deşeurilor de ambalaje provenite din deşeuri menajere solide.

Sistem zonal de gestionare deşeuri urbane	
Zona de derulare	Copşa Mică
Scopul proiectului	Gestionarea deşeurilor urbane.

Sistem de management integrat al deşeurilor

Masterplanul pentru Sistemul de management integrat al deşeurilor din județul Sibiu a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 30/2009 şi respectă prevederile Planului Național de Gestionare a Deşeurilor (PNGD), Planului Regional de Gestionare a Deşeurilor (PRGD) pentru Regiunea Centru şi ale Planului Județean de Gestionare a Deşeurilor (PJGD). Prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 159/29.10.2009 s-au aprobat Studiul de Fezabilitate, planul de investiții, indicatorii tehnico-economici, planul de evoluție a tarifelor şi cofinanțarea pentru acest Sistem. Studiul de fezabilitate a fost revizuit in anul 2012, versiunea revizuita fiind aprobata de catre toate unitatile administrativ teritoriale, precum si de catre Consiliul Judetean Sibiu.

Valoarea totala a Proiectului Sistem de management integrat al deseurilor, aprobat in anul 2010, care urmeaza a fi implementat pana in anul 2014 este de **93.837.879 RON + TVA**.

Scopul Proiectului este implementarea unui sistem de management integrat al deseurilor la nivelul intregului judet, a carui functionare sa duca la respectarea obligatiilor asumate in Tratatul de Aderare a Romaniei la Uniunea Europeana si obiectivelor stabilite prin Programul Operational Sectorial Mediu.

Obiectivele Proiectului sunt:

- Colectarea deseurilor menajere de la intreaga populatie a judetului;
- Implementarea colectarii separate a deseurilor reciclabile atat in mediul urban, cat si in mediul rural;
- Implementarea colectarii separate a deseurilor biodegradabile menajere in municipiile Sibiu si Medias;
- Reducerea cantitatii de deseuri biodegradabile la depozitare, prin compostare centralizata si individuala, astfel incat sa se asigure atingerea tintelor legislative;
- Inchiderea depozitelor neconforme.

Investitii prioritare finantate prin proiect pot fi grupate astfel:

- echipamente pentru colectarea separata a deseurilor menajere (deseuri de hartie si carton, deseuri de plastic si metal, deseuri de sticla si deseuri biodegradabile);
- instalatii de sortare si compostare: o statie de sortare si o statie de compostare la Sura Mica si o statie de compostare la Tarnava;
- inchiderea depozitelor neconforme: Remetea, Avrig, Agnita, Cisnadie si Talmaciu.

II.3.2.5. Infrastructura de apă şi apă uzată

La nivelul județului Sibiu s-au înființat două asociații de dezvoltare intercomunitare care au încheiat contracte de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă şi canalizare cu operatorii regionali din zonă. Aceste asociații sunt Asociația de Apă Sibiu înființată în 2007 şi Apa Tîrnavei Mari înființată în 2002, iar operatorii regionali atestați sunt S.C. Apă Canal S.A. Sibiu şi S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş.

Domeniul de deservire al serviciilor de apă şi canalizare în județul Sibiu este peste media națională. Faptul că mare parte a populației urbane a județului locuieşte în oraşul Sibiu, care are serviciile îmbunătățite, contribuie semnificativ la acest lucru.

Populaţia deservită de către operatorul S.C. Apă Canal S.A. Sibiu (anul 2011):

Localitate	Număr locuitori
Sibiu	154.871
Şelimbăr	6.442
Ocna Sibiului	4.132
Cristian	3.210
Sadu	2.450
Şura Mică	2.050
Cisnădie	15.600
Avrig	10.229
Şura Mare	3.912
Păltiniş	400
TOTAL	203.296

Numărul abonaților operatorului S.C. Apă Canal Sibiu, care beneficiază de un contor propriu este în continuă creştere, astfel că în anul 2011, gradul de contorizare la nivelul județului Sibiu se prezenta astfel:

- Sibiu, Şelimbăr, Şura mare şi Cristian – 100%;
- Şura Mică – 99,5%;
- Ocna Sibiului – 99,4%;
- Cisnădie – 57,7%;
- Avrig – 49,21%;
- Sadu – 70%.

La data de 30.06.2012, în județul Sibiu:

- aproximativ 95% din populația din mediul urban era racordată la rețeaua de alimentare cu apă potabilă (10 oraşe din 11 au sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă, Miercurea Sibiului nu are sistem centralizat de alimentare cu apă);

- aproximativ 47% din populația din mediul rural era racordată la rețeaua de alimentare cu apă potabilă (sunt în funcțiune rețele de alimentare cu apă potabilă în 66 de sate din totalul de 177 sate);

- aproximativ 90% din populația din mediul urban era racordată la rețeaua de canalizare ape uzate menajere (9 oraşe din 11 au sisteme de canalizare ape uzate menajere, Miercurea Sibiului şi Ocna Sibiului nu au sisteme de canalizare);

- aproximativ 17% din populația din mediul rural era racordată la rețeaua de canalizare ape uzate menajere (sunt sisteme de canalizare ape uzate menajere în 32 de sate din 177 sate).

În majoritatea cazurilor la finanțarea investițiilor în infrastructura de apă şi apă uzată din fonduri nerambursabile nu au fost incluse şi realizarea branşamentelor, racordurilor, acestea prevăzând doar posibilitatea de branşare la rețeaua de apă potabilă/racordare la rețeaua de canalizare, locuitorii urmând să asigure din surse proprii finanțarea lucrărilor de execuție a branşamentelor/ racordurilor.

Datorită diminuării veniturilor locuitorilor din mediul rural, a avut ca şi consecinţă negativă, o rată foarte mică de branşare/ racordare la sistemul public de alimentare cu apă şi canalizare.

La data de 01.02.2012, în zona rurală a județului Sibiu situația era astfel:

Sisteme in funcțiune			
Apă		Canalizare	
Rețea	Stații de tratare	Rețea	Stații de epurare
650,69	16	273,71	15

Estimarea sistemelor necesare a se realiza			
Apă		Canalizare	
Rețea	Stații de tratare	Rețea	Stații de epurare
660 km	37	630 km	57

La data de 30.06.2012, la nivelul județului se derulau proiecte în domeniul alimentării cu apă şi canalizarea apelor uzate menajere pe următoarele programe de finanțare:

I. POS Mediu

Programul de investiții POS Mediu cuprinde investiții în infrastructura de apă şi apă uzată. Au fost aprobate 2 proiecte în valoare de 750.077 mii lei.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investitii	Termen finalizare
1	Sibiu	Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în județele Sibiu şi Braşov	2014
2	Mediaş	Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată în regiunile Mediaş, Agnita şi Dumbrăveni	30.04.2013

II. FEADR Măsura 322

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala(FEADR) implementat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), include investiții în infrastructura de apă şi apă uzată în zonele rurale.

Au fost aprobate 7 proiecte integrate în valoare de 84.888 mii lei din care au fost finalizate 3 proiecte în perioada 2011-iunie 2012 şi mai sunt în execuție 4 proiecte.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investitii	Termen finalizare
1	Blăjel	Alimentare cu apa a localitatii Paucea. Retea de canalizare si statie de epurare a localitatilor Blajel si Paucea.	30.06.2013
2	Loamnes	Retea canalizare menajera si statie de epurare localitatiile Mindra si Loamnes Reta apa Loamneş si Mândra	31.12.2012
3	Marpod, Ilimbav,Nocrich, Hosman	Dezvoltarea infrastructurii de baza in localitatile Marpod,Ilimbav,Nocrich,Hosman	30.10.2012
4	Chirpăr	Sistemelor funcționale de apă şi apă uzată în satele Vard şi Veseud	16.06.2013

III. O.G.7/2006

Programul de dezvoltare a infrastructurii şi a unor baze sportive din spațiul rural include investiții în infrastructura de apă şi apă uzată în zonele rurale.

Au fost aprobate realizarea a 24 de obiective de investiții, în domeniul alimentării cu apă şi canalizarea apelor uzate menajere, în valoare totală de aprox. 123.045 mii lei , din care au fost finalizate 13 obiective de investiții în perioada 2008-iunie 2012 şi mai sunt în execuție 11 obiective de investiții.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investitii	Termen finalizare
1	Altina	Canalizare si statie de epurare comuna Altana.	31.12.2013
2	Arpaşu de Jos	Canalizare Arpasul de Jos si Arpasul de Sus si tratare ape reziduale.	31.12.2012
3	Bazna	Construire retele de canalizare menajera si statie de epurare in comuna Bazna.	31.12.2012
4	Brădeni Retis	Canalizare a apei uzate din satele apartinatoare Bradeni si Retis.(retele si statie de epurare).	30.09.2012
5	Bruiu	Sistem de alimentare cu apa in comuna Bruiu.	31.12.2013
6	Cartisoara	Construire retele noi de canalizare si statie de pompare.	31.12.2012
7	Cristian	Extindere retele de canalizare in comuna Cristian.	30.09.2012
8	Micasasa	Realizarea sisteme de canalizare si statie de epurare in comuna Micasasa si satul Tapu.	31.12.2012
9	Poplaca	Alimentare cu apa si statie de tratare.	28.08.2012
10	Rosia	Retele de canalizare si statie epurare in localitatea Rosia..	31.12.2012
11	Slimnic	Canalizare ape uzate menajere sat Rusi.	31.12.2013

IV. H.G. 571/2006

Program-pilot pentru reabilitarea zonelor fierbinți Zlatna şi Copşa Mică

A fost aprobat proiectul „Sistem zonal de aliment cu apa si canalizare ape uzate menajere în orașul Copşa Mică şi Axente Sever,Agarbiciu, Valea Viilor,Motiş şi Tirnava” în valoare de 61.506 mii lei, având termen de finalizare în 30.04.2013.

V. H.G.904/2007

Programe multianuale prioritare de mediu şi gospodărire a apelor ce conțin obiective de investiții în infrastructura de mediu, care se vor executa în perioada 2007-2013.

Sunt în execuție 2 obiective de investiții în domeniul alimentării cu apă şi canalizarea apelor uzate menajere în valoare de 22.728 mii lei.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investitii	Termen finalizare
1	Biertan	Constructie retele de alimentare cu apa,tratare a apei potabile si proiectare tehnica in localitatea Richis,comuna Biertan.	Lucrare oprita(se va rezilia contractul)
		Constructie retele de canalizare si statii de epurare in localitătile Biertan si Richiş,comuna Biertan.	30.12.2012
2	Tălmaciu	Canalizarea localitatii Tălmaciu si a localitatii Talmacel si alimentare cu apa in localitatea Talmacel.	01.12.2012

VI. Fondul pentru mediu

Programul vizând protecția resurselor de apă, sisteme integrate de alimentare cu apă, stații de tratare, canalizare și stații de epurare

Au fost aprobate 2 obiective de investții în domeniul alimentării cu apă şi canalizarea apelor uzate menajere în valoare de aproximativ 12.425,25 mii lei.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investiții	Stadiul lucrării
1	Apoldu de Jos	Rețele de canalizare şi stație de epurare în comuna Apoldu de Jos şi satele Apoldu de Jos şi Sângătin, județul Sibiu	În data de 31.08.2012 s-au deschis ofertele în cadrul licitației de achiziție publică
2	Iacobeni	Alimentare cu apă potabilă a comunei Iacobeni (Iacobeni, Netuş, Ştejerişu)	În data de 11.09.2012 s-au deschis ofertele în cadrul licitației de achiziție publică

VII. HG 577/1997

Subprogramul de alimentare cu apă la sate include investiții în infrastructura de apă în zonele rurale.

Pentru obiectivele de investiții finanțate în cadrul acestui subprogram contractele pentru execuția lucrării sunt încheiate direct de Primării, iar finanțarea de la Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului se face prin Consiliul Județean Sibiu.

În perioada 2009-2012 au fost finanțate 4 obiective de investiții în valoare de 12.770 mii lei, din care mai este în execuție un obiectiv de investiție cu termen de finalizare 31.12.2012.

Nr. crt	Localitatea	Denumire obiectiv de investitii	Termen finalizare
1	Micăsasa	Alimentare cu apă a comunei Micăsasa şi satul Țapu	31.12.2012

Studii şi masterplanuri în domeniul apei

1. **Studiu privind *Evacuarea şi epurarea apei menajere în partea inferioară a Hîrtibaciului (în zona dintre Agnita şi Sibiu)***

Studiul se ocupă cu determinarea celei mai eficiente variante din punct de vedere economic şi social pentru rezolvarea problematicii apei uzate comunale din regiunea rurală din nord-estul Sibiului. Astfel s-au realizat combinații de diferite variante de rezolvare tehnică cu aspectele economice referitoare la costuri ale investiției, precum şi ale folosirii instalației realizate, conforme din punct de vedere tehnic cu standardele europene. Necesitatea acestui studiu a rezultat din cerințele stricte ale legislației legată de rețelele hidrografice din plan european care cere, pe lângă respectarea normelor tehnice şi ecologice şi luarea în seamă a maximizării eficienței costurilor pentru serviciile de apă-canalizare.

În comunele cuprinse în acest studiu s-au realizat deja (mai puțin în Nocrich) diferite studii de fezabilitate pe tema evacuării, epurării şi tratării apei uzate, acestea fiind limitate doar la fiecare comună în parte, fără să caute o soluție pentru întreaga zonă. Studiul menționat mai sus a luat în calcul soluții pentru întreaga zonă, realizând astfel primul pas pentru găsirea celui mai eficient mod de rezolvare din punct de vedere social şi economic, etapă pe care se pot dezvolta în viitor proiecte detaliate de realizare a infrastructurii.

2.Studii şi masterplanuri în domeniul apei

În anul 2008 s-a încheiat contractul de finanțare între Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile şi SC Apa Târnavei Mari SA Mediaş pentru proiectul „Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată în regiunile Mediaş, Agnita şi Dumbraveni județul Sibiu" în valoare de 328.624 mii lei (fără TVA).

Impactul acestuia pe termen scurt asupra sistemului indicatorilor de performanță importanți pentru cele două sisteme este reprezentat astfel:

Sistemul de alimentare cu apă			
Componenta	**2008**	**2010**	**2013**
Acoperire cu servicii	87,69%	89%	94%
Populația servită cu apometre	64%	76%	100%
Apa facturată contorizată	63%	76%	100%
Lungime rețea distribuție	175 km	175 km	194 km
Apa nefacturată	24%	23%	22%

Masterplan Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu - 2006

Sistemul de ape uzate			
Componenta	**2008**	**2010**	**2013**
Populația conectată la rețeaua centralizată de colectare	71%	76%	79%
Lungimea totală a rețelei de colectare apă uzată	100 km	124 km	136 km
Conformitate cu standarde UE privind stațiile de epurare ape uzate	0%	0%	100%

Masterplan Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu - 2006

VI.

În această zonă, operatorul S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. înregistra la nivelul anului 2008 următoarea situație:

Localitate	**Apă potabilă**				**Apă uzată**		
	Lungime rețea	Populație deservită	Consum (l/loc./zi)	Pierderi	Populație deservită	Acoperirea rețelei	Volum tratat
Mediaş	104 km	97,28%	81	61,65 %	96,82%	97%	40%
Agnita	21 km	96,91%	110	54,57 %	69,75%	70%	0%
Dumbrăveni	30 km	68,89%	55	3,93%	20,19%	20%	0%

VII. S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. - Indicatori performanță

a.

Dintre orașele din regiunea tratată în acest proiect, Mediaş are stație de epurare mecanică şi biologică însă nu toate instalațiile de epurare sunt în funcțiune. Oricum, stația de epurare existentă în configurația actuală nu se poate alinia noilor cerințe fără reabilitare şi extindere. Orașele Agnita şi Dumbrăveni nu au stații de epurare. Etapizarea activităților de realizare sau reabilitarea stațiilor de epurare se bazează pe un program definit în protocolul de aderare. Executarea proiectului va duce la reducerea pierderilor din sistemul de alimentare cu apă astfel, se presupune că pierderile vor fi reduse la 25% din totalul de apă distribuită.

Prin proiectul menționat vor fi construite sau reabilitate următoarele stații de epurare în conformitate cu programul prezentat mai jos:

Stații de epurare	Nivelul de epurare cerut	Termen
Mediaş	Terțiară	2010
Agnita	Terțiară	2013
Dumbrăveni	Secundară	2010
Copşa-Mică	Secundară	2015

Masterplan Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu - 2006

Studiul socio-economic arată ca populația din Sibiu are o tendință descrescătoare, cererea de apă casnică urmând aceeaşi tendință. Mai mult, când alimentarea cu apă este contorizată corespunzător, consumul descreşte semnificativ. Consumul specific pentru următorii ani se presupune a fi de aproape 110l/loc/zi. Necesarul industrial de apă a scăzut de asemenea după introducerea apometrelor şi a noului tarif.

În data de 30.08.2012, situația proiectului se prezenta astfel:

Localitatea	Denumirea contractului	Data începerii	Data finalizării	Valoarea (lei) fără TVA	Stadiul implementări i proiectului
Mediaş Agnita Dumbrăveni	Asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor	16.09.2009	25.12.2012	7.363.668	Contract semnat la 08.04.2009
	Asistență tehnică pentru managementul proiectului	15.09.2009	25.12.2012	6.523.392	Contract semnat la 04.05.2009
	Asistență tehnică pentru verificarea documentației tehnice aferente lucrărilor	18.09.2009	18.04.2012	244.622	Contract semnat la 05.05.2009
	Asistență tehnică în calitate de proiectant pentru lucrările aferente Proiectului	08.04.2010	31.12.2012	541.599	Contract semnat la 03.03.2010
	Achiziții de servicii de audit financiar	02.12.2010	01.03.2014	150.000	Contract semnat la 15.11.2010
Mediaş	Lucrări la captarea de suprafață, stația de tratare apă potabilă din Mediaş	22.11.2010	31.12.2012	42.528.956	Contract semnat la 22.11.2010
	Lucrări la stația de epurare din Mediaş	03.02.2010	31.12.2012	59.840.339	Contract semnat la 09.12.2009
	Rețele de apă şi canalizare menajeră în Mediaş	08.04.2010	31.12.2012	68.206.711	Contract semnat la 21.01.2010
Agnita Dumbrăveni	Rețele de apă şi canalizare menajeră în orașele Agnita şi Dumbrăveni	01.07.2010	31.12.2012	22.826.094	Contract semnat 2010
	Surse de apă, stație de	26.08.201	31.12.201	35.399.85	Contract

	tratare şi conducte de aducțiune	0	2	2	semnat la 26.08.2010
	Stații de epurare în Agnita şi Dumbrăveni	28.09.2010	31.12.2012	35.517.928	Contract semnat la 28.09.2010
Mediaş Agnita Dumbrăveni	Achiziționare autocurățitoare, sistem mobil CCTV,echipament detectări pierderi		31.12.2011	2.297.000	Contract semnat la 20.09.2010
	Achiziționare şi instalarea de debitmetre pentru reşele de apă şi sisteme SCADA		31.12.2012	2.757.442	Contract semnat la 21.03.2012
Mediaş	Reabilitare construcții şi spații operaționale	30.01.2012	30.12.2012	6.950.000	Contract semnat la 10.01.2012

S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş

Cu toate că titlul se referă la județul Sibiu, aria cuprinsă în Master Plan conține zonele de sud şi nord-vest ale județului, acoperind 34 unități administrative: 1 municipiu (Sibiu), 6 oraşe (Avrig, Cisnădie, Ocna Sibiului, Miercurea Sibiului, Sălişte, Tălmaciu) şi 27 comune, adică 96 de localități şi o populație totală de 281.482 locuitori (la 1 ianuarie 2007), reprezentând 66,5% din totalul populației județului.

Scopul principal al documentului este acela de a oferi un plan pentru dezvoltarea pe termen lung a infrastructurii de apă şi apă uzată în zona de derulare, mai exact pentru o perioadă de 30 ani. Acesta poate fi împărțit pe mai multe obiective:

- asigurarea unei strategii de investiție integrate în domeniul apei şi apei uzate cu scopul furnizării de servicii regionale, eficiente din punct de vedere al costurilor, tuturor comunităților în conformitate cu Directivele UE;
- asigurarea unui cost estimativ pentru conformarea cu Directivele UE deoarece aderarea la UE implică asumarea şi implementarea cerințelor legale referitoare la calitatea apei destinată consumului uman şi la calitatea apei uzate deversată;
- un management îmbunătățit al resurselor de apă având în vedere că resursele de apă sunt insuficiente şi fac obiectul mai multor surse de poluare;
- stabilirea principiilor şi parametrilor pentru noi proiecte de dezvoltare dat fiind faptul că aria inclusă în proiect este condusă de o singură companie de apă şi pentru ca acesta să devină viabilă, sunt necesare economiile de scară, proiectele viitoare de dezvoltare a infrastructurii trebuind să urmeze liniile propuse în acest document.

Programul de investiții aferent proiectului este împărțit în 6 faze, Faza 1 pentru perioada 2008 – 2013, Faza 2 acoperă perioada 2014 – 2018 iar celelalte faze includ fiecare o perioadă de 5 ani până în anul 2038.

Faza 1 de investiții (2008 – 2013)

Infrastructura de apă

- Prioritatea 1 se referă la localitățile urbane cu peste 10.000 locuitori care necesită investiții pentru conformarea cu Directiva din punctul de vedere al calității apei brute şi tratate, asigurând alimentarea cu apă 24 de ore/zi şi extinderea rețelei pentru a permite accesul tuturor locuitorilor;
- Prioritatea 2 este concentrată mai ales pe asigurarea investițiilor pentru înlocuirea rețelelor (conducte de apă-canal, reducerea pierderilor ş.a.), executarea conductelor

principale şi a capacității de stocare;
- Prioritatea 3 include investiții pentru a furniza apa la o parte din comunitățile peste pragul de 50 de persoane stabilit de Directivă, fie prin încadrarea lor în sistemele zonale de alimentare cu apă existente sau prin folosirea surselor locale de apă.

Ø Infrastructura de apă uzată
- Prioritatea 1 se axează pe investiții pentru extinderea / modernizarea stațiilor de epurare a apei uzate ce deservesc o populație echivalentă mai mare de 100.000, înlocuirea stațiilor de epurare având un impact de mediu negativ asupra consumatorilor situați în aval sau care pot fi incluse în planuri regionale şi extinderi ale canalelor în zonele urbane cu populație peste 10.000 sau care se confruntă cu probleme legate de inundații;
- Prioritatea 2 asigură înlocuirea canalelor şi reabilitarea/înlocuirea stațiilor de epurare ce deservesc o populație mai mare de 10.000 l.e.;
- Prioritatea 3 se referă mai ales la implementarea planurilor regionale.

În general, situația alimentării cu apă în municipii pare satisfăcătoare în sensul că apa este furnizată în cantitate suficientă şi la presiune acceptabilă. În timp ce partea de nord beneficiază în cea mai mare parte de surse de apă de suprafață rezultate din precipitațiile din munți, sudul depinde de apele subterane. În multe cazuri, pânza freatică este folosită pentru extragerea apei, constituind zona cea mai vulnerabilă la efectele adverse din agricultură şi alte surse de poluare.

Accesul la facilitățile de canalizare este mai bun în aşezări mai mari. Se pune accentul pe îmbunătățirea situației în oraşele mai mari şi în cele aflate în imediata apropiere. Acest lucru este important în special de când România şi-a asumat responsabilitatea de a adopta standardele UE, incluzând şi cele referitoare la apă şi canalizare.

În anul 2011 s-a încheiat contractul de finanțare între Ministerul Mediului şi Pădurilor şi SC Apă Canal SA Sibiu pentru proiectul „Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în județele Sibiu şi Braşov" (HCJS 152/2010), cu o valoare de 421.453 mii lei (fără TVA).

Contribuția județului Sibiu la cofinanțarea proiectului este de 1.459,27 mii lei(HCJ Sibiu 111/2012).

Termenul de finalizare a Proiectului se estimează a fi în anul 2014.

În data de 30.08.2012, situația proiectului se prezenta astfel:

Stadiul contractelor de servicii ale Proiectului:

1. Contract de asistență tehnică pentru managementul proiectului semnat cu AECOM INGINERIA SRL la data de 27.07.2011, cu valoarea de 8.248.691 lei fără TVA.
2. Contract de asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor semnat cu LOUIS BERGER SRL la data de 05.03.2012, cu valoarea de 10.802.190 lei fără TVA.
3. Contract pentru Auditul proiectului semnat cu BDO AUDIT SRL la data de 05.07.2012, cu valoarea de 184.000 lei fără TVA.
4. Contract pentru asistență tehnică din partea proiectantului semnat cu ALLPLAN PROIECT SRL la data de 14.09.2012, cu valoarea de 1.001.700 lei fără TVA.

Stadiul contractelor de lucrări:

- contract de lucrări CL6-Rețele de apă şi canalizare Sibiu-Şelimbăr semnat cu asociația HIDROCONSTRUCȚIA S.A., CONSTRUCȚII S.A. şi UNIVERSAL BUSINESS SRL, la data de 14.05.2012, cu valoarea de 48.744.112 lei fără TVA.

Datorită realizărilor din ultimii ani şi mai ales a multor lucrări inițiate de primării în mod individual, este necesară o actualizare a celor două Master Planuri, pentru a exista o situație transparentă şi exactă, mai greu de cuantificat în momentul de față şi pentru a da o orientare unitară a lucrărilor ce necesită a fi făcute în viitor.

În prezent se actualizează cele două Master Planuri şi se stabileşte Programul de investiții pentru faza a 2-a (2014-2018).Aceste Master Planuri vor fi înaintate Consiliului Județean Sibiu în luna ianuarie 2013 şi vor fi cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului Sibiu.

Cea de-a doua fază de investiție (2014 - 2018) include cele doua termene limită, 2015 pentru conformarea la apa potabilă şi 2018 pentru colectarea şi tratarea apei. În consecință, toate investițiile propuse în cadrul acestei faze sunt concentrate pe asigurarea accesului la surse de apă adecvate şi pe sisteme de alimentare pentru toate comunitățile peste 50 locuitori prin extinderea si înlocuirea rețelelor de apă, prevederea de noi canale sau înlocuirea celor existente pentru aglomerarile peste 2,000 l.e. şi conectarea la stații de epurare noi sau la cele existente.

În general, situația alimentării cu apă în municipii pare satisfăcătoare în sensul că apa este furnizată în cantitate suficientă şi la presiune acceptabilă. În timp ce partea de nord beneficiază în cea mai mare parte de surse de apă de suprafață rezultate din precipitațiile din munți, sudul depinde de apele subterane. În multe cazuri, pânza freatică este folosită pentru extragerea apei, constituind zona cea mai vulnerabilă la efectele adverse din agricultură şi alte surse de poluare.

Accesul la facilitățile de canalizare este mai bun în aşezări mai mari. Se pune accentul pe îmbunătățirea situației în oraşele mai mari şi în cele aflate în imediata apropiere. Acest lucru este important în special de când România şi-a asumat responsabilitatea de a adopta standardele UE, incluzând şi cele referitoare la apă şi canalizare.

II.3.2.6. Transport public rutier județean şi interjudețean

Organizarea serviciului de transport public rutier județean şi interjudețean este conferită de lege Consiliului Județean Sibiu. Stabilirea, ajustarea şi modificarea tarifelor de călătorie pentru serviciul de transport public local de persoane se poate face doar prin aprobare de către Consiliul Județean Sibiu.

Prin H.C.J. 85/17.07.2008 s-a aprobat atribuirea în gestiune delegată, prin concesiune a serviciului de transport public județean prin curse regulate, către operatorii desemnați câştigători ai traseelor din Programul de transport public județean de persoane. De asemenea, s-a aprobat contractul cadru de delegare a gestiunii serviciului de transport public județean prin curse regulate şi tarifele de călătorie.

Transportul de persoane prin curse regulate în județul Sibiu a fost asigurat de către operatorii de transport locali, precum: S.C. Transmixt S.A., S.C. Lazăr Trans S.R.L. Avrig, S.C. BMT Trans S.R.L. Mediaş, S.C. Meditur S.A. Mediaş şi S.C. Tursib S.A. Sibiu. Având în vedere că Sibiul este un județ de tranzit, acesta este deservit şi de alți transportatori din țară.

În perioada 2008-2012,s-au ajustat şi modificat tarifele dr transport, conform H.C.J Sibiu.Dintre operatorii de transport, s-au retras S.C.Meditur S.A.Mediaş şi S.C.Tursib S.A.Sibiu.

În urma şedințelor de atribuire ulterioare, au apărut noii operatori de transport: S.C.Amring S.R.L.Sibiu, S.C.Schmitt International S.R.L.Mediaş, S.C.Eurocomtrans S.R.L.Agnita, şi S.C.Coda Trans S.R.L.Sibiu

Serviciul de transport public județean de persoane este organizat cu respectarea următoarelor principii:

- promovarea concurenței între operatorii de transport, respectiv transportatorii autorizați, cărora li s-a atribuit executarea serviciului;
- garantarea accesului egal şi nediscriminatoriu al operatorilor de transport şi al transportatorilor autorizați la piața transportului public județean;

- garantarea respectării drepturilor şi intereselor utilizatorilor serviciului de transport public;
- deplasarea în condiții de siguranță şi de confort, inclusiv prin asigurarea de risc a persoanelor transportate, precum şi a bunurilor acestora prin polițe de asigurări;
- asigurarea executării unui transport public suportabil în ceea ce priveşte tariful de transport;
- autonomia sau independența financiară a operatorilor de transport şi a transportatorilor autorizați;
- susținerea dezvoltării economice a municipiului prin realizarea unei infrastructuri de transport moderne;
- satisfacerea cu prioritate a nevoilor de deplasare ale populației, ale personalului instituțiilor publice şi ale operatorilor economici pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale prin servicii de calitate;
- protecția categoriilor sociale defavorizate, prin compensarea costului transportului de la bugetul local.

Principala problemă legată de acest serviciu este faptul că, deşi Consiliul Județean Sibiu scoate la licitație trasee care să acopere tot teritoriul județean, unele dintre acestea rămân neatribuite din cauza lipsei de ofertanți datorată rentabilității scăzute ale respectivelor trasee.

II.3.3. Infrastructura de comunicare şi mass-media

În rețelele de poştă şi telecomunicații s-a remarcat un proces alert de modernizare datorită expansiunii tehnicii avansate în telefonia cu fir şi a creşterii gradului de acoperire prin telefonia mobilă. Modernizarea acestui sector s-a realizat prin acțiunea de montare a cablurilor optice, prin extinderea rețelelor digitale şi prin dezvoltarea în ritm rapid a telefoniei mobile şi a comunicațiilor prin poşta electronică.

Modernizarea sistemului de telefonie şi asigurarea serviciilor de specialitate în localități cu peste 1000 de locuitori situează județul Sibiu pe un loc avansat ca număr de abonamente telefonice şi ca număr de abonați particulari. La ora actuală o serie de localități dispun de unități de poştă, centrale telefonice şi echipamente digitale şi s-au creat condițiile tehnice necesare conectării la internet a şcolilor şi primăriilor din localitățile în care s-au instalat aceste centrale digitale.

Activitatea de poştă şi telecomunicații				
Denumire	**UM**	**2005**	**2006**	**2007**
3520 Unități de poştă	Unit.	175	175	175
5706 Corespondență şi imprimată	Mii buc.	2.360	2.310	3.100
5707 Colete poştale	Mii buc.	35	30	25
5708 Trimiteri recomandate	Mii buc.	695	582	665
5709 Trimiteri cu valoare declarată	Mii buc.	18	11	15
3554 Abonamente telefonice – rețea fixă total	Nr.	98.625	86.731	113.711
5710 Convorbiri tehnice interne interurbane	Mii min.	19.550	17.100	19.143
5711 Convorbiri telefonice interne locale	Mii min.	138.400	121.346	112.434
5712 Convorbiri telefonice internaționale	Mii min.	4.860	430	14.922
5713 Convorbiri telefonice fix – mobil	Mii min.	15.646	15.196	32.996
5714 Convorbiri telefonice fix – fix	Mii min.	1.150	3.730	79.871
5715 Convorbiri telefonice acces special internet	Mii min.	43.411	37.496	12.602

Direcția Județeană de Statistică Sibiu

Nota: Unitatea de măsură pentru convorbiri telefonice manual e a fost până în 2001 inclusiv mii convorbiri, iar din 2002 este mii minute. Numerele abonamentelor în rețeaua de telefonie fixă conțin numai abonamentele la sfârşitul anului de la S.C. Romtelecom S.A.

În ceea ce priveşte piața operatorilor de telecomunicații**,** aceasta este în prezent destul de matură şi este reprezentată şi în județul Sibiu şi în Regiunea Centru de marii furnizori naționali, ca de exemplu RDS - Romania Data Systems, Astral, Sobis, Verena, Romtelecom ş.a.

Analizând chestionarele aplicate primăriilor din județ (chestionarul nr. 1 Masterplan cultura) se poate identifica aria de acoperire a rețelelor de comunicații şi internet, pe zone astfel:

- Ținutul Sibiului (Ocna Sibiului, Cisnădie, Tălmaciu, Cristian, Şura Mare, Şura Mică, Slimnic, Şelimbăr)
  - operatori telecomunicații: telefonie Romtelecom, rețea internet Romtelecom, S.C. KATV STAR, Dolce, S.C. Atlas S.R.L.;

- operatori cablu: S.C. KATV STAR S.R.L. Cisnădie, DIGI TV, S.C. Comăniciu Sistem, S.C. Atlas S.R.L.;

- Țara Oltului (Arpașu de Jos, Turnu Roșu, Porumbacu de Jos, Racovița, Avrig, Cîrța, Cîrțișoara)
  - operatori telecomunicații: telefonie Romtelecom, rețea internet Romtelecom şi CDS Cisnădie, S.C. KATV S.R.L.;
  - operatori cablu: TV S.C. Spin S.R.L., SIO Electronic;
- Mărginimea Sibiului (Jina, Boița, Sălişte, Tilişca, Poiana Sibiului, Râul Sadului, Sadu, Răşinari, Gura Rîului, Orlat):
  - operatori telecomunicații: telefonie Romtelecom, CDR RDS, Orange, Cosmote, rețea internet Romtelecom, Orange, Zapp, CDR RDS;
  - operatori cablu: S.C. KATV STAR Cisnădie, CDR RDS, LED COM S.R.L. Sibiu, DIGI TV Dolce, TV Romtelecom, S.C. Comanici Cable Sistem TV.
- Valea Hîrtibaciului (Agnita, Roşia, Nocrich, Marpod, Mihăileni, Bîrghiş, Chirpăr, Brădeni, Bruiu):
  - operatori telecomunicații: telefonie Romtelecom, Romtelecom Clicknet, Cosmote, rețea internet Romtelecom, INNET;
  - operatori cablu GEMISOFT – TV;
- Valea Tîrnavelor (Moşna, Ațel, Dumbrăveni, Valea Viilor, Brateiu, Biertan, Micăsasa, Hoghilag, Copşa Mică, Axente Sever, Șeica Mică, Tîrnava, Blăjel, Bazna, Dîrlos):
  - operatori telecomunicații: telefonie RDS, Romtelecom, Orange, Telesone, Vodafon, Zapp, S.C. ADLER, rețea internet S.C. GLOBUS Axente Sever, Teleson Sighişoara, Romtelecom, S.C. Carosystem Copşa Mică, Zapp, Birotec, Caro System, S.C. ADLER, S.C. Global Service, cablu Romtelecom, TV cablu Fresh Tîrnăveni;
- Țara Secaşelor (Miercurea Sibiului, Loamneş, Apoldu de Jos, Ludoş, Păuca)
  - operatori telecomunicații: telefonie Romtelecom, rețea internet Romtelecom, Cosmote, Orange.

Gradul de acces la informație poate fi pus în evidență şi prin existența în anul 2007 a 110.868 de abonamente la TV şi 104.031 la radio, în contextul în care există 19 stații de televiziune şi 22 de stații de radioemisie. Curba ascendentă pe care a urmat-o activitatea de radio şi televiziune este evidențiată în următorul tabel, pus la dispoziție de către Direcția Județeană de Statistică Sibiu.

Activitatea de poştă şi telecomunicații

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Stații de radioemisie	11	12	12	12	13	14	16	20	22
Abonamente la radio	84.310	74.999	59.301	58.753	160.629	112.065	110.015	106.611	104.031
Stații de televiziune	7	10	10	9	10	11	11	18	19
Abonamente la televiziune	87.067	80.517	79.197	74.998	98.126	119.794	115.242	112.859	110.868

În concluzie, gradul de acoperire a rețelelor de comunicare, mass-media şi a serviciilor Internet este în procent ridicat, fiind rezolvate aproape toate solicitările de instalare de posturi telefonice din mediul urban şi rural.

De asemenea, la nivelul județului Sibiu este dezvoltată şi activitatea de radio şi televiziune iar presa este reprezentată printr-un număr mare de cotidiene locale sau zonale.

În județul Sibiu funcționează posturi de televiziune cum ar fi: TV Eveniment, cu sediul central în Sibiu, precum şi posturi cum ar fi: Pro TV, Antena 1, Alpha TV, Realitatea TV, care difuzează atât programe de ştiri şi divertisment local, cât şi preluări ale posturilor centrale.

Unele posturi de radio au sediul central în Sibiu cum ar fi Radio Eveniment 103,2 FM, iar altele sunt reprezentante locale ale posturilor centrale. În benzile de frecventă recepționate în Sibiu se regăsesc: Național FM 87,8; Radio Vocea Evangheliei 89,4; Radio 21 105,4; Kiss FM 91,8; Magic FM 93,8; Pro FM 94,9; InfoPro 92,4; Europa FM 106,2; Romantic FM 96,6; Eveniment FM 103,2; România Actualități FM 101,8; One FM 89,9; Guerrilla FM 89,0; Radio Antena Sibiului 95,4 FM; Realitatea FM 90,4 FM.

Dintre cotidienele locale sau zonale amintim: cotidianul Tribuna Sibiului, cu cea mai îndelungată apariție și o serie de cotidiene și săptămânale printre care se pot menționa Rondul de Sibiu, Monitorul de Sibiu, Sibianul Online, Sibiu 100%, dar şi Hermannstädter Zeitung şi Allgemeine Deutsche Zeitung în limba germană sau săptămânalul Szebeni Ujság în limba maghiară. Viața economică a județului este reflectată în prima revistă bilingvă (română-engleză) dedicată oamenilor de afaceri, Sibiu Business. Primăria Sibiu îşi face cunoscute ştirile, dar şi hotărârile Consiliului local prin ziarul cu acelaşi nume - Primăria Sibiu. Pentru mica publicitate se pot consulta bisăptămânalul De toate pentru toți şi Oferta de la A la Z. În ultimii ani s-au editat o serie de ziare zonale şi locale: Gazeta Hîrtibaciului, Gazeta de Tilişca, Gazeta de Cristian, Gazeta de Apoldu de Jos, Infor Loamneş, Info Tălmaciu, Răşinăreanul, ș.a.

II.3.4. Siguranța publică şi evidența persoanelor

Conform articolului 91 (aliniatul 5) din Legea 215/23.04.2001 pe lângă alte competențe prevăzute, Consiliul Județean asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes județean privind ordinea publică, situațiile de urgență şi evidența persoanelor.

Având în vedere aceste atribuții stabilite de lege în competența Consiliului Județean urmează o scurtă prezentare a instituțiilor subordonate sau partenere care desfăşoară activități în acest sens: Autoritatea Teritorială de Ordine Publică, Serviciul Salvamont, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, Direcția Județeană pentru Evidența Persoanelor, Centrul Militar Județean.

Prezentare generală a instituțiilor

Autoritatea Teritorială de Ordine Publică (A.T.O.P.) **s**e organizează şi funcționează la nivelul fiecărui județ şi a Municipiului Bucureşti; este un organism cu rol consultativ, a cărui activitate se desfăşoară în interesul comunității.

În conformitate cu Legea nr. 218 / 2002 privind organizarea şi funcționarea Poliției Române, cu modificările şi completările ulterioare, ATOP are următoarele atribuții:

A.T.O.P. are, conform Hotărârii de Guvern numărul 787 din 25 iulie 2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcționare a autorității teritoriale de ordine publică, următoarele atribuții:

- contribuie la elaborarea planului de activități şi la fixarea obiectivelor şi indicatorilor de performanță minimali, având ca scop protejarea intereselor comunității şi asigurarea climatului de siguranță publică;
- sesizează şi propune măsuri de înlăturare a deficiențelor din activitatea de poliție;
- face propuneri pentru soluționarea de către organele de poliție a sesizărilor care îi sunt adresate, referitoare la încălcarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului;
- organizează consultări cu membrii comunităților locale şi cu organizațiile neguvernamentale cu privire la prioritățile siguranței persoanei şi a ordinii publice;
- prezintă trimestrial informări în şedințele Consiliului General al Municipiului Bucureşti sau ale Consiliului Județean, după caz asupra nivelului de asigurare a securității şi siguranței civile a comunității;
- elaborează anual un raport asupra eficienței activității unităților de poliție, care se dă publicității.

Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Cpt. Dumitru Croitoru" (I.S.U.) al județului Sibiu, prin activitatea şi misiunile desfăşurate, are ca scop prioritar salvarea şi protecția vieții omeneşti şi a bunurilor.

Misiunea inspectoratului este cu atât mai complexă cu cât acoperă o arie largă de activități, de prevenire, intervenție sau activități desfăşurate pentru restabilirea stării de normalitate după producerea unei situații de urgență. Astfel sunt executate misiuni specifice pe cele trei componente specifice: prevenirea şi stingerea incendiilor, protecția civilă şi asistență medicală de urgență şi descarcerare.

Obiectivul principal al inspectoratului **îl constituie punerea în aplicare într-o concepție unitară a legislației în vigoare în domeniile apărării vieții, bunurilor şi a mediului împotriva incendiilor şi** dezastrelor, precum şi al realizării măsurilor de protecție civilă şi gestionarea situațiilor de urgență.

Toate aceste elemente vin în sprijinul realizării unui management al situațiilor de urgență performant la nivel local. În acest sens, **înființarea unei noi subunități de intervenție** care să acopere în totalitate județul Sibiu, devine o necesitate. Distanța considerabilă a anumitor localități care se află în general la limita de județ, față de

subunitățile de intervenție face ca misiunea I.S.U. să aibă de suferit. Necesitatea înființării unei noi subunități de intervenție este susținută şi de argumentul unei intervenții rapide**.** Reducerea timpilor de intervenție, prin crearea mai multor nuclee de intervenție la nivelul județului, va veni în sprijinul populației şi va avea o eficiență mult sporită.

Înființarea unei gărzi de intervenție la Avrig ar aduce, o permanentă şi mai largă arie de acoperire cu mijloace şi forțe specializate împotriva tuturor tipurilor de riscuri care se pot produce în zona de sud-est a județului.

De asemenea, se are în vedere creşterea capacității de intervenție a serviciilor voluntare pentru situații de urgență de la localitățile: **Sălişte** (prin operaționalizarea unui echipaj de tip SMURD care să acționeze cu autospecială de descarcerare în zona de responsabilitate atribuită localității) şi **Cisnădie** (pentru a acoperi cu tehnică de intervenție specializată zona montană, zonă cu risc major la incendii) sau **Dumbrăven**i (în scopul acoperirii zonei de nord a județului).

Împreună cu județele care fac parte din Regiunea Centru, Consiliul Județean Sibiu a depus şi implementat un proiect referitor la "Achiziționarea de echipamente specifice pentru îmbunătățirea capacității şi calității sistemului de intervenție în situații de urgență şi acordarea asistenței medicale de urgență şi a primului ajutor calificat, în Regiunea 7 Centru". Obiectivul general al proiectului este creşterea calității serviciilor pentru siguranță publică şi de asistență medicală în situații de urgență şi dezastre majore. Valoarea totală a proiectului este de 42.658.644,00 lei din care contribuție proprie în proiect 732.632,00 lei şi asistență financiară nerambursabilă de 35.114.968,00 lei. S-au achiziționat 39 autospeciale, astfel: 6 autospeciale cu apă şi spumă, 3 autospeciale de cercetare NBRC (Nuclear, Bacteriologic, Radiologic, Chimic), 6 autospeciale pentru descarcerări grele, 24 autospeciale complexe de intervenție, descarcerare şi acordarea asistenței medicale de urgență.

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Centrul Transilvaniei" (cu sediul în Tg. Mureş), în cadrul căreia este membru si CJ Sibiu (împreună cu celelalte județe ale Regiunii Centru) a finalizat proiectul cu succes în 2010. În cadrul acestuia, ISU Sibiu a fost dotat cu 7 autospeciale de intervenții, de diferite tipuri: 4 autospeciale complexe de intervenție, descarcerare şi acordarea asistenței medicale de urgență; o autospecială pentru lucrul cu apă şi spumă; o autospecială pentru descarcerări grele ; o autospecială de cercetare NBCR (nuclear, biologic, chimic, radiologic), din care au fost achiziționate doar 3 la nivelul întregii Regiuni Centru. Valoarea totală a proiectului pentru județul Sibiu a fost de **3.556.772 lei.**

Împreună cu județele care fac parte din Regiunea Centru, Consiliul Județean Sibiu prin Asociația de Dezvoltare Intercomunitară "Centrul Transilvaniei" a depus şi câştigat un alt proiect referitor la "Echipamente pentru îmbunătățirea intervențiilor în situații de urgență". Obiectivul general al proiectului este creşterea gradului de siguranță a populației indiferent de localizarea aşezămintelor umane, prin creşterea calității serviciilor pentru siguranță publică şi de asistență medicală în situații de urgentă în vederea dezvoltării economice şi sociale durabile şi echilibrate teritorial la nivelul regiunii 7 Centru. Valoarea proiectului. Valoarea totală a proiectului este de 20.356.621,20 lei din care valoarea grantului este de 15.814.763,45 lei. Se vor achiziționa 22 autospeciale de teren pentru lucru cu apă şi spumă de capacitate mică, 4 autospeciale pentru lucru cu apă şi spumă de capacitate mare , 16 ambulanțe de prim ajutor (tip B2), 2 ambulanțe de terapie intensivă (tip C).

În contextul asumării misiunii de creştere a nivelului de securitate a vieții cetățenilor, proprietății şi mediului, la nivelul inspectoratului s-a urmărit realizarea următoarelor direcții prioritare de acțiune:

- Intervenție oportună şi calificată, conducerea eficientă şi promptă a misiunilor specifice
- Urmărirea respectării legislației şi a actelor normative, verificarea modului de implementare a prevederilor cadrului legal cu incidență asupra activității de prevenire şi gestionare a situațiilor de urgență

- Informarea imediată, prin orice mijloc a Comitetului Județean pentru Situații de Urgență și a populației, cu privire la stările potențial generatoare sau riscul producerii unor situații de urgență
- Realizarea unui parteneriat real cu comunitatea locală și promovarea imaginii instituției prin stabilirea unor relații de comunicare permanente cu societatea civilă
- Asigurarea unei cooperări stabile, continue și eficiente cu toate structurile cu atribuții în prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență pentru apărarea integrității patrimoniului public și privat
- Îmbunătățirea infrastructurii sociale potrivit Programului Operațional Regional, conform obiectivelor propuse pe Axele 2 și 3 prioritare, precum și implementarea Sistemului de Management Informațional pentru Situații de Urgență.

Direcția Județeană pentru Evidența Persoanelor Sibiu (D.J.E.P.)

Instituție publică de interes județean, cu personalitate juridică, înființată în subordinea Consiliului Județean Sibiu, exercită competențele care îi sunt conferite prin lege și desfășoară activități în interesul persoanei și al comunității, în sprijinul instituțiilor statului, conform legii.

În județul Sibiu, activitatea de stare civilă și evidența persoanelor este asigurată de către D.J.E.P. și alte 13 servicii publice comunitare locale de evidență a persoanelor constituite în subordinea Consiliilor Locale ale celor 2 municipii, 9 orașe și comunele Dîrlos și Orlat.

D.J.E.P. are, conform O.G. nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor cu modificările și completările ulterioare, următoarele atribuții:

- actualizează Registrul județean de evidența populației;
- furnizează, în cadrul Sistemului Național Informatizat de Evidența Populației date necesare pentru actualizarea Registrului Național de Evidența Persoanelor;
- utilizează și valorifică Registrul Național de Evidență a Persoanelor;
- coordonează și controlează metodologic activitatea serviciilor publice comunitare locale de evidența persoanei organizate în subordinea consiliilor locale din județul Sibiu;
- coordonează și controlează modul de gestionare și de întocmire a registrelor de stare civilă și a listelor electorale permanente;
- asigură emiterea certificatelor de stare civilă, a cărților de identitate și a cărților de alegător;
- aprovizionează serviciile publice comunitare locale de evidența persoanelor cu imprimatele necesare activității de evidență a persoanelor și de stare civilă, distribuite de Inspectoratul Național de Evidența Persoanelor;
- monitorizează și controlează modul de respectare a prevederilor legale în domeniul asigurării protecției datelor referitoare la persoană;
- gestionează resursele materiale și de dotare necesare activității proprii;
- ține evidența registrelor de stare civilă, exemplarul 2 și efectuează mențiuni pe acestea, conform comunicărilor primite.

Salvamont

Serviciul public județean Salvamont este organizat și funcționează conform Hotărârii Consiliului Județean Sibiu nr.70 din 2001 ca instituție cu personalitate juridică sub autoritatea C.J.S.

Serviciul are ca obiect de activitate conform Hotărârii Consiliului Județean Sibiu nr. 187 din 2010**:**

- patrularea preventivă pe traseele montane de pe raza județului Sibiu;

- asigurarea permanenței la punctele şi refugiile Salvamont conform planului de activități aprobat;
- căutarea şi salvarea persoanelor accidentate;
- acordarea primului ajutor medical pentru turişti;
- transportul accidentaților sau al bolnavilor la spitalul de urgență;
- prestarea la cerere, contra cost, a diferitelor servicii.

Serviciul, în îndeplinirea obiectului său de activitate, exercită următoarele atribuții principale, conform Hotărârii Consiliului Județean Sibiu nr. 187 din 2010**:**

- § organizează, coordonează şi desfăşoară activitățile de salvare montană în județ, în colaborare cu serviciile publice locale Salvamont de pe raza județului Sibiu, atunci când se impune;
- § propune omologarea sau desființarea unor trasee montane;
- § coordonează şi supraveghează activitatea de amenajare, întreținere şi reabilitare a traseelor montane din județ;
- § asigură preluarea apelurilor de urgență privind accidentele montane şi transmiterea acestora la şeful de formație Salvamont sau la înlocuitorul acestuia;
- § asigură permanența la punctele şi refugiile Salvamont: Baza Salvamont Bâlea Lac şi în stațiunea Păltiniş;
- § verifică şi sprijină dotarea cabanelor cu aparatura, instrumentele şi materialele necesare desfăşurării activității, în urma nominalizării acestora de către Consiliul Județean Sibiu;
- § organizează activitatea de pregătire profesională şi medicală a salvatorilor montani în județ, conform planului anual aprobat;
- § întreține şi repară punctele de salvare şi refugiile existente;
- § construieşte noi puncte şi refugii în zonele cu risc mare de accidente;
- § asigură asistența de specialitate în drumețiile organizate în zona montană, la solicitarea Direcției Județene pentru Tineret Sibiu;
- § asigură dotarea salvatorilor montani cu echipament şi materiale de intervenție, salvare şi transport al accidentatului sau al bolnavului, mijloace de comunicare şi semnalizare, conform baremului prevăzut de legislația în vigoare;
- § acordă drepturile băneşti şi indemnizațiile legale stabilite, suportă cheltuielile legate de pregătirea, instruirea şi perfecționarea salvatorilor montani;
- § asigură tipărirea, difuzarea şi afişarea după caz, la locurile de risc şi pe căile de acces în zona montană a unor materiale specifice activității Salvamont;
- § desfăşoară activități cu caracter educativ şi preventiv, în diverse ocazii şi în mass-media, în scopul diminuării şi combaterii riscurilor de accidente în zona montană;
- § în situații speciale şi în cazul producerii unor calamități naturale, colaborează cu celelalte servicii publice comunitare pentru apărarea şi / sau salvarea vieții oamenilor sau a bunurilor materiale, după caz;
- § în zona montană colaborează cu următoarele instituții publice, locale şi naționale: Consiliul Județean Sibiu, consiliile locale şi primăriile din județul Sibiu, Serviciul Județean de Ambulanță Sibiu, S.M.U.R.D., Inspectoratul pentru Situații de Urgență „Cpt. Dumitru Croitoru" al Județului Sibiu, Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, Inspectoratul de Jandarmi Județean Sibiu „G-ral de brigadă Mihail Rasty", Centrul Chinologic Sibiu „Dr. Aurel Greblea", Inspectoratul General de Aviație al Ministerului Administrației şi Internelor, Direcția Silvică Sibiu, Agenția Regională pentru Protecția Mediului Sibiu, Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului, Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România (A.N.S.M.R.), cu care încheie protocoale de colaborare, după caz;
- § îndeplineşte orice alte atribuții legate de activitatea de salvare montană prevăzute

de legislația în vigoare sau stabilite prin hotărâre a Consiliului Județean Sibiu sau prin dispoziție a Președintelui Consiliului Județean Sibiu.

Centrul Militar Județean (C.M.J. Sibiu)

Conform Legii nr. 446 din 2006 privind pregătirea populației pentru apărare, Consiliul Județean are obligația să asigure centrelor militare: terenuri, localuri, instalații de telecomunicații, sisteme de servicii informatice, autoturisme, alte dotări precum şi fonduri necesare desfăşurării activității specifice.

Misiunea de bază a C.M.J.:

- promovarea profesiei militare, recrutarea candidaților pentru instituția militară şi a rezerviştilor voluntari;
- evidența militară a cetățenilor încorporabili şi a rezerviştilor din rezerva operațională şi generală;
- pregătirea persoanelor cu atribuții de conducere în domeniul administrației publice la nivel local, a conducătorilor agenților economici şi a instituțiilor publice cu sarcini la mobilizare, privind atribuțiile ce le revin pe linia apărării naționale şi colective.

Domenii de activitate:

- completarea unităților militare cu resurse;
- promovarea profesiei militare, recrutarea candidaților pentru instituția militară şi a rezerviştilor militari;
- evidența militară a cetățenilor încorporabili şi a rezerviştilor.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.4. ASISTENȚA SOCIALĂ

Având în vedere importanța acestui domeniu cât şi competențele legale ale autorităților publice în acest sens, Consiliul Județean Sibiu a contractat o firmă care a întocmit documentul *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, finalizat în luna decembrie 2009. Masterplanul analizează situația actuală a asistenței sociale la nivelul județului Sibiu şi propune prioritățile de dezvoltare pe termen scurt 2010 – 2013 şi mediu 2014 – 2020, ținându-se cont de situația demografică a regiunii Centru, situație prezentată în subcapitolul II.1.3. Pentru perioada 2013 – 2016, respectiv 2017 – 2020, acestea s-au revizuit şi completat cu noile priorități identificate, atât la nivelul C.J.S., cât şi la nivelul instituțiilor subordonate.

În lucrare se face o analiză amănunțită a nevoilor actuale de asistență socială în județul Sibiu, o analiză a calității şi volumului de servicii de asistență socială din județ în perioada 2008 – 2009, o analiză din punct de vedere economic şi organizațional a activității instituțiilor sociale din subordinea C.J.S., o analiză a parteneriatelor încheiate de Consiliu sau de Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) pentru realizarea unor servicii de asistență socială (S.A.S.), o analiză a S.A.S. acordate în județ fără implicarea C.J.S. dar legate de sfera de competență a acestuia şi o analiză a posibilităților de finanțare a unor S.A.S. de către C.J.S. prin subvenții sau contracte.

Aceste analize au reprezentat punctul de plecare pentru întocmirea strategiei în domeniul asistenței sociale a C.J.S. pentru perioada 2010 – 2020 şi a unui plan de investiții pentru perioada 2010 – 2013, 2013 – 2016 revizuite şi actualizate, astfel încât să se atingă o bună eficiență şi eficacitate pentru beneficiar şi furnizor.

De asemenea, din analiza nevoilor actuale de asistență socială reiese că sistemul de asistență socială din județul Sibiu conține o varietate de tipuri de servicii şi furnizori de servicii, care acționează izolat, sau în parteneriate pasive, fapt ce nu permite folosirea eficientă a resurselor limitate care există în domeniul asistenței sociale.

Analizând situația S.A.S. din județul Sibiu în perioada 2008 – 2009, s-a constatat că furnizorii de servicii sociale îşi definesc politicile şi obiectivele concrete pe perioade de trei până la cinci ani, cuprinse în planuri strategice elaborate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. De asemenea, s-a identificat nevoia ca cei implicați în acordarea de servicii de asistență socială să cunoască serviciile ce se oferă la nivel local pentru a orienta persoana aflată în nevoie spre furnizorul care poate oferi cea mai bună şi potrivită rezolvare a situației acestuia. Principala îmbunătățire ce ar trebui adusă sistemului pentru a contribui la creşterea calității serviciilor sociale oferite beneficiarilor este diversificarea serviciilor, ceea ce implică însă creşterea numărului de personal şi atragerea de fonduri.

Actuala strategie orientează acțiunile factorilor cheie din domeniu, către o mai bună informare a cetățenilor județului Sibiu în legătură cu serviciile sociale de care ar avea dreptul să beneficieze, în funcție de situația socială, dat fiind faptul că nu există un pachet minim de servicii sociale stabilit, de care ar trebui să beneficieze orice persoană aflată într-o situație de risc. Regândirea întregului sistem social punând la bază rețele de comunicare şi intervenție este o condiție esențială pentru a garanta servicii sociale eficiente, conforme standardelor de calitate şi adaptate condițiilor existente la nivelul județului nostru.

Din analiza activității instituțiilor de asistență socială din subordine, reiese că rolul C.J.S. în acordarea serviciilor sociale destinate diferitelor tipuri de beneficiari este unul primordial datorită competențelor vaste pe care le are în domeniul protecției sociale şi a competențelor partajate pe care le are în prevenirea instituționalizării. Consiliu Județean asigură prestațiile sociale pentru persoanele cu handicap prin transferuri de la bugetul de stat la bugetul propriu. Astfel, potrivit legislației în vigoare are două mari categorii de competențe:

- competențe exercitate în mod direct şi nemijlocit;

- competențe exercitate prin: serviciul public de asistență socială județean - Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului (D.G.A.S.P.C.) care este şi principalul furnizor de servicii sociale la nivelul județului; împreună cu cele două unități medico-sociale din Sibiu şi Sălişte.

Organigrama aprobată în anul 2009 pentru D.G.A.S.P.C. Sibiu prevede funcționarea în subordinea celor doi directori generali adjuncți ai D.G.A.S.P.C. a 13 centre pentru copii şi familie de tip rezidențiale / de zi şi 8 centre rezidențiale pentru adulți (vezi *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, pag. 119 - 120).

Organigrama aprobată în anul 2012 pentru D.G.A.S.P.C. Sibiu prevede funcționarea în subordinea directorului executiv adjunct al D.G.A.S.P.C. a 11 centre pentru copii şi familie de tip rezidențiale / de zi (8 centre rezidențiale, un centru de primire în regim de urgență, un centru maternal şi un centru de zi la Mediaş) şi 11 centre rezidențiale pentru adulți (dintre care doar CRRPH Cisnădie nu este încă funcțional).

A fost realizată, de asemenea, o analiză a evoluției cheltuielilor totale în timp, în perioada 2005 – 2009 pentru a putea vedea care au fost tendințele de evoluție ale acestora. Având în vedere graficul cu evoluțiile cheltuielilor totale, se poate observa o tendință generală de creştere a acestor cheltuieli începând din 2005 până în 2008 (vezi *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, cap. 3, pag. 149 - 150).

Alte informații referitoare la evoluția cheltuielilor defalcate pe instituții sociale şi a asistenților maternali profesionişti în perioada 2005 - 2009, evoluția cheltuielilor raportată la numărul de beneficiari, ponderea diverselor tipuri de cheltuieli din ponderea cheltuielilor totale / centru pot fi extrase *Masterplanul în domeniul asistenței sociale*, anexele 3.6 şi 3.7, precum şi din analiza detaliată din cadrul capitolului 3 (*Masterplan în domeniul asistenței sociale*, pag. 143 – 168).

În urma analizelor specifice (vezi *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, cap. 3) s-au desprins următoarele concluzii:

- există spații care sunt neutilizate la întreaga capacitate;
- există centre care funcționează în spații ce nu corespund standardelor şi la care investițiile ce ar trebui făcute pentru alinierea la standarde sunt prea mari sau chiar imposibil de realizat;
- sunt spații care au fost revendicate şi retrocedate, pentru care se plătesc chirii;
- există investiții noi, cele mai multe dintre acestea realizate pe bază de proiecte sau parteneriate, dar care nu au fost realizate de o manieră coerentă pentru o dezvoltare durabilă a sistemului;
- costurile de personal au crescut foarte mult în ultima vreme, mai puțin însă cheltuielile materiale, la nivelul tuturor centrelor;
- cheltuielile de investiții, realizate în cadrul bugetelor analizate sunt extrem de mici, la multe din centre fiind chiar inexistente;

S-a efectuat o analiză a parteneriatelor încheiate de C.J.S. sau D.G.A.S.P.C. pentru realizarea unor S.A.S. care implică finanțarea, planificarea, crearea, operaționalizarea şi menținerea infrastructurii şi serviciilor publice în scopul oferirii unor servicii alternative cu costuri eficiente. Din analiza efectuată rezultă că, din totalul de 65 parteneriate încheiate de către Consiliul Județean şi Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului în perioada 2006 - 2009 cu instituții, organizații publice sau private, cu implicare directă sau indirectă în activitatea de asistență socială, 30 sunt ONG-uri care activează în domeniul asistenței sociale iar restul sunt instituții ale statului (vezi *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, anexa 4.3). Multe dintre aceste instituții activează în domenii conexe cum ar fi domeniul ocupării forței de muncă, al educației, al sănătății, dar vin să susțină şi să întărească activitatea de integrare a unor categorii de persoane defavorizate.

Din 2009 până în 2012 s-au mai încheiat 25 de parteneriate între Consiliul Județean şi Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului, cu instituții, organizații publice sau private, cu implicare directă sau indirectă în activitatea de asistență socială, ajungând la un număr de 90 de parteneriate. Dintre acestea, 55 sunt ONG-uri care activează în domeniul asistenței sociale, iar restul sunt instituții ale statului.

Dintre aceste parteneriate încheiate, ponderea cea mai mare o dețin cele care activează în domeniul protecției copilului. Consiliul Județean Sibiu participă în calitate de ordonator principal de credite la parteneriatele încheiate direct de către D.G.A.S.P.C, dar este la rândul său partener în domeniul asistenței sociale cu 5 O.N.G.-uri care desfăşoară activități în acest domeniu.

Din analiză se desprinde ideea necesității menținerii legăturilor în cadrul parteneriatelor existente pentru acoperirea nevoile tuturor categoriilor de persoane defavorizate şi vulnerabile care să aibă ca scop comun prestarea de servicii cu costuri eficiente în comunitate (vezi *Masterplan asistență socială*, cap. 4).

Analizând serviciile de asistență socială în județul Sibiu se constată că principalii furnizori publici de asistență socială de la nivelul județului Sibiu, fără a implica serviciile oferite de Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului Sibiu, sunt serviciile publice de asistență socială organizate la nivel local care oferă în special servicii sociale primare. Acestea au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

În municipiul Sibiu există un singur serviciu public de asistență socială care trebuie să acopere toate nevoile existente la nivelul municipiului pentru toate categoriile de persoane. În celelalte zone există servicii publice de asistență socială la nivelul oraşelor cu un număr mai mare de angajați, însă la nivelul comunelor există doar o singură persoană care gestionează problemele sociale ale întregii comunități. Avantajul mare de care ar trebui să beneficieze SPAS-urile locale organizate la nivel de comună îl constituie numărul relativ mic de beneficiari şi sprijinul comunității în rezolvarea problemelor sociale, însă acestea nu beneficiază de sprijinul şi aportul specializat al furnizorilor privați, care la nivel de comune sunt aproape inexistenți. Serviciile de asistență socială organizate la nivel local acordă în special prestații sociale, serviciile sociale axându-se doar pe îngrijirea persoanei cu handicap (angajarea asistentului personal).

În județul Sibiu, la nivelul SPAS - urilor locale sunt furnizate servicii sociale după cum urmează:

- **SPAS Sibiu împreună cu C.J.S.** furnizează în cadrul Centrului *Caleidoscop* în parteneriat cu Fundația *Un Copil, O Speranță* servicii destinate copiilor cu afecțiuni din spectrul autist în vederea integrării sociale şi şcolare a acestora, pentru persoanele vârstnice furnizează Servicii de îngrijire la domiciliu, de asemenea, deține Clubul de zi pentru persoane vârstnice şi Căminul pentru persoane vârstnice, pentru beneficiarii de ajutor social conform Legii nr. 416/2001, are Cantina municipiului Sibiu iar pentru persoanele fără adăpost a fost înființat Adăpostul de Noapte în parteneriat cu Consorțiul de Dezvoltare Locală,
- la nivelul celorlalte oraşe **SPAS Agnita** deține un Centru de zi „Casa Seniorilor”, **SPAS** Cisnădie are o Cantină socială, iar în cadrul **SPAS Avrig** şi **SPAS Copşa Mică** funcționează câte un serviciu de îngrijiri la domiciliu.

Furnizorii privați de asistență socială la nivelul județului Sibiu, sunt grupați în special în municipii şi oraşe. Analiza relevă faptul că la nivelul municipiului Sibiu există un număr mai mare de asociații (16 furnizori de servicii sociale – conform datelor furnizate de primăriile județului la solicitarea D.G.A.S.P.C. Sibiu), în raport cu celelalte zone ale județului unde asociațiile şi fundațiile sunt în număr foarte mic. Furnizorii privați oferă în special servicii sociale specializate care au drept scop menținerea, refacerea sau dezvoltarea capacităților individuale pentru depăşirea unei situații de nevoie socială. Astfel cele mai

multe instituții şi servicii de asistență socială sunt situate în mediul urban, numărul specialiştilor din rețeaua de asistență socială urbană este mult mai mare decât cel din spațiu sătesc, cu toate că originea rezidențială a asistaților este adesea rurală, ceea ce impune o îmbunătățire şi diversificare a calității serviciilor sociale oferite de către autoritățile locale de la nivel de comune.

În *Masterplanul în domeniul asistenței sociale*, la pag. 190 – 191 în cadrul tabelelor se poate observa cu uşurință repartizarea pe zone a tipurilor de locații cât şi situațiile pentru care se acordă servicii de asistență socială. Astfel, serviciile primare oferite de autoritățile locale sunt cele care predomină în ceea ce priveşte situațiile în care se oferă servicii de asistență socială la nivelul județului. Există un număr foarte mic de furnizori de servicii care acordă sprijin în caz de discriminare, exploatare, delincvență, dependență de consum de substanțe, abuz şi şomaj de lungă durată.

În cadrul *Masterplanului în domeniul asistenței sociale* au fost făcute analize privind furnizarea de servicii de îngrijire la domiciliu şi au fost analizate posibilitățile de a se realiza un serviciu de îngrijire la domiciliu în județul Sibiu, cu implicarea Consiliului Județean Sibiu (vezi *Masterplan în domeniul asistenței sociale*, cap. 6; anexele 6.1 – 6.4). În urma analizelor a rezultat necesitatea înființării unei rețele de servicii de îngrijire la domiciliu datorită faptului că există o tendință de creştere a nevoilor de asistență socială pe sectorul persoanelor vârstnice în județul Sibiu. La nivelul C.J.S. din anul 2010 au început demersurile pentru realizarea unui serviciu de îngrijire la domiciliu, astfel încât acesta să fie implementat în oraşele Agnita, Sălişte, Cisnădie, Avrig şi Tălmaciu. Primele trei au acceptat această colaborare (vezi *Masterplan asistență socială*, pag. 260 - 263), urmând ca acest serviciu să se extindă la nivelul întregului județ.

În urma demersurilor de la nivelul C.J.S. s-a înființat şi funcționează un serviciu de îngrijire la domiciliu la nivelul oraşului Agnita, care are în medie 40 de beneficiari, cu solicitări în creştere.

Finanțarea serviciilor sociale se face din surse publice şi private, interne şi externe, ținând cont de principiile care stau la baza finanțării furnizorilor de servicii sociale. Aceste principii sunt: principiul concurenței, principiul eficienței şi principiul accesului nediscriminatoriu la sursele de finanțare ale furnizorilor de servicii de tip public sau de tip privat.

În prezent Consiliul Județean Sibiu finanțează în baza parteneriatului 5 furnizori de servicii sociale (Fundația „Un Copil, O Speranță", Asociația Diakoniewerk International, Asociația handicapaților psihici - Centru de zi „Gabriela" şi Centrul „Speranța" Mediaş şi Asociația Caritas Mitropolitan Greco – Catolic Blaj - Centrul de Recuperare Neuromotorie "Pruncul Isus" – Mediaş). Toate aceste servicii sunt oferite copiilor, tinerilor şi adulților cu handicap, ponderea cea mai mare o deține categoria de handicap mental şi psihic. În vederea contractării serviciilor sociale, Serviciul Public de Asistență Socială local sau județean, poate să realizeze un contract de acordare a serviciilor sociale către orice alt furnizor de astfel de servicii în condiții de concurență prevăzute de legislația în vigoare.

În capitolul 6 al *Masterplanului în domeniul asistenței sociale* sunt prezentate două modele de bună practică, unul de dezvoltare a serviciilor sociale în județul Harghita având ca scop îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor defavorizate şi unul utilizat la Finistere în Franța.

În județul Sibiu, prin H.C.J. 125/27.08.2009 s-a aprobat participarea şi cofinanțarea Consiliului Județean Sibiu în proiectul "Utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde menajere în instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu" pentru: Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda", CRRPH Tălmaciu I şi II şi Unitatea de Asistență Medico-Socială, Sălişte.

Proiectul „Utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde menajere în

instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu" a fost depus de Consiliul Județean Sibiu în data de 08.10.2009 la Administrația Fondului pentru Mediu, fiind înregistrat sub nr. 60277/08.10.2009.

Obiectivul general al proiectului: Îmbunătățirea condițiilor de alimentare cu apă caldă menajeră în instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu .

Obiectivul specific al proiectului: Reducerea facturii energetice a instituțiilor subordonate CJS , prin scăderea volumului de gaze naturale consumate sau a combustibililor solizi, utilizați la prepararea apei calde menajere.

Prin proiect s-au montat un număr de 150 de panouri solare, astfel:

1. Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" - 72 panouri solare;
2. Centrul de Recuperare Tineri cu handicap Tălmaciu I – 36 panouri solare;
3. Centrul de Recuperare Persoane cu handicap Tălmaciu II – 18 panouri solare şi
4. Unitatea de Asistență Medico – Socială Sălişte – 24 panouri solare.

Proiectul a fost finalizat în data de **11.10.2011** la toate cele 4 locații şi funcționează cu succes, contribuind la reducerea facturii energetice.

La sfârşitul anului 2011 a fost adoptată **Legea nr. 292 / 20.12.2011 a asistenței sociale**, lege prin care se doreşte **diminuarea dependenței cetățenilor față de ajutorul de stat, încurajându-i să fie activi pe piața muncii**.

Această lege va crea instrumentele necesare în vederea monitorizării eficiente a banilor care ajung cu adevărat de la bugetul de stat la grupurile vulnerabile (ex. SAFIR).

Revizuirea sistemului de asistență socială şi instituirea unui nou cadru general de reglementare apar ca o necesitate în conditiile evolutiei demografice actuale, a schimbărilor în structura familiei, dinamicii negative a pieței muncii, precum şi a presiunilor legate de reducerea cheltuielilor publice şi lipsa personalului de specialitate din sistemul de asistență socială.

Sistemul de asistență socială este complementar sistemelor de securitate socială, iar măsurile de asistență socială contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor şi **se acordă astfel încât să prevină şi chiar să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate**.

Stabilirea nivelului beneficiilor sociale se face în baza indicatorului social de referință utilizat şi la stabilirea drepturilor de şomaj. De asemenea, legea mai prevede focalizarea beneficiilor de asistență socială spre categoriile aflate în cel mai mare risc de sărăcie şi excluziune socială.

Prin aplicarea prevederilor Legii asistenței sociale se are în vedere instituirea a 4 **mari categorii de beneficii de asistență socială**, respectiv:

- Măsuri pentru prevenirea sărăciei şi riscului de excluziune socială;
- Asistență socială a familiei şi copilului;
- Asistență socială a persoanelor cu nevoi speciale;
- Alte tipuri de ajutoare şi facilități.

De asemenea, Legea vizează: asigurarea dezvoltării de servicii sociale şi dezvoltarea pieței mixte de servicii sociale prin crearea posibilității contractării furnizării serviciilor sociale atât cu furnizorii privați, cât şi cu cei publici; precum şi crearea premiselor unei **dezvoltari echitabile a rețelei de servicii sociale la nivel teritorial** prin **responsabilizarea autorităților administrației publice locale față de nevoile cetățenilor comunității** şi **încurajarea parteneriatelor public-privat şi public-public**.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în anexa *Analiza SWOT pe domenii*.

II.5. EDUCAȚIA

II.5.1. Învățământul preuniversitar

Învățământul urmăreşte realizarea idealului educațional şi contribuie la păstrarea identității naționale.

Idealul educațional al şcolii româneşti constă în dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome şi în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea activă în societate, pentru incluziune socială şi pentru angajare pe piața muncii.[23]

În condițiile în care reformarea societății româneşti este tot mai des adusă în discuție, este imposibil de neglijat necesitatea reformării componentei educaționale a societății – învățământul.

Reformarea educației presupune aplicarea unor soluții structurale, care vizează remedierea dezechilibrelor la nivel de sistem, ameliorarea calitativă a activității prin creştere a eficacității generale de utilizare a resurselor pedagogice existente.

Marea majoritate a datelor folosite în acest capitol ne-au fost furnizate de Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu din Rapoartele privind starea învățământului din județul Sibiu pentru perioada 2006-2009 şi 2010 – 2011.

În continuare s-au analizat câțiva indicatori relevanți pentru starea învățământului în județul Sibiu iar unii indicatori au fost comparați şi prin raportare la nivel național.

Situația ratei de şcolarizare pe categorii de vârstă

La întocmirea situației de mai jos au fost luați în calcul pe lângă elevii înscrişi în învățământul preuniversitar (primar, gimnazial şi liceal) şi elevii înscrişi în învățământul primar şi gimnazial special, fără a fi cuprinşi şi cei din învățământul postliceal sau de maiştri.

Rata de şcolarizare pe categorii de vârstă

A/V	0-4 ani			5-9 ani			10-14 ani			15-19 ani		
	Total	Şcola-rizați	%	Total	Şcola rizați	%	Total	Şcola-rizați	%	Total	Şcola-rizați	%
2006	22078	6941	31,44	22128	21343	96,45	23582	17129	72,64	33148	19396	58,51
2007	22193	7361	33,17	22231	21088	94,86	22380	16797	75,05	31275	18028	57,64
2008	22512	7404	32,89	22122	20966	94,77	22085	16276	73,70	29057	16529	56,88

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Sibiu – date prelucrate – 2009

Aşa cum se poate observa, pe fondul unei scăderi a populației aflate la vârsta instruirii (în cei 10 ani de învățământ obligatoriu şi treapta a II-a de liceu), se înregistrează şi o tendință de uşoară scădere a procentului de copii şi tineri cuprinşi în diferite forme de învățământ, tendință nedorită mai ales în contextul necesității atingerii unor obiective fixate în acest sens de UE.

Pentru o analiză mai completă, în cele ce urmează vor fi prezentate Situația efectivelor de elevi şi Situația ratei de cuprindere a elevilor pe tipuri de învățământ, precum şi o Prognoză a populației de vârstă şcolară până în 2025, urmând a fi completate concluziile de mai sus.

Evoluția efectivelor de elevi pe tipuri de învățământ

A/TI	Preşcolar	Primar	Gimnazial	Liceal	SAM[24]
2006/2007	14.449	18.498	17.595	14.779	5.877
2007/2008	14.514	17.491	17.405	14.687	4.992
2008/2009	14.645	17.529	16.814	14.174	4.382

Sursa: I.S.J. Sibiu, date prelucrate - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009

[23] Legea învățământului nr. 1 / 2011, art. 3 – Idealul educațional.

[24] SAM - Şcoli de Arte şi Meserii

Astfel, prognoza evoluției populației este importantă în raport cu deciziile luate astăzi şi care s-ar putea dovedi eronate peste câțiva ani, dacă se va constata că s-au reabilitat sau construit şcoli de care nu mai este nevoie.

Conform prognozei, în Regiunea Centru dar şi la nivelul județului Sibiu, numărul persoanelor cu vârste cuprinse între 7 şi 14 ani dar nu numai, va scădea drastic încât o serie de şcoli existente la ora actuală nu vor mai fi necesare.

Situația ratei de cuprindere a elevilor pe tipuri de învățământ

La întocmirea situației a fost luată în calcul rata brută de cuprindere, care reprezintă numărul total al copiilor / elevilor cuprinşi în toate nivelele de învățământ, indiferent de vârstă, ca raport procentual din totalul populației din grupa oficială de vârstă corespunzătoare nivelului de educație (conform Metodologiei cercetărilor statistice din domeniul educației, elaborată de Institutul Național de Statistică).

Rata brută de cuprindere a fost calculată pentru categoriile de învățământ obligatoriu – cu durata de 10 ani începând din 2010, iar raportarea situației județului Sibiu la cea națională s-a făcut doar pentru anii 2006/07 şi 2007/08, ani pentru care Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului (M.E.C.T.S.) a fost în măsură să ne furnizeze datele solicitate.

Rata de cuprindere a elevilor pe tipuri de învățământ

A/TI	Preşcolar [%]		Primar [%]		Gimnazial [%]		Liceal I + SAM [%]	
	SB	RO	SB	RO	SB	RO	SB	RO
2006/07	92,40	76,20	97,34	103,80	94,54	96,70	86,41	82,00
2007/08	83,10	77,60	92,17	97,80	98,42	100,50	80,40	87,80
2008/09	92,40		92,17		98,36		81,91	

Sursa: I.S.J. Sibiu - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009 şi la nivel național – date prelucrate

Analizând tabelul se poate observa o uşoară tendință de stabilizare şi chiar redresare a ratei brute de cuprindere în ultimul an din studiu.

Pentru a se menține o rată ridicată de cuprindere a elevilor în unitățile de învățământ, este nevoie de programe de sprijin pentru prevenirea părăsirii şcolii.

Situația şcolarizării romilor

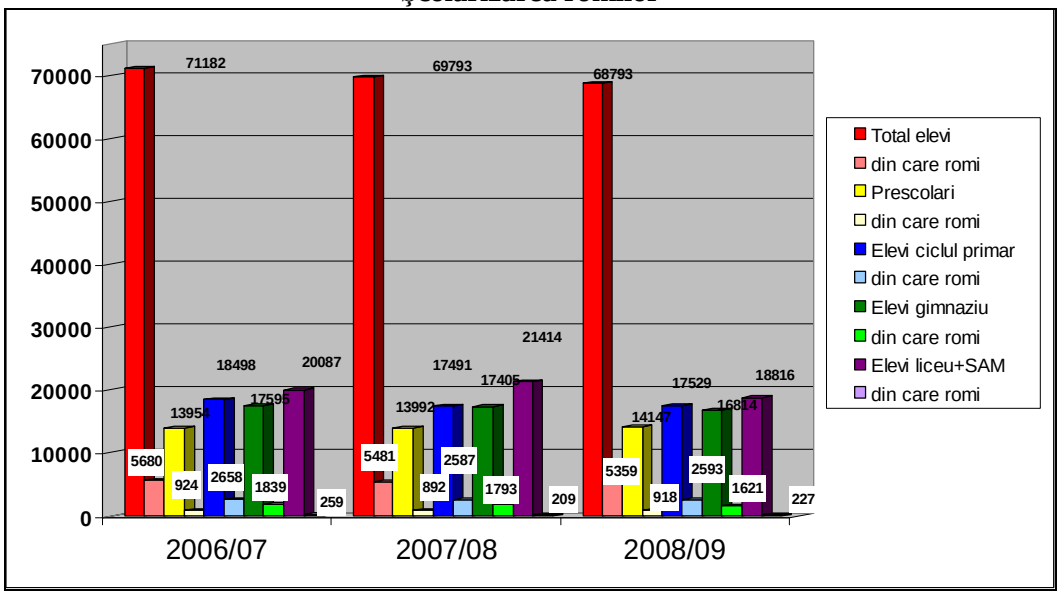
Un caz particular al analizei gradului de şcolarizare îl reprezintă şcolarizarea populației de etnie romă. Această problematică a populației rome revine foarte adesea în dezbaterea organismelor şi organizațiilor europene, fără însă a face obiectul unei politici unitare la nivelul UE şi fără a beneficia deci de o finanțare corespunzătoare, elemente indispensabile obținerii unor rezultate solide şi de durată.

Şcolarizarea romilor

A/I	TOTAL			Copii			Elevi în ciclul			Elevi în ciclul			Elevi la		
	Copii/ elevi	romi	%	Pre-şcolar	romi	%	Primar	romi	%	Gimna-zial	romi	%	Liceu SAM	romi	%
2006/07	71182	5680	7,98	13954	924	6,62	18498	2658	14,37	17595	1839	10,45	20087	259	1,29
2007/08	69793	5481	7,85	13992	892	6,38	17491	2587	14,79	17405	1793	10,30	21414	209	0,98
2008/09	68793	5359	7,79	14147	918	6,49	17529	2593	14,79	16814	1621	9,64	18816	227	1,21

Sursa: I.S.J. Sibiu – Departamentul de specialitate pentru problemele romilor – date prelucrate

Şcolarizarea romilor

În ceea ce priveşte ponderea romilor în totalul populației României, recensământul din 2011 furnizează următoarele date:

- **ponderea romilor la nivel național – 3,2% din totalul populației;**
- **ponderea romilor în Regiunea Centru – 4,9% din totalul populației;**
- **ponderea romilor în județul Sibiu – 4,8% din totalul populației județului.**

Raportul număr de elevi / cadru didactic

Un alt indicator specific este raportul mediu între numărul de elevi şi personalul didactic, reglementat prin Legea învățământului nr. 84 din 1995. În acest act normativ se prevăd următoarele norme pentru constituirea grupelor / claselor:

- grupa de preşcolari = 15 copii (limite minime / maxime admise 10, respectiv 20);
- clasa din învățământul primar = 20 de elevi (10 - 25);
- clasa din învățământul gimnazial = 25 de elevi (10 - 30);
- clasa de liceu / şcoală de arte şi meserii (SAM) = 25 de elevi (15 - 30).

Mai jos se poate vedea care este situația ultimilor 3 ani la nivelul județului şi a întregii țări:

Raportul număr de elevi / cadru didactic

A/TI	Înv. preşcolar		Înv. primar		Înv. gimnazial		SAM		Înv. liceal	
	SB	**RO**	**SB**	**RO**	**SB**	**RO**	**SB**	**RO**	**SB**	**RO**
2006/07	16,26	18,00	16,40	17,00	10,08	11,00	*11,95*	15,00	*14,14*	16,00
2007/08	16,04	17,00	15,38	16,00	10,95	11,00	*12,15*	15,00	*13,49*	15,00
2008/09	16,15	16,61	15,46	15,88	10,59	*9,75*	*11,66*	15,15	*14,12*	*13,88*

Surse: I.S.J. Sibiu - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009

Cu cifre înclinate (italice) au fost marcate situațiile în care raportul elev/cadru didactic este sub media prevăzută de Legea 1/2011.

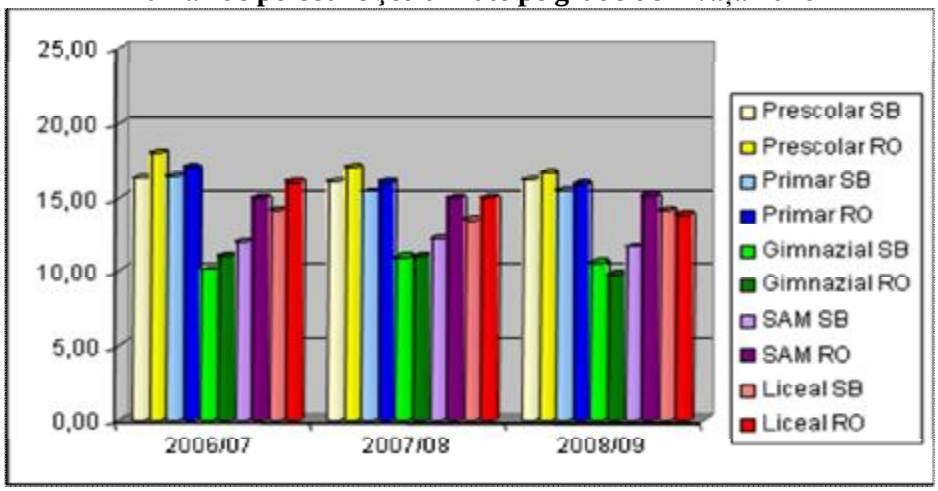
Aceşti indicatori arată că prin scăderea în ultimii ani a populației de vârstă şcolară, s-a ajuns în multe locuri la necesitatea desființării unor clase şi chiar a închiderii unor şcoli.

Deşi un număr mic de elevi care revin unui cadru didactic permite dascălului să aloce fiecărui elev mai mult timp, trebuie avute în vedere şi constrângerile economice care apar în momentul în care acest raport scade sub anumite limite.

Tocmai având în vedere diminuarea populației şcolare, precum şi principiul finanțării per elev, în luna august 2009 a început un proces de reorganizare a rețelei şcolare pentru eficientizarea acestui indicator care va continua şi în următorii ani.

Cauze ale reorganizării rețelelor şcolare sunt: dispariția unor localități, reducerea numărului de elevi, politica de reducere a costurilor cu salariile bugetare, ş.a.

Număr de persoane şcolarizate pe grade de învățământ

Evoluția fenomenului de abandon şcolar

Unul din elementele care influențează numărul de persoane şcolarizate este abandonul şcolar. La nivelul județului Sibiu, acest fenomen se prezintă astfel:

Evoluția fenomenului de abandon şcolar

	Primar	%	Gimnazial	%	SAM	%	TOTAL	%	TOTAL RO
2006/07	173	0,94	278	1,58	258	4,86	741	1,63	2,42
2007/08	244	1,40	394	2,26	234	4,69	896		1,02
2008/09	213	1,22	311	1,85	161	5,60	701		0,96

Sursa: I.S.J. Sibiu - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009 şi la nivel național

Din datele primite de la Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu se poate observa o uşoară tendință generală de creştere a abandonului şcolar, chiar dacă variația anuală este de tip „fierăstrău" în perioada analizată, iar la total se înregistrează o uşoară diminuare în valoare absolută.

Din cifrele analizate la nivel național, situația înregistrată în județul Sibiu pare mai nefavorabilă decât cea națională.

În cazul abandonului şcolar posibile cauze sunt:

- fenomenul de repetenție multiplă;
- numărul insuficient al programelor de incluziune pentru copiii din medii defavorizate;
- funcționalitatea redusă a serviciilor de asistență socială care nu acoperă şi grupul-țintă al minorilor cu părinți plecați în străinătate;
- lipsa de motivație a elevilor;
- dezinteresul familiei;
- sistem partenerial insuficient între comunitate şi şcoală;
- problemele financiare ale familiilor, în special a celor cu mulți copii, accentuate acum de consecințele crizei economice.

Situația promovabilității

Trecând la analiza calitativă a procesului de învățământ, unul dintre cei mai importanți indicatori specifici este rata promovabilității, deoarece arată în ce măsură scopul învățământului obligatoriu de masă de a oferi o minimă educație tinerei generații a fost atins.

Acest indicator ne arată eficiența cheltuirii fondurilor alocate, precum şi viabilitatea politicilor, strategiilor şi măsurilor adoptate anterior.

Situația promovabilității la nivel județului Sibiu

An	Ciclul primar			Ciclul gimnazial			Liceu – zi			Liceu seral şi FR			SAM		
	Total	Promovați	%	Total	Promovați	%	Total	Promovați	%	Total	Promovați	%	Total	Promovați	%
2006-2007	**18084**	**17472**	**96,61**	**16962**	**16112**	**94,98**	**11766**	**11547**	**98,13**	**2666**	**2515**	**86,48**	**4487**	**4140**	**92,26**
2007-2008	**17007**	**16387**	**96,35**	**16833**	**15867**	**94,26**	**11514**	**11249**	**97,70**	**2588**	**2393**	**92,47**	**4519**	**4083**	**90,35**
2008-2009	**17069**	**16412**	**96,15**	**16099**	**15396**	**95,63**	**9631**	**9453**	**98,15**	**2889**	**2818**	**97,54**	**3908**	**3596**	**92,02**

Sursa: I.S.J. Sibiu - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009, FR – frecvență redusă

Analizând datele din tabel, se poate observa o uşoară variație a procentului de promovabilitate, cu excepția celui înregistrat la cursanții liceelor serale şi cu frecvență redusă unde înregistrăm o creştere atât de puternică încât este greu să nu punem la îndoială fie calitatea datelor statistice, fie standardele după care a fost făcută promovarea elevilor. Dar acest segment este atât de redus numeric, încât nu influențează semnificativ rezultatul general.

Din nou, pentru o mai corectă apreciere a rezultatelor vom face apel în continuare şi la raportarea la cifrele înregistrate la nivel național:

Situația comparativă a promovabilității - [%]

	Ciclul primar		Ciclul gimnazial		Liceu – zi		Liceu seral şi FR		SAM	
	Sibiu	România	Sibiu	România	Sibiu	România	Sibiu	România	Sibiu	România
2006/07	96,61	97,35	94,98	87,20	98,13	90,04	86,48	83,85	92,26	80,98
2007/08	96,35	97,33	94,26	89,17	97,70	90,57	92,47	87,50	90,35	80,25
2008/09	96,15	97,56	95,63	90,77	98,15	90,26	97,54	87,30	92,02	80,82

Sursa: I.S.J. Sibiu - Raportul privind starea învățământului din județul Sibiu pe anii 2006-2009 şi la nivel național

Comparativ cu datele la nivel național se poate observa per ansamblu o situație mai bună a promovabilității la nivelul județului. Există şi aici o excepție şi anume ciclul primar, însă datele acestuia sunt foarte apropiate de cele la nivel național.

Prognoza evoluției populației de vârstă preşcolară şi şcolară

Pentru a putea estima pe termen mediu evoluția numărului de elevi şi a dimensiona corespunzător parametrii învățământului în județul Sibiu este nevoie şi de un studiu al prognozei demografice pentru acest segment de populație.

Vom folosi în acest scop prognozele pe grupe de vârstă, având ca bază de pornire anul 2005 şi repere viitoare anii 2015, respectiv 2025.

Prognoza evoluției populației de vârstă preşcolară şi şcolară

	3 – 6 ani			7 – 10 ani			11 – 14 ani			15 – 18 ani		
	România	Regiunea Centru	Sibiu	România	Regiunea Centru	Sibiu	România	Regiunea Centru	Sibiu	România	Regiunea Centru	Sibiu
2005	867381	103061	17705	885380	102467	17386	987371	114547	19908	1398034	164024	27847
2015	831338	102601	17714	857043	106164	18137	835429	101207	17417	880680	103874	17737
2025	663047	81475	14190	739595	91056	15806	805673	99523	17262	845285	105162	18192

Sursa: Planul Local de Acțiune pentru Învățământul Profesional şi Tehnic 2007-2013

După cum se poate observa, tendința generală de diminuare a populației de vârstă preşcolară şi şcolară va continua într-un ritm accentuat până în 2015, urmând ca această variație negativă să se încetinească (fără a înceta sau a-şi inversa cursul) pe palierul 2015-2025.

Există şi două cazuri particulare la nivelul județului Sibiu şi a regiunii Centru, unde segmentele de 7-10 ani vor avea o foarte uşoară creştere până în 2015, urmând apoi tendința generală descendentă.

Ca o particularitate, în studiul privind *Situația demografică a Regiunii Centru în 2009* elaborat de Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru pentru anul 2050, raportat la anul 2007, se estimează că dintre județele care constituie această regiune, județul Sibiu va avea scăderea procentuală cea mai mică pe segmentul de populație preşcolară şi şcolară (între 3 şi 24 de ani), respectiv 45,4% față de 54,1% la nivelul regiunii.

Aceste scăderi procentuale la nivelul județului vor fi de altfel mai mici şi decât cele înregistrate în aceeaşi perioadă la nivelul întregii țări (-54,9%), ceea ce plasează județul nostru într-o poziție favorabilă la nivel național.

Dotarea unităților de învățământ şi facilități acordate elevilor

În anul şcolar 2006 - 2007, 173 de unități de învățământ preuniversitar au fost dotate cu fond de carte pentru bibliotecă, 39 de unități de învățământ gimnazial au fost dotate cu aparatură şi materiale didactice pentru laboratoare şi material sportiv, 34 şcoli generale din mediul rural au fost echipate cu laboratoare de informatică, în cadrul etapei a IV-a a programului național de informatizare Sistemul Educațional Informatizat (SEI) şi au fost alocate sume pentru achiziționarea de rechizite şi manuale şcolare.

De asemenea, au mai fost dotate centrele / cabinetele psihopedagogice, centrele / cabinetele logopedice şi centrele de documentare şi informare.

Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu a derulat un proiect "Reabilitarea infrastructurii Şcolare", proiect ce vizează consolidări, reabilitări, reparații capitale şi utilități pentru unitățile de învățământ[25].

În anul şcolar 2007-2008, conform Ordinului Ministrului Educației, Cercetării şi Tineretului nr. 3504 din 19.03.2008 privind aprobarea fondurilor şi repartizarea acestora în vederea dotării unităților de învățământ şi a unor unități conexe ale învățământului preuniversitar, au fost dotate toate laboratoarele şi cabinetele şcolare în toate unitățile de învățământ preuniversitar, respectiv bibliotecile cu fonduri de carte precum şi cu aparate, echipamente, instalații şi materiale sportive (conform datelor primite de la I.S.J.).

Toate cele 182 de unități de învățământ preuniversitar au fost dotate în anul 2007-2008 cu fond de carte pentru bibliotecă. S-au mai făcut dotări la centrele / cabinetele psihopedagogice şi logopedice şi la centrele de documentare şi informare.

Celor 7 cluburi ale elevilor şi Palatului elevilor li s-a alocat suma de 113.000 Ron pentru dotarea cabinetelor proprii iar cele 3 Cluburi sportive şcolare au fost dotate cu echipamente, aparate, instalații şi materiale sportive în valoare de 54.000 Ron.

În bugetul aprobat pe anul 2008, respectiv 2009, au fost prevăzute sume pentru plata manualelor şi rechizitelor şcolare, precum şi pentru furnizorii de calculatoare achiziționate de elevi în cuantumul sumei de 200 euro.

Alte facilități acordate elevilor în anul şcolar 2008-2009 au fost acordarea unui număr de 7.328 burse, 5.660 alocații de stat pentru elevii care au împlinit vârsta de 18 ani şi suplimentul de hrană acordat prin programul „Laptele şi cornul", de care au beneficiat 43.478 de copii.

[25] *Situația lucrărilor de reabilitare la unitățile şcolare,* Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, 2009

În conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 96/2002 se finanțează programul guvernamental "Laptele şi cornul" prin care se acordă produse lactate şi de panificație pentru elevii din clasele I-VIII din învățământul de stat şi privat, precum şi pentru copiii preşcolari din grădinițele de stat şi private cu program normal de 4 ore. Sumele aferente acordării acestor drepturi se suportă din bugetul Consiliului Județean (fonduri alocate din sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul județelor) pentru toate şcolile de pe teritoriul județului.

Pentru anul şcolar 2009-2010, s-au acordat produse lactate şi de panificație unui număr de 44.323 elevi şi preşcolari din 304 unități de învățământ cu personalitate juridică sau arondate acestora.

Au mai beneficiat de sprijin financiar prin programul „Bani de liceu" elevii din învățământul de stat care provin din familii cu venituri mici.

Consiliul Județean Sibiu se va implica în continuare în susținerea grupurilor dezavantajate prin contribuții la cofinanțarea proiectelor cu finanțare europeană.

II.5.2. Învățământul special

Analiza politicilor la nivelul UE şi la nivel național

Una din direcțiile de acțiune se referă la copiii cu dizabilități pentru care se derulează programe speciale de educație şi protecție socială.

La nivelul județului câteva exemple de programe de sprijin pentru copiii cu cerințe educative speciale (c.e.s.) sunt: „O şcoală prietenoasă, deschisă tuturor – educație incluzivă pentru grupuri dezavantajate", Programul Educațional de integrare a copiilor cu c.e.s. în şcoala de masă, ş.a.

Planul managerial al I.S.J. prevede susținerea elevilor cu c.e.s. prin cuprinderea tuturor acestora în învățământul special şi special integrat, prin asigurarea flexibilității ofertei curriculare, prin programe de formare continuă a cadrelor didactice care lucrează cu aceştia şi prin proiecte de pregătire a şcolilor de masă pentru a-i primi şi integra.

Conform H.G. nr. 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat, c.e.s. reprezintă „necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației adaptate particularităților individuale şi a celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări / dificultăți de învățare, precum şi o asistență complexă". Astfel, copiii cu c.e.s. sunt toți copiii care întâmpină dificultăți de învățare integrați în învățământul special sau de masă. Această hotărâre defineşte educația incluzivă ca fiind "un proces permanent de îmbunătățire a instituției şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susține participarea la procesul de învățământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunități".

Pentru a veni în sprijinul copiilor cu c.e.s. în județul Sibiu există cinci centre şcolare pentru educație incluzivă: C.S.E.I. nr. 1 Sibiu, C.S.E.I. nr. 2 Sibiu, C.S.E.I. Mediaş, C.S.E.I. Dumbrăveni, C.S.E.I. Turnu-Roşu, subordonate Consiliului Județean Sibiu şi un Centru Județean de Resurse şi Asistență Educațională Sibiu, finanțat de C.J.S.

Toate cele cinci centre şcolare de educație incluzivă sunt în subordinea C.J.S. şi finanțate de acesta. Situația centralizată privind repartiția pe clase a elevilor cu c.e.s. din cadrul C.S.E.I. din județul Sibiu se poate consulta ca material bibliografic.

În vederea evaluării, asistenței psihoeducaționale, orientării şcolare şi orientării profesionale a copiilor, a elevilor şi a tinerilor cu cerințe educaționale speciale, s-a înființat, în cadrul Centrului Județean de Resurse şi de Asistență Educațională Sibiu (C.J.R.A.E.) Serviciul de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională (SEOSP), însă hotărârea privind

orientarea şcolară şi profesională a copiilor, elevilor şi a tinerilor cu cerințe educaționale speciale aparține Comisiei de orientare şcolară şi profesională (COSP) - la propunerea SEOSP. COSP emite certificatul de orientare şcolară şi profesională – document/act oficial eliberat de către C.J.R.A.E., conform prevederilor cuprinse în Legea Educației Naționale nr. 1/2011, cu modificările si completările ulterioare, care precizează diagnosticul/deficiență şi orientează copiii, elevii şi tinerii cu C.E.S. în învățământul de masă sau în învățământul special.

În învățământul de masă elevii cu C.E.S. beneficiază de ajutorul unui profesor de sprijin.

Educația incluzivă, este fundamentată pe o serie de acte normative şi documente din legislația națională dar şi internațională.

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă nr. 1 Sibiu

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Nr. 1 (C.S.E.I.) din Sibiu este o instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Sibiu, de învățământ special preuniversitar, cu caracter public, cu personalitate juridică, din rețeaua şcolară, aflată sub coordonarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului, care funcționează în baza Constituției României, ca unitate de tip şcolar, în conformitate cu legislația actuală în vigoare.

C.S.E.I. Nr.1 desfăşoară activități de predare - învățare - evaluare şi dezvoltă servicii educaționale în domeniul educației incluzive, de tipul: formare, informare, documentare, consiliere, proiecte şi programe.

C.S.E.I. Nr.1 Sibiu oferă servicii psihopedagogice, psihologice şi de consiliere în domeniul educației incluzive beneficiarilor direcți (copii / elevi / tineri cu c.e.s., părinți, cadre didactice din şcolile de masă, membri ai comunității locale); este centru de documentare, informare, formare continuă / perfecționare şi consiliere pentru personalul didactic implicat în învățământul incluziv; favorizează dezvoltarea, cât mai complet posibilă, a aptitudinilor fiecărui copil cu c.e.s. ca individ şi membru al comunității, în vederea obținerii autonomiei personale care să permită fiecăruia integrarea, învățarea şi pregătirea pentru viața de adult.

Centrul dispune de următoarele tipuri de cabinete: 1 cabinet de recuperare fizică medicală (CFM), 1 cabinet psihologic, 2 cabinete logopedice, 1 cabinet de asistență psihopedagogică, 1 cabinet de asistență socială şi 1 cabinet de informatică.

La C.S.E.I. Nr. 1 în anul 2010 s-au realizat lucrările de reabilitare a şcolii de la Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu iar în anul 2011 s-au alocat fondurile necesare pentru masă caldă pentru 160 de copii. De asemenea, s-au realizat lucrări de reparații şi modernizări la clădirea şcolii.

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă nr. 2 Sibiu

C.S.E.I. nr. 2 Sibiu, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Sibiu, a fost înființat în luna septembrie, anul 2007, prin transformarea Şcolii Speciale cu Internat nr. 2 Sibiu.

Legislația de funcționare a Centrului este reglementată de H.G. nr. 1251 / 2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat şi Ordinul Ministrului Educației, Cercetării şi Inovării nr. 5418 / 2005 privind regulamentul cadru de înființare, organizare şi funcționare a centrelor şcolare pentru educație incluzivă.

Centrul funcționează în regim de internat semestrial.

C.S.E.I. nr. 2 Sibiu cuprinde programul de intervenție timpurie care şcolarizează copiii cu vârste cuprinse între 0 - 3 ani, programul de reabilitare audirtiv-verbală, frecventat de copii cu vârste între 3 - 6/7 ani - program ce presupune activități desfăşurate de cadrul

didactic împreună cu copilul şi părintele, o grădiniță care şcolarizează copiii cu vârste cuprinse între 3 – 7 / 8 ani şi şcoala cu clasele I-VIII care şcolarizează copii cu vârste cuprinse între 7 / 8 – 15 / 16 ani.

Centrul cuprinde următoarele cabinete: 1 Cabinet de audiometrie, 5 Cabinete de activități individuale (pentru desfăşurarea activități de educație auditiv-verbală), 1 Cabinet de activități individuale (AI), 1 Cabinet pentru cultură fizică medicală (CFM), 1 Cabinet medical, 1 Cabinet de informatică utilat modern, 1 Sală multimedia şi o Sală de sport.

Beneficiarii serviciilor sunt copiii deficienți de auz şi părinții lor.

La C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu în anul 2010 s-au realizat lucrări de reparații la clădirea şcolii în exterior.

Beneficiarii serviciilor sunt copiii deficienți de auz, copiii cu deficiențe de vedere, copiii cu tulburări din spectrul autist şi părinții lor.

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Mediaş

Prin Dispoziția nr. 28 / 23.02.2007 a I.S.J. Sibiu a fost transformată Şcoala Specială Mediaş în Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Mediaş.

C.S.E.I. Mediaş, subordonat Consiliului Județean Sibiu este o şcoală specială cu internat pentru deficienți mintali şi pentru deficienții de auz.

Centrul cuprinde următoarele cabinete: cabinet de kinetoterapie, cabinet logopedic, cabinet psihologic, cabinet medical şi cabinet e–Learning (AeL).

La C.S.E.I. Mediaş au fost realizate lucrări de reabilitare a clădirii.

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Dumbrăveni

În anul 1970 s-a înființat prima şcoală de reeducare din țară, care a funcționat până în anul 1978. În anul 1978 a devenit şcoală specială pentru deficienți mintali, cu internat, funcționând sub această formă până în anul 2002.

Între anii 2000 - 2007 funcționează sub denumirea de Grup Şcolar Special Dumbrăveni iar în anul 2007 prin dispoziția nr. 281 / 23.02.2007 se aprobă transformarea Grupului Şcolar în Centru Şcolar de Educație Incluzivă Dumbrăveni, aflat în subordinea Consiliului Județean Sibiu.

În cadrul centrului există următoarele cabinete: cabinet de logopedie, cabinet de psihopedagogie, cabinet de kinetoterapie, 3 ateliere şcolare şi o sală de sport.

La C.S.E.I. Dumbrăveni pe anul 2011 s-au alocat fondurile pentru masă caldă şi au fost efectuate lucrări de reparație la şcoală.

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Turnu - Roşu

C.S.E.I. Turnu – Roşu a luat ființă în anul 1937 ca şi casă de copii pentru orfani. Din 1962 instituția a devenit Casă de Copii cu Şcoală Ajutătoare pentru fete care şcolarizează eleve cu deficiență mintală.

Începând cu luna octombrie a anului 2006 Şcoala Specială a fost transformată în Centrul Şcolar de Educație Incluzivă şi are ca obiect de activitate atât şcolarizarea elevilor cu deficiență mintală uşoară, medie sau severă în cadrul instituției proprii dar şi activități didactice de sprijin pentru copiii cu cerințe educative speciale care învață în şcoala normală.

Printre serviciile oferite de şcoală se numără: învățământ primar şi gimnazial, învățământ tehnic, învățământ de sprijin şi învățământ la domiciliu.

Centrul dispune de următoarele cabinete: cabinet medical, stomatologic, psihologic, logopedic şi de ludoterapie şi stimulare polisenzorială.

Beneficiarii serviciilor sunt copiii cu c.e.s. din şcoală şi din instituțiile şcolare ale județului.

C.S.E.I. Turnu Roşu, centru subordonat Consiliului Județean Sibiu este beneficiarul proiectului „Reabilitarea şi modernizarea C.S.E.I. Turnu Roşu", proiect depus în cadrul Programului Operațional regional, Axa prioritară 3 „Îmbunătățirea infrastructurii sociale", Domeniul major de intervenție 3.4 – Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea şi echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare şi a infrastructurii pentru formare profesională continuă. Solicitantul acestui proiect este Consiliul Județean Sibiu.

Obiectivul general al proiectului: Îmbunătățirea calității infrastructurii şi a serviciilor educaționale incluzive de la nivelul județului Sibiu.

Obiectivul specific al proiectului: Reabilitarea şi modernizarea centrului şcolar pentru educație incluzivă Turnu Roşu.

Centrul Şcolar pentru Educație Incluzivă Turnu Roşu oferă servicii educaționale pentru un număr de 89 elevi care provin atât din Centrul de Plasament Turnu Roşu cât şi din localitățile învecinate: Tălmaciu, Racovița, Avrig, Sebeşul de Jos.

Instituția şcolarizează elevi cu cerințe speciale, deficiență mentală şi funcționează pe următoarele niveluri:

- Învățământ primar;
- Învățământ secundar inferior: gimnazial;
- Liceul tehnologic domeniul industrie textilă şi pielărie, specializarea confecționer îmbrăcăminte (produse textile).

În cadrul proiectului se vor realiza următoarele lucrări:

- Compartimentarea podului existent în vederea realizării unor spații de cazare pentru copii cu deficiențe mintale şi asociate (10 buc garsoniere);
- Reparații capitale la nivelul finisajelor şi fără intervenții la nivelul structurii de rezistență a imobilului;
- Înlocuirea instalațiilor interioare şi anume: instalații electrice, instalații termice şi instalații sanitare;
- Automatizare şi înlocuire centrală termică;
- Montare contoare individuale la branşamentele existente pentru utilitățile: apă şi gaz metan;
- Realizare branşament la rețeaua de canalizare stradală;
- Realizarea unei rampe de acces în clădire şi montarea unui lift de persoane pentru facilitarea accesului persoanelor cu handicap;
- Reabilitare curte interioară prin amenajare de alei pietonale dalate, spații verzi şi locuri de joacă;
- Modernizarea şi reabilitarea clădirii corp anexă pentru realizarea unui club şcolar;
- Dotarea instituției cu echipamentele şi mobilier de agrement (11 buc calculatoare, 2 buc televizoare, 1 buc video proiector, 10 buc camere video pentru supraveghere, 4 buc leagăne, 1 buc tobogan).

Valoare totală a proiectului 4.217.413,60 lei iar la momentul de față contractul a fost semnat şi lucrările sunt în desfăşurare.

Pentru a avea o viziune de ansamblu asupra efectivelor de preşcolari şi elevi pe clase din cele 5 centre şcolare pentru educație incluzivă, mai jos se află un tabel cu o situație centralizată a acestora pentru anul şcolar 2009 – 2010:

Situația repartizării pe clase şi şcoli a copiilor cu c.e.s. în anul 2009 - 2010

Clasa	CSEI Nr.1 Sibiu	CSEI Nr.2 Sibiu	CSEI Dumbrăveni	CSEI Mediaş	CSEI Turnu-Roşu	TOTAL
preşcolari	25	45	8	0	0	**85**
cls. I	14	10	10	9	3	**35**
cls. a II-a	21	16	6	14	6	**57**
cls. a III-a	15	8	7	13	6	**52**
cls. a IV-a	20	10	7	20	8	**68**
cls. a V-a	28	9	9	16	17	**72**
cls. a VI-a	28	13	7	15	8	**72**
cls. a VII-a	23	7	8	11	23	**68**
cls. a VIII-a	25	8	14	19	10	**75**
cls. a IX-a	0	0	17	0	7	**31**
cls. a X-a	0	0	11	0	11	**17**
cls. a XI-a	0	0	14	0	4	**14**
cls. a XII-a	0	0	12	0	12	**9**
Total	**199**	**126**	**130**	**117**	**115**	**687**

Sursa: C.S.E.I. - date prelucrate –

Unitatea de învăță-mânt	An şcolar 2010 - 2011			An şcolar 2011 - 2012		
	Nr. elevi integrati in scolile de masa care beneficiaza de servicii de sprijin	Nr. elevi de la domiciliu care beneficiaza de servicii de sprijin	TOTAL	Nr. elevi integrati in scolile de masa care beneficiaza de servicii de sprijin	Nr. elevi de la domiciliu care beneficiaza de servicii de sprijin	TOTAL
CSEI Nr.1 Sibiu	194	17	211	188	24	212
CSEI Nr.2 Sibiu	5	0	5	9	0	9
CSEI Dumbrăveni	64	0	64	77	0	77
CSEI Mediaş	256	0	256	263	6	269
CSEI Turnu-Roşu	182	0	182	203	3	206
Total	**701**	**17**	**718**	**740**	**33**	**773**

Sursa: C.S.E.I. – date prelucrate

În învățământul de sprijin sunt un număr de 186 elevi cărora li se asigură servicii de sprijin în localitățile:Turnu Roşu, Racovita, Mârşa, Avrig, Tălmaciu, Veştem, Şelimbăr, Orlat, Cristian, Gura Râului, Şura Mică, Ocna Sibiului, Apoldu de Jos, Răşinari.

Din acest tabel se constată că, există un număr de 687 preşcolari şi elevi din județul Sibiu, cu nevoi crescute de asistență educațională complexă şi servicii de sprijin specializate, în vederea ameliorării, compensării şi recuperării deficiențelor, incapacităților, handicapurilor şi/sau dizabilităților lor.

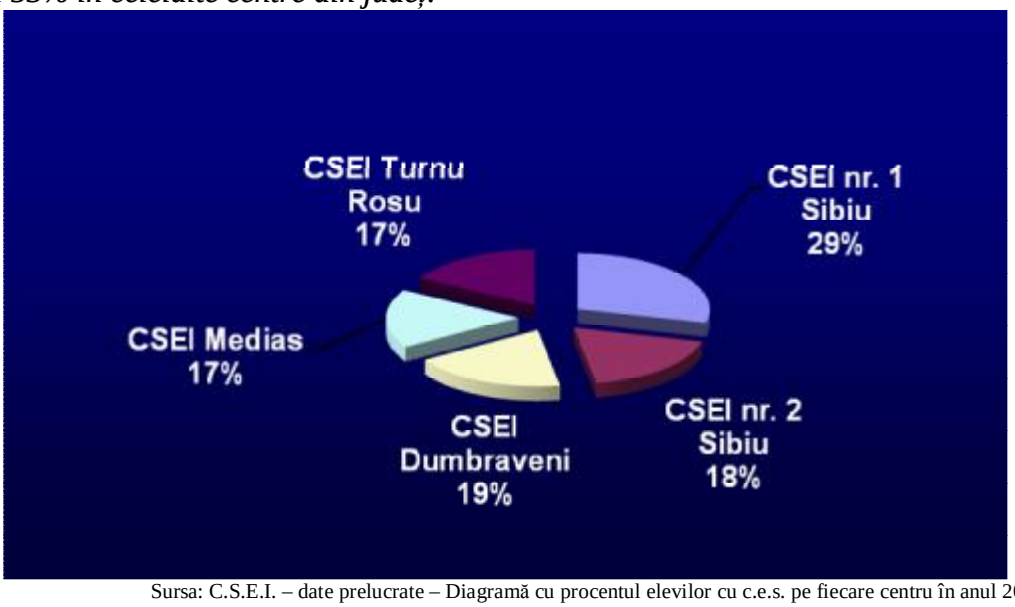
Cei 687 de copii sunt înscrişi în cele cinci centre şcolare de educație incluzivă din Mediaş, Dumbrăveni, Turnu – Roşu şi în cele două din municipiul Sibiu. În special, copiii din aceste centre prezintă deficiențe intelectuale, auditive, psihomotrice, comportamentale, dificultăți de învățare, dificultăți în achiziția limbajului sau deficiențe asociate.

Aceste centre şcolare de educație incluzivă favorizează dezvoltarea, cât mai complet posibilă, a aptitudinilor fiecărui copil cu c.e.s. ca individ şi membru al comunității, în vederea obținerii autonomiei personale care să permită fiecăruia integrarea, învățarea şi pregătirea sa pentru viața de adult.

În tabelul de mai sus, este prezentată sintetic, pe nivele de studiu, situația elevilor cu c.e.s., care frecventează cursurile în centrele incluzive din județul Sibiu.

Se remarcă un număr crescut de preşcolari cu c.e.s. în Sibiu şi Dumbrăveni, precum şi concentrarea elevilor cu c.e.s. din clasele IX – XII, pe cele două centre incluzive de la Turnu – Roşu şi Dumbrăveni.

De asemenea, diagrama de mai jos evidențiază ponderea elevilor şi preşcolarilor cu c.e.s. pe cele cinci centre. Raportul este în procent de 47% în cele două centre din municipiul Sibiu şi 53% în celelalte centre din județ.

Sursa: C.S.E.I. – date prelucrate – Diagramă cu procentul elevilor cu c.e.s. pe fiecare centru în anul 2009 - 2010.

Filozofia Centrelor de Educație Incluzivă constă în dezvoltarea unor servicii eficiente, orientate către copiii cu c.e.s. şi adaptate nevoilor persoanelor aflate în dificultate.

Familia şi şcoala trebuie să coopereze ca parteneri egali în colaborarea şi realizarea programelor care vizează elevul.

Centrul Județean de Resurse şi Asistență Educațională Sibiu

C.J.R.A.E. a luat ființă la 27.02.2006 prin Dispoziția nr. 32/2006 a Inspectorului Şcolar General iar prin Hotărârea nr. 65 din 31.05.2007 a C.J.S. s-a aprobat finanțarea acestuia începând cu luna iunie 2007, conform H.G. nr. 1251/2005. Astfel, conform Ordinului Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului nr. 5555 din 2011, C.J.R.A.E. Sibiu *este subordonat Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului, este coordonat metodologic de către I.S.J. Sibiu şi finanțat de către Consiliul Județean Sibiu.*

Scopul C.J.R.A.E. Sibiu este de a coordona şi monitoriza serviciile educaționale specifice acordate copiilor / elevilor / tinerilor cu dizabilități, cadrelor didactice, părinților şi membrilor comunității pentru a asigura tuturor accesul la o educație de calitate precum şi asistența necesară în acest sens.

Printre serviciile oferite de C.J.R.A.E. se numără:

- servicii de consiliere psihopedagogică, terapii specifice şi de orientare şcolară şi profesională prin centrul județean şi centrele şcolare de asistență psihopedagogică;
- servicii de terapia tulburărilor de limbaj prin centrele interşcolare logopedice şi centrul județean logopedic;

- servicii de sprijin pentru copiii cu c.e.s. prin profesorii de sprijin din C.S.E.I. Sibiu;
- servicii de evaluare psihologică complexă prin comisiile de expertiză complexă din cadrul C.J.R.A.E. Sibiu;
- orientarea şcolară şi profesională a copiilor / elevilor cu c.e.s. de către Comisia de orientare şcolară şi profesională care emite certificatul de orientare şcolară şi profesională, document eliberat conform prevederilor Legii nr. 1 / 2011 a educației naționale;
- servicii de mediere şcolară – prin mediatorii şcolari;
- servicii de informare şi consiliere pentru cadrele didactice, părinți, membrii ai comunității locale prin cursuri de formare organizate prin C.J.R.A.E. Sibiu;
- servicii de coordonare şi monitorizare a educației incluzive prin comisia metodică a profesorilor itineranți / de sprijin organizată prin C.J.R.A.E.

Total elevi cu c.e.s. pe județ şi pe clase

Clasa	I	a II-a	a III-a	a VI-a	a V-a	a VI-a	a VII-a	a VIII-a	**Total**
Număr elevi cu c.e.s. pe județ	29	151	194	166	57	68	51	49	**773**

Sursa: C.J.R.A.E. Sibiu pe anul 2011/2012

Totalul de 773 elevi cu c.e.s. din județul Sibiu reprezintă un procent de 1,84% din populația şcolară de nivel primar şi gimnazial.

Analiza SWOT a C.J.R.A.E. Sibiu se poate consulta în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.6. SĂNĂTATEA

II.6.1. Starea de sănătate a populației

Structura populației

Pe parcursul ultimilor 19 ani, s-au înregistrat modificări semnificative în comportamentul demografic al populației la nivelul județului Sibiu, fenomen observat de altfel la nivelul întregii țări. Începând din 1990, populația județului a scăzut într-un ritm mediu anual de 0,15%. Această scădere se explică prin valorile negative ale sporului natural conjugate cu cele ale soldului migrației externe.

După 2010, în populația de vârstă aptă de muncă vor începe să intre generațiile mai puțin numeroase născute după anul 1990. De aceea, segmentul 20 – 29 de ani se va diminua treptat, în timp ce grupele „mai bătrâne" vor deveni tot mai numeroase (după 2015, populația care are în prezent 45 – 60 de ani, bine reprezentată numeric, va intra în categoria populației vârstnice). În consecință se vor produce dezechilibre pe piața muncii şi se va accentua impactul pe care acest grup populațional îl are asupra societății în general şi asupra serviciilor medicale şi sociale, în special.

Structura etnică a Regiunii Centru conform datelor de la recensământul din 2011

-%-

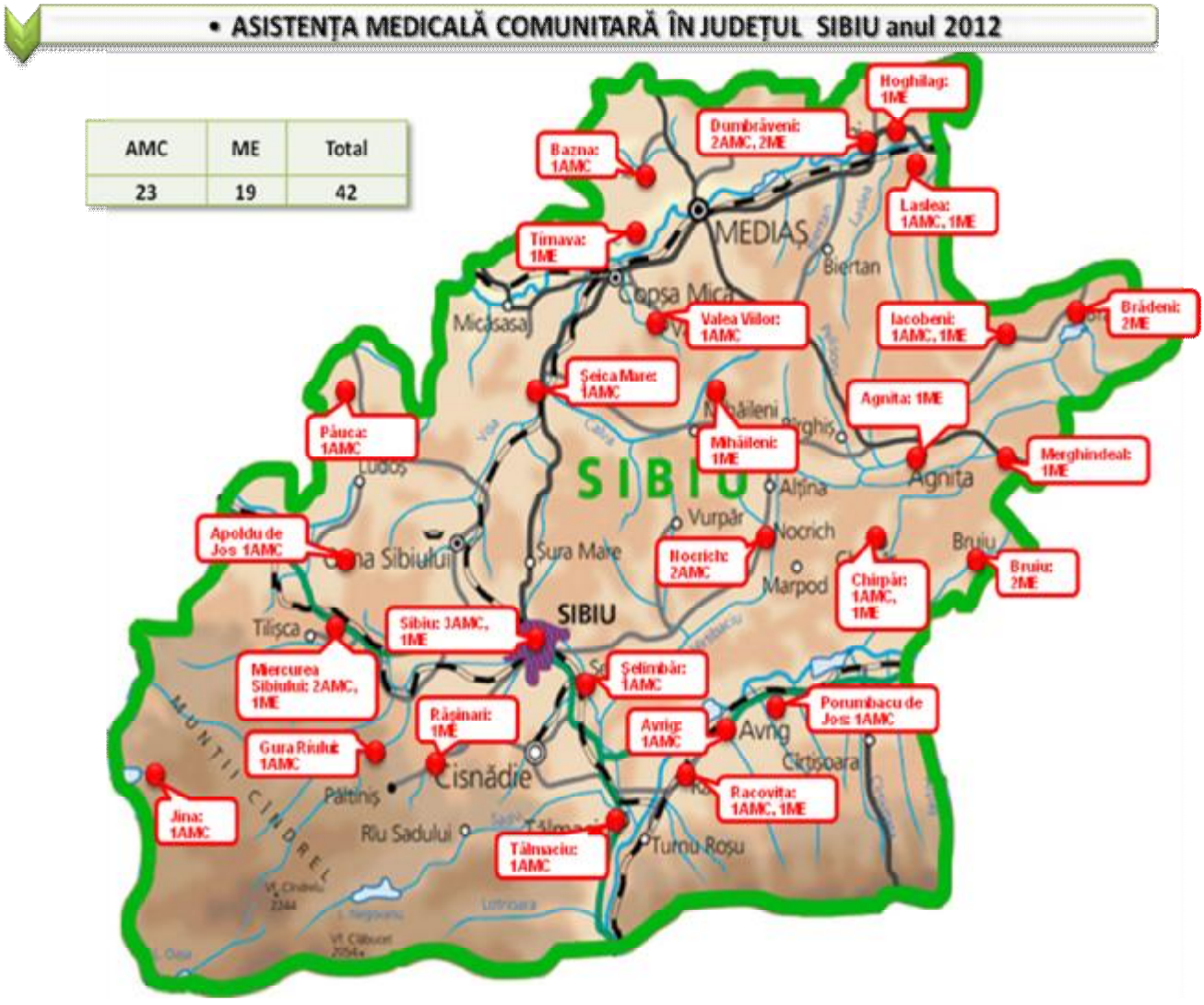
	Romani	Maghiari	Romi	Germani	Alte etnii
Regiunea Centru	64,1	30,1	4,9	0,4	0,5
Alba	89,9	4,8	4,7	0,2	0,2
Braşov	87,5	7,8	3,4	0,7	0,7
Covasna	22,1	73,6	4,0	0,1	0,3
Harghita	13,3	84,8	1,8	0,0	0,1
Mureş	52,6	37,8	8,8	0,3	0,5
Sibiu	90,6	2,9	4,8	1,1	0,6

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor de la recensământul populației din 2011, ponderea populației de etnie romă, constituindu-se, de asemenea, ca unul din grupurile vulnerabile la îmbolnăviri, a fost de 4,8%. Trăind adesea la marginea societății, locuind în adăposturi aflate mult sub standardele minime, comunitățile de romi au încă un acces limitat la serviciile de sănătate şi la educație. Din anul 2001, în câteva dintre comunitățile de romi, şi-au început activitatea mediatorii sanitari romi sub directa îndrumare a medicilor de familie. În cursul anului 2012, numărul comunităților de romi care beneficiază de prezența mediatorului sanitar a scăzut la 19 (față de 26 în anul 2009). Evaluarea periodică a activității mediatorilor sanitari dovedeşte că o serie de intervenții în comunitățile de romi a avut un impact pozitiv în domenii ca: întocmirea actelor de stare civilă, facilitarea accesului la asigurări sociale şi medicale, supravegherea gravidelor, înscrierea nou – născuților pe listele medicilor de familie, acoperirea vaccinală ș.a. În tabelul de mai jos e prezentată evoluția numărului de asistenți medicali comunitari şi a celui de mediatori sanitari din perioada 2002 – 2012 şi harta asistenței medicale comunitare la nivelul județului, iar comunitățile asistate de către aceştia şi necesarul de personal comunitar pentru județul Sibiu sunt prezentate în Anexa 9 la Strategie.

Evoluția personalului comunitar în județul Sibiu, 2002 - 2012

Anul	Număr asistenți medicali comunitari	Număr mediatori sanitari	Total personal comunitar
2002	0	7	7
2003	0	7	7
2004	0	7	7
2005	5	7	12
2006	11	7	18
2007	31	26	57
2008	31	25	56
2009	29	26	55
2010	27	22	49
2011	25	21	46
2012	23	19	42

Indicatori sintetici ai stării de sănătate

Durata medie a vieții

În România, durata medie de viață a înregistrat o creştere constantă în ultimii 30 de ani. Astfel, dacă în 1970 – 1972, durata medie a vieții era de 68,58 de ani, în 2005 – 2007 aceasta ajungea la 72,61 de ani. Nivelurile comparative, pe sexe, arată o durată mai crescută pentru sexul feminin (76,14 ani), față de cel masculin (69,17 ani). Valorile înregistrate la nivelul județului Sibiu urmează aceeaşi tendințe observate la nivel național.[26]

Mortalitatea infantilă

Nivelul mortalității infantile reflectă calitatea vieții, nivelul de trai şi are un rol important în influențarea valorilor duratei medii de viață; totodată, este un bun indicator al calității actului medical şi al accesibilității populației la serviciile medicale. Țara noastră a înregistrat de-a lungul timpului valori crescute ale acestui indicator, situându-se pe unul din ultimele locuri în Europa, cu cea mai mare rată a mortalității infantile în 2001 (18,4 la 1.000 de născuți vii).

În județul Sibiu, mortalitatea infantilă a înregistrat constant valori mai scăzute față de nivelul național.

În ceea ce priveşte mediul de proveniență, predomină net de-a lungul timpului mortalitatea infantilă din mediul rural, față de urban (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

Natalitatea

Valorile înregistrate de-a lungul timpului situează județul Sibiu între județele cu valori medii ale ratei natalității în România (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

Pe medii, natalitatea a fost constant mai ridicată în mediul rural față de urban, cea mai scăzută natalitate în teritoriul județului înregistrându-se în cursul anului 2008, în urban Sibiu, 7,91 la 1.000 loc., iar cea mai crescută în rural Mediaş, 12,57 la 1.000 de loc.

Se poate observa că în primele 7 luni ale anului 2009 procentul natalității a fost în creştere în județul Sibiu, iar dacă acest proces îşi menține valorile, la sfârşitul anului 2009 procentul de născuți vii la 1.000 loc. va fi de 11,19.

Excedentul numărului de născuți vii a determinat, în județul Sibiu, în luna iulie 2009 un spor natural pozitiv şi astfel creşterea numărului populației cu 152 persoane.

Morbiditate generală

Aspectele legate de morbiditate reflectă tabloul tranziției îmbolnăvirilor de la flagelul afecțiunilor transmisibile spre o predominanță a maladiilor cronice, tablou caracteristic în general țărilor în curs de dezvoltare. În acest context, va trebui să se țină cont de nivelul şi trendul bolilor cardio – vasculare, precum şi ale unor localizări ale cancerului şi de asemenea, să se continue intervențiile asupra evoluției tuberculozei şi infecțiilor cu transmitere sexuală (HIV – SIDA).

Incidența

Morbiditate generală (incidența) în anul 2008: 969 ‰ locuitori (410.465 total cazuri noi de boală). Indicele de morbiditate generală (incidența) manifestă o tendință de creştere în ultimii 10 ani de la 778,7 cazuri noi de îmbolnăvire la 1.000 loc. în 1990 la 969 cazuri noi la 1.000 loc. în 2008, creşterea fiind mai accentuată în mediul urban 1.263 cazuri noi la 1.000 loc, față de mediul rural: 968 la 1.000 loc.

[26] *Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008

Analiza[27] incidenței pe grupe de vârstă arată că evoluția morbidității se datorează creşterii indicelui atât la adulți cât şi la copii, rata de creştere fiind însă mai mare la populația adultă din mediul urban.

Ierarhizare pe primele cinci cauze de boală:

a. bolile aparatului respirator (203.373 cazuri noi; 480 ‰ loc.);
b. bolile aparatului digestiv (32.497 cazuri noi; 77 ‰ loc.);
c. bolile aparatului osteo–articular (28.786 cazuri noi; 68 ‰ loc.);
d. bolile aparatului genito–urinar (25.434 cazuri noi; 60 ‰ loc.);
e. bolile pielii şi țesutului subcutanat (21.320 cazuri noi; 50 ‰ loc.).

Incidența (cazuri noi) prin afecțiuni care constituie probleme de sănătate publică:

- Boli aparat circulator: 31 ‰ (12.974 cazuri noi);
- Tumori maligne: 2,5 ‰ (1.289 cazuri noi);
- Diabet zaharat: 5 ‰ (2.162 cazuri noi);
- Leziuni traumatice, accidente: 24 ‰ (10.111 cazuri noi).

Prevalența (rămaşi în evidență):

- Bolile aparatului cardiovascular:
  - Boli hipertensive: 12,49 %;
  - Cardiopatie ischemica: 7,17 %;
- Diabet zaharat: 3,67 %;
- Tumori maligne: 2,43 %;
- Dializați: 234 (0,06 %);
- HIV/SIDA: 97 (0.03 %).

Mortalitatea generală

Rata brută a mortalității prezintă în județul Sibiu (ca şi în întreaga țară) o tendință de creştere lentă în ultimii 10 ani, de la 9,0 decese la 1.000 locuitori în 1990, la 10,7 decese la 1.000 locuitori în 2008. Rata standardizată a mortalității generale situează județul Sibiu – în mod constant uşor sub valorile mediei pe țară (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

În teritoriul județului, în 2008, cele mai ridicate valori ale indicelui de mortalitate generală s-au înregistrat în teritoriul rural Agnita (13,61 decese la 1.000 loc.) şi rural Sibiu (13,15 decese la 1.000 loc.), iar cele mai scăzute valori, sub media pe județ - în teritoriul urban Agnita (7,75 decese la 1.000 loc.) şi urban Cisnădie (7,78 decese la 1.000 loc.).

Numărul persoanelor care au decedat în județ în luna iulie 2009 a fost de 355, cu 13 mai puțini decât în luna iunie 2009, respectiv mai mic cu 11 persoane față de iulie 2008. Analiza mortalității specifice pe principalele cauze de deces, în cursul anului trecut relevă o ierarhizare care se menține de altfel constantă în ultimii 10 ani.

De menționat că, în județul Sibiu s-au înregistrat, în ultimii ani nivele ale mortalității specifice prin tumori, precum şi prin leziuni traumatice şi otrăviri ce depăşesc valoarea medie a acestor indicatori specifici pe țară (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

II.6.2. Serviciile de sănătate

Utilizarea serviciilor spitaliceşti

În județul Sibiu funcționează 9 spitale publice, din care 4 spitale generale (Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Spitalul Municipal Mediaş, Spitalul Orăşenesc Cisnădie şi Spitalul Orăşenesc Agnita), 3 spitale de specialitate (Spitalul Clinic de Pediatrie, Spitalul de Pneumoftiziologie şi Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gh. Preda", toate în municipiul Sibiu),

[27] *Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008

Spitalul General Căi Ferate Sibiu şi Spitalul Militar de Urgență Sibiu. Alături de aceste spitale funcționează şi Spitalul Privat Polisano Sibiu.

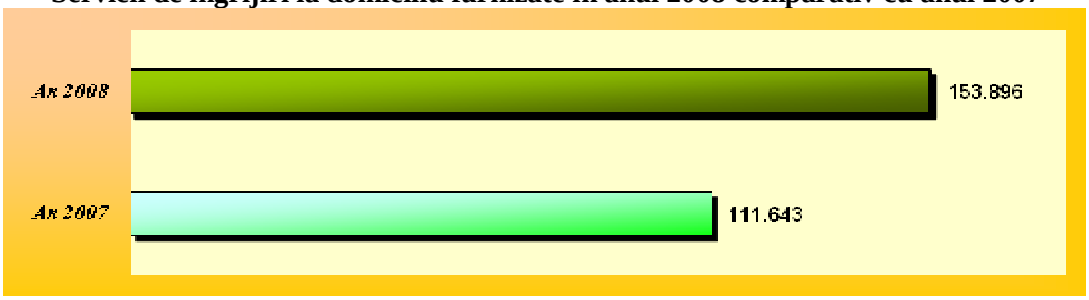
În spitale, la sfârşitul anului 2008, numărul paturilor de spitalizare continuă a fost de 2.650, cu un număr de 101.501 pacienți spitalizați, o rată de ocupare a paturilor de 80%, la o durată medie de spitalizare de 8 zile şi rata internărilor de 23% locuitori (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

Pe lângă spitalele publice, în județul Sibiu funcționează şi trei unități medicale private cu paturi; dintre acestea, două funcționează în municipiul Sibiu şi cea de-a treia în mediu rural. Unitățile sanitare pe forme de proprietate, personalul medico-sanitar, paturile din unitățile sanitare sunt prezentate în materialul bibliografic *Proiect Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2013*.

Utilizarea serviciilor medicale de îngrijire la domiciliu

Spre deosebire de anul 2007, când în județul Sibiu au fost autorizați să funcționeze 7 unități medicale de îngrijiri la domiciliu, în anul 2008 au fost autorizați 12 furnizori, reuşind astfel să se ofere populației un număr mai mare de servicii de îngrijiri la domiciliu, de calitate, ca urmare a creşterii concurenței pe piața acestor servicii (*Proiect Strategia Direcției de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013*, Direcția de Sănătate Publică Sibiu, 2008).

Servicii de îngrijiri la domiciliu furnizate în anul 2008 comparativ cu anul 2007

Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2012

II.6.3. Resursele implicate în domeniul sănătății

Furnizorii de servicii medicale la domiciliu

În vederea asigurării accesului populației județului Sibiu la servicii medicale de calitate, una din prioritățile esențiale ale politicii de sănătate din județul Sibiu a constituit-o contractarea serviciilor medicale cu cât mai mulți furnizori de servicii medicale, urmărind permanent o distribuție cât mai uniformă a acestora atât pe domenii de activitate cât şi în teritoriu.

Referitor la distribuția teritorială a medicilor de familie putem spune că există o foarte bună acoperire cu medici de familie, în toate zonele județului Sibiu, atât în mediul urban, cât şi în mediul rural, ceea ce oferă populației un acces facil la servicii medicale. Numărul mediu de asigurați înscrişi la un medic de familie din județul Sibiu în anul 2008 este de 1632.

În Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2013, este prezentată structura pe grade profesionale a medicilor de familie, în anul 2008.

În cursul anului 2008 au fost stabilite condițiile de acordare a serviciilor medicale la domiciliu şi modalitățile de plată pentru utilizarea autospecialelor de consultații de urgență la domiciliu, prin Ordinele comune M.S.P. / M.I.R.A. nr. 1024 / 496 / 2008. Astfel, au fost organizate centrele de permanență Sălişte şi Agnita, deservite de 10, respectiv 9 medici de familie împreună cu personal mediu sanitar.

De asemenea, pentru a asigura accesul cât mai larg la servicii medicale, în localitățile în care îşi desfăşoară activitatea mai mulți medici de familie, programul de lucru al acestora a fost stabilit astfel încât să fie asigurată asistența medicală atât dimineața cât şi după-amiaza

(Proiect Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2013). În urma analizelor din Masterplanul în domeniul asistenței sociale, a rezultat necesitatea înființării unei rețele de servicii de îngrijire la domiciliu datorită faptului că există o tendință de creştere a nevoilor de asistență socială pe sectorul persoanelor vârstnice în județul Sibiu. La nivelul C.J.S. au început demersurile pentru realizarea unui program de îngrijire la domiciliu, astfel încât se doreşte ca începând cu data de 1 iunie 2010 acest program să fie implementat în orașele Agnita, Sălişte, Avrig, Tălmaciu, Cisnădie (*Masterplan în domeniul asistenței sociale* pag. 260 - 263) în situația în care acestea se hotărăsc să participe la program, urmând ca până în anul 2013 să se extindă la nivelul întregului județ.

Furnizorii de servicii medicale în ambulatoriul de specialitate clinic

Asistența medicală ambulatorie de specialitate pentru specialități clinice a fost asigurată în anul 2007 de un număr de 145 de medici specialişti din diferite specialități clinice, numărul acestora mărindu-se în cursul anului 2008 la 264, ca urmare a politicii de sănătate adoptate în aceşti ani, orientată spre dezvoltarea acestui domeniu de asistență medicală.

Structura specialităților contractate, numărul de medici pe specialități, este prezentată în Proiect Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2013. La nivelul județului Sibiu există o structură echilibrată a indicatorului de acoperire a populației cu medici de specialitate care acordă servicii medicale în ambulatoriul de specialitate clinic, obiectivul urmărit fiind acela de a asigura dezvoltarea ambulatoriului de specialitate în scopul reducerii cheltuielilor efectuate în spitale, a degrevării spitalelor de cazurile internate nejustificat prin rezolvarea mai multor cazuri în ambulatoriu.

La nivelul Consiliului Județean au fost depuse 2 proiecte pe Programul Operațional Regional pentru „Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea şi echiparea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu" în valoare de 6.636.190 lei (fără TVA) şi „Reabilitarea, modernizarea şi echiparea Ambulatoriilor din cadrul Spitalului de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda Sibiu" în valoare de 1.635.401,02 lei (fără TVA).

Proiectul de la Spitalul „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu s-a finalizat, inclusiv lucrările de reabilitare, iar proiectul cu „Reabilitarea şi modernizarea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu" este în implementare, data estimativă de finalizare a lucrărilor fiind mai 2013.

Ambele proiecte derulate prevăd îmbunătățirea condițiilor de cazare ce presupun reabilitări şi dotări cu echipamente.

Resursele umane implicate în domeniul sănătății în județul Sibiu sunt prezentate sub formă de tabel în Proiect Strategia D.S.P. Sibiu 2008-2013.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

Unitățile sanitare al căror management a fost preluat de către Consiliul Județean Sibiu

Consiliul Județean Sibiu are în aria de competențe şi atribuții în domeniul sănătății. Astfel că, prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 93 / 2010, C.J.S. a preluat managementul asistenței medicale al unităților sanitare cu paturi, de interes județean, din Județul Sibiu. Este vorba despre trei spitale şi anume: ***Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gh. Preda" Sibiu şi Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.***

Fiind lărgită sfera de competențe cu noi atribuții, C.J.S. prin H.C.J. nr. 189 / 30.12.2010 a aprobat propriul Regulament de organizare şi funcționare şi a înființat, în cadrul

aparatului de specialitate, *Compartimentul Sănătate* care are rolul de a monitoriza managementul unităților de asistență medicală din rețeaua sanitară a Consiliului Județean.

Dintre cele trei spitale preluate, ***Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu*** este spital general iar celelalte două: ***Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gh. Preda" Sibiu*** şi ***Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu*** sunt spitale de specialitate.

În conformitate cu art. 165 din Legea nr. 95 / 2006 privind reforma in domeniul sănătății, *spitalul* este unitatea sanitară cu paturi, de utilitate publică, cu personalitate juridică, ce furnizează servicii medicale.

Analiza sistemelor şi politicilor de sănătate are la bază înțelegerea noțiunilor de sănătate şi boală, dar şi a relației acestora cu serviciile de sănătate şi cu alți factori care le influențează.

Motivația acestora este dată de interesul pe care starea de sănătate sau boala le prezintă pentru individ, societatea în ansamblu dar şi de volumul resurselor pe care societățile moderne le alocă producerii de îngrijiri de sănătate, percepute ca având o influență mare asupra sănătății.

Organizația Mondială a Sănătății definea sănătatea ca fiind "bunăstare completă fizică, psihică şi socială, şi nu doar absența bolii sau a handicapului".

Sănătatea reprezintă mai mult decât simpla însuşire a unor negații – absența unor stări nedorite, definite în mod obiectiv ca boli.

Rolul societății în ansamblu, al instituțiilor statului în special rămâne doar acela de a pune la dispoziția medicinei ştiințifice suficiente resurse materiale pentru a aduce întreaga societate la starea de sănătate ideală.

Potrivit prevederilor prin care s-a asigurat cadrul legal necesar descentralizării în sistemul de sănătate, între competențele transferate consiliilor județene se numără asigurarea finanțării pentru utilități, reparații curente, reparații capitale, consolidări, modernizări şi achiziții de obiecte de inventar, echipamente şi aparatură medicală, altele decât cele de înaltă performanță, pentru unitățile sanitare publice pe care le dețin, precum şi pentru unitățile sanitare de interes local pe care consiliile locale nu le pot finanța.

Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu (S.C.J. Sibiu)

S.C.J. Sibiu reprezintă unitatea sanitară cea mai complexă a județului Sibiu, asigurând **asistența medicală de specialitate** a peste 150.000 locuitori din municipiul Sibiu, respectiv a peste 400.000 locuitori ai județului, iar pentru unele specialități şi pentru câteva județe limitrofe, îndeplineşte şi **funcția de spital de urgență** şi de **spital universitar** în relație cu Facultatea de Medicină "Victor Papilian" a Universității "Lucian Blaga" din Sibiu.

În prezent, are în structură **1054** de paturi, la care se adaugă paturi de spitalizare de zi, acoperind 29 specialități medicale, destinat acțiunii curative în domeniul specialităților corespunzătoare patologiei adultului, pe anumite specialități: neurologie, oncologie, urologie, ortopedie, ş.a..

Spitalul este organizat în sistem **multipavilionar**, format din 20 pavilioane dispersate în trei locații diferite, având suprafața la incintă de aproximativ 58.000 mp şi o suprafață construită desfăşurată de 27.000 mp. Unele din aceste pavilioane sunt găzduite în clădiri vechi (cel mai vechi pavilion din structura spitalului a fost ridicat în anul 1858), improprii desfăşurării activității medicale, altele relativ noi, însă, tot sub standardele medicale europene.

Starea fizică şi vechimea pavilioanelor, circuitele funcționale deficitare din structura pavilionară, instalațiile auxiliare vechi presupun cheltuieli de funcționare mult crescute față de un spital monobloc.

Principala **misiune** a S.C.J. Sibiu este de a îmbunătăți starea de sănătate a populației prin asigurarea asistenței medicale acesteia. Fiind cea mai mare instituție spitalicească din județ şi depăşind dimensional unele spitale învecinate (Alba, Vâlcea), spitalul are o adresabilitate mare.

Punctele care plasează S.C.J. Sibiu pe un loc de pivot central în activitatea medicală sunt:

- este **spital județean,** organizat în reședința de județ, cu o structură complexă de specialități medico-chirurgicale, asigurând servicii medicale pentru un număr mare al populației, inclusiv pentru cazurile grave din județ ce nu pot fi rezolvate la nivelul spitalelor locale;
- este **spital clinic**, având în structură secții clinice universitare care asigură asistență medicală, desfăşoară activitate de învățământ, cercetare ştiințifică medicală şi de educație continuă, are specialişti de înalt nivel, totodată cadre universitare ale Facultății de Medicină;
- este **spital de urgență,** prin unitatea de primiri urgențe asigurând serviciile de urgență ale întregului oraş şi a unei mari părți a județului şi zone limitrofe, având amplasament şi accesibilitate pentru teritorii extinse;
- este **spital multidisciplinar,** cu o structură complexă de specialități medico-chirurgicale, asigurând servicii de specialitate în domenii unice în județ;
- este **unic,** adică județul nu are alternativa unui spital municipal, a unui spital de boli cronice sau a unui spital de urgență dedicat, care să preia din cazuri.

În calitate de spital clinic, o a doua misiune importantă a Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu este cea de furnizor de învățământ universitar medical, în cadrul spitalului formându-se un număr important de cadre medicale, care îşi completează stagiile practice de activitate aici. În această categorie intră asistenții medicali, asistenții medicali cu studii superioare, studenți la medicină şi medicină dentară, medici rezidenți la diferite specialități dar şi medici specialişti sau medici primari care doresc obținerea de atestate în diverse specialități.

Secțiile componente din cadrul spitalului, numărul de paturi aferente, numărul paturilor cu spitalizare continuă, numărul paturilor pentru acuți şi cronici în perioada 2008 – 2011 şi rata de ocupare a paturilor în perioada 2009-2010, sunt menționate în Anexa 7 a la Strategie.

Din analiza datelor din Anexa 7 a, se remarcă faptul că numărul de paturi aferente în cadrul diverselor secții, a suferit o uşoară tendință de descreştere, în anii 2008 - 2009 existând un total de 1210 paturi, apoi în anii 2010 -2011 acestea scăzând la 1104.

Aceeaşi tendință se remarcă şi la numărul de paturi cu spitalizare continuă, la care în perioada 2008 – 2009 era un număr de 1160, apoi acesta scăzând la 1054 în perioada 2010 – 2011 şi la numărul de paturi acuți: 2008 – 2009, era de 1135 iar în 2010 – 2011 a scăzut la 1014.

Numărul de paturi pentru bolnavii cronici s-a menținut constant în perioada analizată şi anume 2008 – 2011, la un număr de 200 iar rata de ocupare a paturilor față de anul 2009, aceasta a crescut în anul 2010 cu 0,69%, conform datelor din Anexa 7 a.

Referitor la rata de ocupare a paturilor, aceasta se menține ridicată mai ales la unele secții, ceea ce demonstrează atât importanța spitalului cât şi necesitatea de extindere / modernizare / reabilitare a unor secții.

Unitatea de primiri urgențe Sibiu (UPU)

Este singura unitate de profil din județ care poate acoperi întreaga listă de afecțiuni şi le poate trata cu maximă eficacitate.

Unitatea are în componență următoarele:

- **camera de resuscitare,** situată la intrarea în UPU, are în dotare aparatura necesară resuscitării stopului cardio respirator şi asistării urgențelor majore indiferent de natura lor;

- **zona de stabilizare,** cu 8 paturi dotate cu aparatură pentru monitorizarea funcțiilor vitale indiferent de tipul patologiei pe care o prezintă pacienții;
- **spațiu destinat pacienților cu afecțiuni minore şi o cameră de aparate gipsate,** spații în care sunt deservite în general urgențe traumatice;
- **serviciu de radiologie propriu şi compartiment de stomatologie** pentru asigurarea urgențelor stomatologice şi de chirurgie maxilo-facială;
- **spații destinate personalului medical, zonă de registratură** dotată cu aparatură IT necesară înregistrării pacienților şi realizării situațiilor statistice.

Structura secției a fost concepută înainte de anii 1990, gândită fiind pentru a asista un număr de pacienți de maxim 20.000 pe an, însă la ora actuală spațiul de care dispune unitatea este insuficient pentru realizarea activității în condiții normale, în prezent fiind asistate un număr de peste 60.000 de cazuri anual a căror patologie este tot mai diversă şi de gravitate tot mai mare.

Din aceste considerente, expuse mai sus ar fi necesară demararea unui proiect de extindere a UPU, pentru a putea răspunde afluxului mai mare de pacienți şi pentru a include în noua structură şi spații care lipsesc în prezent din structura secției care sunt prevăzute în legislația în vigoare: zona de triaj a pacienților, zona de izolare şi decontaminare, cameră pentru menținerea persoanelor decedate.

Secția este deservită de un număr de 12 medici specialişti medicină de urgență cu contract de muncă pe perioadă nedeterminată şi 7 cu contract de muncă pe perioadă determinată , 33 de asistenți medicali, 12 brancardieri, 12 infirmiere şi 6 registratori medicali.

Situația patologiilor tratate în anul 2010 în UPU este următoarea:

Nr. Crt.	Patologii tratate	Nr. de cazuri
1.	Accidente circulație	504
2.	Accidente feroviare	6
3.	Fracturi	2827
4.	TCC	1792
5.	Plăgi tăiate	758
6.	Arsuri	35
7.	Agresiuni	1192
8.	Agresiune domestică	352
9.	Accidente muncă	54
10.	AAC	38
11.	Decese	61
12.	Etilism	585
13.	Viroze	405
14.	Boli diareice	545
15.	Colici renale	1506
16.	Gastrită	916
17.	Hepatite	96
18.	Ciroze	140
19.	Colecistite	175
20.	Pancreatite	125
21.	HDS	264
22.	BPOC	546
23.	Astm bronşic	137
24.	Diabet zaharat	487
25.	CIC, HTA	3368
26.	IMA	119

27.	EPA	72
28.	Spasmofilie	938
29.	Alergodermie	754
30.	Intoxicații	135
21.	Intoxicații voluntare	79
32.	AVC	868
33.	SCR	69
34.	Come metabolice	37
35.	Come traumatice	3
36.	Lipotimie	57
37.	Corp străin ocular	973
38.	Neoplasm	184
39.	Pneumonii	1128
40.	Tentativă de suicid	80
TOTAL		**61726**

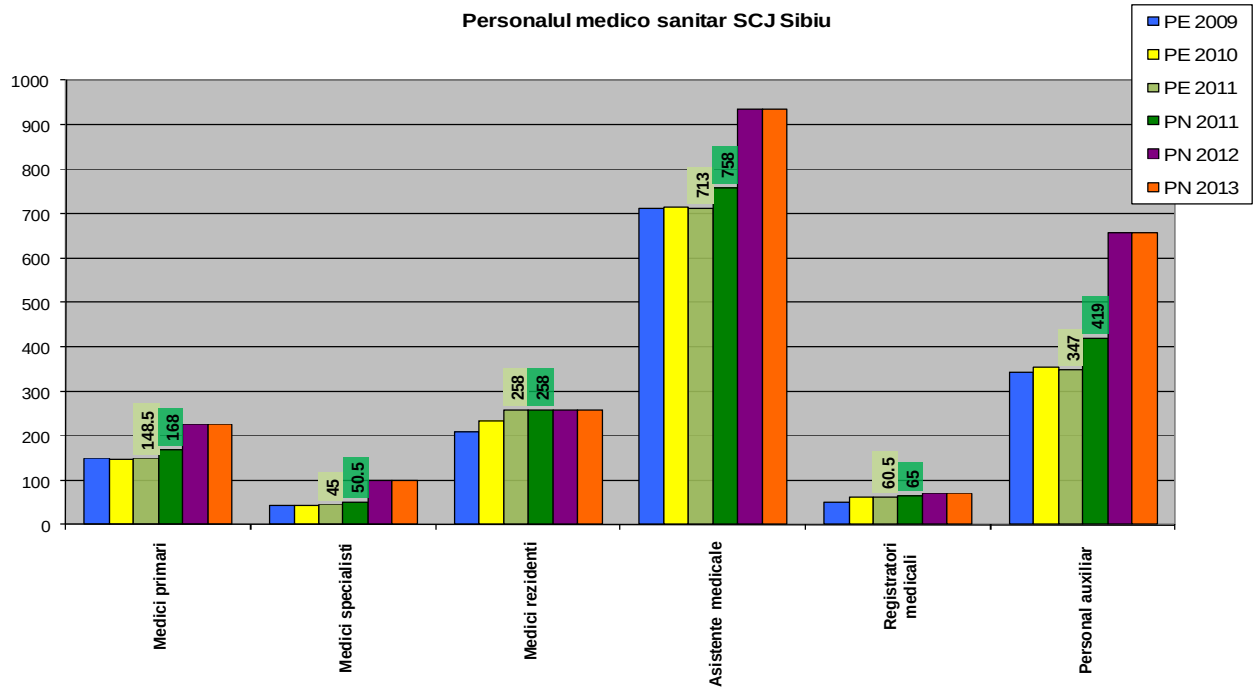
Situația patologiilor tratate în anul 2010 în UPU – date UPU – S.C.J. Sibiu

Din data de 31.03.1992, Spitalul dispune de o farmacie, ***Farmacia nr. 121***, amplasată în pavilionul nou al spitalului, la parter, fiind structurată conform reglementărilor Ministerului Sănătății privind dotările şi spațiul.

Farmacia asigură asistență cu medicamente de uz uman produse de industria farmaceutică, materiale sanitare şi cu rețete elaborate, solicitate de secțiile spitalului, pentru bolnavii internați.Colectivul farmaciei este format din 2 farmacişti primari, 9 asistenți şi 2 îngrijitoare, însă, sub normativul prevăzut.

Ambulatoriile de specialitate din cadrul spitalului, cu serviciile oferite şi personalul medical existent şi necesar în perioada 2008 – 2011 sunt prezentate în tabelul 1 din Anexa 7b la Strategie.

Din analiza datelor din Anexa 7b se constată că, referitor la personalul medical existent, față de anul 2008 când însuma un număr de 85,5 persoane (0,5 reprezintă persoana angajată cu jumătate de normă), tendința în anii 2009 – 2011 a fost de o uşoară scădere. Situația personalului medico-sanitar (resursele umane) existent în cadrul spitalului, posturile necesare şi cele blocate sunt redate în Anexa 7b, Tab. 2 la Strategie.

Din Tabelul 2 din Anexa 7 b şi graficul asociat se poate observa, la nivelul anului 2011, un deficit de cadre la cele mai importante categorii de personal: de la 6% în cazul asistentelor medicale (45 de persoane), 11% în cazul medicilor specialişti (15,5 norme), 12% în cazul medicilor primari (19,5 norme), 36% în cazul personalului auxiliar (72 de persoane) şi până la 44% în cazul chimiştilor (4 persoane).

Având în vedere evoluția preconizată a necesarului de personal, coroborată cu plecările numeroase a acestor categorii de personal în străinătate şi lipsa perspectivei de deblocare a posturilor, putem aprecia că acest dezechilibru între necesar şi existent nu se va restabili prea curând. Mai mult, există premisele apariției unor deficite şi la alte categorii de personal care momentan sunt în numărul considerat necesar bunei funcționări a spitalului.

Medicii încadrați pe specialități, posturile ocupate în 2011 şi estimarea necesarului pe 1 an şi pe 5 ani sunt prezentate în tabelul 3 din Anexa 7 b la Strategie.

Din toate aceste tabele din Anexa 7 b se observă că numărul de medici şi asistenți nu acoperă necesarul pentru ca activitatea spitalicească sa se desfăşoare în condiții bune. Situația cea mai grea se întâlneşte în cazul medicinei de urgență, unde deficitul este de 35%, respectiv 6 medici.

Având în vedere dotarea învechită şi insuficientă a spitalului cu aparatură medicală, respectiv situația spitalului de a fi în acelaşi timp singurul spital de urgență din municipiu, singurul spital județean şi singurul spital universitar din județ, dotarea corespunzătoare a spitalului este o prioritate.

Din solicitările şefilor de secții, au fost identificate următoarele dotări cu aparatură necesare: videoendoscop complet cu maşină de sterilizare endoscop la rece, bisturiu electric cu sistem Liga-Sure, aparat de radiografie mobil de tip C-arm pentru săli de operație, defibrilator bifazic, EKG portabil, defibrilator, accelerator liniar de 18 MeV cu CT de simulare şi planning, dozator de enzime cardiace, mese de operație şi dispozitiv chirurgical cu radiofrecvență.

Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu are în desfăşurare şi proiecte finanțate din fonduri europene, dintre care:

1. Proiectul ***"Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea şi echiparea Ambulatoriului nr.1 al Spitalului Clinic Județean Sibiu".***

În cadrul Programului Operațional Regional, axa prioritară 3 - Îmbunatățirea infrastructurii sociale, domeniul de intervenție 3.1 - Reabilitarea/modernizarea/echiparea infrastructurii serviciilor de sănătate, Consiliul Județean Sibiu a depus spre finanțare la data de 5.11.2008, proiectul mai sus menționat.

Obiectivul general al proiectului constă în dezvoltarea sistemului public de sănătate prin îmbunătățirea infrastructurii serviciilor medicale, iar *obiectivul specific* este acela de a creşte calitatea serviciilor de asistență medicală oferite populației. Astfel:

- va fi consolidată, reabilitată şi reamenajată clădirea Ambulatoriului nr.1 al Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu, având o suprafață utilă existentă de 1643,77 mp, împărțită pe 4 nivele (demisol, parter şi două etaje), şi în care se desfăşoară activitatea a 21 de specializări, cu serviciile administrative şi utilitățile aferente, într-un total de 76 încăperi.
- va fi realizată o mansardă în clădirea Ambulatoriului nr. 1 al Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu în suprafață de 428,14 mp, unde vor funcționa 12 cabinete noi, cu serviciile administrative şi utilitățile aferente.
- vor fi achiziționate 16 echipamente noi.

Valoarea totală a proiectului este de 7.572.196,1 lei, din care TVA - 1.209.006,1 lei, cheltuieli neeligibile – 328.000 lei (aferente întocmirii studiului de fezabilitate şi a proiectului tehnic). Asistența financiară nerambursabilă se ridică la 5.914.486,2 lei, cofinanțarea Consiliului Județean Sibiu fiind de 120.703,8 lei.

Solicitantul acestui proiect este Consiliul Județean Sibiu care este proprietarul clădirii.

În urma procesului de evaluare a cererii şi a vizitei în teren a reprezentanților Organismului Intermediar - ADR Centru, proiectul a fost aprobat pentru finanțare, *urmând a se finaliza la data de 03.03.2013.*

2. Proiectul ***"Restructurare şi modernizare a secțiilor de Obstetrică şi Neonatologie ale S.C.J. Sibiu",*** proiect promovat prin grija Ministerului Sănătății – Unitatea de Management a Proiectelor Băncii Mondiale.

De asemenea, în anul 2011 au fost realizate investiții, cu finanțare de la bugetul Consiliului Județean Sibiu, pentru:

- blocul chirurgical: proiectare, reparație capitală şi mansardarea clădirii;
- achiziție lift;
- reabilitare Laborator clinic;
- amenajare depozit arhivă;
- RK clădirea Secției Oftalmologie;
- dotarea cu aparatură medicală.

În perioada iulie – noiembrie 2012, pentru îmbunătățirea condițiilor hoteliere în prestarea de servicii medicale de către S.C.J.U. Sibiu, atât pe perioada verii, cât şi în timpul sezonului rece, Consiliul Județean Sibiu a asigurat finanțarea necesară montării unui număr de 45 de aparate de aer condiționat, destinate în special asigurării unui climat termic confortabil pe perioada verii, pacienților internați în diferite secții ale spitalului. Această acțiune reprezintă o primă fază a unui proiect major prin care se intenționează utilarea tuturor imobilelor spitalului cu aparate de climatizare, conform nevoilor fiecărei structuri, proiect care urmează a fi realizat în următorii ani.

Pentru o mai bună izolare termică şi creşterea randamentului sistemului de încălzire în imobilul Secției Clinice Boli Infecțioase, s-a asigurat finanțarea pentru servicii de achiziție şi execuție a lucrărilor de înlocuire a tâmplăriei cu ferestre cu geam de tip termopan.

Totodată, în perioada septembrie – decembrie 2012, Consiliul Județean Sibiu a finanțat integral plata utilităților S.C.J.U. Sibiu, venind astfel în sprijinul desfăşurării activității în cadrul spitalului în condiții optime.

Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" Sibiu

Activitatea spitalului se desfăşoară în cele 17 pavilioane dispersate pe o suprafață de 81.893 m^2 şi în secția exterioară Boița, cu o suprafață de 11.242 m^2, pentru bolnavii cronici.

Este un spital de monospecialitate de importanță județean, cu trei specialități de bază: psihiatrie, neurologie pediatrică şi recuperare neuropsihomotorie copii. Unitatea sanitară are în prezent un total de 453 de paturi organizate în 9 secții localizate în municipiul Sibiu şi o secție exterioară cu 50 de paturi în localitatea Boița.

Spitalul furnizează servicii medicale preventive, curative şi de recuperare, în specialitățile psihiatrie adulți şi copii şi neurologie pediatrică. De asemenea, asigură continuitatea îngrijirilor şi acoperirea diversității nevoilor de evaluare, tratament, reabilitare şi reintegrare a persoanelor cu tulburări psihice.

Misiunea spitalului este de a oferi servicii medicale de cea mai bună calitate, în condiții de maximă eficiență, prin intermediul personalului de specialitate şi a condițiilor hoteliere.

Ca urmare a tendinței de scădere a adresabilității către spitalizarea continuă, se încearcă aplicarea unor programe comunitare în parteneriat cu autoritățile locale şi organizațiile nonguvernamentale, de asemenea oferirea de îngrijiri la domiciliu specializate şi contractarea acestora cu CJAS.

Intenția strategică a echipei manageriale este eficientizarea tuturor serviciilor medicale oferite pacienților şi asigurarea unor condiții optime şi tratament performant, încât spitalul să devină unul din cele mai performante unități sanitare de specialitate din zonă.

Acest lucru se poate realiza prin stabilirea unor indicatori de performanță la nivelul fiecărei secții şi urmărirea periodică a realizării acestor indicatori.

Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" Sibiu este unicul spital de psihiatrie acuți cu personalitate juridică în județul Sibiu şi în județele limitrofe.

Conform structurii organizatorice aprobate prin Ordinul Ministrului Sănătății nr. 515/2010, structură modificată prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 28/2011, cu avizul conform al Ministerului Sănătății, spitalul cuprinde următoarele secții cu paturi:

Nr. Crt.	Secții	Nr. paturi acuți	Nr. paturi cronici	Nr. total de paturi (acuți şi cronici)
1.	Secția Psihiatrie I (psihoze)	35	20	55
2.	Secția Psihiatrie II (psihoze)	50	13	63
3.	Secția Psihiatrie III (psihosomatică)	40	15	55
4.	Secția Psihiatrie IV(gerontopsihiatrie)	30	20	50
5.	Secția Psihiatrie V	50		50
6.	Secția Psihiatrie VI (cronici)		40	40
7.	Secția Psihiatrie Pediatrică	25		25
8.	Secția Neurologie Pediatrică	25		25
9.	Secția Recuperare neuro-psiho-motorie	40		40
10.	Secția Psihiatrie cronici Boița		50	50
TOTAL				**453**

Secțiile cu nr. de paturi aferente – date Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" Sibiu

De asemenea, spitalul mai cuprinde:

- Staționar de zi copii pentru recuperare neuro-psiho-motorie cu 25 locuri;
- Camera de gardă adulți şi copii;
- Farmacie;
- Centru de sănătate mintală (CSM) copii cu Staționar de zi, 20 de locuri;
- Centru de sănătate mintală (CSM) adulți cu Staționar de zi, 40 de locuri;
- Compartiment ergoterapie şi terapie ocupațională;
- Compartiment asistență socială;
- Ambulatoriu integrat cu cabinete de psihiatrie adulți şi copii, neurologie copii, recuperare medicină fizică şi balneologie copii şi psihologie;
- Aparat funcțional.

Spitalul are adresabilitate crescută şi deservește, în principal, populația județului Sibiu de 421.700 locuitori şi zonele limitrofe din județele Vâlcea, Alba, Braşov şi Hunedoara.

Spitalul oferă următoarele servicii în domeniul sănătății mintale, neurologiei şi recuperării neuropsihomotorii, conform celor prezentate în Anexa 7 c.

În anul 2010 s-au realizat servicii medicale pentru 7079 de cazuri cu domiciliul în județul Sibiu şi 121.269 zile de spitalizare în regim de cronici, 689 de cazuri cu domiciliul în alte județe şi 8194 zile de spitalizare în regim de cronici, conform tabelului de mai jos:

Județ	Nr. pacienți internați în 2010	Nr. zile spitalizare realizate
Sibiu	7.079	121.269
Alte județe	689	8.194
TOTAL	**7.768**	**129.463**

Nr. pacienți internați în 2010 şi nr. zile spitalizare realizate – date Spitalul de Psihiatrie

Serviciile medicale prestate în ambulatoriu de specialitate în anul 2010 care reflectă posibilitățile reale ale ambulatoriului şi nevoia de servicii medicale ale populației, sunt prezentate în următorul tabel:

Consultații	Ambulatoriu	10.074
	Staționare	12.437
	Gardă	1.832

Serviciile medicale prestate în 2010 – date Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" Sibiu

Situația serviciilor medicale oferite de spital în ultimii 5 ani, este prezentată în următorul tabel:

Denumire secție/compartiment	**Nr.cazuri externate în anul 2006**	**Nr.cazuri externate în anul 2007**	**Nr.cazuri externate în anul 2008**	**Nr.cazuri externate în anul 2009**	**Nr.cazuri externate în anul 2010**	**Nr.mediu de cazuri externate anual în ultimii 5 ani**	**Media trimestrială a ultimilor 5 ani**	**Media lunară a ultimilor 5 ani**
Psihiatrie acuți I (psihoze)	835	883	827	778	747	814	204	68
Psihiatrie acuți II (psihoze)	1047	1002	1078	1279	1285	1138	285	95
Psihiatrie acuți III (psihosomatica)	1161	1081	947	775	834	960	240	80
Psihiatrie acuți IV (gerontopsihiatrie)	1106	898	813	736	706	852	213	71
Psihiatrie acuți V	900	984	1067	1117	1112	1036	259	86
Psihiatrie pediatrică	616	578	685	615	632	625	156	52
Neurologie pediatrică	732	701	700	760	711	721	180	60
TOTAL cazuri acuți	**6.397**	**6.127**	**6.117**	**6.060**	**6.027**	**6.146**	**1.536**	**512**

Serviciile medicale oferite în ultimii 3 ani – date Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda"

Numărul de zile de spitalizare pentru pacienții cronici este prezentat pe ultimii 3 ani, conform tabelului:

Denumire secție/compartiment	**Nr.zile spitalizare cronici 2008**	**Nr.zile spitalizare cronici 2009**	**Nr.zile spitalizare cronici 2010**
Psihiatrie cronici I	5244	5584	5839
Psihiatrie cronici II	1621	2393	2226
Psihiatrie cronici III	4077	4086	3910
Psihiatrie cronici IV	4637	4689	4858
Psihiatrie cronici VI	13248	14278	14345
Psihiatrie cronici Boița	19452	18152	17993
Recuperare neuropsihomotorie	10827	10748	10699
TOTAL zile spitalizare cronici	**48.290**	**59.930**	**59.870**

Nr. de zile de spitalizare pentru pacienții cronici în anii 2008 - 2010 – date Spitalul de Psihiatrie

Situația privind numărul de paturi în perioada 2008 – 2011 şi rata de ocupare a paturilor este redată în *Anexa 7d* la Strategie.

Din situația prezentată în *Anexa 7d* se observă că cea mai mare rată de ocupare a paturilor (aproape de 100%) este atinsă de Secția Boița şi Secția Psihiatrie VI cronici, în timp ce secțiile de Neurologie şi Psihiatrie pediatrică abia se apropie de o rată de ocupare de 50%.

În cazul în care morbiditatea specifică se va menține şi pe viitor la un nivel apropiat de cel din perioada analizată (2009 – 2010), se poate aprecia ca suficient numărul de paturi existent, singurele creşteri putând fi necesare la cele două secții amintite mai sus. De

asemenea poate fi luată în calcul, dacă este posibil ținând cont de condițiile concrete din teren, o redistribuire a paturilor din secțiile pediatrice de specialitate, acolo unde rata de ocupare a paturilor este cea mai scăzută.

Din anul 2008 s-a micşorat numărul de paturi şi secțiile psihiatrie I – IV au fost împărțite în compartimente de acuți şi de cronici. Schimbarea structurii spitalului a dus la îmbunătățirea indicatorilor de utilizare a paturilor precum şi a indicatorului de durată medie de spitalizare, cu încadrarea lor în valorile medii naționale a indicatorilor de performanță a managementului spitalului, conform Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1567/2007 privind aprobarea valorilor medii naționale, pe diferite tipuri de patologii, acuți şi cronici. Dacă în anul 2007 spitalul avea 545 paturi şi a realizat un indicator de utilizare a paturilor de 68%, dupa cum se vede în anul 2009 şi 2010 acest indicator a crescut cu 13%. De asemenea s-a îmbunătățit durata medie de spitalizare, dacă în anul 2007 avea o valoare pe total spital de 18,93, a scăzut în anul 2009 la 16,90 şi în anul 2010 la 16,67, conform Tabelului 1 din Anexa 7e la Strategie.

Ambulatoriile de specialitate din cadrul spitalului oferă următoarele servicii: Cabinet de psihiatrie, cabinet de psihiatrie pediatrică, cabinet de neurologie pediatrică şi unul de recuperare, medicină fizică şi balneologie copii.

Personalul medico-sanitar existent în perioada 2009-2011 şi necesarul de personal în perioada 2011-2013 sunt prezentate în Tabelul 2 din Anexa 7e la Strategie, iar numărul medicilor pe specialități şi estimarea necesarului de medici este prezentată în Tabelul 3 din aceeaşi anexă.

Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu a derulat următoarele proiecte prin fonduri europene:

1. **„e-Sănătate, servicii medicale de calitate în sprijinul cetățenilor la Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda" Sibiu**, co-finanțat din FEDR.

Proiectul s-a implementat în spital pe o durată de 20 de luni, din data de 20.09.2010 când a fost semnat contractul de finanțare până în data de 20.05.2012, valoarea totală a proiectului fiind de 2.171.010,60 lei, din care asistența financiară nerambursabilă a fost de 1.715.798,70 lei.

Obiectivul proiectului este implementarea de sisteme, servicii şi aplicații de e-sănătate cu următoarele funcții în domeniul medical: gestiunea pacienților şi a asiguraților medical, gestiunea activităților clinice şi spitaliceşti, gestiune administrativă şi economico-financiară a spitalului, stocarea, prelucrarea şi comunicarea eficientă a informațiilor medicale în folosul pacienților şi eficientizarea activității medicale.

2. **„Reabilitarea, modernizarea şi echiparea ambulatoriilor din cadrul Spitalului de Psihiatrie Dr. Gh. Preda Sibiu",** proiect depus prin POR 2007-2013, Axa prioritară 3, Domeniul major de intervenție 3.1, la ADR Centru, cu o valoare totală de 2.618.384 de lei.

Solicitantul acestui proiect a fost Consiliul Județean Sibiu, proiectul fiind finalizat în luna august 2012. Obiectivul specific al proiectului a vizat creşterea calității serviciilor de asistență medicală oferite populației.

Au fost realizate lucrări de reabilitare şi modernizare la 3 Ambulatorii şi anume:

- **Ambulatoriul integrat psihiatrie adulți** la care s-au realizat lurmătoarele lucrări: construcție rampă de acces pentru persoane cu dizabilități, amenajarea a 2 cabinete de consultații, o sală de tratament, un birou internări, lucrări de reparații la clădire, refacrerea instalațiilor electrice, termice şi sanitare la toată clădirea;
- **Ambulatoriul integrat psihiatrie şi neurologie copii** la care s-au realizat lurmătoarele lucrări: amenajarea a 2 cabinete de consultații, a unui birou de internări, lucrări

de reparații la clădire, termosistem exterior, refacerea instalațiilor electrice, termice şi sanitare;

- **Ambulatoriul integrat de recuperare neuro-psiho-motorie copii** la care s-au realizat următoarele lucrări: o sală termoterapie, o sală electroterapie, osală magnetodiaflux, o sală kinetoterapie, lucrări de reparații la clădire, termosistem exterior, refacerea instalațiilor electrice, termice şi sanitare, construcția unei rampe de acces pentru persoane cu dizabilități.

De asemenea, s-au mai făcut şi achiziții de mobilier şi aparatură de specialitate.

3. „Utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde menajere în instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu" – din cadrul „Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală şi energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei şi solului".

Contractul de finanțare a fost încheiat între Consiliul Județean Sibiu şi Administrația Fondului de Mediu privind utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde menajere în instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu.

Obiectivul acestui proiect a constat în producerea apei calde menajere cu ajutorul energiei solare, scăderea facturii energetice cu 100.000 lei fără TVA, anual.

Valoarea proiectului a fost de 2.341.638,80 lei fără TVA, cu o perioadă de implementare cuprinsă între 12.10.2010 – 30.09.2011.

De asemenea, în anul 2011 au fost realizate următoarele investiții cu finanțare de la bugetul Consiliului Județean Sibiu:

- aparat Holter EEG cu 24 canale, pachet soft EEG;
- aparat terapie cu unde scurte curapuls 670;
- aparat fizioterapie Myomed 632 şi curenți joasă şi medie frecvență;
- grup electrogen;
- reparații capitale pavilion Central, pavilion NPI – SROC, Psihiatrie IV, conductă alimentare apă potabilă, refacerea instalațiilor electrice;
- instalație de stingere a incendiilor cu hidranți exteriori şi grup de pompare apă din rezervor.

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu a luat ființă în 1952, fiind unul din centrele care au diversificat permanent activitatea. Acesta asigură asistența medicală complexă de specialitate, preventivă, curativă şi de recuperare atât pentru bolnavii internați cât şi pentru cei din ambulatoriul integrat al spitalului, inclusiv pentru cei proveniți din județele limitrofe.

Fiind un spital de specialitate, acordă o importanță deosebită pentru depistarea bolnavilor în stadii cât mai precoce de boală (în special la cazurile de TBC), înainte de a provoca noi îmbolnăviri.

La ora actuală, spitalul are un număr de 170 de paturi repartizate astfel:

- 150 paturi pentru spitalizarea bolnavilor adulți;
- 20 de paturi pentru spitalizarea bolnavilor între 0 şi 18 ani.

Repartiția numărului de paturi pe secții în cadrul spitalului este redată mai jos:

Nr. Crt.	Secții/ compartimente	Nr. de paturi
1.	Secția clinică pneumologie I - adulți	80
	Compartiment TBC	55
2.	Secția pneumologie II - adulți	70
	Compartiment TBC	50
3.	Compartiment pneumologie copii	20
	Compartiment TBC	12
TOTAL		**170**

Structura organizatorică a spitalului – date Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu

Spitalul mai dispune de o farmacie care asigură aprovizionarea spitalului cu medicamente, laborator de analize medicale, laborator de radiologie şi imagistică medicală, compartiment de endoscopie bronşică, laborator de explorări funcţionale şi dispensar TBC.

Ambulatoriul integrat cuprinde următoarele cabinete de specialitate: cabinet pneumologie adulţi şi cabinet pneumologie copii şi aparat funcţional.

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu este o unitate de specialitate cu competență exclusivă în județ de diagnostic şi tratament al tuberculozei pulmonare. Această activitate se desfăşoară atât în spital cât şi prin Dispensarul TBC, asigurându-se depistarea, tratamentul şi dispensarizarea cazurilor de tuberculoză pulmonară sau cu alte localizări.

Pe lângă cazurile de tuberculoză, spitalul dispune de dotarea şi expertiza necesară pentru diagnosticul şi tratamentul afecțiunilor pulmonare netuberculoase (BPOC, astm bronşic, pneumonii, pleurezii, neoplasm bronhopulmonar, etc.) .

În spital se internează anual pentru diagnostic şi tratament peste 4000 de pacienți (copii si adulți).

În urma aplicării riguroase a măsurilor cuprinse în Programul Național de Control al Tuberculozei, specialiştii din cadrul spitalului au reuşit să situeze județul Sibiu prin intermediul Spitalului de Pneumoftiziologie pe locul trei în țară în ceea ce priveşte incidența scăzută a îmbolnăvirilor prin tuberculoză.

Situația secțiilor cu numărul de paturi aferente în perioada 2008 – 2011 este redată în tabelul 1 din Anexa 7f la Strategie.

Analizând datele din tabelul 1 din Anexa 7f la Strategie, se constată că numărul de paturi din perioada 2008 – 2011 s-a menținut relativ constant iar rata de ocupare a paturilor a crescut față de anul 2009 când a fost de 73,71% la 85,92% în 2010.

Ambulatoriul integrat al spitalului asigură asistența medicală ambulatorie şi are în structură două cabinete medicale de specialitate, unul pentru adulți şi altul pentru copii este prezentat în Tabelul 2 din Anexa 7f privind numărul de personal existent şi necesar 2008 – 2011, iar personalul medico – sanitar din cadrul spitalului este prezentat în Tabelul 3 din aceeaşi anexă.

Numărul medicilor pe specialități şi estimarea necesarului pe 1 şi respectiv 5 ani este prezentată în tabelul 4 din Anexa 7f la Strategie.

Spitalul este dotat cu aparatura necesară pentru desfăşurarea activităților medicale: laborator de radiologie, laborator de explorări funcționale, laborator de analize medicale, compartiment de endoscopie bronşică şi stația de oxigen a spitalului.

În anul 2011 au fost realizate reparații capitale la secția Pneumologie II – lucrări de modernizare, documentație proiectare mansardă şi lucrări de execuție mansardă - cu finanțare de la bugetul Consiliului Județean Sibiu.

II.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET

Având în vedere importanța acestui domeniu de dezvoltare, în care Consiliul Județean Sibiu are atribuții bine delimitate şi faptul că în subordinea sa funcționează şase instituții de cultură (7 până în 2010), s-a hotărât că este necesar să se realizeze un document programatic atât pentru dezvoltarea strategică a culturii din județ cât şi pentru instituțiile de cultură din subordine, în acest sens fiind contractată o firmă specializată care a elaborat *Masterplanul în domeniul culturii*.

Plecând de la colectarea, prelucrarea şi analiza datelor existente, ținând cont de reglementările în vigoare din domeniul culturii şi utilizând anumite procedee specifice, cum ar fi studii de specialitate, chestionare, analize, scenarii tehnico – economice, prestatorul a stabilit necesarul de resurse umane, materiale, financiare şi modalitățile de gestionare eficientă ale acestora.

Consiliul Județean Sibiu a solicitat ca în cadrul masterplanului să se realizeze o analiză a politicilor în domeniul culturii la nivel UE şi național şi a situației generale din domeniul culturii în județ, o prognoză a nevoilor culturale, o analiză a documentelor constitutive şi de funcționare a instituțiilor culturale din subordine, un set de măsuri prin care să poată contribui la păstrarea patrimoniului cultural, recomandări privind posibile implicări în păstrarea tradițiilor şi obiceiurilor populare, un concept pentru susținerea culturii, un plan financiar aferent şi un plan de monitorizare şi evaluare a implementării masterplanului.

Județul Sibiu este cunoscut ca o vatră de civilizație multiculturală, de o bogăție şi varietate remarcabile. Aici se regăsesc tradițiile saşilor şi românilor, ale ungurilor, romilor şi altor etnii cu o zestre autentică şi specifică fiecărei populații.

La rândul său municipiul Sibiu, vechi centru cultural, cu tradiții de aproape un mileniu, a cunoscut o permanentă afirmare în cadrul vieții culturale a țării. În Sibiu şi în localitățile ținutului, şi-au desfăşurat activitatea o seamă de mari personalități ale vieții culturale (Nicolae Olahus (1493-1562) umanist român de talie europeană, Aron Florian (1805—1887, n. Rod) profesor la Liceul „Sf. Sava" din Bucureşti, participant la revoluția din 1848, primul redactor al „Telegrafului român", Andrei Şaguna (1809-1873) copreşedinte al Adunării de la Blaj — 1848, fondator al Mitropoliei Ortodoxe din Transilvania, al „Telegrafului român" şi al „ASTREI", Picu Pătruț din Sălişte (1818—1873), talentat pictor miniaturist, Ion Codru Drăguşanu (1820—1884), autorul memorialului de călătorie „Peregrinul transilvan", Al. Papiu Ilarian (1828—1877), fondator şi preşedinte al societății „Transilvania", ş.a.).

Sibiul poate fi socotit ca unul dintre cele mai vechi leagăne ale cărții şi ziaristicii româneşti.

Începând cu secolul al XIX-lea, activitatea culturală, artistică şi ştiințifică din arealul sibian se coagulează în cadrul asociațiilor culturale, ştiințifice şi artistice, instituțiile culturale ale județului Sibiu fiind în linii mari aceleaşi. Teatrul de stat funcționează tot cu cele două secții, română şi germană, dar în subordinea Consiliului municipal Sibiu, Filarmonica de stat a renunțat la orchestra de muzică populară „Cindrelul", care, împreună cu Ansamblul Folcloric „Junii Sibiului", devenit după 1990, ansamblu profesionist de cântece şi dansuri populare, funcționează ca secție de sine stătătoare în cadrul Centrului județean pentru conservarea şi promovarea culturii tradiționale „Cindrelul – Junii". Ambele instituții sunt subordonate Consiliului Județean. Şcoala populară de arte şi meserii „Ilie Micu", cu clase la sediu şi clase externe, are aceeaşi subordonare.

Întreprinderea cinematografică a județului, împreună cu toată rețeaua de cinematografe, a dispărut după 1990. Au supraviețuit cinematografele „Arta" din Sibiu şi „Mediensis" din Mediaş. Primul nu este subordonat nici unei autorități administrative iar al doilea este al Consiliului municipal din localitate. Şi Centrul de librării a dispărut odată cu privatizarea acestora.

Alături de Revista „Transilvania”, după 1990, în viața culturală a județului a reapărut Revista „Euphorion”, ambele finanțate de Consiliul Județean. Pentru editarea „Transilvaniei”, dar şi cu alte obiective legate de deschiderile din zona culturii din perioada integrării europene a României, a luat ființă Centrul Cultural Interetnic „Transilvania”, în timp ce Revista „Euphorion” este integrată, Teatrului de păpuşi şi tineret „GONG”, care funcționează şi el cu cele două secții, română şi germană (trecut din 2010 în subordonarea Primarului Municipiului Sibiului).

În prezent există în județul Sibiu 11 case de cultură (cea de la Copşa Mică este proprietate privată) în municipii şi orașe, precum şi 144 cămine culturale, dintre care 53 în centrele de comună şi 91 în satele aparținătoare.

În județul Sibiu tradiția muzeografiei se menține la standarde înalte pe plan național şi zonal. Ca observație generală în domeniul muzeelor şi colecțiilor muzeale, din punctul de vedere al numărului lor, constatăm un progres vizibil față de anii '80 ai secolului trecut. În 1990, din Muzeul Brukenthal se desprinde fosta secție de etnografie şi artă populară care, prin dezvoltări succesive, devine ***Complexul Național Muzeal ASTRA***. În acest fel, județul Sibiu dispune de două muzee naționale, Muzeul Brukenthal, cu cinci secții, C.N.M. ASTRA, cu patru secții muzeale, Muzeu municipal Mediaş, cu două secții muzeale, patru muzee orăşeneşti la Avrig, Agnita, Cisnădie şi Sălişte, zece muzee săteşti, zece muzee şi colecții muzeale ecleziastice, trei case memoriale din care una, Casa « Octavian Goga » din Răşinari este în sistem privat, un muzeu tehnic la Sadu, precum şi un Ecomuzeu la care s-au asociat obiective din şase localități: Sălişte, Gura Rîului, Moşna, Valea Viilor, Chirpăr – Săsăuş şi Biertan.

Biblioteca ASTRA şi-a menținut funcțiile de bibliotecă județeană, precum şi calitatea de coordonatoare a bibliotecilor publice din județ. Din evidențele Bibliotecii județene ASTRA rezultă că în sistemul public funcționează o bibliotecă județeană cu 2 corpuri de clădire la sediul central: corpul B, clădire nouă, inaugurată în 1 ianuarie 2007, respectiv sediul istoric (corp A), reabilitat şi recepționat în 2011, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la înființarea Asociațiunii ASTRA, cu funcție şi de bibliotecă municipală pentru Sibiu, precum şi patru filiale în cele mai mari cartiere din municpiul Sibiu (Bâlea, Vasile Aaron, Hipodrom şi Valea Aurie); o bibliotecă municipală la Mediaş, 9 biblioteci orăşeneşti, dintre care două nu au sediu (Cisnădie şi Ocna Sibiului) şi 33 biblioteci comunale. Dintre cele existente, marea majoritate nu au sedii proprii, funcționând în cămine culturale, primării, case de cultură sau în chirie. Unele administrații locale au decis unificarea fondurilor bibliotecii publice cu cele ale şcolilor, pentru a scăpa de grijile localului propriu şi ale gestiunii.

Sibiul păstrează tradiția artelor tiparului, în condițiile privatizării editurilor şi tipografiilor. Dintre instituțiile culturale din subordinea Consiliului Județean, C.N.M. ASTRA are editură proprie precum şi Studioul ASTRA- Film, cu realizări prestigioase în domeniul filmului documentar. Biblioteca ASTRA dispune de tipografie digitală proprie pentru lucrări în tiraj redus, având posibilitatea de a deservi şi comenzi ale terților. Din fostele ateliere de creație ale Vitrometanului Mediaş, ale Fabricii de sticlă din Avrig, ş.a., s-au desprins o seamă de creatori şi producători în domeniul sticlăriei de artă, transformând Sibiul într-un important competitor pe piața acestor bunuri culturale.

Județul Sibiu dispune de un adevărat sistem de promovare a meşteşugurilor tradiționale care se impune a fi susținut şi încurajat. Galeriile de artă ale C.N.M. ASTRA, Galeriile şi atelierele artiştilor plastici, Târgul creatorilor populari din România, Târgul olarilor, Circuitele Ecomuzeului Regional Sibiu, Olimpiada Națională a Meşteşugurilor Artistice Tradiționale, Festivalul Național al Datinilor şi Obiceiurilor, instituția Academiei Artelor Tradiționale patronată de C.N.M. ASTRA, Proiectul „Tezaure umane vii”, Festivalul „ASTRA Film”, clasele externe ale Şcolii populare de arte şi meserii „Ilie Micu”,

evenimentul anual „Lada de zestre” ş.a. sunt realități culturale ale prezentului cu rol major în promovarea industriilor culturale în respectul valorii şi a tradiției.

De asemenea C.N.M Astra a mai derulat un proiect „**Conservarea şi restaurarea moştenirii etnografice din Muzeul ASTRA – Dumbrava Sibiului”,** finanțat prin M.F. S.E.E., componenta Conservarea Patrimoniului Cultural European, aprobat prin **H.C.J. 109** din 28 august 2008, p**roiect în valoare de 3.239.351 euro** (TVA inclus).

Analizând rolul celor şase instituții de cultură din subordinea Consiliului Județean Sibiu (Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul – Junii” Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA, Şcoala Populară de Arte şi Meserii „Ilie Micu”, Complex Național Muzeal ASTRA, Filarmonica de Stat Sibiu, Centrul Cultural Interetnic “Transilvania”), au fost identificate următoarele domenii de activitate:

- Complexul Național Muzeal ASTRA este instituția culturală cu cea mai largă plajă de sprijin a comunităților locale începând de la conservarea şi valorificarea patrimoniului imaterial, a artelor şi meşteşugurilor tradiționale, continuând cu salvarea patrimoniului mobil deținut de muzeele orăşeneşti şi săteşti şi încheind cu perfecționarea operatorilor culturali din aceste domenii de activitate; una din problemele identificate la nivelul instituției este lipsa spațiilor necesare bunei funcționări, care în momentul de față sunt insuficiente;
- Îndrumarea activă în promovarea evenimentelor locale dar şi în susținerea acestora în vederea unei mai bune organizări şi implicări locale şi zonale este una din funcțiile principale ale Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul – Junii” Sibiu. Un obiectiv ar putea constitui revitalizarea mişcării de amatori, a evenimentelor culturale locale şi zonale; în 2012 s-a recepționat noul sediu al CPTCJ Sibiu, unde au o sală modernă de repetiții pentru Ansamblul profesionist;
- Biblioteca Județeană ASTRA are un imens spațiu de activitate în aşezarea cărții şi a lecturii publice la dimensiunile de vectori de cultură şi civilizație. Pentru succesul unui astfel de demers se impune intensificarea activităților de valorificare a întregului patrimoniu al instituției, punând un accent mai mare pe digitizarea publicațiilor (în special presa locală din perioada modernă şi contemporană, dar şi fondul de carte veche şi colecții speciale) şi participarea la portalul europeana.eu;
- Şcoala Populară de Arte şi Meserii „Ilie Micu”, întreprinde o activitate cu profil de educație permanentă, de însuşire a artelor şi meşteşugurilor tradiționale din județ, de formare profesională continuă în afara învățământului formal**.** În parteneriat cu consiliile locale, cu Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale, cu C.N.M. ASTRA şi cu societatea civilă îşi poate face mai simțită prezența în promovarea meseriilor tradiționale, în salvarea patrimoniului cultural imaterial şi promovarea industriilor culturale;
- Filarmonica de Stat Sibiu este o instituție de concerte şi spectacole care activează în slujba artei şi educației muzicale, şi care, la fel ca şi celelalte instituții de spectacole ar trebui să activeze în peisajul cultural, adesea dezolant, din multe localități în care pe plan cultural nu se întâmplă mai nimic. O altă activitate de bază a Filarmonicii ar trebui să fie elaborarea de monografii şi lucrări de educație muzicală şi informare a publicului;
- La Centrul Cultural Interetnic “Transilvania” întreaga activitate este dedicată elaborării, redactării, editării şi difuzării revistei precum şi a altor publicații prin care se promovează activitatea cultural-ştiințifică a județului Sibiu. Printr-o regândire de perspectivă a funcțiilor sale, ar putea deveni un catalizator al unor proiecte de anvergură, în parteneriat public-privat, centrate pe multiculturalitate.

Concluziile analizelor realizate în masterplan este că rolul instituțiilor culturale în contextul descentralizării şi al regionalizării trebuie reconceptualizat şi redimensionat prin

includerea în planurile minimale a unor activități culturale distincte, de participare activă la diferitele manifestări şi proiecte cu obiective strategice de dezvoltare economico-socială.

Până în anul 2010 C.J.S a avut sub autoritate şi Teatrul pentru Copii şi Tineret "Gong" care se se ocupa cu realizarea de spectacole de teatru pentru copii şi tineret folosind cu predilecție arta animației, dar şi alte modalități de expresie teatrală. Prin H.C.J.S. 115 / 29.07.2010 s-a aprobat trecerea Teatrului pentru Copii şi Tineret „Gong" Sibiu de sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu în subordonarea Primarului municipiului Sibiu deoarece urmare a intrării în vigoare a O.U.G. nr. 63/2010 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale precum şi stabilirea unor măsuri financiare se impuneau adoptarea unor măsuri de reducere a personalului existent în vederea încadrării în numărul maxim de posturi prevăzut pentru județul Sibiu, stabilit în urma raportării la media numărului de locuitori ai județului;

Evenimentele culturale şi sportive au fost susținute financiar de către C.J.S., prin intermediul Agendei cultural – sportive, în anul 2010 finanțându-se un număr de 132 proiecte în valoare de 1.072.700 lei, iar în anul 2011 un număr de 126 proiecte în valoare de 1.010.000 lei. Începând cu anul 2012 au finanțate de către C.J.S două agende, Agenda culturală – 60 de proiecte culturale finanțate în valoare de 350.000 lei şi Agenda sportivă - 32 de proiecte sportive în valoare de 350.000 lei.

O descriere detaliată a fiecărei instituții de cultură în parte poate fi găsită în cap. IV al masterplanului, iar analiza SWOT aferentă în cap. V al masterplanului.

De asemenea, există şi o analiză SWOT a patrimoniului cultural județean, analiză realizată pe fiecare componentă a patrimoniului cultural material şi imaterial (a se vedea cap. II.7 a masterplanului). În județul Sibiu se identifică patrimoniul ca un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale locale, regionale şi naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune şi incluziune socială.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

II.8. PROTECȚIA MEDIULUI

II.8.1. Aer

Poluarea aerului este, potențial cea mai gravă problemă pe termen scurt şi mediu din punct de vedere al sănătății, aerul poluat fiind mai dificil de evitat decât apa poluată. Efectele lui, care pătrund peste tot, dăunează sănătății, degradează construcțiile şi mediul natural.

II.8.1.1. Monitorizare

În prezent Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului (RNMCA) efectuează măsurători continue de dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), pulberi în suspensie (PM_{10} şi $PM_{2.5}$), benzen (C_6H_6), plumb (Pb).

Indici de calitate

www.calitateaer.ro/indici.php

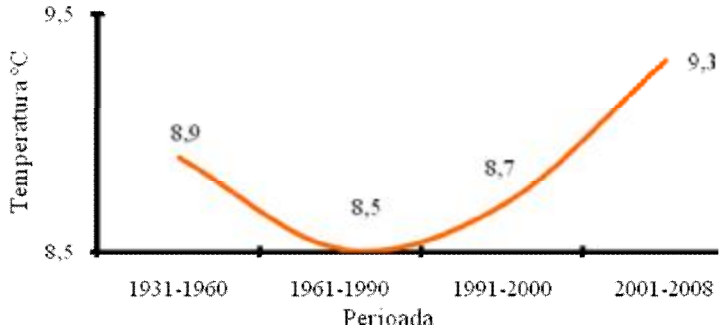
În județul Sibiu sunt amplasate 4 staţii de monitorizare, câte una la Mediaş şi Copşa Mică pentru monitorizare industrială, şi două în municipiul Sibiu, pentru monitorizare industrială şi fond urban. În plus, în august 2009, Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu (A.P.M. Sibiu) a fost dotată cu un autolaborator performant care permite monitorizarea calității aerului în zone sensibile din acest punct de vedere şi este utilizat pentru determinarea gradului de poluare a mediului ambiental şi a condițiilor meteo (viteza şi direcția vântului, radiația solară, presiunea, temperatura şi umiditatea aerului atmosferic).

Analizând valorile statistice ale parametrilor de calitate a aerului monitorizați în județul Sibiu în semestrul I 2008 cu cele din semestrul I 2009 se constată o îmbunătățire a calității aerului în primele 6 luni ale anului 2009.

II.8.1.2. Schimbări climatice

Impactul schimbărilor climatice se reflectă în creşterea temperaturii medii cu variații semnificative la nivel regional, la nivelul planetei constatându-se diminuarea resurselor de apă pentru populație, reducerea volumului calotelor glaciare, creşterea nivelului oceanelor, modificarea ciclului hidrologic, modificări în desfăşurarea anotimpurilor, creşterea frecvenței şi intensității fenomenelor climatice extreme, reducerea biodiversității.

Temperatura medie în municipiul Sibiu

Centrul Meteorologic Regional Transilvania Sud

Pentru municipiul Sibiu, 2007 şi 2008 au fost cei mai călduroşi ani din perioada 1984-2008, cu o temperatură medie de 10,3˚C, anul 2007 având şi cele mai multe zile consecutive, respectiv 9, cu temperaturi de peste 30˚C.

II.8.1.3. Calitatea aerului

La nivelul județului Sibiu nu sunt probleme semnificative din punct de vedere al poluării aerului. Municipiul Sibiu face parte din categoria zonelor cu grad de poluare medie, poluarea datorându-se în special traficului rutier intens. Principalele surse fixe de poluare atmosferică sunt identificate în unități industriale, amplasate în localitățile Mediaş, Copşa Mică şi Sibiu, iar cele mobile sunt identificate prin traficul rutier.

Zona Mediaş este o zonă poluată, la emisiile provenite de la agenții economici de pe platforma industrială a municipiului Mediaş (S.C. Emailul S.A., S.C. Vitrometan S.A., S.C. Geromed S.A.) adăugându-se transportul pe distanță mare a poluanților proveniți de la S.C. Sometra S.A. Copşa Mică, unitate cu profil de metalurgie neferoasă. Astfel au fost înregistrate depăşiri ale concentrațiilor maxime admisibile de plumb, cadmiu, acid fluorhidric. Aceasta societate a anunțat pe 26 ianuarie 2009 oprirea temporară şi parțială a activității din considerente economice şi a intrat într-un proces de conservare şi mentenanță. Prin implementarea măsurilor din programul cuprins în autorizația integrată de mediu, problema emisiilor de pulberi cu conținut ridicat de metale grele (Pb, Zn, Cd, Cu) a fost soluționată, astfel încât la ora actuală problema poluării cu plumb, ține de poluarea istorică.

În urma evaluării calității aerului pe baza datelor statistice furnizate de stațiile automate în perioada 2008-2009 în zona Copşa Mică - Mediaş, s-a constatat că valorile concentrațiilor în aerul înconjurător pentru poluanții SO_2, pulberi PM_{10} şi Pb depăşesc valorile limită. Astfel, A.P.M. Sibiu a demarat în martie 2010 procedurile pentru elaborarea Programul integrat de gestionare a calității aerului la nivelul județului Sibiu. Pe parcursul anilor 2010 si 2011, Agentia pentru Protectia Mediului Sibiu, împreună cu Comisariatul Județean Sibiu al Gărzii Naționale de Mediu, a monitorizat măsurile din Programul integrat de gestionare a calității aerului; pe parcursul monitorizarii, nu s-au mai inregistrat depăşiri ale valorilor limită, asa cum sunt stipulate în Legea calității aerului nr.104/2011. De asemenea, a fost reactualizat Protocolul de colaborare semnat între A.P.M. Sibiu şi Consiliul Județean Sibiu în anul 2007, protocol care priveşte unele măsuri pregătitoare în scopul întocmirii şi aplicării eficiente a acestui program.

Se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

România va trebui să asigure în mediul urban o suprafață de spațiu verde de minimum 20 m^2/locuitor până la data de 31 decembrie 2010 şi de minimum 26 m^2/locuitor până la 31 decembrie 2013, elaborând un program cu etapele de realizare a acestor obiective. În prezent, situația acestor spații verzi, conform Rapoartelor privind starea mediului în județul Sibiu, în perioada 2004 – 2009, se prezintă astfel:

Municipiu / Oraş	Suprafața de spațiu verde m^2 / locuitor					
	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Municipiul Sibiu	3,52	8,39	9,67	24,8	24,8	24,8
Municipiul Mediaş	10,2	10,18	4,58	15,3	15,3	15,3
Agnita	25,3	22,91	23,8	23,86	23,86	23,86
Avrig	7,9	7,9	-	20	20	20
Copşa Mică	13	12,96	12,9	13	12,9	12,9
Cisnădie	9,4	16,5	17,7	19,55	19,55	19,55
Dumbrăveni	24,3	24,3	21,4	32,44	32,44	32,44
Miercurea Sibiului	-	4,7	4,6	40	40	40
Ocna Sibiului	96,5	40,47	32,4	181,1	181,1	181,1
Sălişte	7	7	5,1	7,8	7,8	7,8
Tălmaciu	4,2	2,6	2,6	3,8	3,8	3,8

II.8.2. Apă

Conform Directivei Parlamentului şi a Consiliului European 60/2000/EC privind stabilirea unui cadru de acțiune comunitar în domeniul politicii apei, *apa nu este un produs comercial ci este un patrimoniu care trebuie protejat, tratat şi apărat ca atare.*

În cadrul fiecărui bazin hidrografic e necesar a se planifica şi asigura protecția şi utilizarea durabilă a apei. România, ca stat membru al Comunității Europene, trebuie să aibă ca scop cel puțin realizarea obiectivelor de „stare bună a apelor" prin definirea şi implementarea măsurilor necesare în cadrul programelor integrate de măsuri, ținând seama de cerințele deja existente la nivelul Comunității. Scopul final al acestei Directive este realizarea eliminării substanțelor periculoase prioritare şi contribuția la atingerea concentrațiilor în mediul marin apropiate de valorile naturale pentru aceste substanțe.

Masterplanul privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu a fost aprobat de către Consiliul Județean Sibiu prin H.C.J. 61/24.04.2008, acesta realizând o privire generală asupra județului Sibiu, în ceea ce priveşte resursele de apă, facilități de tratare a apei, distribuția apei, rețelele de colectare a apelor uzate şi stații de epurare ape uzate.

A fost aprobată de asemenea contribuția financiară din partea Fondului de Coeziune la proiectul de reabilitare şi extindere a infrastructurii de apă şi canalizare pentru zona de nord-est a județului. Proiectul constă în măsuri aferente apei potabile şi apei uzate, populația beneficiară a acestuia fiind de aproximativ 75.000 de locuitori.

II.8.2.1. Monitorizarea calității apelor

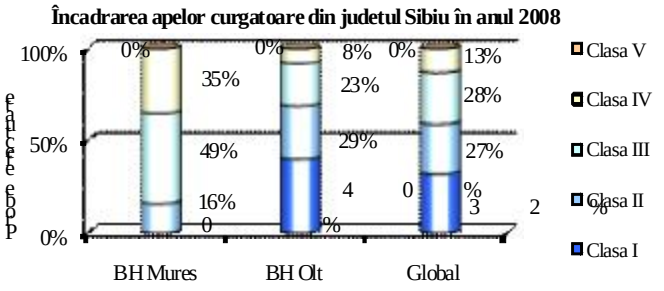
La nivelul județului Sibiu, Sistemul de Monitoring Integrat al Apelor din România (SMIAR) include subsistemele: râuri, lacuri naturale şi de acumulare, ape subterane, ape uzate. Evaluarea calității apelor s-a bazat pe prelucrarea datelor obținute atât din sistemul propriu de monitorizare al A.P.M. Sibiu cât şi din datele furnizate de către Administrația Națională Apele Române: Direcția Apele Române Mureş şi Direcția Apele Române Olt – Sistemul de Gospodărie a Apelor Sibiu.

Ape de suprafață

Normativul[28] privind obiectivele de referință pentru clasificarea calității apelor de suprafață în vederea stabilirii stării ecologice a corpurilor de apă, cuprinde 5 clase de calitate, clasa I reprezentând cea mai bună calitate a acestora.

Râuri

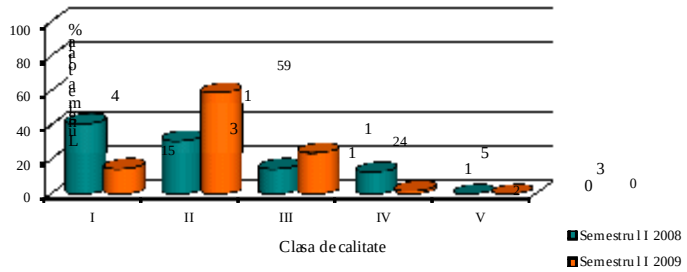
Calitatea apelor de suprafață curgătoare evaluată în funcție de încadrarea în clase de calitate în 2008 în BH Olt, BH Mureş şi global, la nivelul județului Sibiu:

Raport privind starea mediului pe anul 2008

[28] Ordinul 161/16.02.2006 al Ministrului Mediului şi Gospodăririi Apelor

Situația comparativă privind încadrarea în clasele de calitate dintre semestrul I 2009 şi semestrul I 2008 pentru râurile monitorizate din ambele bazine hidrografice ale județului Sibiu se prezintă astfel:

Raport privind starea mediului în județul Sibiu, în perioada Ianuarie – Iunie 2009
Raport privind starea mediului pe anul 2008

Informații privind situația hidrologică a râurilor din România se pot obține de pe site-ul Administrației Naționale "Apele Române" la adresa:

http://gis.rowater.ro:8081/HydroMapWeb/AppGis/SituatiaHidrologicaRauri/

unde aceste date sunt prezentate în sistem GIS (Geographic Information System).

Lacuri

În cursul semestrului I 2009 a fost analizată din punct de vedere fizico-chimic şi biologic apa lacurilor de acumulare Gura Rîului (pe râul Cibin) şi Arpaş (pe râul Olt). Făcând caracterizarea apei lacului Gura Rîului pe grupe de indicatori se constată că aceasta se încadrează în limitele clasei I de calitate în toate secțiunile monitorizate, față de clasa II realizată de lacul Arpaş. Lacul Bîlea a fost analizat în cursul anului 2008 şi s-a constatat că acesta se încadrează în limitele clasei I de calitate în toate secțiunile monitorizate, realizând astfel o clasă globală de calitate I.

Informații privind situația hidrologică a lacurilor din România se pot obține de pe site-ul Administrației Naționale Apele Române la adresa:

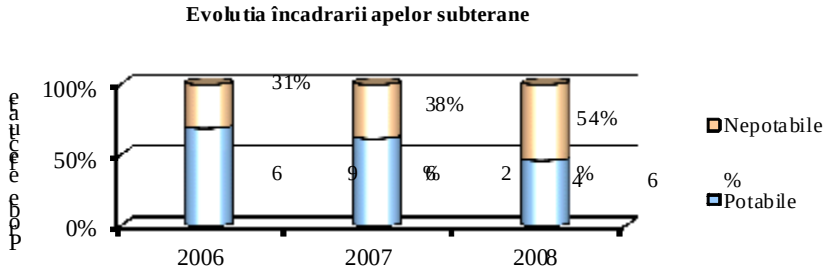
http://gis.rowater.ro:8081/HydroMapWeb/AppGis/SituatiaHidrologicaLacuri/

unde aceste date sunt prezentate în sistem GIS (Geographic Information System).

Ape subterane

Monitorizarea apelor subterane are ca scop urmărirea în timp a distribuției, ariei de întindere a poluanților şi concentrației acestora în subteran. Urmărirea în timp a acestor parametrii pentru apele uzate deversate de la agenții economici duce la cunoaşterea principalelor surse poluatoare din județul Sibiu.

Sub aspect calitativ, în anul 2008 pentru BH Olt au fost efectuate 40 prelevări de probe iar pentru BH Mureş 11 prelevări de probe dintr-un total de 24 de foraje la nivelul județului.

Raport privind starea mediului pe anul 2008
Starea factorilor de mediu în anul 2007
Starea factorilor de mediu în județul Sibiu în anul 2006

În ceea ce privește starea cantitativă a apelor subterane, nu au fost determinate situații în care acestea să fie la risc sau în situația de a nu atinge obiectivele de mediu.

Apa potabilă

În 2008 s-au recoltat 594 probe de apă din rețelele de distribuție, din localitățile deservite de Uzina de apă Sibiu. Toate probele s-au încadrat chimic şi bacteriologic în valorile prevăzute de Legea 458/2002 şi Legea 311/2004. De asemenea pentru Avrig nu au fost probe necorespunzătoare.

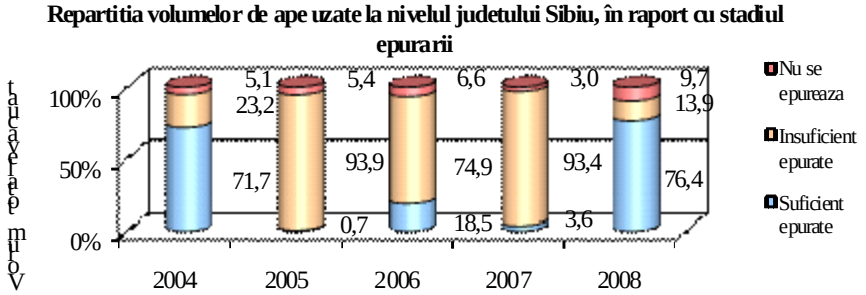
Pentru apa distribuită de uzina de apă de la Arpaşul de Sus în localitățile Arpaşul de Jos, Arpaşul de Sus şi Cîrțişoara indicele de nepotabilitate bacteriologic a fost de 14,28%.

În localitățile Mediaş, Copşa Mică şi Dumbrăveni s-au înregistrat indici de nepotabilitate mari, situație prezentă şi în anii anteriori. Cauzele sunt reprezentate de calitatea necorespunzătoare a apei brute, de funcționarea ineficientă a stațiilor de tratare şi de vechimea rețelelor de distribuție.

Localitățile rurale sunt aprovizionate cu apă din instalații fără tratare şi dezinfecție sau din fântâni. Fântânile din zona Sibiu au prezentat indice de nepotabilitate de 51,92% şi cele din zona Mediaş de 97,05% apa fiind necorespunzătoare din punct de vedere bacteriologic.

Ape uzate

Analiza statistică a situației principalelor surse de ape uzate, conform rezultatelor supravegherilor efectuate în perioada 2004-2008, arată următoarea situație la nivelul județului:

Diferența dintre situația apelor uzate suficient epurate din 2008 față de 2007 se datorează faptului că stația de epurare a operatorului S.C. Apă Canal S.A. Sibiu nu a funcționat la capacitate, aceasta fiind pe parcursul întregului an 2007 în proces de retehnologizare. La finele anului 2007 stația de epurare se afla în probe tehnologice.

România trebuie să se conformeze până în 2015 în ceea ce privește construirea sistemelor de canalizare şi a stațiilor de epurare a apelor uzate în aglomerările urbane cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți (l.e.), iar până în 2018 în aglomerările cu o populație

echivalentă cuprinsă între 2.000 şi 10.000 l.e. În plus, tot până la sfârşitul anului 2015, toate aglomerările de peste 10.000 l.e. trebuie să fie dotate cu instalații pentru reducerea concentrațiilor de nutrienți. Termenul "locuitor echivalent" reprezintă suma persoanelor plus numărul convențional de persoane cu care se echivalează gradul de poluare al unei activități economice, care evacuează ape uzate preepurate compatibile cu apele uzate menajere (provenite de la om). În acest sens, cele mai relevante activități economice sunt cele de prelucrarea cărnii, a laptelui şi de producere a conservelor de legume şi fructe. În mod convențional, în această echivalare se utilizează cea bazată pe cantitatea specifică de materii organice exprimate în CBO_5, prin adoptarea valorii de 60g CBO_5/om/zi. Termenul CBO_5 înseamnă consumul biochimic de oxigen la 5 zile, şi reprezintă cantitatea de oxigen consumată în decurs de 5 zile de microorganismele existente în apa uzată pentru oxidarea materiei organice în scopul susținerii vieții lor.

II.8.2.2. Zone critice sub aspectul poluării apelor

Ape de suprafață

În județul Sibiu au fost identificate secțiuni de râuri a căror calitate este necorespunzătoare, conform OM 161/2006, datorită prezenței peste limitele admise a anumitor poluanți. Aceste secțiuni sunt:

- Mag - amonte confluența Sălişte (clasa a IV-a de calitate);
- Rusciori - amonte confluența Cibin (clasa a III-a de calitate);
- Cisnădie - amonte confluența Cibin (clasa a III-a de calitate);
- Hîrtibaciu - aval Agnita (clasa a III-a de calitate);
- Tîrnava Mare - amonte Copşa Mică (clasa a III-a de calitate);
- Tîrnava Mare - aval Copşa Mică - Micăsasa (clasa a III-a de calitate);
- Visa - amonte confluență Tîrnava Mare (clasa a III-a de calitate).

Principalele surse poluatoare pentru apele de suprafață din județul Sibiu sunt:

Unitate	Receptor
S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş	Tîrnava Mare
S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş, sucursala Dumbrăveni	
S.C. Emailul S.A. Mediaş	
Serviciul Public de Gospodărire Comunală şi Locativă CL Copşa Mică	
S.C. AUTOMECANICA S.A. Mediaş	
S.C. ARMAX GAZ S.A. Mediaş	
S.C. VENTURELLI S.R.L. Braşov - Complex zootehnic Avrig	Olt
S.C. CARMOLIMP S.R.L. Viştea de Sus - Complex zootehnic Veştem	Cibin
S.C. ROMANOFIR S.A. Tălmaciu	Sadu

Raport privind starea mediului în județul Sibiu, în perioada Ianuarie – Iunie 2009

Ape subterane

Formele cele mai intense de depreciere multiplă a calității apei din subteran au fost identificate în zonele de intravilan rural ale județului Sibiu, unde deşeurile lichide ajung în subteran, datorită lipsei unui minim de dotări cu instalații hidroedilitare. Aceasta se face direct, prin intermediul latrinelor neimpermeabilizate şi al şanțurilor stradale şi indirect de la depozitele de gunoi de grajd sau gropile improvizate de deşeuri menajere. Aceste cauze duc la prezența în apele subterane, cu precădere, a compuşilor azotului. Totuşi, datorită ariei restrânse, nu se poate vorbi despre o poluare generală a apelor subterane. Parțial, aceste probleme s-au rezolvat prin închiderea la 16 iulie 2009 a gropilor de gunoi din zona rurală.

II.8.3. Sol

Solul este un sistem dinamic care îndeplineşte multe funcţii fiind vital pentru activităţile umane şi pentru supravieţuirea ecosistemelor. Ca interfaţa dintre pământ, aer şi apă, solul este o resursă neregenerabilă, format din particule minerale, materii organice, apă, aer şi organisme vii.

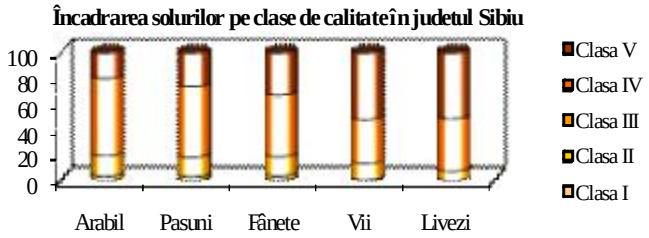
II.8.3.1. Calitatea solurilor

Suprafaţa administrativă a judeţului Sibiu este de 543.248 ha, ponderea principală fiind reprezentată de terenuri agricole şi terenuri cu vegetaţie forestieră, terenurile neagricole ocupând doar 10% din suprafaţa totală.

Calitatea solurilor cuprinde atât fertilitatea solului, cât şi modul de manifestare a celorlalţi factori de mediu faţă de plante. Din acest punct de vedere, terenurile agricole se grupează în 5 clase de calitate, diferenţiate după nota de medie de bonitare:

Clase de calitate					
Clasa	I	II	III	IV	V
Stare	foarte bună	bună	medie	slabă	foarte slabă
Puncte	81-100	61-80	41-60	21-40	1-20

Clasele de calitate dau pretabilitatea acestora pentru folosinţele agricole:

Folosinţă	Clasa I		Clasa II		Clasa III		Clasa IV		Clasa V	
	ha	% din total folosinţă	ha	% din total folosinţă	ha	% din total folosinţă	ha	% din total folosinţă	ha	% din total folosinţă
Arabil	-	-	3.612	3,2	18.393	15,9	70.133	60,4	28.835	20,5
Păşuni	-	-	2.854	2,7	16.273	15,3	59.153	55,3	28.446	26,7
Fâneţe	249	0,3	2.398	3,1	11.363	15	36.487	48,1	25.420	33,5
Vii	-	-	18	0,6	343	12,5	957	34,6	1.441	52,3
Livezi	-	-	-	-	347	7,1	2.010	41,1	2.535	51,8

Raport privind starea mediului pe anul 2008

II.8.3.2. Îmbunătăţiri funciare

În anul 2008 s-a realizat inventarul suprafeţelor afectate de alunecări de teren:

Inventarul alunecărilor de teren			
Suprafaţa afectată (ha)		Măsuri aplicate pentru stabilizare	
		Realizate	Nerealizate
Intravilan	123,74	59,23	64,51
Extravilan	6442	-	-

Raport privind starea mediului pe anul 2008

Formele de degradare ale terenurilor identificate în zona Copşa Mică sunt forme complexe la care, proceselor de eroziune li se asociază fenomenul de poluare. Eroziunea de suprafaţă se manifestă cu intensitate deosebită pe terenuri cu înclinare mai mare de 15 grade, pe care vegetaţia a fost puternic vătămată sau distrusă sub impactul poluării. Procesele de

degradare cu largă amplitudine sunt însă deplasările de teren întâlnite sub forma alunecărilor profunde şi cu extindere mare. S-au plantat până în prezent 407 ha, din care 247 ha în fond forestier şi 160 ha în afara fondului forestier în perimetrul Tîrnăvioara. În această zonă intervenția silvicultorilor sibieni din ultimii 20 de ani a determinat scăderea suprafețelor lipsite de vegetație şi înverzirea unor zone cu aspect de deşert.

Terenurile sunt afectate pe parcursul timpului de diferite procese de degradare care duc printre altele la fenomenul de alunecări. Cauzele care duc la formarea acestor alunecări de teren pot fi naturale (precipitații atmosferice, eroziunea apelor curgătoare, apa subterană, îngheț – dezgheț, cutremure) sau antropice (săpături, defrişări abuzive).

În aprilie 2009, în urma centralizării datelor primite de la primăriile din județ, situația terenurilor degradate care necesită împădurire se prezenta astfel:

Terenuri degradate care necesită împădurire	
Localitate	**ha**
Agnita	20,00
Avrig	8,00
Blăjel	4,00
Sălişte	113,54
Chirpăr	55,00
Dîrlos	10,36
Laslea	2,89
Marpod	15,00
Ocna Sibiului	7,28
Orlat	30,00
Păuca	14,00
Poiana Sibiului	21,00
Roşia	92,00
Şeica Mare	120,00
Tălmaciu	68,60
Tîrnava	68,61
Valea Viilor	36,00
Vurpăr	108,61
TOTAL	**794,89**

II.8.3.3. Poluarea solului

Deşi legislația în vigoare impune organizarea şi funcționarea corespunzătoare a sistemului național de monitoring integrat al solului, până în prezent nu au fost derulate astfel de acțiuni la nivel județean.

În anul 2007 a apărut H.G. 1408, hotărâre privind modalitățile de investigare şi evaluare a poluării solului şi subsolului. În anul 2008 s-a realizat o bază de date online a siturilor potențial contaminate la nivel național. La nivelul județului Sibiu au fost inventariate şi introduse în această bază de date următoarele situri contaminate sau potențial contaminate:

Inventarul siturilor contaminate		
Numele deținătorului sitului contaminat	Localizarea sitului contaminat	Suprafața contaminată (ha)
S.C. Petrom S.A.	PECO Sibiu	4,4
S.C. Apă Canal S.A. Sibiu	Mohu	0,1
S.C. GO Avrig S.A.	Avrig	2,5
S.C. Drumuri şi Prestări Construcții S.A. Sibiu	Remetea	8,65
S.C. Sometra S.A.	Copşa Mică	63,5121

Raport privind starea mediului pe anul 2008

Poluarea istorică cu metale grele în zona Copşa Mică a afectat orizonturile de sol, atât la suprafață cât şi în profunzime. Cu timpul ele s-au acumulat în sol, constituind astfel un pericol prin efecte cumulative, prin remanența în timp şi prin posibilitatea redusă de depoluare naturală. Metalele din sol participă la o serie de procese fizico-chimice, în funcție de condițiile de mediu, în urma cărora fie rămân în sol, sub o formă sau alta, fie părăsesc sistemul, de exemplu prin eroziune, datorită vântului sau ploilor, datorită levigării (când pătrund în orizonturile mai profunde) sau pătrund în plantele existente pe solul respectiv.

Prin H.C.J. 122/25.10.2007 s-a aprobat participarea Consiliului Județean Sibiu la proiectul "Studiul de cercetare şi remedierea şi utilizarea durabilă a solurilor poluate cu metale grele din zona Copşa Mică" în cadrul programului "Parteneriate în domenii prioritare". Proiectul început în 2007, a fost împărțit în patru etape care cuprindeau: un studiu documentar, vizite în străinătate, participări la conferințe, analize de laborator şi activități practice de semănare şi plantare. Concluziile studiului se refereau la efectele benefice ale şlamului roşu asupra diminuării conținutului de metale grele din plantele cultivate şi la posibilitatea de a cultiva cu succes Miscanthus sinensis gigantheus (stuf chinezesc) pe aceste terenuri.

Din studiile întreprinse în decursul anilor, s-a realizat o delimitare a *Teritoriului de maximă poluare* situat de-a lungul râului Tîrnava Mare, între localitățile Tîrnava şi Micăsasa de aproximativ 16 km totalizând aproximativ 3.400 ha.

Referitor la situația terenurilor afectate de reziduuri zootehnice, în județul Sibiu nu sunt probleme semnificative privind această problemă deoarece în general colectarea şi depozitarea dejecțiilor se realizează pe platforme betonate, care nu permit infiltrarea în sol.

II.8.3.4. Zone critice sub aspectul degradării solurilor

Degradarea solurilor ca efect al fenomenelor naturale (eroziuni, alunecări, exces de umiditate, surpări, sărături, ş.a.) reprezintă 160.389 ha. Dintre acestea exemplificăm zone ca Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Apold, Păuca, Loamneş, Rusciori, Slimnic, Marpod, Pelişor, Valea Viilor, Chesler, Apoş, Motiş, Veseud, Bazna, Dîrlos.

Degradarea solurilor ca rezultat al activităților antropice se remarcă în zona Copşa Mică - Mediaş ca urmare a proceselor tehnologice de prelucrare a sulfurilor polimetalice. Astfel circa 3.400 ha de terenuri agricole sunt puternic poluate şi circa 7.600 ha mediu poluate. Trebuie menționată şi degradarea zonelor ocupate de haldele de steril şi de deşeuri industriale, precum şi a celor ocupate de haldele de deşeuri menajere.

Suprafețele totale ale rampelor de gunoi din județul Sibiu reprezintă aproximativ 74 ha, din care 34 ha îl constituie rampele de deşeuri din mediul urban. O situație deosebită o reprezintă rampa de deşeuri industriale aparținând de S.C. Sometra S.A. Copşa Mică care ocupă circa 15 ha teren degradat.

II.8.4. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii naturale protejate

II.8.4.1. Arii naturale protejate

În județul Sibiu beneficiază de un statut legal de protecție la nivel național un număr de 16 arii naturale (10 rezervații naturale şi 6 monumente ale naturii) a căror suprafață însumată reprezintă 3,6% din suprafața totală a județului Sibiu. La nivel județean au mai fost declarate încă 2 rezervații naturale (Arpăşel şi Eleşteele de la Mîndra) pentru care au fost întocmite documentațiile în vederea obținerii avizului din partea Academiei Române.

Rețeaua ecologică europeană "Natura 2000" reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene în domeniul conservării naturii în statele membre. "Natura 2000" este o rețea ecologică de zone desemnate de pe teritoriul Uniunii Europene în vederea protejării unor habitate şi a unor specii vulnerabile de plante şi animale.

Datorită capitalului natural extrem de valoros, la nivelul județul Sibiu au fost desemnate :

- 4 SPA-uri (Arii Speciale de Protecție Avifaunistică) prin *H.G. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România*, modificată şi completată de *H.G. 971/2011 : ROSPA0003 Avrig-Scorei-Făgăraş, ROSPA0043 Frumoasa, ROSPA0098 Piemontul Făgăraş, ROSPA0099 Podişul Hârtibaciului;*
- 12 SCI-uri (Situri de Importanță Comunitară) prin *Ord.1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România* modificată de *Ord. 2387/2011*: ROSCI0085 Frumoasa, ROSCI0093 Insulele Stepice Şura Mică – Slimnic, ROSCI0112 Mlaca Tătarilor, ROSCI0118 Movilele de la Păucea, ROSCI0122 Munții Făgăraş, ROSCI0132 Oltul Mijlociu – Cibin – Hârtibaciu, ROSCI0148 Pădurea de Stejar Pufos de la Petiş, ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare, ROSCI0211 Podişul Secaşelor, ROSCI0227 Sighişoara – Târnava Mare, ROSCI 0304 Hârtibaciu Sud – Vest, ROSCI0382 Râul Târnava Mare între Copşa Mică şi Mihalț.

În anul 2011 au fost **modificate suprafețele** ariilor naturale protejate de interes comunitar din țara noastră (siturile Natura 2000) prin **HG nr. 971/2011** pentru modificarea şi completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România şi prin **Ordinul ministrului mediului şi pădurilor nr. 2387/2011** pentru modificarea Ordinului ministrului mediului şi dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. La nivelul județului Sibiu suprafața ocupată de SCI –uri (Situri de Importanță Comunitară) s-a mărit şi s-a redus suprafața ocupată de SPA-uri (Arii Speciale de Protecție Avifaunistică) datorită scoaterii intravilanelor din aria naturală protejată (SPA).

Anul	**Suprafața ocupată de SCI**		**Suprafața ocupată de SPA**		**Suprafața ocupată de SCI şi SPA**	
	ha	**Ponderea din suprafața județului (%)**	**ha**	**Ponderea din suprafața județului (%)**	**ha**	**Ponderea din suprafața județului (%)**
2010	133330,01	24,54	241736,11	44,49	262258,37	48,07
2011	159666	29,4	236205	43,5	270848	49,88

Administrarea ariilor naturale protejate

Din cele 18 arii naturale protejate de interes național şi județean existente la nivelul județului Sibiu, până la sfârşitul anului 2009, două au fost atribuite în custodie de către autoritatea teritorială competentă pentru protecția mediului. Este vorba de rezervațiile naturale Parcul Natural Dumbrava Sibiului şi Arpăşel, arii protejate preluate în custodie de către Direcția Silvică Sibiu în cursul anului 2004. Se constată astfel că doar 8,84% din suprafața totală ocupată de ariile naturale protejate de interes național şi județean desemnate pe teritoriul județului Sibiu beneficiază de un regim de administrare în conformitate cu prevederile Ordinului MMDD 1533/2008. De asemenea, având în vedere faptul că rezervația naturală de interes județean Arpăşel este inclusă în situl de importanță comunitară Munții Făgăraş, se poate afirma că şi 0,28% din suprafața ocupată de rețeaua ecologică europeană Natura 2000 la nivelul județului Sibiu beneficiază de un regim de administrare în conformitate cu prevederile actului normativ menționat.

Cu toate că din anul 2004 au mai fost depuse la sediul A.P.M. Sibiu solicitări de atribuire în custodie a altor arii naturale protejate de interes național şi comunitar de pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, procedura de atribuire a administrării sau a custodiei ariilor naturale protejate a fost blocată întrucât Ordinul MMDD 1533/2008 prevede că autoritatea responsabilă de aceste atribuiri este Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANAP), instituție care nu a fost înființată până în prezent.

Conform prevederilor art. 15 din O.U.G. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice, "ariile naturale protejate şi coridoarele ecologice vor fi evidențiate în mod obligatoriu de către Agenția Națională de Cadastru şi Publicitate Imobiliară în planurile naționale, zonale şi locale de amenajare a teritoriului şi de urbanism, în planurile cadastrale şi în cărțile funciare". În ciuda acestor prevederi, această agenție nu a evidențiat ariile naturale protejate în documentele menționate.

În județul Sibiu au fost încheiate 10 contracte de administrare/custodie, după cum urmează:

Nr. crt.	Aria naturală protejată preluată în administrare / custodie	Aria naturală protejată care se suprapune	Administratorul / Custodele ariei
1.	ROSCI0122 Munții Făgăraş	-ROSPA0098 Piemontul Făgăraş, -ROSCI0112 Mlaca Tătarilor, -2.701.Valea Bâlii, -2.709.Golul alpin al munților Făgăraş	Administrația siturilor Natura 2000 Munții Făgăraş şi Piemontul Făgăraş (Ocolul Silvic Răşinari şi Ocolul Silvic Izvorul Florii Avrig)
2.	ROSPA0099 Podişul Hârtibaciului (fără suprafața care se suprapune peste ROSCI0277-Sighişoara-Târnava Mare)	-ROSCI0304 Hârtibaciu Sud - Vest (partea care se suprapune cu ROSPA0099), --ROSCI0132 Oltul Mijlociu - Cibin - Hârtibaciu (partea care se suprapune cuROSPA0099), -2.700. Canionul Mihăileni	Societatea Progresul Silvic, filiala Sibiu
3.	ROSCI0227 Sighişoara-Târnava Mare	-ROSPA0099 Podişul Hârtibaciului (suprafața care se suprapune peste ROSCI0277)	Societatea Progresul Silvic, filiala Sibiu
4.	2.706.Parcul Natural Dumbrava Sibiului		Direcția Silvică Sibiu

5.	ROSCI0093 Insulele stepice de lângă Slimnic	-2.698 Dealul Zackel	ARPM Sibiu
6.	ROSCI0118 Movilele de la Păucea		ARPM Sibiu
7.	ROSCI0148 Pădurea de stejar pufos de la Petiș		Asociația BIOUNIVERS
8.	ROSPA0003 Avrig – Scorei - Făgăraș		Asociația EPAL-RO-ECO-Protection
9.	ROSCI0085 Frumoasa	-ROSPA0043 Frumoasa, -2.699. Șuvara Saşilor, -2.707. Parcul Natural Cindrel, -2.705. Iezerele Cindrelului	Consiliul Județean Alba
10.	ROSPA0028 Dealurile Târnavelor şi Valea Nirajului	-ROSCI0186 Pădurile de Stejar Pufos de pe Târnava Mare	Asociația Microregiunea Valea Nirajului în parteneriat cu Asociația Microregională Târnava Mică Bălăuşeri-Sovata şi Asociația "Grupul Milvus"

Planuri de management

În ceea ce priveşte acest aspect, doar cele două arii naturale protejate, Parcul Natural Dumbrava Sibiului şi Arpăşel, beneficiază de planuri de management elaborate. În plus trebuie menționat că deoarece aceste planuri nu au atins pragul minim de calitate, ele nu au fost aprobate de către autoritatea centrală competentă pentru protecția mediului. În concluzie se constată că la nivelul județului Sibiu există 16 arii naturale protejate de interes național şi județean, precum şi 13 situri Natura 2000, ce nu beneficiază de planuri de management.

Până la data redactării prezentei strategii nu au fost identificate planuri de management pentru ariile naturale protejate. În prezent sunt în derulare proiecte cu finanțare europeană având ca obiectiv realizarea planurilor de management până în 2015, pentru aproape toate ariile preluate în custodie/administrare.

Deşi județul Sibiu deține doar 2,3% din suprafața României, prin poziția sa geografică, prin diversitatea formelor de relief şi marea amplitudine altitudinală a acestuia cu repercusiuni asupra tipurilor de climat dar şi ca urmare a celor peste două secole de cercetări botanice, la nivelul județului a fost identificate 63% din speciile cormoflorei naționale. Dintre cormofite, un număr de peste 40 de specii sunt *endemice* pentru Munții Carpați, printre care amintim romanița de munte, căldăruşa, cornuțul, mixandrele ș.a. Dintre speciile extrem de rare la nivel național pot fi amintite pătlagina uriaşă, amăreala siberiană, angelica de baltă, coada zmeului, osul iepurelui, țelina sălbatică. De asemenea au fost identificate 10 specii de plante de interes comunitar.

Dintre cele 135 de specii de vertebrate, altele decât păsările, care au fost inventariate la nivelul județului Sibiu, 26 specii de mamifere, 8 specii de reptile, 11 specii de amfibieni şi 9 specii de peşti se regăsesc în Directiva Habitate. Convenția de la Berna listează 45 de mamifere, 12 specii de reptile, 15 specii de amfibieni şi 11 specii de peşti iar în anexele Convenției de la Bonn se regăsesc 9 specii de lilieci.

Județul Sibiu conservă 46 specii de interes comunitar şi alte 22 specii de interes național şi deține pe teritoriul său administrativ un număr de 36 de tipuri de habitate de interes comunitar.

Privitor la monitorizarea speciilor şi habitatelor de interes comunitar, conform obligațiilor de raportare privind Directivele „Habitate" şi „Păsări" ale Uniunii Europene sunt necesare informații la nivel național privind diferite aspecte ale stării de conservare a tipurilor de habitate şi a speciilor de interes comunitar, inclusiv despre varietate, răspândire, suprafață, structură şi funcții. De asemenea se impune şi evaluarea tendințelor stării de conservare. Ca şi în cazul celorlalte state membre ale Uniunii Europene, România trebuie să transmită rapoarte la fiecare şase ani privind starea de conservare a obiectivelor pentru care a fost desemnat fiecare sit Natura 2000 în parte, actualizând informațiile din Fişa Standard Natura 2000.

Aceste informații sunt de asemenea indispensabile pentru elaborarea/actualizarea planurilor de management, precum şi pentru evaluarea adecvată a impactului proiectelor şi planurilor propuse a se implementa în interiorul rețelei ecologice europene.

Pentru îndeplinirea acestor obligații este necesar un flux continuu de date. Pentru obținerea informațiilor din teren se impune dezvoltarea unui program de monitorizare la nivel național care să fie bazat pe proceduri standard de monitorizare, astfel încât datele să poată fi corelate la nivel național şi comunitar. Absența unei asemenea metodologii de monitorizare a stării de conservare a speciilor şi habitatelor de interes comunitar devine astfel o problemă **deosebită.**

II.8.4.2 Capital natural

Județul Sibiu dispune de o mare diversitate de ecosisteme, habitate şi specii sălbatice datorită cadrului natural variat, acesta având o biodiversitate peste media pe țară.

Evaluarea biodiversității la nivelul județului Sibiu a fost realizată în cea mai mare parte pe baza a numeroase studii de specialitate, care s-au focalizat însă în general pe zona montană a județului. O concentrare mare de habitate cu un număr ridicat de specii rare, relicte şi endemice a fost identificată în masivele montane Făgăraş, Cindrel şi Lotru.

Deşi județul Sibiu deține doar 2,3% din suprafața României, prin poziția sa geografică, prin diversitatea formelor de relief şi marea amplitudine altitudinală a acestuia (aprox 2.265 m), cu repercursiuni asupra tipurilor de climat, dar şi ca urmare a celor peste două secole de cercetări botanice, la nivelul județului a fost identificate 63% din speciile cormoflorei naționale (C. Drăgulescu, 2003, *Cormoflora județului Sibiu*).

Flora inventariată a județului Sibiu include 2.455 specii de cormofite (63% din speciile din flora superioară a României), aparținând la 637 genuri şi 124 familii, 528 specii de briofite şi 459 specii de licheni. Dintre cormofite, un număr de peste 40 de specii sunt *endemice* pentru Munții Carpați, printre care amintim: romanița de munte (*Achillea schurii*), căldăruşa (*Aquilegia transsilvanica*), cornuțul (*Cerastium transsilvanicum*), mixandrele (*Erysinum transsilvanicum*) etc. Dintre speciile extrem de *rare* la nivel național pot fi amintite: pătlagina uriaşă (*Plantago maxima*), amăreala siberiană (*Polygala sibirica*), angelica de baltă (*Angelica palustris*), coada zmeului (*Calla palustris*), osul iepurelui (*Osonis repens*), țelina sălbatică (*Apium nodiflorum*) etc.

Alte specii de plante aflate pe listele roşii sunt: *Ribes alpinum, Veronica bachofenii, Symphyandra wanneri, Gymnodenia conopsea, Listera ovata, Neottia nidus-avis, Angelica archangelica, Dianthus glacialis ssp. gelidus, Doronicum carpaticum, Trollius europaeus, Botrychium matricariifolium, Veronica baumgartenii* etc.

Speciile de plante de interes comunitar identificate la nivelul județului sunt următoarele: *Echium russicum, Crambe tataria, Campanula serrata, Tozzia alpina* ssp. *carpatica, Cirsium brachycephalum, Angelica palustris, Meesia longiseta, Drepanocladus vernicosus, Buxbaumia viridis, Dicranum viride*.

Fauna de vertebrate inventariată cuprinde 60 specii de mamifere, 258 specii de păsări, 34 specii de peşti, 15 specii de amfibieni şi 12 specii de reptile şi numeroase specii de nevertebrate.

Dintre cele 258 de specii avifaunistice, un număr de 194 de specii se găsesc în Directiva Păsări (75 de specii în Anexa I), 252 de specii se regăsesc printre speciile protejate prinn Convenția de la Berna (Legea nr. 13/1993 privind conservarea vieții sălbatice şi a habitatelor naturale din Europa), 81 de specii prin Convenția de la Haga (Legea nr. 89/2000 pentru conservarea păsărilor de apă migratoare african-eurasiatice) şi 110 specii prin Convenția de la Bonn (Legea nr. 13/1998 privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice). Dintre acestea, conform Ord.1198/2005, 122 specii sunt de interes internațional iar 46 specii sunt de interes național.

Dintre cele 135 de specii de vertebrate, altele decât păsările, care au fost inventariate la nivelul județului Sibiu, 26 specii de mamifere, 8 specii de reptile, 11 specii de amfibieni şi 9 specii de peşti în se regăsesc Directiva Habitate; 45 de mamifere, 12 specii de reptile, 15 specii de amfibieni şi 11 specii de peşti sunt listate în Convenția de la Berna; 9 specii de lilieci se regăsesc în anexele Convenției de la Bonn. Raportat la speciile listate în Ordin nr. 1198/2005, județul Sibiu conservă 46 specii de interes internațional şi 22 specii de interes național.

Activitățile de monitorizare realizate în ariile naturale protejate din județul Sibiu, relevă o stare bună de conservare a speciilor şi habitatelor prezente.

II.8.4.2. Antropizare

România este al treilea stat care a ratificat, prin Legea 451 din 8 iulie 2002, Convenția Europeană a Peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000. În înțelesul Convenției, peisajul şi diversitatea formelor sale sunt rezultatul acțiunii a doi factori principali:

- factori naturali (topografie, geologie, geomorfologie şi clima) a căror acțiune la scară geologică precum şi la scară recentă reprezintă „amprenta” sau altfel spus principalii factori de modelare a peisajului;
- factori antropici (tipul şi modul de răspândire a localităților rurale, activitățile preponderente desfăşurate în interiorul şi în vecinătatea aşezărilor, infrastructura existentă) care contribuie direct, în mai mică sau mai mare măsură la modelarea peisajului natural.

Nu numai în plan european, național dar şi la nivelul județului Sibiu, dezvoltarea ocupării forței de muncă în zonele rurale se află în strânsă legătură cu dezvoltarea structurii de producție județeană, națională, europeană. În acest moment, agricultura şi în special creşterea animalelor, nu mai reprezintă motorul de dezvoltare economică a zonei rurale, astfel, politica de dezvoltare rurală necesită o puternică orientare în scopul creşterii ocupării forței de muncă în cazul desfăşurării activităților din afara exploatațiilor agricultorilor sau în cazul activităților neagricole.

Sectoarele agricol şi forestier au fost, vreme de secole, principalele furnizoare de locuri de muncă în mediul rural din județ. Începând din anii 1990, cei mai mulți agricultori au abandonat producția agricolă, astfel încât în prezent există numeroase terenuri din județ care au un număr mic de agricultori, ceea ce a făcut ca în lipsa folosirii de fertilizanți chimici, teritoriul rural al județului să se bucure de o valoroasă biodiversitate. Meseriile de crescător de animale în special ovine, au făcut ca mai ales pe zonele deluroase şi zonele montane să se păstreze păşunile seminaturale de înaltă valoare naturală.

Principalele forme de presiune antropică asupra biodiversității sunt reprezentate de agricultura intensivă, păşunatul intensiv, tăierile ilegale de arbori, braconajul.

Nu există până în prezent studii cu relevanță națională, cu atât mai puțin județeană, care să evidențieze impactul activităților antropice asupra dinamicii biodiversității. Date privind dinamica unor populații se înregistrează numai în cazul speciilor de importanță cinegetică sau pentru un număr redus de specii vegetale.

Agricultura ecologică reprezintă un mod de utilizare a terenurilor care permite

existența suprafețelor cu o diversitate ridicată de specii şi habitate, multe dintre acestea fiind în prezent de interes de conservare la nivel european. Utilizarea redusă a îngrăşămintelor chimice, densitatea redusă a animalelor, acțiuni care permit regenerarea păşunilor, intervenția umană redusă, cu o minimă mecanizare, sunt alte trăsături ale sistemelor agricole cu valoare naturală ridicată. Zonele Agricole cu Valoare Naturală Ridicată (High Nature Value Farming) sunt recunoscute pentru diversitatea mediului rural şi conservarea unei biodiversități bogate, prin sistemele agricole multi-funcționale, care țin cont de bunăstarea animalelor, ciclurile naturale ale culturilor şi de o abordare proprie a fermierului, departe de practicile intensive. Toate acestea duc la produse alimentare de calitate pentru consumatori, peisaje frumoase pentru turişti, biodiversitate bogată pentru cei care îşi doresc conservarea naturii şi oportunități de business inovativ pentru fermieri.

Pentru că situația socio-economică a fermierilor şi a comunităților din care aceştia fac parte este precară iar populația este îmbătrânită, apare fenomenul de abandonare a terenurilor şi în mod implicit schimbarea managementului acestor suprafețe.

Principalul pericol privind gradul de antropizare este reprezentat de absența procedurii specifice evaluării adecvate a impactului planurilor şi proiectelor asupra speciilor şi habitatelor de interes comunitar.

II.8.4.3. Finanțare

Subvențiile care se dau între 2007-2013, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), încurajează păstrarea biodiversității prin acțiuni specifice. Principalele măsuri ale acestui program sunt 211 - Zone Montane Defavorizate şi 214 - Plăți agro-mediu. În zona montană există o tendință de abandonare a activităților agricole pe pajiştile naturale şi seminaturale, lucru care duce la modificări de structură a ecosistemelor şi a pajiştilor. În județul Sibiu din cele 64 de structuri administrativ teritoriale, 25 pot aplica pe Măsura 211 Zone Montane Defavorizate.

În cadrul acestui program la nivelul județului Sibiu, măsurile destinate biodiversității au fost accesate în mod corespunzător atât pe 2007, cât şi pe 2008. Astfel, în 2008, 5.457 agricultori au beneficiat de susținere pe măsura 211, iar pe cea de a doua, 3985 de agricultori pentru un total de 43.997,71 ha. Comparativ, în 2007 au fost efectuate plăți compensatorii pe 41.826,49 ha.

Din totalul de exploatații vegetale înregistrat la Agenția de Plăți şi Intervenții pentru Agricultură (APIA), total care reprezenta în 2007 o suprafață 156.967,87 ha, păşunile permanente care se încadrează pentru susținere cu plăți compensatorii (Păşuni de Înaltă Valoare Naturală) totalizau 91.415,37 ha. În 2008 au fost înregistrate la APIA 149.556,9 ha ca exploatații agricole din care păşuni permanente 86.847,81 ha.

Există însă riscul ca o altă măsură importantă, măsura 213 - Plăți Natura 2000 şi submăsura pentru sprijinirea agriculturii ecologice, să fie activată prea târziu ceea ce poate duce la pierderea acestor fonduri.

În anul 2009 au beneficiat de sprijin pe suprafata un nr. de 15.660 fermieri, din care 12.565 au solicitat sprijin pe suprafata pentru pajisti permanente pe o suprafata de 99.977,15 ha din totalul de 165.968,50ha. Dintre acestia 5142 de fermieri au declarat 57.286,87 ha in zona Montana defavorizata (ZMD) - masura 211 si 4519 fermieri au accesat masura 214-AGROMEDIU pentru o suprafata de 53.137,27 ha.

În anul 2010 au beneficiat de sprijin pe suprafata un nr. de 15226 fermieri, din care 12322 au solicitat sprijin pe suprafata pentru pajisti permanente pe o suprafata de 104.379,1ha din totalul de 163.114,78ha. Dintre acestia 5326 de fermieri au declarat 61.139,45 ha in zona Montana defavorizata (ZMD)-masura 211 si 4608 fermieri au accesat masura 214-AGROMEDIU pentru o suprafata de 59.236,37 ha.

In anul 2011 au beneficiat de sprijin pe suprafata un nr. de 15398 fermieri, din care 12456 au solicitat sprijin pe suprafata pentru pajisti permanente pe o suprafata de 117.795,04ha din totalul de 169.907,85ha. Dintre acestia 5500 de fermieri au declarat 61.957,79 ha in zona Montana defavorizata (ZMD)-masura 211 si 4765 fermieri au accesat masura 214-AGROMEDIU pentru o suprafata de 66.353,98 ha.

In anul 2012 din totalul de 15337 beneficiari ai schemelor de sprijin,12625 au solicitat sprijin pe suprafata pentru pajisti permanente pentru o suprafata de 111886.71ha din totalul de 170000 ha.Dintre acestia 5760 de fermieri au declarat 66421.9 ha in zona Montana defavorizata (ZMD)-masura 211 si 4278 fermieri au accesat masura 214-AGROMEDIU pentru o suprafata de 67958.55 ha.

Pentru masura 211 ZMD pot accesa in continuare 25 de UAT-uri din cele 64,iar la masura 214- Plati agromediu,avem de anul acesta si P5-CULTURI ECOLOGICE in teren arabil.

Din analiza datelor prezentate se constata o scadere a numarului de beneficiari ai schemelor de sprijin pe suprafata , concomitant cu cresterea suprafetei.

Alt risc major este conflictul între agricultorii care practică agricultură intensivă şi cei care practică agricultură ecologică, tradițională. Dacă legislativul nu intervine în sprijinirea agriculturii tradiționale, ecologice, PNDR nu va avea o bază legală de susținere a promovării practicilor care să favorizeze biodiversitatea şi tradiția cultivării ecologice a produselor, venind astfel în întâmpinarea principiului de eco-condiționalitate. Județul Sibiu este prin natura reliefului lui predispus pentru o agricultură ecologică, care este esențială pentru creştere ecologică de animale. În susținerea acestei idei putem exemplifica podişul Hîrtibaciu şi podişul Secaşelor unde activează cel mai mare Grup de Producători de oi din județ, Măgura Loamneş.

Proiectele finanțate prin Programul Operațional Sectorial de Mediu, Axa Prioritară 4 Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii, vizează asigurarea unui management corespunzător al ariilor naturale protejate şi implicit, stoparea pierderii biodiversității şi a resurselor naturale.

Posibilitatea apariției blocajelor în cofinanțarea proiectelor indiferent despre ce program este vorba, poate duce la pierderea acestor fonduri şi totodată la dezinteres față de adoptarea unor astfel de inițiative.

Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu are preocupări deosebite privind protecția biodiversității, având în implementare 4 proiecte, astfel: *„Conservarea acvilei țipătoare mici în România”*, având ca sursă de finanțare: programul LIFE 08 NAT/RO/ 000501; *„Pentru Natură şi Comunități Locale – Bazele unui management integrat Natura 2000 în zona Hârtibaciu – Târnava Mare –Ol*t”, având ca sursă de finanțare: programul POS Mediu Axa 4; BIOREGIO Carpathians *„Managementul integrat al diversității biologice şi a peisajului pentru dezvoltare regională durabilă şi conectivitate ecologică în Carpați”*, având ca sursă de finanțare: FEDR prin South East Europe Programme of the European Territorial Cooperation; *„Managementul conservativ al siturilor de importanță comunitară - Insulele stepice de lângă Slimnic, Movilele de la Păucea şi Mlaca Tătarilor*” ”, având ca sursă de finanțare: programul POS Mediu Axa 4.

II.8.4.4. Capacitate administrativă

Autorități publice locale

Autoritățile publice locale, mai ales unele comune din județul Sibiu nu au un personal specializat în accesarea fondurilor comunitare chiar dacă au dreptul conform Legii 339/2007 să-şi angajeze personal în Unitățile de Implementare a Proiectelor (UIP), personal care poate

scrie proiecte dar poate să şi implementeze acele proiecte. Legea permite ca mai multe autorități publice locale care au aceleaşi nevoi, să angajeze în comun persoane profesioniste care să gestioneze fondurile europene. Puține comune au personal dedicat accesării de proiecte, acest aspect ducând la cheltuieli suplimentare pentru contractarea firmelor de consultanță dar şi cu lipsa de informație pentru accesarea acestor fonduri. Astfel, este oportună, de exemplu, ideea ca un grup de autorități să angajeze în comun şi unde este cazul un specialist pe biodiversitate ca problemă deosebit de actuală.

Descentralizarea instituțiilor

Principiul descentralizării instituționale este recunoscut, pe plan european, a fi necesar. Interpretările diferite, în contextul actual de criză economică, au dus la ineficiența aplicării sale efective în România. Chiar dacă există riscul ca autoritățile publice locale, care au contractat proiecte pe diverse domenii de intervenție, să nu poată suporta costurile de cofinanțare, descentralizarea trebuie continuată cu fermitate. Autoritățile administrației locale trebuie determinate să atragă resurse financiare, să-şi colecteze veniturile, să-şi gestioneze bine patrimoniul, iar transferul unor noi atribuții să se realizeze cu asigurarea resurselor financiare necesare.

Informare şi conştientizare

Cu toate că în județul Sibiu există în majoritatea comunelor Centre de Documentare şi Informare (CDI) bine dotate din punct de vedere al Tehnologiei Informației, inclusiv spații destinate seminarelor, ele sunt folosite în mică măsură pentru comunitate. Aceste CDI pot deveni surse de informare eficiente dacă sunt utilizate la nivelul posibilităților de informare de care dispun.

În PNDR sunt măsuri destinate informării şi consilierii agricultorilor:

- Axa 1, Măsura 111 Formare profesională (training), informare şi difuzare de cunoştințe;
- Axa 1, Măsura 143 Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanță pentru agricultori;
- Axa LEADER care poate organiza seminarii pe teme cerute de comunitate atât cu specialişti români cât şi cu specialişti europeni;
- Rețeaua de dezvoltare rurală care poate disemina cazurile de bună practică.

Deoarece PNDR a fost ratificat în iunie 2008 de către Comisia Europeană s-a pierdut mai bine de un an în aplicarea acestor măsuri. Informarea s-a făcut în comunele județului Sibiu ca de altfel în toată țara, prin programe PHARE.

Grupurile de Acțiune Locală

Grupul de Acțiune Locală (GAL) este un grup cu statut juridic format pentru construirea de capacități locale şi pentru ocuparea forței de muncă din mediul rural. Aceste grupuri joacă un rol important în ce priveşte mobilizarea potențialului endogen al zonelor rurale. La nivelul județului, din informațiile D.A.J. Sibiu, la sfârşitul anului 2012 s-au constituit 4 GAL-uri şi unul se află în fază de acreditare:

- **GAL Mărginimea Sibiului: 114.000 ha, populație 41.184 locuitori, densitate 36,1 loc./km^2;**
- **GAL Podişul Secaşelor: 39.890 ha, 38.000 loc., densitate 33,6 loc./km^2;**
- **GAL Podişul Mediaşului: 80.000 ha, 54.000 loc., densitate 67,5loc./ km^2.**
- **GAL Microregiunea Hîrtibaciu: 118.800 ha, 39.462 loc., densitate 33,21 loc./ km^2.**
- GAL Țara Oltului: 68.348 ha, 27.960 locuitori, densitate 40,91loc./ km^2 (în curs de acreditare).

II.8.5. Gestionarea deşeurilor

Calitatea de stat membru al Uniunii Europene impune autorităților, agenților economici, dar şi cetățenilor, o atitudine responsabilă față de gestionarea deşeurilor, care presupune modificarea stilului de viață, a obiceiurilor legate de consum, a modului de alegere a produselor pe criterii legate de consecințe post-consum, al utilizării facilităților create pentru gestionarea deşeurilor, aceste noi abordări conducând la dezvoltarea durabilă în gestionarea deşeurilor.

II.8.5.1. Strategia județeană

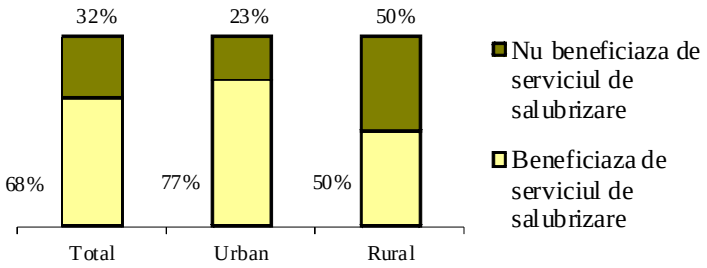
Planul Județean pentru Gestionarea Deşeurilor (PJGD) pentru județul Sibiu a fost întocmit în baza Ordinului Ministrului Mediului şi Dezvoltării Durabile nr. 951/2007 privind aprobarea Metodologiei de elaborare a planurilor regionale şi județene de gestionare a deşeurilor. Acesta este necesar şi ca instrument de planificare pe baza căruia se poate obține asistență financiară şi suport din partea UE în implementarea unui sistem de management eficient al deşeurilor.

Pe baza acestui PJGD s-a elaborat un masterplan pentru identificarea măsurilor necesare pe termen lung cu scopul dezvoltării unui sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, în conformitate cu obligațiile prevăzute de lege. Scopul este de a prognoza şi a sprijini dezvoltarea infrastructurii şi serviciilor necesare atât pentru a îndeplini cerințele legale, cât şi pentru a administra cantitățile şi caracteristicile în schimbare ale deşeurilor generate în județul Sibiu.

Se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

Principalele ținte de atins în domeniul gestionării deşeurilor sunt:

- asigurarea unui grad de acoperire cu servicii de salubritate de 100% atât în mediul urban cât şi în mediul rural;
- colectarea selectivă la sursă a deşeurilor reciclabile şi construirea de stații de sortare care să permită reciclarea a circa 20.000 de tone de deşeuri;
- asigurarea tratării a circa 35.710 t/an de deşeuri biodegradabile în 2010 şi a circa 75.786 t/an în 2016;
- eliminarea deşeurilor numai în depozite controlate.

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

II.8.5.2. Deşeuri municipale

Datele de bază privind generarea deşeurilor municipale sunt furnizate în principal de către operatorii de salubritate şi se bazează în mare măsură pe estimări şi nu pe date precise obținute prin cântăriri. Cantitatea de deşeuri generate şi necolectate este calculată în prezent utilizând un indice de generare de 0,9 kg/locuitori/zi în mediu urban şi 0,4 kg/locuitor/zi în mediu rural.

Gestionarea deşeurilor municipale în județul Sibiu nu se efectuează în mod unitar. Colectarea deşeurilor este asigurată, în fiecare localitate, de operatorii de salubritate existenți. Nu a fost pus încă în aplicare la scară largă un sistem de colectare selectivă a deşeurilor, în special pentru ambalaje şi deşeuri biodegradabile, ci mai degrabă proiecte-pilot de colectare a deşeurilor de ambalaje.

Conform datelor primite de la Agenția Regională de Prorecția Mediului Sibiu, pe plan local şi județean, depozitele neconforme şi-au sistat activitatea încă din anul 2010, deşeurile generate la nivelul județului Sibiu se elimină în prezent pe depozitul ecologic de la Cristian, iar spațiile de depouitare din mediul rural au fost închise şi ecologizate din anul 2009; depozitele neconforme Remetea, Avrig, Agnita, Cisnadie si Talmaciu urmeaza a fi inchise prin proiectul Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Sibiu.

Proiectele PHARE-CES 2003 şi PHARE-CES 2005 au fost finalizate, iar Proiectul „Sistem de management integrat al deşeurilor" al cărui beneficiar este Consiliul Județean, aprobat de către Comisia Europeană, se află în faza de implementare.

Totodată au fost finalizate cele două proiecte privind gestionarea deşeurilor periculoase din deşeuri menajere şi gestionarea deşeurilor din construcții şi demolări, proiecte al căror beneficiar este primăria Mediaş.

H.G. nr 448/2005 privind gestionarea deşeurilor de echipamente electrice şi electronice a fost abrogată, în loc fiind adoptată H.G. 1037/2010, privind gestionarea deşeurilor de echipamente electrice şi electronice. Actul normativ prevede obligații ale autorităților executive ale unităților administrativ-teritoriale locale privind colectarea selectivă a DEEE-urilor de la gospodăriile particulare.

În acest context considerăm că este absolut necesar să evidențiem importanța,dar şi responsabilitatea autorităților administrației publice locale privind colectarea separată pe patru fracții a deşeurilor menajere, pregătirea pentru reutilizare şi reciclarea acestora, precum şi obligațiile acestora privind gestionarea deşeurilor din construcții şi demolări şi a biodeşeurilor, conform Legii nr.211/2011 privind regimul deşeurilor.

Studiul de fezabilitate privind Sistemul de management integrat al deseurilor in judetul Sibiu a fost revizuit în cursul anului 2012 şi supus aprobării tuturor unitatăților administrativ teritoriale, membre ale Asociatiei de Dezvoltare Intercomunitara ECO SIBIU.

În vederea identificării situației existente la nivelul anului 2011 în județ, în cadrul contractului de Asistență Tehnică echipa de experți împreună cu reprezentanții ADI ECO SIBIU şi UIP au realizat o analiză detaliată a:

- contractelor de salubrizare existente la nivelul fiecărei unități teritorial administrative în parte;
- situației existente în ceea ce priveşte recipienții de colectare separată a deşeurilor reciclabile si unitățile de compostare individuală
- proiectelor implementate la nivelul județului Sibiu, prin care s-a realizat achiziția de recipienți de colectare separată şi unități de compostare individuală.

În urma acestei analize s-a constatat că situația din 2011 diferă față de situația de la nivelul anului 2007, care a fost luat ca an de referință la elaborarea Studiului de Fezabilitate. Astfel, situația contractelor de salubrizare s-a modificat în mod semnificativ iar în ceea ce priveşte recipienții de colectare separată existenți, situația este iarăşi diferită față de cea

avută în vedere la elaborarea Studiului de Fezabilitate în anul 2009 (principala cauză fiind faptul că proiectele PHARE CES au suferit modificări la implementare).

În plus s-a constatat că la estimarea necesarului de recipienți pentru colectarea separată a deşeurilor nu s-a avut în vedere situația locativă şi arhitectura străzilor speciale din municipiile Sibiu şi Medias – existentă în centrul vechi a locuințelor multifamiliale care ajung în unele cazuri până la 10 familii, cu curți cu suprafețe reduse, străzi foarte înguste în zonele istorice.

Ca urmare a celor constatate, Consiliul Județean Sibiu prin Unitatea de Implementare a Proiectului a elaborat un Memoriu Justificativ privind oportunitatea actualizării Studiului de fezabilitate elaborat în anul 2009. Memoriul Justificativ a fost transmis AM POS Mediu împreună cu solicitarea unui punct de vedere privind actualizarea Studiului de fezabilitate. Prin adresa nr. 127623/07.02.2012 AM POS Mediu a comunicat faptul că nu are obiecțiuni asupra argumentelor prezentate în cadrul Memoriului Justificativ şi respectiv cu actualizarea Studiului de Fezabilitate.

Asfel, s-a decis actualizarea Studiului de fezabilitate în ceea ce priveşte numărul şi tipul recipienților de colectare, dar şi în ceea ce priveşte ieşirea din proiect a comunei Arpaşu de Jos (aprobată prin Hotararea Adunarii Generale a ADI ECO SIBIU nr. 1/22.03.2012). Studiul de fezabilitate actualizat cuprinde actualizarea datelor privind populația, cantitățile de deşeuri generate şi prognoza de generare a deşeurilor. De asemenea, în Studiul de fezabilitate actualizat se corectează unele omisiuni şi inadvertențe tehnice care au fost puse în evidentă şi justificate în timpul procedurii de atribuire a contractului de lucrari şi în etapa de realizare a proiectelor tehnice.

Se subliniază faptul că actualizarea a fost realizata fără a aduce atingere indicatorilor tehnico-economici aprobați şi a condițiilor economico-financiare din Aplicația de Finațare, astfel încât prevederile Contractului de finanțare nu suportă modificări.

Deşeuri de ambalaje

Deoarece în prezent nu există măsurători nici la nivel de județ şi nici la nivel de regiune, se utilizează structura deşeurilor de ambalaje de la nivel național. Sursele de generare a deşeurilor de ambalaje sunt atât populația cât şi industria, comerțul şi instituțiile. Întrucât țintele privind deşeurile de ambalaje sunt şi pe tip de material, structura deşeurilor de ambalaje generate este foarte importantă.

Determinarea cantității de deşeuri de ambalaje generate la nivel de regiuni se realizează pe baza populației fiecărei regiuni şi a cheltuielilor populației pentru achiziția mărfurilor şi serviciilor. Astfel, cantitatea de deşeuri de ambalaje generată în județul Sibiu în anul 2006 a fost de 39.766 tone, 42.550 tone în 2007, 45.528 tone în 2008, 48.715 tone în 2009, estimându-se că în 2010 se vor genera 51.151 tone, ajungând la 59.214 tone în anul 2013.

Deşeuri stradale, din grădini, parcuri şi piețe

Deşeurile stradale sunt alcătuite în principal din sol, pietre, asfalt, frunze şi alte materii vegetale produse în timpul curățării străzilor şi spațiilor publice. Pot conține, de asemenea, cantități mici din alte tipuri de deşeuri solide şi deşeuri similare celor menajere din coşurile de colectare instalate pe străzi. Nu există date disponibile referitoare la producerea deşeurilor stradale în zonele rurale din județul Sibiu. Cantitățile prezintă fluctuații foarte mari de la un an la altul, variind între 7.580 t/an în 2005 şi 3.020 t/an în anul 2006. În prezent, aceste deşeuri sunt colectate de operatorii existenți în fiecare municipiu sau oraş, care au contract cu Consiliul Local pentru salubrizarea străzilor şi a spațiilor publice. În ceea ce priveşte recuperarea, în prezent nu există astfel de activități.

Deşeuri voluminoase

Deşeurile voluminoase sunt constituite, în principal din mobilă veche, echipamente electrice şi electronice scoase din uz (frigidere, televizoare, ş.a.) şi orice alte deşeuri care nu pot fi colectate în pubelele de colectare a deşeurilor menajere.

În județul Sibiu nu sunt organizate campanii periodice sau puncte speciale de colectare a deşeurilor voluminoase (mobilă veche, ş.a.) astfel încât nu există date privind cantitățile generate şi colectate. De obicei, aceste deşeuri sunt depuse de către cetățeni în spațiile amenajate pentru colectarea deşeurilor menajere de unde sunt colectate de către operatorii de salubritate.

Deşeuri din comerț şi instituții

Deşeurile comerciale şi instituționale sunt deşeurile solide provenite din instituții şi organizații cum ar fi instituții de stat, şcoli, spitale, magazine, clădiri de birouri, restaurante, centre de cumpărături, teatre ş.a., deşeuri similare ca natură celor menajere. În prezent, în zonele urbane, colectarea acestora este efectuată de operatorii existenți în fiecare localitate deservită după care sunt transportate către cel mai apropiat depozit urban de deşeuri unde se depozitează împreună cu deşeurile menajere. Nu sunt disponibile date cu privire la generarea deşeurilor provenite din comerț şi instituții în zonele rurale din județul Sibiu. Aici, activitățile comerciale nu sunt bine dezvoltate, cea mai mare parte a acestor deşeuri fiind generată de instituțiile publice.

Deşeuri municipale periculoase

Conform Listei europene a deşeurilor şi a H.G. 856/2002 privind evidența gestiunii deşeurilor şi pentru aprobarea listei cuprinzând deşeurile, inclusiv deşeurile periculoase, din cele 40 tipuri de deşeuri municipale, 14 sunt încadrate ca deşeuri municipale periculoase şi anume: solvenți, acizi, alcali, fotochimice, pesticide, anumite uleiuri şi grăsimi, vopseluri, cerneluri, adezivi, şi răşini care conțin substanțe periculoase, detergenți care conțin substanțe periculoase, medicamente citotoxice şi citostatice, baterii şi acumulatori, lemn conținând substanțe periculoase. Până în prezent, în județul Sibiu est implementată colectarea separată a deşeurilor municipale periculoase, doar în zona Mediaş, cu ajutorul investițiilor realizate prin parteneriatul încheiat între A.R.P.M. Sibiu, Consiliul Județean Sibiu şi The Norwegian Association of Local and Regional Authorities-KS, Waste Management Norway, Green Living, Stavanger Municipality, Trondheim University. Scopul colaborării a avut ca rezultat promovarea şi implementarea unui proiect pilot privind Managementul Deşeurilor Periculoase din Deşeurile Menajere.

In restul Judetului colectarea separata si gestionarea deseurilor menajere periculoase nu este inca implementata, urmand a fi preluata de catre operatorii regionali care vor realiza colectarea si transportul deseurilor.

II.8.5.3. Nămoluri din stațiile de epurare

În prezent, numai aproximativ 3% din nămol este folosit în agricultură iar restul se presupune a fi dus la depozitul de deşeuri.

Principalele metode pentru eliminarea finală a nămolurilor în UE:

Metode	Cotă
Refolosirea în agricultură	40.9%
Compostarea şi folosirea pentru îmbunătățirea funciară	16.5%
Depozitarea	12.5%
Incinerarea	20.2%
Altele	9.9%

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

Nămolurile de epurare care nu întrunesc standardele de calitate ce le-ar permite refolosirea în agricultură ar trebui transferate către amplasamente conforme pentru depozitarea deşeurilor.

II.8.5.4. Deşeuri din construcţii şi demolări (C&D)

La nivelul județului Sibiu, nu există o gestionare adecvată a deşeurilor din construcţii şi demolări din acest motiv este foarte dificil să se aproximeze cantitatea generată. Estimările indică la nivelul județului o cantitate de aproximativ 75.000 t/an raportată la numărul populației şi creşterea economică a județului.

Deşeurile din construcţii şi demolări pot fi împărțite în 2 grupe:

- **deşeuri minerale inerte** incluzând materialul excavat, deşeurile provenite din repararea drumurilor şi deşeurile de beton provenite din demolări şi clădiri;
- **deşeuri din C&D nesortate** reprezentând deşeurile rezultate din ambalaje şi materiale deteriorate în timpul construcţiilor, finisaje interioare sau materiale colectate de la recondiționarea apartamentelor sau caselor.

Problema deşeurilor din construcţii este rezolvată în zona Mediaş prin parteneriatul încheiat între A.R.P.M. Sibiu, Consiliul Județean Sibiu şi partenerii norvegieni, prin achizitionarea unei instalatii de concasare. Deseurile din constructii si demolari tratate sunt ulterior valorificate.

II.8.5.5. Vehicule scoase din uz (VSU)

Producătorii de vehicule trebuie să asigure individual sau prin contracte cu terțe părți, preluarea de la ultimul deținător al vehiculelor pe care le-au introdus pe piață, atunci când acestea devin vehicule scoase din uz. Din cauza costurilor de transport, vehiculele scoase din uz se tratează prin dezmembrarea elementelor importante şi apoi balotarea materialului feros.

II.8.5.6. Deşeuri de echipamente electrice şi electronice (DEEE)

Cantitatea de DEEE ce trebuie colectate începând cu 2006 a fost stabilită, pentru statele membre ale UE, la 4 kg/locuitor/an. Având în vedere imposibilitatea atingerii acesteia, România a solicitat o perioadă de tranziție de 2 ani. Motivele sunt legate în mod special de gradul mai scăzut de dotare cu echipamente electrice şi electronice al populației decât în vechile state membre, durata mai mare de utilizare a acestora din cauza nivelului veniturilor precum şi faptul că populația care locuieşte în zonele rurale are o pondere mai mare, ceea ce înseamnă dificultăți în crearea unei infrastructuri de colectare.

Conform prevederilor H.G. 448/2005, au fost înființate 3 puncte de colectare:

Amplasament		Societatea	Categorii de DEEE colectate
Sibiu	Oraş cu peste 100.000 locuitori	S.C. Schuster & CO Ecologic S.R.L.	Aparate de uz casnic de mari dimensiuni; Aparate de uz casnic de mici dimensiuni; Echipamente informatice şi de telecomunicații.
Mediaş	Oraş cu peste 20.000 locuitori	Serviciul Public de Ecologizare Mediaş	Aparate de uz casnic de mari dimensiuni; Aparate de uz casnic de mici dimensiuni; Echipamente informatice şi de telecomunicații; Echipamente de larg consum.
Copşa Mică	Punct de colectare județean	Serviciul Public Orăşenesc Copşa Mică	Aparate de uz casnic de mari dimensiuni; Aparate de uz casnic de mici dimensiuni; Echipamente informatice şi de telecomunicații; Echipamente de larg consum.

II.8.5.7. Recuperare, reciclare, valorificare

În prezent, activitatea de recuperare/reciclare a deşeurilor colectate nu este foarte intensă. S-au desfăşurat câteva proiecte pilot de colectare selectivă a ambalajelor cu implicarea unor operatori de salubritate şi a organizaţiei colective ECOROM. Nu este implementat un sistem de colectare selectivă la nivelul judeţului Sibiu, din această cauză cantităţile de deşeuri municipale reciclabile colectate şi valorificate sunt scăzute. Cu toate acestea, la nivelul regiunii există capacităţi de reciclare, şi anume:

- peste 85.000 t pentru deşeurile din hârtie şi carton;
- 20.000 t pentru deşeurile de sticlă;
- peste 3.500 t pentru deşeurile de plastic;
- 5.000 t pentru deşeurile metalice;
- peste 10.000 t pentru deşeurile din lemn.

În judeţ mai există agenţi economici tip REMAT care realizează o colectare a deşeurilor în vederea reciclării şi o prelucrare mecanică primară a lor. Prelucrarea deşeurilor colectate constă în sortarea manuală pe grupe de materiale, dezmembrare, mărunţire, presare, balotare şi transportul lor la agenţii economici care fac efectiv reciclarea deşeurilor.

Conform raportărilor A.P.M. Sibiu, în 2009, situaţia recuperării deşeurilor se prezenta astfel:

Denumirea materialului	2008	2009	
	Realizat (t)	Planificat (t)	Prezent (t)
Deşeu menajer	123.412,55	129.450	102.189,47
Sticlă	101,74	-	220,61
PET	194,84	-	229,64
Alte materiale plastice	554,194	-	491,82
Hârtie-carton	6.093,524	-	3.844,36
Metale	43.400,81	-	36.606,87
Acumulatori	257,67	-	249,31

A.P.M. Sibiu - Raportare privind recuperarea deşeurilor Noiembrie 2009

II.8.5.8. Depozite existente

Pe teritoriul judeţului Sibiu există un depozit conform pentru depozitarea deşeurilor municipale, fiind amplasat pe teritoriul administrativ al comunei Cristian. Operatorul depozitului este S.C. TRACON S.R.L. Brăila. Anul de punere în funcţiune a fost 2004, iar anul estimat de închidere este 2034. Capacitatea proiectată a depozitului este 2.647.059 m^3 (8 celule), din care etapa I (primele trei celule) are capacitatea de 992.647 m^3. Capacitatea totală de depozitare a celulei actuale este de 330.882 m^3, din care capacitatea disponibilă este de 134.084 m^3. Depozitul deţine autorizaţia integrată de mediu nr. SB 10/14.10.2005, valabilă până în 14.10.2010.

Depozitele de deşeuri neconforme din Sibiu - Remetea, Avrig, Agnita, Cisnădie şi Tălmaciu urmează să fie închise prin Proiectul Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Sibiu vor fi reabilitate în conformitate cu Normele Tehnice privind Depozitele de Deşeuri. Lucrările de reabilitare cuprind:

- sistematizarea masivului de deşeuri în formă de trunchi de piramidă;
- construcţia sistemului de drenaj al biogazului;
- realizarea sistemului de drenaj a apelor pluviale de pe suprafaţa depozitului;
- acoperirea cu pământ a depozitului şi înierbarea sa;
- execuţia puţului sau a ferestrei de degazare;
- execuţia canalului perimetral şi a canalului de evacuare a apelor pluviale;

- construcția drumului perimetral şi a podețului;
- executia puțurilor de monitorizare;
- realizarea împrejmuirii.

II.8.5.9. Impactul deşeurilor asupra mediului

Atât depozitele de deşeuri orăşeneşti şi comunale cât şi cele industriale, au impact negativ asupra mediului, prin poluarea apelor de suprafață şi subterane, a pânzei freatice, a solului, degradarea calității aerului ambiental şi disconfort pentru populația limitrofă.

Sol

Scoaterea din circuitul natural sau economic a terenurilor pentru depozitele de deşeuri este un proces ce poate fi considerat temporar, dar care în termenii conceptului de "dezvoltare durabilă", se întinde pe durata a cel puțin două generații dacă se însumează perioadele de amenajare, exploatare, refacere ecologică şi post-monitorizare. Din acest motiv închiderea depozitelor de deşeuri neamenajate şi reconstrucția ecologică a terenurilor afectate se impune cu necesitate.

Apă

Lipsa unor sisteme de captare a levigatului produs pe depozitele de deşeuri, duce la scurgeri ale acestuia în apele de suprafață şi pânza freatică. De asemenea sunt întâlnite des situații de depozitare în albiile apelor de suprafață a deşeurilor menajere şi a celor industriale, cu preponderență a deşeurilor rezultate din exploatarea forestieră.

Aer

Aerul este un vector de propagare a unor particule de deşeuri în toți factorii de mediu. Datorită fenomenului de autoaprindere a gazelor au loc incendii ce poluează puternic cu CO_x, NO_x, dioxine, pulberi în suspensie şi sedimentabile. Poluarea aerului cu mirosuri neplăcute şi cu suspensii antrenate de vânt este deosebit de evidentă în zona depozitelor orăşeneşti actuale, în care nu se practică exploatarea pe celule şi acoperirea cu materiale inerte.

Floră, faună

Acestea sunt afectate indirect prin intermediul aerului, solului, precipitațiilor şi apei. În plus, biocenozele din vecinătatea depozitelor se modifică în sensul că în asociațiile vegetale devin dominante speciile ruderale specifice zonelor poluate (urzica, turița) iar unele mamifere, păsări, insecte părăsesc zona, în avantajul celor care îşi găsesc hrana în deşeuri.

Monitorizarea factorilor de mediu

Măsurile specifice de monitorizare a mediului vor fi efectuate după închiderea depozitelor de deşeuri neconforme. Capitolul 4 din Studiul de Fezabilitate arată modul în care se efectuează monitorizarea factorilor de mediu ca urmare a proiectului, pentru:

- faza de construcție pentru toate investițiile;
- faza de facilitați de operare (stație de sortare şi de compost);
- monitorizarea post-închidere a tuturor depozitelor neconforme, care trebuie să fie închise în cadrul proiectului.

Pe parcursul implementării proiectului, A.P.M. Sibiu, A.R.P.M., A.N.A.R. şi Garda de Mediu vor monitoriza realizarea condițiilor de licență şi a cerințelor legate de prevenire a impactului negativ asupra mediului. În conformitate cu Acordul de mediu, pentru punerea în aplicare a proiectului, au fost prevăzute măsuri de atenuare generale, pentru apă, aer şi sol.

Pentru zonele de construcție localizate în cadrul rețelei Natura 2000 (23 de gropi rurale şi 2 depozite municipale) se vor lua măsuri specifice pe parcursul etapelor de construcție pentru a minimiza efectele asupra mediului. Aceste măsuri sunt:

- programarea lucrărilor de construcție pe parcursul părții a doua a anului, după perioada de împerechere a speciilor de păsări protejate;
- reducerea duratei lucrărilor;
- menținerea unui nivel de zgomot scăzut pe parcursul lucrărilor prin utilizarea

maşinilor şi echipamentelor cu caracteristici de zgomot adecvate;
- evitarea construcției de infrastructură temporară (drumuri, facilități, ș.a.);
- programul şi tipul lucrărilor, lista echipamentelor vor fi prezentate administratorului de şantier şi Agenției pentru Protecția Mediului.

Agenția Regională pentru Protecția Mediului a analizat documentația pusă la dispoziție şi a declarat că proiectul nu este în situația de a genera efecte semnificative asupra zonelor aparținând rețelei Natura 2000.

II.8.6. Resurse naturale

În contextul actual, în care conştientizarea problemelor de mediu şi, legat de aceasta, a epuizării resurselor, îşi pune amprenta asupra activității din toate domeniile, utilizarea rațională a resurselor se transformă într-un deziderat unanim. Punem accent deosebit în prezent pe aspectul durabilității exploatării şi al particularităților de refacere a resurselor naturale, funcție de care pot fi delimitate resurse:
epuizabile, care pot fi neregenerabile (gaze naturale, minerale, combustibili fosili) sau regenerabile (apă, aer, sol, floră, faună sălbatică, ș.a.);
inepuizabile (Soare, vânt, temperatura Pământului, biomasa, forța apei).

Fondul de Mediu, instrument economico-financiar destinat susținerii şi realizării proiectelor şi programelor pentru protecția mediului, oferă sprijin în dezvoltarea energiilor regenerabile prin diferite programe cum ar fi "Programul de înlocuire sau completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală şi energie eoliană", „Programul privind producerea energiei din surse regenerabile: eoliană, geotermală, solară, biomasă, hidro."

II.8.6.1. Resurse naturale epuizabile

- Gazele naturale

Specific pentru județul Sibiu este, ca sursă primară de energie, gazul metan. Cel mai vechi izvor de gaz de pământ din județul Sibiu este cel de la Bazna, descoperit în anul 1672. Câmpurile de gaze naturale existente pe teritoriul județului se găsesc la Loamneş, Copşa Mică, Axente Sever, Slimnic, Şeica Mare, Bazna, Brădeni, Alțîna, Bîrghiş, Agnita, Chirpăr, Nocrich, Marpod şi Laslea.

De precizat că în cei 90 de ani de exploatare, cele două zăcăminte de gaze naturale de la Mediaş au atins un grad avansat de epuizare de aceea se estimează că acestea se vor epuiza peste 15-20 de ani[29]. Acest fapt va determina reorientarea consumatorilor către alte forme de combustibil, între care lemnul va fi soluția cea mai ieftină, aspect care va determina:

- creşterea noxelor evacuate în mediu;
- defrişări;
- poluarea prin particule solide.

- Piatra de construcție

Piatra de construcție extrasă din zona montană este utilizată în diverse scopuri:

- pentru construcții şi drumuri, din carierele de piatră de la Lotrioara;
- gnaise, Rod, Pârâul Strâmbul – Răşinari;
- marmura, din cariera de la Porumbacu de Sus;
- amfibolite, cariera Turnu Roşu.

- Ape minerale

Stațiunea balneo-climaterică Ocna Sibiului are ca factori principali de atracție apele sărate ale lacurilor care s-au format prin prăbuşirea vechilor mine de sare. Lacul Avram

[29] Programul de eficiență energetică al Municipiului Mediaş – Vol. 1, februarie 2009
http://www.primariamedias.ro/data/claudia/PREFENERG2009/VOLUMUL1%20medias%20ed%202.pdf

Iancu, cu o adâncime de 132,5 m este considerat cel mai adânc lac de ocnă din țară. Climatul temperat, aerul bogat în aerosoli, temperatura anuală mult peste media din această parte a țării, recentele renovări ale ştrandului o recomandă ca o staţiune de interes regional. Cu o salinitate medie de 300 g/litru, lacurile de aici sunt, alături de cele de la Sovata sau Ocnele Mari, pe primul loc în Europa şi pe glob în privința încălzirii apei de la soare, fenomen cunoscut sub numele de heliotermie, la 22-24 ˚C la suprafață şi la 40-45 ˚C la peste doi metri adâncime.

Factorii naturali de cură de la Bazna sunt apele minerale sărate iodurate, folosite sub formă de băi, cu efect complex datorită acțiunii concomitente a celor trei factori: termic, mecanic şi chimic.

Perimetrul de protecție hidrologică al stațiunii Ocna Sibiului cuprinde 53 ha, 14 lacuri antroposaline precum şi alte lacuri mai mici apărute pe cale naturală. În Ocna Sibiului se derulează un program de Reabilitarea infrastructurii pentru creşterea atractivității stațiunii balneare (drumuri şi lacuri) finanțat prin PHARE şi care are ca termen de finalizare anul 2010.

- Nămol terapeutic

La apa minerală a izvorului Horea de la Ocna Sibiului se adaugă nămolul sapropelic terapeutic format în lacuri, uşor mineralizat. Nămolul de Bazna şi sarea de Bazna sunt alți doi factori importanți de cură. Cu toate acestea, stațiunea nu este încă omologată. Stațiunea Miercurea Băi în prezent nu este funcțională şi nici omologată dar cu perspective de dezvoltare şi rămâne un viitor potențial de exploatat.

- Nisipuri din carierele deschise în luncile râurilor Olt, Cibin şi Visa
- Nisip din balastierele albiilor râurilor

Nisipul extras din balastierele din albiile râurilor Olt (cele mai importante fiind în dreptul localităților Bradu şi aval de Boița), Tîrnava Mare – aval de oraşul Copşa Mică, Cibin – în localitatea Orlat, Bîlea – în comuna Cîrța şi Porumbacu, în localitatea Porumbacu de Jos.

- Masa lemnoasă[30]

În 2008, Direcția Silvică Sibiu a recoltat cantitatea de 299.600 m^3 masă lemnoasă din care 208.000 m^3 pădure din proprietatea publică a statului, 84.000 m^3 din proprietatea publică a unităților administrative teritoriale şi 7.500 m^3 din proprietate privată. În acelaşi an, ocoalele silvice au recoltat 163.400 m^3 masă lemnoasă.

- Apa subterană şi de suprafață

Cea mai importantă resursă regenerabilă o constituie apa de suprafață şi subterană, utilizată atât în scop potabil cât şi tehnologic pentru producerea energiei electrice, în zootehnie pentru irigații şi piscicultură. Resursele de apă de suprafață din județ însumează scurgeri în bazinul hidrografic Olt, la limita aval a județului şi scurgeri în bazinul hidrografic Tîrnava Mare, de asemenea la limita aval a județului. În aceste volume sunt cuprinse şi volumele de apă scurse pe râurile Olt şi pe Tîrnava Mare, ca debit de tranzit prin județul Sibiu. La aceasta se adaugă resursa de apă subterană utilizabilă la nivelul întregului județ.

II.8.6.2. Resurse naturale inepuizabile

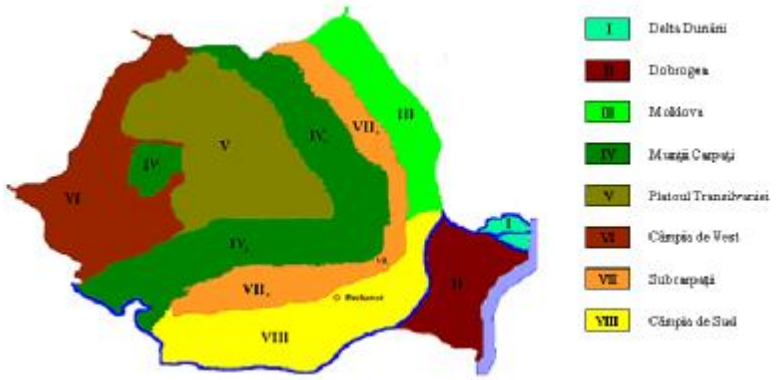
Lumina soarelui, mişcarea apei, căldura Pământului, descompunerea materiei, reprezintă *fenomene* naturale care au loc încă de la începutul vieții pe Pământ. Capacitatea de a înțelege şi a gestiona într-o anumită măsură fenomenele care ne înconjoară, face ca acum să ne referim la aceste fenomene ca fiind *resurse* din care putem recolta *energie*.

Directiva 2009/28/EC a Parlamentului European şi a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, impune obiectivul de a creşte cota de energie regenerabilă din consumul final brut la nivelul Uniunii de la 8,5% în 2005 la

[30] Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, Raport privind starea mediului pe anul 2008

20% în 2020. În 1997 Comisia Europeană a propus ca Uniunea să atingă cota de 12% de energie regenerabilă până în 2010. Au fost adoptate Directive pentru sectoarele de electricitate şi transport care au stabilit ținte naționale sectoriale. În 2005 s-a atins cota de 8,5%, în 2006 de 9,2% însă rapoartele recente indică faptul că este puțin probabil că se vor atinge obiectivele pentru vreunul din cele două sectoare pentru anul 2010. Recenta țintă pentru anul 2020 de 20% din consumul final brut de energie include şi ținta de 10% biocarburanți în totalul consumului de carburanți în transporturi.

Distribuția teritorială a energiilor regenerabile în România

www.mmediu.ro/biroul_de_presa/comunicate_de_presa/08_August_2007/Energii_Regenerabile.ppt

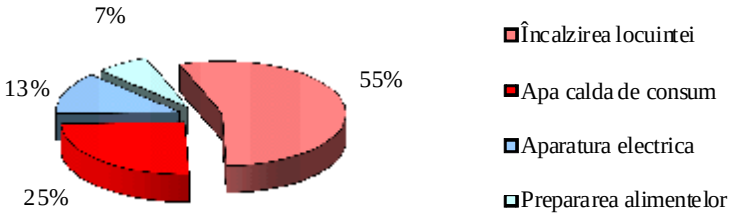
Ministerul Mediului

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Energie solară	ü	ü						ü
Energie eoliană		ü	ü	ü		ü		
Biomasă			ü	ü	ü		ü	ü
Geotermică						ü		ü
Hidro			ü	ü	ü		ü	

România avea în 2005 o cotă de energie din surse regenerabile în consumul final brut de energie de 17,8% şi o țintă pentru anul 2020 stabilită la 24%.

Bilanțul mediu actual al consumurilor energetice pentru un apartament în România, prezintă următoarea structură:

Bilantul mediu energetic

Raport privind starea mediului pe anul 2008

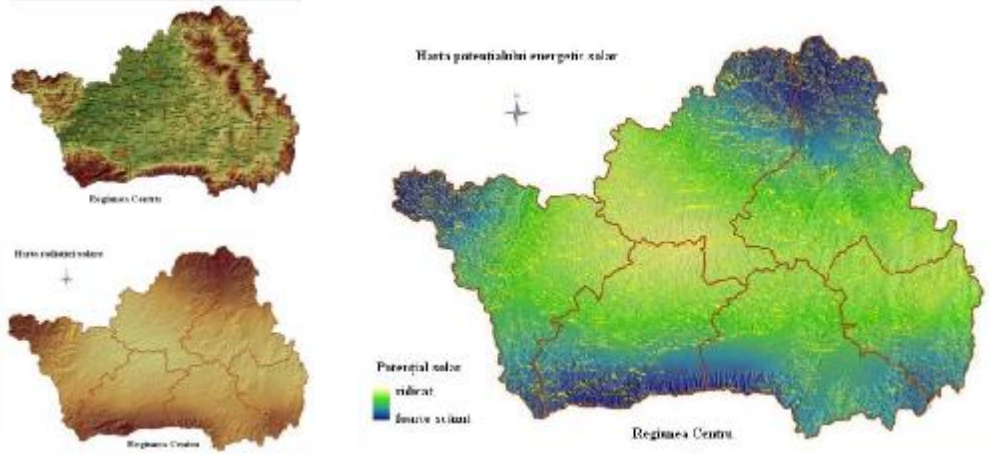
Energia solară

O variantă de încălzire, care începe să ia amploare şi pe piață românească, este cea a sistemelor de energie solară. Din multiplele avantaje pe care le prezintă enumerăm doar câteva: asigură un grad ridicat de captare a energiei solare şi amortizarea investiției se face într-un interval de timp relativ scurt.

În fața unor neajunsuri majore previzibile, cum ar fi epuizarea rezervelor de combustibili fosili şi distrugerea echilibrului ecologic, energia solară apare ca soluția cea mai probabilă de înlocuire a surselor de energie exploatate în prezent.

În județul Sibiu, prin H.C.J. 125/27.08.2009 s-a aprobat participarea şi cofinanțarea Consiliului Județean Sibiu în proiectul "Utilizarea energiei solare pentru prepararea apei calde menajere în instituțiile subordonate Consiliului Județean Sibiu" din cadrul „Programului de înlocuire sau de completare a sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală şi energie eoliană ori alte sisteme care conduc la îmbunătățirea calității aerului, apei şi solului" pentru 2 CRRPH-uri, Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda" şi Unitatea de Asistență Medico-Socială, Sălişte.

Harta potențialului energetic solar în Regiunea Centru

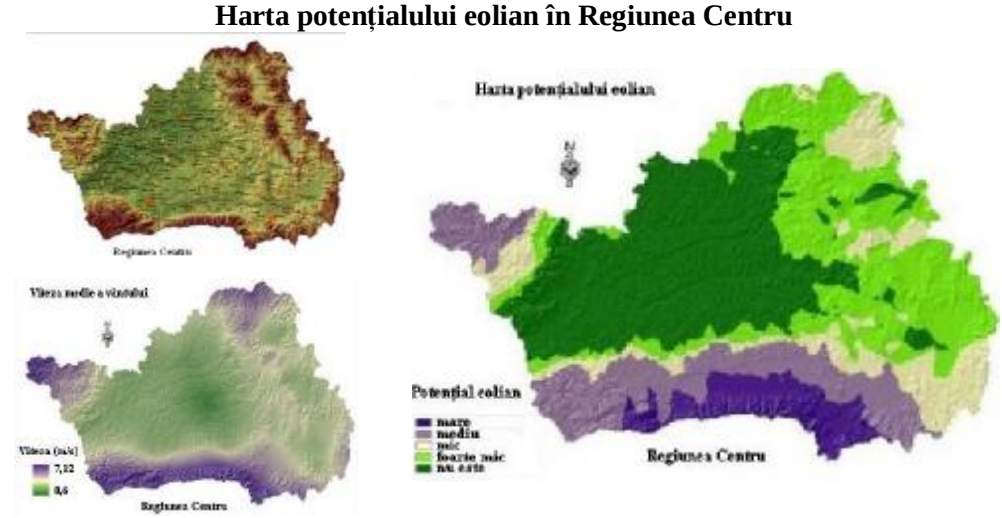
http://renerg.eu/Document_Files//Evenimente/00000053/ooesn_Analiza%20potentialului%20energiilor%20regenerabile%20in%20Regiunea%20Centru.pdf

Agenția pentru Dezvoltare Regională CENTRU

Energia eoliană

Principalele dezavantaje ale acesteia sunt resursa energetică relativ limitată, inconstanța datorită variației vitezei vântului, numărul redus de amplasamente posibile, poluarea vizuală şi sonoră, vibrațiile, eventualele pericole asupra ecosistemelor din împrejurimi.

Harta potențialului eolian în Regiunea Centru

http://renerg.eu/Document_Files//Evenimente/00000053/ooesn_Analiza%20potentialului%20energiilor%20regenerabile%20in%20Regiunea%20Centru.pdf

Agenția pentru Dezvoltare Regională CENTRU

În Podişul Transilvaniei, exceptând partea înaltă a Podişului Tîrnavelor, valorile medii anuale ale vitezei vântului sunt de numai 1-2 m/s, din acest motiv această zonă nu este una propice instalării unor astfel de câmpuri eoliene[31].

În plus, investițiile financiare aferente unei astfel de abordări sunt considerabile şi, luând în calcul aspectul general tradițional rustic al județului Sibiu, prezența unor astfel de instalații ar avea un efect negativ din punct de vedere estetic asupra județului Sibiu.

Se atrage atenția asupra necesității respectării legislației de mediu în cazul demarării unor astfel de proiecte.

Energia hidraulică

În județul Sibiu sunt amenajate microhidrocentrale cu scop hidroenergetic:

BENEFICIAR	AMPLASAMENT	DENUMIRE SIT NATURA 2000	OBSERVAȚII
S.C. HIDROART S.R.L.	Râul Lotrioara, comuna Boița	Proiectul se desfăşoară în interiorul sitului SCI Frumoasa şi SPA Frumoasa	Proiect avizat
A.F. KLINGEIS FRANT ŞI REGINA	Râul Cîrțișoara aval cascada Bîlea până în aval Cabana Bîlea Cascadă	Piemontul Făgăraş	Proiect avizat
S.C. HIDROCLEAR S.R.L.	Porumbacu de Sus, Valea Râului Mare, jud. Sibiu	SCI M-ții Făgăraş şi în vecinătatea SPA Piemontul Făgăraş	Proiect realizat (microhidrocentrala in functiune)
ICPE ELECTROCOND TECHNOLOGIES S.A.	Râul Sadu, intravilan şi extravilan Sadu şi Cisnădie	Proiectul se desfăşoară în interiorul sitului SCI Frumoasa şi SPA Frumoasa	Proiect avizat (microhidrocentrala in functiune)
SC FORUM DEVELOPMENT SRL	Amenajare hidroenergetica Balea	Piemontul Făgăraş	Proiect avizat (microhidrocentrala in functiune)
SC FORUM DEVELOPMENT SRL	Extindere amenajare hidroenergetica	Piemontul Făgăraş	Proiect avizat
SC ADVICE SRL	râul Porumbacu, amonte de MHC SC HIDRO CLEAR SRL	Piemontul Făgăraş	Proiect avizat
SC GV ENERGY SRL,	Amenajare hidroenergetica raul Vad, loc. Boita	ROSPA 0043 FRUMOASA si ROSCI0085 FRUMOASA	Proiect avizat
SC HIDROESTE SRL,	Amenajare hidroenergetica pe raul Arpas	Nu este in sit Natura 2000	Proiect avizat
SC TEN TRANSILVANIA ENERGY SRL	Amenajare hidroenergetica pe paraul Valea Doamnei	ROSPA 0098Piemontul Fagaras si vecinatatea ROSCI 0122 Muntii Fagaras	Proiect in procedura de avizare

Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, adresa 7887/15.10.2009

De asemenea, în județul Sibiu au fost supuse deja analizei autorității de mediu şi emise acte de reglementare în vederea obținerii aprobării de dezvoltare pentru centrale electrice fotovoltaice ,majoritate cu puterea instalată între 2 şi 3 MW **,** aşa cum reiese din tabelul de mai jos:

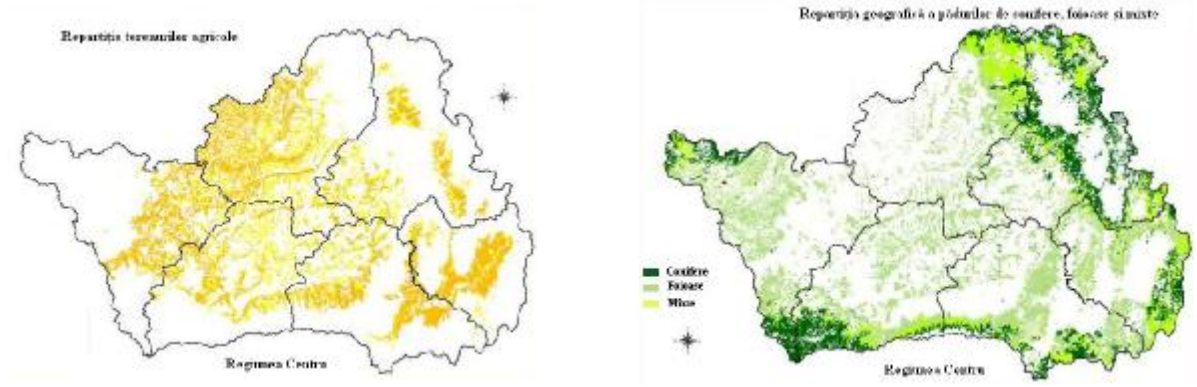
[31] Agenția de Dezvoltare Regională Centru, Analiza potențialului valorificării energiilor regenerabile în Regiunea CENTRU http://renerg.eu/Document_Files//Evenimente/00000058/9dn9j_Analiza%20potentialului%20energiilor%20regenerabile%20in%20Regiunea%20Centru.pdf

BENEFICIAR	AMPLASAMENT	DENUMIRE SIT NATURA 2000	OBSERVAȚII
SC KRONOS SOLAR ANTINORI SRL	Valea Avrigului	SPA Piemontul Făgăraş	PUZ aprobat
SC KLINGEIS ENERGY SRL	Valea Avrigului	SPA Piemontul Făgăraş	Proiect aprobat aprox 3MW
SC SIFE PV ENERGY SRL	Com Nocrich, sat Hosman	SPA Podisul Hartibaciului	Proiect aprobat
SC GREEN VISION THREE SRL	Com Nocrich, sat Hosman	SPA Podisul Hartibaciului	Proiect aprobat
SC ENERGOIL SRL	Talmaciu Campul Cibinului	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat
SC GREEN VISION TWO SRL	Rosia	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat
SC ALLEGRO SRL	Sura Mica str. Garii 3-7 Parc industrial	Nu este in sit Natura 2000	Activitate autorizată 2,32 MW
Comuna Şelimbăr	Extravilan	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat (150 ha)
SC XPV SRL	Miercurea Sibiului DN 1 km 347+979	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat 20-25 MW
SC YELLOW POWER SRL	Extravilan Copşa Mică	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat
SC CSPV ENERGY SRL	Marşa str. Uzinei nr.1	SPA Piemontul Făgăraş	Proiect aprobat
SC ELMALEX PROD SRL	Arpaşu de Sus	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat
SC CAMPUS SOLAR SRL	Sura Mare str. Principală FN	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat
SC PROJECT SERVICES SRL	Ocna Sibiului Parc industrial	Nu este in sit Natura 2000	Proiect aprobat 16 MW
SC AS MANAGEMENT SRL	Blajel Păucea	Nu este in sit Natura 2000	PUZ aprobat
SC ORION AGRICULTURA SRL	Racovita ferma de porci		
CRISTEA DAN MIHAI	Ocna Sibiului str Salinelor FN	Nu este in sit Natura 2000	PUZ aprobat
SC PRO FARM CONSULT SRL	Com Bruiu	ROSCI Podişul Hârtibaciului	PUZ aprobat
SC ROTBERG SOLAR SRL	Rosia extravilan	Nu este in sit Natura 2000	PUZ în curs de aprobare
Primăria Avrig Centrul de Energie regenerabilă Avrig	Avrig extravilan	SPA Piemontul Făgăraş	PUZ aprobat

Biomasa

Biomasa este partea biodegradabilă a produselor, deşeurilor şi reziduurilor din agricultură, inclusiv substanțele vegetale şi animale, silvicultură şi industriile conexe, precum şi partea biodegradabilă a deşeurilor industriale şi urbane. Biomasa reprezintă resursa regenerabilă cea mai abundentă de pe planetă.

Repartiția geografică a terenurilor agricole şi a pădurilor

http://renerg.eu/Document_Files//Evenimente/00000053/ooesn_Analiza%20potentialului%20energiilor%20regenerabile%20in%20Regiunea%20Centru.pdf

Agenția pentru Dezvoltare Regională CENTRU

Forme de valorificare energetică a biomasei (biocarburanți):

- arderea directă cu generare de energie termică;
- arderea prin piroliză, cu generare de gaz de sinteză;
- fermentarea, cu generare de biogaz sau bioetanol;
- transformarea biomasei de tip ulei vegetal prin tratare cu un alcool şi generare de esteri;
- degradarea enzimatică a biomasei cu obținere de etanol sau biodiesel.

Se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

Potențialul de biomasă pe sorturi şi regiuni:

Regiune	Biomasă forestieră mii t/an	Deşeuri lemnoase mii t/an	Biomasă agricolă mii t/an	Biogaz mil. mc/an	Deşeuri urbane mii t/an
Delta Dunării	-	-	-	-	-
Dobrogea	54	19	844	71	182
Moldova	166	58	2332	118	474
Carpați	1873	583	1101	59	328
Platoul Transilvaniei	835	252	815	141	548
Cîmpia de Vest	347	116	1557	212	365
Subcarpații	1248	388	2569	177	1314
Cîmpia de Sud	204	62	3419	400	1350

Ministerul Economiei, Comerțului şi Mediului de Afaceri
http://www.minind.ro/domenii_sectoare/energie/studii/potential_energetic.pdf

Prin H.C.J. 134/2005, s-a aprobat participarea Consiliului Județean Sibiu alături de Consiliul Local al comunei Ațel şi parteneri privați, în proiectul „Combustibilii ecologici – o şansă pentru agricultură". În vederea implementării acestui proiect, prin aceeaşi hotărâre, s-a aprobat participarea Consiliului Județean Sibiu la constituirea unei societăți comerciale de producere a combustibililor ecologici, precum şi achiziționarea unor imobile – terenuri proprietate privată, ce urmau să constituie aportul în natură al județului la capitalul social al societății. Proiectul, care prevedea construirea unei rafinării de biodiesel, a fost abandonat de către partenerul din Germania, însă din partea C.J.S. există în continuare interes pentru promovarea unor astfel de inițiative.

„În concluzie, pentru a da speranță în viitor planetei noastre, va trebui ca protecția şi conservarea resurselor şi mediului să fie o politică prioritară pentru toate domeniile de activitate umană, chiar înaintea ridicării nivelului de trai, transformând-o, printr-o educație continuă pentru fiecare individ, într-o adevărată religie, natura nefiind o moştenire de la înaintaşi, ci un împrumut de la copii”[32].

II.8.7. Zgomot

Alături de alți poluanți, zgomotul în anumite situații devine factor de disconfort mergând până la a reprezenta un potențial pericol pentru starea de sănătate a persoanelor expuse. Zgomotul ambiental, definit prin H.G. 321/2005, modificat şi completat de H.G. 674/2007, anexa 1, art. 20, ca fiind "*ansamblul sunetelor nedorite, inclusiv dăunătoare, rezultate din activitățile umane, inclusiv cele provocate de mijloacele de transport, traficul rutier, feroviar şi cele provenite din amplasamentele unde se desfăşoară activități industriale...*" reprezintă un factor de monitorizare privind calitatea mediului.

II.8.7.1. Hărți strategice de zgomot

Principalele avantaje pe care le oferă realizarea hărților strategice de zgomot sunt:

- *dezvoltarea de noi zone rezidențiale* - la stabilirea noilor amplasamente se va putea ține seama şi de nivelul de zgomot al zonelor învecinate existente, prin simularea anterioară demersurilor de construire, a efectului apariției noii zone;
- *pentru zonele urbane deja existente* - permite informarea celor interesați asupra nivelurilor de zgomot în zonele de interes;
- *zonele liniştite* - depistarea acestora poate fi făcută ținându-se seama de datele oferite de hărțile strategice de zgomot, astfel încât să fie păstrate ca zone de linişte sau să se întreprindă măsuri pentru a deveni zone liniştite;
- *trafic* - poate permite stabilirea de concluzii privind zonele în care nivelul zgomotului este ridicat, precum şi simularea efectelor diferitelor metode de diminuare a nivelului zgomotului ce pot fi implementate, alegându-se metoda potrivită.

În județul Sibiu există aglomerări cu mai puțin de 250.000 locuitori, drumuri principale cu trafic mai mic de 6.000.000 treceri vehicule/an, căi ferate principale cu un trafic mai mic de 60.000 treceri trenuri/an, aeroporturi civile cu trafic mai mic de 50.000 mişcări aeronave/an[33]. Astfel, realizarea cartării generale a zgomotului şi elaborarea hărților strategice de zgomot şi a planurilor de acțiune se reflectă doar asupra Municipiului Sibiu. Administrația publică locală în baza termenelor de renegociere are ca dată de finalizare 30.12.2012.

II.8.7.2. Poluarea sonoră

Populația municipiului Sibiu a fost şi este expusă la un nivel ridicat de zgomot. Poluarea fonică se datorează zgomotului produs de traficul rutier, aerian, feroviar, zgomotul şi vibrațiile provocate de construcții, centrale termice, discoteci, baruri şi în anumite cazuri de unele zone de agrement. Dintre acestea traficul rutier este principala cauză a poluării sonore. Motivele de bază sunt existența unui parc auto depăşit, dezvoltarea continuă a transporturilor, intensificarea traficului rutier şi aerian, staționarea autovehiculelor la semafoare, tranzitarea de către autovehicule de mare tonaj, în lipsa unei centuri ocolitoare.

Pentru Aeroportul Internațional Sibiu în cadrul lucrărilor de construcții din proiectul „Extindere şi Modernizare Aeroport Sibiu”, cât şi pentru realizarea „Centurii Ocolitoare a Municipiului Sibiu” s-au realizat o serie de studii de zgomot ce cuprindeau şi/sau hărți de zgomot[34], specifice procedurii de Mediu în vederea obținerii avizelor necesare autorizării,

[32] Asociația Generală a Inginerilor din România - Buletin 1/2007, http://www.agir.ro/buletine/245.pdf

[33] H.G. 321/14.04.2005 privind evaluarea şi gestionarea zgomotului ambiental.

[34] R.A. Aeroportul Sibiu, adresa 228/10.02.2010

care nu intră sub incidența H.G. 321/14.04.2005 privind evaluarea și gestionarea zgomotului ambiental.

Traficul feroviar afectează în special zonele Ștrand, Terezian - Țiglari și Gării (din municipiul Sibiu), dar și anumite zone din Mediaș și Copșa Mică. Traficul aerian constituie o sursă de poluare, mai ales pentru zona de vest a municipiului Sibiu.

Alte cauze ale poluării sonore sunt întreprinderile mici, care își desfășoară activitatea în zonele rezidențiale, unitățile de alimentație publică, barurile și discotecile, în vecinătatea cărora sunt amplasate locuințe.

II.8.8. Riscul de mediu

Riscul poate fi generat de un eveniment, o acțiune sau absența unei acțiuni, consecințele posibile variind de la cele benefice la cele catastrofale.

Deși cauzele acestor consecințe sunt complexe și variate totuși unele sunt evidente:

- intensificarea utilizării terenurilor și creșterea valorii economice a zonelor periclitate;
- creșterea vulnerabilității clădirilor și infrastructurilor;
- deficiențe de concepție și de construcție ale unor măsuri de protecție;
- un grad de protecție asigurat apropiat de valoarea minimă;
- neglijențe în privința întreținerii și exploatării unor lucrări de protecție și a albiilor cursurilor de apă;
- variabilitatea climatică tot mai accentuată manifestată prin creșterea frecvenței fenomenelor meteorologice extreme, posibile semnale ale unor schimbări climatice.

II.8.8.1. Riscuri naturale

România s-a confruntat, pe parcursul vremii, cu fenomene naturale precum cutremure (cu efecte negative semnificative în 1941, 1977, 1986), secete, inundații (cu efecte negative relevante în 1970, 1975, 1985, 2002, 2005, 2006), incendii forestiere și numeroase accidente cauzate de activitățile umane, care au determinat importante pierderi materiale și au avut un impact negativ asupra mediului.

Riscuri geomorfologice

Aflat în regiunea centrală a țării și înconjurat de lanțul munților Carpați, județul Sibiu este ferit în general de efectele cutremurelor. Pe 25 aprilie 2009, a avut loc un cutremur de 6 grade pe scara Richter cu epicentrul în zona Vrancea, care s-a resimțit totuși și în județul Sibiu dar fără a provoca pagube.

Un alt astfel de pericol îl reprezintă alunecările de teren, acestea fiind procese de deplasare ale unor mase coerente de pământ pe versanți, în lungul unor planuri care le separă de partea stabilă a versantului, numite suprafețe de alunecare. Nu au avut loc până în prezent evenimente semnificative de această natură, acest fenomen fiind în majoritatea cazurilor legat de cel al ploilor torențiale.

Riscuri hidrologice

Din punctul de vedere al climei, România se confruntă cu fenomene hidrologice în cicluri de 9-10 ani, ani de secetă urmați de ani ploioși. Despăduririle masive după 1990 au amplificat gravitatea fenomenului, inundațiile având un caracter torențial în multe zone. Având în vedere frecvența și pierderile cauzate, inundațiile se afla pe primul loc în ceea ce privește riscurile naturale care prezintă pericol pentru populație și pentru activitățile economice.

La nivelul județului s-a avut în vedere un scenariu de prognoză defavorabilă care presupune suprapunerea undei de viitură de pe râul Hîrtibaciu cu o creștere a nivelurilor pe râul Cibin. Astfel, pentru atenuarea remuului produs pe râul Hîrtibaciu în vederea apărării

localităților aval de acumularea nepermanentă Beneşti, Alțîna, Nocrich, Cornățel, se propun ca zone pretabile pentru inundare dirijată 6 incinte agricole în aceste localități, însumând un total de 445 ha care pot acumula un volum de 5,25 mil. m^3 de apă.

În anul 2003 a fost finalizat Sistemul Meteorologic Integrat Național (SIMIN) care permite cunoaşterea şi prognozarea mai precisă a fenomenelor meteorologice periculoase şi s-a demarat realizarea Sistemului Informațional – Decizional Integrat în cazul Dezastrelor Provocate de Ape (DESWAT – Destructive Water Abatement and Control of Water Disasters). Sunt în curs de elaborare Planurile de apărare împotriva inundațiilor (termen 30.10.2009) în care, fiecare primărie va introduce datele reactualizate referitoare la zonele cu risc de inundabilitate. Cauza principală care poate duce la posibile inundații o reprezintă colmatarea accentuată a cursului de apă. În acest sens, în fiecare an sunt prevăzute lucrări de decolmatare şi regularizare, reprofilare a cursului de apă. La sfârşitul anului 2009 s-au realizat astfel de lucrări pe următoarele cursuri de apă: pârâul Moşna, pârâul Şmig, pârâul Giacăş.

Zone cu risc de inundabilitate - 2008	
B.H. Mureş	**Curs de apă**
Ațel	Râul Tîrnava Mare Pârâul Ațel
Micăsasa	Râul Tîrnava Mare Pârâul Şoroştin Valea Rea
Moşna	Pârâul Moşnei Valea Nemşei
Şeica Mică	Valea Şoroştin
Loamneş	Râul Vişa
Şeica Mare	Pârâul Calva Râul Vişa Pârâul Popii
Tîrnava	Valea Carpenului, Torenți Tîrnava Mare
Mihăileni	Pârâul Răvăşel
Slimnic - sat Ruşi	Torenți
Axente Sever	Râul Vişa Torenți
Dîrlos	Râul Tîrnava Mare Valea Curciu Pârâul Păucea
Biertan	Pârâul Copşa
Valea Viilor	Pârâul Valea Viilor Torenți Pârâul Grui Pârâul Hevesi
Laslea	Râul Tîrnava Mare Pârâul Laslea
Brateiu	Râul Tîrnava Mare Valea Buzdului Valea Mare
Hoghilag	Pârâul Podului Pârâul Valchid Valea Nucilor Tîrnava Mare

A.N.A.R., D.A. Mureş, S.G.A. Mureş, S.H. Mediaş, adresa 643/19.10.2009 – Zone de risc la inundabilitate.doc

Conform aceleiași surse, în perioada 2006-2008, au fost decolmatate, deci s-a redus considerabil riscul de inundații pe următoarele cursuri de apă: Valchid, Prod, Laslea şi afluenți, Visa, Căpâlna, Tîrnava Mare, Popii la Şeica Mare, Ighiş, Valea Viilor, Valea Satului, Richiş, Biertan, Dupuş.

II.8.8.2. Riscuri tehnologice şi industriale

În anul 2009, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Sibiu a beneficiat de o investiție importantă în echipamente specifice activității acestuia. Detaliile proiectului se regăsesc la capitolul Siguranța publică şi evidența persoanelor. Cu toate aceste investiții, ISU Sibiu se confruntă în prezent cu lipsa personalului şi echipamentelor specializate pentru intervenție în caz de accidente cu substanțe periculoase, aceste operațiuni fiind efectuate, la solicitare, de către firme particulare şi de asemenea cu lipsa mijloacelor de intervenție aeriană şi feroviară.

În anul 2010, Inspectoratul pentru Situații de Urgență Sibiu a achiziționat o autospecială cu echipamente performante pentru cercetare şi decontaminare, pentru intervenție în caz de accidente cu substanțe şi amestecuri periculoase. In cazul unor astfel de accidente cu impact asupra mediului, se colaborează cu Agenția pentru protecția Mediului Sibiu, serviciul Monitoring.

Directiva Seveso

În 1976, în urma unui accident la o uzină chimică din Seveso, Italia, care producea pesticide şi erbicide, au fost intoxicate peste 2.000 de persoane cu o substanță deosebit de toxică şi cancerigenă cunoscută şi sub numele de dioxină. Ca rezultat al acestui eveniment, în anul 1982, a fost adoptată Directiva Consiliului 85/501/CEE privind accidentele majore înregistrate de anumite activități industriale, așa numita Directivă Seveso. Pentru că această directivă excludea unele categorii de activități sau amplasamente, în decembrie 1996, a fost adoptată Directiva 96/82/CE numită Directiva Seveso II.

O serie de accidente tehnologice cu impact transfrontalier şi ecou internațional, au condus la modificarea Directivei Seveso II prin luarea în considerare şi a altor activități, inclusiv cele legate de industria minieră. Astfel, noua Directivă 2003/105/CE, Seveso III, a intrat în vigoare în iunie 2005, modificând sfera de aplicare cu extindere la unele sectoare neincluse în directiva precedentă şi limitele unor substanțe.

Lista obiectivelor Seveso conform H.G.804/2007 din județul Sibiu 2009		
Agent economic	**Activitatea principală**	**Clasificarea**
S.C. Fabrica de sticlă S.A. Avrig	Producție sticlă	risc minor
S.C. Eurofoam S.R.L. Şelimbăr	Producție spume poliuretanice	risc major
S.C. Apă Canal S.A. Sibiu	Captare, tratare şi distribuție apă potabilă	risc minor

http://www.apmsibiu.ro/doc/s_2cont_2sev/ob_seveso_sibiu.pdf

Modificările legislației europene pentru substanțe şi amestecuri periculoase prin intrarea în vigoare a Regulamentului CE nr.1907/2006 şi a Regulamentului CE nr. 1272/2008 cu modificările şi completările ulterioare, au condus la modificarea Directivei Seveso II. Astfel, noua Directivă 2012/18/CE, Seveso III, a intrat în vigoare în 04.07.2012 şi urmează să fie transpusă în legislația națională.

Lista obiectivelor Seveso conform H.G.804/2007 din județul Sibiu 2012		
Agent economic	**Activitatea principală**	**Clasificarea**
S.C. Eurofoam S.R.L. Şelimbăr	Producție spume poliuretanice	risc major
S.C. Apă Canal S.A. Sibiu	Captare, tratare şi distribuție apă potabilă	risc minor

Până în prezent nu au avut loc incidente legate de activitatea acestor agenți economici.

Directiva IPPC

Directiva IPPC (Integrated Pollution Prevention and Control) reprezintă principalul document legislativ pentru reglementarea emisiilor industriale în aer, apă şi sol în UE. Aceasta prevede ca toate instalațiile din domeniu mediului să obțină o autorizație pentru exploatare, bazându-se pe conceptul celor mai bune tehnici disponibile şi pe o abordare integrată în vederea reducerii riscurilor de poluare. Comisia Europeană a propus recent o directivă unică în care se combină, prin reformare, Directiva IPPC şi directivele sectoriale.

Lista obiectivelor IPPC din județul Sibiu	
Agent economic	Stadiul autorizării
S.C. Sometra S.A. Copşa Mică	autorizat
SC Ovosib Farms SRL	autorizat
SC Transavia SA	autorizat
S.C. Thyssen Krupp Bilstein Compa S.A. Sibiu	autorizat
S.C. Compa S.A. Sibiu	autorizat
S.C. OEHLER MECANICA S.R.L. Mediaş	autorizat
S.C. Wienerberger S.R.L. Sibiu	în curs de autorizare
S.C. Venturelli Com S.R.L. Avrig	autorizat
S.C. Carmolimp S.A. Veştem	în curs de autorizare
S.C. Sibavis S.A. Sibiu	autorizat
S.C. Tracon S.A. Cristian	autorizat
S.C. Rombat S.A. Copşa Mică	autorizat

http://www.apmsibiu.ro/doc/s_1aut_3auti/Soc_sub_incidenta_IPPC_din_jud_Sb_.pdf

II.9. RESURSELE UMANE ÎN JUDEȚUL SIBIU

Transformările socio-economice care au urmat anului 1989 şi evoluțiile în plan demografic au influențat în mod decisiv evoluția şi structura forței de muncă din Regiunea Centru. Evoluția numerică atât a populației active cât şi a populației ocupate a urmat o tendință negativă de-a lungul întregii perioade 1990-2010. Trendul descendent s-a menținut chiar şi în perioadele de reviriment economic, cauzele principale fiind migrația masivă a populației în vârstă de muncă spre țările din vestul Europei şi scăderea efectivului populației în vârstă de muncă.

Rata globală de activitate şi rata de activitate a populației în vârstă de muncă sunt relativ reduse (43% respectiv 59,8%), înregistrând chiar scăderi importante față de anii precedenți. Se menţin discrepanţele între mediile rezidenţiale (mediul rural avea în 2010 o rată de activitate la nivelul populației în vârstă de muncă de 52,7% comparativ cu 64,2% cât se înregistra în mediul urban) precum şi între cele 2 sexe (rate sensibil mai scăzute se înregistrează în rândul femeilor).

Nivelul ocupării este sub media europeană, rata ocupării având de asemenea o tendință descendentă în ultimele 2 decenii.

Structura pe sectoare economice a forței de muncă a suferit modificări semnificative, principalele direcții fiind restrângerea sectorului primar şi a celui secundar, concomitent cu dezvoltarea sectorului serviciilor şi al construcțiilor. Ponderea populației ocupate în agricultură rămâne foarte ridicată (24,2% în anul 2010), în ciuda unei uşoare descreşteri înregistrate în ultimii 10 ani.

Disparitățile intra-regionale în ce priveşte ocuparea s-au accentuat în ultima perioadă punând în evidență procesul de concentrare a forței de muncă, în special a celei înalt calificate, în marile centre urbane şi în zonele adiacente – zone cu un dinamism economic ridicat care au reuşit atragerea de investiții semnificative în ultimii ani.

Pentru Regiunea Centru, raportul de dependență - exprimând numărul de persoane inactive sau aflate în şomaj ce revine la 1000 persoane ocupate, indicator ce arată practic ,,sarcina socială" ce revine, în medie, pe umerii persoanelor aflate în activitate - în anul 2010, este de 1560‰, ceea ce înseamnă că fiecare persoană în activitate susţine 1,5 persoane inactive sau în şomaj. În mediul rural acest raport este sensibil mai mare, valoarea calculată pentru Regiunea Centru fiind de 2058‰, adică la fiecare persoană ocupată revin 2 persoane inactive sau în şomaj.

În județul Sibiu se înregistrează cea mai scăzută rată a şomajului din Regiune fiind un județ cu o economie care a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare economică remarcabilă, deşi există şi localități afectate de problemele generate de declinul unor ramuri economice şi în care se înregistrează rate ridicate de şomaj (Copşa Mică, Dumbrăveni).

Rata şomajului - %

	România	Reg. Centru	Alba	Braşov	Covasna	Harghita	Mureş	Sibiu
1993	10,4	9,0	8,2	6,7	9,6	12,1	9,6	9,9
1994	10,9	10,0	8,1	7,3	9,1	10,5	12,6	12,6
1995	9,5	9,1	6,8	6,7	7,0	10,8	12,5	9,6
1996	6,6	6,1	4,5	4,1	4,3	8,0	8,2	7,0
1997	8,9	8,7	8,9	8,1	6,8	8,8	10,2	8,2
1998	10,4	10,2	12,7	8,7	9,8	10,4	9,6	10,8
1999	11,8	11,0	11,8	11,1	12,6	10,8	8,8	12,1
2000	10,5	10,3	12,9	11,4	11,2	9,9	7,1	10,3
2001	8,8	8,6	10,4	9,6	9,7	8,5	6,1	8,3
2002	8,4	9,0	10,8	11,9	9,2	7,7	6,4	7,3
2003	7,4	8,3	9,2	10,6	7,7	7,8	6,7	7,1
2004	6,3	7,8	10,0	10,7	8,1	7,2	4,4	6,3
2005	5,9	7,3	8,3	8,7	8,8	8,5	4,6	6,0
2006	5,2	6,1	7,1	6,1	7,1	7,2	5,2	5,1
2007	4,0	4,8	5,7	5,0	7,0	5,1	4,3	3,1
2008	4,4	5,2	7,1	4,3	7,2	6,5	4,7	3,1
2009	7,8	9,6	12,6	8,7	11,1	10,6	8,1	8,2
2010	7,0	8,0	10,0	7,2	10,0	8,8	8,0	5,8
2011	5,1	6,0	7,6	5,0	8,6	6,3	5,9	4,3

Sursa: ANOFM, Institutul Naţional de Statistică

Noile obiective strategice ale Consiliului Județean Sibiu vizează crearea de locuri de muncă prin dezvoltarea / înființarea unor parcuri industriale în special în orașele din județ, deschiderea unor depozite agroalimentare, realizarea unui centru expozițional pentru dezvoltarea mediului de afaceri, sprijin pentru proiectele ce vizează cercetarea științifică, inovarea şi transferul tehnologic, p**regătirea forței de muncă la nivelul județului Sibiu prin facilitarea participării la cursuri de formare profesională, calificare şi recalificare atât în meserii non agricole cât şi în meserii agricole în special pentru persoanele din mediul rural şi mic urban.**

II.9.1. *Formarea profesională continuă a adulților*

Formarea profesională a adulților reprezintă o măsură necesară şi de o importanță deosebită, având în vedere că cea mai sigură formă de protecție socială oferită persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă o reprezintă reîncadrarea lor în muncă şi nu plata indemnizației de şomaj.

Formarea profesională înseamnă adaptarea la cerințele noi ale pieței. Instituțiile care realizează formare profesională sunt: A.J.O.F.M. Sibiu prin Centrul de Formare Profesională a Adulților, Agenția Județeană pentru Plăți şi Inspecție Socială Sibiu, Casa Corpului Didactic Sibiu, Centrul Regional de Formare Continuă pentru Administrația Publică Sibiu şi Centrul pentru Formarea Continuă în Limba Germană, cu sediul la Mediaş, furnizori acreditați pentru cursuri de formare în diverse domenii.

Deoarece în România formarea profesională a adulților constituie o prioritate națională, A.J.O.F.M. Sibiu a considerat oportună crearea unui Centru de Formare

Profesională a Adulților (CFPA) cu scopul de a creşte gradul de pregătire al persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Centrul de Formare Profesională a Adulților Sibiu organizează cursuri de inițiere, calificare, perfecționare, specializare şi recalificare precum: operator introducere, prelucrare şi validare date, designer pagini web, comunicare în limba engleză, cursuri de bucătar, ospătar, lucrător în comerț, cosmetician, ş.a.

În cadrul Agenției Județene pentru Plăți şi Inspecție Socială Sibiu a fost înființată din anul 2004 Comisia de autorizare a furnizorilor de formare profesională a adulților Sibiu.

Situația cursurilor de inițiere, calificare şi specializare organizate de furnizori autorizați în județul Sibiu şi lista furnizorilor de formare profesională a adulților se regăsesc în bibliografie.

Casa Corpului Didactic Sibiu desfăşoară, de asemenea, programe de formare continuă, implicându-se într-o serie de proiecte cu tematici actuale şi de interes pentru sistemul educativ românesc.

De asemenea, C.J.S. este membru şi în Consorțiul pentru Dezvoltare Regională care elaborează şi implementează Planurile regionale de acțiune pentru învățământul profesional şi tehnic încercând să coreleze nevoia de calificare cu oferta de pe piața muncii.

Consiliul Județean Sibiu este partener în cadrul Pactului Teritorial Centru pentru Ocupare şi Incluziune Socială în Regiunea Centru.

Scopul acestor pacte constă în identificarea nevoii de forță de muncă tânără existentă la nivel local din perspectiva sistemului de învățământ (furnizori de resurse umane) dar şi problemele cu care se confruntă tinerii aflați la început de carieră.

.II.9.2 Cercetarea ştiințifică

Universitățile care desfăşoară activitate de cercetare ştiințifică sunt: Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu, Universitatea „Alma Mater" din Sibiu, Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu" Sibiu, Universitatea Româno – Germană din Sibiu şi Facultatea de Geografia Turismului Sibiu.

Consiliul Județean Sibiu doreşte să se implice în parteneriate pentru derularea de proiecte pe domeniile energiilor regenerabile şi eficienței energetice.

Activitatea de cercetare ştiințifică constituie o componentă de bază a misiunii Universității „Lucian Blaga" din Sibiu, prevăzută în planul strategic şi carta U.L.B.S.

Direcțiile principale de acțiune ale Departamentului de cercetare ştiințifică din cadrul U.L.B.S. sunt:

- promovarea calității în cercetare;
- modernizarea şi eficientizarea bazei materiale a cercetării ştiințifice din universitate;
- orientarea cercetării din U.L.B.S. spre nevoile pe termen mediu şi lung ale societății;
- realizarea unui management eficient şi eficace al activității de cercetare ştiințifică;
- întărirea dimensiunii cooperării internaționale;
- crearea unui climat de încredere şi cooperare ştiințifică între cadrele didactice ale universității, bazat pe transparență decizională;
- evaluarea periodică a rezultatelor cercetării ştiințifice şi a centrelor de cercetare ştiințifică.

Începând cu anul 2007 activitatea de cercetare ştiințifică din universitate de desfăşoară în acord cu Strategia cercetării ştiințifice pentru perioada 2007–2013, strategie potrivit căreia cercetarea ştiințifică este abordată nu doar ca sursă suplimentară de venit, ci şi ca suport esențial al procesului de educație şi formare.

În cadrul U.L.B.S. îşi desfăşoară activitatea 33 de centre de cercetare, iar această strategie de cercetare a U.L.B.S se găseşte pe site-ul U.L.B.S. la adresa www.cercetare.ulbsibiu.ro.

Cercetarea ştiinţifică este valorificată în special prin contracte naţionale şi internaţionale (aproximativ 46 de contracte în perioada 2008-2012), teze de doctorat (576 teze finalizate în perioada 2008-2012), articole în publicaţii cotate ISI (209 articole in perioada 2008-2012). O atenţie sporită se acordă, de asemenea, organizării de manifestări ştiinţifice, în perioada 2008-2012 fiind înregistrate aproximativ 400 de manifestări ştiinţifice la ULBS.

În anul 2011 s-a desfăşurat procesul naţional de evaluare a universităţilor în vederea clasificării şi ierarhizării programelor de studii universitare. Universitatea „Lucian Blaga" din Sibiu a fost clasificată ca universitate de educaţie şi cercetare ştiinţifică, ocupând locul 18 din 85 de universităţi evaluate. De menţionat faptul că ULBS a participat la evaluare cu 43 de domenii, fiind instituţia cu cele mai multe domenii evaluate în plan naţional, în condiţiile în care este o universitate de mărime medie şi fără istoria de un secol şi jumătatea a marilor instituţii de învăţământ superior din Bucureşti şi Iaşi, facultăţi cu pretenţii vizibile pentru o poziţie fruntaşă.

Activitate de cercetare ştiinţifică desfăşoară şi Universitatea „Alma Mater" din Sibiu, cercetare care se desfăşoară pe mai multe domenii printre care: ştiinţe economice, ştiinţe sociale, ştiinţe juridice şi administrative şi ştiinţe inginereşti.

Facultatea de Geografia Turismului Sibiu îşi propune conştientizarea şi alegerea acelor domenii de cercetare care să corespundă specializării propuse prin programul de studii al facultăţii.

Activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată de Academia Forţelor Terestre „Nicolae Bălcescu" Sibiu vizează domeniile în care aceasta are atestată capacitatea de a desfăşura activităţi de cercetare ştiinţifică şi anume: Sociologie, Pedagogie şi Ştiinţe Tehnologice.

În Universitatea Româno-Germană din Sibiu, activitatea de cercetare ştiinţifică vizează domeniile: Management, Ştiinţe Economice, Ştiinţe Juridice şi Ştiinţe Tehnologice.

II.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE

În calitatea sa de autoritate a administrației publice județene, Consiliul Județean Sibiu are obligația de a îndeplini atribuțiile stabilite prin Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale, modificată şi completată, şi prin celelalte acte normative, preponderentă fiind activitatea de coordonare a consiliilor locale: comunale, orăşeneşti şi municipale în vederea realizării serviciilor publice de interes județean, aceasta datorită nivelului intermediar pe care îl ocupă între colectivitățile de bază şi colectivitatea regională şi națională.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor ce-i revin, Consiliul Județean Sibiu are un aparat propriu de lucru format din conducerea executivă asigurată de preşedinte, secretar şi doi vicepreşedinți precum şi aparatul de specialitate cu 90 funcționari publici şi 17 personal contractual (structură valabilă la data de 01.12.2012).

Sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu funcționează atât agenți economici: RA AEROPORTUL Internațional Sibiu, S.C. Drumuri şi Poduri S.A. Sibiu, cât şi următoarele servicii şi instituții publice: Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Sibiu, Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului Sibiu, C.S.E.I. Mediaş, C.S.E.I. Dumbrăveni, C.S.E.I. Turnu Roşu, C.S.E.I. nr. 1 Sibiu, C.S.E.I. nr. 2 Sibiu, Filarmonica de Stat Sibiu, Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale „Cindrelul - Junii" Sibiu, Biblioteca Județeană ASTRA Sibiu, Şcoala Populară de Arte „Ilie Micu", Centrul Cultural Interetnic „Transilvania", Complexul Național Muzeal *ASTRA* Sibiu, Unitatea Medico-Socială Sibiu, Unitatea Medico-Socială Sălişte, Serviciul public Sala Transilvania Sibiu, Serviciul public Salvamont Sibiu.

Deşi în Consiliului Județean Sibiu sunt angajate mai puține persoane decât prevede organigrama, au existat totuşi probleme legate de lipsa de spații, o parte din angajați lucrând în condiții improprii, fiind astfel afectată calitatea şi eficiența muncii **prestate. În acest sens, C.J.S. a hotărât construirea unei săli noi de conferințe şi crearea unor spații conexe pentru birouri, clădire care a fost recepționată în 2011, astfel au fost create condiții proprii pentru defăşurarea activității.**

Având în vedere Hotărârea Guvernului României nr. 1609/16 decembrie 2009 privind înființarea camerelor agricole județene, prin reorganizarea oficiilor/centrelor de consultanță agricolă județene, aflate în subordinea Agenției Naționale de Consultanță Agricolă, la data de 30.01.2010 personalul existent la oficiile/centrele de consultanță agricolă județene va constitui a devenit personalul camerelor agricole județene, care s-au preluat printr-un protocol de predare-preluare încheiat între oficiile/centrele de consultanță agricolă județene şi consiliile județene în subordinea cărora s-au înființat. Numărul de posturi, precum şi toate drepturile şi obligațiile s-au stabilit prin protocolul de predare-preluare, până la data încheierii protocoalelor, activitatea desfăşurându-se de structurile organizatorice existente. Astfel, C.J.S. a preluat şi atribuții legate de componenta de agricultură.

În vederea îmbunătățirii managementului resurselor umane sunt adoptate, modificate şi completate organigrama şi numărul de personal atât la nivelul C.J.S., cât şi a instituțiilor publice de sub autoritatea acestuia, în funcție de necesitățile impuse de atribuții, corelate cu reglementările legale în vigoare, sunt actualizate fişele postului în funcție de atribuțiile specifice fiecărui salariat, sunt eficientizate procedurile de evaluare prin utilizarea unor fişe de evaluare profesionale standardizate şi este susținută formarea continuă prin întocmirea listei anuale cu necesarul cursurilor de formare profesională continuă conform legislației în vigoare. Datorită fondurilor limitate, în ultimii ani însă nu a mai fost posibilă instruirea personalului din aparatul propriu timp de 7 zile anual.

Astfel, în anul 2011, dintr-un număr de 18 programe de perfecționare planificate, au fost finalizate 8, de către 35 funcționari publici, gradul de realizare fiind de 66%, în timp ce până la data de 15 septembrie 2012, au fost urmate 3 programe de perfecționare de către 10

funcționari, publici, pentru anul 2012 fiind prevăzute 12 programe de perfecționare pentru 41 de persoane.

Din punct de vedere al dotărilor, birourile din aparatul propriu sunt echipate corespunzător cu calculatoare, imprimante, multifuncționale, iar la nivelul Consiliului Județean Sibiu este utilizată în mod eficient noua tehnologie informațională, existând un sistem integrat de circulație a documentelor şi o comunicare atât pe orizontală cât şi pe verticală în cadrul instituției.

În ceea ce priveşte legăturile interinstituționale C.J.S. se află în relații de colaborare atât cu consiliile locale, care sunt sprijinite în vederea îmbunătățirii capacității administrative şi în implementarea proiectelor de dezvoltare locală cât şi cu Instituția Prefectului, instituțiile deconcentrate şi alte instituții.

Pentru continuarea implementării reformei administrației publice în domeniul descentralizării, prin eficientizarea procedurilor de lucru şi a metodelor de comunicare la nivelul administrației publice a județului Sibiu, a fost accesat pe Phare proiectul „Management informațional eficient la nivelul județului Sibiu", fiind astfel implementat un circuit operațional – informațional funcțional între Consiliul Județean şi consiliile locale, care sporeşte gradul de accesibilitate la informațiile de interes public şi conduce la îmbunătățirea managementului serviciilor publice.

În ceea ce priveşte legăturile interinstituționale C.J.S. se află în relații de colaborare atât cu consiliile locale, care sunt sprijinite în vederea îmbunătățirii capacității administrative şi în implementarea proiectelor de dezvoltare locală cât şi cu Instituția Prefectului, instituțiile deconcentrate şi alte instituții.

Consiliul Județean Sibiu a fost partener în 14 proiecte de dezvoltare durabilă şi în calitate de partener a participat la implementarea unor proiecte cum ar fi "Dreptul la identitate – Romii din județul Sibiu" depus de Fundația Comunității Sibiu prin care s-a avut în vedere informarea şi consilierea a 1000 de cetățeni de etnie romă, întocmirea actelor de identitate pentru 400 de persoane care nu aveau asemenea acte, şi, asemănător, întocmirea certificatelor de naştere pentru 50 de persoane şi a actelor de proprietate pentru 15 familii. Alte proiecte la care C.J.S. este partener sunt: "Dreptul la proprietate – Romii din Mărginimea Sibiului" depus de Asociația Romilor din Mărginimea Sibiului, beneficiarii proiectului fiind 61 de familii de romi care nu dețin acte de proprietate şi proiectul "Educație civică în comunitățile de romi" depus de Asociația de Ajutor Familial PRO VITA Sibiu.

De asemenea, C.J.S. a depus 18 proiecte în cadrul programelor cu finanțare europeană, dintre care 6 sunt finalizate, 6 în implementare, 1 în fază de precontractare, 3 evaluate şi aflate pe lista de rezervă şi 2 în evaluare, conform situației proiectelor CJS prezentate în Anexa 8.

Consiliul Județean Sibiu este membru în Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) ECONORD Sibiu, Eco Sibiu, Apa Tîrnavei Mari, Asociația de Apă Sibiu, A.D.I. *Centrul Transilvaniei*, Asociația "Valea Hîrtibaciului", Agenția de Dezvoltare Regională Centru, Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, Asociația Județeană de Turism Sibiu, Ansamblul Regiunilor Europene etc.

La nivelul C.J.S. este asigurată promovarea transparenței actelor administrative şi comunicarea operativă cu cetățenii, astfel încât materialele de interes public, ce urmează a fi discutate în şedințele de C.J.S. sau informările anuale cu privire la activitatea serviciilor din aparatul de specialitate, sunt afişate pe pagina web a instituției, în timpul specificat de legislația în vigoare. Tot în acest sens sunt organizate conferințe de presă periodice (săptămânale de cel mai multe ori) şi este stabilit un program de audiențe pentru rezolvare unor probleme care țin de competența C.J.S.

De asemenea, pe parcursul anilor au fost stabilite legături internaționale cu Provinciile Bari, Bergamo şi Perugia din Italia, Consiliul General Ille-et-Vilaine din Franța, Guvernul

Landului Austria Inferioara, Landul Hessen, Consiliul Regional Hradec Králové din Cehia, Municipalitatea Deventer din Olanda.

Amenajarea teritoriului şi urbanism

Un domeniu important pentru dezvoltarea economică a județului în constituie cel al amenajării teritoriului. În cadrul C.J. Sibiu funcționează **Direcția Arhitectului Şef**, care se ocupă de problemele din domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului de la nivelul județului Sibiu. În județ, următoarele consilii locale dețin compartimente de urbanism: Sibiu, Mediaş, Agnita, Avrig, Cisnădie, Copşa Mică, Dumbrăveni, Miercurea Sibiului, Ocna Sibiului, Sălişte, Tălmaciu, Cîrțişoara, Şura Mare, Şura Mică, Roşia, Poplaca, Sadu,, Şelimbăr, Porumbacu de Jos, Cristian, Dîrlos.

Activitățile de amenajare a teritoriului şi de urbanism se desfăşoară conform Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului şi urbanismul, cu modificările ulterioare, care stabilesc ca obiective:

- dezvoltarea economică şi socială echilibrată a regiunilor şi zonelor, cu respectarea specificului acestora;
- îmbunătățirea calității vieții oamenilor şi colectivităților umane;
- gestionarea în spiritul dezvoltării durabile a resurselor naturale şi a peisajelor naturale şi culturale;
- utilizarea rațională a teritoriului;
- conservarea şi dezvoltarea diversitatii culturale.

Consiliul Județean Sibiu coordonează activitatea de amenajare a teritoriului şi de urbanism la nivelul județului. El stabileşte orientările generale privind amenajarea teritoriului şi organizarea şi dezvoltarea urbanistică a localităților, coordonând activitatea consiliilor locale şi acordându-le asistență tehnică de specialitate, când este cazul.

Preşedintele C.J. Sibiu eliberează certificatele de urbanism şi autorizații de construcție/desființare pentru lucrări ce se execută:

- pe terenuri care se află în comunele şi oraşele ale căror primării nu au constituite structuri se specialitate, conform legii;
- pe terenuri care depăşesc limita unei unități administrativ-teritoriale;
- în extravilanul comunelor, cu excepția lucrărilor pentru construcții

Consiliul județean poate solicita consiliilor locale sa elaboreze sau sa actualizeze o documentație de amenajare a teritoriului sau de urbanism, în vederea asigurării aplicării unor prevederi cuprinse în programele de dezvoltare a județului; solicitarea se transmite consiliului local, însoțită de expunerea motivelor care au stat la baza hotărârii consiliului județean şi de termenul fixat pentru elaborarea sau modificarea documentației.Conform Legii 350/2001, privind privind amenajarea teritoriului şi urbanismul, art.24:

- În îndeplinirea atribuțiilor sale în domeniul amenajării teritoriului şi al urbanismului consiliul județean utilizează informații de sinteza la nivelul județului din toate domeniile de activitate economico-socială.
- Ministerele şi celelalte organe ale administrației publice centrale sunt obligate sa furnizeze cu titlu gratuit autorităților publice județene şi locale informații din domeniile lor de activitate pentru teritoriul județului respectiv, iar consiliile locale sunt obligate sa furnizeze informații referitoare la dezvoltarea economico-socială şi urbanistica a localităților.

Preşedintele consiliului județean, prin structura din cadrul aparatului de specialitate a Consiliului județean condusă de arhitectul-şef, are următoarele atribuții în domeniul amenajării teritoriului şi urbanismului:

- asigură elaborarea de proiecte de strategii de dezvoltare teritorială şi le supune aprobării consiliului județean;

- asigură elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului județean;
- propune asocierea, în condițiile legii, a județului cu comunele şi orașele interesate şi coordonează elaborarea planurilor de amenajare a teritoriului zonale;
- supune aprobării consiliului județean, în baza referatului tehnic al arhitectului-şef, documentațiile de amenajare a teritoriului;
- acționează pentru respectarea şi punerea în practică a prevederilor documentațiilor de amenajare a teritoriului aprobate.

Situația privind stadiul de realizare a Planurilor Urbanistice Generale şi a Regulamentelor Locale de Urbanism se prezintă astfel: Miercurea Sibiului, Sălişte, Alțîna, Bîrghiş, Cristian, Merghindeal, Mihăileni, Orlat, Răşinari, Sadu, Şeica Mică, Şura Mare, Tilişca, Turnu Roşu, Bazna, Bruiu, Dârlos,Apoldu de Jos, Alma, Loamneş, Cârța, au finalizate PUG-urile, celelalte primării având-le în curs de avizare.

Una din problemele cu care se confruntă județul este lipsa de personal specializat în domeniul serviciilor de urbanism şi amenajare a teritoriului. Atât pentru Consiliul Județean, cât şi pentru primării este nevoie de un aparat de specialitate profesionist şi îndeajuns de numeros pentru a face față solicitărilor în domeniu.

Tot în cadrul Direcției Arhitectului Şef funcționează Serviciul urbanism, amenajarea teritoriului şi mediu care îndeplineşte, în condițiile legii, următoarele atribuții principale:

a. verifică şi promovează documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului supuse analizei în Comisia Tehnică de Amenajarea Teritoriului şi de Urbanism conform competențelor stabilite prin lege şi alte acte normative din domeniu privind cadrul conținut şi orientările stabilite în şi prin documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului (PATN, PATJ, etc.), asigurând:

- aplicarea prevederilor legale pentru satisfacerea cerințelor speciale de accesibilitate ale persoanelor cu handicap;
- utilizarea eficientă a terenurilor în acord cu funcțiunile urbanistice adecvate, extinderea controlată a zonelor construite;
- protejarea şi punerea în valoare a patrimoniului cultural construit şi natural;
- calitatea cadrului construit, amenajat şi plantat din toate localitățile urbane şi rurale;
- prevederea condițiilor de protejare a localităților împotriva dezastrelor naturale;

b. asigură buna funcționare a Comisiei tehnice de amenajare a teritoriului şi urbanism; convoacă comisia ori de câte ori este necesar; întocmeşte Nota de fundamentare pentru emiterea avizului Arhitect Şef;

c. coordonează activitatea consiliilor locale în domeniul amenajării teritoriului şi urbanism şi acordă asistență tehnică de specialitate primarilor la solicitarea acestora în vederea stabilirii orientărilor generale privind amenajarea teritoriului, organizarea şi dezvoltarea urbanistică a localităților;

d. propune şi solicită primarilor şi consiliilor locale să elaboreze sau să actualizeze documentații de amenajarea teritoriului şi urbanism în vederea asigurării măsurilor necesare finanțării şi aprobării acestora;

e. verifică documentațiile tehnice pentru obținerea certificatului de urbanism conform competențelor stabilite prin reglementările legale în vigoare, solicită avizul primarului comunelor sau emite avizul structurilor de specialitate pentru emiterea certificatelor de urbanism din competența de emitere a primăriilor;

f. exercită şi alte atribuții stabilite prin lege, hotărâri ale Consiliului Județean Sibiu, dispoziții ale preşedintelui sau încredințate de vicepreşedintele de resort şi arhitectul şef.

Analiza SWOT, în cadrul căreia se prezintă punctele tari, punctele slabe, oportunitățile şi amenințările pentru acest domeniu, este prezentată în Anexa 3 *Analiza SWOT pe domenii*.

CAPITOLUL III
OBIECTIVELE GENERALE ŞI SPECIFICE DE DEZVOLTARE ALE JUDEȚULUI SIBIU, PE TERMEN SCURT 2013 – 2016 ŞI TERMEN MEDIU 2017 – 2020

Obiectivele propuse în Strategie vizează cele 3 priorități ale Strategiei Europa 2020 privind:
– **creşterea inteligentă**: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaştere şi inovare;
– **creşterea durabilă**: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice şi mai competitive;
– **creşterea favorabilă incluziunii**: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forţei de muncă, care să asigure coeziunea socială şi teritorială;
contribuind la atingerea celor 5 obiective ale Uniunii europene privind:

1. *ocuparea forței de muncă (*75% din populația cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani ar trebui să aibă un loc de muncă*),*
2. *cercetarea și inovarea (*3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare-dezvoltare*),*
3. *schimbările climatice și energia (obiectivele „20/20/20" în materie de climă/energie ar trebui îndeplinite, inclusiv o reducere a emisiilor majorată la 30%, dacă există condiții favorabile în acest sens),*
4. *educația (rata abandonului școlar timpuriu ar trebui redusă sub nivelul de 10% și cel puțin 40% din generația tânără ar trebui să aibă studii superioare) și*
5. *combaterea sărăciei (numărul persoanelor amenințate de sărăcie ar trebui redus cu 20 de milioane).*

și ***al obiectivului general al Strategiei, acela al dezvoltăriii durabile a județului care să ducă la creşterea nivelului de trai al populației.***

III.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICII PUBLICE

III.1.1. Infrastructura de transport

Rețeaua de căi rutiere

Obiectivul general al Strategiei îl constituie dezvoltarea durabilă a județului, infrastructura de transport fiind considerată una din componentele de bază care duce la atingerea acestuia. Consiliul Județean Sibiu este responsabil de dezvoltarea drumurilor județene avute în administrare şi alocă o importantă parte din buget în această direcție. Astfel, obiectivul de dezvoltare a infrastructurii rutiere în acest caz, va fi atins prin acțiuni concrete precum modernizare, refacere şi reabilitare de drumuri județene, poduri şi podețe, întreținere şi reparații constante ale celor existente şi construire a unor noi tronsoane, refacerea porților de intrare în județ, eventual şi reclasificarea la nivel de drum județean (DJ) a unor drumuri comunale (DC) importante. De asemenea se vor căuta soluții şi pentru reabilitarea, refacerea şi modernizarea DC, în colaborare cu acele consilii locale din județ care vor solicita sprijinul C.J.S..

În vederea prioritizării DJ care necesită alocarea de resurse financiare şi a întocmirii unui plan de investiții pentru DJ pentru perioada 2010-2020, precum şi pentru analiza altor date specifice, Consiliul Județean Sibiu a solicitat realizarea unui Masterplan în domeniul infrastructurii rutiere, finalizat la sfârşitul anului 2009. Acesta face parte din bibliografia prezentei Strategii şi poate fi consultat pentru informații generale, precum şi tehnice/de specialitate mai detaliate. S-a stabilit o ordine de prioritate a investițiilor în infrastructura rutieră şi s-a avut în vedere eficiența investirii fondurilor. Totodată, s-a analizat şi starea

tehnică a drumurilor comunale (DC) din județul Sibiu, s-au stabilit nevoile de investiții pentru modernizarea DC şi s-a propus o ordine de prioritate pentru acestea. Pornindu-se de la analiza situației actuale în domeniul infrastructurii rutiere şi identificând obiectivele generale şi specifice cât şi resursele existente, s-a elaborat o planificare a investițiilor şi o prioritizare a acestora în condiții de eficiență. S-au stabilit proceduri de monitorizare şi evaluare a implementării Planului de măsuri pentru 2013 - 2016 în contextul dezvoltării durabile. Obiectivele propuse sunt în concordanță cu obiectivele generale ale strategiei naționale în domeniul infrastructurii de transport, strategie elaborată prin urmărirea tendințelor şi direcțiilor stabilite de Uniunea Europeană, cât şi cu obiectivele generale regăsite în documentele esențiale programatice din domeniu şi anume Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, Programul Operațional Sectorial - Transport, Programul Operațional Regional 2007-2013, Programul Operațional Sectorial - Mediu, Planul de Dezvoltare Regională Regiunea Centru, ş.a.

Strategia guvernamentală de dezvoltare din domeniul infrastructurii rutiere şi implicațiile ei asupra județului Sibiu

Dezvoltarea infrastructurii rutiere a Consiliului Județean Sibiu nu poate fi separată de cadrul dezvoltării infrastructurii naționale (respectiv autostrăzile, drumurile europene, naționale şi exprese din administrarea Ministerului Transportului). De aceea, în cele ce urmează sunt prezentate şi direcțiile de dezvoltare a infrastructurii rutiere naționale, care are implicații directe şi majore asupra infrastructurii județene. Guvernul român prin Compania Națională de Autostrăzi şi Drumuri Naționale are în derulare proiecte de realizare de autostrăzi, drumuri exprese şi reabilitări de drumuri naționale după cum urmează (termenele de finalizare sunt incerte):

- Autostrada Bucureşti-Braşov-Făgăraş-Brădeni-Hoghilag-Sighişoara-Cluj-Borş (BH), denumită şi „Autostrada Transilvania”, va trece prin nord-estul județului, pe o porțiune mică în zona Brădeni – Hoghilag (posibil vor exista două noduri rutiere corespunzătoare celor două zone); lucrarea se estimează a fi finalizată până la sfârşitul lui 2013. Această autostradă nu are un impact direct foarte mare asupra județului în ansamblu, străbătându-l doar pe un tronson restrâns. Pentru zona de nord a Sibiului (Mediaş-Dumbrăveni), autostrada este totuşi de o utilitate evidentă. Se estimează o creştere etapizata cu circa 10-15% a traficului pe DJ106 şi DJ142E, din momentul finalizării modernizării prognozate, până în 2025-2030 pentru traficul din nord-estul județului Sibiu dintre municipiul Sibiu şi oraşul Agnita. Un impact pozitiv în sensul creşterii traficului este estimat şi asupra DJ104D, DC27 şi DC28, drumuri aflate în zona de influență a Autostrăzii Transilvania, dar creşterea de trafic este mult mai redusă, fiind un trafic local şi nu un trafic de tranzit. Totuşi impactul indirect este mai semnificativ, această rută nouă aducând avantajul conectării județului Sibiu de nordul țării pe o rută directă.
- Autostrada Nădlac-Arad-Timişoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Piteşti, aflată pe Coridorul IV Paneuropean traveresează județul Sibiu pe un traseu relativ paralel cu DN1 până la Veştem şi cu DN7 de la Veştem până la granița de sud a județului spre Râmnicu Vâlcea. Aceasta va avea un impact deosebit asupra drumurilor județene şi comunale din zona de influență, în special cele din zona de sud, sud-vest a județului (DJ 105G,106, 106C, 106D, 106E, 106R, 143B, DC 56, 57, 61-68, 71, 72, 73 ş.a.), traficul estimat atras fiind de circa 15% până în 2025. Pe aceasta autostrada se vor crea fluxuri mari de trafic în tranzit, cu impact asupra creşterii traficului (trafic derivat) pe DJ şi DC menționate mai sus, ceea ce va conduce la reducerea duratei transportului călătorilor şi mărfurilor, reducerea numărului de accidente (după modernizare), cât şi reducerea costurilor de exploatare a vehiculelor utilizatorilor infrastructurii. Majoritatea

drumurilor județene şi comunale din zona de influență a Autostrăzii Nădlac-Arad-Timişoara-Sibiu-Piteşti-Bucureşti-Constanța, pe teritoriul (zona) județului Sibiu sunt drumuri care asigură accesibilitatea şi legăturile între localitățile din zonă şi mai puțin drumuri care reduc distantele de transport sau de tranzit, astfel ca impactul estimat cel mai important va fi în general asupra dezvoltării socio-economice şi a turismului, mai ales că deservesc zone importante cu potențial turistic natural şi antropic. De menționat este şi faptul că încă nu sunt cunoscute cu exactitate punctele de legătură, nodurile acestor infrastructuri cu rețeaua de drumuri județene, fapt ce îngreunează estimările privind impactul previzionat asupra traficului şi beneficiilor socio-economice şi de mediu din zonele de influență.

- Drumul Expres Sibiu-Făgăraş va realiza o a treia legătură rapidă între Coridorul de Transport Pan-European nr. IV (tronson Arad - Sibiu) şi Autostrada Transilvania şi o legătură vest-est în centrul țării. În momentul de față, realizarea acestui proiect nu are cunoscut termenul de realizare.
- Reabilitare de drumuri naționale: Pentru menținerea viabilității rețelei rutiere, CNADN derulează, ca parte a strategiei sale pe termen lung, un program de reabilitare a drumurilor. Acesta vizează cu prioritate infrastructura cuprinsă în rețeaua Trans-Europeană de Transport (TEN). Programul de reabilitare a drumurilor naționale a început în anul 1994, fiind eşalonat în 15 etape, astfel încât până în anul 2014 să fie reabilitați 11.300 km. Pentru județul nostru sunt prevăzute următoarele etape:
    - etapa a V-a - DN 1 tronson Braşov – Sibiu
    - etapa a IX-a - DN 14 tronson Sibiu – Sighişoara
    - etapa a X-a - DN 14 B tronson Teiuş – Copşa Mică
    - etapa a XI-a - DN 14 A tronson Mediaş – Iernut.

  În prezent sunt în desfăşurare etapele IV, V şi VI ale programului de reabilitare, tronsonul Sibiu-Braşov fiind aproape în întregime finalizat.
- Realizarea centurii ocolitoare a municipiului Sibiu (finalizată în 2011), proiect guvernamental, cu importanță deosebită pentru traficul din municipiul Sibiu, unde acesta a fost substanțial simplificat.

În contextul finalizării tronsonului 1B Făgăraş-Sighişoara (52 km) din Autostrada Braşov - Cluj – Borş (**Proiectul "Autostrada Transilvania"), prevăzut a se realiza în perioada** până în 2013, aceasta va intersecta DJ 106 (Sibiu – Nocrich – Alțîna – Bîrghiş – Agnita – Brădeni - limita județ Mureş) în zona Brădeni - Netuş. Din acest motiv, drumul DJ106 va deveni cel mai scurt drum de acces din Autostrada Transilvania în jumătatea de sud a județului Sibiu. În aceste condiții este de anticipat o intensificare a traficului pe acest drum, cu impact negativ asupra populației din localitățile străbătute. Din acest motiv masterplanul propune luarea în considerare a variantei de **creştere a importantei drumului comunal DC35, prin reclasarea acestui drum la rangul de drum județean**, reabilitarea acestuia pentru a prelua traficul pe drumul DJ106, devenind o ramură a acestuia.

În concluzia acestui subcapitol, se poate afirma că Programul de investiții a CNADNR a modificat şi va modifica structura infrastructurii rutiere, producând o reorientare a fluxurilor de circulație în rețea. Prin poziția lor față de județul Sibiu, investițiile pot influența direct sau indirect fluxurile de circulație. În județul Sibiu rețeaua de drumuri naționale în lungime totală de 257 km este integral modernizată şi reabilitată, drumurile fiind situate în clasele tehnice III şi IV iar starea tehnică este considerată bună. Importanța drumurilor naționale de pe teritoriul județului Sibiu (DN 1, DN 7, DN 7C, DN 14, DN 14A şi DN 14B) integral reabilitate cât şi a celorlalte infrastructuri rutiere ce vor fi construite (Autostrada Transilvania, Autostrada Nădlac-Arad-Timişoara-Lugoj-Deva-Sibiu-Piteşti-Bucureşti-Constanța situată pe Coridorul IV Paneuropean terestru şi Drumul expres Sibiu-

Făgăraș) vor contribui la creșterea importanței unor drumuri județene și comunale din zona de influență.

Strategia județeană de dezvoltare din domeniul infrastructurii rutiere

Consiliul Județean Sibiu are în administrare drumurile județene care se întind pe întreaga suprafață a județului. Activitățile principale care fac obiectul Strategiei de dezvoltare a C.J. Sibiu pentru perioada 2012-2020 sunt următoarele:

- modernizare și reabilitare de DJ și poduri;
- întreținere și reparații curente ale DJ și podurilor aferente;
- modernizare și reabilitare de DC și podețe;
- reabilitare și modernizarea porților de intrare în județ;
- construire a unor noi tronsoane, respectiv reclasificare la nivel de drum județean a unor drumuri comunale importante.

Pentru înfăptuirea strategiei de dezvoltare, C.J. Sibiu beneficiază de un buget propriu limitat în comparație cu necesarul de resurse financiare. De aceea, pentru realizarea proiectelor mari de infrastructură este dependent de atragerea surselor financiare nerambursabile. Principala sursă de acest gen este Programul Operațional Regional, mai exact Axa prioritară 2 „Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale". Până în anul 2013, aceste fonduri au fost epuizate, iar sumele alocate pentru următoarea perioada nu au fost stabilite încă, astfel că pentru anii 2014-2020, Consiliul Județean Sibiu stabilește o listă de proiecte în domeniul infrastructurii rutiere, în funcție de priorități și vor fi realizate acele proiecte prioritare pentru care vor putea fi atrase resursele financiare necesare.

Cu finanțare din POR au fost executate și finalizate lucrări de modernizare și reabilitare pentru:

1. **DJ106 Sibiu - Agnita**: acest proiect a fost implementat începând cu sfârșitul anului 2008, finalizându-se în iunie 2012; răspunde necesității de creștere a accesibilității pe direcția E-V a județului. Valoarea totală a proiectului a fost de 59.224.994 lei, cofinanțarea din partea C.J. Sibiu ridicându-se la 993.692 lei (echivalentul a 2% din valoarea eligibilă, conform procedurilor POR).
2. **DJ 106 E Jina - Șugag**: proiectul de 22.126.185 lei a fost finanțat prin POR, cu durata de realizare 2009-2012. C.J. Sibiu a contribuit cu 356.596 lei și a recepționat drumul în noiembrie 2012.
3. **DJ 106 D Răşinari - Poplaca - Orlat: v**aloarea sa a fost de 16.885.069 lei, contribuția C.J. Sibiu ridicându-se la 283.782 lei. A fost finalizat în octombrie 2012.
4. **DJ 105 G Sadu - Râu Sadului - Sădurel**: pentru acest proiect contractul de finanțare a fost semnat în februarie 2010. Valoarea sa este de 45.947.934,20 lei (C.J. Sibiu îi revin 886.574 lei pentru partea sa de cofinanțare plus cheltuieli neeligibile). Termenul de finalizare este 04.06.2013.

De asemenea, în 2012 s-au realizat din fonduri proprii următoarele lucrări:

- Executie Pod Roandola pe DJ 143, în curs de finalizare, km 7+867
- Executie Pod la Iacobeni pe DJ 143 A, în curs de finalizare, km 21+700
- Modernizare DJ 105 D Cârța – Săsăuș, km 3+600-5+500; 6+300-14+300
- Pod pe DJ 105 P Arpașu de Sus, km 7+450

Prioritățile Consiliului Județean Sibiu până în 2020 sunt în momentul de față clar definite. Acestea sunt următoarele:

A. Din fonduri europene nerambursabile sau alte fonduri atrase:

1. **Modernizare DJ 142 E Dîrlos - Hoghilag**: fiind evaluat la finele lui 2009 și în lista de rezerva în cazul unor noi sume disponibile prin POR până în 2013. Costul proiectului e

de 27.573.210 lei, iar județului Sibiu îi revin 534.635,36 lei de cofinanțare. Dacă nu se va putea finanța până în 2013 va intra ca prioritate pe următoarea perioadă de finanțare europeană 2014 – 2020.

2. **Modernizarea DJ 106 E Cristian - Jina**: evaluat la finele lui 2009 şi în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR – ceea ce este puțin probabil. Valoare 99.179.862,69 lei, cofinanțare C.J. Sibiu 1.974.709 lei. Se va redepune pentru următoarea perioadă de finanțare europeană 2014 – 2020.
3. **Modernizarea DJ Slimnic - Ocna Sibiului - intersecție DN 1**: evaluat şi el la finele lui 2009 şi în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR – ceea ce este puțin probabil. Valoare 34.021.478,24 lei, cofinanțare C.J. Sibiu 680.429,56 lei. Se va redepune pentru următoarea perioadă de finanțare europeană 2014 – 2020.
4. Modernizare DJ 106: Agnita –Limita jud. Mureş - costul estimativ al proiectului este de 42.392,80 mii lei
5. **Modernizare DJ 141 Mediaş - Birghiş** km 0+000-28+693, în valoare de 35.000.000 lei.
6. **Modernizare (reabilitare) DJ 106B Ocna Sibiului - Țapu (DN 14B)** km 18+800-42+395,în valoare de 30.031.000 lei.
7. **Modernizare (reabilitatre) DJ 141A Şeica Mare –Vecerd-Int.DJ 106**, km. 0+000 – 32+875 în valoare de 127.872.860 lei.
8. **Modernizare (reabilitare) DJ 107B lim. Jud.Alba-Păuca-Alamor-Slimnic** în valoare de 47.766.560 lei.
9. **Modernizare DJ 105A int. DJ 106-Marpod-Ilimbav-Săsăuş-Şomartin-Bruiu-lim.jud. Braşov** - costul estimativ al proiectului este de 55.998,70 mii lei
10. **Modernizare DJ 105 lim.jud.Braşov-Merghindeal-Dealu Frumos-Agnita** - Costul estimativ al proiectului este de 21.513,70 mii lei.
11. **Modernizare DJ 143 B Sibiu** – Rusciori – Mag – Amnaş – Apoldu de Jos - Costul estimativ al proiectului este de 60.851,30 mii lei.

B. Din fonduri proprii ale Consiliului Județean Sibiu:

Lucrări în continuare:

1. **Modernizare DJ 141B Richiş-intersecție DJ 141** km 15+000-18+860, inclusiv lărgire pod Richiş – în curs de execuție.
2. Modernizare DJ 104G – Săcădate-Nou km 0+000-18+860, inclusiv poduri şi podețe, în curs de execuție.
3. Modernizare DJ 106J intersecție DJ 106A-Gura Râului km 0+000-4+590, în curs de execuție
4. Modernizare DJ 106A – Răşinari - zona pavată km 10+750-12+169 – în curs de realizare
5. Executie pod pe DJ 141 la Moşna şi Nemşa, în curs de realizare
6. Execuție pod pe DJ 105 D la Nou Român, în curs de execuție

Lucrări noi:

7. Modernizare DJ 106G Poiana Sibiului- Dobarca km 0+000-8+415, începere execuție în 2013
8. Modernizare DJ 142J Seica Mare- Seica Mica km 0+000-7+855 , începere execuție în 2013
9. Modernizare int. DJ 105G –CHE Racovita 0+000-1+800, începere execuție în 2013
10. Pod SADU – începere din 2013
11. Modernizare DJ 142 B Blajel-Bazna-Boian-lim.jud. Alba; între Boian şi lim. Jud. Alba începere execuție în 2013 (km 0+000-11+612)
12. Modernizare DJ 142 F Ațel – Richiş DJ 141 B km 3+020-12+600
13. **Modernizare DJ 143 A Ruja – Nou Săsesc – Laslea km 1+400-30+000**

14. Modernizare DN 1 - DJ 105 J – Porumbacu de Jos – Glăjărie km 3+852-13+672
15. Modernizare DN 1 – DJ 104 F – Săcădate – Nou Român km 0+000-26+380 (SF)
16. Modernizare DJ 143 lim. Mureş – Iacobeni km 17+710-30+000
17. Modernizare DJ 105 F Avrig – Poiana Neamțului km 1+540-14+350
18. Modernizare DJ 142 G Motiş – Mihăileni km 10+680-23+550
19. Modernizare DJ 142 A lim. Județ Mureş – Curciu km 12+100-16+000
20. Modernizare DJ 141 C lim. Județ Alba – Broşteni – Bogatu – Int. DJ 107 B km 13+000-23+500
21. Modernizare DJ 141 D lim. Județ Alba – Presaca km 12+400-15+750
22. Modernizare DJ 151B lim. Județ Mureş – Int. DJ 142 C km 30+922-35+602
23. Modernizare DJ 104 D lim. Județ Braşov – Retiş – Brădeni km 27+400-35+950
24. Modernizare DJ 105 K Dealu frumos – Săraturi km 0+000-2+500
25. Modernizare DJ 106 T Ocna Sibiului – Topârcea – Ludoş km 0+000-15+331
26. Modernizare DJ106 N Păltiniş – Rozdeşti – Ştefleşti - Valea Frumoasei - DN67C km 0+000-34+500
27. Modernizare DJ106 P Sădurel - Rozdeşti km 0+000-16+000
28. Modernizare DJ105 G Sădurel – lim. Județ Vâlcea km 41-425-56+700.

Tot din bugetul propriu Consiliului Județean Sibiu, şi-a propus realizezarea următoarelor investiții în drumurile comunale, începând cu anul 2013 şi până în anul 2016:

1. DC Retiş-Țeline, cu o lungime de 6,625 km,începe execuție în anul 2013,
2. DC 28 Netuş-Noistat-Movile, 5,100 km, începe execuția în anul 2013,
3. DC 29 –DJ 106 Stejărişu, cu o lungime de 3,670, execuția începe în anul 2013,
4. DC 38Vard-Veseud,în lungime de 3,500, începe execuția în anul 2013,
5. DC 32 Bârghiş-Apos, cu o lungime totală 5,560km, execuția începe în anul 2013,
6. DC 33 Ighiş-Zlagna, cu o lungime de 9,250 km, începe execuția în anul 2013
7. DC 12-DJ 141 Alma Vii, cu o lungime de 3,500 km, execuția începe în anul 2013
8. DC 42 Bruiu –Gherdeal , de 3,391 km, execuția începe în anul 2013
9. DC 25, DC 26- Laslea-Floreşti, cu o lungime de 5,400 km, execuția începe în anul 2014,
10. DC 24 Biertan-Vlachid-Hoghilag-Prod, lungime drum : 13,405, cu începere execuție în anul 2014
11. DC 70 Lim.Jud.Mureş –Int.DJ142C, lungimea totală 2,000 km, începe execuția în anul 2014,
12. DC 22, DCV 21 –Dupuş-Biertan, cu o lungime de 7,425, execuția începe în anul 2014,
13. DC 14, DN14-Buzd, lungime drum de 4,450 km, execuția începe în anul 2014,
14. DC 17, DJ 142 A-Păucea Româneşti cu o lungime de 9,053 km, execuția începe în anul 2014,
15. DC 78 Micăsasa –Chesler, cu lungime de 11,530 km, execuția începe în anul 2014,
16. DC 6 Agârbiciu-Țoala în lungime de 9,490 km, execuția începe în anul 2014,
17. DCV 5 Şeica Mare-Petiş, cu o lungime de 11,000 km, execuția începe în anul 2014,
18. DC 4, DJ141 A Stenea, cu o lungime de 2,000 km, execuția începe în anul 2014.
19. DC 3 Ruşi –Veseud, cu o lungime de 4,450 km, execuția începe în anul 2014,
20. DC 37 Dj 141 A –Salcău, cu o lungime de 2,150 km , execuția începe în anul 2014,
21. Dc 5 A Merghindeal –Buia, cu o lungime de 9,490 km, execuția începe în anul 2015,
22. Dc 34, DJ 106 Benești, cu o lungime de 7,375 km, începe execuția în anul 2015,
23. DC 35 Nocrich –DJ 106, cu o lungime de 13,984, începe execuția în anul 2015,
24. DC 39 Nocrich-Ghijasa de Jos cu o lungime de 7,468 km, începe execuția în anul 2015,

25. Dc 44 Dj 106 Fofeldea , lungimea drumului : 5,100 km, execuția începe în anul 2015,
26. DC 46 Nou Român –Poienița cu o lungime de 2,415 km, începe execuția 2015,
27. DC 48 Arpaşu de Jos –Cârțișoara cu o lungime de 6,690 km, începe execuția în anul 2015,
28. DC 47 Arpaşu de Sus – Fata Pădurii , cu o lungime a drumului de 5,770 km, execuția începe în anul 2015,
29. DC 58 Racovița –Sebeşu de Sus –Racovița, cu o lungime de 6,130 km, execuția începe în anul 2016,
30. DC 60, Dc 59 Turnu Roşu, cu o lungime de 4,000 km, execuția începe în anul 2016,
31. DC 63 DJ 106C –Tocile, cu o lungime de 2,200 km, începe execuția în anul 2016,
32. DC 73 Lazăr –Lotrioara-Valea Lotrioarei, cu o lungime de 22,700 km, începe lucrarea în anul 2016,
33. DC 68 Sibiel –Crinț, cu o lungime de 7,600 km, începe execuția în anul 2016,
34. DC 66 Sălişte –Crinț, cu o lungime de 17,650 km, începe execuția în anul 2016,
35. DC1 Şura Mare –Hamba, cu o lungime de 2,120 km, începe execuția în anul 2016,
36. DC2 Slimnic –Pădureni , cu o lungime de 4,735 km, începe execuția în anul 2016,
37. DC 67 Sălişte –DN1-Int. 107B, cu o lungime de 18,350 km, începe execuția în anul 2016,
38. DC 72 Apoldu de Sus –Apoldu de Jos –Sângătin cu o lungimde de 9,000 km, începe execuția în anul 2016,
39. DC 72A Dobârca – Lim.jud. Alba cu o lungime de 2,900 km, execuția începe în anul 2016
40. DC Prislop-Trăinei, cu o lungime de 5,350 km, execuția începe în anul 2016.

C. Din fonduri guvernamentale prin H.G. nr. 577/1997

1. Modernizare DJ 105D-DN1 - Cârța - Nou Român - Chirpăr – Agnita, tronsonul Săsăuş – Agnita (km 13+085-29+213, inclusiv poduri şi podețe) începere execuție în 2013.
2. Modernizare DJ 105P - limita Braşov-Arpaşu de Sus-Cârțișoara km 3+800-11+200, cu începere execuție în 2013.

Costurile de modernizare ale drumurilor județene şi comunale s-au evaluat considerându-se valorile medii de 36 Euro / m^2 fără TVA (4,2 Lei / Euro) pentru drumurile județene şi 21 Euro / m^2 fără TVA (4,2 lei / Euro) pentru drumuri comunale, cât şi utilizând parametrii reglementați de normative (OMT 43/1997) de minim 7 m lățime pentru DJ între localități (în localități lățimea drumului utilizată a fost cea maxima posibila funcție de dispunerea proprietăților adiacente drumului pentru evitarea costurilor suplimentare cu exproprierea, pentru despăgubirea proprietarilor) şi de minim 5-5,5 m pentru drumuri comunale.

În afară de investițiile în proiecte de modernizare, Consiliul Județean Sibiu alocă importante sume din buget pentru întreținerea şi reparațiile drumurilor avute în administrare (aproximativ 87-90% din totalul bugetului anual pentru infrastructură rutieră). Următoarele tabele prezintă destinațiile bugetului estimativ al C.J. Sibiu, în domeniul infrastructurii rutiere, pentru perioada 2013-2016, respectiv 2017-2020, conform masterplanului:

Pentru a vedea valorile estimative de modernizare a fiecărui DJ şi DC, precum şi prioritizarea DC în funcție de importanță şi defalcarea pe ani a resurselor financiare necesare pentru modernizarea drumurilor, pentru perioada 2010-2020 şi alte detalii legate de buget şi priorități, se va consulta Masterplanul în domeniul infrastructurii rutiere (Cap. 5).

De asemenea, masterplanul mai prezintă, printre altele, o analiză a stării tehnice a DJ şi DC şi a podurilor aferente, o previzionare a impactului asupra rețelelor de DJ şi DC a viitoarelor autostrăzi care vor străbate Sibiul, o prognoză de trafic pentru 2010-2025, o

evaluare detaliată a importanței DJ şi DC în funcție de diverşi factori, o analiză a impactului proiectelor propuse asupra mediului înconjurător, cel social, cel economic şi asupra turismului, precum şi o procedură de monitorizare şi evaluare a implementării masterplanului.

În încheierea acestui capitol trebuie menționat că implementarea proiectelor de modernizare în domeniul infrastructurii rutiere va ține cont de normele impuse de protecție a mediului, patrimoniului cultural şi a ariilor protejate. Prin dezvoltarea infrastructurii rutiere se vor obține, de asemenea, importante beneficii socio-economice, de mediu şi efecte pozitive asupra dezvoltării turismului, mai greu de cuantificat în valori absolute. Dezvoltarea, modernizarea şi extinderea drumurilor din județ vor duce la o dezvoltare economico-socială a Sibiului în ansamblu, la o creştere a veniturilor populației şi a nivelului de trai şi calității vieții. Alte beneficii sunt:

- angajarea de noi resurse umane (reducere şomaj) şi creşterea ratei ocupaționale în județul Sibiu;
- asigurarea accesibilității şi mobilității sporite a mărfurilor şi călătorilor;
- fluidizarea traficului;
- reducerea timpului de deplasare, a combustibilului folosit şi a uzurii mijloacelor de transport;
- reducerea numărului de accidente;
- reducerea disparităților între diferite zone ale județului;
- asigurarea unor legături mai eficiente a drumurilor locale cu cele naționale şi autostrăzile regionale;
- atragerea de noi investitori şi investiții;
- creşterea competitivității economice şi dezvoltarea economică bazată pe cunoaştere;
- cunoaşterea mai bună a patrimoniului cultural şi turistic al tuturor zonelor județului;
- atragerea de noi turişti;
- mai buna cunoaştere şi punere în evidență a obiceiurilor şi tradițiilor locale județene, respectiv de valorificarea diversității culturale sibiene, ş.a.

Tot la acest capitol precizăm că la începutul anului 2010 s-a finalizat un „Studiu privind eficientizarea serviciilor de întreținere şi modernizare a drumurilor județene din județul Sibiu", în care se analizează şi propun modalități de organizare, funcționare şi eficientizare a S.C. Drumuri şi Poduri Sibiu S.A., societate care în prezent are ca unic acționar C.J.S. În această lucrare se analizează (pe baza a diferitelor studii şi comparații cu alte județe) modalitățile privind funcționarea societății pe viitor, propunerea principală axându-se pe ideea menținerii acesteia în structura actuală. Pentru detalii se poate consulta studiul menționat.

Transportul aerian – obiective pentru viitor

Ca parte a obiectivului general al Strategiei ce constituie dezvoltarea durabilă a județului,considerăm că infrastructura de transport aerian este de asemenea una din componentele de bază care duce la atingerea acestuia. Este necesară continuarea dezvoltării infrastructurii aeroportuare şi alocarea de surse importante din buget în această direcție.

În completarea proiectului de investiții „Extindere şi modernizare Aeroport Sibiu" implementat în perioada 2006-2009, obiectivul de dezvoltare al infrastructurii aeroportuare în perioada 2012-2020, va fi atins prin acțiuni precum:

-achiziția de echipamente necesare pentru controlul de securitate al pasagerilor şi bagajelor conform standardelor actuale în domeniu,

-crearea componentei de cargo care să satisfacă cerințele transportului de marfă pe distanțe mari în timp foarte scurt indiferent de condițiile meteo de la sol, poziția aeroportului permitând explorarea potențialului acestei componente;

-extinderea spațiilor pentru dezvoltarea segmentului non – aviation;
-implementarea sistemului CUTE de procesare & check-in pasageri / bagaje;
-diverse dotări independente;
-sisteme informatice de gestiune economică şi elaborare analize şi proiecții financiare si de trafic;
-lucrări de extindere şi modernizare a suprafețelor de mişcare şi echipamente aferente şi infrastructura aeroportuară specifică siguranței :

- trecere de la PDA Cat I la Cat II direcția „09”
- trecere de la PDA Cat.II la Cat III directia „27”
- executare balizaj pe calea de rulare „November”
- amenajare acostament PDA
- prelungire cale de rulare „November”
- cale de rulare terminal cargo
- extindere platformă veche
- lărgire cale de rulare Wiskey” de la 18 m la 25 m
- lărgire cale de rulare „November” de la 18 m la 25 m
- depozit carburanți aviație.

Pentru lucrările de extindere şi modernizare a suprafețelor de miscare şi echipamente aferente şi infrastructura aeroportuară specifică siguranței se vor depune proiecte propuse a fi finanțate din fonduri europene.
Dezvoltarea economică a județului şi a zonei deservite de aeroport, investițiile realizate şi programate împreună cu o politică comercială susținută care să ducă la extinderea segmentului low-cost şi lansarea de noi destinații sunt premisele care vor asigura dezvoltarea traficului pe aeroport ceea ce va genera câştiguri pentru aeroport, dar mult mai importante pentru județ:
- creşterea investițiilor străine pe plan local;
- dezvoltarea mediului de afaceri;
- valorificarea şi facilitarea potențialului turistic şi cultural;
- valorificarea poziției geografice extrem de favorabilă a județului şi accesul direct la căile de comunicație terestre şi feroviare;
- corelarea cu alte investiții din județele limitrofe sau din regiune;
- asigurarea accesibilității la transportul aerian pentru toate segmentele populației județului;
- sporirea locurilor de muncă etc.

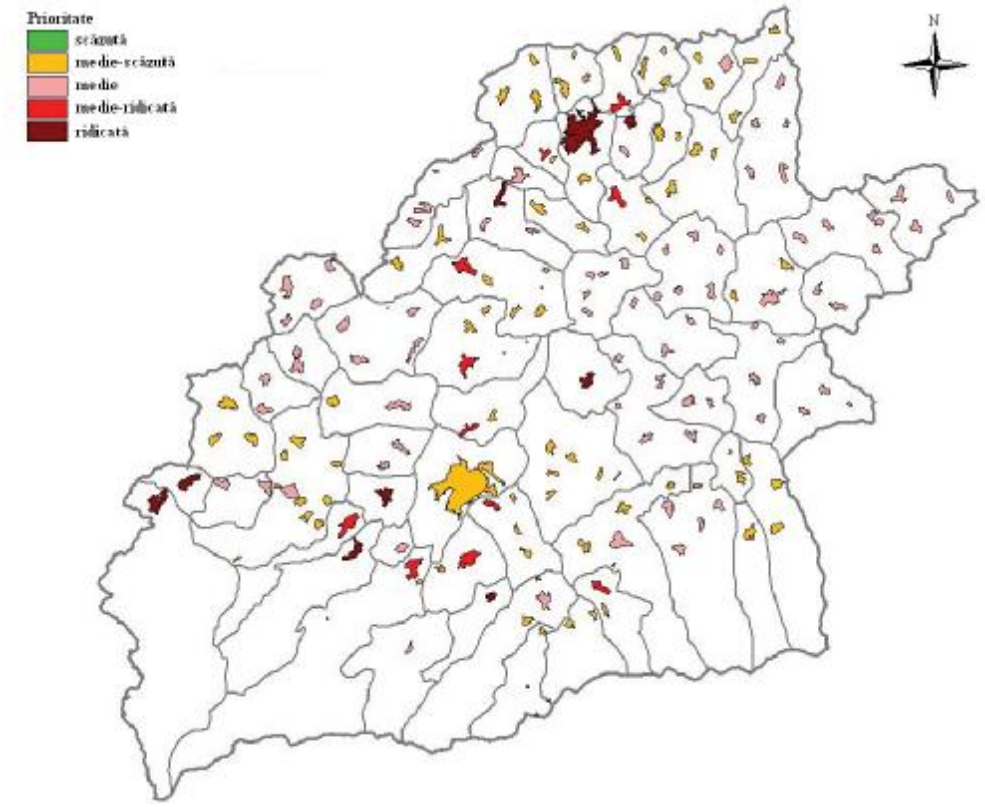
III.1.2. Infrastructura tehnico-edilitară şi serviciile publice

III.1.2.1. Infrastructura de apă şi apă uzată

La nivelul județului Sibiu există doi operatori regionali atestați, S.C. Apă Canal S.A. Sibiu pe zona de sud şi S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A. Mediaş pentru zona de nord a județului.

În Masterplanul privind Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu a fost dezvoltată o matrice care ia în considerație mai mulți parametrii grupați în două categorii: sănătatea umană şi poluarea mediului. Prioritatea localităților este stabilită în funcție de numărul locuitorilor, cele mai mari fiind mai importante, şi de greutatea fiecărui parametru. Analiza a fost făcută cu tehnicile GIS, rezultatul identificând cele mai relevante localități din județul Sibiu în care trebuie să aibă loc investiții pentru cele două sectoare.

Identificarea localităților prioritare

Masterplan privind Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu - 2006

Infrastructura de alimentare cu apă

Obiective

Prin derogare de la dispozițiile articolelor 5 alineatul 2 şi 8, precum şi ale anexei I părțile B şi C la Directiva 98/83/CE, valorile stabilite pentru următorii parametri nu se aplică în întregime pe teritoriul României (implicit în județul Sibiu) în condițiile stabilite mai jos:

- Până la 31.12.2010, pentru oxidabilitate în aglomerările urbane cu mai puțin de 10.000 locuitori;
- Până la 31.12.2010, pentru oxidabilitate şi turbiditate în aglomerările urbane cuprinzând între 10.000 şi 100.000 locuitori;
- Până la 31.12.2010, pentru oxidabilitate, amoniu, aluminiu, pesticide, fier şi mangan în aglomerările urbane cu peste 100.000 locuitori;
- Până la 31.12.2015, pentru amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu şi pesticide în aglomerările urbane cu mai puțin de 10.000 locuitori;
- Până la 31.12.2015, pentru amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide şi mangan în aglomerările între 10.000 şi 100.000 locuitori.

Planul de investiţii propus în *Masterplanul privind Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu* cuprinde următoarele măsuri pentru infrastructura de alimentare cu apă din zona menționată:

Ø Captarea apei

- reabilitarea prizei de râu pentru apa brută (rezervor de decantare şi priză de apă);
- înlocuirea conductelor principale de apă netratată;
- măsuri de control a prizelor ilegale de apă din colectorul principal Agnita (stația de tratare Laița/Bîlea - Agnita);
- reabilitarea prizei de apă din râul Bîlea;
- înlocuirea secțiunii din amonte a conductei principale de apă brută;
- înlocuirea conductei de oțel existente care trece pe sub râul Olt;
- înlocuirea secțiunii din aval a conductei principale de apă brută;
- robinete suplimentare pentru goliri şi aerisiri pe conducta principală de apă brută;
- echipament nou (8 pompe, cabluri şi panou electric, ş.a.);
- test de pompare pentru 8 puțuri;
- achiziționarea terenului în jurul puțurilor (2.400 m²/puț) pentru 8 puțuri;
- rețea de protecție în jurul puțurilor (50 m amonte, 20 m aval şi 20 m lateral);
- înlocuirea conductei principale de apă netratată;
- studiu de protecție a zonei.

Ø Tratarea apei

- Mediaş

- reabilitarea căminelor existente de apă tratată:

  Această măsură include instalarea unei aparaturi adecvate de măsură, atât la intrarea cât şi la ieşirea din stația de tratare. Instalarea apometrelor va ține seama de existența a două linii de tratare şi de necesitatea de a monitoriza debitele de apă transferate între cele două linii.

- reabilitarea prizei de apă şi a instalațiilor de pre-tratare - pentru linia 1 şi 2:

  Reabilitarea denisipatoarelor existente pe intrare, prin construirea unui nou sistem de pre-decantare şi prin construirea unei stații noi de pompare apă brută.

- upgradarea şi reabilitarea procesului de coagulare-floculare:

  Acesta include reabilitarea sistemului existent de coagulare, construirea a 2x2 noi camere pentru instalațiile de floculare şi reabilitarea rezervoarelor de sedimentare existente.

- reabilitarea procesului de filtrare:

  Această măsură urmăreşte reabilitarea filtrelor existente, incluzând înlocuirea nisipului de filtrare şi a echipamentului şi structurilor legate de aceasta, instalațiile de filtrare de pe intrare şi ieşire, sistemul de apă de spălare, robinetele pneumatice şi de reglare şi dulapul de comandă, înlocuirea pompelor de spălare, suflătoarelor şi compresoarelor plus accesoriile cum ar fi apometrele.

- montarea unor noi instalații de dozare:

  Clădirea existentă trebuie reabilitată urmând să fie instalat un echipament nou pentru preparare, dozare şi injecție chimicale.

- montarea noilor instalații de clorinare:

  Furnizarea instalațiilor de dozare clor, inclusiv toate accesoriile pentru dezinfectarea apei.

- automatizare - reglare - comandă la distanță a stației:

  Automatizarea – reglarea principalelor instalații de dozare, care vor fi automatizate în conformitate cu calitatea apei şi cantitățile cerute, a procesului de spălare care trebuie să respecte secvența standard, ş.a. Pasul următor va permite comanda la distanță a

întregului echipament şi înregistrarea tuturor datelor la nivel centralizat.

- reabilitarea stației de pompare:

  Reabilitarea şi modernizarea stației de pompare apă tratată inclusiv aparate de măsură.

- construirea instalațiilor de tratare nămol:

  Nămolul din pre-decantoare - decantoare şi sistemul de spălare trebuie tratat înainte de a fi trimis la sistemul de canalizare. În primul rând, decantoarele existente ale liniei 2 pot fi transformate şi reabilitate în paturi de uscare. Se propun instalații suplimentare de compactare a nămolului din decantoare.

- reabilitarea clădirii şi echipamentului:

  Reabilitarea instalațiilor existente care trebuie să fie în acord cu destinația clădirii şi cu condițiile specifice de lucru (fisuri, coroziune, ş.a.), inclusiv lucrări civile şi echipament hidraulic şi mecanic la care nu se referă alte măsuri.

- echipament de monitorizare şi laborator:

  Modernizarea laboratorului cu montarea instalațiilor pentru analize fizico-chimice. Pe termen mediu, se propune echipament portabil pentru urmărirea parametrilor de rețea, pentru a aborda un proces de tratare specific. Echipamentul de monitorizare va fi instalat pentru a permite urmărirea adecvată şi reglare - automatizare.

- construirea structurii complementare de pre-tratare:

  Soluția propusă aici consideră reabilitarea denisipatoarelor existente la intrare, construirea unui nou sistem de pre-decantare şi a unei noi stații de pompare apă brută.

- construirea unei noi stații de pompare apă brută:

  Construirea unei noi stații de pompare apă brută incluzând toate instalațiile electromecanice şi accesoriile.

- upgradarea şi reabilitarea procesului de coagulare-floculare:

  Aceasta include reabilitarea sistemelor existente de coagulare, construirea a 2x2 camere pentru instalațiile de floculare şi reabilitarea rezervoarelor existente de sedimentare.

- reabilitarea procesului de filtrare:

  Această măsură urmăreşte reabilitarea filtrelor existente, incluzând înlocuirea nisipului de filtrare şi a echipamentului şi structurilor legate de aceasta, instalațiile de filtrare de pe intrare şi ieşire, sistemul de apă de spălare, robinetele pneumatice şi de reglare şi dulapul de comandă, înlocuirea pompelor de spălare, suflătoarelor, compresoarelor şi accesoriile cum ar fi apometrele.

- montarea unor noi instalații de dozare:

  Clădirea existentă trebuie reabilitată. Va fi instalat echipament nou pentru preparare, dozare şi injecție chimicale.

- montarea noilor instalații de clorinare:

  Furnizarea instalațiilor de dozare clor, inclusiv toate accesoriile pentru dezinfectarea apei.

- automatizare - reglare - comanda la distanță a stației:

  Automatizarea – reglarea principalelor instalații de dozare, în conformitate cu calitatea apei şi cantitățile cerute, a procesului de spălare, ş.a. Pasul următor va permite comanda la distanță a întregului echipament şi înregistrarea tuturor datelor la nivel centralizat.

- reabilitarea stației de pompare:

  Reabilitarea şi modernizarea stației de pompare apă tratată inclusiv aparatele de măsura.

- construirea instalațiilor de tratare nămol:

  Nămolul din pre-decantoare - decantoare şi sistemul de spălare trebuie tratat înainte de a fi trimis la sistemul de canalizare. În primul rând, decantoarele existente ale liniei 2

pot fi transformate şi reabilitate în paturi de uscare. Pe termen lung, se propun instalații suplimentare de compactare a nămolului din decantoare.

- reabilitarea clădirii şi echipamentului:

  Reabilitarea instalațiilor existente care trebuie să fie în acord cu destinația clădirii şi cu condițiile specifice de lucru (fisuri, coroziune etc.), inclusiv lucrări civile şi echipament hidraulic şi mecanic la care nu se referă alte măsuri.

- echipament de monitorizare şi laborator:

  Modernizarea laboratorului cu montarea instalațiilor pentru analize fizico-chimice. Pe termen mediu, se propune echipament portabil pentru urmărirea parametrilor de rețea, pentru a aborda un proces de tratare specific, cum ar fi PAC. Echipamentul de monitorizare va fi instalat pentru a permite urmărire adecvată şi reglare-automatizare.

- Agnita

- instalarea căminelor pentru apometrele de apă netratată:

  Această măsură include instalarea noilor apometre pe intrarea stației de tratare.

- instalarea noilor cămine pentru apometrele de apă tratată:

  Această măsură include instalarea noilor apometre pe ieşirea stației de tratare.

- upgradarea şi reabilitarea procesului de coagulare-floculare:

  Aceasta include pe termen foarte scurt reabilitarea rezervoarelor de sedimentare existente pentru evitarea scăpărilor (rezervoare de beton) şi uşurarea funcționarii şi întreținerii (armături şi fitinguri).

- reabilitarea procesului de filtrare:

  Aceasta măsura urmăreşte reabilitarea filtrelor existente, a instalațiilor de filtrare de pe intrare şi ieşire, a sistemului de apă de spălare, a robinetelor pneumatice şi de reglare şi a dulapului de comandă, incluzând pe termen scurt înlocuirea pompelor de spălare, suflătoarelor şi compresoarelor plus accesoriile cum ar fi apometrele.

- montarea unor noi instalații de dozare:

  Clădirea existentă trebuie reabilitată. Rezervoarele de preparare existente vor fi reabilitate şi montate noi agitatoare şi pompe de dozare pentru injecția coagulantului în caz de turbiditate mare şi corecție pH. Va fi montat echipament nou pentru dezinfectarea apei, inclusiv dispozitive de siguranță.

- montarea noilor instalații de clorinare:

  Furnizarea instalațiilor de dozare clor, inclusiv toate accesoriile pentru dezinfectarea apei.

- reabilitarea clădirii şi echipamentului:

  Reabilitarea instalațiilor existente care trebuie să fie în acord cu destinația clădirii şi cu condițiile specifice de lucru (fisuri, coroziune etc.), inclusiv lucrări civile şi echipament hidraulic şi mecanic la care nu se referă alte măsuri.

- instalații de laborator:

  Modernizarea laboratorului cu instalații pentru analize fizico-chimice.

- construirea unei noi stații de tratare la intrare.

- Dumbrăveni

- instalarea căminelor pentru apometrele de apă netratată:

  Aceasta măsură include instalarea noilor apometre pe intrarea stației de tratare.

- instalarea noilor cămine pentru apometrele de apă tratată:

  Această măsură include instalarea noilor apometre pe ieşirea stației de tratare.

- construirea unei noi unități de filtrare:

  Această măsură urmăreşte construirea unui turn de aerisire urmat de o nouă stație de filtrare.

- montarea unor noi instalații de dozare:
  Aceasta include construirea unei noi clădiri cu echipament nou de preparare - dozare, inclusiv toate dispozitivele de siguranță.
- montarea noilor instalații de clorinare:
  Furnizarea instalațiilor de dozare clor, inclusiv toate accesoriile pentru dezinfectarea apei.
- automatizare - reglare - comandă la distanță a stației:
- construirea instalațiilor de tratare nămol:
  Pe termen scurt, se va ține seama de pierderi şi produsele secundare, deoarece vor fi folosite chimicale iar apa brută conține la rândul ei cantități importante de Fe şi Mn. Se recomandă paturi de uscare.
- reabilitarea clădirii şi echipamentului:
  Reabilitarea instalațiilor existente care trebuie să fie în acord cu destinația clădirii şi cu condițiile specifice de lucru (fisuri, coroziune etc.), inclusiv lucrări civile şi echipament hidraulic şi mecanic la care nu se referă alte măsuri.
- instalații de laborator:
  Modernizarea laboratorului cu instalații pentru analize fizico-chimice.

Ø Rețeaua de alimentare cu apă

- Mediaş

- înlocuirea rețelei primare şi secundare pentru îmbunătățirea eficienței hidraulice şi reducerea riscului sanitar;
- implementarea Inelului de nord pentru îmbunătățirea nivelului presiunii în partea de nord a Mediaşului şi asigurarea alimentării pentru Bazna şi Blăjel;
- implementarea Inelului de sud pentru extinderea serviciului de alimentare în zona de sud a Mediaşului şi îmbunătățirea nivelului presiunii în această zonă;
- procurarea apometrelor de rezervă (5%) pentru îmbunătățirea gestionării apometrelor la consumatorii casnici;
- sistem SCADA pentru monitorizarea rețelei pentru îmbunătățirea exploatării rețelei (presiune, debit, strategie pentru pierderi);
- înlocuirea principalelor armături de separare de pe colectorul principal al rețelei pentru îmbunătățirea abilității de exploatare a operatorului;
- reabilitarea rezervorului (rezervoarelor) pentru reducerea pierderilor din rezervor şi îmbunătățirea gestionării conținutului;
- noi branşamente pentru consumatorii casnici pentru îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă;
- noi branşamente pentru non-rezidențiali pentru îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă;
- noi apometre pe branşamentele existente pentru îmbunătățirea facturării şi balanțele financiare pentru instalațiile de apa, reducerea pierderii apei la consumatori şi sprijinirea strategiei de gospodărire a pierderilor;
- extinderea rețelei de distribuție apă în zona de nord Bazna şi Blăjel pentru alimentarea oraşelor din zonă, Bazna şi Blăjel, cu apă tratată de la Mediaş şi îmbunătățirea managementului în zona de nord-vest a Mediaşului (rezervor Gura Câmpului);
- extinderea rețelei de distribuție apă în zona de sud pentru alimentarea cartierelor Ighiş, Angaru de Sus şi cartierul de vest cu apa tratată de la Mediaş;
- extinderea rețelei de distribuție apă în municipiul Mediaş.

- Agnita

- înlocuirea unor secțiuni din rețeaua primară de distribuție pentru reducerea pierderilor de

apă tratată şi îmbunătățirea siguranței calității apei livrate la consumator;
- reabilitarea rezervorului pentru reducerea pierderilor din rezervor şi îmbunătățirea gestionării conținutului;
- reabilitarea stației de pompare pentru reducerea consumului de energie;
- procurarea apometrelor de rezervă (5%) pentru îmbunătățirea gestionării apometrelor la consumatorii casnici;
- înlocuirea principalelor armături de separare de pe colectorul principal al rețelei cu scopul îmbunătățirea abilității de exploatare a operatorului;
- reabilitarea rezervorului/rezervoarelor pentru reducerea pierderilor din rezervor şi îmbunătățirea gestionării conținutului;
- noi branşamente pentru consumatorii casnici pentru îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă în municipiul Agnita;
- noi branşamente pentru non-rezidențiali cu scopul îmbunătățirii serviciului de alimentare cu apă în municipiu;
- noi apometre pe branşamente existente cu scopul îmbunătățirii facturării şi balanțelor financiare pentru instalațiile de apă, reducerea pierderilor de apă la consumatori;
- extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă la Coveş;
- extinderea sistemului de alimentare cu apa potabila la Ruja;
- by-pass pentru stația existentă de tratare pentru alimentarea directă a rezervorului cu apă tratată (înlocuirea stației de tratare amonte de colectorul principal);
- conectarea noii stații de tratare la linia existentă pentru priza de apă pentru alimentarea oraşelor cu apă tratată de la noua stație separată de tratare;
- extinderea rețelei de distribuție apă Agnita;
- înlocuire conducte.

- Dumbrăveni

- înlocuirea rețelei primare de distribuție pe strada Cuza Vodă;
- înlocuirea rețelei primare şi secundare de distribuție pe strada Pandurilor;
- implementarea unor noi vane de separare în rețeaua de distribuție;
- evitarea opririi complete a alimentării în timpul intervențiilor tehnice şi reabilitarea rezervorului / rezervoarelor cu scopul reducerii pierderilor din rezervor şi îmbunătățirea gestionării conținutului;
- înlocuirea conductelor de distribuție (prioritate secundară) pentru reducerea pierderilor din rețeaua existentă;
- instalarea de robinete suplimentare de aerisire şi golire pe conducta principală de apă brută.
- procurarea apometrelor de rezervă (5%) pentru îmbunătățirea gestionării apometrelor la consumatorii casnici;
- noi branşamente pentru consumatorii casnici pentru îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă în centrul administrativ al oraşului;
- noi branşamente pentru non-rezidențiali pentru îmbunătățirea serviciului de alimentare cu apă în oraş;
- noi apometre pe branşamentele existente (în prezent fără contor) pentru îmbunătățirea facturării şi balanțelor financiare pentru instalațiile de apă, reducerea pierderilor de apă la consumatori;
- extinderea sistemului de distribuție la Ernea din noua stație de tratare (câmpul de puțuri) pentru alimentarea oraşului Ernea;
- extinderea sistemului de distribuție la Saroş pe Tîrnave din noua stație de tratare (câmpul de puțuri) pentru alimentarea oraşului Saroş pe Tîrnave;
- înlocuire conducte în municipiul Dumbrăveni.

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu

În acest Masterplan sunt prezentate următoarele investiții prioritare în ceea ce priveşte calitatea apei pentru consumul zilnic al populației, pentru care se au în vedere:

- sistemele existente de alimentare cu apă potabilă care din cauza sursei, lipsei tratamentului adecvat, calității slabe a apei, nu sunt conforme şi au un impact direct asupra sănătății populației;
- sistemele existente de alimentare cu apă potabilă care din cauza deficiențelor, sursei, facilităților de tratare sau pierderilor din rețea, nu pot furniza apa potabilă 24 h/zi;
- zonele urbane care nu beneficiază în prezent de o sursă acceptabilă de alimentare cu apă şi pot fi deservite de o sursă existentă;
- extinderea zonelor deservite de surse de apă conforme care le elimină pe cele sursele neconforme existente;
- comunități ce nu dispun de o sursă de apă potabilă acceptabilă şi care nu pot fi deservite din sursele existente;
- înlocuirea rețelelor, cu precădere a celor cu deficiențe, cu număr semnificativ de intervenții, cu întreruperi în alimentare, cu pierderi;
- înlocuirea țevilor din azbest din cadrul rețelelor.

Obiective pentru infrastructura de apă			
Perioada	**Sursa**	**Tratare**	**Rețea**
2008 – 2013	• Construcția unor noi facilități de captare cu priza de râu, acolo unde au nevoie urgentă de înlocuire; • Realizarea unor puțuri noi, în zone unde există lipsuri în alimentare sau fântânile existente trebuie înlocuite; • Reabilitarea surselor existente de apă subterană prin înlocuirea echipamentului electric şi mecanic.	• Reabilitarea şi extinderea facilităților de tratare existente acolo unde apa potabilă nu este în conformitate cu legislația; • Furnizarea de facilități adecvate de laborator pentru toate facilitățile de tratare; • Furnizarea de facilități suplimentare de tratare acolo unde apa subterană şi de suprafață nu este conformă cu legislația (de ex. eliminarea nitraților); • Înlocuirea echipamentelor mecano-electrice aflate în stare critică.	• Extinderea sau ranforsarea conductelor magistrale de apă potabilă pentru a furniza apa celor noi conectați; • Începerea construcției de rețele noi de apă pentru comunitățile neconectate în prezent; • Extinderea rețelei în zonele urbane pentru a realiza cel puțin o rată de conectare de 80%; • Începerea înlocuirii tronsoanelor cu probleme mari ale rețelei; • Începerea înlocuirii conductelor din azbociment; • Instalarea contoarelor de debit de masă în toate rețelele pentru a ajuta la reducerea pierderilor.
2014 – 2018	• Reabilitarea structurilor captărilor de râu existente; • Reabilitarea /reînnoirea frontului de captare pe baza programelor convenite; • Reabilitarea /înlocuirea conductelor de aducțiune apă brută; • Înlocuirea echipamentelor mecano-electrice de la fronturile de captare pe baza programului convenit.	• Construirea de facilități noi de tratare ca parte a unui program pe termen lung; • Reabilitarea facilităților existente care nu au fost incluse în programul anterior; • Dotarea tuturor stațiilor de tratare cu sisteme de recuperare a nămolului.	• Continuarea extinderii rețelei pentru a ajunge la o rată de acoperire de 100% în zonele urbane majore; • Continuarea extinderii rețelei pentru a ajunge la o rata de acoperire de 80% în zonele cu comunități mai mici; • Ranforsarea magistralelor pentru a asigura o alimentare adecvată cu apă acolo unde este necesar; • Finalizarea înlocuirii conductelor magistrale din azbociment; • Continuarea înlocuirii tronsoanelor defecte din rețea pe baza rezultatelor programului privind pierderile de apă; • Începerea elaborării unui model hidraulic al rețelei pentru a optimiza performanța rețelei.

Obiective pentru infrastructura de apă			
Perioada	**Sursa**	**Tratare**	**Rețea**
2019 – 2023	• Înlocuirea continuă a echipamentelor mecano-electrice de la fronturile de captare pentru a îmbunătăți eficiența energetică; • Reabilitare continuă a fronturilor de captare pe baza programului convenit.	• Înlocuirea părților majore ale echipamentelor mecano-electrice în conformitate cu programul convenit și pentru a economisi energia electrică; • Continuarea reabilitării facilităților existente; • Dotarea cu facilități suplimentare de tratare acolo unde calitatea apei nu este conformă.	• Continuarea înlocuirii tronsoanelor defecte din rețea; • Efectuarea schimbărilor necesare ale rețelei bazate pe rezultatele modelului hidraulic; • Extinderea rețelei atât cat este necesar în conformitate cu planul urbanistic; • Menținerea unei campanii proactive de control a pierderilor de apă.
2024 – 2028	• Reabilitarea componentelor majore structurale ale captărilor de apă de suprafață; • Înlocuirea sistemului SCADA pentru fronturile de captare.	• Reabilitarea componentelor structurale majore ale stațiilor de tratare; • Analiza nevoii de capacitate suplimentară de tratare în comparație cu schimbările survenite în profilul cererii.	• Continuarea înlocuirii rețelei pe baza rezultatelor campaniei de control al pierderilor; • Analiza rezultatelor modelului hidraulic.
2029 – 2038	• Întreținerea echipamentului pentru a se asigura faptul că nu există lipsuri în alimentare.	• Înlocuirea echipamentului și structurilor în conformitate cu programul convenit.	• Continuarea înlocuirii rețelei pe baza rezultatelor campaniei de control al pierderilor.

Masterplan privind alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

În zona tratată de Masterplan, localitățile au fost grupate pentru a fi deservite de aceeași sursă de apă, acolo unde este posibil, pentru a folosi mai bine sursele de apă existente, care sunt în general conforme, și stațiile de tratare. Pentru restul localităților, au fost identificate sursele de apă potabilă considerate a fi adecvate așa cum sunt definite de Directiva 98/83/CE. Cu toate acestea, nu au fost prevăzute investiții pentru șase localități (Albi și Pădureni - Slimnic, Crinț - Sălișteș, Lotrioara și Paltin - Boița, Sădinca - Loamneș) cu o populație sub pragul minim de 50 persoane specificat de Directivă. Au fost identificate cinci sisteme zonale de alimentare cu apă ce cuprind 56 de localități (58,33%) din totalul de 96 de localități, restul de 40 fiind incluse la rubrica Rural.

Sistem zonal	Localități incluse	Stația de tratare a apei
Sibiu	*Sibiu Sud* Sibiu, Păltiniș, Cisnădie, Cisnădioara, Rășinari, Prislop, Șelimbăr, Bungard, Mohu, Veștem *Sibiu Nord-Est* Roșia, Cașolț, Daia, Nou, Cornățel, Nucet, Șura Mare, Hamba *Sibiu Nord-Vest* Șura Mică, Rusciori, Ocna Sibiului, Loamneș, Mîndra, Alămor, Armeni, Hașag, Păuca, Bogatu Român, Broșteni, Presaca, Ludoș, Gusu, Miercurea Sibiului, Dobîrca, Apoldu de Sus, Apoldu de Jos, Sîngătin, Amnaș, Aciliu, Cristian	Dumbrava Sibiu Sibiu Sud
Avrig	Avrig, Mîrșa, Bradu, Săcădate, Racoviță, Sebeșu de Sus	Avrig
Tălmaciu	Tălmaciu, Tălmaciu II (Colonia Tălmaciu)	Nici una
Sălișteș	Sălișteș, Galeș, Vale, Săcel, Mag, Tilișca	Sălișteș
Jina	Jina, Poiana Sibiului	Jina

Masterplan privind alimentarea cu apă și evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

Zona cu servicii de apă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2015)	Etapa 3 (până în 2038)
Sistem zonal de alimentare cu apă Sibiu			
• Captare de suprafață râul Cibin şi barajul de pe Râul Sadu; • Două stații existente de tratare apă: Dumbrava (în funcțiune) şi Sibiu Sud (în conservare); • Populație branşată care beneficiază de apă tratată estimată (2007): 184.455; • Populație fără acces la apă potabilă (2007): 28.296.	• Conformarea ST Dumbrava Sibiu cu articolele 1 – 5 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • ST Sibiu Sud – lucrări în curs; • Alimentarea cu apă potabilă pentru ~88% din populația deservită de sistemul regional de alimentare cu apă propus; • Extinderea zonei cu servicii începută în 2009; • Operator regional existent.	• ST Dumbrava finalizată în 2009; • ST Sibiu Sud finalizată în 2012; • Conformare totală cu articolele 1–7 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Alimentare cu apă disponibilă pentru 100% din populație din zona de alimentare propusă; • Zona de funcționare extinsă şi la zonele rurale.	• Întreținerea şi reabilitarea rețelei în curs de desfăşurare; • Retehnologizare Stației de Tratare; • Măsuri active de control al scurgerilor.
Sistem zonal de alimentare cu apă Avrig			
• Captare de suprafață pe râul Avrig. Lucrări existente pentru tratarea apei; • Populație branşată care beneficiază de apă tratată estimată (2007) 13.350; • Populație fără acces la apă potabilă (2007) 3.521.	• Conformarea ST Avrig cu articolele 1 – 5 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Alimentarea cu apă potabilă pentru ~79% din populația deservită de sistemul regional de alimentare cu apă propus; • Reabilitarea începe cu 2011; • Operator regional existent.	• Finalizare în 2015; • Conformare totală cu articolele 1 – 7 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Alimentarea cu apă disponibilă pentru 100% din populație în zona de alimentare propusă; • Reabilitarea ST Avrig şi extinderea zonei de servicii începe în 2014.	• Întreținerea şi reabilitarea rețelei în curs de desfăşurare; • Măsuri active de control al scurgerilor; • Reabilitarea captării.
Sistem zonal de alimentare cu apă Tălmaciu			
• Sursă subterană de apă – puțuri de mare adâncime în lunca râului Sadu; • Populație branşată care beneficiază de apă tratată estimată (2007) 5.774; • Populație fără acces la rețeaua existentă (2007) 348.	• ST – nu există; • Alimentarea cu apă potabilă pentru ~94% din populația deservită de sistemul regional de alimentare cu apă propus.	• Îmbunătățiri ale sursei de apă locală pentru conformarea cu articolele 1 - 7 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Extinderea rețelei finalizată pentru zonele lipsă; • Alimentarea cu apă disponibilă pentru 100% din zona de alimentare propusă.	• Optarea pentru branşarea la rețeaua de servicii de apă Sibiu, pentru a permite conformarea cu articolele 1 - 7 ale Directivei pentru Apă Potabilă 98/83/CE.
Sistem zonal de alimentare cu apă Sălişte			
• Captare directă apă de suprafață din	• Conformarea cu articolele 1 – 5 din	• Modernizarea şi îmbunătățiri ale ST la	• Conformarea totală cu articolele 1 – 7

Zona cu servicii de apă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2015)	Etapa 3 (până în 2038)
izvorul Tilişcuța; • Lucrări de tratare a apei existente; • Populație branșată care beneficiază de apă tratată estimată (2007) 4.104; • Populație fără acces la apă potabilă (2007) 1.579.	Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE pentru ST existentă; • Alimentarea cu apă potabilă pentru ~79,6% din populația deservită de sistemul regional de alimentare cu apă propus; • Extinderea ariei de servicii începe cu 2014.	captare; • Conformarea cu articolele 1 – 5 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Alimentare cu apă disponibilă pentru 100% din zona de alimentare propusă.	ale Directivei pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Întreținerea şi reabilitarea rețelei în desfăşurare; • Măsuri active de control al scurgerilor.
Sistem zonal de alimentare cu apă Jina			
• Captare apă de suprafață – izvorul Dobra; • Populație branșată care beneficiază de apă tratată estimată (2007) 0; • Populație fără acces la apă potabilă (2007) 6.836.	• ST Jina – se aşteaptă conformarea parțială cu articolele 1 – 5 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Alimentarea cu apă potabilă pentru ~21% din populația deservită de sistemul regional de alimentare cu apă propus; • Operator regional existent 2009.	• ST Jina finalizată în 2015; • Conformarea cu articolele 1 – 7 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE.; • Extinderea ariei de servicii începând cu 2014; • Alimentare cu apă pentru 100% din zona de alimentare propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi reabilitarea rețelei; • Reabilitarea ST; • Măsuri active de control al scurgerilor.
Rural			
• Populație branşată care beneficiază de apă tratată estimată (2007) 2.044; • Populație fără acces la apă potabilă (2007) 31.175.	• Conformare parțială cu articolele 1 – 5 din Directiva pentru Apă Potabilă 98/83/CE; • Nu există operator regional.	• Conformare parțială cu articolele 1 – 5 ale Directivei pentru Apa Potabila 98/83/CE; • Apă potabilă disponibilă (2015) pentru întreaga populație; • Operator regional existent pentru 50% din localitățile rurale.	• Conformare totală cu articolele 1 – 7 ale Directivei pentru Apă Potabilă 98/83/CE până în 2030; • Desfăşurarea întreținerii rețelei; • Operator regional stabilit până în 2030; • Măsuri active de control al scurgerilor introduse în 2020.

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

Infrastructura de apă uzată

Obiective

Prin derogare de la Articolele 3, 4 şi 5(2) ale Directivei 91/271/EEC, cerințele pentru sistemul de colectare şi tratare apelor uzate pentru aglomerări cu o populație echivalentă mai mare de 2.000, nu se vor aplica în totalitate în România (implicit pentru județul Sibiu) până la 31 decembrie 2018, în conformitate cu următoarele ținte intermediare:

- Până la 31.12.2013, conformarea cu Articolul 3 va fi realizată în aglomerările cu o populație echivalentă mai mare de 10.000;
- Până la 31.12.2013, conformarea cu Articolul 5(2) va fi realizată în aglomerările cu o populație echivalentă mai mare de 10.000.

România este obligată să asigure extinderea treptată a sistemelor de colectare prevăzute la articolul 3 în conformitate cu următoarele niveluri minime generale de locuitori echivalenți:

- 61% la 31.12.2010;
- 69% la 31.12.2013;
- 80% la 31.12.2015.

De asemenea, România este obligată să asigure extinderea treptată a tratării apelor reziduale prevăzute la articolele 4 şi 5(2) astfel:

- 51% la 31.12.2010;
- 61% la 31.12.2013;
- 77% la 31.12.2015.

Măsurile prezentate în *Masterplanul privind Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu* au ca scop îmbunătățirea situației existente prin:

- evitarea deversărilor în râul Tîrnava Mare şi transportul tuturor canalizărilor din partea de sud şi nord către stația de epurare (2 colectoare principale de-a lungul râului);
- extinderea şi îmbunătățirea stării rețelei de canalizare pentru a evita infiltrațiile, exfiltrațiile şi interconexiunile între apele pluviale şi rețelele de ape uzate;
- colectarea din zonele nebranşate.

Ø Colectare

- Mediaş

- construirea unui nou colector combinat, pe partea de sud a râului Tîrnava Mare;
- construirea unui nou colector combinat, pe partea de nord a râului Tîrnava Mare;
- construirea unui nou colector pentru canalizare de-a lungul râului Moşna;
- înlocuirea conductelor de canalizare în diferite zone ale oraşului (Vitrometan, partea istorică a oraşului, zona Graweln, ş.a.).

- Agnita

- construirea unui nou colector pentru canalizare pe partea de nord şi sud de-a lungul râului Hîrtibaciu;
- înlocuirea şi extinderea rețelei de canalizare.

- Dumbrăveni

- extindere conductă de canalizare în diferite zone ale oraşului;
- înlocuirea şi extinderea rețelei de canalizare.

Ø Epurare

- Mediaş

Extinderea şi reabilitarea stației de epurare existentă la Mediaş prin repararea

echipamentelor existente şi prin implementarea unor echipamente noi pentru a garanta epurarea sigură şi de calitate a apelor uzate şi a nămolului pentru a fi în concordanță cu cerințele de concentrație ale efluentului.

- Agnita

Construirea unei noi stații de epurare mecanică biologică a apelor uzate destinată epurării sigure şi de calitate a apelor uzate şi a nămolului pentru a fi în concordanță cu cerințele de concentrație ale efluentului.

- Dumbrăveni

Construirea unei noi stații de epurare mecanică biologică a apelor uzate destinată epurării sigure şi de calitate a apelor uzate şi a nămolului pentru a fi în concordanță cu cerințele de concentrație ale efluentului.

În *Masterplanul privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu* (zona de sud, nord-vest şi centru a județului Sibiu) sunt prezentate următoarele investiții prioritare în ceea ce priveşte tratarea apelor uzate, pentru care se au în vedere:

- extinderea/modernizarea stațiilor de epurare ce deservesc o populație mai mare de 100.000 l.e.;
- înlocuirea şi, acolo unde este cazul, extinderea rețelelor de canalizare în zonele urbane cu populația mai mare de 10.000 l.e. Se va acorda prioritate investițiilor care presupun lungime scăzută de rețea pe cap de locuitor conectat;
- înlocuirea stațiilor de epurare existente pentru zonele urbane cu populația mai mare de 10.000 l.e., unde apa uzată descărcată în emisar are impact din punct de vedere al mediului asupra utilizatorilor din aval;
- înlocuirea stațiilor de epurare existente acolo unde pot fi incluse într-un proiect regional;
- reabilitarea rețelei existente de canalizare unde există cazuri critice de refulare a acestora în stradă sau de inundare a subsolurilor;
- reabilitarea rețelei de canalizarea existente, acolo unde canalizarea menajeră a fost interconectată cu rețeaua pluvială.

Obiective pentru infrastructura de apă uzată			
Perioada	**Canalizare**	**Epurare**	**Nămol**
2008 – 2013	• Extinderea rețelei în toate zonele urbane pentru a se atinge o rată de acoperire de cel puțin 80%; • Instalarea conductelor magistrale pentru schemele regionale de apă uzată (clustere de apă uzată); • Instalarea tronsoanelor cheie ale rețelei de canalizare în localitățile care vor fi conectate la schemele de dezvoltare regională (aglomerări de apă uzată); • Înlocuirea tronsoanelor cu probleme grave ale rețelei: refulări/inundări, infiltrații excesive sau cazuri clare de defectare.	• Reabilitarea/extinderea facilităților existente de epurare care trebuie să fie în conformitate cu cerințele privind eliminarea nutrienților / tratare avansată; • Realizarea unor facilități de epurare noi sau reabilitate pentru schemele de dezvoltare regionala privind epurarea apelor uzate; • Furnizarea de facilități adecvate de laborator la toate stațiile de epurare importante.	• Reabilitarea facilităților existente de tratare a nămolului în cadrul facilităților centrale convenite; • Realizarea facilităților adecvate de tratare a nămolului la noua stație de epurare; • Asigurarea unui depozit ecologic pentru depozitarea nămolului provenit din procesul de epurare; • Achiziționarea de echipament pentru evacuarea nămolului pe teren sau pentru folosirea lui în alte scopuri de mediu.
2014 – 2018	• Extinderea rețelei în toate zonele urbane pentru a se atinge o rată de acoperire de cel puțin 90%; • Continuă instalarea conductelor magistrale pentru schemele regionale de apă uzată (clustere de apă uzată); • Instalarea unor tronsoane non cheie ale rețelei în localitățile recent conectate; • Continuă înlocuirea tronsoanelor cu probleme ale rețelei existente; • Instalarea tronsoanelor cheie ale rețelei în localitățile sub 10.000 l.e. care nu sunt părți ale schemelor de dezvoltare regională.	• Reabilitarea/extinderea facilităților existente de epurare pentru o populație echivalentă sub 10.000; • Realizarea unor facilități de epurare noi pentru părțile care au mai rămas din schemele de dezvoltare regională privind epurarea apelor uzate; • Realizarea unor facilități de epurare noi în funcție de realizarea noilor sisteme de colectare a apelor uzate.	• Realizarea facilităților de tratare a nămolului la toate stațiile de epurare noi; • Realizarea unui program de monitorizare a nămolului pentru a se vedea dacă acesta poate fi folosit în agricultură; • Adoptarea unor metode alternative de evacuare a nămolului, ca de ex. uscare.
2019 – 2023	• Furnizarea pentru prima dată a serviciilor de canalizare în localitățile rurale care nu au 2018 ca termen de conformare; • Continuă înlocuirea tronsoanelor cu probleme ale rețelei existente; • Dezvoltarea unui model hidraulic pentru comunitățile urbane importante; • Realizarea unor lucrări de îmbunătățire ale deversoarelor conductelor de canalizare în sistem combinat; • Dotarea cu echipament care să colecteze materialul vidanjabil din fosele septice.	• Construcție completă a facilităților adecvate de tratare pentru comunitățile rurale, așa cum se cere în prevederile Directivei; • Înlocuirea elementelor majore ale echipamentelor mecano-electrice în conformitate cu programul convenit;	• Extinderea facilităților de tratare a nămolului după cum este necesar; • Înlocuirea elementelor majore ale echipamentelor mecano-electrice în conformitate cu programul convenit; • Începerea evacuării nămolului pe terenuri în conformitate cu legislația.

Obiective pentru infrastructura de apă uzată			
Perioada	**Canalizare**	**Epurare**	**Nămol**
2024 – 2038	• Extinderea rețelelor după cum este necesar; • Continua înlocuire a tronsoanelor vechi ale rețelei; • Reconfigurarea rețelei pe baza rezultatelor modelului hidraulic al rețelei.	• Înlocuirea echipamentelor mecano-electrice în conformitate cu programul convenit; • Analizarea performantei/eficientei stațiilor de epurare existente şi modificarea lor dacă este necesar.	• Întreținerea facilităților; • Continuarea programului de evacuare ecologică a nămolului pe terenuri.

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

În zona tratată au fost identificate 20 de aglomerări cu o populație echivalentă peste 2.000, în conformitate cu prevederile Directivei, din care:

- 1 aglomerare care depășește 100.000 l.e.;
- 2 aglomerări între 10.000-100.000 l.e.;
- 17 aglomerări între 2.000-10.000 l.e.;
- 73 aglomerări sub 2.000 l.e.

Termenul de *aglomerare* nu trebuie confundat cu unitățile administrative. Limitele unei aglomerări pot corespunde sau nu cu granițele unei unități administrative, mai multe unități administrative (învecinate) pot constitui o aglomerare sau, o singură unitate administrativă poate fi formată din aglomerări independente dacă ele reprezintă suficiente zone concentrate, separate în spațiu/teritorial.

Aglomerările care se află sub incidența Directivei sunt:

- aşezările umane (localitățile) cu o populație echivalentă > 2.000 l.e.;
- localitățile alăturate care depășesc împreună limita de 2.000 l.e.

Ținând cont de faptul că economiile de scară sunt necesare în sectorul de colectare şi epurare a apei uzate şi acolo unde este fezabil din punct de vedere tehnic, aglomerările au fost grupate în clustere de aglomerări (fie între ele, fie cu aglomerări sub 2.000 l.e.) care sunt deservite de aceeaşi stație de epurare.

Datele estimate de conformare stabilite pe fiecare aglomerare din următorul tabel se bazează pe estimările consultantului, informațiile furnizate de autoritățile locale cu privire la infrastructura existentă şi proiectele în derulare.

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
Cerințe	Conformare cu Directiva privind Tratarea Apei Urbane Reziduale 91/271/CE pentru aglomerări > 100.000 l.e. 51% din populația echivalentă a județului conformă	Conformare cu articolul 3 din 91/271/CE pentru aglomerări > 10.000 l.e. 61% din populația echivalentă a județului conformă	Conformare cu articolul 5 (2) din 91/271/CE pentru aglomerări > 10.000 l.e. 77% din populația echivalentă a județului conformă	Conformare cu articolul 5 (2) din 91/271/CE pentru aglomerări > 2.000 l.e.	
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Sibiu					
• SE existentă reabilitată în cadrul programului ISPA precedent; • Populație estimată branșată la canalizare (2007) 164.733; • Populație fără branșare la canalizare (2007) 21.792.	• Conformarea cu articolele 3, 10 şi 14 ale 91/271/CE; • Neconformarea cu articolul 5 din 91/271/CE deci este necesară modernizarea SE Sibiu pentru epurare avansată; • Investiția pentru SE a fost finanțată din fonduri ISPA data de finalizare sfârşitul lui 2007; • Investiție pentru rețea de canalizare finanțată din fonduri ISPA data de finalizare sfârşitul lui 2010; • Operator regional existent.	• SE Sibiu conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • Rețea de canalizare disponibilă pentru populația propusă; • Investițiile din cadrul FC finalizate până la sfârşitul lui 2013; • Comunități adiționale prevăzute cu sistem de colectare aşa cum este cerut de Directivă.	• Posibila extindere a etapei 2 din programul de investiții datorită depăşirii termenului; • Conformare totală cu cerințele etapei 3.	• Comunități adiționale prevăzute cu sistem de colectare aşa cum este prevăzut în Directivă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Avrig					
• SE existente scoase din funcțiune; • Populație estimată branșată la canalizare (2007) 9.442;	• Neconformare – construcția începe pentru noua SE pentru 20.000 l.e.; • Operator regional existent; • Investiții propuse începute	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE. • Rețea de canalizare existentă pentru ~90% din populația propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Modernizarea SE; • Comunități adiționale sub 2.000 l.e. prevăzute cu

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
• Populație fără branşare la canalizare 4.649;	în 2010.				sistem de colectare şi branşare la SE Avrig.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Cristian					
• SE construită nouă şi aflată în perioada de probă 2007. • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 1.572; • Populație fără branşare la canalizare 2.359.	• Conformare posibilă.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Rețea de canalizare existentă pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Extinderea etapei 1 a SE.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Gura Rîului					
• SE nouă ce trebuie dată în folosință în 2008; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 1.817; • Populație fără branşare la canalizare 1.817.	• Conformare posibilă.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Rețea de canalizare existentă pentru întreaga populație propusă; • Modernizare parțială a SE existente.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Finalizarea modernizării / extinderii SE; • Reabilitarea rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Jina					
• Planuri în dezvoltare şi lucrări în curs de începere pentru o nouă SE; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0; • Populație fără branşare la canalizare 4.152.	• Conformare posibilă. • Operator regional existent.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Rețea de canalizare existentă pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Finalizarea modernizării / extinderii SE; • Reabilitarea rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Miercurea Sibiului					
• Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0;	• Neconformare – construcția începe pentru noua SE pentru 20.000 l.e.;	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • SE nouă şi rețea de	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
• Populație fără branșare la canalizare 2.683.	• Operator regional existent; • Investiții propuse începute în 2010.	canalizare existentă pentru aglomerarea peste 2.000 l.e.	aglomerării.		la SE; • Rețea de canalizare existentă pentru întreaga populație propusă.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Ocna Sibiului					
• Populație estimată branșată la canalizare (2007) 356; • Populație fără branșare la canalizare 3.604.	• Neconformare; • Operator regional existent.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • Rețea de canalizare existentă pentru întreaga populație propusă.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitarea rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Orlat					
• SE construită nouă și aflată în perioada de probă 2007; • Populație estimată branșată 594; • Populație fără branșare la canalizare 2.534.	• Conformare posibilă;	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Extinderea rețelei de canalizare.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitarea rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Poiana Sibiului					
• Populație estimată branșată 0; • Populație estimată branșată la canalizare (2007) 2.684.	• Operator regional existent.	• Neconformare.	• Neconformare.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • SE nouă și rețea de canalizare existentă pentru toată populația propusă;	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Racoviță					
• Dezvoltare de planuri proprii pentru SE și rețea de canalizare; • Populație estimată branșată la canalizare	• Conformare posibilă;	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării.	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Extinderea rețelei de canalizare pentru	• Desfășurarea întreținerii și managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitări și extinderi ale

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
(2007) 0; • Populație fără branșare la canalizare 3.735.				întreaga populație propusă.	rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Sadu					
• Dezvoltare de planuri proprii pentru SE şi rețea. Lucrările vor începe în 2008; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0; • Populație fără branşare la canalizare 2.418.	• Conformare posibilă; • Operator regional existent.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Extinderea rețelei de canalizare pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Sălişte					
• SE în construcție nefuncțională; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 2.441 din care numai 1.424 deversează în SE; • Populație fără branşare la canalizare 2.282.	• Neconformare;	• Neconformare;	• Neconformare;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • Extinderea rețelei de canalizare pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Finalizarea îmbunătățirilor la SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Slimnic					
• SE şi rețea de canalizare în construcție fiind finanțate prin SAPARD; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0; • Populație fără branşare la canalizare 2.536.	• Conformare posibilă; • Operator regional existent.	• Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Extinderi ale rețelei de canalizare pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Conformă cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE; • Extinderea rețelei de canalizare pentru	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Modernizarea SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
				întreaga populație propusă.	
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Tălmaciu					
• Planuri pentru construirea de rețea de canalizare şi SE proprii; • Lucrări în execuție pentru SE şi în curs de începere pentru canale; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 1.592; • Populație fără branşare la canalizare 5.795.	• Conformarea cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Extinderea rețelei de canalizare pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Modernizarea SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Turnu Roşu					
• SE funcțională; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 118; • Populație fără branşare la canalizare 2.543.	• Conformare cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Extinderea rețelei de canalizare pentru întreaga populație propusă.	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Modernizarea SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Cluster de aglomerări pentru apă uzată Vurpăr					
• Nu există SE; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0; • Populație fără branşare la canalizare 2.433.	• Neconformare;	• Neconformare;	• Neconformare;	• Finalizarea lucrărilor la SE existentă şi extinderea rețelei de canalizare la întreaga populație propusă; • Conformare cu articolele 3, 5, 10, 14 din 91/271/CE;	• Desfăşurarea întreținerii şi managementul aglomerării; • Modernizarea SE; • Reabilitări ale rețelei de canalizare.
Aglomerări sub 2.000 l.e.					

Situație existentă	Etapa 1 (până în 2010)	Etapa 2 (până în 2013)	Etapa 3 (până în 2015)	Etapa 4 (până în 2018)	Etapa 5 (până în 2038)
• Aglomerări rurale sub 2.000 l.e.; • Populație estimată branşată la canalizare (2007) 0; • Populație fără rețea curentă de canalizare 31.565.	• Neconformare;	• Neconformare;	• Neconformare;	• Conformare cu articolele 3, 5 din 91/271/CE; • Colectare şi tratare disponibilă pentru 26% din aglomerările rurale; • Operator regional inexistent.	• Conformare cu articolele 10, 14 din 91/271/CE odată cu existența operatorului regional.
Conformare totală	**Articolul 3 şi 5 din 91/271/CE: - 83% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la rețea de canalizare; - 85% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la epurare conformă a apelor uzate;**	**Articolele 3 şi 5 din 91/271/CE: - 90% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la o rețea de canalizare; - 90% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la epurare conformă a apelor uzate;**	**Articolele 3 şi 5 din 91/271/CE: - 91% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. să aibă acces la o rețea de canalizare; - 90,4% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la epurare conformă a apelor uzate;**	**Articolele 3 şi 5 din 91/271/CE: - 99% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. să aibă acces la o rețea de canalizare; - 99% din populația totală din aglomerările cu peste 2.000 l.e. cu acces la epurare conformă a apelor uzate;**	

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

În cadrul Masterplanului privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, s-au stabilit şi prioritizat investițiile ce vor avea loc în partea de sud a județului Sibiu în funcție de ordinea priorităților pentru faza I (2008-2013) şi s-au prezentat investițiile pe localități pentru perioada 2008-2038.

Strategia nămolului

În județ există stații de epurare şi tratare a nămolului la Sibiu, Turnu Roşu, Sălişte, Orlat, Gura Rîului, Cristian şi Avrig. În plus, există un operator privat care epurează apele uzate din orașul Tălmaciu.

Detaliile şi fazele programului de investiții pe termen lung necesar pentru implementarea strategiei nămolului	
Faza 1 2008 – 2013	Nămol provenit din epurarea apei uzate SE Avrig • Instalație de îngroşare mecanică (care să acționeze precum un rezervor-tampon); • Instalarea unei unități de deshidratare; • Instalarea a două containere acoperite în zonele de încărcare / celule pentru colectarea nămolului deshidratat şi depunerea în depozite. SE Poiana Sibiului • Instalație de îngroşare mecanică (care să acționeze precum un rezervor-tampon); • Instalarea unei unități de deshidratare; • Instalarea a două containere acoperite în zonele de încărcare / celule pentru colectarea nămolului deshidratat şi depunerea în depozite. Nămol provenit din tratarea apei ST Sibiu Sud Instalarea unui filtru pentru apă de spălare şi unitate de recuperare a nămolului depus; Instalarea unei unități de deshidratare; Instalarea a două containere acoperite în zonele de încărcare / celule pentru colectarea nămolului deshidratat şi depunerea în depozite; Asigurarea colectării nămolului fermentat / vehicule de transport pentru depozitarea la unitatea de lângă SE Sibiu Mohu.
Faza 2 2014 – 2018	Nămol provenit din epurarea apei uzate • Se continuă cu recomandările identificate în Faza 1; • Cercetarea şi examinarea viabilității reciclării în agricultură şi / sau aplicarea nămolului deshidratat tratat în silvicultură; • Evaluarea utilității introducerii tratării cu var la SE localizate strategic (introducerea SE Sibiu Mohu); • Inițierea strategiei cea mai viabilă din punct de vedere economic şi sustenabilă din punct de vedere al mediului pentru implementarea în Faza 3. Nămol provenit din tratarea apei • Se continuă cu recomandările identificate în Faza 1.
Faza 3 2019 – 2023	• Asigurarea implementării şi funcționarea deplină a strategiei identificată în Faza 2; • Depunerea nămolului deshidratat în depozite sau în unități de stocare pe termen lung; • Întreținerea şi / sau înlocuirea principalelor elemente mecanice şi electrice asociate cu operațiunile de tratare a nămolului la SE şi ST; • Continuarea recomandărilor identificate în Faza 1 pentru gestionarea nămolului.
Faza 4 2024 – 2028	• Va continua strategia pe termen lung identificată în Faza 3; • Principalele elemente (infrastructura / sisteme sau echipament) legate de strategia pe termen lung vor fi întreținute şi / sau înlocuite.
Faza 5 2029 – 2033	• Va continua strategia pe termen lung identificată în Faza 3; • Întreținerea şi / sau înlocuirea principalelor elemente mecanice şi electrice asociate cu operațiunile de tratare a nămolului la SE şi ST.
Faza 6 2034 – 2038	• Continuare Faza 4 şi 5.

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în județul Sibiu, 2008

III.1.2.2. Alimentare cu energie electrică

Prin H.C.J. 108/25.06.2009 s-a aprobat lista de priorități în vederea finanțării proiectelor în cadrul programului "Electrificare 2007-2009", astfel:

Obiectiv Titlul proiectului	Beneficiar	Locuitori deserviți de proiect	Gospodării beneficiare	Contribuție din bugetul local şi alte surse	Valoarea investiției lei
Extindere rețele electrice Porumbacu - Richirie	Porumbacu de Jos	500	150	10%	4.670.140
Extindere rețele electrice Jina zona Băieşi	Jina	280	72	10%	345.060
Electrificare Şanta Sălişte	Sălişte	150	50	10%	3.068.560
Alimentare cu energie electrică cartier rezidențial Armeni II	Tălmaciu	420	84	5%	1.023.480
Extindere rețea publică de joasă tensiune, cartier locuințe pentru tineret DJ 106E	Cristian	278	100	1,5%	392.700
Alimentare cu energie electrică locuințe pe terenuri lotizate Str. Nouă	Orlat	100	22	3%	255.960
Alimentare cu energie electrică cartier Dumbrăvița trup intravilan 3, mănăstire şi centru medical	Şura Mare	80	26	0,6%	1.202.950
Extindere rețea electrică joasă tensiune str. Pescăriei, sat Mîndra	Loamneş	57	15	4%	47.030

Consiliul Județean Sibiu
H.C.J. 108/25.06.2009

În aprilie 2010, situația alimentării cu energie electrică în județul Sibiu se prezenta astfel:

Localități rurale total neelectrificate				
Nr.	**Comună (Oraş)**	**Aşezare (sat)**	**Gospodării**	**Valoarea estimată mii lei**
1.	Boița	Paltin 1 - Râul Vadului	59	261
2.		Paltin 2 - Căprăreț	10	87
3.	Micăsasa	Văleni	8	132
4.	Slimnic	Pădureni	9	942
5.	Slimnic	Albi	11	944

Localități rurale care necesită extinderi				
1.	Dumbrăveni	Alma	18	276
2.	Apoldu de Jos	Apoldu de Jos, Valea Sângătinului	12	564
3.	Apoldu de Sus	Miercurea Sibiului	16	690
4.	Arpaşul de Jos	Arpaşul de Jos	12	544
5.	Axente Sever	Axente Sever	10	228
6.	Bazna	Bazna	48	500
7.	Brăteiu	Brăteiu	59	886
8.	Cîrțişoara	Cîrțişoara	65	972
9.	Cisnădie	Cisnădioara	40	628

10.	Chirpăr	Chirpăr	12	216
11.	Cristian	Cristian	20	412
12.	Dîrlos	Dîrlos	50	794
13.	Dumbrăveni	Ernea	17	408
14.		Saroş pe Tîrnave	28	372
15.	Hoghilag	Hoghilag	12	144
16.		Valchid	10	342
17.	Iacobeni	Iacobeni	21	694
18.	Jina	Jina	20	580
19.	Laslea	Laslea	46	680
20.	Ludoş	Ludoş	10	108
21.	Micăsasa	Micăsasa	12	24
22.	Nocrich	Nocrich	20	72
23.	Orlat	Orlat	20	490
24.	Porumbacu de Jos	Colun	15	110,4
25.	Răşinari	Prislop	18	520
26.	Racoviță	Racoviță	18	420
27.	Roşia	Roşia	33	648
28.		Nou	20	420
29.		Daia Nouă	40	510
30.		Daia	32	620
31.		Caşolț	19	420
32.	Sadu	Tocile	53	882
33.	Sălişte	Crinț	19	1570
34.		Fîntînele	25	480
35.		Poiana Soarelui	47	610
36.	Şelimbăr	Zona Str. Călugăreni	30	680
37.		Zona Str. Trifoiului	40	420
38.		Zona Tineretului	300	2916
39.	Slimnic	Slimnic	20	340
40.	Şura Mare	Şura Mare	64	1080
41.		Rusciori	54	980
42.	Tălmaciu	Între Iazuri	12	282
43.		Câmpu Cibinului	66	578
44.	Tîrnava	Tîrnava	16	18
45.	Tilişca	Tilişca	22	70
46.	Turnu Roşu	Turnu Roşu	15	120
47.	Valea Viilor	Valea Viilor	12	456
48.	Vurpăr	Vurpăr	43	460

Localități urbane care necesită extinderi			
Nr.	**Localitatea**	**Gospodării**	**Valoarea estimată mii lei**
1.	Agnita	22	520
2.	Cisnădie	126	3000
3.	Dumbrăveni	12	628
4.	Ocna Sibiului	40	216
5.	Miercurea Sibiului	42	860
6.	Sălişte	46	730
7.	Sibiu	730	3.274
8.	Tălmaciu	36	504

S.C. Filiala de Distribuție a Energiei Electrice Electrica Distribuție Transilvania SUD S.A.,
Sucursala de Distribuție a Energiei Electrice Sibiu

Situația privind localitățile care necesită extinderea rețelelor electrice propuse pentru programul „electrificare 2012-2016”în județul Sibiu

Nr. Crt.	Localitatea (aşezarea*)	Comuna (oraşul) de care aparține	Nr. gospodării (locuințe) neelectrificate
1	Zona Zunkel	Agnita	15
2	Zona Dutina	Avrig	30
3	Zona Garajuri Marsa		100
4	Ocna Sibiului	Ocna Sibiului	56
5	Zona In Tiganie	Altina	21
6	Str. Dealului, str. Crişan, Str. L. Rebreanu	Atel	16
7	Zona Fânațe, str. Luncii , Chipcin	Miercurea Sibiului	16
8	Sat Paltin	Boița	68
9	Meghiș		20
10	Brateieu	Brateiu	42
11	Buzd		30
12	Zona Lunca Mica	Cristian	70
13	Zona Zavoaie		111
14	Zona Hodrea	Gura Raului	100
15	Valchid	Hoghilag	16
16	Iacobeni	Iacobeni	27
17	Netuş		18
18	Noistat		13
19	Băieşi	Jina	50
20	Laslea	Laslea	52
21	Mândra, str. Pescăriei	Loamneş	16
22	Nocrich zona In Verze	Nocrich	16
23	Nocrich zona Valea Lungă		10
24	Hosman zona In Ham		25
25	Fofeldea zona In Dalas		19
26	Țichindeal zona La nr. 77		14
27	Racovița	Racovița	20
28	Sebeşul de Sus		25
29	Moşna	Moşna	25
30	Nemşa		15
31	Prislop	Răşinari	20
32	Tropinile Vechi		16
33	Roşia zona Cărămizi	Roşia	40
34	Caşolț zona Şesul Morii		60
35	Cornățel		20
36	Daia		20
37	Daia Nouă		60
38	Nou		50
39	Sadu zona Valea Morii	Sadu	24
40	Slimnic	Slimnic	15
41	Cătun Pădureni si Albi		15

42	**Târnava**	**Târnava**	**76**
43	**Vurpăr**	**Vurpăr**	**49**
44	**Țiglăria**	**Dumbrăveni**	**59**
45	**Şaroş pe Târnave**		**52**
46	**Ernea**		**38**
47	**Şura Mare**	**Şura Mare**	**47**
48	**Şura Mare – cartier Hâia**		**22**
49	**Şura Mare – Dealul Viilor**		**167**
50	**Şura Mare – cartier Dumbrăvița**		**27**
51	**Hamba**		**15**
52	**Cartier Armeni II**	**Talmaciu**	**160**
53	**Cartier Campul Cibinului**		**135**
54	**Zona Intre Iazuri**		**40**
55	**Sat Talmacel - Zona Lunca larga**		**50**
56	**Şelimbar**	**Şelimbăr**	**20**
57	**Zona Veştem**		**15**
58	**Pod Fier CFR**		**24**
59	**Mohu**		**60**
60	**Zona Cartier locuinte Saliste I**	**Sălişte**	**79**
61	**Satul Crinț**		**59**
62	**Mânăstirea Foltea**		**1 (200 enoriaşi)**
63	**Schitul Sibiel**		**1 (300 enoriaşi)**

III.1.2.3. Salubrizarea localităților

Principalele obiective tehnice care constituie strategia generală a județului Sibiu pentru gestionarea deşeurilor se pot sintetiza astfel:

Strategia generală a județului Sibiu pentru gestionarea deşeurilor	
Obiectiv	**Termen**
Promovarea şi aplicarea principiului prevenirii la consumator	permanent
Promovarea tratării nămolului rezultat de la epurarea apelor uzate orăşeneşti în vederea valorificării	permanent
Asigurarea unui grad de acoperire cu servicii de salubrizare de 100% în mediul rural	2013
Finalizarea şi realizarea de noi stații de sortare pentru deşeurile reciclabile colectate selectiv	2010 – 2016
Implementarea sistemului de colectare selectivă a deşeurilor reciclabile astfel încât să se asigure atingerea țintelor privind valorificarea deşeurilor de ambalaje	2013
Închiderea depozitelor neconforme conform prevederilor avizelor de închidere emise de A.P.M. Sibiu	2013
Asigurarea de capacități de tratare a deşeurilor biodegradabile municipale (compostare, fermentare, tratare mecano-biologică ş.a.) astfel încât să se asigure atingerea țintelor privind reducerea cantității de deşeuri biodegradabile depozitate	2012 – 2015
Pregătirea pentru reutilizare şi reciclarea deşeurilor menajere şi asimilabile hârtie, metal, plastic şi sticlă la un nivel minim de 50% din masa totală	2020
Gestionarea corespunzătoare a deşeurilor din construcții şi demolări astfel încât să se asigure un grad minim de valorificare de 70% din cantitatea totală a deşeurilor din C&D nepericuloase cu excepția codului 17 05 04	2020

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

Pentru atingerea țintelor este propus acest sistem integrat de gestionare a deşeurilor solide municipale şi un plan de investiții aferent, după cum urmează:

- implementarea unui sistem de colectare selectivă a deşeurilor menajere pe categorii: hârtie+carton, plastic+metal+lemn, deşeuri biodegradabile, deşeuri reziduale;
- colectarea selectivă a deşeurilor verzi de la casele individuale din Sibiu şi Mediaş;
- construirea unei stații de sortare lângă Sibiu, care, adăugată capacităților de sortare realizate prin PHARE (Agnita, Sălişte, Cisnădie, Mediaş), să asigure materia primă pentru reciclarea cantităților stabilite prin ținte;
- construirea unor capacități de compostare a deşeurilor biodegradabile şi a celor verzi care să asigure reducerea cantităților depozitate la Târnava;
- utilizarea stațiilor de transfer ce se construiesc prin proiectele PHARE pentru transportul deşeurilor la depozitul Cristian;
- închiderea în 2013 a ultimelor 5 depozite municipale de deşeuri.

În cadrul strategiei, județul a fost împărțit în cinci zone în funcție de proiectele PHARE CES implementate şi în funcție de distanțele de transport şi transfer, astfel:

Zona 1 Sibiu

Din această zonă fac parte 20 unități administrativ teritoriale (UAT) pe teritoriul cărora serviciile de salubrizare sunt prestate de 5 operatori economici, dintre care doar 3 sunt licențiați:

- S.C. Schuster&Co Ecologic S.R.L. Sibiu – Sibiu, Răşinari, Şelimbar, Orlat, Cisnădie si Boița;
- S.C. GETESIB S.A. Sibiu – Sibiu, Vurpăr, Şura Mică, Şura Mare, Şelimbăr, Ocna Sibiului, Cristian, Gura Râului, Păuca si Loamneş;
- S.C. Gospodărire Comunală Locală Sadu S.R.L. – Sadu;
- S.C. ACSTAL S.A. Tălmaciu – Tălmaciu si Râul Sadului;

- S.C. Eco Mărginime S.R.L. – Poplaca.

Din punct de vedere al situației contractelor de salubrizare, situația este următoarea:

- 2 UAT nu au contract – Roșia și Slimnic;
- 5 UAT au contracte încheiate direct cu locuitorii, fără a exista o relație contractuală între Primărie şi operatorul de salubrizare pentru colectarea deşeurilor de la populație – Sibiu, Loamneș, Șelimbîr, Orlat și Șura Mare;
- 2 UAT au contracte încheiate până la selectarea operatorului zonal – Poplaca şi Gura Râului ;
- 6 UAT au contracte încheiate care expiră la termene curpinse intre 2011 si 2014 – Vurpăr, Păuca, Șura Mică, Boița, Cristian și Ocna Sibiului;
- 2 UAT au contracte care expiră la termene cuprinse între 2019 si 2020 – Cisnădie şi Sadu;
- 1 UAT are contract cu perioada de valabilitate pâna în 2049 – Tălmaciu;
- 2 UAT au contract încheiat pe perioadă nedeterminată – Râul Sadului şi Răşinari.

Zona 2 Avrig

Din această zonă fac parte 7 unități administrativ teritoriale pe teritoriul cărora serviciile de salubrizare sunt prestate de 2 operatori:

- S.C. Gospodăria Orășenească Avrig S.A. – Avrig, Cârța, Cârțișoara, Porumbacu de Jos, Racovița și Turnu Roșu;
- ADI ECOSISTEM Victoria – Arpaşu de Jos.

Din punct de vedere al situației contractelor de salubrizare, situația este următoarea:

- 1 UAT are contract direct cu locuitorii – Arpaşu de Jos;
- 5 UAT au contract care expiră la sfârşitul lunii iunie 2011 – Cârța, Cârțișoara, Porumbacu de Jos, Racovița și Turnu Roșu;
- 1 UAT are contract care expiră în anul 2029 – Avrig.

Zona 3 Agnita

Din această zonă fac parte 10 unități administrativ teritoriale pe teritoriul cărora serviciile de salubrizare sunt prestate de 2 operatori economici licențiați :

- SC ECO-VALEA HARTIBACIULUI SA – Agnita, Marpod, Birghis, Iacobeni, Bruiu, Chirpăr, Merghindeal si Brădeni;
- SC GETESIB SA Sibiu – Alțâna si Nocrich.

Din punct de vedere al situației contractelor de salubrizare, situația este următoarea:

- 1 UAT nu are contract – Marpod;
- 2 UAT au contracte încheiate direct cu locuitorii, fără a exista o relație contractuală între Primărie şi operatorul de salubrizare pentru colectarea deşeurilor de la populație – Alțîna si Nocrich;
- 2 UAT au contracte încheiate care expiră în lunile aprilie şi mai 2011 – Bârghiş şi Iacobeni;
- 5 UAT au contracte cu perioada de valabilitate până în 2058 – Agnita, Bruiu, Chirpăr, Merghindeal si Brădeni.

Zona 4 Mediaş

Din această zonă fac parte 20 unități administrativ teritoriale pe teritoriul cărora serviciile de salubrizare sunt prestate de 3 operatori economici:

- S.C. ECO-SAL S.A. Mediaş – Mediaş, Copşa Mică, Târnava, Moşna, Dumbrăveni, Axente Sever, Bazna, Brateiu, Dârlos, Laslea, Micăsasa, Valea Viilor, Aţel, Şeica Mică, Hoghilag, Alma si Blajel;
- S.C. BRANTNER Servicii Ecologice S.A. – Şeica Mare;
- S.C. Schuster Ecosal S.R.L. Sighişoara – Biertan.

Din punct de vedere al situației contractelor existente, situația este următoarea:

- 1 UAT nu are contract – Mihăileni;
- 1 UAT are contracte încheiate direct cu locuitorii, fără a exista o relație contractuală între Primărie şi operatorul de salubrizare pentru colectarea deşeurilor de la populație – Şeica Mare;
- 1 UAT are contract care expiră la începutul anului 2014 – Biertan;
- 2 UAT are contract care expiră în perioada 2019 - 2021 – Hoghilag şi Moşna;
- 15 UAT au contracte cu perioada de valabilitate până în 2058 – Mediaş, Copşa Mică, Târnava, Dumbrăveni, Axente Sever, Bazna, Brateiu, Dârlos, Laslea, Micăsasa, Valea Viilor, Aţel, Şeica Mică, Blăjel si Alma.

Zona 5 Sălişte

Din această zonă fac parte 7 unități administrativ teritoriale pe teritoriul cărora serviciile de salubrizare sunt prestate de 3 operatori economici:

- S.C. GETESIB S.A. Sibiu – Tilişca;
- S.C. Eco Mărginime S.R.L. – Sălişte;
- S.C. Schuster&Co Ecologic S.R.L. Sibiu – Ludoş, Miercurea Sibiului şi Apoldu de Jos.

Din punct de vedere al contractelor de salubrizare, situația este următoarea:

- 2 UAT nu au contract – Jina şi Poiana Sibiului;
- 4 UAT au contracte încheiate direct cu locuitorii, fără a exista o relație contractuală între Primărie şi operatorul de salubrizare pentru colectarea deşeurilor de la populație – Apoldu de Jos, Miercurea Sibiului, Tilişca şi Ludoş;
- 1 UAT are contract care expiră în ianuarie 2021 – Sălişte.

<u>Măsuri pe termen scurt:</u>

Pentru fiecare din cele 5 zone în parte a fost stabilit un Plan de acțiune pe termen scurt, având în vedere următoarele:

- UAT fără contract de salubrizare – în cel mai scurt timp vor încheia un contract de salubrizare cu un operator licențiat, care să expire la data delegării activității de colectare şi transport de către ADI ECO Sibiu;
- UAT în cazul cărora există contracte de salubrizare încheiate direct cu locuitorii – din punct de vedere legal, al relației între UAT şi operator, aceste UAT sunt în aceeasi situație de la punctul precedent, respectiv fără contract de salubrizare (deoarece contractele dintre operator şi utilizatori nu pot ține loc unui contract de delegare a gestiunii). De aceea soluția aplicabilă va fi aceeaşi ca la punctul anterior;
- UAT cu contracte de salubrizare care expiră în perioada 2011 – 2012 – în cazul în care nu a fost realizată o prelungire anterioară, aceste contracte vor fi prelungite, conform legii, pe o perioadă de maxim 2 ani;
- UAT cu contracte de salubrizare care expiră în perioada 2014 – 2021 (asupra acestor contracte nu se va interveni; după expirare, activititatea de colectare şi transport va fi preluată de operatorul zonal căruia i s-a delegat gestiunea activității de colectare şi transport ; în acest sens, contractul de delegare va fi încheiat de ADI ECO Sibiu şi pentru aceste UAT, înca din

2013, dar pentru aceste UAT contractul atribuit de ADI ECO Sibiu noului operator va intra în vigoare la data la care le expiră contractul actual ; până la acea dată, aceste contracte existente vor fi modificate doar în sensul precizării stațiilor/depozitului unde vor fi transportate deşeurile colectate de operatorul actual, pentru a respecta fluxul planificat al deşeurilor din județ şi a fi astfel integrate în Proiect, precum şi, eventual, în vederea regularizării lor, conform prevederilor legale aplicabile, dacă este cazul;

- UAT cu contracte de salubrizare care expiră în perioada 2029 – 2058 – asupra acestor contracte nu se va interveni; ele vor fi modificate doar în sensul precizării stațiilor/depozitului unde vor fi transferate deşeurile colectate de operatorul actual, pentru a respecta fluxul planificat al deşeurilor din județ şi a fi astfel integrate în Proiect, precum şi, eventual, în vederea regularizării lor conform prevederilor legale aplicabile, dacă este cazul;
- UAT cu contracte care expiră la data atribuirii serviciului de către ADI ECO Sibiu – asupra acestor contracte nu se va interveni, încetând de drept la data delegării activității de colectare şi transport pentru zona respectivă;
- UAT cu contracte pe perioadă nedeterminataă– aceste contracte vor fi modificate pentru a fi regularizate conform prevederilor legale aplicabile, iar având în vedere ca durata contractului este o clauza obligatorie a contractelor de delegare (conform Legii nr. 51/2006) si nu poate fi mai mare decât durata necesară amortizării investițiilor, fără a depăşi 49 de ani (conform Legii nr. 101/2006), prin act aditional va fi stipulata durata acestor contracte conform celor de mai sus;
- În situația în care mai rămâne o perioadă foarte scurtă de timp între data expirării contractelor existente şi data preconizata la care gestiunea serviciului va fi preluată de către noul operator desemnat prin procedura organizată de ADI, operatorul actual va continua să furnizeze serviciul, in vederea asigurarii continuitatii acestui serviciu, insa doar pana la data intrării in vigoare a noului contract, încheiat de ADI cu noul operator desemnat.

Colectare

Colectarea deşeurilor reziduale

În prezent gradul de acoperire cu servicii de salubrizare este de 100% atât în mediul urban cât si în mediul rural, cu mici excepții (5 localități din mediul rural) toate localitățile fiind deservite de operatori de salurbizare licențiați ANRSC. În conformitate cu Studiul de fezabilitate revizuit in anul 2012, sistemul de colectare separata a deseurilor, care urmeaza a fi implementat incepand cu anul 2013 la niveul judetului cuprinde:

Mediul urban:

<u>Zona de blocuri de apartamente</u>

- în municipiul Sibiu
  - deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta în puncte de colectare în igloo-uri de 1,1 mc, fiecare recipient deservind250 locuitori;
  - deşeurile de plastic şi metal se vor colecta în puncte de colectare în igloo de 1,1 mc, fiecare igloo deservind 110 locuitori;
  - deşeuri de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în ingloo-uri de 1,1 mc. Fiecare recipient de colectare va deservi 250 locuitori.
- în restul localităților din mediul urban;
  - deşeurile de hârtie şi carton şi deşeurile de plastic şi metal se vor colecta în puncte de colectare în containere de 1,1 mc, fiecare container deservind 110 locuitori;
  - deşeuri de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în containere de 1,1 mc. Fiecare recipient de colectare va deservi 250 locuitori.

<u>Zona de case</u>

- în municipiul Sibiu:

- deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta la punctele de colectare, în igloo-uri de 1,1 m^3, fiecare igloo deservind 250 locuitori;
- deşeurile de plastic şi metal se vor colecta din poartă în poartă în pubele de 240 l sau în containere de 1,1 mc astfel:
  - în pubele de 240 l pentru casele cu 1, 2, 3, 4 si 5 familii; casele cu câte 1, 2, respectiv 3 familii vor primi câte o pubela de 240 l iar casele cu câte 4, respectiv 5 familii vor primi câte 2 pubele de 240 l;
  - în containere de 1,1 mc pentru casele cu câte 6, până la 10 familii;
- deşeurile de sticlă se vor colecta în puncte de colectare stradale în igloo-uri de 1,1 m^3; fiecare punct de colectare va deservi 250 locuitori;

- în restul localităților din mediul urban
  - deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta la punctele de colectare, în containere de 1,1 m^3,fiecare container deservind 250 locuitori;
  - deşeurile de plastic şi metal se vor colecta din poartă în poartă în pubele de 240 l ;
  - deşeurile de sticlă se vor colecta în puncte de colectare stradale în containere de 1,1 m^3. Fiecare punct de colectare va deservi 250 locuitori.

Frecvența de colectarea a deşeurilor reciclabile colectate separat propusă:

- Pentru blocuri de locuințe: hârtie - săptămânal, plastic şi metal - de 2 ori pe săptămână, sticla - o dată la două săptămâni;
- Pentru locuințe individuale: hârtie - o dată la două săptămâni, plastic şi metal - o dată la două săptămâni, sticla - o dată la două săptămâni

Mediul rural

- deşeurile de hârtie şi carton, deşeurile de plastic şi metal şi deşeurile reziduale se vor colecta în puncte de colectare în containere de 1,1 m^3. Fiecare container va deservi 250 locuitori;
- deşeurile de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în containere de 1,1 mc. Fiecare container va deservi 1.500 locuitori, fiind asigurat însă cel puțin câte un container în fiecare localitate (inclusiv sate).

Frecvența propusă de colectarea deşeurilor reciclabile colectate separat în mediul rural:

- Hârtie - o dată la două săptămâni, plastic şi metal - de 2 ori pe săptămână, sticla - o dată la două săptămâni.

În mediul urban, un recipient pentru colectarea separată va deservi 110 locuitori sau 250 locuitori (depinde de tipul de deşeu). În mediul rural un recipient pentru colectarea separată a deşeurilor de hârtie şi carton va deservi 250 locuitori, iar un recipient pentru colectarea separată a sticlei va deservi 1.500 locuitori.

Implementarea Colectării Separate A Deşeurilor Reciclabile

În cadrul etapei de implementare a proiectului (Asistență Tehnică şi Supervizarea Lucrărilor de Construcții în Sprijinul Consiliului Județean Sibiu), echipa de experți împreună cu reprezentanții ADI ECO SIBIU si UIP a realizat o analiză detaliată a:

- contractelor de salubrizare existente la nivelul fiecărei unități teritorial administrative în parte;
- situației existente în ceea ce privește recipienții de colectare separată a deşeurilor reciclabile şi unitățile de compostare individuală;
- proiectelor implementate la nivelul județului Sibiu, prin care s-a realizat achiziția de recipienți de colectare separată şi unități de compostare individuală.

Astfel, au fost organizate o serie de întâlniri directe cu factorii implicați în gestionarea deşeurilor municipale (reprezentanții primăriilor, a operatorilor de salubrizare precum şi reprezentanții ECO-ROM Ambalaje) şi au fost primite din teritoriu datele necesare.

În ceea ce priveşte situaţia existentă a recipienţilor de colectare separată si a unităţilor de compostare individuală, au fost centralizate şi acolo unde a fost cazul, verificate, datele primite din teritoriu.

În urma analizei tehnice şi instituţionale realizate s-au desprins următoarele concluzii:

- S.C. ECO-ROM AMBALAJE S.A. a asigurat parţial dotarea cu containere de 1,1 mc pentru colectarea deşeurilor reciclabile în municipiile Sibiu şi Mediaş în oraşul Dumbrăveni şi în 9 comune din judeţul Sibiu;
- Prin proiectul "Sistem zonal de gestionare a deşeurilor urbane" finanţat de către Ministerul Mediului (aprobat prin HG 537/2006), au fost achiziţionaţi recipienţi de colectare separată pentru oraşul Copşa Mică şi alte 5 comune partenere;
- Proiectele PHARE CES implementate au suferit modificări faţă de cererile de finanţare iniţiale, luate în considerare la realizarea Studiului de fezabilitate. Sunt situaţii în care nu au mai fost achiziţionate toate echipamentele de colectare separată prevăzute;
- Situaţia locativă şi arhitectura străzilor speciale din municipiile Sibiu şi Mediaş – existentă în centrul vechi a locuinţelor multifamiliale care ajung în unele cazuri până la 10 familii, cu curţi cu suprafeţe reduse, străzi foarte înguste în zonele istorice etc;
- Soluţia tehnică propusă de colectare separată a deşeurilor de hârtie la case (în pubele de 240 l) necorelată cu cantitatea prea mică de deşeuri generată (8-12 kg/lună/familie) şi cu spaţiul disponibil redus;
- Soluţia tehnică propusă pentru colectarea separată a sticlei (pe trei culori) nu este justificată pe de o parte din cauza cantităţilor reduse generate şi pe de altă parte, în cazul zonelor cu case vechi din centrul municipiilor Sibiu şi Mediaş, de spaţiul disponibil redus pentru amplasarea containerelor;
- Numărul de locuitori arondaţi unui punct de colectare a deşeurilor de sticlă în mediul urban este mult prea mare (1.500 locuitori), ceea ce înseamnă distanţe foarte mari până la punctul de colectare şi implicit o rată de colectare scăzută;
- Modul de calcul a recipienţilor necesari pentru colectarea sticlei în mediul rural nu a luat în calcul alcătuirea administrativă a comunelor (sunt comune cu cate 4 – 5 sate) ci numai numărul total de locuitori din comună;
- Containerele de metal propuse pentru colectarea separată a deşeurilor de sticlă au greutate ridicată, fiind dificile în operare, fapt semnalat de operatorii de salubrizare regionali existenţi în judeţ;
- Există localităţi rurale şi urbane, care au achiziţionat deja prin proiecte PHARE CES unităţi de compostare individuală.

De asemenea, în urma discuţiilor cu reprezentanţii municipiului Sibiu s-a concluzionat că există probleme foarte mari în identificarea spaţiilor pentru amplasarea punctelor de colectare pe de o parte, iar pe de altă parte, curţile caselor din zona centrală a municipiului sunt foarte mici.

Având în vedere toate aspectele menţionate anterior, s-a considerat necesară actualizarea sistemului de colectare separată a deşeurilor reciclabile după cum urmează.

Mediul urban

Zona de blocuri de apartamente

- în municipiul Sibiu
  - deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta în puncte de colectare în igloo-uri de 1,1 mc, fiecare recipient deservind250 locuitori;
  - deşeurile de plastic şi metal se vor colecta în puncte de colectare în igloo de 1,1 mc, fiecare igloo deservind 110 locuitori;
  - deşeuri de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în ingloo-uri de 1,1 mc. Fiecare recipient de colectare va deservi 250 locuitori.

- în restul localităților din mediul urban;
  - deşeurile de hârtie şi carton şi deşeurile de plastic şi metal se vor colecta în puncte de colectare în containere de 1,1 mc, fiecare container deservind 110 locuitori;
  - deşeuri de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în containere de 1,1 mc. Fiecare recipient de colectare va deservi 250 locuitori.

Zona de case

- în municipiul Sibiu
  - deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta la punctele de colectare, în igloo-uri de 1,1 m^3, fiecare igloo deservind 250 locuitori;
  - deşeurile de plastic şi metal se vor colecta din poartă în poartă în pubele de 240 l sau în containere de 1,1 mc astfel:
    - în pubele de 240 l pentru casele cu 1, 2, 3, 4 si 5 familii; casele cu câte 1, 2, respectiv 3 familii vor primi câte o pubela de 240 l iar casele cu câte 4, respectiv 5 familii vor primi câte 2 pubele de 240 l;
    - în containere de 1,1 mc pentru casele cu câte 6, până la 10 familii;
  - deşeurile de sticlă se vor colecta în puncte de colectare stradale în igloo-uri de 1,1 m^3; fiecare punct de colectare va deservi 250 locuitori;
- în restul localităților din mediul urban
  - deşeurile de hârtie şi carton se vor colecta la punctele de colectare, în containere de 1,1 m^3,fiecare container deservind 250 locuitori;
  - deşeurile de plastic şi metal se vor colecta din poartă în poartă în pubele de 240 l ;
  - deşeurile de sticlă se vor colecta în puncte de colectare stradale în containere de 1,1 m^3. Fiecare punct de colectare va deservi 250 locuitori.

Frecvența de colectarea a deşeurilor reciclabile colectate separat propusă:

- Pentru blocuri de locuințe: hârtie - săptămânal, plastic şi metal - de 2 ori pe săptămână, sticla - o dată la două săptămâni;
- Pentru locuințe individuale: hârtie - o dată la două săptămâni, plastic şi metal - o dată la două săptămâni, sticla - o dată la două săptămâni

Mediul rural

- deşeurile de hârtie şi carton, deşeurile de plastic şi metal şi deşeurile reziduale se vor colecta în puncte de colectare în containere de 1,1 m^3. Fiecare container va deservi 250 locuitori;
- deşeurile de sticlă se vor colecta pe o singură culoare în puncte de colectare în containere de 1,1 mc. Fiecare container va deservi 1.500 locuitori, fiind asigurat însă cel puțin câte un container în fiecare localitate (inclusiv sate).

Frecvența propusă de colectarea deşeurilor reciclabile colectate separat în mediul rural:

- Hârtie - o dată la două săptămâni, plastic şi metal - de 2 ori pe săptămână, sticla - o dată la două săptămâni.

Pentru a stabili numărul necesar de puncte de colectare, s-a hotărât ca, în mediul urban, un recipient pentru colectarea separată va deservi 110 locuitori sau 250 locuitori (depinde de tipul de deşeu). În mediul rural un recipient pentru colectarea separată a deşeurilor de hârtie şi carton va deservi 250 locuitori, iar un recipient pentru colectarea separată a sticlei va deservi 1.500 locuitori.

Implementarea colectării separate a deşeurilor biodegradabile menajere/compostării la domiciliu

S-a propus colectarea separată a deşeurilor biodegradabile menajere din municipiile Sibiu şi Mediaş, cu compostarea la stații de compostare, iar pentru zonele rurale, o colectare separată pentru 60% din gospodării, cu compostarea individuală.

În acest scop, se vor asigura un număr de pubele speciale de pre-colectare, după cum urmează:

- 1.181 eurocontainere de 1,1 m^3 din plastic pentru colectarea separată a deşeurilor biodegradabile generate de locuitorii blocurilor de apartamente din Municipiile Sibiu şi Mediaş;
- 17.325 europubele de 0,12 m^3 si 8.027 europubele de 0,24 m^3din plastic pentru colectarea separată a deşeurilor biodegradabile generate de locuințele individuale din Municipiile Sibiu şi Mediaş.

Frecvența de colectare a deşeurilor biodegradabile va fi de o dată pe săptămână atât pentru blocurile de apartamente cât şi pentru locuințele individuale.

Multe dintre locuințele rurale vor fi dotate cu unități individuale de compostare a deşeurilor biodegradabile. Se estimează ca 7.800 de tone de deşeuri biodegradabile să fie reduse de la depozitare în fiecare an prin compostarea corespunzătoare a deşeurilor menajere în 25.000 de unități de compostare.

Sortare

Până în prezent au fost construite 4 instalații de sortare, prezentate în tabelul ce urmează, cu o capacitate de sortare de aproximativ 31.000 t/an.

Instalații de sortare	Capacitate (t/an)
Agnita	900
Cisnădie	5.200
Mediaş	20.000
Sălişte	5.000
Total	**31.100**

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

Prin proiectul Sistem de management integrat al deseurilor in judetul Sibiu se va realiza o statie de compostare la Sura Mica cu o capacitate de 20.000 t/an, care va asigura sortarea deseurilor reciclabile colectate separat din municipiul Sibiu si localitatile invecinate, asiguranduse astfel o capacitatea necesara a nivelul judetului.Statia de sortare este estimata a intra in operare in anul 2013

Compostare

In ceea ce priveste compostarea deseurilor municipale, in prezent exista in judet o statie de compostare la Avrig de capacitate mica, realiza prin proiect PHARE CES. Prin proiectul Sistem de management integrat al deseurilor se vor realiza inca doua statii de compostare: o statie de compostare la Sura Mica cu o capacitate de 15.000 t/an in care vor fi compostate deseurile biodegradabile colectate separat in municipiul Sibiu si o statie de compostare la Tarnava cu o capacitate de 7.000 t/an in care vor fi compostate deseurile biodegradabile colectate separat in municipiul Medias. Odata cu darea in fuctiune a celor doua statii se va asigura atingerea tintei prevazuta pentru anul 2013 privind reducerea la depozitare a deseurilor biodegradabile municipale.

Transfer

Stația de transfer cu containere deschise este cea mai potrivită soluție din punct de vedere economic în cazul unor cantități mici de deşeuri de până la 100.000 t/an (274 t/zi). Astfel:

- pentru zonele rurale cu o cantitate de deşeuri de până la 10.000 t/an sunt recomandate stațiile mici din zona rurală cu containere de capacitate mică;
- pentru alte zone cu o cantitate de deşeuri peste 10.000 t/an se recomandă tipul de container deschis.

Alternativa 1 consideră în prezent folosirea stațiilor de transfer planificate în proiectele PHARE CES aflate în faza de implementare. Locurile planificate pentru stațiile de transfer economisesc costurile globale de transport şi reduc necesitatea de a construi mai multe depozite mai mici dar mult mai costisitoare:

- Stația de transfer Mediaş

Deşeurile reziduale provenite din Mediaş şi zonele limitrofe vor fi colectate şi transportate către stația de transfer. Capacitatea proiectată pentru stația de transfer Mediaş necesită aproximativ 20.000 t/an.

- Stația de transfer Agnita

Deşeurile reziduale provenite din Agnita şi zonele limitrofe vor fi colectate şi transportate către stația de transfer. Capacitatea proiectată pentru stația de transfer Agnita necesita aproximativ 50.000 t/an.

- Stația de transfer Avrig

Deşeurile reziduale provenite din Avrig şi zonele limitrofe vor fi colectate şi transportate către stația de transfer. Capacitatea proiectată pentru stația de transfer Avrig necesită aproximativ 50.000 t/an.

Celelalte două zone (Cisnădie şi Mărginimea Sibiului) nu necesită stație de transfer deoarece sunt situate la o distanță foarte mică de depozitul conform al comunei Cristian.

Depozitare

În prezent, toate deşeurile municipale generate sunt depozitate la depozitul conform de la Cristian. Depozitele urbane neconforme clasa „b” si-au incetat activitatea urmand sa fie inchise in cursul anului 2013 in cadrul proiectului SMID

Depozitul conform pentru depozitarea deşeurilor municipale este amplasat pe teritoriul administrativ al comunei Cristian. Operatorul acestuia este S.C. TRACON S.R.L. Brăila. Anul de punere în funcțiune a depozitului a fost 2004, iar anul estimat de închidere este 2034.

Toate spatiile de depozitaredin zona rurală au sistat depozitarea începând cu 16 iulie 2009.

Se va menține, în continuare, **interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu**, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora alături de **interdicția de a permite dezvoltarea unor activități industriale poluante** (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

III.1.3. Siguranța publică şi evidența persoanelor

Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Cpt. Dumitru Croitoru" (I.S.U.)

Obiectivele I.S.U. se regăsesc în legislația în vigoare şi în planurile de acțiune ale instituției[35].

Obiectivele pe termen scurt:

- implementarea sistemului de înştiințare alarmare de tip electronic şi în bazinele hidrografice Cibin, Hîrtibaci şi Tîrnava;
- completarea bazei tehnico – materiale necesare în procesul de instruire a efectivelor;
- intensificarea colaborării cu județele membre ale Regiunii Centru în domeniul de cooperare, servicii comunitare de urgență civilă şi intervenție la dezastre;
- sprijinirea administrațiilor publice locale în implementarea, dezvoltarea şi modernizarea sistemului de voluntariat în procesul de gestionare a situațiilor de urgență;
- reorganizarea sectoarelor de competență a serviciilor voluntare pentru situații de urgență, în funcție de situația rezultată în urma definitivării procesului de profesionalizare a inspectoratului pentru situații de urgență;
- continuarea activității de achiziționare de materiale şi echipamente în limita fondurilor alocate, pentru îndeplinirea eficientă a misiunilor;
- asigurarea participării la cursurile de pregătire pentru salvatori (înălțime, înec) a subofițerilor selecționați;
- implementarea rețelei metropolitane la nivelul inspectoratului.

Obiectivele pe termen mediu:

- reorganizarea sectoarelor de intervenție prin detaşarea de autospeciale în punctele nodale, pentru scurtarea timpului de răspuns şi intervenție şi susținerea unor unități mobile de intervenție (Avrig, Sălişte, Dumbrăveni,Tălmaciu, Răşinari, Marpod, Ocna Sibiului şi altele) - este de aşteptat ca îmbunătățirea dotărilor cu echipamente, să conducă la creşterea gradului de siguranță a populației şi la primirea ajutorului de urgență calificat într-un timp mai scurt.;
- înlocuirea tuturor autospecialelor pentru intervenție, uzate fizic şi moral cu autospeciale moderne şi performante, cu caracteristici tehnico-tactice care să corespundă necesităților şi situațiilor de risc din zona de competență;
- reorganizarea şi finalizarea constituirii după caz, a serviciilor de urgență private, potrivit legii, la operatorii economici şi instituțiile care desfăşoare activități cu risc de incendiu;
- actualizarea documentelor operative la nivelul zonei de competență în vederea îmbunătățirii raportului cost – eficacitate, a sistemului de organizare, conducere, coordonare şi control a misiunilor;
- eficientizarea şi profesionalizarea procesului de pregătire a întregului personal, în funcție de necesitățile reale pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale;
- implementarea unui climat de muncă angajant şi redefinirea raportului ierarhic, pe temeiul responsabilităților profesionale şi regulamentare la toate eşaloanele;
- eficientizarea activităților de coordonare, control şi îndrumare în scopul gestionării eficiente a modului de îndeplinire a activităților;
- reevaluarea activității de menținere la un standard ridicat al ordinei şi disciplinei şi prevenirea oricăror evenimente ce ar putea aduce prejudicii imaginii inspectoratului județean pentru situații de urgență.

[35] O.U.G. nr. 21/2004 privind Sistemul Național Management al Situațiilor de Urgență, H.G. nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționare şi atribuțiile serviciilor de urgență profesioniste, Planul de acțiune al I.S.U. Sibiu pe anul 2010

Direcția Județeană pentru Evidența Persoanelor Sibiu

Obiective pe termen scurt:

- realizarea rețelei de tip VPN (Virtual Private Network) la nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale din județ, pentru punerea în aplicare a prevederilor art. III din Legea nr. 201/2009 pentru modificarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă;
- asigurarea efectuării de verificări în Registrul Național de Evidența Persoanelor de către toți utilizatorii autorizați pe linie de stare civilă din cadrul primăriilor[36];
- asigurarea condițiilor necesare trecerii la actualizarea bazelor de date privind evidența persoanelor de la registrul local la nivelul registrului județean de evidența persoanelor, pentru aplicarea prevederilor art. 7^1 din O.U.G. nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, cu modificările și completările ulterioare;
- asigurarea condițiilor tehnice necesare organizării ghișeului unic la nivelul direcției, imediat după modificarea actualului cadru legal care să permită actualizarea on-line a registrului județean de evidența persoanelor, conform art. 8 din O.U.G. nr. 97/2005;
- sprijinirea autorităților locale în ce privește constituirea de servicii publice comunitare locale de evidența persoanelor în vederea desfășurării activităților specifice ghișeului unic, conform art. 4 alin. 1 din O.G. nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea și funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor;
- continuarea organizării activității de pregătire profesională a personalului încadrat la serviciile publice comunitare locale din județ[37];
- continuarea colaborării instituțiile centrale și locale în ce privește activitatea specifică și conexă (primării, servicii județene de evidența persoanelor, poliție, protecția copilului)[38].

Obiectivele pe termen mediu:

- asigurarea condițiilor necesare trecerii la actualizarea bazelor de date privind evidența persoanelor de la registrul județean la nivelul Registrului Național de Evidența Persoanelor pentru aplicarea prevederilor art. 7.1 din O.U.G. nr. 97/2005**;**
- asigurarea condițiilor tehnice necesare informatizării activității de stare civilă la nivelul direcției pentru punerea în aplicare a prevederilor art. III din Legea nr. 201/2009;
- sprijinirea autorităților locale în ceea ce privește asigurarea condițiilor tehnice necesare informatizării activității de stare civilă la nivel local[39];
- monitorizarea activităților de stare civilă și evidența persoanelor la nivelul județului, conform art. 7, alin. 1, lit. c) din O.G. nr. 84/2001;
- eficientizarea activității de pregătire profesională și de formare a personalului nou încadrat la serviciile de evidența persoanelor din județ[40];
- elaborarea documentației pentru implementarea și certificarea managementului calității la nivelul direcției și asigurarea sprijinului necesar serviciilor locale de profil în demersuri similare[41];
- sprijin oferit autorităților locale pentru punerea în circulație a noilor cărți electronice de identitate pentru aplicarea prevederilor art.4 al O.G. nr. 69 / 2002 privind regimul juridic al cărții electronice de identitate;
- formularea unor propuneri de modificare și completare a legislației specifice[42];

[36] Legea nr. 201/2009 pentru modificarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă și Metodologia nr.1/1997 pentru aplicarea unitara a dispozitiilor Legii nr. 119/1996;

[37] Regulamentul de organizare și funcționare al D.J.E.P. Sibiu

[38] Regulamentul de organizare și funcționare al D.J.E.P. Sibiu

[39] Art. 7, alin. 1, lit. b din O.G. nr. 84/2001 și art. III din Legea nr. 201/2009

[40] Regulamentul de organizare și funcționare al D.J.E.P. Sibiu

[41] Implementarea Sistemului de management al calității conform standardelor românești ISO 9001:2001 pentru serviciile către cetățeni

[42] Regulamentul de organizare și funcționare al D.J.E.P. Sibiu

Nu sunt prevăzute cheltuieli de capital pentru perioada 2010-2013

Autoritatea Teritorială de Ordine Publică are următoarele obiective în perioada 2012 - 2016[43]:

- Informarea cetățenilor despre misiunea A.T.O.P. Sibiu.
- Formarea unui grup de lucru în cadrul A.T.O.P., în care să fie invitați şi reprezentanți ai ONG-urilor care să analizeze informarea prezentată de reprezentanții Inspectoratului de Poliție al Județului Sibiu pe linia activității de petiționare.
- Întocmirea, de către Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu, a unei evaluări a activităților desfăşurate şi a rezultatelor obținute, pe principalii indicatori de performanță, conform obiectivelor generale şi specifice ale M.A.I. şi Poliției Române. Subsecvent, va fi prezentat şi un plan de acțiune, cu măsuri concrete, cu termene şi responsabilități, pentru eliminarea deficiențelor constatate.

Salvamont

Obiectivele Serviciului Public Salvamont pe termen scurt şi mediu:

- **Îmbunătățirea activității serviciului public „Salvamont" Sibiu prin[44]:**
  - Dezvoltarea infrastructurii turistice montane care vizează siguranța turiştilor în zona montană, prin:
    - realizarea lucrărilor privind reabilitarea traseelor turistice din Munții Făgăraşului;
    - realizarea lucrărilor la Baza de salvare Salvamont Păltiniş;
    - construire refugii/ adăposturi noi;
    - construire de refugii noi:
      - M-ții Făgăraş (Chica Fedeleşului)
      - M-ții Cindrel (ref. Cînaia, Iezer)
      - M-ții Lotrului (Şaua Buceciu).
  - Reabilitarea sediului de pe str. Câmpului nr. 11-13:
    - realizarea lucrărilor în perioada 2013 - 2014.
  - Formarea profesională continuă a salvatorilor montani[45]:
    - elaborarea unui program de pregătire profesională;
    - reatestarea salvatorilor;
    - activitatea de pregătire pluridisciplinară a salvatorilor montani.
  - Informarea şi educația montană a turiştilor în vederea prevenirea accidentelor montane şi reducerea acestora
  - Derularea programului de educație montană
  - Elaborarea de materiale informative
  - Derularea de parteneriate media în vederea prevenirii accidentelor mortale.
- **Îmbunătățirea calității serviciilor asigurate de serviciului public „Salvamont" Sibiu, prin:**
  - Angajarea de salvatori montani în număr suficient pentru desfăşurarea normală a activităților
  - Eficientizarea activității de patrulare preventivă
  - Crearea unui parteneriat între Salvamont-SMURD-Serviciul Ambulanță-MAI

Planul de măsuri şi investiții pe perioada 2010-2013 se regăseşte în capitolul IV.1. Turism.

[43] Hotărârea 787 din 25 iulie 2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcționare a Autorității Teritoriale de Ordine Publică
[44] Proiect Master Plan pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 – 2026 Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului
[45] Ordonanța nr.58/21.08.1998 privind organizarea şi desfăşurarea activității de turism în România

III.2. ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Scopul strategiei este să creeze un sistem funcțional de servicii sociale la nivel județean, capabil să asigure dezvoltarea capacităților indivizilor și/sau comunităților pentru soluționarea propriilor nevoi sociale, precum și creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Obiectivul general: **Dezvoltarea unui sistem competitiv de asistență socială care să răspundă nevoilor beneficiarilor.**

Obiective specifice:

1. **Prevenirea instituționalizării** care să conducă la reducerea costurilor, aflate în continuă creștere și să scadă intrările în sistem, obiectiv ce presupune crearea unor rețele locale care să ofere o gamă largă de serviii alternative instituționalizării (centre de informare, consiliere, centre de zi, centre de recuperare, rețele de îngrijire la domiciliu etc.) ce se va realiza prin următoarele proiecte / acțiuni:

- Contractarea unor servicii de asistență socio-medicală la domiciliu prin organizarea de servicii sociale comunitare, cu extindere la nivelul întregului județ – parteneriat consilii locale, Consiliul Județean, ONG-uri etc.;
- Valorificarea potențialului local prin crearea unui sistem de structuri parteneriale cu societatea civilă pentru acoperirea nevoilor zonale de servicii sociale: centre de recuperare, consiliere, centre de zi, echipe mobile pentru tratament și intervenții etc.;
- Asigurarea co-finanțării din partea Consiliului Județean a serviciilor sociale furnizate de O.N.G. – uri acreditate (Agenda socială anuală a Consiliului Județean Sibiu);
- Dezvoltarea de servicii de tip economie socială (unități protejate, ateliere protejate, etc.) pentru persoane adulte cu handicap, în parteneriat public – privat, pentru zonele Sibiu și Mediaș – implicarea activă pe piața muncii și incluziune socială pentru grupurile vulnerabile;
- Înființarea și dotarea de case de tip familial;
- Înființarea unui centru pentru victimele violenței;
- Achiziționarea de apartamente pentru tinerii ce părăsesc centrele de plasament;
- Înființarea unei rețele de centre de informare și consiliere pentru copil și familie la Avrig, Mediaș și Agnita;
- Inițierea unor campanii de informare și conștientizare a cetățenilor județului privind oferta de servicii sociale și condițiile de acordare a acestora;
- Asigurarea coordonării de către D.G.A.S.P.C. a funcționării rețelelor prin evaluarea continuă a nevoilor și resurselor locale structurate pe baza informațiilor colectate de la structurile administrațiilor publice locale;
- Promovarea incluziunii sociale prin reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială, în special în comunitățile de romi sau cele defavorizate, prin oferirea unor programe de sprijin gen: „Școală după școală”, oferirea unui sprijin educațional prin intermediul unor profesori de sprijin, mediatori școlari și sanitari, etc;
- Înființarea și dotarea de centre de tip respiro atât pentru copiii aflați în plasament cât și pentru persoane vârstnice sau persoane cu dizabilități aflate în familie - înființarea unui astfel de centru la Biertan de ex.;
- Înființarea și dotarea unui centru pentru copii și tineri cu tulburări de comportamnet;
- Campus școlar pentru elevii și tinerii cu dizabilități intelectuale, emoționale, psihomotorii, tulburări din spectrul autist, sindrom Down.

2. **Creșterea calității serviciilor sociale oferite de instituțiile de asistență socială ale Consiliului Județean Sibiu tuturor persoanelor aflate în nevoie socială** (reorganizarea sistemului de protecție, înființarea și sprijinirea unor servicii alternative de protecție, modernizarea, reabilitarea și dotarea unităților existente la standarde etc.) prin:

- Reabilitare CIA Agnita (fonduri atrase);

- Reabilitare spații cazare CITO Dumbrăveni (fonduri atrase);
- Lucrări Centru de Plasament Turnu Roşu (fonduri atrase);
- Lucrări Centru de plasament Guliver (fonduri atrase).
- Înființarea de unități protejate pe lângă centrele de adulți, de ex. CRRPH Mediaş, CITO Mediaş etc.;
- Înființarea şi dotarea de centre pentru persoane adulte cu handicap în județul Sibiu (CRRPH) şi unități medico-sociale sau case de îngrijire pentru vârstnici;
- Înființarea şi dotarea unui centru rezidențial pentru persoane cu handicap – Maladia Alzheimer.

Măsuri de implementare

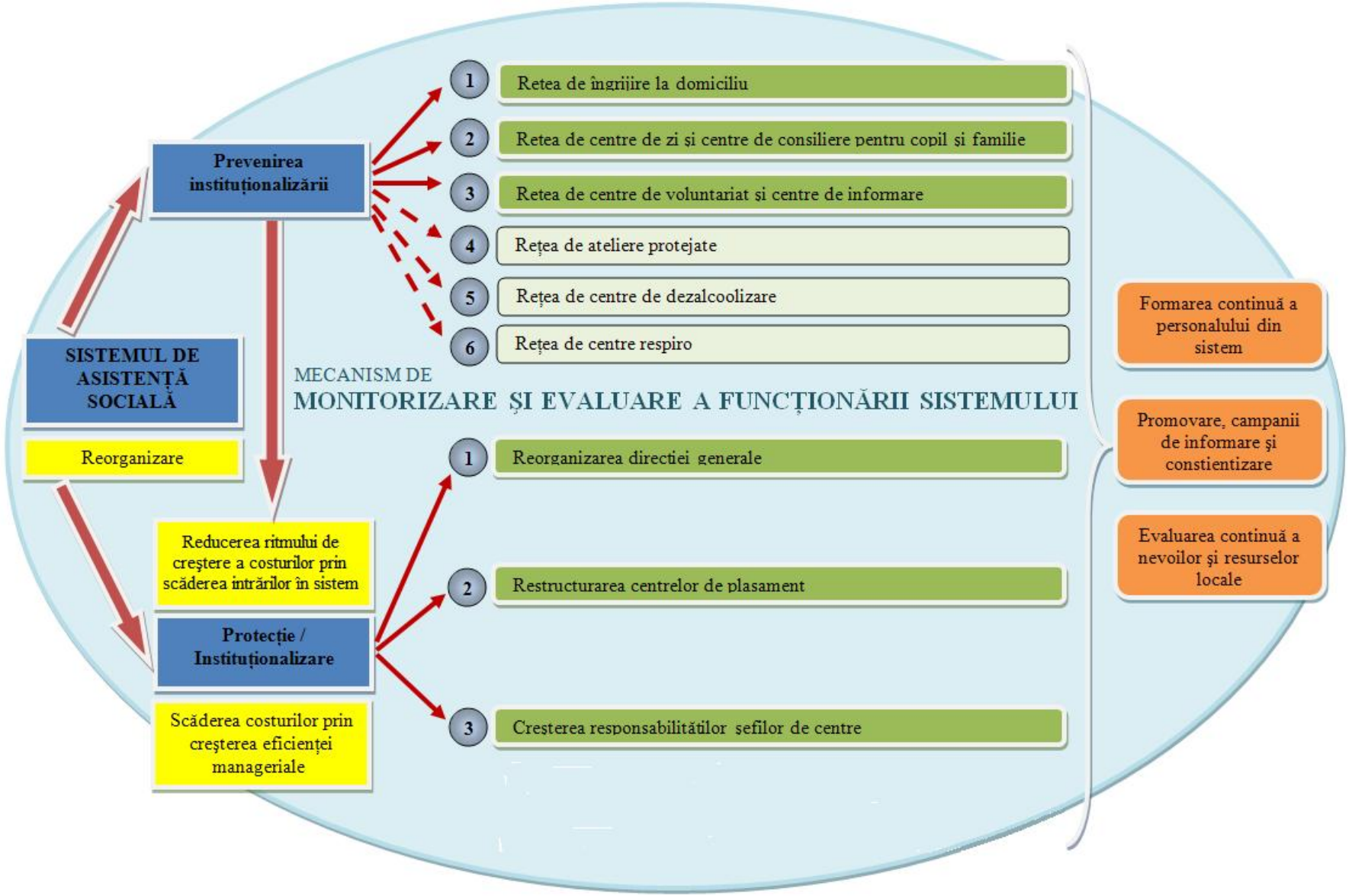
Pornind de la ideea că istoricul serviciilor sociale are la bază recunoaşterea nevoilor sociale şi organizarea structurilor sociale şi funcționale pentru a satisface aceste nevoi sociale, filosofia pe care se centrează strategia este aceea că serviciile sociale trebuie să fie concepute astfel încât să răspundă nevoilor şi problemelor sociale de la nivelul comunităților utilizând la maxim resursele existente (legislative, financiare, umane, organizaționale şi altele, atât din sistemul public, cât şi cele din sistemul de privat).

Problemele sociale generează nevoi sociale ce impun organizarea / dezvoltarea de servicii sociale în cadrul unei comunități.

Având în vedere concluziile reieşite din analiza nevoilor actuale de asistență socială, din analiza realizării serviciilor de asistență socială din județul Sibiu, din analiza parteneriatelor încheiate la nivelul județului Sibiu şi mai ales din analiza economico-financiară a activităților de asistență socială bugetate de către Consiliul Județean Sibiu se impune o reorganizare a sistemului de asistență socială la nivelul județului Sibiu pe dimensiunea serviciilor sociale. Propunerea de reorganizare a sistemului se axează pe cele două componente ale acestuia: protecția instituționalizată şi prevenirea instituționalizării. Prin urmare recomandările şi obiectivele propuse vor avea în vedere regândirea sistemului de servicii de asistență socială de la nivelul județului Sibiu, ținându-se cont de aceste două componente, astfel încât să răspundă nevoilor identificate şi să folosească la maxim resursele existente atât în sectorul public, cât şi în cel privat.

Astfel, se desprind două obiective generale axate pe cele două componente, obiective la care se adaugă şi cel de reorganizare a sistemului de servicii sociale de la nivelul județului Sibiu:

- Scăderea costurilor serviciilor de protecție prin creşterea eficienței manageriale;
- Crearea la nivelul județului Sibiu a unor rețele flexibile de servicii de prevenire care să reducă intrările în sistemul de protecție şi să răspundă nevoilor identificate la nivel local.

SISTEMUL DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
Reorganizare
Prevenirea instituționalizării
Reducerea ritmului de creștere a costurilor prin scăderea intrărilor în sistem
Protecție / Instituționalizare
Scăderea costurilor prin creșterea eficienței manageriale
1 Retea de îngrijire la domiciliu
2 Retea de centre de zi și centre de consiliere pentru copil și familie
3 Retea de centre de voluntariat și centre de informare
4 Rețea de ateliere protejate
5 Rețea de centre de dezalcoolizare
6 Rețea de centre respiro
MECANISM DE
MONITORIZARE ȘI EVALUARE A FUNCȚIONĂRII SISTEMULUI
1 Reorganizarea directiei generale
2 Restructurarea centrelor de plasament
3 Creșterea responsabilităților șefilor de centre
Formarea continuă a personalului din sistem
Promovare, campanii de informare și constientizare
Evaluarea continuă a nevoilor și resurselor locale

Managementul în domeniul asistenței sociale în județul Sibiu

Managementul la nivel județean

Consiliul Județean Sibiu asigură managementul asistenței sociale la nivelul județului Sibiu prin intermediul D.G.A.S.P.C. - instituție cu personalitate juridică aflată în subordinea sa - şi a altor instituții din subordinea C.J.S., unele servicii fiind prestate în colaborare cu Consiliile Locale şi SPAS-urile acestora.

În cadrul sistemului de asistență socială de la nivelul județului Sibiu:

- D.G.A.S.P.C. are rolul de aplicare a politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum şi a oricăror persoane vulnerabile sau aflate în nevoie si rolul de coordonare a activităților SPAS-urilor conform competențelor conferite de legislația în vigoare.

Managementul la nivel local (municipii, oraşe, comune)

Managementul în domeniul asistenței sociale se va asigura de către Consiliile Locale şi de primari prin intermediul SPAS-urilor.

Coordonarea metodologică, monitorizarea asigurării managementului de caz şi supervizarea vor fi asigurate de către D.G.A.S.P.C..

Şi din punct de vedere al asistenței sociale, județul Sibiu va organiza şi coordona activitățile pe 5 zone geografice: Zona Sibiu, zona Mărginimea Sibiului, zona Valea Oltului, zona Podişul Secaşelor - Podişul Tîrnavelor, zona Valea Hîrtibaciului.

În perioada 2013 – 2016 se are în vedere dezvoltarea a câte unei rețele în fiecare zonă. O rețea va fi constituită din instituții, organizații şi furnizori de servicii din zonă care pot încheia parteneriate. Fiecare zonă va avea baza de date comună, reguli şi proceduri care să asigure printr-un sistem unitar de abordare, o intervenție personalizată şi individualizată, în funcție de nevoile beneficiarului, o responsabilitate partajată, parteneriate active şi altele. Această rețea va cuprinde un complex de servicii sociale formate din centre de zi, centre de consiliere, servicii de îngrijire la domiciliu, centre de plasament, ateliere protejate şi altele.

Conform noii Legi a asitenței sociale nr. 292/2011, serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum şi celor speciale, familiale sau de grup, în vederea depăşirii situațiilor de dificultate, prevenirii şi combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale şi creşterii calității vieții. Acestea pot organiza şi acorda în sistem integrat cu servicii de ocupare, de sănătate, de educație, precum şi cu alte servicii sociale de interes general.

O atenție sporită se acordă în noua Lege a asistenței sociale **serviciilor de îngrijire personală** - se adresează persoanelor dependente care, ca urmare a pierderii autonomiei funcționale din cauze fizice, psihice sau mintale, necesită ajutor semnificativ pentru a realiza activitățile uzuale ale vieții de zi cu zi. Situația de dependență este o consecință a bolii, traumei şi dizabilității şi poate fi exacerbată de absența relațiilor sociale şi a resurselor economice adecvate. Vulnerabilitățile pot fi legate de sărăcie, de vâstă, de sănătate mintală sau fizică, de muncă, de analfabetism, de locație, de societate diversă.

Ajutorul acordat pentru îndeplinirea activităților uzuale ale vieții zilnice priveşte două categorii de activități:

a) activități de bază ale vieții zilnice, în principal: asigurarea igienei corporale, îmbrăcare şi dezbrăcare, hrănire şi hidratare, asigurarea igienei eliminărilor, transfer şi mobilizare, deplasare în interior, comunicare;

b) activități instrumentale ale vieții zilnice, în principal: prepararea hranei, efectuarea de cumpărături, activități de menaj şi spălătorie, facilitarea deplasării în exterior şi însoțire, activități de administrare şi gestionare a bunurilor, acompaniere şi socializare.

Îngrijirea persoanei care necesită pe o perioadă mai lungă de 60 de zile ajutor pentru îndeplinirea activităților de bază şi instrumentale ale vieții zilnice este definită ca **îngrijire de lungă durată**. Orice persoană dependentă (din categoria persoane vârstnice, persoane cu dizabilități şi bolnavii cronici) are dreptul la servicii de îngrijire personală.

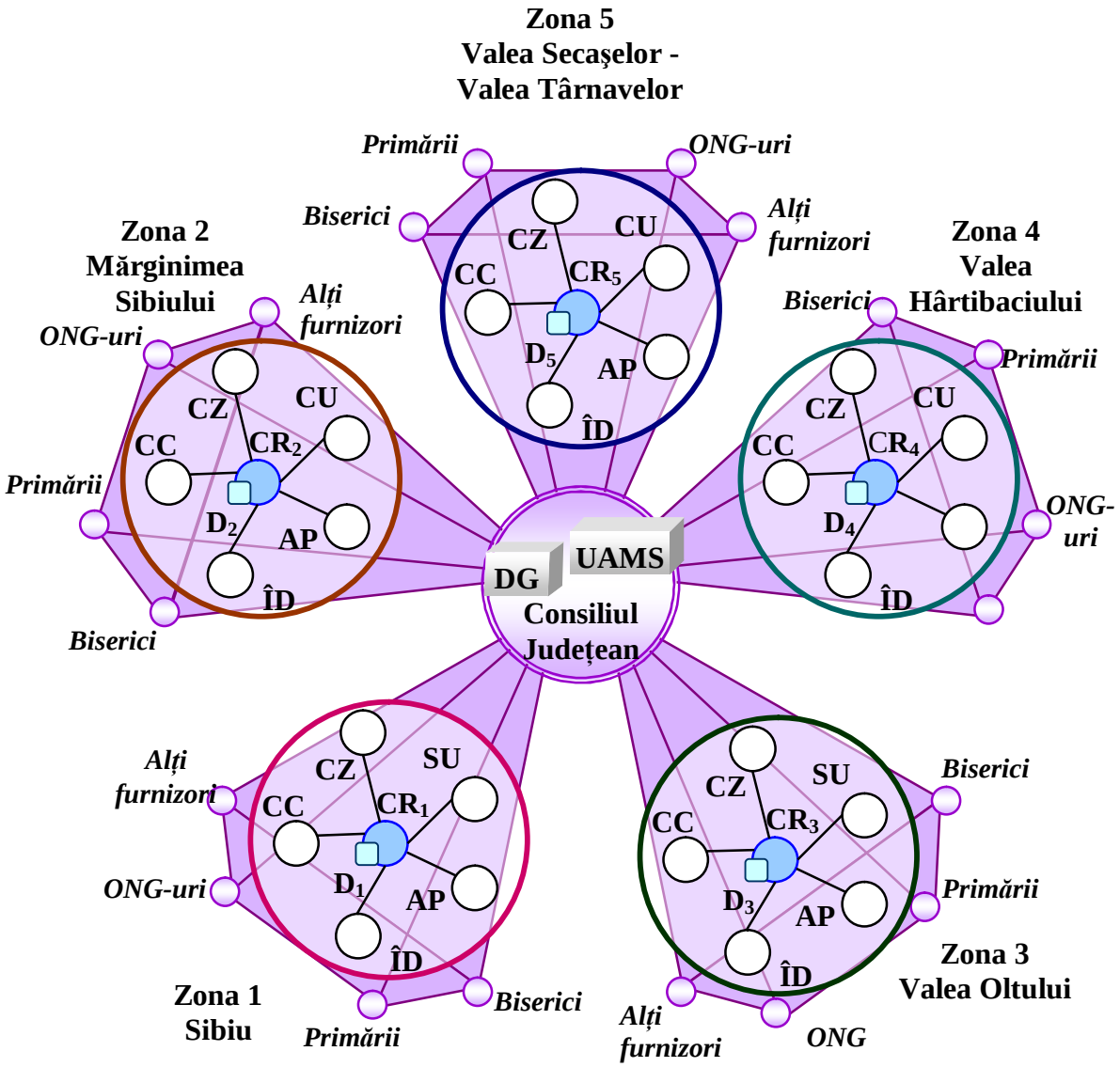
Îngrijirea de lungă durată se asigură la domiciliu, în centre rezidențiale, în centre de zi, la domiciliul persoanei care acordă serviciul şi în comunitate. Se pot organiza şi acorda integrat cu servicii de îngrijire medicală, de reabilitare şi amenajare a ambientului, cu alte servicii de recuperare / reabilitare şi pot fi acompaniate de servicii de consiliere socială, juridică şi de informare.

Tendinţele recente privind structura populației Uniunii Europene reliefează un număr de provocări pentru sistemele de bunăstare socială. Având în vedere nevoia de adaptare a serviciilor publice pentru o populație europeană în curs de îmbătrânire, a fost adoptată pe 9 septembrie 2010 la Strasbourg Rezoluția Parlamentului European referitoare la îngrijirea pe termen lung a persoanelor vârstnice, prin care PE "invită statele membre să ia în considerare evoluțiile demografice din ultimii ani, în special îmbătrânirea populației, care au condus la presiuni bugetare sporite şi la o cerere mare în ceea ce privește o infrastructură mai bună pentru servicii de asistență medicală şi îngrijire socială".

La nivelul UE27, raportul de dependenţă se va dubla în următorii 50 de ani, de la curentul 25,2 la o proiecție de 53,47 în 2060 pentru o populație care va creşte sensibil, numai de la 501,25 milioane la 505,71 milioane de persoane. Acest fapt clarifică faptul că schimbările constau nu doar în îmbătrânire, dar şi de reducere a volumului populației.

Îngrijirile la domiciliu reprezintă cea mai eficientă strategie de îngrijire a persoanelor vârstnice în situaţie de dependenţă, nu numai pentru că este o metodă cu un cost mai redus decât îngrijirea în instituţii, dar şi pentru că este preferată de toate persoanele în cauză, reprezentând un atribut esenţial al asigurării creşterii calităţii vieţii.

Dezvoltarea rețelelor suport de asistență socială pentru fiecare zonă

Legendă:

CZ	Centre de zi
CC	Centre de consiliere
SU	Servicii de intervenție în regim de urgență
AP	Ateliere protejate şi alte servicii
CR	Centru de resurse
D	Dispecerat
DG	Direcția Generală de Asistență Socială şi Protecția Copilului
ÎD	Îngrijire la domiciliu
UAMS	Unități de Asistență Medico-Socială

III.3. TURISMUL

Dezvoltarea durabilă a turismului în județul Sibiu reprezintă una din prioritățile C.J.S. pentru perioada 2013 – 2020.

Pornind de la legislația în vigoare (Legea administrației publice locale nr. 215/2001 cu completările şi modificările ulterioare şi Ordonanța Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea şi desfăşurarea activității de turism în România) misiunea Consiliului Județean în domeniul turismului constă în: intervenții directe pentru siguranța turismului, participarea la proiecte de investiții cu efect asupra dezvoltării durabile şi echilibrate a turismului din județ, implicarea în parteneriate pentru dezvoltarea infrastructurii în turism, promovarea potențialului turistic pe plan intern şi internațional prin participarea la saloane de turism în țară şi străinătate, elaborarea de materiale de promovare.

Pentru realizarea misiunii s-au identificat opt obiective generale de dezvoltare a turismului şi anume:

1. Siguranța:

Siguranța practicării turismului reprezintă unul din obiectivele generale ale Consiliului Județean, cu atât mai mult cu cât aceasta este o obligație prevăzută de lege, astfel județul Sibiu va putea fi perceput ca o destinație sigură.

Obiectivele specifice în acest sens sunt:

- aplicarea fermă şi consecventă a măsurilor legale pentru eliminarea riscurilor privind siguranța şi sănătatea turiştilor;
- prevenirea incidentelor/accidentelor prin creşterea nivelului de informare a turiştilor şi locuitorilor județului, în special asupra pericolelor şi măsurilor de securitate montană;
- îmbunătățirea permanentă a eficacității şi eficienței echipelor Salvamont Sibiu;
- asigurarea unui număr suficient de baze de salvare şi refugii montane;
- întreținerea corespunzătoare şi marcarea traseelor montane, de drumeție şi culturale;
- scurtarea duratei de intervenție în salvarea de vieți.

2. Calitatea:

Consiliul Județean Sibiu va interveni prin extinderea, modernizarea şi reabilitarea infrastructurii şi rețelelor de utilități publice ce deservesc zonele cu potențial turistic; această intervenție va avea impact direct asupra îmbunătățirii experienței turistice în județ, cu reflectare în creşterea numărului de turişti.

Obiectivul general al acestei priorități este *creşterea calității serviciilor turistice în județul Sibiu* având ca obiective specifice:

- modernizarea drumurilor de acces către zonele turistice şi sprijinirea unităților administrativ-teritoriale pentru realizarea rețelelor de utilități publice în zonele respective;
- realizarea, încurajarea şi sprijinirea investițiilor în infrastructura turistică;
- monitorizarea şi cercetarea piețelor țintă şi a altor potențiale piețe şi evoluția tendințelor în turism (atât din punctul de vedere al ofertantului, cât şi din cel al consumatorului) şi diseminarea informațiilor în rândul factorilor interesați;
- atragerea şi absorbția finanțărilor din instrumente structurale şi fonduri complementare;
- dezvoltarea unor produse turistice noi care să fructifice punctele tari evidențiate în analiza SWOT ale județului.

3. Patrimoniul cultural:

Sibiul este un județ cu un mare potențial în ceea ce priveşte turismul cultural, acesta fiind o destinație bazată pe unicitatea culturii, ca o componentă esențială a experienței turistice.

Obiectivul general al acestei priorități este *mai buna valorificare turistică a patrimoniului cultural material şi imaterial*, având ca obiective specifice:

- reabilitarea, conservarea şi valorificarea turistică a patrimoniului cultural construit;
- creşterea atractivității turistice a actului de cultură, a instituțiilor de cultură şi promovarea acestora;
- sprijinirea autorităților locale în realizarea evenimentelor culturale reprezentative, cu impact asupra atractivității turistice.

4. Accesibilitatea informației turistice:

Industria turistică din județul Sibiu va trebui să profite de avantajul oferit de noile canale de promovare. Prezența Sibiului pe Internet oferă posibilitatea unei promovări integrate a județului.

Obiectivul general al acestei priorități este îmbunătățirea *accesibilității Sibiului ca şi destinație turistică*, având ca obiective specifice:

- încurajarea unei prezențe cât mai mari a unităților de primire turistică pe Internet;
- oferirea de informații cât mai complete despre Sibiu atât prin metodele tradiționale cât şi prin cele moderne;
- îmbunătățirea informațiilor existente în punctele de intrare (aeroporturile, gările, autogările).

5. Consolidarea Brandului Sibiu:

Poziționarea brandului Sibiu ca şi destinație turistică a fost inițiată în 2007, o data cu lansarea Programului "Sibiu – Capitală Culturală Europeană 2007".

Obiectivul general al acestei priorități este *dezvoltarea şi comunicarea unei imagini puternice a brandului SIBIU*, având ca obiective specifice:

- alăturarea brandului Sibiu la cel al Transilvaniei pentru a avea un impact mai puternic;
- realizarea unei abordări integrate a brandului la toate nivelurile industriei turistice;
- asigurarea unui cadru strategic adecvat care să permită realizarea de parteneriate;
- încurajarea dezvoltării unor produse „icoană" care sa fie reprezentative / distincte pentru Sibiu (5 trasee turistice tematice: Drumul brânzei, Vămile Făgăraşilor, Drumul fortificațiilor, Drumul sării, Drumul verde al Văii Hârtibaciului, stațiunea balneo-climaterică Bazna, bisericile fortificate, arhitectura săsească, marca Brukenthal, Păltinişul, Bâlea, Transfăgărăşanul, Muzeul Civilizației Populare Tradiționale în aer liber din Dumbrava Sibiului, Muzeul de icoane pe sticlă de la Sibiel „Zosim Oancea" ş.a.).

6. Pregătirea profesională:

Creşterea calității serviciilor din județul Sibiu este posibilă prin investiții materiale dar şi prin pregătirea personalului. Lipsa pregătirii în domeniu reprezintă o provocare care trebuie rezolvată la nivelului întregului județ Sibiu.

Obiectivul general al acestei priorități este *încurajarea pregătirii profesionale în turism*, având ca obiective specifice:

- sprijinirea îmbunătățirii pregătirii în domeniul turismului prin organizarea de seminarii, dezbateri, acordări de premii, diplome, recunoaştere şi mesaje publice ş.a.;
- încurajarea unor legături puternice între educație şi turism;
- încurajarea pregătirii continue şi dezvoltarea aptitudinilor.

***7. Parteneriate*:**

Consiliul Județean Sibiu va acorda atenție modalităților de valorificare a potențialului turistic al județului, de creare a infrastructurii necesare susținerii acestuia şi de sprijinire a sectorului privat pentru a face față cerințelor pieței.

Obiectivul general al acestei priorități este *dezvoltarea unei colaborări eficiente în cadrul sectorului public şi între acesta şi sectorul privat* având ca obiective specifice:

- dezvoltarea de parteneriate la nivel național, regional şi local pentru promovarea şi dezvoltarea turismului;
- încurajarea implicării comunităților locale în dezvoltarea şi promovarea turismului în zonele lor;
- coordonarea şi sprijinul autorităților locale în promovarea turismului, pregătirea profesională, dezvoltarea economică, conservarea moştenirii culturale;
- minimizarea impactului turismului asupra mediului înconjurător.

8. Capacitatea instituțională:

Consiliul Județean va acționa pentru creşterea capacității instituționale a propriilor structuri cu atribuții în domeniul turismului şi va sprijini în acest sens Asociația Județeană de Turism Sibiu, organizație creată în scopul implementării politicilor autorității publice județene în domeniul turismului.

Obiectivul general al acestei priorități este *creşterea capacității instituționale a Consiliului Județean Sibiu în programarea şi implementarea programelor şi măsurilor de dezvoltare durabilă a turismului* având ca obiective specifice:

- consolidarea/formalizarea colaborării cu un grup de actori cheie interesați de dezvoltarea turismului în județul Sibiu;
- dezvoltare resurselor umane ale Consiliului Județean implicate în activitatea de turism;
- autorizarea şi monitorizarea construcțiilor cu scop turistic cu respectarea strictă a prevederilor legale din domeniul protecției mediului, a patrimoniului natural, cultural-istoric;
- sprijinirea Asociației Județene de Turism Sibiu în dezvoltarea resurselor umane, îmbunătățirii managementului, creşterii eficienței şi eficacității.

III.4. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ, AGRICULTURA ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ

Dezvoltarea economică a județului se încadrează în prioritățile stabilite de Strategia Europa 2020 privind:

- Creşterea inteligentă – economie bazată pe cunoaştere şi inovare;
- Creşterea durabilă – economie mai eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor, mai ecologică şi mai competitivă;
- Creştere favorabilă incluziunii – economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială şi teritorială.

Dezvoltarea mediului economic reprezintă piatra de temelie a procesului de creare a unei culturi antreprenoriale dinamice şi implicit de creare a resurselor materiale, atât pentru comunitatea locală, cât şi pentru mediul de afaceri implicat, în scopul îmbunătățirii calității vieții întregii colectivități. În acest proces complex sunt implicați reprezentanți din diferite medii sociale care cuprind atât sectorul public, mediul de afaceri, dar şi sectorul non-guvernamental. Buna colaborare a tuturor acestor factori importanți în dezvoltarea economică va duce la crearea de noi locuri de muncă şi creşterea veniturilor populației şi, implicit la creşterea nivelului de trai al populației şi al veniturilor bugetului județean.

III.4.1. **Dezvoltarea economică**

În *județul Sibiu* activitățile economice sunt diversificate pe următoarele ramuri:

- industrie: industria textilă şi încălțăminte, industria alimentară, construcții metalice şi produse din metal, industria de exploatare şi prelucrare a lemnului etc.;
- agricultură: cultura plantelor şi zootehnie;
- turism şi servicii.

Una din prioritățile de dezvoltare ale C.J.S. pe termen mediu şi lung, pe lângă infrastructura de transport, de sănătate, de asistență socială, de educație şi dezvoltare a resurselor umane, de turism, cultură şi sport o constituie **creşterea competitivității economice a județului** prin stimularea inovării şi sprijinirea IMM-urilor, mediului de afaceri şi de cercetare științifică, prin sprijinirea agriculturii, silviculturii şi dezvoltării rurale.

Obiectivul strategic de dezvoltare îl constituie promovarea şi dezvoltarea unei economii moderne şi competitive, orientată tot mai mult pe cunoaştere, creativitate şi inovare, în măsura să asigure dezvoltarea durabilă, echilibrată, coeziva şi solidară a întregului județ. Pentru aceasta, politicile publice vor asigura o cât mai bună valorificare a istoriei, tradiției şi culturii locale, atragerea investițiilor moderne şi competitive în domeniul producției şi serviciilor, dezvoltarea unui sistem de educație şi învățământ adaptat cerințelor pieței locale şi regionale, astfel încât să fie creat unui cadru economic atractiv şi flexibil, orientat spre profitabilitate şi crearea/menținerea de locuri de muncă, în măsura să asigure un nivel mai bun de prosperitate pentru cetățeni.

Pentru realizarea acestui obiectiv strategic se au în vedere următoarele **obiective specifice**:

1. Creşterea coeziunii teritoriale a județului prin sprijinirea dezvoltării localităților (parteneriate active între CJS, CL şi alți factori interesați), prin dezvoltarea infrastructurii tehnice (transport, telecomunicații, utilități, energie) şi a infrastructurii sociale (educație, cercetare, sănătate, socială) din județ - – tratat la capitolele de infrastructură de transport, apă, sănătate, educație şi asistență socială din Strategie;
2. Creşterea competitivității economice a județului prin valorificarea mai bună a potențialului județean, prin stimularea inovării şi a economiei orientate spre cunoaştere, prin dezvoltarea unor instrumente specifice (parcuri industriale, depozite agroalimentare, infrastructura de afaceri, de transfer tehnologic, clustere, rețele de

afaceri, centre de cercetare ştiinţifică etc) şi prin crearea unui mediu atractiv pentru investiţii;

Pentru realizarea acestui obiectiv, CJS are în vedere realizarea umătoarelor proiecte:

- Continuarea dezvoltării proiectului ***Piața Țărănească Transilvania*** - de tip piață volantă, deschisă la 01 septembrie 2012 pe platoul din fața Serviciului Public Sala Transilvania - pentru valorificarea şi desfacerea produselor agricole şi agroalimentare locale / tradiționale, la preț de producător şi stimularea producătorilor în comercializarea / vânzarea directă a produselor realizate din ferma / gospodăria proprie, în acest mod asigurându-se trasabilitatea produselor (încurajarea consumului local şi eliminarea intermediarilor)
- Crearea / dezvoltarea de parcuri industriale/logistice şi/sau implicarea în parteneriate pentru crearea/dezvoltarea acestora, pentru asigurarea unei infrastructuri moderne, pentru atragerea de investitori şi promovarea acestora în Mediaş, în cele 9 oraşe din Județul Sibiu şi alte localități care şi-au exprimat interesul pentru acest tip de proiect;
- Dezvoltarea Aeroportului Internațional Sibiu pentru transport de călători, precum şi pentru transportul de mărfuri tip Cargo;
- Facilitarea dezvoltării unui centru expozițional – lângă Aeroportul Internațional Sibiu – pentru intensificare schimburi economice, dezvoltare mediu de afaceri
- Dezvoltarea / deschiderea unor depozite agroalimentare / centre de colectare pentru păstrarea produselor agroalimentare (specializare pe produse: animaliere şi legume / fructe) sau de alt tip, în vederea desfacerii acestora prin lanţuri mari de magazine
- Înființarea unei Agenții de dezvoltare economică județeană – structură partenerială la nivel județean - cu scopul de a implementa proiecte integrate la nivelul județului şi având atribuții distincte pentru fiecare sector economic (realizare infrastructură de afaceri, dezvoltare parcuri industriale, promovare oportunități de afaceri, cercetare şi inovare, transfer tehnologic, consultanță antreprenorială, atragerea de finanțări prin accesare de fonduri nerambursabile etc.).

3. Protecţia mediului înconjurător, conservarea biodiversităţii, diminuarea efectelor schimbărilor climatice şi prevenirea riscurilor naturale, extinderea utilizării resurselor alternative de energie, îmbunătăţirea eficienței energetice în sectorul economic şi în cel casnic – tratat la capitolele de mediu din Strategie;
4. Valorificarea superioară, într-o manieră durabilă, a potenţialului agricol şi silvic al județului, creşterea atractivităţii economice şi sociale a localităţilor rurale din județ, reducerea decalajelor economice şi sociale faţă de localităţile din mediul urban;
5. Dezvoltarea turismului în județ prin punerea în valoare a patrimoniului turistic natural şi antropic, prin extinderea şi modernizarea infrastructurii turistice, prin îmbunătăţirea şi diversificarea serviciilor oferite precum şi dezvoltarea infrastructurii cultural-recreative și sportive din județ – tratat la capitolele de turism din Strategie;
6. Creşterea coeziunii sociale la nivelul județului prin valorificarea resurselor umane (extinderea accesului locuitorilor din județ la servicii de educaţie, de sănătate, sociale şi ale administraţiei locale, diversificarea şi creşterea calităţii acestor servicii), prin facilitarea pregătirii profesionale pe tot parcursul vieții şi reinserţiei sociale a persoanelor dezavantajate social (inclusiv a reinserției pe piața muncii) şi prin contracararea efectelor declinului demografic– tratat la capitolele de dezvoltare a resurselor umane din Strategie.

III.4.2. **Agricultura**

Din analiza SWOT s-au identificat ca obiective generale**:**

1. Promovarea agriculturii extensive - ecologice prin creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier şi adaptarea la cererea şi oferta de piață.
2. Înființarea asociațiilor şi grupurilor de producători prin dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploatațiilor agricole.

1. **Promovarea agriculturii extensive - ecologice prin creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier şi adaptarea la cererea şi oferta de piață**

„Agricultura ecologică", termen protejat şi atribuit de U.E României pentru definirea acestui sistem de agricultură este similar cu termenii „agricultură organică" sau „agricultură biologică" utilizați în alte state membre. Acest sistem de agricultură este un procedeu „modern" de a cultiva plante, de a creşte animale şi de a produce alimente, care se deosebeşte fundamental de agricultura convențională. Rolul sistemului de agricultură ecologică este de a produce hrana mai curată, mai potrivită metabolismului organismului uman, dar în deplină corelație cu conservarea şi dezvoltarea mediului în respect față de natură şi legile ei. Unul dintre principalele scopuri ale agriculturii ecologice este producerea de alimente cu gust, textură şi calități autentice şi atractive. Aceste alimente se obțin în etapa producției la fermă prin interzicerea strictă a utilizării organismelor modificate genetic (O.M.G.-uri şi derivatele acestora) şi prin restricții drastice privind folosirea fertilizanților şi pesticidelor de sinteză, a stimulatorilor şi regulatorilor de creştere, hormonilor, antibioticelor şi sistemelor intensive de creştere a animalelor.

Agricultura ecologică are o contribuție majoră la dezvoltarea durabilă, la creşterea activităților economice cu o importantă valoare adăugată şi la sporirea interesului tinerilor pentru spațiul rural.

Obiective specifice:

- creşterea volumului producției destinate comercializării pentru ca fermele de semi-subzistență să devină viabile economic;
- procesarea şi promovarea pe piață a produselor agricole ecologice, tradiționale, naturale;
- protecția mediului în interacțiune cu agricultura (inclusiv conservarea peisajului rural);
- îmbunătățirea calității vieții în mediul rural.

Acțiuni:

- acordarea de subvenții de către stat, pentru semințe selecționate şi rase de animale omologate;
- înființarea de I.M.M.-uri specializate pe mecanizare, colectare şi distribuire a produselor agricole;
- respectarea normelor comunitare de ecocondiționalitate;
- promovarea măsurilor active din PNDR, privind accesarea fondurilor comunitare şi guvernamentale nerambursabile prin proiecte depuse de tinerii fermieri.

2. Înființarea asociațiilor şi grupurilor de producători prin dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploatațiilor agricole

Obiective specifice:

- creşterea numărului de asociații profesionale viabile şi a grupurilor de producători;
- creşterea veniturilor membrilor grupurilor de producători.

Acțiuni:

- sprijinirea înființării şi funcționării administrative a asociațiilor profesionale şi a grupurilor de producători specializate pe creşterea de animale, procesare, sau comercializare de produse agricole;
- încurajarea instalării tinerilor fermieri prin măsuri active din PNDR.

III.4.3. **Silvicultura**

Asigurarea conservării şi utilizării durabile a fondului forestier este un obiectiv prevăzut şi în Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Sibiu 2012.

Obiectivul specific este mărirea suprafeței fondului forestier, asigurarea integrității şi gestionarea după principiul durabilității, constituind direcții prioritare ale programului de dezvoltare a teritoriului județului Sibiu şi de creştere a calității vieții populației.

De asemenea, conform principiilor anunțate prin Codul Silvic (Legea nr. 46 din 2008) gestionarea durabilă a pădurilor urmăreşte:

- promovarea practicilor care asigură gestionarea durabilă a pădurilor;
- asigurarea integrității fondului forestier şi a permanenței pădurii;
- majorarea suprafeței terenurilor ocupate cu păduri;
- politici forestiere stabile pe termen lung;
- asigurarea nivelului adecvat de continuitate juridică, instituțională şi operațională în gestionarea pădurilor;
- primordialitatea obiectivelor ecologice ale silviculturii;
- creşterea rolului silviculturii în dezvoltarea rurală;
- promovarea tipului natural fundamental de pădure şi asigurarea diversității biologice a pădurii;
- armonizarea relațiilor dintre silvicultură şi alte domenii de activitate;
- sprijinirea proprietarilor de păduri şi stimularea asocierii acestora;
- prevenirea degradării ireversibile a pădurilor, ca urmare a acțiunilor umane şi a factorilor de mediu destabilizatori

Din analiza SWOT s-au conturat ca obiective generale**:**

1. Conservarea şi dezvoltarea resurselor forestiere în vederea ameliorării condițiilor de mediu şi de viață.
2. Menținerea şi intensificarea funcțiilor de producție, de protecție şi sociale ale ecosistemelor forestiere.

1. **Conservarea şi dezvoltarea resurselor forestiere în vederea ameliorării condițiilor de mediu şi de viață**

Obiective specifice:

- valorificarea superioară a lemnului şi a altor produse ale pădurii, în concordanță cu principiile şi exigențele eficienței economice, dar şi a exigențelor de protecția mediului;
- accentuarea şi diversificarea funcțiilor socio-economice ale ecosistemelor forestiere în raport cu creşterea cerințelor societății față de pădure.

Acțiuni:

- creşterea suprafeței acoperite cu păduri în situațiile în care acestea sunt importante pentru asigurarea condițiilor de mediu şi de viață;
- extinderea suprafeței pădurilor în special pe terenuri degradate preluate improprii culturilor agricole.

2. Menținerea şi intensificarea funcțiilor de producție, de protecție şi sociale ale ecosistemelor forestiere

Obiective specifice:

dezvoltarea exploatării, transportului şi prelucrării lemnului;
conservarea şi ameliorarea diversității biologice.

Acțiuni:

- îmbunătățirea şi dezvoltarea infrastructurii în domeniul forestier;
- încadrarea cu strictețe a volumului de recoltat din păduri în limitele posibilității stabilite prin amenajamentele silvice;
- inițierea unor acțiuni susținute de valorificare a deşeurilor din lemn, inclusiv a rumeguşului, pentru diminuarea poluării mediului;
- valorificarea produselor forestiere prin înființarea de centre de colectare.

Vânătoarea şi pescuitul

Din analiza SWOT s-a identificat ca obiectiv general **gospodărirea fondurilor de vânătoare şi pescuit pe bază de planuri de management cinegetic şi piscicol.**

Obiective specifice:

- combaterea eficientă a braconajului cinegetic şi piscicol;
- conservarea şi ameliorarea biodiversității ecosistemelor.

Acțiuni:

- constituirea de noi arii protejate vizând conservarea biodiversității şi gestionarea lor pe baza unor planuri speciale de management;
- identificarea tipurilor de ecosisteme şi habitate valoroase din punct de vedere al biodiversității, în vederea supunerii lor unui regim adecvat de conservare;
- identificarea şi oficializarea coridoarelor de legătură pentru prevenirea fragmentării habitatelor, cu evidențierea lor în amenajamentele silvice.

III.4.4. **Dezvoltarea rurală**

Din analiza SWOT s-au conturat ca obiective generale:

1. Creşterea competitivității sectoarelor agro-alimentare şi forestier.
2. Îmbunătățirea mediului şi a spațiului rural prin utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi forestiere.
3. Creşterea calității vieții în mediul rural şi încurajarea diversificării economiei rurale.
4. Demararea şi funcționarea inițiativelor de dezvoltare rurală, LEADER.

1. Creşterea competitivității sectoarelor agro-alimentare şi forestier

Obiective specifice:

- sprijinirea fermierilor care îşi desfăşoară activitatea în zona rurală;
- încurajarea fermelor de semi-subzistență să intre pe piață;
- modernizarea exploatațiilor agricole;
- adaptarea fermelor din punct de vedere economic;
- sprijinirea industriei agroalimentare specifică;

Acțiuni:

- formarea profesională privind retehnologizării activităților economice agricole şi promovarea inovației;
- furnizarea de servicii de consiliere şi consultanță pentru agricultori;
- sprijinirea fermelor de semi-subzistență;
- adaptarea producției la cerințele pieței prin îmbunătățirea managementului exploatației;
- înființarea grupurilor de producători;

2. Îmbunătățirea mediului şi a spațiului rural prin utilizarea durabilă a terenurilor agricole şi forestiere

Obiective specifice:

- introducerea sau continuarea metodelor agricole de producție prietenoase cu mediul, promovarea biodiversității, a solului şi calității mediului;
- compensarea fermierilor prin implementarea rețelei Natura 2000, pe baza obligațiilor ce revin din directivele Păsări şi Habitate;
- plantarea cu păduri a terenurilor agricole pentru prevenirea eroziunii şi a schimbărilor climatice;
- extinderea suprafețelor forestiere pe terenurile non-agricole;
- amenajarea exploataților forestiere;
- producerea de puieți forestieri în pepiniere silvice.

Acțiuni:

- plăți agro-mediu pentru conservarea peisajului rural tradițional;
- plăți compensatorii Natura 2000 pentru compensarea dezavantajelor prin accesarea programului Natura 2000;
- înființarea de plantații noi;
- prima împădurire a terenurilor neagricole;

3. Creşterea calității vieții în mediul rural şi încurajarea diversificării economiei rurale

Obiective specifice:

- creşterea veniturilor adiționale ale fermelor de semi subzistență;
- creşterea atractivității zonelor rurale prin crearea, îmbunătățirea şi diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților şi atracțiilor turistice;
- îmbunătățirea calității mediului social, cultural, natural şi economic în zonele rurale;
- creşterea atractivității spațiului rural prin renovarea şi dezvoltarea integrată a satelor.

Acțiuni:

- înființarea de ateliere meşteşugăreşti în mediul rural;
- crearea unor trasee turistice tematice
- organizarea Zilelor culturale ale județului Sibiu
- investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată şi amenajarea de poteci rurale;
- investiții de producere, procesare, marketing al produselor fermelor;
- ridicarea standardelor de viață a comunităților de romi, a comunităților defavorizate prin construcția de locuințe sociale, diversificarea ofertei de servicii sociale;
- sprijin pentru extinderea şi modernizarea rețelei de apă şi canalizare;
- extinderea rețelei de iluminat public;
- reabilitarea drumurilor comunale şi a drumurilor județene de acces;
- reabilitarea clădirilor în vederea implementării unui program „Școală după școală";
- crearea infrastructurii necesare pentru activități recreative, joacă în cadrul comunităților rurale;
- dezvoltarea unui mediu adecvat de petrecere a timpului liber / de joacă în rândul copiilor din mediul rural – terenuri de joacă;
- crearea infrastructurii necesare desfăşurării activităților sportive în cadrul comunităților rurale – terenuri de sport;

- promovarea unor soluții alternative de petrecere a timpului liber pentru menținerea sănătății populației din mediul rural;
- creşterea accesului populației din mediul rural la informație şi cultură;
- înființarea / reabilitarea / modernizarea lăcaşelor de cultură: cămine culturale, biblioteci, biblionet-uri, cluburi de internet;
- activități de conştientizare a comunităților şi autorităților locale atât asupra valorilor perene ale civilizației populare româneşti cât şi asupra strategiilor şi mijloacelor ce trebuiesc aplicate pentru salvarea de la dispariție a acestor valori;
- renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea şi îmbunătățirea moştenirii rurale.

4. Demararea şi funcționarea inițiativelor de dezvoltare rurală, LEADER

Obiective specifice:

- creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier, a calității vieții şi diversificarea activităților economice din spațiul rural;
- încurajarea acțiunilor inovative-soluții noi pentru probleme vechi;
- promovarea cazurilor de bună practică între GAL-urile naționale şi transnaționale.

Acțiuni:

- înființarea şi funcționarea G.A.L, dobândirea de competențe pentru animarea dezvoltării teritoriului;
- implementarea strategiilor şi proiectelor integrate în dezvoltarea rurală;
- favorizarea cooperării între G.A.L-uri naționale şi internaționale.

III.4.5. Camera Agricolă a Județului Sibiu

Problema fundamentală a agriculturii româneşti, în stadiul actual al tranziției, o constituie contradicția dintre proprietate, ca mijloc de existență socială şi exploatația agricolă, ca unitate tehnologică şi entitate economică. Din această perspectivă, strategia Agenției Naționale de Consultanță Agricolă (ANCA) – organism coordonator al camerelor agricole județene, a avut şi are în continuare ca obiectiv general, îmbunătățirea cunoştințelor şi aptitudinilor producătorilor agricoli privați, pentru a-i face capabili să ia decizi eficiente într-un context economic concurențial, realizându-se trecerea de la exploatația de subzistență (semisubzistență) la exploatația performantă economic.

Întreaga strategie a ANCA se realizează şi implementează în teritoriu, prin rețeaua instituțională creată, la nivel județean prin specialiştii Camerei Agricole Județene, iar la nivel comunal/local prin specialiştii celor 7 Centre Locale de Consultanță Agricolă (CLCA) şi a unui Centru Zonal de Consultanță Agricolă Mediaş.

În vederea îndeplinirii atribuțiilor ce-i revin, Camera Agricolă a Județului Sibiu are ca obiective generale următoarele:

I. Asigurarea securității alimentare prin creşterea producției agricole.
II. Susținerea financiară şi fiscală a agriculturii prin programe şi bugete multianuale.
III. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală.
IV. Susținerea cercetării agricole şi formării profesionale.

I. Asigurarea securității alimentare prin creşterea producției agricole

Obiective specifice

1. Sprijinirea creării de ferme comerciale moderne, de unități de industrie alimentară şi creşterea competitivității acestora.

Acțiuni:

- Organizarea de acțiuni de popularizare, promovare şi informare a fermierilor.
- Organizarea de întâlniri cu teme agricole.
- Întocmire de modele tehnico-economice.

- Identificare de ferme model.

2. **Stimularea comasării voluntare a terenurilor şi a exploatării lor eficiente – promovarea formelor asociative.**
   Acțiuni:
   - Sprijinirea înființării de asociații ale fermierilor pe domenii de activitate.
3. **Dezvoltarea cu prioritate a zootehniei şi creşterea ponderii acesteia în totalul producției agricole, îmbunătățirea păşunilor, a pomiculturii, legumiculturii şi viticulturii - sectoare mult rămase în urmă.**
   Acțiuni:
   - Realizarea de cursuri de calificare în meseriile agricole.
   - Realizarea de loturi demonstrative.
   - Organizarea de expoziții agricole.
   - Acordarea de consultanță şi asistență tehnică de specialitate.
   - Organizarea de demonstrații practice.
4. **Promovarea produselor cu randamente şi calitate ridicate obținute prin tehnologii moderne şi biotehnologii**
   Acțiuni:
   - Organizarea de simpozioane şi seminarii.
5. **Promovarea continuă a producției ecologice**
   Acțiuni:
   - Prezentarea sistemelor de producție, tehnologii şi practici agricole durabile privind agricultura ecologică.
   - Realizarea unor întâlniri de informare privind implementarea Codurilor de bune practici şi reglementari pentru agricultura ecologica.
   - Organizarea de vizite şi schimburi de experiență între fermele ecologice.
   - Realizarea de materiale publicitare, pliante, broşuri.

II. Susținerea financiară şi fiscală a agriculturii prin programe şi bugete multianuale

Obiective specifice:

1. **Promovarea schemelor eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene în spațiul rural - din PNDR**
   Acțiuni
   - Realizare de informare şi consiliere privind întocmirea de proiecte de finanțare M141, M112, M121.
2. **Acordarea de consultanță în vederea asocierii pentru realizarea de ferme comerciale competitive**
   Acțiuni:
   - Sprijinirea fermelor pentru a deveni competitive.
3. **Acordarea de consultanță şi întocmirea de proiecte de finanțare pentru accesarea de fonduri în spațiul rural în special pe M 141, M112, M121.**
   Acțiuni:
   - Întocmire proiecte de finanțare M 141, M 112, M 121
4. **Promovarea politicilor stimulative pentru producătorii care produc total sau parțial pentru piață**
   Acțiuni:
   - Realizare de cursuri de management şi marketing.
   - Informare şi consiliere privind întocmirea de proiecte cu finanțare pentru construirea şi modernizarea spațiilor de depozitare.

- Coordonarea desfăşurării Pieței Țărăneşti Transilvania – proiect realizat de CJS în sprijinul micilor producători

III. Accelerarea procesului de dezvoltare rurală

Obiective specifice:

1. **Susținerea instalării tinerilor fermieri în mediul rural – prin promovarea programelor de finanțare din fonduri europene FEADR, măsura 112**.
   Acțiuni:
   - Întocmire proiecte de finanțare pentru instalarea tinerilor fermieri.
2. **Susținerea fermelor de semi-subzistență pentru trecerea la ferme comerciale – prin promovarea programelor de finanțare din fonduri europene FEADR, măsura 141**
   Acțiuni:
   - Întocmire proiecte de finanțare pentru fermele de semisubzistență.

IV. Susținerea cercetării agricole şi formării profesionale

Obiective specifice:

Promovarea Programului național de cercetare-dezvoltare agricolă, împreună cu partenerii implicați, în jurul unor obiective comune: productivitate, calitate, rezistență la secetă, boli, dăunători etc.

Acțiuni:

- Organizarea de loturi demonstrative.
- Dezvoltarea agriculturii durabile şi transferul rezultatelor către fermieri.
- Cursuri de instruire.
- Colaborări şi parteneriate cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu - Facultatea de Ştiințe Agricole Industrie Alimentară şi Protecția Mediului, Liceul Agricol.

III.5. EDUCAȚIA

III.5.1. Învățământ preuniversitar

Obiectivul general:

Creşterea calității şi eficienței educației, în vederea pregătirii tinerilor pentru o societate bazată pe cunoaştere.

Acest obiectiv este în concordanță cu obiectivul general enunțat în Planul de Dezvoltare al Regiunii Centru pentru perioada 2007-2013 (care este conform cu Planul Național de Dezvoltare 2007-2013) şi anume: Îmbunătățirea calității pregătirii resurselor umane din regiune prin crearea condițiilor pentru facilitarea accesului la educație, ocupare şi integrare socială a grupurilor dezavantajate.

Obiective specifice:

1. **Îmbunătățirea infrastructurii şcolare prin lucrări de consolidare, reabilitare şi dotare**

Prin îmbunătățirea infrastructurii şcolilor şi a dotărilor existente se asigură copiilor condiții bune pentru desfăşurarea procesului instructiv – educativ. Dotarea cabinetelor şcolare trebuie să răspundă necesităților de pregătire şi de instruire ale elevilor în concordanță cu standardele europene.

2. **Creşterea gradului de participare la educație, reducerea abandonului şcolar prin derularea de programe de sprijin**

Una dintre cele mai importante direcții de acțiune ale Inspectoratului Şcolar Județean Sibiu trebuie să fie reducerea fenomenului de abandon şcolar până la dispariția completă a acestuia mai ales în cadrul învățământului obligatoriu (de 10 clase). În acest sens I.S.J. Sibiu a derulat programe de sprijin pentru cei proveniți din grupuri dezavantajate: „Euro 2000", „Bani de liceu" cu scopul de a veni în sprijinul acestor copii.

3. **Realizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care să acopere necesitățile sistemului şi să ducă la creşterea nivelului de pregătire al elevilor**

O calificare şi o perfecționare continuă a cadrelor didactice duce la o calitate sporită a nivelului de cunoştințe al elevilor în obținerea de performanțe şcolare.

4. **Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ şi mediul economic pentru susținerea tinerilor capabili de performanțe**

Pentru susținerea copiilor cu performanțe care nu au posibilități financiare de afirmare este benefică realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ şi firmele private.

5. **Asigurarea unui climat de ordine publică, siguranță publică şi sănătate publică în şcoli**

Pentru prevenirea actelor antisociale şi a comportamentului deviant în cadrul şcolii este benefică asigurarea unui climat de ordine şi siguranță publică în şcoli prin intermediul personalului de pază şi ordine calificat.

Toate aceste obiective sunt obiective ce se doresc a fi atinse în perioada 2010 – 2013, urmând ca în funcție de modul în care acestea se îndeplinesc să mai fie adăugate şi altele.

La nivel județean există un proiect pilot „Fiecare copil în grădiniță" care se dorește a se extinde la nivelul întregului județ cu cofinanțare de la Consiliul Județean Sibiu.

O primă variantă de extindere ar fi lansarea, în primă fază, a finanțării pentru comunitățile propuse de Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, pentru anul şcolar 2013-2014.

Se estimează că în aceste comunități sunt în jur de 1100 de copii săraci, cu vârste cuprinse între 3-5 ani.

Dacă proiectul funcționează bine în primul an, o a doua fază de extindere ar putea fi lansarea finanțării pentru comunitățile din județ care vor dori să aplice, începând cu anul şcolar 2014-2015.

III.5.2. Învățământ special

Obiectivul general:

Creşterea calității procesului educațional şi a serviciilor specializate, în vederea îmbunătățirii activităților de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale (c.e.s.), din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat precum şi confinanțarea proiectului de reabilitare şi modernizare a C.S.E.I. Turnu Roşu.

Obiective specifice:

1. Cuprinderea copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale în învățământul special;
2. Cuprinderea copiilor cu cerințe educative speciale în învățământul de masă prin asigurarea unui sprijin specializat din partea profesorilor de sprijin după ce aceştia au fost evaluați de Serviciul de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională (SEOSP) din cadrul C.J.R.A.E. Sibiu;
3. Reabilitarea / modernizarea / dotarea şcolilor speciale, a laboratoarelor, a cabinetelor de terapii specifice şi a atelierelor din cadrul şcolilor speciale;
4. Dezvoltarea învățământului şi serviciilor de sprijin în cadrul C.J.R.A.E. Sibiu prin derularea unor programe de informare şi consiliere pentru părinții elevilor cu c.e.s., elevii cu c.e.s. şi cadrele didactice;
5. Completarea rețelei profesorilor logopezi, a profesorilor din cabinetele de asistență psihopedagogică, a mediatorilor şcolari şi a profesorilor de sprijin cu un număr adecvat de posturi;
6. Dezvoltarea rețelei de cabinete psihopedagogice şi logopedice la nivelul județului Sibiu;
7. Informarea şi consilierea cadrelor didactice în vederea schimbării mentalității şi a îmbunătățirii activității didactico – educative.

Pentru a înțelege problemele şi necesitățile din sistemul de învățământ special au fost făcute vizite în teren la toate cele cinci şcoli speciale, aflate în subordonarea Consiliului Județean Sibiu: C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu, C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu, C.S.E.I. Mediaş, C.S.E.I. Dumbrăveni şi C.S.E.I. Turnu – Roşu. Scopul acestor vizite a fost acela de a vedea starea în care se află aceste centre, ce probleme există şi căutarea unor soluții pentru a fi remediate. În urma acestor deplasări s-a constatat că aproape majoritatea acestor centre necesită unele investiții la infrastructură, prin lucrări de consolidare, reparație şi dotare. S-a făcut o prioritizare a nevoilor pentru perioada 2013-2016 care se regăsesc explicate în capitolul IV.5. pentru învățământul special.

În afară de aceste obiective, fiecare C.S.E.I. şi-a stabilit şi nişte obiective pentru perioada 2016 – 2020, propuneri care vor fi luate în considerare în situația în care există posibilități financiare din partea C.J.S., astfel:

C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu:

Deoarece clădirea Centrului este revendicată de către Biserica Romano – Catolică, C.J.S., în funcție de soluția ce va fi dată în acest caz va opta pentru una din următoarele variante:

- în situația în care clădirea va fi retrocedată bisericii, C.J.S. va trebui să construiască un sediu nou care să răspundă cerințelor copiilor cu dizabilități;
- asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;
- modernizarea / adaptarea căilor de acces la etaj şi subsol cu scaune mobile / lift pentru copiii cu dizabilități locomotorii;
- adaptarea spațiului din sala de sport la nevoile copiilor cu dizabilități, prin delimitarea spațiului de recuperare CFM, de sala de sport;

- facilitarea accesului la sala de sport prin lărgirea uşii de acces pentru copiii cu dizabilități locomotorii;
- montare sistem ventilație la sala de sport, aflată la subsolul clădirii;
- reparații la clădirea şcolii, la acoperiş, montare parazăpezi, protecție împotriva igrasiei şi zugrăveli interioare şi exterioare;
- înlocuirea structurii de rezistență de lemn cu o structură metalică a coridorului de la etaj;
- remedierea fisurilor existente la bolta de la intrarea în curtea instituției (monument istoric);
- asigurarea dotării logistice necesare bunei desfăşurări a activității personalului didactic şi didactic auxiliar prin achiziționarea de copiatoare şi computere performante, (în eventualitatea abrogării prevederilor Legii 227/2009);
- în situația în care clădirea nu va fi retrocedată, se va lua în considerare mansardarea clădirii şi înființarea unui internat.

C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu propune:
- lucrări de reabilitare la clădirea Centrului;
- asigurarea necesarului de personal didactic corespunzător calificat;
- analizarea posibilității realizării unei construcții noi, care ar putea cuprinde şi clase de liceu şi o şcoală profesională.

C.S.E.I. Mediaş propune următoarele:
- lucrări de reabilitare / modernizare a Centrului: înlocuirea instalației electrice de la parter şi etajul II, înlocuirea geamurilor şi uşilor de la parter cu geam şi uşi termopan, înlocuirea instalației electrice de la etajul II, înlocuirea coloanei principale de apă şi canal de la toate etajele, reparații la grupuri sanitare, înlocuirea cazanelor de la centrala termică cu cazane automate;
- asigurarea funcționalității cabinetelor;
- asigurarea necesităților copiilor cu c.e.s. după terminarea şcolii şi sprijinirea acestora şi după absolvire.

C.S.E.I. Dumbrăveni propune următoarele**:**
- lucrări de reabilitare/modernizare a infrastructurii Centrului printre care şi recondiționarea mobilierului din sala festivă;

Deoarece în trecut, clădirea C.S.E.I. Dumbrăveni a fost tribunal, sala festivă are mobilierul unei săli de judecată, acesta trebuind recondiționat sau schimbat pentru a da sălii festive o altă înfățişare.

- asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume alocația zilnică de hrană;
- începerea lucrărilor de amenajare a etajului II al clădirii;
- derularea unor programe de recuperare a copiilor cu dificultăți de învățare şi de consiliere pentru diminuarea tulburărilor de comportament şi a faptelor antisociale;
- derularea unor programe de consiliere cu părinții copiilor cu c.e.s. pentru reducerea abandonului şcolar.

C.S.E.I. Turnu - Roşu propune următoarele**:**
- asigurarea necesităților copiilor cu c.e.s. după terminarea şcolii şi sprijinirea acestora şi după absolvire;
- construirea unei săli de sport în funcție de posibilitățile financiare ale C.J.S.

III.6. SĂNĂTATEA

Prioritatea strategiei în domeniul sănătății este de îmbunătățire a stării de sănătate a populației județului Sibiu şi de realizare a unui sistem de sănătate modern şi eficient, compatibil cu sistemele de sănătate din țările Uniunii Europene. În acest sens, au fost preluate următoarele obiective din cadrul proiectului de strategie al Direcției de Sănătate Publică a Județului Sibiu:

Obiective generale:

1. Creşterea calității vieții prin creşterea calității serviciilor medicale

Obiectiv specific:

- Creşterea calității structurii sistemului de sănătate, a calității actului medical şi a îngrijirilor furnizate în cadrul serviciilor de sănătate

Ținte propuse:

- îmbunătățirea calității infrastructurii unităților sanitare publice cu paturi şi dotarea acestora cu aparatură / echipamente medicale, informatizarea sistemului;
- îmbunătățirea acoperirii cu personal medical prin planificare şi alocare adecvată a resurselor umane în concordanță cu nevoile populației;
- reducerea variabilității practicii medicale prin implementarea şi utilizarea ghidurilor de practică şi a protocoalelor clinice elaborate de Ministerul Sănătății;
- pregătirea unităților sanitare cu paturi din județul Sibiu în vederea intrării în procesul de acreditare.

2. Optimizarea serviciilor de sănătate din județul Sibiu conform Planului județean de dezvoltare a serviciilor de sănătate

Obiectiv specific:

- Optimizarea spitalelor pentru îngrijiri acute

Ținte propuse:

- creşterea ratei de ocupare a paturilor de la 80 % la 85 %;
- atingerea țintei de 4,5 paturi /1000 locuitori;
- reducerea ratei de internare de la 23 % la 20 %.

3. Planificarea serviciilor spitaliceşti de lungă durată (spitalele de bolnavi cronici, UAMS-uri)

Obiective specifice:

- Dirijarea cazurilor care necesită îngrijire de lungă durată spre unitățile medicale de cronici / medico – sociale în care s-au identificat posibilități de oferire a acestor servicii;
- Evaluarea necesarului de paturi pentru cronici, față de nivelul existent în 2008;

Ținte propuse:

- durata medie de spitalizare planificată = 21 zile;
- rata de ocupare a paturilor = 85 %.

4. Îmbunătățirea managementului sistemului public de intervenții în situații de urgență

Obiective specifice:

- Eficientizarea managementului sistemului public de intervenții în situații de urgență prin protocoale de colaborare între I.S.U., Serviciul Județean de Ambulanță, SMURD, 112, Serviciul Public Salvamont, operatori privați;
- Crearea bazei operaționale județene de coordonare a intervențiilor integrate la nivelul județului Sibiu.

5. Dezvoltarea rețelelor comunitare de asistență medicală: centre de permanență, centre de sănătate multifuncționale, centre de sănătate mintală

Obiective specifice:

- Identificarea zonelor în care este necesară funcționarea centrelor de sănătate multifuncționale / centrelor de sănătate mintală;

- Întocmirea listei cu serviciile existente şi serviciile de bază propuse: cardiologie, medicină internă, pediatrie, obstetrică - ginecologie, ecografie, laborator;
- Studiu de fezabilitate privind înființarea centrelor de sănătate mintală adulți şi copii la Mediaş;
- Înființarea centrelor de sănătate multifuncționale la Avrig / Copşa Mică, Sălişte / Miercurea Sibiului;

6. Dezvoltarea sistemului de îngrijiri medicale la domiciliu
7. Planul județean pentru echipamente medicale
8. Redresarea şi dezvoltarea asistenței medicale în mediul rural

Obiective specifice:

- Dezvoltarea rețelelor de asistență comunitară;

Ținte propuse:

- creşterea numărului de asistenți medicali comunitari şi a numărului de mediatori sanitari angajați de către autoritățile publice locale;
- formarea echipelor medicale comunitare: medic de familie, asistent medical comunitar, mediator sanitar, asistent social ş.a.;
- creşterea numărului de comunități deservite de asistentul comunitar şi / sau mediatorul sanitar;
- dezvoltarea rețelei de îngrijiri la domiciliu.

9. Dezvoltarea serviciilor de asistența medicală în mediul rural

Obiectiv specific:

- Dezvoltarea rețelei de supraveghere a sănătății mamei şi copilului; dezvoltarea sistemului de asistență comunitară pentru îngrijirea gravidei, mamei şi copilului;

Ținte propuse:

- înființarea rețelei de supraveghere medicală activă a bolilor cardio – vasculare;
- deschiderea de puncte farmaceutice în mediul rural.

10. Prevenirea şi controlul bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației din județul Sibiu şi implementarea programelor naționale de prevenție şi de depistare precoce a bolilor

Obiectiv specific:

Îmbunătățirea stării de sănătate a populației județului Sibiu

Ținte propuse:

- reducerea impactului asupra sănătății publice a bolilor transmisibile cu impact major (boli care pot fi prevenite prin vaccinare, HIV / SIDA, tuberculoză, ITS infecții nosocomiale);
- prevenirea complicațiilor, decesului prematur şi creşterea calității vieții la pacienții cu afecțiuni cronice, prin controlul şi monitorizarea bolilor netransmisibile;
- îmbunătățirea stării de sănătate a mamei şi copilului, prin măsuri specifice cu impact asupra principalelor probleme de sănătate ale acestui grup populațional;
- creşterea nivelului de educație pentru sănătate a populației pentru adoptarea unor comportamente sănătoase, în scopul prevenirii îmbolnăvirilor; deplasarea accentului către serviciile preventive de sănătate.

Odată cu preluarea de către Consiliul Județean Sibiu a managementului celor trei spitale (Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu şi Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu), fiecare dintre acestea şi-a stabilit propriile obiective generale şi specifice, corelate cu obiectivele strategice prioritare ale conducerii CJS ce vizează:

1. **Modernizarea / reabilitarea infrastructurii de sănătate** prin: modernizarea, extinderea (mansardarea) Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu - în cadrul acestui

proiect sunt avute în vedere modernizări / dotări la 11 secții / pavilioane. De asemenea, se vor realiza reparații capitale şi la Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda" Sibiu iar la Spitalul de Pneumoftiziologie se va construi un ambulatoriu de specialitate.

2. **Crearea / modernizarea infrastructurii de sănătate din mediul rural** pentru **dezvoltarea unor centre medico-sociale multifuncționale** (cabinet de medicină de familie, cabinet stomatologic, farmacie umană, cabinet veterinar şi farmacie veterinară) prin sprijinirea consillilor locale care şi-au manifestat interesul de a intra în parteneriat cu Consiliul Județean.

III.6.1. Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu:

Obiectiv general: ***Creşterea calității serviciilor medicale oferite populației de către S.C.J.U. Sibiu.***

Obiective specifice:

1. **Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea, extinderea (mansardarea) şi dotarea Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu** prin proiecte de investiții pentru cele 11 secții ale spitalului (mansardare bloc chirurgical + ATI, RK Acoperiş secții chirurgicale, Urologie, Ortopedie, ATI, Reabilitare imobil secția Neonatologie, ORL, Fizio I, Infecțioase adulți, Dermato – Venerice, Medicală I şi II, clădire bloc chirurgical, extinderea UPU, etc.) care sunt prevăzute detaliat, pentru perioada 2013 – 2016, în Cap. IV.6. din Strategie.

2. Dezvoltarea sistemului de sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației** prin:

- Acreditarea laboratorului clinic de analize medicale de către RENAR, ISO 15189;
- Reabilitarea ambulatoriului de specialitate nr. 1, în vederea eficientizării activității acestuia;
- Investiții în dotarea cu aparatură medicală;
- Îndeplinirea criteriilor de acreditare a spitalului, conform cu cerințele CNAS;
- Stabilirea de parteneriate public-private în vederea creşterii capacității de acordare a serviciilor de calitate către populație;
- Asigurarea circuitelor în caz de calamitate;
- Amenajarea de locuri de parcare pentru decongestionarea căilor de acces în incintă.

3. Îmbunătățirea managementului spitalului

- Implementarea şi dezvoltarea sistemului de control managerial, conf. O.M.F.P. 946/2005;
- Evaluarea performanțelor spitalului şi elaborarea de măsuri privind îmbunătățirea acesteia;
- Implementarea şi dezvoltarea unui sistem de controlling, menit să sprijine luarea deciziilor la nivel managerial;
- Îmbunătățirea mecanismelor de control al costurilor prin:
  - Implementarea protocoalelor stabilite de Ministerul Sănătății şi controlul implementării acestora, în paralel cu elaborarea unor protocoale proprii, pentru reducerea numărului de solicitări inutile;
  - Corectarea şi îmbunătățirea activității ambulatoriului de specialitate;
  - Optimizarea activității medicale, pentru reducerea consumului de medicamente la valori real necesare;
- Îmbunătățirea sistemului informatic la nivelul spitalului.
  - Dezvoltarea sistemului informatic actual, prin adăugarea de noi module;

- Creşterea capacității de stocare a datelor şi a schimbului de informații între secțiile spitalului;
- Reconfigurarea şi/sau înlocuirea rețelei informatice.

- Monitorizarea structurii organizatorice a spitalului şi a structurii de personal.
  - Reorganizarea secțiilor în vederea optimizării serviciilor medicale furnizate;
  - Eficientizarea schemei de personal.

III.6.2. Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu:

Obiectiv general: ***Creşterea calității serviciilor medicale oferite populației de către Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu.***

Obiective specifice:

1. Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu (reparații capitale la secții, modernizări, reabilitări şi dotări ale acestora, prezentate detaliat pentru perioada 2013 – 2016 în Capitolul IV.6 din Strategie)

2. Dezvoltarea sistemului de sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației** prin:

· Îmbunătățirea structurii spitalului (2013 – 2014)
  - Organizarea evaluării şi a măsurilor necesare pentru obținerea ASF;
  - Întreținerea corespunzătoare a clădirilor şi echipamentelor: plan anual privind investițiile şi reparațiile capitale;
  - Funcționarea echipamentelor conform specificațiilor tehnice ale acestora în vederea obținerii eficienței la utilizare;
  - Aprovizionare cu materiale consumabile necesare;
  - Analiza eficienței economice a contractelor de service pentru echipamente;
  - Reorganizarea secțiilor/compartimentelor în vederea creşterii eficienței;
  - Utilizarea unei platforme tehnice comune pentru serviciile spitaliceşti şi cele ambulatorii, cu reducerea numărului de internări.

· Acreditarea spitalului conform viziunii standardelor de calitate a serviciilor (2014-2015)
  - Înscrierea spitalului în procedura de acreditare la Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor;
  - Pregătirea spitalului pentru acreditare şi autoevaluarea;
  - Obținerea acreditării spitalului.

· Dezvoltarea centrului comunitar de sănătate mintală (2013-2014)
  - Dezvoltarea serviciilor comunitare: îngrijiri la domiciliu, locuințe protejate, servicii de asistență mobilă;
  - Înființarea a încă 4 noi Centre de Sănătate Mintală în județ.

3. Îmbunătățirea managementului spitalului prin:

- Implementarea unui plan anual de furnizare a serviciilor;
- Propunerea indicatorilor de performanță ai echipei manageriale;
- Evaluarea performanțelor spitalului şi elaborarea de măsuri privind îmbunătățirea ei;
- Corelarea stimulentelor/penalizărilor echipei manageriale cu performanțele spitalului;
- Definirea rolurilor şi responsabilităților celor implicați în gestionarea şi funcționarea spitalului, a secțiilor;
- Colectarea continuă a datelor necesare managementului sistemului informațional.
- Perfecționarea continuă a personalului şi utilizarea eficientă a resurselor umane
  - Încadrarea în normele maximale de personal pentru diferitele structuri ale spitalului;

- Stabilirea unor criterii precise de evaluare şi stimulare a personalului;
- Evaluarea performanței personalului în concordanță cu obiectivele din planul anual;
- Elaborarea unor planuri de recrutare a personalului în vederea asigurării serviciilor necesare pacienților.

III.6.3. Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu:

Obiectiv general: ***Creşterea calității serviciilor medicale oferite populației de către Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.***

Obiective specifice:

1. Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu prin:

· Construirea Ambulatoriului integrat de specialitate – spitalizare continuă de zi şi realizarea de reparații capitale pentru executarea instalației de încălzire centrală în Pavilionul administrativ , laborator şi farmacie la Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu;

· Extinderea Secției Clinice Pneumologie I prin executarea unei construcții noi în care se vor amplasa toate cabinetele medicale, cabinetele de investigații paraclinice şi saloane cu confort sporit de cazare;

· Dotarea spitalului cu echipamente:

- Schimbarea geamurilor cu geamuri termopan la Secția Clinică Pneumologie I, la Compartimentul Pneumologie copii, Laborator de analize, Farmacie şi administrativ.
- Achiziționarea a două aparate roentgen;
- Achiziționarea unui videobronhoscop;
- Stație de epurare a apei.

2. Dezvoltarea sistemului de sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației** prin:

- Obținerea acreditării Laboratorului de analize medicale de către RENAR ISO 15189;
- Obținerea acreditării spitalului, ambulatoriului de specialitate, laboratorului de analize medicale şi a laboratorului de radiologie şi imagistică medicală de la Comisia Națională de acreditare din cadrul Ministerului Sănătății;

3. Îmbunătățirea managementului spitalului prin:

- Implementarea unei noi structuri organizatorice prin reconfigurarea compartimentelor de acuți şi cronici;
- Informatizarea spitalului.

III.6.4. Crearea de centre medico – sociale în mediul rural

Un obiectiv prioritar este înființarea de Centre medico – sociale la nivel de sat / comună care să cuprindă: cabinete de medicină de familie, cabinet stomatologic, farmacie umană, cabinet veterinar şi farmacie veterinară.

Consiliile locale care şi-au manifestat interesul pentru a participa la acest proiect sunt comunele: Loamneş, Orlat, Sadu, Şura Mare, Turnu Roşu, Valea Viilor şi orașul Sălişte pentru satele aparținătoare, lista rămânând deschisă şi altor localități interesate.

Obiectiv general:***Furnizarea de asistență medico – socială umană şi veterinară la standarde de înaltă calitate la nivelul județului Sibiu.***

Obiectiv specific:

- Crearea unui punct de asistență medico – socială umană şi veterinară la standarde de înaltă calitate în localitățile mai sus menționate din județul Sibiu, care să cuprindă cabinet medical uman, stomatologic, cabinet veterinar, farmacie umană şi veterinară, în perioada 2012 – 2016.

III.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT, TINERET

În urma analizelor realizate în acest domeniu au fost identificate următoarele obiective, toate integrate obiectivului general de **„Creşterea calității vieții în județul Sibiu prin îmbunătățirea accesului şi participării cetățenilor la cultură**":

I. Îmbunătățirea managementului instituțiilor de cultură prin înființarea Compartimentului Cultură, Educație Sport şi Turism (C.C.E.S.T.), prin**:**

I.1. Întărirea capacității administrative şi consolidarea cadrului legislativ județean, prin**:**

- Actualizarea şi adaptarea la legislația în vigoare a documentelor de funcționare
- Încurajarea managerilor de a participa la cursuri pentru dezvoltarea abilităților manageriale – participarea la cursuri
- Încurajarea persoanelor din instituțiile culturale de a participa la cursuri pentru accesarea fondurilor europene
- Asistență la scrierea de proiecte pentru finanțarea reabilitării infrastructurii şi organizării de activități culturale diverse
- Asigurarea patrimoniului cultural mobil şi imobil
- Promovarea imaginii patrimoniului şi artei româneşti, în lume, prin participarea la festivaluri, concursuri şi turnee, respectiv târguri internaționale, prin intensificarea schimburilor culturale
- Evaluarea patrimoniului I.C. şi finalizarea obiectivelor de investiții;
- Asigurarea spațiilor necesare bunei funcționări ale Şcolii Populare de Arte şi Meserii „Ilie Micu" şi C.N.M. ASTRA (există un proiect depus pe POR în valoare de peste 3 milioane de lei privind crearea şi modernizarea infrastructurii de valorificare turistică a patrimoniului cultural al Muzeului Civilizației Populare Tradiționale din Dumbrava Sibiului – aflată în stadiu de precontractare la ADR Centru);
- Păstrarea şi valorificarea patrimoniului cultural pentru creşterea accesibilității mai multor categorii de public (C.N.M Astra are în vedere derularea unui proiect prin memorandum de finanțare încheiat între Guvernul României şi Reprezentanții Mecanismului Financiar European în valoare de aproximativ 10.000.000 lei, prin care se doreşte construcția unui Pavilion Muzeal Multicultural – pentru colecțiile Muzeului, reconstrucția, conservarea şi restaurarea monumentelor representative ale Muzeului în aer liber, revitalizarea patrimoniului cultural material şi immaterial etc.);
- Valorificarea patrimoniului istorico – cultural al Bibliotecii Județene Astra Sibiu şi transformarea acesteia în bibliotecă de interes național;
- Implementarea sistemului de asigurarea calității ISO 9001-2000.

I.2. Inventarierea, evaluarea şi punerea în valoare a patrimoniului cultural din județul Sibiu, prin:

- Crearea unei bănci de date a patrimoniului cultural din județ
- Creşterea nivelului de digitizare a patrimoniului cultural
- Crearea unui Program Județean „Patrimoniu în pericol"
- Creşterea nivelului de instruire a specialiştilor locali în domeniul patrimoniului cultural
- Introducerea în programa şcolară preuniversitară a unor cursuri „Pro Patrimoniu" sau „Educația pentru Patrimoniu" precum şi acțiuni educaționale adresate publicului (expoziții, ş.a.)
- Instruirea colectivelor pentru elaborarea de proiecte de accesare a fondurilor pentru protecția patrimoniului
- Programul de semnalizare a monumentelor istorice.

I.3. Creşterea rolului social – educativ al cultelor, prin:

- Sprijin pentru elaborarea de proiecte pentru consolidarea, restaurarea şi modernizarea monumentelor istorice din patrimoniul cultelor,
- Susținerea financiară a proiectelor de consolidarea, restaurarea şi modernizare a monumentelor istorice, finanțate din fonduri nerambursabile
- Susținerea cultelor în derularea unor programe sociale, educaționale, caritabile, de orientare socio-profesională şi formare continuă, în cooperare cu A.P.L.
- Sprijinirea autorităților religioase româneşti de peste hotare
- Promovarea pluralismului religios, a dialogului interreligios şi promovarea Agendei Culturale, Caritabile şi Sociale a Cultelor.

Pentru ducerea la îndeplinire a obiectivelor propuse în domeniul culturii, cuprinse în Strategie, se consideră oportună şi necesară realizarea Compartimentului de Cultură, Educație, Sport şi Turism cu următoarele atribuții:

- monitorizarea implementării strategiei în domeniul învățământului special, culturii, turismului şi a realizării agendei culturale şi a celei sportive (având în vedere că începând cu anul 2012 Consiliul Județean Sibiu finanțează separat cele două agende) - acestea vor fi corelate cu obiectivele proiectelor strategice noi ca Zilele culturale ale județului Sibiu, încurajarea mişcării sportive în județul Sibiu, traseele turistice tematice, înființarea unor centre culturale multifuncționale, amenajarea unor terenuri de joacă şi terenuri de sport în mediul rural etc.;
- coordonarea unitară a instituțiilor culturale din subordinea consiliului județean;
- formularea unor propuneri privind eficientizarea activității instituțiilor de cultură din subordine;
- asigurarea dialogului inter-instituțional şi a comunicării cu societatea civilă;
- elaborarea şi monitorizarea agendei culturale şi a celei sportive a județului, prin integrarea agendelor proprii cu cele municipale/orăşeneşti/comunale;
- asigurarea unui sistem informațional transparent şi accesibil tuturor factorilor interesați pentru promovarea eficienței sistemului administrației culturale județene;
- impulsionarea dezvoltării activităților culturale şi promovării imaginii județului Sibiu atât la nivel național cât şi internațional.

II. Încurajarea parteneriatelor în domeniul turismului cultural şi sportului, prin:

- Organizarea Zilelor Culturale ale județului Sibiu în lunile mai şi septembrie ale anului, în fiecare zonă etnofolclorică din județ, câte un sfârşit de săptămână pentru fiecare zonă, eveniment ce va consta într-o varietate de acțiuni culturale diverse (folclor, meşteşuguri, obiceiuri, expoziții, concerte), desfăşurate atât de instituțiile de cultură ale C.J.S. cât şi de ansambluri şi formații locale, cu un puternic impact asupra dezvoltării turismului în mediul rural; acest proiect va fi corelat cu un alt proiect strategic nou din domeniul turismului privind *Promovarea traseelor turistice tematice pe cele 5 zone etnografice ale județului* care promovează elementele culturale şi turistice ale zonelor: *Drumul verde al Văii Hârtibaciului, Drumul Brânzei, Drumul Fortificațiilor, Drumul sării şi Vămile Făgăraşilor*;
- Crearea unei rețele de centre culturale multifuncționale la nivel de sat/comună care să cuprindă: cămine culturale modernizate, bibliotecă comunală, cluburi de internet
- Amenajarea de terenuri de joacă pentru copii în mediul rural
- Amenajarea de terenuri multifuncționale de sport şi petrecere a timpului liber în mediul rural
- Dezvoltarea unor strategii de conservare şi valorificare a culturii şi civilizației alimentației tradiționale, ca de exemplu proiectul *Culinar – Cult*, dezvoltat de C.N.M. Astra şi C.J.S. în parteneriat cu Consiliul General Ille - et - Vilaine, Franța şi alți

asociați din județul Sibiu care promovează o nutriție bazată pe consumul produselor tradiționale şi ecologice, protecția mediului şi relații economice solidare între mediul rural şi urban;

- Promovarea parteneriatului instituțiilor de cultură şi celor sportive cu Inspectoratul Şcolar Județean, respectiv şcolile din județ şi alte instituții; se are în vedere un proiect care îşi propune *Încurajarea mişcării sportive în județ* prin sprijinirea campionatelor de fotbal, volei, oină, baschet, handbal, şah etc. la nivel local, zonal şi județean;
- Promovarea utilizării patrimoniului cultural şi conservarea acestuia (CNM Astra derulează un proiect prin Programul Operațional de Cooperare Transnațională Europa de Sud – Est, în valoare de peste 2.600.000 euro, avându-se în vedere elaborarea unor strategii de protejare şi punere în valoare a patrimoniului din Muzeu – *CultTour*);
- Promovarea voluntariatului în domeniul culturii şi sportului;
- Valorificarea spațiilor din instituțiile publice prin galerii expoziționale şi activități culturale;
- Organizarea de spectacole şi concerte ale instituțiilor de cultură în spații publice ce valorifică patrimoniul cultural şi natural.

Patrimoniul cultural este, de mult timp, un factor important în creşterea şi dezvoltarea industriei turismului în România contribuind la dezvoltarea unor variate sectoare de turism.

Deținătorii patrimoniului cultural pot fi beneficiari al industriei turismului, aşa cum este cazul C.N.M. ASTRA şi Bibliotecii Județene ASTRA. O dovadă aparte este faptul că Sibiul a fost în anul 2007 una dintre primele 10 destinații turistice la nivel mondial. În contextul dezvoltării turismului cultural în zona sibiană:

- se impune continuarea proiectelor de semnalare şi inscripționare a monumentelor şi siturilor istorice;
- semnalizarea principalelor atracții culturale şi de petrecere a timpului liber;
- se recomandă promovarea de investiții adecvate în întreținerea şi conservarea preventivă a siturilor şi monumentelor pentru a nu deveni un model negativ de promovare a patrimoniului cultural care să altereze dorința de vizitare a turiştilor;
- se recomandă ca în campaniile de publicitate pentru promovarea turismului cultural să se bazeze pe produsul cultural autentic;
- integrarea profesioniştilor în sectorul patrimoniului cultural va ajuta la creşterea nivelului calitativ în domeniul cultural şi va juca un rol important în stimularea creării unor noi metode de cercetare şi crearea unei industrii culturale durabile.

III. Dezvoltarea industriilor culturale, prin:

- Crearea bazei de date cu creatorii şi furnizorii de servicii culturale
- Întemeierea unui One Stop Shop pentru produsele din industria culturală județeană
- Coordonarea dezvoltării şi promovării industriilor culturale prin instituțiile subordonate C.J.
- Dezvoltarea de parteneriate de marketing pentru diseminarea producțiilor culturale proprii şi ale I.C. din subordine;
- Sprijinirea O.N.G.-urilor care au drept obiective promovarea ocupațiilor şi meşteşugurilor tradiționale, încurajarea parteneriatelor cu instituțiile proprii (C.N.M. ASTRA, Centrul județean de creație, Şcoala Populară de Arte şi Meserii "Ilie Micu").

IV. Protecția peisajului natural şi cultural şi promovarea imaginii județului Sibiu, în sensul Convenției Europene a Peisajului de la Florența, prin**:**

- Coordonarea dezvoltării şi promovării în cadrul Agendei culturale a festivalurilor şi manifestărilor culturale legate de păstrarea şi valorificarea tradițiilor la nivel județean
- Dezvoltarea de parteneriate de marketing şi colaborare cu societatea civilă pentru promovarea imaginii județului
- Implementarea unui program de regenerare a parcurilor, pădurilor limitrofe drumurilor naționale şi județene, a râurilor şi lacurilor şi a perdelelor de protecție a localităților
- Regenerarea spațiilor de *loisir* a comunităților
- Implementarea Planurilor de gestiune a monumentelor înscrise în Lista Patrimoniului Mondial (Biertan şi Valea Viilor)
- Elaborarea unui Ghid privind protecția şi punerea în valoare a peisajului din județul Sibiu.

III.8. PROTECȚIA MEDIULUI

III.8.1. Aer

În ceea ce privește acest factor de mediu, se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deșeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului și a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

Obiectivele și măsurile privind problema de poluare a aerului cuprinse în *Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Sibiu pentru perioada 2007-2013* se referă la:

- *Ameliorarea calității aerului în zona Copșa Mică și zonele limitrofe* – obiectiv pentru care au fost propuse acțiuni ce revin în responsabilitatea S.C. Sometra S.A., și anume: realizarea instalației de desulfurare a gazelor, montarea de filtre cu saci și scrubere pentru purificarea gazelor, carcasarea și etanșarea utilajelor principale pentru eliminarea emisiilor fugitive și automonitorizarea emisiilor;
- *Încadrarea emisiilor COV în prevederile impuse de lege* privind stabilirea cerințelor tehnice pentru limitarea emisiilor de COV rezultați din depozitarea, încărcarea, descărcarea benzinei la terminale și stațiile de benzină prin: montarea instalațiilor de recuperare COV la toate stațiile de distribuție de carburanți din județ;
- În vederea *reducerii expunerii populației la noxele generate de traficul auto greu* s-a propus construirea centurilor ocolitoare în municipiile Sibiu și Mediaș;
- Pentru r*educerea influențelor negative în aerul ambiental a poluanților specifici proveniți de la halda neecologică de deșeuri* s-a propus măsura de închidere a haldei de deșeuri neecologice a municipiului Mediaș;
- În scopul reducerii *poluării cu gaze cu efect de seră*, măsurile presupun monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră de către A.P.M. Sibiu, realizarea planului de măsuri privind monitorizarea și raportarea emisiilor de gaze cu efect de seră de către S.C. Enercompa S.R.L. și S.C. Wienerberger Sisteme de Cărămizi S.R.L.;
- Reducerea și controlul fenomenului de degradare a fondului forestier prin monitorizarea zonelor afectate pentru asigurarea unei ponderi ridicate de fond forestier gestionat și întreținut conform standardelor și înlocuirea arboretului de productivitate scăzută;
- Asigurarea sistemului de transport ecologic în vederea reducerii poluării datorată noxelor generate de motoarele clasice prin introducerea, păstrarea și dezvoltarea sistemului de transport ecologic;
- Îndeplinirea obligațiilor asumate de România prin Protocolul de la Kyoto la Convenția cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, adoptat la 11 decembrie 1997 (Legea 3/2001, H.G.780/2006).

În plus, proiectele care sunt planificate pentru infrastructura rutieră și gestionarea deșeurilor vor contribui semnificativ la îmbunătățirea calității aerului în județul Sibiu.

III.8.2. Apă

În *Planul Local de Acțiune pentru Mediu al Județului Sibiu pentru perioada 2007-2013* au fost identificate următoarele obiective și măsuri cu privire la calitatea și cantitatea apei:

Apa potabilă

- Asigurarea apei potabile la parametri cantitativi și calitativi corespunzători prin:
  - extinderea, reabilitarea, retehnologizarea stațiilor de tratare a apei;
  - extinderea și reabilitarea sistemelor de distribuție a apei potabile.
- Creșterea gradului de acces al populației la serviciile publice de alimentare cu apă și satisfacerea tot mai bună a cerințelor de apă ale celorlalți consumatori prin:

- alimentarea cu apă potabilă a localităților urbane;
- alimentarea cu apă potabilă a anumitor localități rurale prin extinderea sistemelor de distribuție din sursele existente;
- realizarea unor captări subterane pentru alimentarea cu apă potabilă a anumitor sate;
- realizarea unor noi captări de ape de suprafață pentru alimentarea cu apă potabilă a anumitor sate;
- reabilitarea sistemelor de alimentare cu apă;
- contorizarea tuturor consumatorilor;
- programe de conştientizare atât a autorităților locale cât şi a populației;
- măsuri financiare stimulative sub forma introducerii unor sisteme de tarifare diferențiată în funcție de nivelul consumului de apă, avantajoase în cazul consumului sub medie;
- împădurirea terenurilor din zona surselor de alimentare cu apă;
- controlul utilizării pesticidelor şi îngrăşămintelor chimice;
- depozitarea controlată a deşeurilor.

ü Identificarea surselor şi programelor de finanțare prin:
- acordarea de consultanță în identificarea surselor de finanțare şi întocmirea proiectelor;

ü Creşterea gradului de implicare a publicului în implementarea programelor de gestionare durabilă a apei potabile prin:
- publicarea de materiale informative şi educaționale;
- organizarea de acțiuni cu participarea comunității;
- realizarea unei pagini web.

Ø Apa de suprafață

ü Reducerea gradului de poluare şi protejarea surselor de apă de suprafață destinate potabilizării prin:
- realizarea de sisteme individuale de epurare la anumite folosințe;
- realizarea de sisteme de canalizare-epurare la unele localități.

ü Îmbunătățirea şi refacerea tuturor corpurilor de apă de suprafață în scopul atingerii stării bune a acestora prin:
- modernizarea stațiilor existente de epurare a apelor uzate;
- eliminarea evacuărilor de ape uzate insuficient epurate de la complexele zootehnice prin implementarea noului sistem de management al dejecțiilor, în vederea folosirii acestora ca fertilizant în agricultură;
- reabilitarea rețelelor de canalizare;
- realizarea sistemelor centralizate de colectare şi epurare a apelor uzate în anumite localități.

Ø Apa subterană

ü Respectarea şi aplicarea Planului Național de Reducere a Poluării cu Nitrați a Apelor Subterane prin:
- utilizarea unui management ecologic al folosirii îngrăşămintelor naturale şi sintetice;
- gestionarea ecologică, în cadrul fermelor zootehnice, a surselor de impurificare a apelor subterane cu ape uzate provenite din activitate;
- cultivarea de plante tehnice cu afinitate pentru metalele grele existente în sol;
- eliminarea evacuărilor de ape uzate în scopul refacerii biocenozei acvatice;
- lucrări de îmbunătățiri funciare pe terenurile afectate de poluare.

Împreună cu obiectivele şi măsurile prezentate în capitolele privind *Infrastructura de apă şi apă uzată*, cele menționate în această secțiune vor contribui la alinierea acestui domeniu la standardele europene.

III.8.3. Sol

Zona Copşa Mică, datorită acumulării efectelor poluatoare din trecut cât şi a activității S.C. Sometra S.A., rămâne ca o zonă ce necesită măsuri de reconstrucție ecologică imediate şi pe termen lung. Dintre acestea, cele mai importante sunt menționate în Planul Local de Acțiune pentru Mediu 2007-2013:

- cultivarea de plante tehnice cu afinitate pentru metalele grele existente în sol;
- eliminarea evacuărilor de ape uzate în Tîrnava Mare şi Visa, în scopul refacerii biocenozei acvatice;
- lucrări de îmbunătățiri funciare pe terenurile afectate de poluare.

Pe baza concluziilor rezultate în urma investigațiilor efectuate în această zonă se impun o serie de măsuri practice:

reducerea poluării produse de emisiile provenite de la S.C. Sometra S.A., prin realizarea de către investitor a tuturor investițiilor de mediu cuprinse în planul de acțiune anexă la autorizația integrată de mediu;

reconstrucția ecologică a arealului afectat de poluare, prin măsuri de stopare a eroziunii şi a alunecărilor de teren şi plantarea acestora cu specii lemnoase adaptate condițiilor de toleranță la nivelul de poluare existent (cătina, salcâmul, mojdreanul, răchita ş.a.);

împrejmuirea suprafețelor degradate;

fertilizarea solurilor cu îngrăşăminte organice bine fermentate cu rol în diminuarea efectelor poluării solului;

cultivarea selectivă a speciilor rezistente la poluare, de preferință a celor care nu se utilizează direct în hrana omului şi a animalelor;

fitoremedierea solurilor poluate, cu ajutorul unor specii care se dovedesc apte pentru aceasta, care trebuie să rămână în atenția factorilor interesați în reconstrucția ecologică a zonei.

Pe terenurile degradate cuprinse în fond forestier afectate de poluarea intensă şi îndelungată produsă de S.C. Sometra S.A. şi S.C. Carbosim S.A., nu s-a reuşit reinstalarea vegetației forestiere care a dispărut prin uscarea provocată de poluare. Lucrările actuale urmăresc astfel:

- reinstalarea vegetației forestiere;
- ameliorarea condițiilor pedoclimatice şi sanitare;
- refacerea echilibrului ecologic în zonă;
- obținerea de masă lemnoasă;
- ameliorarea peisajului local şi general.

În conformitate cu prevederile legale privind protecția mediului, autoritățile administrației publice locale au obligația de a asigura din terenul intravilan o suprafață de spațiu verde de minimum 20 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2010 şi de minimum 26 mp/locuitor, până la data de 31 decembrie 2013.

Măsurile şi obiectivele specifice ale strategiilor la nivelul administrațiilor publice locale, pentru orizontul 2013, măsuri cuprinse în Raportul privind starea mediului pe anul 2008 elaborat de Agenția pentru Protecția Mediului, prevăd pentru:

Ø Municipiul Mediaş:

- identificarea de noi terenuri cu destinația de parcuri şi zone de agrement, în vederea atingerii obiectivului de 20 mp/locuitor spațiu verde, în anul 2010;
- cuprinderea acestor suprafețe în propunerile de extindere a intravilanului şi prevederea lor în planul urbanistic general al municipiului;
- întocmirea de studii de fezabilitate în vederea amenajării acestor terenuri;
- întocmirea de programe pentru accesarea de fonduri special destinate acestor activități;

- documentații şi măsuri concrete pentru amenajarea unui parc în suprafață de aproximativ 2 hectare, în zona Barajului Ighişul Nou.

Ø Oraşul Agnita:

- inventarierea şi evaluarea spațiilor verzi amenajate şi neamenajate din localitate;
- identificarea de noi suprafețe de teren care pot fi amenajate ca spațiu verde din intravilan;
- identificarea de noi suprafețe de teren care pot fi amenajate ca spațiu verde din extravilan, în concordanță cu lucrările la Planul urbanistic general, prin introducerea acestora în intravilan;
- întocmirea documentaților necesare pentru introducerea terenurilor în intravilanul localității, după caz;
- obținerea de fonduri pe baza studiului de fezabilitate, depus spre finanțare pentru parcurile Eroilor, Central, Bisericii Evanghelice;
- realizarea studiului de fezabilitate şi proiect tehnic pentru pădurea Parc Steinburg.

Ø Oraşul Avrig:

- inventarierea şi evaluarea spațiilor verzi amenajate şi neamenajate din localitate;
- identificarea de noi suprafețe de teren care pot fi amenajate ca spațiu verde din intravilan;
- întocmirea documentaților necesare pentru introducerea terenurilor în intravilanul localității, după caz;
- realizarea proiectelor pentru obținerea finanțării lucrărilor de amenajare a spațiilor verzi;
- executarea lucrărilor de amenajare a spațiilor verzi astfel încât să se mențină spațiu verde de minim 20 mp/locuitor.

Ø Oraşul Cisnădie:

- amenajarea spațiului din jurul sălii de sport de pe str. Măgurii, aproximativ 1,5 hectare;
- amenajarea unei părtii de schi pe o suprafață de 3 hectare în localitatea aparținătoare Cisnădioara.

Ø Oraşul Copşa Mică:

- proiectul „Spații verzi contra poluare în oraşul Copşa Mică" a fost selectat în sesiunea iulie-august 2007 care se finanțează din Programul național de îmbunătățire a calității mediului prin realizarea de spații verzi în localități, beneficiind de 1 milion lei.

Ø Oraşul Dumbrăveni:

actualizarea Planului urbanistic general al localității şi extinderea zonei de intravilan pentru mărirea suprafețelor de spații verzi şi zone de agrement.

Ø Oraşul Tălmaciu:

- inventarierea şi evaluarea spațiilor verzi amenajate şi neamenajate din localitate;
- identificarea de noi suprafețe de teren care pot fi amenajate ca spațiu verde din intravilan;
- întocmirea documentaților necesare pentru introducerea terenurilor în intravilanul localității, după caz;
- realizarea proiectelor pentru obținerea finanțării lucrărilor de amenajare a spațiilor verzi;
- executarea lucrărilor de amenajare a spațiilor verzi astfel încât să se asigure spațiu verde de minim 20 mp/locuitor;
- complex de recreere pentru tineri – zona stadion în suprafață de 4.089 mp, care va cuprinde: teren de handbal, teren de baschet şi tenis, locuri de joacă pentru copii;
- complex sportiv – str. Gheorghe Lazăr, se doreşte introducerea în intravilan a unei suprafețe de 6 hectare;
- parc de agrement Pini – se urmăreşte introducerea în intravilan a unei suprafețe de 10 hectare, cu destinația de recreere şi promenadă;
- zona de agrement Lunca Cibinului – propune introducerea în intravilan a 6 hectare cu destinația de pescuit sportiv, camping.

Ø Orașul Sălişte:

- modernizare şi extindere Parc Nicolae Henţiu;
- înființare şi extindere scuar – sat Sibiel;
- modernizare scuar – sat Galeş;
- înființare scuaruri în satele Vale, Săcel, Mag.

III.8.4. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii protejate

Pentru dezvoltarea cadrului de management şi administrare a ariilor protejate, inclusiv a siturilor NATURA 2000, cu scopul stopării degradării biodiversității şi a resurselor naturale şi riscurile asociate pentru mediu şi dezvoltarea durabilă, legislația în domeniu[1] prevede inițierea şi/sau derularea unor importante acțiuni, cum ar fi:

- Ü îmbunătățirea/înființarea structurilor administrative adecvate;
- Ü dezvoltarea/revizuirea planurilor de management pentru ariile protejate;
- Ü realizarea infrastructurii specifice;
- Ü întocmirea studiilor specifice, inventariere, cartare;
- Ü realizare de campanii de informare şi de conştientizare a publicului;
- Ü întărirea sistemului instituțional în vederea asigurării controlului, aplicării legislației şi a capacității instituționale corespunzătoare pregătirii şi implementării planurilor de management (programe de întreținere);
- Ü preluarea ariilor naturale protejate de interes comunitar şi național în administrare sau custodie;
- Ü elaborarea planurilor de monitorizare pentru speciile şi habitatele de interes comunitar;
- Ü elaborarea planurilor de management pentru ariile naturale protejate de interes comunitar şi național;
- Ü evaluarea stării de conservare a speciilor şi habitatelor de interes comunitar;
- Ü elaborarea documentației ştiințifice în vederea propunerii de noi arii naturale protejate de interes național;
- Ü conştientizarea şi informarea factorilor interesați cu privire la necesitatea protecției ariilor naturale protejate şi conservarea speciilor şi habitatelor de interes comunitar;
- Ü accesarea de fonduri pentru proiecte de protecția/conservarea naturii.

[1] O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice

Ordinul Ministrului Mediului şi Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România

Ordinul Ministrului Mediului şi Dezvoltării Durabile nr. 1533/2008 privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare şi a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare

III.8.5. Gestionarea deşeurilor

Evoluția economico-socială, creşterea nivelului de trai şi a posibilităților de consum ale populației, au drept consecință creşterea alarmantă a cantității deşeurilor produse şi depozitate. Diversificarea compoziției deşeurilor şi acumulările cantitative produc un impact negativ asupra factorilor de mediu, impact care are tendința depăşirii capacității de autoreglare a ecosistemelor.

Se va menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

Pe baza prognozei de generare a deşeurilor au fost cuantificate țintele privind reciclarea şi valorificarea deşeurilor de ambalaje, precum şi țintele privind reducerea deşeurilor biodegradabile la depozitare. În următorul tabel se prezintă cantitățile principalelor categorii de deşeuri care sunt estimate a fi generate în anii 2011, 2020 şi la sfârşitul perioadei de planificare 2038:

Tipuri de deşeuri	Cantitate (t/an)		
	2011	2020	2038
Deşeuri municipale	166.830	177.330	197.980
Deşeuri menajere	121.482	128.610	141.746
Deşeuri de ambalaje	53.708	67.325	80.531
Deşeuri biodegradabile municipale	108.299	110.542	123.705
Deşeuri voluminoase	995	3.626	4.348
Deşeuri municipale periculoase	922	911	875
Nămoluri (100% substanță uscată)	6.651	7.741	7.446

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

III.8.5.1. Deşeuri municipale

Conform prevederilor Planului Național de Gestionare a Deşeurilor, a Planului Regional de Gestionare a Deşeurilor Regiunea 7, precum şi a Metodologiei de elaborare a planurilor regionale şi județene de gestionare a deşeurilor, până în anul 2015, indicatorul de generare a deşeurilor municipale va creşte anual cu 0,8%, această creştere aplicându-se tuturor tipurilor de deşeuri municipale.

Tip deşeuri generate	Cantitate (tone)									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2038
Menajere	120.501	121.482	122.410	123.326	124.196	125.036	128.610	131.062	134.905	141.746
Comerț, industrie, instituții	35.259	35.541	35.825	36.112	36.401	36.692	38.183	39.735	41.350	44.072
Grădini, parcuri şi piețe	5.859	6.555	6.608	6.661	6.714	6.768	7.043	7.329	7.627	8.129
Stradale	3.226	3.252	3.278	3.304	3.331	3.357	3.494	3.636	3.784	4.033
Total	**164.845**	**166.830**	**168.121**	**169.403**	**170.642**	**171.853**	**177.330**	**181.762**	**187.666**	**197.980**

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

Deşeuri menajere

În ceea ce priveşte generarea deşeurilor menajere, indicatorii stabiliți în Planul Regional de Gestionare Deşeurilor pentru Regiunea Centru, Planul Județului de Gestionare a Deşeurilor şi în Metodologia pentru elaborarea planurilor regional şi județean de gestionare a

deşeurilor au fost utilizaţi pentru evaluarea cantităţilor necolectate, şi anume:

0.9 kg/locuitor x zi în zona urbană;

0.4 kg/locuitor x zi în zona rurală.

În cadrul Masterplanului s-a folosit compoziţia deşeurilor menajere pentru perioada 2008 - 2012:

Material	Proiecţia compoziţiei deşeurilor menajere (%)					
	2008 - 2012		2013 - 2018		2019 - 2038	
	urban	rural	urban	rural	urban	rural
Hârtie şi carton	11	7	13,4	8,3	14,3	8,8
Sticlă	6	4	7,3	4,7	7,8	5,0
Plastic	8	8	9,8	9	10,4	9,3
Metal	3	2	3,7	2,4	3,9	2,5
Lemn	3	4	3,7	4,4	3,9	4,5
Biodegradabile	53	67	47,8	63,6	45,9	62,4
Alte tipuri	16	8	14,4	7,6	13,9	7,4

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în judeţul Sibiu, 2009

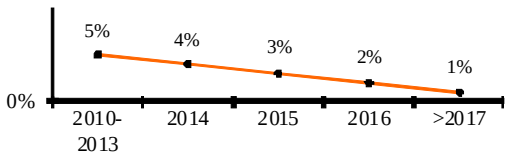
Deşeuri de ambalaje

Prognoza de generare a deşeurilor de ambalaje se bazează pe cantitatea de deşeuri de ambalaje generată în judeţ în anul 2006 şi ţinând seama de creşterea anuală a cantităţii de deşeuri de ambalaje generate şi structura deşeurilor de ambalaje:

Material	Proiecţia deşeurilor de ambalaje generate (t/an)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2038
Hârtie şi carton	18.159	19.066	20.020	21.021	21.862	22.517	23.900	25.120	26.401	27.748	28.588
Plastic	15.652	16.435	17.257	18.119	18.844	19.409	20.601	21.652	22.757	23.918	24.642
Sticlă	9.105	9.560	10.038	10.540	10.962	11.290	11.984	12.595	13.238	13.913	14.334
Metal	2.353	2.471	2.594	2.724	2.833	2.918	3.097	3.255	3.421	3.595	3.704
Lemn	5.780	6.069	6.373	6.691	6.959	7.168	7.608	7.996	8.404	8.832	9.100
Total	**51.151**	**53.708**	**56.394**	**59.214**	**61.582**	**63.430**	**67.325**	**70.759**	**74.369**	**78.162**	**80.531**

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în judeţul Sibiu, 2009

Indicatorul de creştere anuală a cantităţii de deşeuri de ambalaje generate este cel prevăzut în Planul Regional de Gestionarea Deşeurilor pentru Regiunea Centru, şi anume:

Deşeuri biodegradabile

Se consideră că indicatorul de generare a deşeurilor biodegradabile în zona rurală va creşte cu 0,4% anual.

Strategia pentru colectarea deşeurilor vegetale şi a celor biodegradabile include:

- compostarea individuală în zonele rurale;
- colectarea selectivă a deşeurilor vegetale de la gospodării şi blocuri de locuinţe precum şi din magazine, hoteluri, restaurante şi alte unităţi comerciale ce au cantităţi considerabile de deşeuri vegetale.
- colectarea selectivă a deşeurilor din parcuri şi grădini.

Strategia de tratare a deşeurilor biodegradabile şi eliminarea reziduurilor include:

reciclarea ambalajelor pentru a se împlini ţintele măcar până în 2016;

tratarea deşeurilor biodegradabile în instalaţiile de compostare;

eliminarea reziduurilor din depozitul conform existent din comuna Cristian.

Proiecţia de generare a deşeurilor biodegradabile municipale se realizează pe baza proiecţiei de generare a deşeurilor municipale şi a ponderii deşeurilor biodegradabile în deşeurile municipale.

Proiecţia ponderii deşeurilor biodegradabile în deşeurile municipale generate (%)

Tip deşeuri	2006-2012		2013-2018		după 2019	
	urban	rural	urban	rural	urban	rural
Deşeuri menajere colectate în amestec şi selectiv	64	74	61,2	71,9	60,2	71,2
• deşeuri alimentare şi din grădini	53	67	47,8	63,6	45,9	62,4
• hârtie şi carton	11	7	13,4	8,3	14,3	8,8
Deşeuri colectate în amestec şi selectiv din comerţ, industrie şi instituţii	60	60	60	60	60	60
Deşeuri din grădini şi parcuri	90	90	90	90	90	90
Deşeuri din pieţe	80	80	80	80	80	80
Deşeuri stradale	20	20	20	20	44	44
Deşeuri generate şi necolectate	64	74	61,2	71,9	60	71,2
• deşeuri alimentare şi din grădini	53	67	47,8	63,6	45,9	62,4
• hârtie şi carton	11	7	13,4	8,3	14,3	8,8

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în judeţul Sibiu, 2009

Staţiile de compostare sunt stabilite prin Planul Judeţean de Gestionarea Deşeurilor şi se vor construi în imediata vecinătate a municipiului Mediaş (comuna Tîrnava), precum şi în vecinătatea municipiului Sibiu (comuna Şura Mică). De asemenea judeţul Sibiu mai beneficiază de o staţie de compost construită prin programul Phare în oraşul Avrig.

Deşeuri voluminoase

Pe baza experienţei din ţările europene se consideră următoarele:

- pentru mediul urban:

- pentru 2010 se ia în calcul un indicator de generare de 2 kg/locuitor/an, de la 1 kg/locuitor/an în 2009;
- până în 2021 indicatorul de generare creşte progresiv cu un procent anual de aproximativ 20% astfel că în 2021 valoarea va fi de 15 kg/locuitor/an;
- după 2021 indicatorul de generare va rămâne constant de 15 kg/locuitor/an.

- pentru mediul rural:

- se consideră că până în 2011 nu vor fi generate şi colectate deşeurile voluminoase;
- începând cu 2011, odată cu punerea în funcţiune a sistemului integrat de gestionare a deşeurilor, va începe colectarea şi în mediul rural a deşeurilor voluminoase, indicatorul de generare fiind considerat pentru perioada 2011-2015 de 1 kg/locuitor/an;
- în perioada 2016-2020 indicatorul de generare se consideră a fi de 2 kg/locuitor/an;
- începând cu 2021 indicatorul va rămâne constant şi va fi de 3 kg/locuitor/an.

Zona	Proiecţia privind deşeurile voluminoase (t/an)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2038
Urban	854	1.138	1.421	1.702	1.981	3.338	4.058	3.987	3.930	3.896	3.516
Rural	140	141	141	142	142	288	436	443	449	452	810
Judeţ	995	1.279	1.562	1.843	2.123	3.626	4.493	4.430	4.379	4.348	4.326

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în judeţul Sibiu, 2009

Opţiunea propusă este introducerea unui sistem regulat de colectare a deşeurilor voluminoase, la începutul fiecărei luni, populaţia stocând deşeurile în apartamentele sau

casele proprii. Colectarea s-ar desfăşura sub formă de colectare la rigolă.

Operatorul şi Asociația de Dezvoltare Intercomunitară vor distribui o dată pe an un program al zilelor în care se realizează colectarea deşeurilor voluminoase pentru a sprijini colectarea regulată. După un an, programul de colectare poate fi revizuit, în funcție de cantitatea de deşeuri voluminoase colectate în fiecare zi de colectare în zona respectivă, putând fi redus la orice altă frecvență.

Operatorul va colecta deşeurile voluminoase de la punctele de colectare ce deservesc blocurile şi cele care deservesc casele individuale şi le va transporta la companii specializate în reciclarea acestora. În funcție de cantitățile de deşeuri voluminoase care se estimează că vor crește în timp, județul sau municipalitățile/orașele vor angaja companii specializate în reciclarea deşeurilor voluminoase. Dacă în județ nu există companii de reciclare a deşeurilor voluminoase, acestea trebuie colectate şi transportate la depozitul de deşeuri spre a fi eliminate.

Deşeuri municipale periculoase

Proiecția de generare a deşeurilor municipale periculoase se calculează pe baza proiecției populației şi a indicatorilor de generare de 2,5 kg/locuitor/an în mediul urban şi 1,5 kg/locuitor/an în mediul rural. Ținând seama de aceşti indicatori, cantitatea estimată de deşeuri municipale periculoase care se va genera în județul Sibiu este următoarea:

Zona	Proiecția deşeurilor municipale periculoase (t/an)										
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025	2030	2035	2038
Urban	713	712	711	710	709	708	696	676	665	655	649
Rural	209	210	211	212	212	213	215	218	221	224	226
Județ	922	922	922	922	921	921	911	894	886	879	875

Masterplan pentru sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, 2009

In prezent, colectarea separata si gestionarea deseurilor municipale periculoase se realizeaza numai in Municipiul Medias si localitatile invecinate. In vederea conformarii cu prevederile legale, in perioada urmatoare trebuie extinsa colectarea separata a deseurilor municipale periculoase la nivelul intregului judet. Pentru zona de colectare 1, aferenta Municipiului Sibiu si localitatilor invecinate, realizarea investitiilor privind colectarea separata a acestui flux special de deseuri va fi in responsabilitatea operatorului regional, caruia urmeaza sa ii fie delegata activitatea de colectare si transport.

III.8.5.2. Nămoluri din stațiile de epurare

Dezvoltarea infrastructurii privind alimentarea cu apă şi canalizare va conduce la o creştere a numărului stațiilor de epurare orăşeneşti şi, implicit, la creşterea cantității de nămol care va fi generată. Ideal ar fi ca tot nămolul generat în zonele rurale să fie folosit în agricultură. Se aşteaptă ca lipsa activităților industriale în aceste zone să ducă la cantități de nămol conforme cu Decretul 344/2004. Această soluție descentralizată garantează soluția optimă în termeni de costuri mici (distanțe scurte de transport) şi mediu prietenos (refolosirea nămolului). În general, se va presupune că doar 15% din nămolul de epurare va fi folosit în agricultură şi 85% va fi trimis către amplasamentele conforme pentru depozitarea deşeurilor.

Au fost estimate cantitățile de nămoluri care vor fi generate în timpul perioadei de planificare. Oferind cea mai fiabilă soluție din punct de vedere economic şi ecologic, combinarea refolosirii în agricultură, folosirea în scopul îmbunătățirii funciare şi depozitarea nămolului în amplasamente conforme alături de deşeurile reziduale este recomandată ca opțiune potrivită.

Zona	Cantități nămoluri 100% s.u.* (t/an)							
	2009	2010	2015	2020	2025	2030	2035	2038
Urban	3.777	5.979	5.937	5.836	5.675	5.576	5.496	5.448

Rural	56	674	1.881	1.905	1.924	1.956	1.982	1.998
Județ	**3.833**	**6.652**	**7.818**	**7.741**	**7.598**	**7.532**	**7.478**	**7.446**

Zona	**Cantități nămoluri 35% s.u. (t/an)**							
	2009	**2010**	**2015**	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**	**2038**
Urban	10.793	17.082	16.963	16.675	16.213	15.932	15.704	15.566
Rural	160	1.924	5.376	5.444	5.497	5.588	5.663	5.709
Județ	**10.952**	**19.007**	**22.338**	**22.118**	**21.710**	**21.519**	**21.367**	**21.275**

*substanță uscată Masterplan pentru sistem de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu, 2009

O strategie pentru gestionarea nămolului este prezentată la Infrastructura de apă și apă uzată din cadrul capitolului de Servicii comunitare de utilități publice.

III.8.5.3. Deșeuri din construcții și demolări (C&D)

La nivelul județului Sibiu există facilități de tratare a deșeurilor din construcții și demolări la Mediaș, instalație realizată în cadrul proiectului „Parteneriat pentru un mediu curat, reducerea deșeurilor și dezvoltare durabilă în Regiunea 7 Centru”, proiect finanțat prin Programul Norvegian de Cooperare pentru Creștere Economică și Dezvoltare Durabilă.

Legea 211/2011 privind regimul deșeurilor prevede ținte pentru deșeurile din construcții și demolări până în anul 2020, ținte care nu pot fi atinse prin eliminarea acestor tipuri de deșeuri Se consideră că în anii următori cantitatea generată va crește cu 2% în fiecare an până în anul 2020, după care va rămâne aproximativ constantă.

Proiecția deșeurilor din construcții și demolări (tone)	
2011	**2020**
91.000	125.000

Masterplan pentru sistem de management integrat al deșeurilor în județul Sibiu, 2009

Luând în considerare faptul că în viitorul apropiat vor exista reglementări specifice pentru acest tip de deșeuri se prevede că în viitor majoritatea acestor deșeuri vor fi recuperate sau eliminate în depozite pentru deșeuri inerte. Astfel, se estimează că numai aproximativ 5% din cantitatea totală generată de deșeuri din construcții și demolări va fi eliminată prin depozitare în depozitul pentru deșeuri nepericuloase.

- deșeuri minerale inerte:

ADI Eco Sibiu va discuta și urmări, alături de reprezentanții industriei materialelor de construcții, instalarea dispozitivelor concasorului pentru materialele inerte, așa cum se procedează în prezent atât în țările membre UE cât și din afară. Cei din industria materialelor de construcții cunosc cel mai bine standardele așteptate și piața de desfacere disponibilă. Piața de desfacere pentru concasarea materialelor va fi disponibilă din momentul în care vor fi începute în județ mai multe activități de construcție.

Odată ce i se dă forma finală, trebuie construit și instalat un depozit pentru deșeuri inerte în județ. Pentru a se acoperi costurile acestuia, ar trebui percepută o taxă iar cantitatea de deșeuri din C&D cântărită și înregistrată. Depozitul ar trebui gestionat de un operator privat. Dacă la început acesta poate depozita deșeuri de orice dimensiune, ulterior, pentru a se permite construcția adecvată și compactarea depozitului, materialele ce depășesc o anumită dimensiune granulometrică vor fi respinse sau li se vor aplica taxe mai mari.

- deșeuri din C&D nesortate:

Opțiunea propusă prin Sistemul de management integrat al deșeurilor cu privire la deșeurile din C&D nesortate este separarea deșeurilor din C&D la sursă de la locul construcției. O asemenea separare ar trebui să se îndrepte spre următoarele 4 fracții:

- deșeurile periculoase, cum ar fi vopseaua, solvenții, uleiurile uzate, filtrele de ulei, ș.a. introduse în sistemul de gestionare a deșeurilor periculoase;

- materiale reciclabile, cum ar fi plastic, carton, metal ş.a., duse către instalaţii de sortare sau vândute către alţi comercianţi de materiale reciclabile;
- materialele minerale, cum ar fi cărămizile, betonul nefolosit, ş.a., ar putea fi eliminate ca fiind deşeuri din C&D;
- deşeurile rămase neseparate din C&D pot fi aduse la o instalaţie specializată de sortare. Principala posibilitate, pe lângă cerinţele legale o reprezintă separarea la depozit prin plata unei taxe.

În cadrul grupului de lucru s-a propus înfiinţarea până în 2013, a minim două spaţii de depozitare temporară a deşeurilor din construcţii şi demolări.

III.8.5.4. Deşeuri de echipamente electrice şi electronice (DEEE)

Hotărâarea Guvernului nr. 1037/2010, privind gestionarea deşeurilor de echipamente electrice şi electronice prevede obligaţii ale autorităţilor executive ale unităţilor administrativ-teritoriale locale privind colectarea selectivă a DEEE-urilor de la gospodăriile particulare, astfel:

- autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia de a colecta selectiv DEEE de la gospodăriile particulare;
- producătorii trebuie să asigure înfiinţarea pe spaţiile puse la dispoziţie de autorităţile administraţiei publice locale a cel puţin:
  - un punct de colectare în fiecare judeţ;
  - un punct de colectare în fiecare oraş cu peste 100.000 locuitori;
  - un punct de colectare în fiecare oraş cu peste 20.000 locuitori;
- distribuitorii care introduc pe piaţă noi produse sunt obligaţi să asigure condiţii pentru preluarea DEEE gratuit sau contra unei compensaţii care ţine seama de valoarea componentelor reutilizabile din componenţa acestora şi în sistem unu la unu, dacă echipamentul predat este de tip echivalent şi a îndeplinit aceleaşi funcţii ca echipamentul achiziţionat;
- fără a prejudicia aplicarea prevederilor menţionate anterior, producătorii pot organiza şi exploata sisteme individuale sau colective de preluare a DEEE provenite de la gospodăriile particulare.

În plus faţă de spaţiile deja existente, în cadrul grupului de lucru s-a menţionat necesitatea altor puncte de colectare, propunându-se astfel locaţii la Agnita, Avrig, Sălişte.

Recuperare, reciclare, valorificare

În conformitate cu prevederile legale in vigoare, in anul 2013 trebuie sa fie atinse urmatoarele tinte de reciclare/valorificare pentru deseurile de ambalaje:

- pentru deseurile de hartie si carton –reciclare de 80 %;
- pentru deseuri de plastic – reciclare 22,5 %;
- pentru deseurile de sticla – reciclare 60 %;
- pentru deseurile de lemn – reciclare 15 %;
- total reciclare – 55 %;
- total valorificare – 60 %.

In plus fata de tintele de valorificare pentru deseurile de ambalaje, Legea cadrul a deseurilor (Legea 211/2011 privind regimul deseurilor) prevede ca producatorii de deseuri si autoritatile administratiei publice locale au urmatoarele indatoriri:

a. să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare şi reciclare de minimum 50% din masa totală a cantităţilor de deşeuri, cum ar fi hârtie, metal, plastic şi sticlă provenind din deşeurile menajere şi, după caz, provenind din alte surse, în măsura în care aceste fluxuri de deşeuri sunt similare deşeurilor care provin din deşeurile menajere;

b. să atingă, până în anul 2020, un nivel de pregătire pentru reutilizare, reciclare şi alte operaţiuni de valorificare materială, inclusiv operaţiuni de umplere rambleiere care utilizează deşeuri pentru a înlocui alte materiale, de minimum 70% din masa cantităţilor de deşeuri nepericuloase provenite din activităţi de construcţie şi demolări, cu excepţia materialelor geologice naturale definite la categoria 17 05 04 din Hotărârea Guvernului nr. 856/2002, cu completările ulterioare.

In conformitate cu prevederile Legii cadru a deseurilor, si la nivelul judetului Sibiu ierarhia de gestionare a deşeurilor se va aplică în funcţie de ordinea priorităţilor în cadrul legislaţiei şi al politicii în materie de prevenire a generării şi de gestionare a deşeurilor, după cum urmează:

a) prevenirea;
b) pregătirea pentru reutilizare;
c) reciclarea;
d) alte operaţiuni de valorificare, de exemplu valorificarea energetică;
e) eliminarea.

Aplicarea ierarhiei deşeurilor are ca scop încurajarea acţiunii în materie de prevenire a generării şi gestionării eficiente şi eficace a deşeurilor, astfel încât să se reducă efectele negative ale acestora asupra mediului.

Impact

Implementarea sistemului de gestionare a deşeurilor va genera schimbări semnificative ale practicilor curente de gestionare a deşeurilor.

În ceea ce priveşte deşeurile menajere şi cele asimilabile cu acestea din comerţ, industrie şi instituţii, pot fi întâlnite următoarele aspecte:

- închiderea depozitelor neconforme, conduce la creşterea costurilor de operare la nivel local;
- amenajarea staţiilor de transfer va contribui la optimizarea costurilor de transport deoarece pentru zonele populate situate la distanţă mare de depozit se vor utiliza noi tipuri de maşini de capacitate mare;
- extinderea colectării deşeurilor în zona rurală va conduce la reabilitarea terenurilor afectate de depozitare necontrolată şi va ridica standardul serviciilor în zona rurală;
- noi reglementări şi cerinţe cu privire la colectare, sortare, valorificare şi eliminare pentru diferite categorii de deşeuri vor conduce la schimbarea obiceiurilor de colectare a deşeurilor în fiecare gospodărie în parte, necesitând implicare deosebită din partea populaţiei;
- implicarea activă a prestatorilor de servicii va conduce la ameliorarea standardelor serviciului de salubritate prin creşterea responsabilităţii angajaţilor, dar şi la o echilibrare a costurilor cu tarifele încasate sau taxele percepute;
- crearea unei infrastructuri adecvate unei gestionări integrate a deşeurilor, va asigura un nivel corespunzător de protecţie a mediului şi a sănătăţii populaţiei.

- În ceea ce priveşte pre-colectarea diferenţiată, punctele de colectare şi activităţile de reciclare a deşeurilor de ambalaje ori a celor biodegradabile, vor fi întâlnite următoarele aspecte:
  - sortarea la generator în noi containere şi transportul separat pentru hârtie/sticlă/metal/ plastic/deşeuri de ambalaj duc la schimbarea obiceiurilor de colectare a deşeurilor în fiecare gospodărie în parte, aceasta ducând la implicare deosebită din partea populaţiei;
  - vor apărea noi containere pentru colectarea hârtiei/cartonului, a recipientelor din PET, a dozelor de aluminiu, a materialelor textile şi a sticlei;

- înființarea centrelor pentru sortarea deşeurilor de ambalaje şi alte deşeuri reciclabile din deşeurile municipale, creează noi locuri de muncă şi schimbă destinația unora dintre fluxurile de deşeuri;
- încurajarea compostării deşeurilor vegetale în propria gospodărie în zonele rurale, precum şi în centrele de compostare a deşeurilor biodegradabile, va conduce la crearea de noi locuri de muncă;
- creşterea cantităților de compost disponibile pentru agricultură;
- colectarea diferențiată a deşeurilor vegetale din zonele urbane determină schimbarea procedurilor de lucru ale serviciilor urbane de întreținere a spațiilor verzi;
- amenajarea de puncte de colectare sau colectarea selectivă a deşeurilor voluminoase facilitează eliminarea acestora fără să fie depozitate necontrolat;
- utilizarea unor instrumente economice pentru încurajarea reutilizării şi reciclării materialelor provenite din deşeuri poate determina creşterea cantităților colectate.

- În ceea ce priveşte fluxurile speciale de deşeuri (puncte de colectare, centre de tratare (tocare, mărunțire) sau sisteme de preluare de către distribuitori) vor fi întâlnite următoarele aspecte:
  - deşeurile din construcții şi demolări (cărămizi, beton, tencuieli, țigle, lemn ş.a.) vor fi sortate şi prelucrate în vederea valorificării, rămânând ca fracțiile nevalorificabile să fie eliminate controlat;
  - se va întări controlul şi înăspri din punct de vedere legal, autorizarea societăților de construcții;
  - se vor aplica tarife speciale la eliminarea deşeurilor din construcții şi demolări;
  - populația va trebui să fie informată şi să se conformeze noilor practici, chiar dacă acestea vor presupune cheltuieli suplimentare pentru bugetul familiei;
  - deşeurile menajere periculoase, deşeurile din echipamente electrice şi electronice şi vehicule scoase din uz vor fi colectate în puncte de colectare sau predate la schimb distribuitorilor facilitând populației eliminarea acestor tipuri de deşeuri;
  - agenții economici vor fi încurajați să investească în instalații nepoluante de tratare/reciclare a deşeurilor periculoase, a materialelor rezultate de la vehiculele scoase din uz prin dezmembrare sau al celor provenite de la deşeurile de echipamente electrice şi electronice creându-se în acest fel noi locuri de muncă, noi surse de materii prime secundare;
  - se vor introduce noi taxe sau se vor utiliza alte instrumente economice: de exemplu utilizarea sistemului preluării acestor deşeuri de către distribuitori la vânzarea unui produs nou din aceeaşi categorie.
- În ceea ce priveşte informarea şi consultarea publicului:
  - cetățenii vor fi informați mai bine asupra practicilor legate de colectarea, tratarea sau eliminarea deşeurilor;
  - în perioada imediat următoare este foarte importantă conştientizarea cetățenilor în ceea ce priveşte sistemul de colectare selectivă, pentru care va fi necesar:
    - să se desfăşoare campanii sistematice sau chiar neprogramate de informare;
    - să fie făcute publice, în mod regulat, rapoarte privind cantitățile de deşeuri generate, costurile de colectare, tratare sau depozitare;
    - să fie făcute publice, în mod regulat, rapoarte privind investițiile privind gestionarea deşeurilor;
    - să aibă loc consultări publice sistematice în cadrul procedurilor de Evaluare Strategică de Mediu, de Evaluare a Impactului asupra Mediului ori cele prevăzute în cadrul emiterii autorizațiilor de mediu.

Se va **menține în continuare interdicția de construire de incineratoare de deşeuri pe teritoriul administrativ al județului Sibiu**, interdicție ce va fi prevăzută în toate documentațiile de urbanism şi amenajarea teritoriului şi a regulamentelor de urbanism aferente acestora (PATJ - Planul de Amenajare a Teritoriului Județean, PUG - Planurile Urbanistice Generale).

III.8.6. Resurse naturale

Consiliul Județean Sibiu îşi menține interesul față de dezvoltarea culturii de plante tehnice pentru valorificarea acestora ca sursă alternativă de energie (biodiesel). Proiectul de la Ațel ar putea fi reluat în momentul apariției unor parteneri interesați. De asemenea, utilizarea energiei solare este încurajată la nivelul județului Sibiu, Consiliul Județean având în evaluare 4 astfel de proiecte.

Câteva argumente în favoarea surselor alternative de energie:

- nu provoacă ploi acide;
- nu produc iradierea (ca în cazul substanțelor radioactive);
- nu produc schimbarea climei;
- nu elimină gaze cu efect de seră;
- sunt practic nelimitate;
- rezolvă parțial problema deşeurilor;
- pot fi utilizate practic pretutindeni;
- pot înlocui energia tradițională;
- reduc dependența energetică;
- creează noi oportunități pentru mediul de afaceri;
- creează noi locuri de muncă;
- promovează inovația în tehnologiile moderne verzi.

Îmbunătățirea eficienței energetice se poate realiza prin:

- construirea de noi capacități de producere a energiei electrice şi termice, retehnologizarea, modernizarea şi reabilitarea celor existente, în scopul creşterii eficienței energetice;
- extinderea şi modernizarea rețelelor de transport şi distribuție/furnizare a energiei electrice şi a gazelor naturale, în scopul reducerii pierderilor în rețele şi realizarea în condiții de siguranță şi continuitate a serviciului de transport şi distribuție/furnizare;
- interconectarea rețelelor de transport al energiei electrice, gazelor naturale cu rețelele europene.

Principalele direcții pentru creşterea eficienței energetice sunt:

- optimizarea termică a clădirilor;
- optimizarea energetică a proceselor de producție;
- optimizarea rețelelor de termoficare;
- consumul casnic de energie;
- optimizarea transportului.

III.8.7. Zgomot

Prin integrarea României în UE, autoritățile din sistemul de protecție a mediului precum şi celelalte autorități cu responsabilități în probleme legate de domeniul zgomotului şi vibrațiilor, se află într-un proces complex de colaborare în scopul armonizării legislației româneşti cu cea europeană şi adoptării unor standarde şi norme europene.

Parlamentul European şi Consiliul au adoptat Directiva 2002/49/EC în 29 iunie 2002 privind evaluarea şi gestionarea zgomotului ambiant, a cărei principală sarcină este aceea de a crea o bază comună pentru administrarea urbană a zgomotului ambiant, prin:

- monitorizarea problemelor de mediu prin solicitarea autorităților competente ale statelor membre să realizeze hărți strategice de zgomot pentru drumurile principale, căile ferate principale, aeroporturile mari şi aglomerările urbane, zonele industriale şi porturi utilizând indicatori de zgomot armonizați precum L_{zsn} şi L_{noapte}. Aceste hărți vor fi utilizate atât pentru evaluarea numărului de persoane afectate de zgomot în întreaga UE, cât şi pentru realizarea planurilor de acțiune pentru gestionarea zgomotului şi a efectelor acestuia;
- informarea şi consultarea publicului despre expunerea populației la zgomot, efectele sale asupra populației şi măsurile ce se pot lua pentru limitarea nivelului de zgomot;
- lansarea de teme locale prin solicitarea autorităților administrației publice locale şi a unităților prevăzute la art. 4 alin. (3) din H.G. 321/2005 privind evaluarea şi gestionarea zgomotului ambiant, republicat, de a realiza planuri de acțiune pentru gestionarea zgomotului ambiant şi a efectelor acestuia, ținându-se seama de hărțile strategice de zgomot.

Directiva nu stabileşte limite pentru indicatorii de zgomot şi nici pentru măsurile ce trebuie luate prin planurile de acțiune, astfel, valorile limită de prag şi măsurile care se pot lua în cadrul planurilor de acțiune se stabilesc de fiecare stat membru în parte.

Câteva exemple de metode de reducere a zgomotului ar fi:

- redirecționarea traficului pentru obținerea unei diminuări din punct de vedere al emisiei de zgomot pentru străzile unde este necesar acest lucru coroborat cu o creştere suportabilă pentru străzile care preiau traficul redirecționat, acest lucru realizându-se prin stabilirea de sensuri unice pentru anumite străzi, sincronizarea între semafoare pentru stabilirea undei verzi, restricții de viteză, introducere de asfalt poros cu caracteristici de absorbție a emisie zgomotului provocat de rularea autovehiculelor ş.a.;
- interzicerea totală a circulației unor categorii de vehicule în intervalele orare în care se înregistrează un nivel al indicatorilor de zgomot peste limitele admise, acolo unde se pot introduce astfel de măsuri (centrele istorice ale oraşelor);
- interzicerea circulației anumitor categorii de vehicule pe anumite artere din interiorul aglomerărilor;
- amplasarea local de panouri fonoabsorbante şi/sau zone verzi;
- înlocuirea terasamentului căii ferate;
- sudarea aparatelor de cale şi înglobarea lor în calea fără joante, în zonele stațiilor CF din interiorul aglomerărilor;
- înlocuirea şi înnoirea treptată a parcului de vagoane CF;
- gestionarea traficului aeroportuar într-o manieră optimă utilizând pistele existente;
- insonorizarea locuințelor din vecinătatea liniilor de cale ferată cu trafic mare, drumurilor principale din afara aglomerărilor dar care se află amplasate în apropierea unor locuințe;
- insonorizarea fațadelor clădirilor care se află poziționate pe arterele mari de circulație din aglomerări, (această măsură poate fi combinată cu un program de izolare termică a acestor clădiri);
- crearea unei rețele funcționale de piste de biciclete care să poată fi utilizată pentru deplasarea în toată aglomerarea, reducând astfel numărul de cetățeni care utilizează autoturismele personale pentru deplasare;
- insonorizarea surselor fixe de zgomot din zonele industriale.

III.8.8. Riscul de mediu

Riscul reprezintă posibilitatea de materializare a unui eveniment care va induce un impact asupra anumitor obiective. Riscul poate fi generat de un eveniment, o acțiune sau absența unei acțiuni, consecințele posibile variind de la cele benefice la cele catastrofale.

Strategia națională de prevenire a situațiilor de urgență, aprobată prin H.G. 762/2008, prevede următoarele măsuri la nivelul consiliilor județene, locale şi primării:

a) în faza predezastru:
   1. instituie măsurile de prevenire a situațiilor de urgență, analizează anual şi ori de câte ori este nevoie activitatea desfăşurată şi adoptă măsuri pentru îmbunătățirea acesteia;
   2. aprobă organizarea activității de apărare împotriva situațiilor de urgență la nivelul unității administrativ-teritoriale;
   3. hotărăsc înființarea serviciilor voluntare pentru situații de urgență, aprobă regulamentul de organizare şi funcționare a acestora, asigură încadrarea cu personal, dotarea şi finanțarea cheltuielilor de întreținere şi funcționarea acestora în condiții de operativitate şi eficiență, în conformitate cu criteriile minime de performanță;
   4. aprobă planurile anuale şi de perspectivă pentru asigurarea resurselor umane, materiale şi financiare destinate prevenirii şi gestionării situațiilor de urgență;
   5. elaborează planurile urbanistice generale, corelate cu hărțile de risc, şi asigură respectarea prevederilor acestor documentații;
   6. determină necesitățile comunității locale privind resursele mobilizabile, materiale, utilaje, şi cele financiare în caz de dezastre;
   7. asigură mobilizarea populației la acțiunile de apărare împotriva situațiilor de urgență şi organizează exerciții şi aplicații, sub conducerea organelor abilitate, în vederea pregătirii intervenției operative;
   8. asigură organizarea şi instruirea grupurilor de voluntari în vederea participării la acțiunile de salvare-evacuare a populației afectate de dezastre;

b) pe timpul dezastrului:
   1. desfăşoară activitățile cuprinse în legislația în vigoare privind managementul situațiilor de urgență;
   2. menține în stare de funcționare drumurile şi accesurile în zonele calamitate;
   3. coordonează acțiunile de ajutor;
   4. înființează centre de informare în zona în care s-a produs dezastrul, care să îndeplinească şi funcția de transmitere a avertizării individuale a cetățenilor, în cazul în care sistemele de înştiințare-alarmare nu sunt disponibile, pe durata situației de urgență;
   5. asigură condițiile necesare pentru acordarea asistenței medicale;
   6. asigură evacuarea persoanelor sau bunurilor periclitate, potrivit planurilor întocmite, şi condițiile corespunzătoare de trai, evidența populației evacuate, asigurarea primirii şi cazării persoanelor evacuate, instalarea taberelor de evacuați, recepția şi depozitarea bunurilor evacuate, securitatea şi paza zonelor evacuate;
   7. coordonează acțiunile pentru asigurarea necesitaților esențiale ale persoanelor sau comunităților izolate;

c) în faza postdezastru:
   1. participă la acțiunile de înlăturare a efectelor dezastrelor, de refacere a locuințelor şi gospodăriilor afectate de dezastre;
   2. coordonează acțiunile de aprovizionare cu hrană şi îmbrăcăminte şi de distribuire a acestora, precum şi pentru cazarea în locuințe temporare;
   3. asigură condițiile pentru asistența sanitară;
   4. coordonează activitățile de reconstrucție şi restaurare a activității normale;
   5. organizează activități de ajutor financiar.

Ministerul Mediului şi Pădurilor a stabilit ca în 2010 să aprobe actul normativ privind Strategia națională pe termen mediu şi lung de gestionare a riscurilor de inundații. Documentul a fost conceput ca urmare a obligațiilor țării noastre de a implementa în legislație Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 23 octombrie 2007

privind evaluarea şi gestionarea riscurilor la inundații. Proiectul acestei strategii prevede obligația Consiliului Județean de a întreprinde următoarele:

Ø Acțiuni preventive:

- elaborarea şi implementarea planurilor de amenajare a teritoriului;
- identificarea zonelor inundabile de pe raza județului;
- elaborarea planurilor județene operative de apărare împotriva inundațiilor în conformitate cu legislația specifică existentă privind managementul situațiilor de urgență;
- conducerea şi deciderea procedurilor de reglementare a utilizării terenurilor din zonele inundabile şi aplicarea legislației naționale în domeniul utilizării terenurilor din zonele inundabile;
- elaborarea strategiei de protecție împotriva inundațiilor la nivel județean pe baza cunoaşterii vulnerabilității fizice, economice, culturale şi a sistemului de valori;
- elaborarea unei *carte* privind riscul la inundații, destinată primăriilor, comunităților umane şi instituirea la nivel de județean a unui serviciu permanent de monitorizare a fenomenelor de inundații şi a consecințelor acestora;
- coordonarea activităților de elaborare a hărților de identificare a hazardurilor, a hărților de hazard şi a hărților de risc la inundații la nivel de județ, precum şi coordonarea elaborării acestor documentații la nivelul unităților administrativ – teritoriale componente;
- aprobă organizarea protecției civile la nivelul unității administrativ teritoriale, analizează anual şi ori de câte ori este nevoie activitatea desfăşurată şi adoptă măsuri pentru îmbunătățirea acesteia;
- participă, potrivit legii, la asigurarea finanțării măsurilor şi a acțiunilor de protecție civilă, precum şi a serviciilor de urgență şi a structurilor care au atribuții legale în acest domeniu;
- stabileşte, în condițiile legii, taxe speciale pe linia protecției civile;
- înființează, în condițiile legii şi cu avizul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, centre de formare şi evaluare a personalului din serviciile voluntare de urgență;
- gestionează, depozitează, întreține şi asigură conservarea aparaturii şi a materialelor de protecție civilă prin serviciile specializate din subordine;
- asigură spațiile necesare funcționării inspectoratelor pentru situații de urgență corespunzătoare, paza şi securitatea acestora şi a centrelor operaționale, precum şi spațiile pentru depozitarea materialelor de intervenție;
- elaborarea planurilor de evacuare a persoanelor şi a bunurilor şi asigurarea utilităților necesare;
- organizarea consultării populației comunităților umane în ceea ce priveşte strategia de dezvoltare regională ținând seama de strategia națională de gestionare a inundațiilor şi a anchetelor corespunzătoare;
- consultarea, înainte de adoptarea oricărei decizii a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale prevăzute de lege, în toate problemele care le privesc în mod direct potrivit legii şi preluarea punctelor de vedere oportune în conținutul proiectelor actelor normative;
- aprobă planurile anuale şi de perspectivă pentru asigurarea resurselor umane, materiale şi financiare destinate prevenirii şi gestionării situațiilor de urgență;
- întreprinderea de acțiuni pentru informarea, educarea şi pregătirea populației privind modul de comportare înainte, în timpul şi după producerea fenomenului şi a rolului protecției individuale.

Ø Acțiuni în timpul producerii fenomenului de inundații:

- acțiuni prevăzute de legislația în vigoare privind managementul situațiilor de urgență generate de inundații;

- organizarea evacuării persoanelor din zona inundabilă şi asigurarea necesităților de hrană, medicamente şi asistență sanitară;
- asigurarea ordinii publice, protecția vieții şi a proprietății;
- coordonarea acțiunilor de ajutor a populației din zonele afectate;
- asigurarea fondurilor necesare activităților ce se demarează în această etapă;
- aplicarea planurilor proprii de apărare în cazul producerii unor situații de urgență datorate inundațiilor, fenomenelor meteo periculoase sau accidentelor la construcțiile hidrotehnice.

Ø Acțiuni după trecerea fenomenului:

- coordonarea acțiunilor pentru asigurarea hranei, îmbrăcămintei şi a locuirii temporare pentru persoanele afectate de inundații;
- supravegherea stării de sănătate a populației afectate şi a stării mediului afectat;
- restabilirea serviciilor esențiale;
- implementarea sistemului de acordare a ajutoarelor financiare;
- gestionarea răspunsurilor la apelurile populației;
- revizuirea şi actualizarea planului de amenajare a teritoriului;
- coordonarea activității de reconstrucție şi revenirea la viața normală;
- organizează elaborarea de studii de evaluare a pagubelor economice, sociale şi de mediu produse de inundații.

III.9. Dezvoltarea resurselor umane

Una din prioritățile Consiliului Județean Sibiu o constituie dezvoltarea şi valorificarea resurselor umane prin pregătirea continuă a forței de muncă şi crearea de noi locuri de muncă, pentru a reduce şomajul şi a creşte veniturile populației şi, implicit, pentru a creşte nivelul de trai al populației.

Obiectivul general: Valorificarea potențialului uman pentru dezvoltarea socio – economică în județ şi în localitățile componente.

Obiective specifice:

1. Creşterea competitivității, prin corelarea educației şi învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii prin:
   - Dezvoltarea resurselor umane din educație şi formare profesională;
   - Facilitarea accesului la educație şi formare profesională inițială de calitate.
2. Asigurarea de oportunități sporite pentru participarea pe o piață a muncii modernă, flexibilă şi incluzivă prin:
   - Promovarea unor măsuri active de ocupare prin acordarea unor facilitate pentru angajatorii care angajează personae vulnerabile;
   - Derularea unor parteneriate pentru îmbunătățirea accesului şi participării grupurilor vulnerabile pe piața muncii.
3. Promovarea calitatii sistemului de educatie si formare profesionala initială si continua, inclusiv a invatamantului superior si a cercetarii prin:
   - Dezvoltarea unor parteneriate transnaționale pentru o piață incluzivă a muncii şi schimb de bune practice;
   - Sprijinirea profesioniştilor în educație şi formare prin calificări europene şi programe doctorale şi post - doctorale în sprijinul cercetării ştiințifice şi inovării.
4. Promovarea culturii antreprenoriale şi îmbunătățirea calității şi productivitatii muncii prin:
   - Formare şi sprijin pentru întreprinderi şi angajați pentru promovarea adaptabilității, flexibilității şi securității în muncă.
5. Facilitarea inserției tinerilor şi a somerilor de lungă durată pe piața muncii prin :
   - Facilitarea accesului şi a participării la cursuri de formare profesională continuă ;
   - Promovarea culturii antreprenoriale;
   - Dezvoltarea şi implementarea unor măsuri active de implementare şi integrare pe piața muncii.
6. Promovarea (re)insertiei pe piata muncii a persoanelor inactive, inclusiv in zonele rurale prin :
   - Dezvoltarea unor oportunități de ocupare în mediul rural care să vizeze atât domeniul agricol cât şi cel non – agricol ;
   - Pregătirea profesională continuă / calificarea forței de muncă din mediul rural şi mic urban.
7. Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare: servicii de consiliere, cursuri de formare, evenimente de promovare a locurilor de muncă;
8. Facilitarea accesului la educație şi pe piața muncii a grupurilor vulnerabile prin :
   - Măsuri active pentru prevenirea şi corectarea părăsirii timpurii a şcolii;
   - Imbunătățirea accesului şi participării ghrupurilor vulnerabile pe piața muncii prin promovarea egalității de şanse şi a economiei sociale.

Consiliul Județean Sibiu doreşte să se implice în parteneriate pentru derularea de proiecte de formare profesională şi cercetare ştiințifică.

Având în vedere solicitarea Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru adresată Universității „Lucian Blaga” din Sibiu de a identifica proiecte regionale strategice care să ducă la dezvoltarea socio – economică a Regiunii Centru, Universitatea a inclus în portofoliul de proiecte 5 proiecte strategice, unele la care şi Consiliul Județean Sibiu este invitat să devină partener şi anume:

- **Centrul regional de educație fizică şi cercetare în domeniul sportului de performanță (**valoare estimată 7.950.000 euro);
- **Centrul de Cercetare – Dezvoltare – Inovare – Transfer tehnologic pentru managementul biodiversității, bioresuselor şi serviciilor ecosistemice în regiunea Carpatică** (valoare estimată 5.700.000 euro);
- **Clinică universitară regională de cercetări în domeniul prevenirii, depistării şi tratamentul cancerului precoce** (valoare estimată 8.730.000 euro);
- **Centrul regional şi biobază de cercetare ştiințifică experimentală în medicina preclinică, clinică, dentară, farmacie, biologie moleculară şi biotehnologii alimentare** (valoare estimată 6.200.000 euro);
- **Centru universitar regional de cercetare în domeniul asistenței sociale şi medicale** (valoare estimată 5.800.000 euro).

III.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE

Obiectivul general: îmbunătățirea serviciilor publice oferite de către Consiliul Județean şi instituțiile subordonate acestuia, prin dezvoltarea capacității de soluționare şi gestionare, în condițiile legii, a problemelor comunității județene pe care o reprezintă.

Obiective specifice:

- îmbunătățirea managementului resurselor umane prin respectarea standardelor de calitate;
- actualizarea Regulamentului de organizare şi funcționare al Consiliului Județean Sibiu, al aparatului de specialitate, cât şi a Regulamentelor de organizare şi funcționare ale instituțiilor şi serviciilor publice aflate sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu, în funcție de legislația specifică;
- îmbunătățirea managementului documentelor prin dezvoltarea comunicării şi circuitului informațiilor între compartimente, între nivelurile ierarhice şi cele funcționale;
- asigurarea codului de control intern şi a standardelor de management conform OMFP 946/2005 prin introducerea unui sistem de management informatizat;
- îmbunătățirea managementului privind conducerea şi coordonarea procesului bugetar;
- îmbunătățirea modalităților de realizare a inventarului;
- gestionarea eficientă a investițiilor prin introducerea unui sistem performant de control al proiectelor şi de urmărire a contractelor încheiate;
- accesarea de fonduri europene;
- reforma sistemului intern şi eficientizarea relațiilor de colaborare între consiliile locale şi alte instituții publice sau private din țară şi străinătate;
- întărirea parteneriatelor în diferite domenii care să conducă la dezvoltarea durabilă a județului.

Ținând cont de necesitatea actuală de creştere a capacității administrative a autorității publice locale, şi în deplin acord cu valorile europene ale administrației, Consiliul Județean Sibiu şi-a propus îndeplinirea unor obiective strategice proprii care se bazează pe principiul transparenței, responsabilității şi eficienței.

Pe baza evaluării stării administrației publice județene şi a identificării unor probleme critice au fost formulate obiectivele: îmbunătățirea managementului resurselor umane, reorganizarea sistemului informatic, descentralizarea serviciilor publice şi consolidarea relațiilor de colaborare eficiente între C.J.S. consiliile locale şi alte instituții publice, creşterea capacității de planificare şi îmbunătățirea managementului privind conducerea şi coordonarea procesului bugetar, de dezvoltare comunitară durabilă a unităților administrativ teritoriale.

În ceea ce priveşte relația cu cetățeanul, va fi monitorizată periodic satisfacția acestuia, iar rezultatele trebuie folosite prin acțiuni corective şi preventive pentru îmbunătățirea acestei relații.

O importanță mare trebuie acordată şi planului de instruire care trebuie atent elaborat şi monitorizat. Astfel, orice instruire trebuie monitorizată pentru a-şi dovedi eficiența.

În ceea ce priveşte patrimoniul instituției, va trebui făcută o evaluare şi o permanentă monitorizare a gradului de folosință a resurselor şi îmbunătățirea prin măsuri a acestuia.

În cazul resurselor umane, vor fi folosite, pe lângă procedurile de selecție, angajare şi evaluare, şi o monitorizare a angajatului pentru identificarea exactă a nevoilor de instruire, astfel încât să poată fi urmărită eficiența şi eficacitatea fiecărui angajat. Aceste îmbunătățiri şi altele nespecificate aici, ce vor apărea în funcționarea sistemului de management, se pot face

doar cu ajutorul angajaților din instituție, pentru aceasta fiind necesar ca ei să cunoască sistemul şi să conştientizeze importanța lui prin discuții şi chiar instruiri.

Un alt obiectiv este îmbunătățirea managementului documentelor, dezvoltarea comunicării şi circuitului informațiilor între compartimente, între nivelurile ierarhice şi cele funcționale. Printr-un proiect accesat pe fonduri PHARE a fost implementat un sistem informatic de management al documentelor, dar care nu este folosit la nivelul posibilităților sale. Astfel, având în vedere că mapele se duc la semnat o singură dată pe zi, sistemul de management al documentelor permite scanarea documentelor de intrare şi trimiterea acestora odată cu înregistrarea lor către persoanele vizate, obținându-se astfel o economie de timp de câteva ore (poate chiar rezolvarea lor înainte de a ajunge fizic). Acest lucru se poate implementa inclusiv pentru documentele venite prin fax sau prin e-mail-urile de contact ale instituției (cicjud@cjsibiu.ro şi judet@cjsibiu.ro).

Cu scopul dezvoltării şi întreținerii unor sisteme de colectare, stocare, prelucrare, actualizare şi difuzare a datelor şi informațiilor de conducere în cadrul instituțiilor publice a fost achiziționat, la nivelul Consiliului Județean Sibiu, un Sistem de management informatizat – MPO. Vizând toate activitățile din entitatea publică, sistemul informațional si, în particular, sistemul informatic pentru conducere, trebuie să fie astfel construit încât să permită un bun control asupra acestora, în vederea atingerii obiectivelor prestabilite.

Procesul de proiectare şi implementare a sistemului de control intern al oricărei entități publice trebuie să aibă la bază standardele de management/control intern, aprobate prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 946/4 iulie 2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice şi pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial. "Sistemul de management informatizat – MPO" constituie un ***sistem de management performant*** capabil să implementeze Codul de control intern/standardele de management cuprinse în OMFP 946/2005 şi care are în structura sa următoarele secțiuni (module):

- Managementul strategic (obținerea unei direcții precise de evoluție a organizației în următorii ani) - Ajută conducătorii de la diverse nivele ierarhice să-şi dezvolte strategia propriei entități organizatorice (instituție, departament, serviciu), s-o coreleze cu cea ale altor entități organizatorice.
- Managementul financiar (evidențiază situația financiară pe organizație dar şi-n cadrul fiecărui departament). Permite conducătorilor de la diverse nivele ierarhice să-şi realizeze bugetul, să-şi gospodărească fondurile şi să le coreleze cu strategia şi activitățile atât din propria responsabilitate cât şi cu cele din alte entități organizatorice din instituție.
- Managementul resurselor umane. Ajută conducătorii de la diverse nivele ierarhice în realizarea funcțiilor de personal: recrutarea, selecția, angajarea, integrarea, motivarea, instruirea, promovarea, evaluarea şi protecția personalului.
- Managementul calității (obținerea certificării ISO a sistemului de asigurare şi control al calității).
- Managementul programelor de activitate (asigură transpunerea în practică a obiectivelor cuprinse în strategia organizației, dar şi a fiecărui departament). Ajută conducătorii de entități organizatorice (instituție, departament, serviciu) să-şi stabilească activitățile în acord cu obiectivele ce decurg din strategii, să urmărească abaterile şi să le corecteze, să colaboreze eficient şi să-şi coordoneze activitățile cu alte entități organizatorice din aceiaşi instituție şi din alte instituții, să stabilească termene şi responsabilități precise şi să le urmărească eficient.
- Managementul marketingului (asigură abordarea profesionistă a marketingului produselor/serviciilor). Ajută atât la realizarea unei strategii de marketing cât şi la transpunerea în practică la toate nivelurile ierarhice ale unei instituții.

- Managementul patrimoniului (evidențiază gradul de utilizare al patrimoniului organizației dar şi al fiecărui departament).
- Managementul riscurilor ataşate fiecărui obiectiv reieşit din strategia departamentului şi implicit a instituției publice**.**

Pentru o viziune unitară şi structurată asupra tuturor proiectelor aflate în derulare, a fost achiziționat softul „Sistem integrat de management al proiectelor – Primavera Enterprise", fiind astfel introdus un sistem performant de control a investițiilor, care urmăreşte stadiul de derulare a lucrărilor, a decontării lor şi oferă posibilitatea de a face comparație cu planificarea inițială

Pentru creşterea capacității de planificare şi îmbunătățirea managementului privind conducerea şi coordonarea procesului bugetar, sunt încurajate şi sprijinite autoritățile publice locale în elaborarea bugetelor pe bază de programe astfel încât resursele financiare să fie gestionate cât mai eficient iar costurile să fie direct proporționate cu rezultatele şi a fost consolidat auditul financiar la nivelul Consiliului Județean Sibiu şi a instituțiilor de sub autoritate, fiind aprobate normele metodologice proprii, ghidul procedural, carta auditului intern şi codul privind conduita etică a auditorului intern.

O altă măsură propusă în vederea eficientizării calității serviciilor publice, este înființarea, într-o primă fază, a unui Compartiment de Cultură, Educație, Sport şi Turism în cadrul Serviciului Strategii şi Programe, urmând ca, în situația în care D.J.C.C.P.C.N. va deveni instituție subordonată Consiliului Județean, în urma procesului de descentralizare, să se aibă în vedere înființarea şi consolidarea Direcției Județene de Cultură, Educație, Sport şi Turism Sibiu în subordinea unui vicepreşedinte al Consiliului Județean.

Un alt document important, Planul de Amenajare al Teritoriului Județean Sibiu, aprobat prin H. C.J.S. nr. 41/2007 a fost actualizat, supus dezbaterii publice, fiind în prezent supus procedurii de obținere a avizelor, în vederea înaintării sale la Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului. Următorul pas, va fi aprobarea formei finale a PATJ-ului printr-o nouă hotărâre a Consiliului Județean Sibiu.

Documentațiile PATJ sunt destinate cu precădere administrațiilor publice locale, care vor putea lua, pe baza acestora, decizii cu caracter strategic în dezvoltarea durabilă a teritoriului județean.Acestea se referă în principal la următoarele domenii:

- rețeaua de localități a județului va cuprinde o repartiție echilibrată a dotărilor şi a locurilor de muncă pentru a asigura condiții de viață echitabile tuturor locuitorilor din județ;
- economia județeană va beneficia de o justă amplasare în teritoriu, dimensionare spațială şi racordare la infrastructurile tehnice importante pentru dezvoltarea sa;
- mediul natural şi construit va beneficia prin acțiune de delimitare şi monitorizare a zonelor valoroase şi prin proiecte de reabilitare, protecție şi conservare;
- sistemul de relații al județului cu nivelele regional, național şi internațional va fi ameliorat prin prevederile planului.

PATJ-ul este redactat în conformitate cu prevederile "Metodologiei privind cadrul conținut al documentațiilor de amenajarea teritoriului în concordanță cu Legea nr. 305 / 2001 privind amenajarea teritoriului şi urbanismul " şi cu"Ghidul de elaborare a documentațiilor de amenajarea teritoriului de tip PATJ" elaborate de către INCD Urbanproiect.

Întrebuințarea acestor reglementări la elaborarea PATJ-lui va duce la o tratare integrată a problemelor aparținând unor nivele şi domenii diferite, eliminându-se din documentații tratările descriptive, punându-se accentul pe stabilirea mai precisă a problemelor şi disfuncțiilor, precum şi a obiectivelor strategice.

Pentru îndeplinirea obiectivului de descentralizare a serviciilor publice şi consolidarea autonomiei locale sunt prevăzute relații de colaborare eficiente între C.J., consiliile locale şi alte instituții publice din județ, sunt sprijinite constant autorități publice locale atât în vederea

îmbunătățirii capacității administrative cât şi în implementarea proiectelor de dezvoltare locală.

În vederea întăririi legăturilor interinstituționale şi pentru îndeplinirea unor obiective de interes județean vor continua să fie dezvoltate parteneriatele existente şi încheiate noi acorduri de parteneriat județene, regionale, naționale sau internaționale în diverse domenii de activitate (dezvoltare rurală, turism, cultură, formare profesională continuă, ş.a.). De asemenea, vor fi dezvoltate relații deschise şi active cu mass-media pentru diseminarea informațiilor şi realizarea transparenței actelor administrative şi activităților de modernizare a instituției, în acest sens creându-se pe pagina web a instituției o rubrică dedicată mass-media.

CAPITOLUL IV

PLANUL CONSILIULUI JUDEȚEAN SIBIU DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI PENTRU PERIOADA 2013-2016

IV.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ, SERVICIILE PUBLICE ŞI PROTECȚIA MEDIULUI

IV.1.1. Infrastructura de transport public rutier

Consiliul Județean Sibiu alocă în fiecare an sume importante din bugetul propriu pentru domeniul infrastructurii rutiere. Din aceste sume se acoperă cheltuielile pentru întreținerea şi reparațiile drumurilor din administrare, precum şi o parte din investițiile în proiectele de reabilitare a DJ. Tabelul următor prezintă o programare pe termen scurt a drumurilor propuse a se moderniza şi reabilita, atât pentru **DJ cât şi pentru DC**.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

Consiliului Județean Sibiu până în 2020 şi-a propus să realizeze prin finanțări din forduri europene un număr de 11 drumuri județene şi anume:

1. **Modernizare DJ 142 E Dîrlos - Hoghilag**: fiind evaluat la finele lui 2009 şi în lista de rezerva în cazul unor noi sume disponibile prin POR până în 2013. Costul proiectului e de 27.573.210 lei, iar județului Sibiu îi revin 534.635,36 lei de cofinanțare. Dacă nu se va putea finanța până în 2013 va intra ca prioritate pe următoarea perioadă de finanțare 2014 – 2020.
2. **Modernizarea DJ 106 E Cristian - Jina**: evaluat la finele lui 2009 şi în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR – ceea ce este puțin probabil. Valoare 99.179.862,69 lei, cofinanțare C.J. Sibiu 1.974.709 lei. Se va redepune pentru următoarea perioadă de finanțare europeană 2014 – 2020.
3. **Modernizarea DJ Slimnic - Ocna Sibiului - intersecție DN 1**: evaluat şi el la finele lui 2009 şi în lista de rezervă în cazul unor noi sume disponibile prin POR – ceea ce este puțin probabil. Valoare 34.021.478,24 lei, cofinanțare C.J. Sibiu 680.429,56 lei. Se va redepune pentru următoarea perioadă de finanțare europeană 2014 – 2020.
4. Modernizare DJ 106: Agnita –Limita jud. Mureş - costul estimativ al proiectului este de 42.392,80 lei
5. **Modernizare DJ 141 Mediaş - Birghiş** km 0+000-28+693, în valoare de 35.000.000 lei.
6. **Modernizare (reabilitare) DJ 106B Ocna Sibiului - Țapu (DN 14B)** km 18+800-42+395,în valoare de 30.031.000 lei.
7. **Modernizare (reabilitatre) DJ 141A Şeica Mare –Vecerd-Int.DJ 106**, km. 0+000 – 32+875 în valoare de 127.872.860 lei.
8. **Modernizare (reabilitare) DJ 107B lim. Jud.Alba-Păuca-Alamor-Slimnic** în valoare de 47.766.560 lei.
9. **Modernizare DJ 105A int. DJ 106-Marpod-Ilimbav-Săsăuş-Şomartin-Bruiu-lim.jud. Braşov** - costul estimativ al proiectului este de 55.998,70 mii lei
10. **Modernizare DJ 105 lim.jud.Braşov-Merghindeal-Dealu Frumos-Agnita** - Costul estimativ al proiectului este de 21.513,70 mii lei.
11. **Modernizare DJ 143 B Sibiu** – Rusciori – Mag – Amnaş – Apoldu de Jos - Costul estimativ al proiectului este de 60.851,30 mii lei.

Nr. Crt.	Modernizare drum județean – Buget local	2013	2014	2015	2016
Lucrări în continuare					
1.	DJ105 P ARPASU DE SUS- LIM.JUD. BRASOV – HG 577/1997	X			
2.	DJ 141B RICHIŞ Intersecție DJ 141, inclusiv lărgire pod Richiş	X			
3.	DJ 105D SASAUS- AGNITA (inclusiv poduri si podete)	X	X	X	
4.	DJ 104G SACADATE-NOU (INCLUSIV PODURI SI PODETE)	X	X	X	
5.	DJ 106 J INT. DJ 106 A GURA RAULUI	X			
6.	POD PE DJ 105D NOU ROMAN KM 9+450	X			
7.	POD PE DJ 141 MOSNA ŞI PODEȚ NEMŞA	X			
8.	DJ 106A RASINARI ZONA PAVATA	X			
Lucrări noi					
9.	DJ142B BLAJEL-BAZNA-BOIAN-LIM.JUD.ALBA	X			
10.	DJ106G POIANA SIBIULUI-DOBARCA	X			
11.	DJ142J SEICA MARE-SEICA MICA	X			
12.	INT. DJ105G-CHE RACOVITA	X			
13.	POD SADU	X			
14.	DJ142F ATEL-RICHIS (INT. DJ141B)		X		
15.	DJ143A LASLEA-NOU SĂSESC-RUJA-INT.DJ106		X	X	X
16.	DJ104F DN1-SĂCĂDATE-NOU ROMÂN-INT.104E km		X	X	X
17.	DJ105J PORUMBACU DE SUS-GLĂJARI		X		
18.	DJ143 LIM.JUD. MURES-IACOBENI		X		
19.	DJ105F AVRIG-POIANA NEAMTULUI			X	
20.	DJ142G MOTIS-MIHAILENI			X	
21.	DJ142A LIM.JUD.MURES-CURCIU			X	
22.	DJ141C LIM.JUD.ALBA-BROSTENI-BOGATU-INT.DJ107B			X	
23.	DJ141D LIM.JUD.ALBA-PRESACA			X	
24.	DJ151B LIM.JUD.MURES-INT.DJ142C			X	
25.	DJ104D LIM.JUD.BRASOV-RETIS-BRADENI			X	
26.	DJ105K DEALU FRUMOS-SARATURI				X
27.	DJ106T OCNA SB-TOPARCEA-LUDOS				X
28.	DJ106N PALTINIS-ROZDESTI-VALEA FRUMOASEI-DN67C				X
29.	DJ106P SADUREL-ROZDESTI				X
30.	DJ105G SADUREL-LIM.JUD.VALCEA				X

Nr. Crt.	Investiții în drumuri comunale	Lungime drum km	2013	2014	2015	2016
1.	DC27 RETIȘ-ȚELINE	6,625	X			
2.	DC28 NETUS-NOISTAT-MOVILE	5,100	X			
3.	DC29 DJ106-STEJARISU	3,670	X			
4.	DC38 VARD-VESEUD	3,500	X			
5.	DC32 BARGHIS-APOS	5,560	X			
6.	DC33 IGHIS-ZLAGNA	9,250	X			
7.	DC12 DJ141-ALMA VII	3,500	X			
8.	DC42 BRUIU-GHERDEAL	3,391	X			
9.	DC25 DC26-LASLEA-FLORESTI	5,400		X		
10.	DC24 BIERTAN-VALCHID-HOGHILAG-PROD	13,405		X		
11.	DC70 LIM.JUD. MURES-INT. DJ142C	2,000		X		
12.	DC22 DC21-DUPUS-BIERTAN	7,425		X		
13.	DC14 DN14-BUZD	4,450		X		
14.	DC17 DJ142A-PAUCEAROMANESTI	9,053		X		
15.	DC78 MICASASA-CHESLER	11,530		X		
16.	DC6 AGARBICIU-SOALA	9,490		X		
17.	DC5 SEICA MARE-PETIS	11,000		X		
18.	DC4 DJ141A-STENEA	2,000		X		
19.	DC3 RUSI-VESEUD	4,450		X		
20.	DC37 DJ141A-SALCAU	2,150		X		
21.	DC5A MERGHINDEAL-BUIA	9,490			X	
22.	DC34 DJ106-BENESTI	7,375			X	
23.	DC35 NOCRICH-DJ106	13,984			X	
24.	DC39 NOCRICH-GHIJASA DE JOS	7,468			X	
25.	DC44 DJ106-FOFELDEA	5,100			X	
26.	DC46 NOU ROMAN-POIENITA	2,415			X	
27.	DC48 ARPASU DE JOS-CARTISOARA	6,690			X	
28.	DC47 ARPASU DE SUS-FATA PADURII	5,770			X	
29.	DC58 RACOVITA-SEBESU DE SUS-RACOVITA	6,130				X
30.	DC60 DC59-TURNU ROSU	4,000				X
31.	DC63 DJ106C-TOCILE	2,200				X
32.	DC73 LAZARET-LOTRIOARA-VALEA LOTRIOAREI	22,700				X
33.	DC68 SIBIEL-CRINT	7,600				X
34.	DC66 SALISTE-CRINT	17,650				X

35.	DC1 SURA MARE-HAMBA	2,120				X
36.	DC2 SLIMNIC-PADURENI	4,735				X
37.	DC67 SALISTE-DN1-INT.107B	18,350				X
38.	DC72 APOLDU DE SUS-APOLDU DE JOS-SANGATIN	9,000				X
39.	DC72A DOBARCA-LIM.JUD. ALBA	2,900				X
40.	DC62 PRISLOP-TRAINEI	5,350				X

IV.1.2. Infrastructura de apă şi apă uzată

I.În anul 2011 s-a încheiat contractul de finanțare între Ministerul Mediului şi Pădurilor şi SC Apă Canal SA Sibiu pentru **proiectul „Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în județele Sibiu şi Braşov”** (HCJS 152/2010), cu o valoare de 421.453 mii lei (fără TVA).
Contribuția județului Sibiu la cofinanțarea proiectului este de 1.459,27 mii lei.

Contribuția județului Sibiu			
Sursa (mii lei)	2012	2013	2014
Buget CJ Sibiu	249,507	1000	209,763
TOTAL	1459,27		

Termenul de finalizare a Proiectului se estimează a fi în anul 2014.
Indicatori fizici de realizat:

Nr. crt.	**Indicatori - furnizare apa**	**Unit. masura**	**Cantitate**
Indicatori – Apa			
1	Statie de tratare apa reabilitata, inclusiv sistem SCADA (Sibiu Sud)	Buc.	1
2	Reabilitare puturi de apa	Buc.	30
3	Conducta noua de aductiune apa	m	102.887
4	Conducta de aductiune apa reabilitata	m	10.648
5	Extindere retea de distributie apa	m	32.807
6	Reabilitare retea de distributie apa	m	70.080
7	Reabilitare rezervoare de inmagazinare apa	Buc.	2
8	Rezervoare noi de inmagazinare apa	Buc.	12
9	Statii de clorinare noi	Buc.	14
10	Statii noi de pompare apa potabila	Buc.	6
11	Unitate de recuperare a namolului la statia de tratare apa (Avrig)	Buc.	1
12	Unitate de deshidratare a namolului la statia de tratare apa (Dumbrava)	Buc.	1
Indicatori – Apa uzata			
1	Reabilitare retea de canalizare	m	51.665
2	Extindere retea de canalizare	m	63.456
3	Statie de pompare ape uzate noi	Buc.	10
4	Canal nou colector principal de ape uzate/ Conducta noua de refulare	m	8.191
5	Statii noi de epurare, inclusiv sistem SCADA (Avrig, Ocna Sibiului)	Buc	2
6	Modernizare statie de epurare (Sibiu Mohu)	Buc	1

Stadiul implementării Proiectului la data de 31.08.2012
Stadiul implementării contractelor de servicii ale Proiectului:

1. Contract de asistență tehnică pentru managementul proiectului semnat cu AECOM INGINERIA SRL la data de 27.07.2011, cu valoarea de 8.248.691 lei fără TVA.
2. Contract de asistență tehnică pentru supervizarea lucrărilor semnat cu LOUIS BERGER SRL la data de 05.03.2012, cu valoarea de 10.802.190 lei fără TVA.
3. Contract pentru Auditul proiectului semnat cu BDO AUDIT SRL la data de 05.07.2012, cu valoarea de 184.000 lei fără TVA.
4. Contract pentru asistență tehnică din partea proiectantului semnat cu ALLPLAN PROIECT SRL la data de 14.09.2012, cu valoarea de 1.001.700 lei fără TVA.

Stadiul implementării contractelor de lucrări:

Contract de lucrări CL 1 - Extinderea şi reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din localitățile Avrig şi Mârşa, a fost republicat în SEAP la data de 14.09.2012, deschiderea ofertelor va avea loc în data de 14.11.2012, se estimează semnarea contractului în luna februarie 2013.

Contractul de tip „construcție" cuprinde:

- Reabilitarea rețelelor de apă din localitățile Avrig şi Mârşa
- Extinderea rețelei de canalizare în Avrig
- Reabilitarea rețelei de canalizare în Mârşa

Contract de lucrări CL 2 - Stație de epurare ape uzate menajere pentru localitățile Avrig şi Mârşa şi îmbunătățiri la stația de tratare apă Avrig, a fost publicat în SEAP la data de 19.09.2012, deschiderea ofertelor va avea loc în data de 21.11.2012, se estimează semnarea contractului în luna februarie 2012.

Contractul de tip „construcție şi proiectare" include următoarele:

- Realizarea unui nou colector de ape uzate de la Mârşa la noua stație de epurare Avrig, inclusiv stație de pompare ape uzate
- Stație de epurare nouă pentru a deservi clusterul Avrig (aglomerările Avrig şi Mârşa)
- Înlocuirea echipamentelor mecano-electrice la captare
- Echipamente de laborator la Stația de tratare apă Avrig
- Unitate de recuperare nămol la Stația de tratare apă Avrig

Contract de lucrări CL 3 - Aducțiune Apa Secaşelor , documentația de atribuire se află în analiză la ANRSC pentru a fi publicat în SEAP.

Contractul de tip „construcție şi proiectare" include:

- Reabilitarea prin înlocuire a aducțiunii Sibiu – Ocna Sibiului;
- Extinderea aducțiunii de la Ocna Sibiului până la Miercurea Sibiului (inclusiv Apoldu de Sus);
- Rezervoare de apă in localități şi stații de clorinare (Ocna Sibiului, Loamneş + Mândra, Alămor, Păuca, Bogatu Român, Ludoş + Gusu, Apoldu de Jos, Miercurea Sibiului, Apoldu de Sus).

Contract de lucrări CL 4 - Extinderea şi reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din localitatea Ocna Sibiului, a avut loc licitația, se estimează semnarea contractului în luna noiembrie 2012.

Contractul de tip „construcție" include:

- Extindere şi reabilitare rețea de apă în Ocna Sibiului;

- Rețea nouă de canalizare în Ocna Sibiului, inclusiv stații de pompare aferente.

Contract de lucrări CL 5 - Stație de epurare ape uzate menajere pentru localitatea Ocna Sibiului Documentația de atribuire se află în analiză la ANRSC pentru a fi publicat în SEAP.

Contractul de tip „proiectare şi construcție" include:

- Stație de epurare Ocna Sibiului.

Contract de lucrări CL 6 - Extinderea si reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din municipiul Sibiu şi comuna Șelimbăr , semnat contract cu asociația HIDROCONSTRUȚIA SA, CONSTRUCȚII SA şi UNIVERSAL BUSINESS SRL la data de 14.05.2012, cu valoarea de 48.744.112 lei fără TVA

Contractul de tip „construcție" include:

- Extinderea şi reabilitarea rețelei de apă în municipiul Sibiu
- Conducta nouă de aducțiune apă din Sibiu pentru comuna Șelimbăr
- Rezervor nou de apă în localitatea Mohu care va deservi localitățile Mohu şi Bungard
- Stație de pompare ape uzate în Șelimbăr şi conducta de refulare aferentă
- Furnizarea unui echipament de detecție pierderi de apă, a unui echipament pentru întreținere rețele de canalizare, a echipamentului topografic şi a echipamentului şi softului pentru GIS şi modelare hidraulică.

Până în prezent s-au realizat:

Rețele de apă:	1920 ml din 15172 ml (12,65%)
Rețele de canalizare:	3311 ml din 18804 (17,61%)

Contract de lucrări CL 7 - Reabilitarea Stației de Tratare Sibiu Sud şi conducte de aducțiune pentru localitățile Cisnădie şi Răşinari, se află în faza de evaluare a ofertelor, se estimează semnarea contractului în luna octombrie 2012.

Contractul de tip „construcție şi proiectare" include:

- Reabilitarea stației de tratare apă Sibiu Sud, inclusiv stații de pompare apă în incinta stației
- Unitate de deshidratare nămol la Stația de tratare apă Dumbrava
- Conducta de aducțiune de la Stația tratare apă Sibiu Sud către Cisnădie, Cisnădioara şi Răşinari
- Rezervoare de apă potabilă pentru localitățile Cisnădioara şi Răşinari.

Contract de lucrări CL 8 - Modernizarea Stației de Epurare Ape Uzate a Municipiului Sibiu şi colectoare de transfer apă uzată de la localitățile Cisnădie şi Răşinari , s-a finalizat evaluarea ofertelor, se estimează semnarea contractului în luna octombrie 2012.

Contractul de tip „construcție şi proiectare" include:

- Modernizarea stației de epurare Sibiu Mohu
- Colector de transfer ape uzate şi stație de pompare ape uzate aferentă de la Cisnădie la stația de epurare Sibiu Mohu
- Colector de transfer ape uzate de la Răşinari la rețeaua de canalizare a municipiului Sibiu.

Contract de lucrări CL 9 - Extinderea şi reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din localitățile Cisnădie şi Răşinari , a fost publicat în SEAP la data de 14.09.2012, deschiderea ofertelor va avea loc în data de 12.11.2012, se estimează semnarea contractului în luna februarie 2013.

Contractul de tip „construcție” include:

- Reabilitare rețea de apă în Cisnădie
- Reabilitare şi extindere rețea de canalizare în Cisnădie
- Rețea nouă de apă în Răşinari
- Rețea nouă de canalizare şi stații de pompare aferente în Răşinari.

Contract de lucrări CL 10 - Reabilitarea captării şi a aducțiunilor în Municipiul Făgăraş, au fost respinese toate ofertele, va fi reluată procedura de achiziție publică.

Contractul de tip „construcție şi proiectare” include:

- Reabilitare puțuri
- Reabilitare rezervoare de serviciu Hurez
- Înlocuire aducțiune de la puțurile Iaşi Hurez la Făgăraş

Contract de lucrări CL 11 - Extinderea şi reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din localitatea Făgăraş , a fost publicat în SEAP în data de 14.09.2012, deschiderea ofertelor va avea loc în data de 19.11.2012, se estimează semnarea contractului în luna februarie 2013.

Contractul de tip „construcție” include reabilitarea şi extinderea rețelelor de alimentare cu apă şi canalizare din municipiul Făgăraş.

II. În anul 2008 s-a încheiat contractul de finanțare între Ministerul Mediului şi Dezvoltării Durabile şi SC Apa Târnavei Mari SA Mediaş pentru **proiectul „Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată în regiunile Mediaş, Agnita şi Dumbraveni județul Sibiu”** în valoare de 328.624 mii lei (fără TVA).
Contribuția județului Sibiu la cofinanțarea proiectului este de 616,910 mii lei.

Contribuția județului Sibiu		
Sursa (mii lei)	2012	2013
Buget C.J. Sibiu	289	0
TOTAL	289	

Stadiul implementării Proiectului la data de 31.08.2012:
Fizic 66,29% din care Mediaş -68,03%
Agnita -61,33%
Dumbrăveni-65,21%
Valoric:43,2%
Termenul de finalizare al proiectului se estimează a fi în anul 2013.
Indicatorii fizici ai Proiectului

Obiective specifice	**Acțiuni/măsuri**	**Ținte (U.M)**
Mediaş	Reabilitare captare apă de suprafață	1nr.
	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	5,849 km
	Extindere rețele de distribuție apă potabilă	10,06 km
	Reabilitare rețele de distribuție apă potabilă	26,7 km
	Stație tratare reabilitată	1 nr.
	Rezervoare noi şi reabilitate	3 nr.
	Terminal SCADA	1 nr.
	Extindere colectoare	11,17 km

Obiective specifice	Acțiuni/măsuri	Ținte (U.M)
	Extindere rețele de canalizare	8,7 km
	Reabilitare rețele canalizare	22,5 km
	Stații de pompare noi	9 nr.
	Stație de epurare reabilitată (treaptă terțiară; 74.000 p.e.)	1 nr.
Agnita	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	38,526 km
	Reabilitare rețele de distribuție a apei	8,428 km
	Stație tratare nouă	1 nr.
	Rezervoare noi şi reabilitate	1 nr.
	Extindere rețele canalizare	6,607 km
	Reabilitare rețele canalizare	5,822 km
	Stații de pompare noi	1 nr.
	Stație de epurare nouă (9.500 p.e.)	1 nr.
Dumbrăveni	Reabilitare front de captare	1 nr.
	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	1,845 km
	Reabilitare rețele de distribuție a apei	1,4 km
	Stație tratare nouă	1
	Rezervoare noi şi reabilitate	1 nr.
	Extindere rețele canalizare	12,578 km
	Stații de pompare noi	3 nr.
	Stație de epurare nouă (7.100 p.e.)	1 nr.

Stadiul implementării contractelor de servicii ale Proiectului

1. Contractul de Asistență Tehnică pentru supervizarea lucrărilor aferente Proiectului, a fost atribuit către C & S Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. şi semnat în 08.04.2009. Durata contractului este de 54 de luni de la data emiterii ordinului de începere, 16.09.2009. Valoarea contractului este de 7.363.668,36 lei fără TVA.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
75,71	71,08

2. Contractul de Asistență Tehnică pentru Managementul Proiectului, a fost atribuit către Tahal Consulting Engineers Ltd. şi semnat în 04.05.2009. Durata contractului este de 54 de luni de la data emiterii ordinului de începere, 15.09.2009. Valoarea contractului este de 6.523.392,48 lei fără TVA.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
58,4	54,7

3. Contractul de Asistență Tehnică pentru verificarea documentației tehnice aferente lucrărilor, a fost atribuit Asocierii dintre - P.F.A. Stănilă Adriana – lider de asociere şi S.C. Sara Design S.R.L., S.C. Mel Dar Geotop S.R.L., S.C. Linear Instal S.R.L., Cabinet Individual de Arhitectură Lăschescu Dorin Ioan şi semnat în 05.05.2009. Durata contractului este de 43 de luni de la data emiterii ordinului de începere, 18.09.2009. Valoarea contractului este de 244.622,1 lei fără TVA.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
86,25	77,15

4. Contractul de Asistenţă Tehnică în calitate de proiectant pentru lucrările aferente Proiectului, a fost atribuit către S.C. Allplan Proiect S.R.L. şi semnat în 03.03.2010. Durata contractului este de 30 de luni de la data emiterii ordinului de începere, 08.04.2010. Valoarea contractului este de 541.599 lei fără TVA.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
85,26	74,21

5. Contractul de achiziții de servicii de audit financiar

Contractul nr. 17/15.11.2010 a fost atribuit prin licitatie publică deschisă şi s-a încheiat între cu S.C. Societatea de contabilitate, expertiza şi consultanţă contabilă S.R.L., Bucureşti. Ordinul de începere al contractului a fost emis în 02.12.2010. Contractul se va derula până în 01.03.2014. Valoarea contractului este de 150.000 lei fără TVA.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
60,00	60,00

6. Contractul de Împrumut bancar al operatorului în vederea cofinanţării Proiectului (4,98%)

Procedura de achiziţie a fost lansată în SEAP în 03.12.2009, iar contractul a fost atribuit către S.C. Banca Comercială Română S.A. şi semnat în 22.03.2010. Valoarea împrumutului este de 5,7 milioane euro. Durata contractului este de 20 de ani, din care 5 ani perioadă de grație.

Împrumutul se rambursează în 60 de rate egale, începând cu data de 31.03.2015, până la data de 30.06.2022, iar în perioada de grație, Operatorul plăteşte trimestrial comisionul de gestiune şi dobânda aplicabilă, respectiv marja fixă a băncii + EURIBOR la 6 luni, calculate proporțional la fiecare tragere din credit.

Până la 31.08.2012, au fost efectuate trageri în valoare totală de 1.346.341,25 Euro.

Stadiul implementării contractelor de lucrări la data de 31.08.2012

1. Contractul de Reabilitare şi extindere a rețelei de apă şi de canalizare în Municipiul Mediaş

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă şi semnat la data de 21.01.2010, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, constructorii care execută lucrările fiind S.C. Dafora S.A. Mediaş şi Hidroconstrucția S.A., București. Valoarea contractului este de 68.206.711,45 lei fără TVA.

Avantajele implementării acestui contract constă în asigurarea distribuției de apă potabilă (corespunzătoare din punct de vedere calitativ/cantitativ standardelor UE) pentru locuitorii din Mediaş, cu impact direct asupra îmbunătățirii calității vieții populației care locuieşte în zona de deservire şi implicit a stării de sănătate a populației, evitarea deversării directe a apei uzate în apa de suprafață şi reducerea exfiltrațiilor de apă uzată, prin evacuarea şi tratarea apei uzate conform normelor europene.

Ordinul de începere al lucrărilor a fost emis în 08.04.2010. Termenul de finalizare al lucrărilor este octombrie 2012, cu o perioadă de notificare a defectelor de 12 luni. În acest moment, lucrările de execuţie sunt în plină desfăşurare.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
61,45	52,24

2. Contractul de Lucrări la captarea de suprafață şi stația de tratare în municipiul Mediaş

Din iunie 2009 şi până în primăvara anului 2010, au avut loc 3 proceduri de atribuire care au fost anulate, datorită unor inadvertenţe. Între timp, a fost refăcut caietul de sarcini aferent acestui contract de lucrări şi procedura a fost reluată în iulie 2010. În data de 22.11.2010, s-a făcut publică semnarea contractului „Lucrări la captarea de suprafață şi staţia

de tratare în Municipiul Mediaş", în valoare de 42.528.956 lei, din care 34.350.638 lei reprezintă contribuția Uniunii Europene prin Fondul de Coeziune.

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar constructorul care va executa lucrările este reprezentat de Asocierea dintre S.C. Veolia Water Solutions&Technologies Romania S.R.L., OTV France, Paris şi S.C. Aldona S.R.L., Copşa Mică.

Durata de desfăşurare a contractului este de 36 de luni, din care 24 de luni sunt alocate proiectării şi execuției lucrărilor, iar 12 luni notificării eventualelor defecte.

Contractul prevede reabilitarea sistemului de captare şi modernizarea Staţiei de tratare din Mediaş. Se va construi o nouă staţie de pompare a apei brute (300 l/s), cu efect de economisire a energiei electrice, se vor reabilita si extinde etapele de pretratare, coagulare, floculare, decantare, se vor reabilita filtrele şi procesul de spălare în contracurent a acestora, se va reabilita şi modifica întreg sistemul de dezinfecție. Procesul tehnologic de tratare a apei va fi complet automatizat, conectat la sistemul SCADA, pentru a permite funcţionarea, controlul şi monitorizarea în întregime a procesului de tratare.

Avantajele implementării acestui contract sunt conformarea cu Directivele 98/83/EC şi 60/2000/CE privind apa potabilă, îmbunătățirea calității mediului şi a standardului de viață al populației din regiunea Mediaş.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
63,24	46,15

3. Contractul de Lucrări la stația de epurare în municipiul Mediaş

În cadrul acestui contract, stația va fi reabilitată şi extinsă prin construcția de noi unități de epurare şi laboratorul stației va fi astfel utilat încât să fie posibilă efectuarea analizelor în cadrul stației şi în câmp pentru indicatorii prevăzuți în standardele şi normele în vigoare.

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar constructorul care va executa lucrările este Hochtief Construction AG din Essen, Germania. Contractul a fost semnat în 09.12.2009. Ordinul de incepere a fost emis în 03.02.2010. Termenul de finalizare al lucrărilor este noiembrie 2013, cu o perioadă de notificare a defectelor de 12 luni. Valoarea contractului este de 59.840.339 lei fără TVA.

În cadrul acestui contract, stația este reabilitată şi extinsă prin construcția de noi unități de epurare. Noua staţie este prevăzută cu 3 trepte de epurare: mecanică, biologică şi de tratare a nămolului. Stația va derula procese moderne de epurare a apei uzate şi va fi dotată cu un sistem automat complet, conectat la sistemul SCADA pentru a permite funcționarea, controlul şi monitorizarea procesului de epurare.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
78,83	52,52

4. Contractul de Reabilitare şi extindere a rețelelor de distribuție a apei şi de canalizare menajeră în oraşele Agnita şi Dumbrăveni

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar constructorul care va executa lucrările este S.C. Hidroconstrucția S.A., lider al Asocierii Hidroconstrucția-Dafora-Flowtex Technology. Valoarea contractului este de 22.826.094,42 lei fără TVA.

Ordinul de începere al contractului a fost emis în 1 iulie 2010. Durata contractului este de 36 de luni, termenul de derulare al lucrărilor este de 24 de luni, cu o perioadă de notificare a defectelor de 12 luni.

Contractul prevede reabilitarea reţelei de apă din Dumbrăveni şi Agnita, reabilitarea a două rezervoare de înmagazinare apă potabilă, reabilitarea şi extinderea reţelelor de canalizare menajeră din Dumbrăveni şi Agnita.

Avantajele implementării acestui contract constă în asigurarea distribuției de apă potabilă corespunzătoare din punct de vedere calitativ/cantitativ standardelor UE pentru locuitorii din Agnita şi Dumbrăveni şi creşterea ratei de acoperire cu servicii de apă şi apă uzată.

La finalul semestrului I, Constructorul a declarat finalizarea lucrărilor şi a solicitat recepția acestora.

Având în vedere acest lucru, în baza deciziei Directorului General al S.C. Apa Târnavei Mari S.A., a fost constituită o comisie de recepție care, în urma verificărilor şi constatărilor făcute în teren în perioada 17.07.2012 – 17.08.2012, a solicitat amânarea recepției, deoarece unele din lucrările executate nu erau funcționale.

Prin urmare, în perioada următoare, Constructorul se va mobiliza pentru a rezolva toate problemele identificate în teren, urmând să solicite ulterior o nouă recepție.

5. Contractul Surse de apă, stații de tratare şi conducte de aducțiune în oraşele Agnita şi Dumbrăveni

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar constructorul care va executa lucrările este Tecnicas de Desalinizacion de Aguas S.A. (Tedagua) din Madrid, Spania. Contractul a fost semnat la data de 26.08.2010, durata sa de desfăşurare este de 42 de luni, din care 30 de luni sunt alocate proiectării şi execuției lucrărilor, 12 luni notificării eventualelor defecte. Valoarea contractului este de 35.399.852,28 lei TVA.

Pentru regiunea Dumbrăveni, contractul prevede reabilitarea a 8 puțuri, înlocuirea conductei de aducțiune între puțuri şi stația de tratare, reabilitarea stației de tratare de la Dumbrăveni, un nou sistem de tratare al apei în vederea eliminării fierului şi manganului în exces.

Pentru regiunea Agnita, se va construi o nouă stație de tratare pe vechiul amplasament al stației din Arpăşel, care va derula procese moderne de tratare a apei. De asemenea, se va reabilita şi extinde conducta de aducțiune între stația de tratare şi rezervorul din Agnita pe o lungime de aprox. 36 km.

Prin implementarea acestui contract, se va îmbunătăți procesul de tratare a apei, calitatea şi eficiența serviciilor de tratare şi se va optimiza capacitatea şi performanța stațiilor. Din perspectiva beneficiilor pentru populație, avantajul este asigurarea de apă potabilă corespunzătoare calitativ şi cantitativ standardelor UE pentru locuitorii din Agnita şi Dumbrăveni, cu impact direct asupra îmbunătățirii calității vieții şi stării lor de sănătate.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
62,67	54,03

6. Contractul Stații de epurare în oraşele Agnita şi Dumbrăveni

Contractul a fost atribuit prin licitație publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar constructorul care va executa lucrările este reprezentat de Asocierea dintre Eptisa Servicios de Ingenieria S.L. şi Aqualia Infraestructuras S.A. din Madrid, Spania. Contractul a fost semnat la data de 28.09.2010, durata desfăşurării este de 36 de luni, din care 24 de luni sunt

alocate proiectării şi execuţiei lucrărilor, iar 12 luni notificării eventualelor defecte. Valoarea contractului este de 35.517.928,63 lei fără TVA.

Pentru regiunea Agnita, contractul prevede construirea unei staţii de epurare localizate la intrarea în oraş dinspre Sibiu.

Pentru regiunea Dumbrăveni, se va construi o staţie de epurare localizată la intrarea în oraş dinspre Mediaş. Staţiile sunt prevăzute cu două trepte de tratare, mecanică şi biologică. Ambele staţii vor derula procese moderne de epurare a apei uzate şi vor fi dotate cu un sistem automat complet, conectat la sistemul SCADA pentru a permite funcţionarea, controlul şi monitorizarea procesului de epurare.

Avantajele implementării acestui contract sunt conformarea cu standardele de epurare ale Directivei 91/271/CEE, îmbunătăţirea calităţii mediului şi a standardului de viaţă al populaţiei din regiunile Agnita şi Dumbrăveni, depozitarea în siguranţă a nămolului, în conformitate cu Directiva 86/278/CEE.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
41,01	27,36

7. Contractul Lucrări de construire clădire administrativă, hală tehnologică, reabilitare clădire operare, amenajări urbanistice exterioare în municipiul Mediaş

Acest contract prevede construirea de sedii şi spaţii operaţionale pentru operator. Finanţarea va fi asigurată de Operator. Valoarea contractului este de 6.950.000 lei fără TVA.

Contractul de lucrări „Construire sediu administrativ, construire hală tehnologică, reabilitare clădire operare, amenajări urbanistice exterioare în Municipiul Mediaş”, s-a semnat în data de 10.01.2012. Acesta este finanţat în întregime din bugetul beneficiarului. Noul sediu al operatorului va fi amplasat în zona Aurel Vlaicu, str. Comandor Dimitrie Moraru nr. 15.

Contractul a fost atribuit prin licitaţie publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, proiectul a fost executat de S.C. Birou de Arhitectură Pintilie S.R.L Bucureşti, iar constructorul este S.C. Dafora S.A. din Mediaş.

Ordinul de începere al contractului a fost emis în 30.01.2012. Durata de desfăşurare a contractului este de 28 de luni, din care 16 luni sunt alocate execuţiei lucrărilor, iar 12 luni notificării eventualelor defecte.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
18,98	6,77

8. Contractul Achiziţia şi instalarea de debitmetre pentru reţele de apă potabilă şi sisteme SCADA

Contractul a fost atribuit prin licitaţie publică deschisă, consultantul de supervizare al lucrărilor fiind C. & S. Di Giuseppe Ingegneri Associati S.R.L. din Palombaro, Italia, iar operatorul economic care va implementa SCADA este Electromatic Systems S.R.L. din Braşov, România. Contractul a fost semnat la data de 21.03.2012, iar ordinul de începere a fost emis în 14.04.2012. Durata de desfăşurare a contractului este de 23 de luni, din care 11 luni sunt alocate execuţiei lucrărilor, iar 12 luni notificării eventualelor defecte. Valoarea contractului este de 2.757.442,63 lei fără TVA.

SCADA (Supervisory Control and Data Acquisition System) este un sistem centralizat de control industrial alcătuit din sisteme de computere care monitorizează şi controlează procese tehnologice sau o infrastructură. Operatorul va beneficia de două dispecerate SCADA care vor monitoriza staţii de pompare apă potabilă, staţii de pompare apă uzată, trei staţii de epurare şi trei staţii de tratare aferente celor trei localităţi ale proiectului,

puncte de monitorizare debite şi presiuni, rezervoare, staţii de clorinare amplasate pe reţelele de alimentare cu apă, în toate cele trei localităţi ale proiectului sau în localităţi afiliate.

Stadiul implementării la 31.08.2012	
Fizic (%)	Valoric (%)
0,57	0

Stadiul implementării:
- Au fost finalizate predările de amplasament, în oraşele Mediaş, Dumbrăveni şi Agnita, pentru căminele de monitorizare debit şi presiune, care vor fi pregătite pentru echiparea cu dispozitive de măsurare şi transmitere la distanţă a informaţiilor către dispeceratul SCADA,.
- Operatorul a finalizat etapa obţinerii avizelor şi autorizaţiilor de construcţie pentru căminele în care se vor monta debitmetrele electromagnetice, după cum urmează: pentru Mediaş (14 debitmetre), Agnita (5 debitmetre) şi Dumbrăveni (3 debitmetre).
- Au fost efectuate măsurătorile topo la amplasamente predate.
- Proiectarea SCADA, inclusiv proiectul electric a fost executat în proporţie de 60%.

IV.1.3. Gestionarea deşeurilor şi salubrizarea localităților

Consiliul Județean Sibiu a solicitat şi primit finanțare din Fondul European de Dezvoltare Regională în vederea implementării unui proiect „Sistem de management integrat al deşeurilor în Județul Sibiu”. Prin această finanțare se asigură amenajarea unor facilități pentru tratarea deşeurilor şi achiziția unor bunuri utilizate în gestiunea deşeurilor, măsura fiind completată cu activități de informare şi conştientizare a publicului şi încheiată de delegarea gestiunii unor importante componente ale serviciului de salubritate.

Numele contractului	Obiectul contractului	Durata (luni)	Data începerii	Data finalizării
Asistență tehnică şi supervizarea lucrărilor în sprijinul Consiliului Județean Sibiu	Sprijin în materie de management pentru Unitatea de Implementare a Proiectului	33	15.04.2011	15.01.2014
	Management şi supervizare a lucrărilor			
	Suport pentru achiziții publice			
	Asistență tehnică pentru dezvoltarea şi punerea în aplicare a campaniei de conştientizare a publicului			
Contract de lucrări pentru instalațiile de tratare şi închiderea depozitelor de deşeuri din județul Sibiu	Proiectarea detaliată a instalațiilor	26	09.02.2012	09.04.2014
	Construirea de noi instalații de sortare şi de compostare şi închiderea şi reabilitarea depozitelor de deşeuri municipale			
Achiziționarea echipamentelor pentru precolectare în județul Sibiu	Achiziția de bunuri	7	01.01.2013	01.07.2013

Studiu de Fezabilitate pentru sistemul de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, ianuarie 2010

Bugetul multianual al Consiliului Județean Sibiu prevede următoarele sume pentru implementarea sistemului integrat de gestionare a deşeurilor:

Investiții pentru sistem integrat de gestionare a deşeurilor (lei)					
Sursa	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**
Buget C.J.S.	0	0	420.000	9.950.000	0
Fonduri externe	0	0	17.080.000	72.260.810	0
TOTAL	**99.710.810 lei**				

Investiția totală necesară a se aloca pentru perioada 2009-2013 este de 26.937.453 € din care 16.053714 € investiții propuse pentru finanțare din Programul Operațional Sectorial Mediu şi 4.013.429 € investiții care vor fi finanțate din alte surse:

Obiective	Investiții totale	Sursa de finanțare €		
		2009-2013		2014-2016
		POS Mediu	Alte surse	
Colectare şi transport deşeuri reziduale				
Pubele				
Maşini	1.050.000		1.050.000	
Subtotal	**1.050.000**		**1.050.000**	
Colectare selectivă şi transport deşeuri reciclabile				
Pubele/containere	3.730.000	3.730.000		
Maşini	1.970.000		1.970.000	
Subtotal	**5.700.000**	**3.730.000**	**1.970.000**	
Colectare selectivă şi transport deşeuri biodegradabile				
Pubele	960.000	960.000		
Maşini	1.350.000		1.350.000	
Subtotal	**2.310.000**	**960.000**	**1.350.000**	
Colectare şi transport deşeuri voluminoase				
Maşini	540.000		540.000	
Subtotal	**540.000**		**540.000**	
Colectare şi transport deşeuri periculoase				
Maşini	190.000		190.000	
Stocare temporară	101.000		101.000	
Containere	50.000		50.000	
Subtotal	**341.000**		**341.000**	
Centre de reciclare				
Lucrări civile	700.000		700.000	
Containere	300.000		300.000	
Subtotal	**1.000.000**		**1.000.000**	
Staţii de transfer				
Agnita (înconstrucție)				
Avrig (în funcțiune)				
Mediaş (în funcțiune)				
Staţii de sortare				
Agnita (în funcțiune)				
Cisnădie (în funcțiune)				
Mărginimea Sibiului (în funcțiune)				
Mediaş (în funcțiune)				
Sibiu, staţie nouă (2010)	2.480.000	2.480.000		
Sibiu, extindere (2016)	2.490.000			2.490.000
Subtotal	**4.970.000**	**2.480.000**		**2.490.000**
Staţii pentru compostare				
Avrig (în construcție)				
Mediaş, staţie nouă (2010)	1.500.000	1.500.000		
Sibiu, staţie nouă (2012)	2.410.000	2.410.000		
Mediaş, extindere (2014)	703.000			703.000
Sibiu, extindere (2014)	1.930.000			1.930.000
Subtotal	**6.543.000**	**3.910.000**		**2.633.000**
Compostare individuală				
Unități compostare	1.650.000	1.650.000		

Subtotal	**1.650.000**	**1.650.000**		
Depozitare				
Depozit conform Cristian	Există			
Închidere şi reabilitare amplasamente depozite neconforme				
Remetea	2.090.000	2.090.000		
Agnita	460.000	460.000		
Avrig	625.000	625.000		
Tălmaciu	500.000	500.000		
Cisnădie	750.000	750.000		
Subtotal	**4.425.000**	**4.425.000**		
Închidere spații depozitare rural	980.000	980.000		
TOTAL DEŞEURI MUNICIPALE	**29.509.000**	**18.135.000**	**6.251.000**	**5.123.000**
Conştientizare public	500.000	500.000		
Asistență Tehnică pentru Supervizare	3.000.000	3.000.000		
Cheltuieli neprevăzute	2.500.000	2.500.000		
TOTAL GENERAL INVESTIȚII	**35.509.000**	**24.135.000**	**6.251.000**	**5.123.000**

Studiu de Fezabilitate pentru Sistem de management integrat al deşeurilor în județul Sibiu, ianuarie 2010

Prin H.C.J. 178/2009 s-a modificat hotărârea anterioară (H.C.J. 159/2009) referitoare la aprobarea Studiului de Fezabilitate, a planului de investiții, a indicatorilor tehnico-economici, a planului de evoluție al tarifelor şi a cofinanțării pentru acest proiect, astfel:

- cofinanțarea comunelor va fi integral suportată de Consiliul Județean Sibiu;
- plata TVA-ului va fi asigurată de către C.J. Sibiu pentru întregul proiect.

Studiul de fezabilitate a fost revizuit în cursul anului 2012 şi supus aprobării tuturor unitaților administrativ teritoriale, membre ADI ECO SIBIU.

IV.2. ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Asistența socială este ultima plasă de siguranță a sistemului de protecție socială şi are drept obiectiv protejarea persoanelor care, din motive de natură economică, fizică, psihică sau socială, nu au posibilitatea să işi asigure nevoile sociale, să îşi dezvolte propriile capacități şi competențe pentru a se integra social. Accesul la prestații (transferuri băneşti) şi servicii sociale reprezintă un mijloc de întărire a coeziunii sociale şi de reducere a excluderii sociale.

Sistemul național de asistență socială reprezintă ansamblul de instituții, măsuri şi acțiuni prin care statul, reprezentat de autoritățile administrației publice centrale şi locale, precum şi societatea civilă intervin pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea efectelor temporare ori permanente ale situațiilor care pot genera marginalizarea sau excluziunea socială a persoanei, familiei, grupurilor ori comunităților (art. 2 din Legea nr. 292/2011). Se compune din: sistemul de beneficii de asistență socială şi sistemul de servicii sociale (se pot organiza şi acorda în sistem integrat cu servicii de ocupare, de sănătate, de educație, precum şi cu alte servicii sociale de interes general).

Pentru atingerea obiectivelor strategice ale CJS în domeniul asistenței sociale ce vizează prevenirea instituționalizării prin crearea unor rețele de servicii sociale la nivel zonal precum şi protecția instituționalizată respectând standardele de calitate, pentru perioada 2013 – 2016 (în limita fondurilor disponibile sau atrase), precum şi 2017 – 2020 se are în vedere realizarea următoarelor proiecte:

Proiectul 1, extindere UAMS Sălişte, este la acest moment în faza de evaluare pe Axa 3 a POR, domeniul major de intervenție 3.2. „Reabilitarea / modernizarea / dezvoltarea şi echiparea infrastructurii serviciilor sociale". După aprobare, acesta se prevede a fi demarat în luna mai 2010, durata de implementare fiind de 23 de luni. Se menționează că sumele prevăzute în planul de investiții nu cuprind T.V.A., acesta fiind deductibil, dar se va avea în vedere prevederea sa în buget.

Proiectul 2 - *Modernizarea, reabilitarea CP Turnu Roşu* urmăreşte asigurarea unui spațiu suficient pentru găzduirea a 50 de copii cu dizabilități. Clădirea va cuprinde garsoniere pentru 50 copii cu dizabilități, spațiu administrativ şi spațiu pentru personal. Valoarea investiției se estimează a fi de 3.121.576 lei. Se doreşte implementarea acestui proiect cu finanțare nerambursabilă, în perioada 2014 – 2016.

Proiectul 3 – *Modernizarea, reabilitarea şi extinderea CP Gulliver Sibiu*. Prin acest proiect se solicită extinderea centrului pentru a asigura un spațiu suficient pentru găzduirea a 50 beneficiari. Noua locație va cuprinde: 5 module a câte 10 beneficiari în funcție de vârsta acestora, spațiu administrativ şi spațiu pentru personal. Valoarea investiției se estimează a fi de 3.679.700 lei. Se doreşte implementarea acestui proiect cu finanțare nerambursabilă, în perioada 2014 – 2016.

Proiectul 4 - *Modernizarea, reabilitarea Centrului de Îngrijire şi Asistență Agnita*. Acest centru este destinat unui număr de 50 beneficiari ai serviciilor sociale de tip rezidențial, din județul Sibiu, în vederea asigurării serviciilor specifice la standardele aflate în vigoare. Valoarea proiectului este de 3.635.600 lei. Se doreşte implementarea acestui proiect cu finanțare nerambursabilă, în perioada 2014 – 2016.

În vederea dezvoltării centrelor rezidențiale destinate adulților, pentru a furniza servicii specifice la standardele în vigoare, se vor realiza următoarele investiții:

Proiectul 5 – *Reabilitarea, modernizarea şi echiparea CITO Dumbrăveni şi transformarea acestuia în CRRPH.* Acest centru este destinat persoanelor cu handicap instituționalizate în CITO Dumbrăveni 1. Valoare proiectului este de 3.579.000 lei. Se doreşte implementarea acestui proiect cu finanțare nerambursabilă, în perioada 2014 – 2016.

Proiectul 6 - *Racordarea la sistemul stradal de canalizare CP Agârbiciu* prevede realizarea, pentru CP Agârbiciu, a lucrărilor de racordare la sistemul stradal de canalizare din localitate (în prezent sistemul stradal de canalizare este în execuție în cadrul unui proiect

derulat de Primăria Axente Sever). Pentru realizarea proiectului se vor efectua Studiul de Fezabilitate şi Proiectul Tehnic, eliminarea foselor septice şi lucrările de racordare la sistemul stradal de canalizare. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 260.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013.

Proiectul 7 – *Reparații şi modernizare CP Agîrbiciu* se referă la realizarea lucrărilor de reparații şi modernizare a Centrului, pentru aducerea lui la standardele minime obligatorii. Se vor realiza Studiul de Fezabilitate şi Proiectul Tehnic, în baza cărora se vor realiza lucrările de reparații şi recompartimentare a centrului. Bugetul necesar derulării proiectului este estimat la valoarea de 600.000 lei. Proiectul se va derula în urma încheierii unui parteneriat între C.J.S., D.G.A.S.P.C - Sibiu şi Clubul Rotary.

Proiectul 8 - *Înființarea de case de tip familial şi desființarea Centrului de Plasament Agârbiciu.* Prin acest proiect se urmăreşte achiziționarea şi dotarea a 5 imobile în diferite localități din județul Sibiu, pentru un număr de 35 copii protejați în CP Agârbiciu. Valoarea investiției se estimează a fi de 6.750.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de Consiliul Județean Sibiu, în anul 2014. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare nerambursabile din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

În cazul în care se reuşeşte implementarea acestui proiect, în imobilul în care funcționează CP Agârbiciu, va fi înființat un centru rezidențial pentru persoane adulte cu handicap (Alzheimer).

Proiectul 9 – *Înființarea unui centru rezidențial pentru persoane adulte cu handicap (Alzheimer) în Agârbiciu*. Proiectul prevede înființarea şi dotarea unui centru rezidențial pentru un număr de 20 persoane adulte cu handicap (Alzheimer) din județul Sibiu. Valoarea proiectului 1.125.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de Consiliul Județean Sibiu. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare nerambursabile din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 10 – *Înființarea unui centru pentru victime ale violenței (achiziționarea a 6 apartamente sau a unei case).* Beneficiarii proiectului sunt 6 persoane victime ale violenței şi copiii acestora. Valoarea proiectului este de 1.350.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S., în anul 2013. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare nerambursabile din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 11 – *Achiziționarea şi dotarea a şase apartamente pentru tinerii protejați în CP „Tavi Bucur" Cisnădie* şi *CP Gulliver* şi se află în faza de pregătire pentru părăsirea sistemului de protecție a copilului. CP „Tavi Bucur" va fi transformat în centru maternal. Valoarea proiectului este de 2.363.500 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S, în anul 2013. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare externe nerambursabile din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 12 – *Înființarea unei rețele de centre de informare şi consiliere „CIC" pentru copil şi familie.* Se vor înființa trei centre, câte unul în Sibiu, Mediaş şi Agnita. Beneficiarii proiectului vor fi familiile aflate în situație de nevoie socială. Valoarea proiectului este de 67.500 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S, în anul 2016. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare

externe nerambursabile din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 13 - *Amenajarea curții interioare la Centrul de Plasament Orlat*, prevede efectuarea Studiului de Fezabilitate şi a Proiectului Tehnic**,** a lucrărilor de construire a unui teren de sport, a unei săli de sport şi a lucrărilor de amenajare a curții interioare cu zonă verde şi alei. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 227.000 lei şi va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013.

Proiectul 14 prevede realizarea de lucrări de ***Reparații capitale la blocul alimentar, pavilionul cu clase, clădirea cu birouri, spălătorie, băi, acoperişurile celor 5 corpuri de clădiri ale Centrului de Plasament Orlat***. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 960.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S. eşalonat în anul 2013 şi 2014.

Proiectul 15 prevede montarea unor ***Sisteme de supraveghere video interior şi exterior*** pentru toate cele 9 centre de protecție a copiilor. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 720.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2014.

Proiectul 16 se referă la realizarea de lucrări de ***Reparații capitale la toate cele 5 case ale Centrului de Plasament pentru Copilul cu Dezabilități Speranța***. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 150.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013.

Proiectul 17 prevede ***Extinderea Centrului de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Speranța prin construcția unui corp de nou clădire pentru 40 copii cu dizabilități***. Implementarea acestui proiect este necesară din cauza retrocedării pavilioanelor II şi III ale Complexului de Servicii Prichindelul. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 3.150.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de Consiliul Județean Sibiu. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse de finanțare externe nerambursabile, din bugetul C.J.S. se va solicita acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 18 se referă la realizarea lucrărilor de reparație capitală la terasa şi sistemul de colectare apelor pluviale la Centrul de Plasament „Tavi Bucur" Cisnădie. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 200.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013.

Proiectul 19 prevede realizarea lucrărilor de racordare a Centrului de Plasament „Tavi Bucur" Cisnădie la sistemul centralizat de alimentare cu apă, respectiv înlocuirea rețelei vechi de alimentare cu apă care este uzată fizic. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 150.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2013.

Proiectul 20 prevede realizarea lucrărilor de reparație capitală la imobilul centrului de zi „Sf. Andrei" Mediaş, care prezintă un grad avansat de uzură fizică. Valoarea estimativă pentru acest proiect este de 250.000 lei care va fi acoperită din bugetul C.J.S., în anul 2014.

Proiectul 21 - În anul 2014 este prevăzută începerea implementării proiectului ***Înființarea unei rețele de centre de zi la nivelul comunităților din județul Sibiu,*** pentru copiii proveniți din familiile aflate în situația de marginalizare socială. Până în anul 2020, se preconizează extinderea acestei rețele la nivelul întregului județ.

Proiectul 22 – *Înființarea unui centru de tip respiro cu 20 de locuri.* Centrul va funcționa în clădirea CIA Biertan şi va fi destinată copiilor aflați cu măsură de plasament la asistenți maternali profesionişti pe perioada concediilor de odihnă a acestora sau copiilor aflați cu măsură de plasament în centrele de plasament ale DGASPC Sibiu, pe perioada vacanțelor școlare. Valoarea proiectului este de 2.250.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S, în anul 2014. În cazul în care se identifică şi se

reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare externe nerambursabile, din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 23 – ***Relocarea centrului de plasament Mediaş în Dumbrăveni prin reabilitarea şi dotarea unui imobil existent***. Se urmăreşte reabilitarea şi dotarea unui imobil în curtea CITO Dumbrăveni pentru un număr de 30 copii cu dizabilități, în vederea asigurării serviciilor specifice la standardele aflate în vigoare. Valoarea proiectului este de 500.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S, în anul 2014. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare externe nerambursabile, din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 24 – ***Înființarea şi dotarea de ateliere protejate pentru persoanele adulte cu handicap instituționalizate în CITO Dumbrăveni 2.*** Acest nou tip de activitate lucrativă şi productivă va fi în acord cu specificul economic al zonei. Valoarea proiectului este de 3.790.000 lei. Până în prezent nu este identificată posibilitatea atragerii de fonduri din finanțări externe, ca urmare bugetul de proiect va fi suportat integral de C.J.S, în perioada 2013 - 2014. În cazul în care se identifică şi se reuşeşte atragerea unor surse cu finanțare externe nerambursabile, din bugetul C.J.S. se va solicita doar acoperirea cofinanțării necesară derulării proiectului.

Proiectul 25 prevede extinderea serviciului de îngrijire la domiciliu la nivelul întregului județ. Costurile aferente acestui serviciu cuprind atât cheltuielile de investiție cât şi cele de operare şi vor fi suportate de Consiliul Județean Sibiu şi Consiliile Locale.

Proiectul 26 urmăreşte formarea Resurselor Umane din cadrul C.J.S. şi D.G.A.S.P.C. cât şi realizarea de schimburi de experiență şi bune practici naționale şi internaționale, care au în atribuții atât monitorizarea dar şi prestarea de servicii de asistență socială în funcție de nevoile identificate.

De asemenea, se au în vedere şi alte proiecte de reabilitare / modernizare / dotare a unor centre existente (inclusiv lucrări de amenajare spații cuprinse în capitolul V.2.).

Un alt proiect, strâns legat de partea de asistență socială este **„Creşterea nivelului de trai în comunitățile de romi / comunitățile defavorizate”** urmăreşte dezvoltarea unei infrastructuri de utilități publice (apă, canalizare, drumuri, energie electrică) dar, mai ales servicii socio – medicale şi sprijin pentru integrarea acestora în societate.

Accentul trebuie pus pe partea de asistență comunitară prin oferirea unor servicii de sprijin şi mediere pentru integrarea lor în mediul educațional şi apoi în societate.

Acest deziderat se poate realiza prin sprijin oferit din partea mediatorilor şcolari şi sanitari, a asistenților comunitari care să fie la curent cu toate problemele identificate la nivelul comunității, iar de la nivel local, când problema depăşeşte posibilitățile comunității locale, să ajungă mai departe, la nivel județean, pentru găsirea unei rezolvări favorabile (parteneriat).

Consiliile locale care au dorit să participe la acest proiect sunt: Blăjel, Şura Mică – Rusciori, Laslea, Bruiu, Vurpăr, Roşia, Agnita cu satele Ruja şi Coveş, Copşa Mică, Axente Sever, Bazna, Hoghilag, Mihăileni, Tălmaciu, Dumbrăveni, Jina şi Iacobeni, lista rămânând deschisă şi altor localități interesate.

Obiectivul general:

Promovarea incluziunii romilor / comunităților defavorizate prin îmbunătățirea condițiilor de viață, a sănătății, a situației economice, a înțelegerii culturale şi de învățământ pentru romii din localitățile mai sus menționate.

Obiectivele specifice:

1. Ridicarea standardelor de viață a locuitorilor romi prin construcția de locuințe sociale;
2. Sprijin pentru extindere rețea apă şi canalizare, iluminat public ;

3. Reabilitarea drumurilor comunale şi a drumurilor județene de acces;
4. Implementarea unui program "Şcoală după şcoală" (School after school);
5. Crearea de centre de zi după modelul celui de la Rusciori, Comuna Şura Mică;
6. Înființarea unor posturi de mediator şcolar şi sanitar, asistent comunitar sau a unor profesori de sprijin pentru acordarea de asistență în domeniul educației.

După modelul finanțării unor proiecte prin Agenda culturală şi Agenda sportivă de către Consiliul Județean Sibiu ar fi benefică înființarea unei Agende sociale pentru sprijinirea unor asociații / fundații, ONG-uri care activează în domeniul social şi care ar rezolva o parte din nevoile de la nivel județean.

Un exemplu de bună practică în acest sens este cel de la Județul Mureş care acordă finanțare nerambursabilă asociațiilor, fundațiilor şi persoanelor fizice care înființează şi administrează unități de asistență socială de interes județean, exemplu care ar putea fi implementat cu success şi de către Județul Sibiu.

Tot legat de componenta socială este şi proiectul **„Crearea unor centre medico – sociale la nivel de sat / comună"** care să cuprindă cabinete de medicină de familie, cabinet stomatologic, farmacie umană, cabinet veterinar şi farmacie veterinară, în cadrul acestor centre se poate înființa şi un post de asistent social care să acorde informații în domeniul asistenței sociale, de exemplu informarea şi consilierea posibililor beneficiari de certificat de încadrare în grad de handicap, pregătirea dosarului necesar în vederea depunerii, pregătirea dosarului pentru acordarea ajutorului social şi altele.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse

IV.3. TURISMUL

Pentru elaborarea planului de măsuri s-au avut în vedere cele 8 obiective generale de dezvoltare a turismului în județ bazate pe informațiile colectate în primele 4 capitole ale Masterplanului în domeniul turismului, prioritățile şi acțiunile identificate precum şi competențele şi atribuțiile legale ale Consiliului Județean Sibiu în domeniul dezvoltării turismului.

Alături de resursele disponibile de la bugetul județean, limitate, pentru implementarea proiectelor propuse va fi necesar să se găsească fonduri nerambursabile sau guvernamentale pentru finanțarea acestora prin instrumente structurale şi complementare. Planul de măsuri pentru perioada 2013 – 2016 are la bază următoarea alocare de la bugetul județean:

Proiecte care se au în vedere a se implementa în perioada următoare se pot împărți în 3 categorii şi anume:

I. Proiecte ce vizează realizarea de trasee turistice tematice şi a infrastructurii necesare pentru punerea în valoare a patrimoniului cultural zonal.

Responsabili: C.J.S, parteneri publici şi privați, Consilii Locale şi Asociația Județeană de Turism.

Cele 5 trasee turistice tematice – proiect care va fi corelat cu *Zilele culturale ale județului Sibiu,* câte unul pentru fiecare zonă etnofolclorică a județului (zone care corespund în mare parte teritoriilor ce aparțin grupurilor locale de acțiune) ce se vor amenaja în prima perioadă (2013 - 2016) sunt:

1. ***Drumul brânzei în Mărginimea Sibiului*** pe ruta: Boița – Tălmăcel - Cisnădie – Sadu - Râu Sadului – Păltiniş – Răşinari - Gura Râului – Poplaca – Sibiu – Sălişte – Galeş – Rod-Tilişca - Poiana Sibiului – Jina cu acces spre Transalpina. Regiunea Mărginimea Sibiului este recunoscută pentru tradiția păstoritului şi este frecvent asociată cu marca locală «telemea de Mărginimea Sibiului». Pentru amenajarea şi promovarea acestui traseu se au în vedere acțiuni pentru realizarea:

- Unor studii de documentare, a unor materiale şi activități de promovare (inclusiv instituțiile de cultură şi agendele culturală şi sportivă ale C.J.S. vor susține proiecte de punere în valoare a traseului)
- Unor lucrări de investiții de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism (infrastructura de transport, parcare, grupuri sanitare, spații de popas, trasee de drumeție şi de bicicletă, etc.), a unor lucrări de investiții în noi atracții turistice şi semnalizarea corespunzătoare a traseului şi obiectivelor turistice
- Unui parteneriat cu CL pentru teren/clădire
- A cel puțin 6 puncte de prezentare, vânzare şi promovare a brânzeturilor şi de informare despre traseu
- Unui punct de desfacere şi marketing
- Unui parteneriat cu producătorii (produse, vânzare), operatorii din turism etc.
- Unor panouri de informare şi semnalizare a circuitului (cel puțin 15 PANOURI INFORMATIVE)
- Amenajarea unor case tradiționale pe subiecte de transhumanță, mod de viață, produse locale / meşteşuguri / animații şi a unor stâni deschise circuitului turistic
- Unui circuit pe vechile trasee ale ciobanilor ca trasee de drumeție cepresupune amenajarea traseelor, marcarea lor, amplasarea de panouri de informare şi spații de plecare/sosire, amenajarea de refugii (Răşinari, Gura Râului, Tilişca, Jina) etc.
- Unor lucrări de amenajare a muzeelor etnografice cu specific, în parteneriat cu CL Gura Râului, Răşinari, Galeş, Tilişca, Poiana Sibiului, Jina)

2. ***Drumul verde al Văii Hârtibaciului*** pe ruta: Sibiu – Daia – Roşia – Vurpăr –Hosman – Fofeldea – Nocrich – Alțâna – Agnita (cu 2 variante: Agnita – Ruja – Stejărişu – Brădeni – Sighişoara şi Agnita - Dealu Frumos – Merghindeal – Cincu – Bruiu – Şomartin - Nou Român – Săsăuş – Chirpăr – Marpod – Sibiu). Pentru amenajarea şi promovarea acestui traseu se au în vedere acțiuni pentru realizarea:

- Unor studii de documentare, a unor materiale şi activități de promovare (inclusiv instituțiile de cultură şi agendele culturală şi sportivă ale C.J.S. vor susține proiecte de punere în valoare a traseului)
- Unor lucrări de investiții de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism (infrastructura de transport, parcare, grupuri sanitare, spații de popas, trasee de drumeție şi de bicicletă, etc.), a unor lucrări de investiții în noi atracții turistice şi semnalizarea corespunzătoare a traseului şi obiectivelor turistice (reabilitarea Mocăniței – linie ferată cu ecartament îngust, preluarea şi amenajarea Muzeului locomotivelor din Sibiu etc.)
- Unui parteneriat cu CL pentru teren/clădire, obținerea proprietății asupra căii ferate
- A unor lucrări de amenajare a haltelor de pe linia de cale ferată îngustă (6 halte în Agnita, Alțâna, Cornățel, Mohu, Nocrich, Hosman) ca centre de vizitare, promovare şi vânzare a produselor tradiționale şi de informare a turiştilor despre traseu;
- Unui punct de desfacere şi marketing
- Unui parteneriat cu producătorii (produse, vânzare), operatorii din turism etc.
- Unor panouri de informare şi semnalizare a circuitului (cel puțin 15 PANOURI INFORMATIVE)
- Amenajarea unor case tradiționale pe subiecte privind modul tradițional de viață, produse locale / meşteşuguri / animații
- Unui circuit de trasee de drumeții, echitație, biciclete ce presupune amenajarea traseelor, marcarea lor, amplasarea de panouri de informare şi spații de plecare/sosire, de picnic etc.

3. ***Vămile Făgăraşilor*** pe ruta: Sibiu - Turnu Roşu - Sebeşu de Jos - Sebeşu de Sus – Avrig - Porumbacu de Jos – Porumbacu de Sus – Cârțişoara - Bâlea Lac - Arpaşu de Sus - Arpaşu de Jos – Cârța. Pentru amenajarea şi promovarea acestui traseu se au în vedere acțiuni pentru realizarea:

- Unor studii de documentare, a unor materiale şi activități de promovare (inclusiv instituțiile de cultură şi agendele culturală şi sportivă ale C.J.S. vor susține proiecte de punere în valoare a traseului)
- Unor lucrări de investiții de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism (infrastructura de transport, parcare, grupuri sanitare, spații de popas, trasee de drumeție şi de bicicletă, echitație, amenajarea de zone de plecare/sosire pe traseu cu parcare, spațiu de relaxare, panouri de informare şi de orientare - 7 spații amenajate: Arpaşu de Jos, Bâlea Lac, Cârțişoara, Porumbacu de Sus, Avrig, Sebeşu de Sus, Turnu Roşu etc.), a unor lucrări de investiții în noi atracții turistice şi semnalizarea corespunzătoare a traseului şi obiectivelor turistice (Centru de vizitare pentru Situl Natura 2000 Munții Făgăraş-parteneriat cu administrația sitului etc.)
- Panouri de informare şi semnalizare a circuitului (cel puțin 8)
- Panouri de orientare în zona cabanelor din zona montană înaltă (6 panouri)
- Platforme de belvedere şi panouri de orientare panoramice pe principalele vârfuri, Negoiu, Vânătoarea lui Buteanu, Laița, Scara, Suru, Paltinu: 6 platforme şi 6 panouri
- Marcarea de trasee cu plecare din Sebeşu de Jos
- Refacerea marcajelor cu plecare din Arpaşu de Jos, a unor refugii etc.
- Unor parteneriate cu operatori în turism, CL etc.
- Puncte de desfacere şi marketing şi parteneriat cu producătorii (produse, vânzare),

operatorii din turism etc.

4. ***Drumul fortificațiilor pe Valea Târnavelor*** pe ruta: Sibiu – Mediaş - Sighişoara (cu 2 variante: Ţapu – Şeica Mică – Axente Sever – Valea Viilor - Mediaş – Brateiu – Mălâncrav – Sighişoara şi Mediaş – Moşna – Alma Vii - Richiş – Biertan – Copşa Mare - Şaroş pe Târnave – Dumbrăveni - Dârlos – Blăjel - Bazna– Boian). Pentru amenajarea şi promovarea acestui traseu se au în vedere acţiuni pentru realizarea:

- Unor studii de documentare, a unor materiale şi activităţi de promovare (inclusiv instituţiile de cultură şi agendele culturală şi sportivă ale C.J.S. vor susține proiecte de punere în valoare a traseului)
- Unor lucrări de investiţii de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism (infrastructura de transport, parcare, grupuri sanitare, spaţii de popas, trasee de drumeție şi de bicicletă, etc.), a unor lucrări de investiţii în noi atracţii turistice şi semnalizarea corespunzătoare a traseului şi obiectivelor turistice
- Parteneriate cu mediul privat şi public pentru dezvoltarea **staţiunii balneo-climaterice Bazna** – introducerea în circuitul turistic şi clasificarea în staţiune de interes naţional;
- Amenajare peisagistică a spaţiilor publice în jurul monumentelor, piaţete din: Biertan, Valea Viilor, Bazna, Moşna, Axente Sever, Ighişu Nou, Aţel, Brateiu, Copşa Mare, Richiş
- Unor puncte de desfacere şi marketing
- Unui parteneriat cu producătorii (produse, vânzare), operatorii din turism etc.
- Unor panouri de informare şi semnalizare a circuitului (cel puţin 10 PANOURI INFORMATIVE)
- Amenajarea unor case tradiţionale pe subiecte privind modul tradiţional de viaţă, produse locale / meşteşuguri / animaţii – centru educaţional în meserii tradiţionale
- Unui circuit de trasee de drumeţii, echitaţie, biciclete ce presupune amenajarea traseelor, marcarea lor, amplasarea de panouri de informare şi spaţii de plecare/sosire, de picnic etc.
- Îngroparea reţelei electrice la siturile UNESCO Biertan şi Valea Viilor şi iluminat public al obiectivelor turistice.

5. ***Drumul sării în Ţara Secaşelor*** pe ruta: Sibiu – Ocna Sibiului – Miercurea Sibiului (cu 2 variante: Sibiu - Şura Mare – Hamba – Slimnic – Loamneş – Şoroştin – Alămor - Bogatu Român – Păuca – Ludoş - Ocna Sibiului – Sibiu şi Miercurea Sibiului - Apoldu de Sus - Apoldu de Jos – Sângătin - Ludoş - Presaca - Păuca - Bogatu Român - Mândra – Alămor - Ocna Sibiului). Pentru amenajarea şi promovarea acestui traseu se au în vedere acţiuni pentru realizarea:

- Unor studii de documentare, a unor materiale şi activităţi de promovare (inclusiv instituţiile de cultură şi agendele culturală şi sportivă ale C.J.S. vor susține proiecte de punere în valoare a traseului)
- Unor lucrări de investiţii de reabilitare / modernizare / realizare a infrastructurii de turism (infrastructura de transport, parcare, grupuri sanitare, spaţii de popas, trasee de drumeție şi de bicicletă, etc.), a unor lucrări de investiţii în noi atracţii turistice şi semnalizarea corespunzătoare a traseului şi obiectivelor turistice
- Punerea în valoare a siturilor arheologice de la Miercurea Sibiului şi Ocna Sibiului; a urmelor de drumuri, băi şi ville romane.
- Amenajarea unui muzeu al sării la Ocna Sibiului
- Dezvoltarea de trasee de bicicletă ca mijloc de descoperire a regiunii

- Unor panouri de informare şi semnalizare a circuitului (cel puțin 10 PANOURI INFORMATIVE)
- Unor puncte de desfacere şi marketing
- Unui parteneriat cu producătorii (produse, vânzare, operatorii din turism) etc.

II. **Proiecte ce vizează încurajarea şi sprijinirea autorităților publice locale în implementarea proiectelor cu impact asupra dezvoltării turismului şi valorificării patrimoniului tradițional autentic şi a identității Sibiului ca destinație turistică**

Responsabili: C.J.S, parteneri publici şi privați, Consilii Locale şi Asociația Județeană de Turism.

Pentru realizarea acestor proiecte este necesară încheierea unor parteneriate strategice şi accesarea de fonduri nerambursabile în prima perioadă (2013 - 2016), multe dintre acestea fiind greu de realizat din bugetele limitate ale administrației locale:

- Dezvoltarea turistică a zonei Păltiniş – Cindrel; extinderea domeniului schiabil, diversificarea formelor de turism practicate;
- Dezvoltarea domeniului schiabil în zona Bâlea (pârtii de schi, snowboard, sărituri, telecabină, patinoar, trambuline, centru de agrement, infrastructură şi facilități de deservire a turiştilor etc.);
- Dezvoltarea stațiunii balneo-climaterice Bazna – introducerea în circuitul turistic şi clasificarea în stațiune de interes național – proiect menționat şi pe traseul turistic tematic ***Drumul fortificațiilor***;
- Stimularea principalelor forme de turism: turism cultural, turism rural, ecoturism, turism activ, turism balnear de sănătate şi întreținere, turism itinerant, turism gastronomic, turism de evenimente, turism responsabil, silvoturism, vânătoare şi pescuit, turism de afaceri etc.; Piste de cicloturism, trasee verzi pentru drumeție, bicicletă, echitație, semnalizarea acestora, promovarea şi întreținerea lor etc.;
- Amenajarea unui parc de agrement pentru petrecerea timpului liber, în apropierea Municipiului Sibiu;
- Coordonarea planificării de evenimente generatoare de turişti în perioade de interes turistic scăzut;
- Realizarea de parteneriate pentru promovarea unei campanii unitare a imaginii de brand turistic. Pentru a ajuta vizitatorul să-şi organizeze sejurul şi a-i oferi experiențe autentice de vacanță, se propune tematizarea ofertei în jurul identității teritoriilor: de exemplu anul gastronomiei, anul biodiversității, anul mobilității; Certificarea şi promovarea destinațiilor ecoturistice;
- Promovarea turistică a județului prin realizarea portalului WEB; dezvoltarea şi consolidarea brandului Sibiu. Utilizarea noilor tehnologii în domeniul turismului (soft-uri de management a destinației turistice, aplicații mobile de descoperire a zonelor turistice etc.). Dotarea cu sisteme informatice specializate în crearea de baze de date şi în monitorizarea circulației turistice. Actualizarea portofoliului de fotografii, suporturi video pentru atracțiile turistice ale județului Sibiu.
- Promovarea turistică a județului Sibiu prin ghiduri, hărți turistice, cataloage şi diverse tipărituri, prin participări la manifestări, expoziții şi târguri de turism (Gala turismului Sibian, de exemplu, Info-trip pentru jurnalişti şi agenți de turism străini etc.); se poate realiza şi printr-un proiect finanțabil prin programe care se vor accesa începând în următoarea perioadă;
- Gruparea atribuțiilor, competențelor şi responsabilităților privind coordonarea managementului programelor din domeniul turismului, monitorizării, evaluării şi raportării rezultatelor prin crearea, de către C.J.S., a unor posturi specializate în cadrul

aparatului propriu al Consiliul Județean Sibiu – compartiment / serviciu de cultură, sport şi turism;

- Formare profesională a lucrătorilor din C.I.T.-uri şi a observatorilor şi operatorilor de turism; **crearea unei şcoli profesionale pentru meserii din turism**;

III. Proiecte ce vizează siguranța practicării turismului astfel încât județul Sibiu să fie cunoscut ca o destinație turistică sigură şi privită cu încredere de către turişti

Responsabili: C.J.S. şi Serviciul Public Salvamont Sibiu, parteneri publici şi privați, Consilii Locale şi Asociația Județeană de Turism.

Majoritatea proiectelor se vor implementa de către Salvamont şi au ca scop, pe lângă amenajarea destinațiilor turistice, prevenirea accidentelor şi salvarea de vieți:

- Realizarea unei Baze de salvare Salvamont în stațiunea Păltiniş;
- Întreținerea permanentă a sistemelor de semnalizare a zonei de creastă din munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş, înlocuirea celor deteriorate şi lipsă;
- Întreținerea potecilor, podețelor, sistemelor de semnalizare a avalanşelor şi a sistemelor de siguranță din munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş;
- Reabilitarea refugiilor de la Călțun, Cânaia, Iezer; construirea refugiilor de la Lacul Avrig, Ştefleşti, Chica Fedeleşului, Fîntînele, Buceciu; elaborarea documentației tehnico – economice pentru reabilitarea altor refugii montane existente în munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş şi construirea altora noi.
- Reabilitarea şi/ sau realizarea „punctelor de belvedere”
- Formarea personalului salvator; achiziționarea de dotări independente pentru Salvamont Sibiu, conform fişelor de proiect (snowmobile, telefoane prin satelit, terminale portabile tip TETRA pentru comunicare, receptoare pentru completarea sistemului radio ş.a.[1]) – pentru eficiență şi promptitudine în intervenția Salvamont din domeniul schiabil şi nu numai.

Menționăm că, la A.D.R Centru - Alba Iulia, C.J.S. a depus proiectul "Crearea şi modernizarea infrastructurii de valorificare turistică a patrimoniului cultural al Muzeului Civilizației Populare Tradiționale din Dumbrava Sibiului" pentru finanțare prin POR. Acesta a fost evaluat şi se află, în prezent, în faza de precontractare. Proiectul are valoarea totală de 3.169.525,16 lei din care contribuția proprie a C.J.S. este de 60.227,28 lei +158.161,31 lei cheltuieli neeligibile – detalii se găsesc în Capitolul IV.7 Cultură.

De asemenea, Consiliul Județean Sibiu mai un două obiective de investiții *aflate în derulare* pentru S.P. Salvamont: **Baza de salvare de la Păltiniş** (valoarea totală a investiției este de 2.963.891,16 lei(fără TVA), din care cofinațarea C.J.S 54.400,71 lei + 128.815,36 lei cheltuieli neeligibile, investiția începe estimativ în anul 2013 şi se finalizează în anul 2015); Baza de salvare de la Bâlea Lac **finalizată** (valoarea totală a investiției a fost de 2.601.000 lei, rest de executat în valoare de 297.000 lei cu finalizare în 2010) şi **reabilitarea sediului din strada Câmpului nr. 11**-13 (valoarea totală a investiției a fost de 502,12 mii lei, rest de executat în valoare de 480,12 mii lei cu finalizare în 2014).

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse

[1] Masterplanul în domeniul turismului, Fişe de proiect, pag. 29 - 37

IV.4. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ

IV.4.1. CREŞTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE

Având în vedere rolul C.J.S. de coordonator al politicilor de dezvoltare economică şi socială la nivelul județului Sibiu, precum şi cel de gestionare a instituțiilor şi serviciilor publice de interes județean şi ale societăților comerciale şi ale regiilor autonome de interes județean, pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere a se implementa o serie de proiecte care să conducă la o **creştere economică durabilă, echilibrată, coezivă şi solidară a întregului județ, prin valorificarea potențialului existent şi prin dezvoltarea continuă a centrelor economice existente.**

Pentru creşterea competitivității economice a județului şi crearea / dezvoltarea de zone atractive / competitive pentru investitori, C.J.S. va sprijini şi/sau se va implica direct în inițiativele sectorului public şi privat, precum şi a structurilor asociative ce vizează proiecte privind:

1. Crearea / dezvoltarea de parcuri industriale/logistice şi/sau implicarea în parteneriate pentru crearea/dezvoltarea acestora, pentru asigurarea unei infrastructuri moderne, pentru atragerea de investitori şi promovarea acestora în Mediaş, în cele 9 oraşe din Județul Sibiu şi alte localități care şi-au exprimat interesul pentru acest tip de proiect;
   - Activarea parteneriatului public – privat prin implicarea autorităților în investiții pentru crearea unui cadru economic propice investitorilor şi creării de noi locuri de muncă;
   - Parteneriate cu primariile ce manifesta interes de implicare in proiect
   - Parteneriat cu Camera de comert, industrie si adgricultura a judetului Sibiu
   - Infiintare agentie de dezvoltare județeană Sibiu
   - Analiza variante de realizare proiect pentru fiecare locatie
   - Actiuni de promovare a parcurilor existente in mediul de afaceri
   - Obtinerea de statut de parc industrial si scrierea de proiecte de finantare pentru parcurile industriale
   - Promovarea constantă şi unitară a zonelor economice, activităților economice şi produselor din județ, precum şi promovarea mediului de afaceri.
   - Reactivarea suprafețelor economice abandonate în urma fostelor exploatări industriale prin adaptarea infrastructurii şi a utilităților şi respectarea reglementărilor de mediu în Copşa Mică, Mediaş, Agnita, Cisnădie, Mârşa etc. favorizând orice fel de activitate economică profitabilă,creearea de noi locuri de muncă, servicii, entertainment sau chiar locuințe
   - **Dezvoltarea industriilor nepoluante** (industria IT, nanotehnologii).
   - **Dezvoltarea industriei producătoare de echipamente** necesare producerii energiilor alternative şi poziționarea pe loc prioritar la nivel național a industriei județului Sibiu.
2. Dezvoltarea Aeroportului Internațional Sibiu pentru transport de călători, precum şi pentru transportul de mărfuri tip Cargo;
3. Continuarea dezvoltării proiectului *Piața Țărănească Transilvania* - de tip piață volantă, deschisă la 01 septembrie 2012 pe platoul din fața Serviciului Public Sala Transilvania - pentru valorificarea şi desfacerea produselor agricole şi agroalimentare locale / tradiționale, la preț de producător şi stimularea producătorilor în comercializarea / vânzarea directă a produselor realizate din ferma / gospodăria proprie, în acest mod asigurându-se trasabilitatea produselor (încurajarea consumului local şi eliminarea intermediarilor)
4. Facilitarea dezvoltării unui centru expozițional – lângă Aeroportul Internațional Sibiu – pentru intensificare schimburi economice, dezvoltare mediu de afaceri

5. Dezvoltarea / deschiderea unor depozite agroalimentare / centre de colectare pentru păstrarea produselor agroalimentare (specializare pe produse: animaliere şi legume / fructe) sau de alt tip, în vederea desfacerii acestora prin lanțuri mari de magazine
6. Înființarea unei Agenții de dezvoltare economică județeană – structură partenerială la nivel județean - cu scopul de a implementa proiecte integrate la nivelul județului şi având atribuții distincte pentru fiecare sector economic

- Sprijinirea activităţilor de inovare şi modernizare a IMM-urilor, creşterea gradului de internaţionalizare al IMM-urilor
- Scrierea de proiecte pentru zonele industriale
- Extinderea şi diversificarea infrastructurii regionale de afaceri, a clusterelor de afaceri şi a reţelelor de cooperare economică
- realizare infrastructură de afaceri, dezvoltare parcuri industriale, promovare oportunități de afaceri, centre de cercetare şi inovare, transfer tehnologic, consultanță antreprenorială, atragerea de finanțări prin accesare de fonduri nerambursabile etc.
- sprijinirea cercetării, a tranferului de tehnologie şi dezvoltarea rețelelor informaționale şi de afaceri; îmbunătățirea şi extinderea infrastructurii informaționale dedicate mediului de afaceri la nivel județean atât în mediul rural cât şi în mediul urban – telefonie/ internet;
- Crearea şi dezvoltarea echilibrată a serviciilor, de tip bancar la nivelul județului, prin atragerea unor bănci şi fonduri de investiții în scopul creării în Sibiu a unui pol financiar național, care să promoveze instrumente financiare de toate tipurile necesare dezvoltării sectorului public şi privat.

Prin realizarea activităților şi măsurilor preconizate la nivelul județului Sibiu sunt aşteptate următoarele rezultat:

- scăderea ratei şomajului, prin apariția de noi locuri de muncă,
- creşterea ponderii producției industriale raportată la consumul populației,
- stimularea înființării de noi societăți în mediul economic, având ca scop folosirea forței de muncă disponibilă,cât şi prin reconversia celei existente ,
- reducerea deficitului comercial al județului şi atragerea de noi investiții,cu capital autohton şi străin, atât în mediul urban, cât şi în cel rural,
- stimularea cooperării dintre sectorul public şi cel privat, dintre sectorul de cercetare- dezvoltare şi sectorul economic,
- prin retehnologizare şi utilizarea de tehnologii nepoluante se va realiza conservarea, protecția şi igienizarea mediului dar şi asanarea zonelor degradate în urma activităților industriale, care vor duce implicit la obținerea unui mediu ambiental mai curat, cu efecte asupra stării de sănătate şi a creşterii speranței de viață a locuitorilor județului Sibiu.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

IV.4.2. DEZVOLTAREA RURALĂ

Pentru o dezvoltare echilibrată la nivelul întregului județ este necesară implicarea Consiliul Județean Sibiu pentru creşterea calității vieții în mediul rural şi încurajarea diversificării economiei rurale prin:

- creşterea veniturilor adiționale ale fermelor de semi subzistență;
- creşterea atractivității zonelor rurale prin crearea, îmbunătățirea şi diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților şi atracțiilor turistice;
- îmbunătățirea calității mediului social, cultural, natural şi economic în zonele rurale;
- creşterea atractivității spațiului rural prin renovarea şi dezvoltarea integrată a satelor.

Pentru realizarea acestor obiective Consiliul Județean Sibiu are în vedere, pentru următoarea perioadă 2013 – 2016, o serie de proiecte de dezvoltare pentru mediul rural, în parteneriat cu primăriile din județ, proiecte ce vizează:

- crearea unor trasee turistice tematice în fiecare din cele 5 zone etnofolclorice ale județului pentru punerea în valoare a patrimoniului cultural zonal şi sprijinirea dezvoltării infrastructurii turistice (Drumul brânzei, Vămile Făgăraşilor, Drumul fortificațiilor, Drumul sării, Drumul verde al Văii Hârtibaciului, reabilitarea stațiunii balneo-climaterice Bazna)
- organizarea Zilelor culturale ale județului Sibiu în fiecare din cele 5 zone etnofolclorice ale județului, în lunile mai şi septembrie ale anului, câte un sfârşit de săptămână pentru fiecare zonă, eveniment ce va consta într-o varietate de acțiuni culturale diverse (folclor, meşteşuguri, obiceiuri, expoziții, concerte), desfăşurate atât de instituțiile de cultură ale C.J.S. cât şi de ansambluri şi formații locale, cu un puternic impact asupra dezvoltării turismului în mediul rural
- investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată (Mocănița) şi amenajarea de poteci rurale;
- investiții de producere, procesare, marketing al produselor fermelor; organizarea de piețe țărăneşti volante, târguri etc. (Piața Țărănească Transilvania)
- realizarea de depozite agro-alimentare in sprijinul asociațiilor de producători pentru valorificarea produselor prin lanțuri de magazine. Uniunea Europeană va susține financiar din anul 2014 realizarea de circuite scurte privind lanțul alimentar de aprovizionare prin implicarea Grupurilor de Producători și a Organizațiilor interprofesionale
- ridicarea standardelor de viață a comunităților de romi, a comunităților defavorizate prin construcția de locuințe sociale, utilități şi diversificarea ofertei de servicii sociale;
- sprijin pentru extinderea şi modernizarea rețelei de apă şi canalizare;
- extinderea rețelei de iluminat public;
- reabilitarea drumurilor comunale şi a drumurilor județene de acces;
- reabilitarea clădirilor în vederea implementării unui program „Școală după școală";
- dezvoltarea unui mediu adecvat de petrecere a timpului liber / de joacă în rândul copiilor din mediul rural – terenuri de joacă;
- crearea infrastructurii necesare desfăşurării activităților sportive în cadrul comunităților rurale – terenuri de sport;
- creşterea accesului populației din mediul rural la informație şi cultură;
- pregătirea forței de muncă din mediul rural şi mic urban prin cursuri de calificare în meserii agricole şi, în special, non-agricole pentru reinserția pe piața muncii a şomerilor, tinerilor şi alte grupuri vulnerabile;
- crearea de centre medico – sociale în parteneriat cu consiliile locale interesate, care vor avea atât cabinete medicale şi farmacii umane, cât şi cabinete şi farmacii veterinare;

- înființarea / reabilitarea / modernizarea lăcaşelor de cultură: cămine culturale, biblioteci, biblionet-uri, cluburi de internet – centre culturale multifuncționale;
- activități de conştientizare a comunităților şi autorităților locale atât asupra valorilor perene ale civilizației populare românești cât şi asupra strategiilor şi mijloacelor ce trebuiesc aplicate pentru salvarea de la dispariție a acestor valori;
- renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea şi îmbunătățirea moştenirii rurale.

IV.5. ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

Obiectivul general: Creşterea calității procesului educațional şi a serviciilor specializate, în vederea îmbunătățirii activităților de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu c.e.s., din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Județean de Resurse şi Asistență Educațională Sibiu

- Cuprinderea copiilor / elevilor / tinerilor cu cerințe educative speciale (c.e.s.) în învățământul special;
- Cuprinderea copiilor cu c.e.s. în învățământul de masă prin asigurarea unui sprijin specializat din partea profesorilor de sprijin, după ce aceştia au fost evaluați de către Comisia de orientare şcolară şi profesională din cadrul C.J.R.A.E. Sibiu;
- Dezvoltarea învățământului şi serviciilor de sprijin în cadrul C.J.R.A.E. Sibiu prin derularea unor programe de informare şi consiliere pentru părinții elevilor cu c.e.s., elevii cu c.e.s. şi cadrele didactice prin:
  - Dezvoltarea rețelei de cabinete şcolare de asistență psihopedagogică, cu prioritate în zona Valea Hârtibaciului, Dumbrăveni, Mărginimea Sibiului şi Avrig;
  - Dezvoltarea rețelei de cabinete şcolare logopedice: în Sibiu şi zonă, în Mediaş şi zonă, Agnita şi zonă şi Mărginimea Sibiului datorită inexistenței unor astfel de cabinete în zonă;
  - Dezvoltarea rețelei profesorilor de sprijin în mediul rural pentru ciclul primar şi gimnazial;
  - Dezvoltarea rețelei de mediatori şcolari în zonele: Tîrnava, Iacobeni, Rusciori, Avrig, Miercurea Sibiului, Valea Hârtibaciului, Loamneş, Sibiu şi Mediaş;
  - Oferirea de servicii specializate stimulativ - compensatorii copiilor cu c.e.s.;
  - Cuprinderea şi menținerea în sistemul de învățământ obligatoriu a copiilor / elevilor / tinerilor indiferent de particularitățile lor psiho – individuale şi sociale, nivel de dezvoltare şi de educație;
  - Implicarea părinților în activități specifice unei relații eficiente şcoală – familie – comunitate în vederea integrării lor sociale;
  - Realizarea de programe de informare şi consiliere.
- Completarea rețelei profesorilor logopezi, a profesorilor din cabinetele de asistență psihopedagogică, a mediatorilor şcolari şi a profesorilor de sprijin cu un număr adecvat de posturi.
- Dezvoltarea rețelei de cabinete psihopedagogice şi logopedice la nivelul județului Sibiu.
- Informarea şi consilierea cadrelor didactice în vederea schimbării mentalității şi a îmbunătățirii activității didactico – educative.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Nr. 1 Sibiu (C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu)

- Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;
- Înlocuire poartă intrare C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu;
- Amenajare sală mese C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu;
- Înlocuire tâmplărie interioară şi dotări;
- Parchetări săli clasă C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Nr. 2 Sibiu (C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu)

- Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Mediaş (C.S.E.I. Mediaş)

- Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;
- Dotări C.S.E.I. Mediaş;
- Amenajare teren de sport, împrejmuire şi platformă la C.S.E.I. Mediaş.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Dumbrăveni (C.S.E.I. Dumbrăveni)

- Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;
- Dotări C.S.E.I. Dumbrăveni;
- Începerea lucrărilor de amenajare a etajului II al clădirii;
- Achiziționarea şi montarea unui sistem de supraveghere video în clădirea centrului.

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

Centrul Şcolar de Educație Incluzivă Turnu Roşu (C.S.E.I. Turnu Roşu)

- Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;
- „Reabilitarea şi modernizarea C.S.E.I. Turnu Roşu" – proiect depus pe POR;
- Dotări C.S.E.I. Turnu Roşu;
- Refacere covor asfaltic C.S.E.I. Turnu Roşu;
- Branşare la rețeaua de electricitate;
- Amenajare teren multisport artificial;
- Construire garaj;
- Amenajare sală multimedia C.S.E.I. Turnu Roşu;
- Racordare la rețeaua de canalizare;
- Proiectare şi execuție instalație de gaz.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

IV.6. SĂNĂTATE

Având în vedere noile atribuții pe care Consiliul Județean Sibiu le are în domeniul sănătății odată cu preluarea în administrare a celor 3 spitale, principalele proiecte care se vor derula în perioada 2013 – 2016 vizează:

1. Reabilitare ambulatoriu de specialitate din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență Sibiu, proiect derulat prin POR, care se va finaliza în 2013;
2. Modernizarea/extinderea şi dotarea S.C.J.U. Sibiu;
3. Modernizarea/extinderea şi dotarea Spitalului de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu;
4. Modernizarea/extinderea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu;
5. Crearea de centre medico – sociale în parteneriat cu consiliile locale interesate;
6. Extinderea şi dotarea Unității de Asistență Medico-Socială Sălişte, proiect finanțat prin POR, aflat în implementare şi cu termen de finalizare în 2013.

Sursele de finanțare pentru realizarea acestor proiecte sunt asigurate atât din fonduri proprii ale Consiliului Județean şi bugete ale consiliilor locale partenere în proiecte, cât şi din fonduri atrase: fonduri europene nerambursabile, prin diverse programe de finanțare, fonduri guvernamentale pe diverse programe naționale, transferuri de la bugetul de stat, etc..

În situația în care se vor accesa fonduri europene nerambursabile, fonduri guvernamentale sau alte finanțări se vor avea în vedere şi următoarele proiecte:

Asociația Medicilor Pensionari:

- Realizarea unui Centru rezidențial pentru seniori, pentru medicii pensionari rămaşi fără sprijin.

U.A.M.S. Sălişte:

- Amenajare zonă verde pentru recreere (parc);
- Finalizarea lucrărilor la proiectul „extindere sediu", construcția corpului de clădire C, încadrarea personalului medico – sanitar;
- Lucrări de reabilitare a clădirii;
- Lucrări de canalizare pentru degajarea apelor meteorice.

U.A.M.S. Sibiu:

- Reparații canalizare incintă corp E;
- Echipament IT şi dotare cu camere video şi semnalizare pentru bolnavi;
- Achiziționarea de aparatură medicală, maşini de spălat şi încălzire centrală corp B;
- Centrală încălzire corp E;
- Consolidare corp B, C, E şi D;
- Refacere canalizare corp B, C şi D.

Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu:

- Construcție spital nou – clădire cu 400 de paturi cu profil de urgență, în cadrul S.C.J.U. Sibiu.

Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu:

- Înființarea unui centru medico – social pentru pacienții psihotici;
- Înființarea unu centru pentru pacienți cu demență Alzheimer.

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu:

- Instalație de oxigen medical;
- Modernizarea pavilionului I şi II;
- Lucrări de reparații;
- Dotări şi achiziții de echipamente.

Odată cu preluarea prin Hotărârea Consiliului Județean Sibiu nr. 93 / 2010, a managementului asistenței medicale al unităților sanitare cu paturi, de interes județean, din Județul Sibiu, Consiliul Județean Sibiu şi-a extins aria de atribuții în domeniul sănătății prin preluareacelor trei spitale şi anume: ***Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu, Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gh. Preda" Sibiu şi Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.***

Spitalul Clinic Județean de Urgență Sibiu

Obiective specifice:

1. **Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu;**
2. **Dezvoltarea sistemului de sănătate publică** şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației**;
3. **Îmbunătățirea managementului spitalului.**

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

- Mansardare bloc chirurgical + ATI, RK Acoperiş secții chirurgicale, Urologie, Ortopedie, ATI
- Reabilitare imobil secția Neurologie
- Reabilitare imobil secția ORL
- Reabilitarea instalațiilor secția Fizio I
- Reabilitarea imobilului secția Infecțioase adulți
- Reabilitarea imobilului secția Dermato Venerice
- Reabilitarea imobilului secții Medicale
- Reabilitare interioară şi exterioară clădire bloc chirurgical
- Reabilitarea imobilului spitalul nou
- Reabilitare clădire administrativă
- Reabilitare imobil laborator medicină patologică
- Dotări independente

Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda" Sibiu

Obiective specifice:

1. **Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu;**
2. **Dezvoltarea sistemului de sănătate publică** şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației**;
3. **Îmbunătățirea managementului spitalului.**

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

- Reabilitare infrastructură: rețea gaz tronson C, rețea telefonică, rețea energie electrică, gard împrejmuitor, rețea apă, rețea canalizare, reabilitare curte ş.a.
- Reparații capitale Psihiatrie II şi III
- Reparații acoperiş, înlocuire rețele utilități, reparații fațadă - cantină
- Reparații acoperiş, înlocuire rețele utilități, ferestre şi uşi, reparații fațadă, reparații poartă intrare principală

- Reparații acoperiș, reparații fațadă, ferestre şi uşi
- Reparație acoperiș, înlocuit rețele utilități, reparat fațadă – atelier întreținere
- Dotări independente: aparatură medicală şi altele
- Amenajare parcare, înlocuit ferestre şi uşă, refacere sistem încălzire – Psihiatrie V
- Pardoseală PVC – Psihiatrie I, II, V şi Cronici Boița
- Reabilitare Corp D – Secția Neurologie pediatrică
- Înlocuit uşi şi ferestre, refăcut instalație electrică, amenajare salon izolare – secția Psihiatrie pediatrică
- Înlocuit uşi şi ferestre, refăcut instalație electrică, amenajare salon izolare, reamenajare spațiu bazin – secția Recuperare Neuropsihomotorie Copii
- Înlocuire rețele utilități, grupuri sanitare, reparații totale – secția Cronici Boița
- Reabilitare magazie materiale
- Înlocuit tâmplărie farmacie, fațadă morgă, amenajare subsol

Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu

Obiective specifice:

1. **Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu;**
2. **Dezvoltarea sistemului de sănătate publică** şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației**;
3. **Îmbunătățirea managementului spitalului.**

Pentru perioada 2013 – 2016 se au în vedere următoarele obiective de investiții:

- Ambulatoriu integrat de specialitate spitalizare continuă şi de zi
- Reparații capitale pentru executarea instalației de încălzire centrală în pavilionul administrativ, laborator şi farmacie
- Dotări cu echipamente şi aparate speciale.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, orașelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

IV.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET

Consiliul Județean Sibiu aprobă şi urmăreşte, în cooperare cu autoritățile administrației publice locale comunale şi orăşeneşti interesate, măsurile necesare, inclusiv cele de ordin financiar în vederea bunei funcționări a instituțiilor de cultură şi acordă sprijin financiar pentru acțiuni culturale, activități educativ-ştiințifice şi sportive desfăşurate de diferite instituții şi organizații, în conformitate cu legislația în vigoare.

Masterplanul pentru domeniul culturii în județul Sibiu identifică patrimoniul ca un factor important pentru păstrarea identității culturale locale, regionale şi naționale. Ca document programatic, Masterplanul a evidențiat cauzele care generează disfuncții şi vulnerabilități, pe categorii, în domeniul patrimoniului, dorința inițiatorului fiind de a asigura o maximă eficiență, transparență şi coerență în domeniul culturii în general şi al patrimoniului cultural, în special.

După o analiză amănunțită a tuturor instituțiilor de cultură din subordinea Consiliului Județean Sibiu (a se vedea cap. IV, V, VI, VII *Masterplan în domeniul culturii*) şi având în vedere problematica protecției patrimoniului propriu cultural şi natural, sunt propuse mai multe variante de implementare a obiectivelor prezentate în cap. IX al *Masterplanului în domeniul culturii*, pornind de la nevoia creşterii calității vieții inclusiv prin accesul la cultură şi nevoia inventarierii, conservării, administrării şi punerii în valoare a patrimoniului cultural cu toate componentele sale.

Pentru perioada 2013-2020 reorganizarea şi consolidarea administrativă a instituțiilor şi activităților culturale, se recomandă a fi efectuată în două etape:

Etapa I – 2013 - 2016: Înființarea unui Compartiment / Serviciu de Cultură, Educație, Sport şi Turism (C.C.E.S.T.) în cadrul Serviciului Strategii şi Monitorizare;

Etapa II – 2017 - 2020: În cazul în care, prin procesul de descentralizare, Direcția pentru Cultură, Culte şi Patrimoniu Cultural Județean va fi transferată în subordinea Consiliului Județean Sibiu, aceasta va prelua şi atribuțiile de coordonare a instituțiilor din subordine.

Pentru realizarea tuturor obiectivelor strategice în domeniul culturii, sportului, educației şi cultelor şi pentru îmbunătățirea managementului instituțiilor de cultură ale C.J.S. – obiective **ce se vor monitoriza de către Serviciul Strategii, C.C.E.S.T**. – se au în vedere, pentru perioada 2013 – 2016, următoarele proiecte:

- Organizarea Zilelor Culturale ale județului Sibiu în lunile mai şi septembrie ale anului, în fiecare zonă etnofolclorică din județ – va fi susținut de Agenda culturală a Județului;
- Crearea de centre culturale multifuncționale la nivel de sat/comună care să cuprindă: cămine culturale modernizate, biblioteci comunale şi cluburi de internet etc.
- Amenajarea de terenuri multifuncționale de sport şi petrecere a timpului liber în mediul rural
- Amenajarea de terenuri de joacă pentru copii în mediul rural
- Valorificarea patrimoniului istoric / cultural al Bibliotecii Județene Astra Sibiu şi transformarea acesteia în bibliotecă de interes național; de asemenea se doreşte implementarea sistemului de securitate RFID (Radio Frequency Identification) în bibliotecă şi dezvoltarea unei platforme informatice care să conțină publicații în format electronic din producția editorială sibiană mai veche sau recentă (depozit digital instituțional); reabilitarea Casei de odihnă şi creație *Andrei Oțetea* de pe platoul Sibiel; achiziționarea unor sisteme de conservare a fondului de publicații, a obiectelor de patrimoniu (case memoriale integrate în circuitul turistic cultural – *Mircea Ivănescu*); amenajare spațiu lectură şi activități culturale în curtea interioară a sediului istoric, retehnologizarea tipografiei şi legătoriei etc.;

- Încurajarea mişcării sportive în județul Sibiu care va fi susținut de Agenda sportivă a Județului;
- Asigurarea spațiilor necesare şi a unor lucrări de amenajare / modernizare pentru buna funcționare a Şcolii Populare de Arte şi Meserii *Ilie Micu* Sibiu (sediu nou), a Sălii Transilvania, a Filarmonicii de Stat Sibiu şi C.N.M Astra (modernizarea infrastructurii turistice a patrimoniului cultural al Muzeului în aer liber – proiect depus pe POR, urmează semnarea constractului de finanțare la începutul anului 2013; Pavilion Muzeal Multicultural – proiect depus pentru finanțare prin MF SEE, semnarea contractului fiind preconizată în anul 2013; proiectul *CultTour*, ce se va finaliza în 2013);
- Restaurarea – reconstrucția unor monumente de arhitectură ale Bibliotecii Județene Astra (corp A) şi de arhitectură populară la C.N.M Astra;
- Promovarea patrimoniului cultural tradițional autentic corelat cu activitățile de amenajare pentru proiectul din domeniul turismului privind cele 5 trasee turistice tematice.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

IV.8. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Pentru dezvoltarea şi valorificarea resurselor umane prin pregătirea continuă a forței de muncă şi crearea de noi locuri de muncă, pentru a reduce şomajul şi a creşte veniturile populației şi, implicit, pentru a creşte nivelul de trai al populației, Consiliul Județean Sibiu a derulat primele acțiuni în cadrul proiectului privind pregătirea forței de muncă din mediul rural şi mic urban.

Legat de acest proiect s-a pus accent pe pregătirea profesională a persoanelor în meserii non-agricole, adaptate cerintelor de pe piața muncii, iar, în luna octombrie 2012, comuna Laslea, a participat la o sesiune de consiliere şi orientare profesională pentru selectarea şi înscrierea la cursuri de calificare gratuite în urma cărora participanții vor primi certificate de calificare profesională în meserii ca: tâmplari, zidari, zugravi, lucrător în comerț, mecanic auto, tinichigiu, în funcție de pregătirea profesională şi preferințele participanților.

Consiliul Județean Sibiu în parteneriat cu o firmă acreditată pentru organizarea de cursuri de calificare (finanțate din fonduri europene POS DRU) a organizat primul eveniment din cadrul activităților prevăzute în acest proiect de dezvoltare a resurselor umane din mediul rural la care au participat aproximativ 150 de persoane din Laslea şi satele aparținătoare.

Nevoia de formare profesională a fost identificată la majoritatea primăriilor din județ cum a ar fi: Alma, Axente Sever, Cîrța, Nocrich, Păuca, Rîu Sadului, Târnava , Dumbrăveni, Ocna Sibiului, Sălişte, Micăsasa, Şeica Mică, Loamneş, Jina, etc.

Se dorește a se multiplica acest proiect la nivelul întregului județ, în toate comunitățile care şi-au manifestat interesul să urmeze cursuri de calificare în meserii non-agricole (se vor avea în vedere şi cursuri de calificare pentru meserii tradiționale, chiar şi în comunitățile de romi şi pentru alte grupuri vulnerabile / defavorizate). De asemenea, o parte din absolvenți vor fi consiliați în găsirea unui loc de muncă şi / sau înscrierea ca persoană fizică autorizată pentru a putea realiza un venit din meseriile în care au fost pregătiți; unii dintre absolvenți vor primi şi truse de scule necesară desfăşurării activității.

Corelat cu un alte proiect estrategice ale CJS:

- realizarea unor trasee turistice tematice pe cele 5 zone etnofolclorice ale județului - se vor avea în vedere şi cursuri de calificare pentru persoane care vor activa în domeniul turismului şi serviciilor, precum şi cele de dezvoltare a competențelor antreprenoriale;
- dezvoltarea de parcuri industriale – se vor urma cursuri de calificare în funcție de cererea investitorilor;
- dezvoltarea rețelelor de asistență socială şi prevenire a instituționalizării – se vor extinde proiectele de economie socială şi incluziune socială pentru grupurile vulnerabile şi se vor califica persoane pentru oferirea unor servicii sociale de calitate.

De asemenea, se are în vedere derularea unor proiecte care vor viza calificarea în meserii agricole, specifice zonei – care se vor derula atât prin Camera Agricolă a Județului Sibiu cât şi prin alți furnizori acreditați (asociații agricole, grupuri de producători etc.).

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu
b) Bugetul centralizat al statului
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare
d) Fonduri europene nerambursabile
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.)
f) Alte surse.

IV.9. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE

Obiectiv general: Îmbunătățirea serviciilor publice oferite de către Consiliul Județean şi instituțiile subordonate acestuia, prin dezvoltarea capacității de soluționare şi gestionare, în condițiile legii, a problemelor comunității județene pe care o reprezintă.

Obiectiv specific	Acțiuni	Rezultate	Durata
Îmbunătățirea managementului resurselor umane prin respectarea standardelor de calitate;	Adoptarea, modificarea şi completarea organigramei şi numărului de personal atât la nivelul C.J.S. cât şi a instituțiilor publice de sub autoritate, în funcție de necesitățile impuse de atribuții, corelate cu reglementările legale în vigoare;	- activitate eficientă a resurselor umane prin adaptarea responsabilităților personalului în funcție de calificare, atribuții specifice ale domeniului de activitate, calificare şi competențe;	anual
	Dotări echipamente C.J.S.	- implementare Active Directory – structură pe domeniu	anual
		- calculatoare;	
		- alte obiecte de inventar – monitoare, imprimante ş.a.;	
		- multifuncționale;	
		- copiatoare;	
		- server fişiere;	
	Formarea continuă, managerială şi profesională a funcționarilor publici, inclusiv prin identificarea unor linii de finanțare care să permită facilitarea instruirii;	- toți angajații instruiți prin programe de perfecționare profesională;	anual
Actualizarea Regulamentului de organizare şi funcționare al Consiliului Județean Sibiu, al aparatului de specialitate, cât şi a Regulamentelor de organizare şi funcționare ale instituțiilor şi serviciilor publice aflate sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu, în funcție de legislația specifică;	Aprobarea regulamentelor de organizare şi funcționare a Consiliului Județean Sibiu şi a instituțiilor publice aflate sub autoritate în funcție de modificările impuse de schimbările legislative;	- regulamente de organizare şi funcționare a Consiliului Județean Sibiu şi a instituțiilor publice aflate sub autoritate actualizate în funcție de legislația specifică;	- de câte ori este cazul

Obiectiv specific	Acțiuni	Rezultate	Durata
Promovarea, evaluarea implementării şi monitorizarea obiectivelor cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului;	- Promovarea Strategie la nivelul județului; - Evaluarea stadiului implementării obiectivelor aflate în sfera de competență a Consiliului Județean; - Monitorizarea implementării Strategiei la nivelul județului;	- realizarea tuturor obiectivelor impuse prin Strategie;	2013-2016
Îmbunătățirea managementului privind conducerea şi coordonarea procesului bugetar;	Consolidarea auditului financiar atât la nivelul C.J.S. cât şi a instituțiilor din subordine;	- sistem informatic adaptat la sistemul modernizat de auditor;	Sfârşitul anului
		- manual – ghid practic elaborat de către C.J.;	
	Utilizarea unui subsistem economic la nivelul C.J. şi al unităților subordonate;	- modul tipizat pentru contabilitatea generală, bugetară, angajamente, ordonanțări, la nivelul C.J., a unităților din subordine şi a consiliilor locale;	Permanent
Gestionarea eficientă a investițiilor prin introducerea unui sistem performant de control al proiectelor şi de urmărire a contractelor încheiate;	Operaționalizarea softului "Sistem integrat de management al proiectelor Primavera Enterprise";	- modalități de control al proiectelor de investiție şi de urmărire a contractelor încheiate;	Permanent
Reforma sistemului intern şi eficientizarea relațiilor de colaborare între consiliile locale şi alte instituții publice sau private din județ şi asigurarea accesului la informațiile publice a cetățeanului;	Îmbunătățirea comunicării şi a schimbului de informații pe diferite nivele şi cu diferite instituții publice. Consolidarea colaborării cu consiliile locale ale județului;	- relații de colaborare eficientă cu diferite instituții publice şi consilii locale din județ;	2013-2016
		- întâlniri periodice între coordonatorii unor structuri similare ale C.J., consiliilor locale şi alte instituții publice;	2013-2016
		- consiliile locale şi instituțiile publice informate în timp util despre oportunități, noutăți legislative ş.a.;	2013-2016
		- informații de interes public diseminate şi transparență în administrația publică;	2013-2016
	Elaborarea unor programe de informare a opiniei publice care să vizeze o mai bună cunoaştere a rolului şi atribuțiilor instituțiilor;	- materiale de interes public afişate pe site-ul C.J.S;	2013-2016
		- cetățeni informați cu privire la hotărârile care urmează a fi luate;	2013-2016

Obiectiv specific	Acțiuni	Rezultate	Durata
		- informări ale activității serviciilor din aparatul de specialitate discutate în ședințele de C.J.S și afișate pe site;	2013-2016
		- program de audiențe pentru cetățeni;	2013-2016
	Dezvoltarea unei relații active şi deschise cu mass media pentru diseminarea informațiilor;	- publicații de interes județean;	2013-2016
Dezvoltarea socio-economică a județului prin consolidarea parteneriatelor pe diferite domenii şi prin implicarea cetățenilor la rezolvarea problemelor locale.	- Dezvoltarea site-ului www.cjsibiu.ro prin crearea unui forum de discuții pentru cetățeni;	- un forum de discuții pentru cetățeni;	2013
	Realizarea unui newsletter pentru comunicarea cu clienții externi;	- un newsletter cu abonare de pe site;	2013
	Creşterea numărului de proiecte în parteneriat la nivelul C.J.S.	- implicare eficientă a comunității în luarea deciziilor la nivel local şi județean.	2013-2016

Sursa: Serviciul Resurse Umane, Serviciul Relații Publice, CIC și Informatică, Serviciul Financiar – Contabilitate, Audit Intern.

Sursele de finanțare pentru realizarea proiectelor previzionate se asigură după caz, din următoarele surse:

a) Bugetul de venituri şi cheltuieli al județului Sibiu;
b) Bugetul centralizat al statului;
c) Bugetele locale ale comunelor, oraşelor şi municipiilor pe baza unor convenții de cofinanțare;
d) Fonduri europene nerambursabile;
e) Mecanismul Financiar al Spațiului Economic European (M.F. S.E.E.);
f) Alte surse.

CAPITOLUL V
PLANUL DE MONITORIZARE A STRATEGIEI

Monitorizarea Strategiei se va realiza semestrial de către Serviciul Strategii şi Monitorizare din cadrul Consiliului Județean Sibiu cu sprijinul instituțiilor responsabile de realizarea obiectivelor şi acțiunilor propuse a se realiza în perioada 2013-2016 pentru fiecare domeniu de activitate.

V.1. INFRASTRUCTURA GENERALĂ ŞI SERVICIILE PUBLICE

V.1.1. Infrastructura de transport rutier: Acțiuni şi indicatori pentru monitorizarea şi evaluarea infrastructurii rutiere - 2013-2016

Obiective	Activități necesare	Compartimente implicate C.J.S.	Necesar persoane C.J. Sibiu	Indicatori de monitorizare şi evaluare	Instituții (surse indicatori)
1. Modernizarea DJ din etapa 1 (până în 2016)	Urmărirea execuției proiectelor de modernizare DJ aprobate prin POR şi care au contracte de execuție: - conformitatea cu documentația tehnico-economică - recepție calitativă, cantitativă - costuri planificate/realizate.	Tehnic Economic Strategie Mediu	1-2 persoane Economic (achiziții publice) 2-3 persoane Tehnic (Serviciu Drumuri şi Poduri): Ing. drumuri Ing. poduri informatician	**Indicatori tehnico-economici** Nr. DJ modernizate/an Km DJ modernizat/an Nr. DC modernizate/an Km DC modernizat/an Nr. poduri reabilitate/DJ Nr. poduri reabilitate/an Surse financiare proprii (mil. lei/an) Surse financiare atrase (mil. lei/an) **Indicatori de impact socio-economic şi de mediu** PIB/locuitor Nr. structuri de primire turistică noi Capacitatea totală de cazare Rata şomaj / rata ocupațională Traficul MZA veh. fizice/24 h din recensământul de circulație Poluare CO2 (t/an), Nox (t/an), pulberi (µg/mc/an), COV (t/an), zgomot (dB) Nr. accidente de circulație pe DJ Nr. accidente de circulație cu impact asupra mediului pe DJ	C.J. Sibiu Direcția Județeană de Statistică Institutul Național de Statistică CNADNR Centrul de Studii Tehnice Rutiere şi Informații A.P.M. Sibiu Inspectoratul Județean de Poliție Comitetul Județean pentru Situații de Urgență Institutul de Sănătate Publică
2. Îmbunătățirea activității de administrare şi întreținere drumuri locale	Elaborare bază de date pentru infrastructura rutieră locală (interoperabilă cu alte baze de date)				
	Analiza activității de întreținere-reparații a drumurilor județene (anual)				
	Analiza organizării serviciilor de întreținere reparații a drumurilor județene în contextul realizării etapizate a modernizării drumurilor coroborate cu resursele financiare disponibile				
3. Evaluarea implementării obiectivelor propuse pentru 2013-2016	Evaluarea socio-economică şi de mediu a implementării obiectivelor (2013-2016)				

V.1.2. Infrastructura de apă şi apă uzată

Obiectiv general: Realizarea investițiilor propuse prin proiectul pentru *Extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, județul Sibiu* - 2006.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Mediaş	Reabilitarea captare apă de suprafață	1	Nr captări	Operatorul regional ADI Apa Tîrnavei Mari	2010-2014
	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	5,849 km	km rețea		
	Extindere rețele de distribuție a apei	10,059 km	m rețea extinsă		
	Reabilitarea rețelei de distribuție a apei	26,7 km	m rețea reabilitată		
	Stații tratare reabilitate	1	Stadiu lucrări (%)		
	Rezervoare noi şi reabilitate	3	Stadiu lucrări (%)		
	Terminal SCADA	1	Stadiu lucrări (%)		
	Reabilitarea captare apă de suprafață	1	Stadiu lucrări (%)		
	Extindere colectoare	11,17 km	m rețea extinsă		
	Extindere rețele canalizare	8,7 km	m rețea extinsă		
	Reabilitare rețele canalizare	22.5 km	m rețea reabilitată		
	Stații de pompare noi	9	Stadiu lucrări (%)		
	Stație de epurare reabilitată (treaptă terțiară; 74.000 p.e.)	1	Stadiu lucrări (%)		
Agnita	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	38,526 km	m rețea		
	Reabilitarea rețelei de distribuție a apei	8,428 km	m rețea reabilitată		
	Stații tratare noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Rezervoare noi şi reabilitate	1	Stadiu lucrări (%)		
	Extindere retele de canalizare	6,607 km	m rețea extinsă		

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	Reabilitare rețele canalizare	5,822 km	m rețea reabilitată		
	Stații de pompare noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Stații de epurare noi (treaptă terțiară; 9.500 p.e.)	1	Stadiu lucrări (%)		
Dumbrăveni	Reabilitarea front de captare	1	Stadiu lucrări (%)		
	Extindere şi reabilitare conducte de aducțiune	1,845 km	m rețea extinsă		
	Reabilitarea rețelei de distribuție a apei	1,4 km	m rețea reabilitată		
	Stații tratare noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Rezervoare noi şi reabilitate	1	Stadiu lucrări (%)		
	Extindere rețele canalizare	12,578 km	m rețea extinsă		
	Stații de pompare noi	3	Stadiu lucrări (%)		
	Stație de epurare noi (treaptă terțiară; 7.100 p.e.)	1	Stadiu lucrări (%)		

Obiectiv general: Realizarea investițiilor propuse prin proiectul- Extinderea şi reabilitarea infrastructurii de apă şi apă uzată în județele Sibiu şi Braşov

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Sibiu	Statie de tratare apa reabilitata, inclusiv sistem SCADA (Sibiu Sud)	1	Stadiu lucrări (%)	Operatorul regional ADI Asociația de apă Sibiu	2012-2014
	Extindere retea de distributie apa	3,799 km	m rețea extinsă		
	Reabilitare retea de distributie apa	11,373	m rețea reabilitată		
	Statii noi de pompare apa potabila (in incinta ST Sibiu Sud)	2	Stadiu lucrări (%)		
	Unitate de deshidratare a namolului la statia de tratare apa (Dumbrava)	1	Stadiu lucrări (%)		
	Reabilitare retea de canalizare	14,560	m rețea reabilitată		
	Extindere retea de canalizare	4,244	m rețea extinsă		
	Statie de pompare ape uzate noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Conducta noua de refulare	0,420	m conductă refulare		
	Modernizare statie de epurare (Sibiu Mohu)	1	Stadiu lucrări (%)		
Avrig	Reabilitare retea de distributie apa	13,793 km	m rețea reabilitată		2012-2014
	Unitate de recuperare a namolului la statia de tratare apa (Avrig)	1	Stadiu lucrări (%)		
	Reabilitare retea de canalizare	5,870 km	m rețea reabilitată		
	Extindere retea de canalizare	6,448 km	mretea extinsa		
	Statie de pompare ape uzate noi	2	Stadiu lucrări (%)		
	Conducta noua de refulare	3,464 km	m conducta refulare		
	Statii noi de epurare, inclusiv sistem SCADA (Avrig)	1	Stadiu lucrări (%)		
Cisnadie	Reabilitare retea de distributie apa	3,903 km	m rețea reabilitată		
	Reabilitare retea de canalizare	5,719 km	m rețea reabilitată		
	Extindere retea de canalizare	3,140 km	m rețea extinsă		
	Statie de pompare ape uzate noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Canal nou colector principal de ape uzate/ Conducta noua de refulare	2,800	m canal colector		

Ocna Sibiului	Extindere retea de distributie apa	4,982 km	m rețea extinsă		2012-2014
	Reabilitare retea de distributie apa	12,702 km	m rețea reabilitată		
	Extindere retea de canalizare	14,872 km	m rețea extinsă		
	Statie de pompare ape uzate noi	3	Stadiu lucrări (%)		
	Conducta noua de refulare	0,900 km	m conductă refulare		
	Statii noi de epurare, inclusiv sistem SCADA (Ocna Sibiului)	1	Stadiu lucrări (%)		
Șelimbăr	Conducta noua de aductiune apa	3,251 km	m rețea nouă de aducțiune	Operatorul regional ADI Asociația de apă Sibiu	2012-2014
	Extindere retea de distributie apa	0,300 km	M rețea extinsă		
	Rezervoare noi de inmagazinare apa	1	Stadiu lucrări (%)		
	Statii de clorinare noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Statie de pompare ape uzate noi	1	Stadiu lucrări (%)		
	Conducta noua de refulare	0,077 km	m rețea conductă refulare		
Răşinari	Extindere retea de distributie apa	20,232 km	m rețea extinsă		
	Extindere retea de canalizare (inclusiv retea de transfer pana in Sibiu)	26,209 km	m rețea extinsă		
	Statie de pompare ape uzate noi	2	Stadiu lucrări (%)		
	Conducta noua de refulare	0,530	m conductă refulare		
CJ Sibiu	Conducta aducțiune nouă	99,636 km	m conductă nouă	Operatorul regional ADI Asociația de apă Sibiu	2012-2014
	Rezervoare noi de inmagazinare apa	11	Stadiu lucrări (%)		
	Statii de clorinare noi	11	Stadiu lucrări (%)		
	Statii noi de pompare apa	2	Stadiu lucrări (%)		

V.1.3. Salubrizarea localităților şi gestionarea deşeurilor

Obiectiv general: Finanțarea sistemului de gestionare a deșeurilor.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Crearea şi utilizarea de sisteme şi mecanisme economico-financiare pentru gestionarea deşeurilor	Stimularea creării şi dezvoltării unei piețe viabile de deşeuri reciclabile	Crearea unei piețe de valorificare în special pentru sticlă şi deşeuri biodegradabile	Nr. agenți economici	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013-2016 Permanent
	Optimizarea utilizării tuturor fondurilor naționale şi europene disponibile pentru cheltuieli de capital în domeniul gestionării deşeurilor		Nr. proiecte		

Obiectiv general: Informarea şi conştientizarea publicului şi a părților implicate.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Promovarea unui sistem de informare, conştientizare şi motivare pentru toate părțile implicate	Intensificarea comunicării între toate părțile implicate	-	Nr. inițiative	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013-2016 Permanent
	Organizarea şi susținerea de campanii de informare şi conştientizare a publicului (inclusiv în şcoli) privind prevenirea generării deşeurilor şi colectarea selectivă a deşeurilor municipale generate	-	Nr. raportări		

Obiectiv general: Prevenirea generării deşeurilor.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Maximizarea prevenirii generării deşeurilor	Promovarea şi aplicarea principiului prevenirii deşeurilor la producător	Minimizarea cantității de deşeuri generate	Nr. inițiative	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013-2016 Permanent
	Promovarea şi aplicarea principiului prevenirii deşeurilor la consumator				

Obiectiv general: Valorificarea potențialului util din deşeuri.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Exploatarea tuturor posibilităților de natura tehnică şi economică privind valorificarea deşeurilor	Dezvoltarea pieței pentru materiile prime secundare şi susținerea promovării utilizării produselor obținute din materiale reciclate	Crearea unei piețe de valorificare	Nr. inițiative	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013-2016 Permanent

Dezvoltarea activităților de valorificare materială şi energetică	Promovarea prioritară a valorificării materiale în măsura posibilităților tehnice şi economice în condiții de siguranță pentru sănătatea populației şi mediu				

Obiectiv general: Colectarea şi transportul deşeurilor.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Implementarea şi dezvoltarea unui sistem integrat de colectare şi transport a deşeurilor	Extinderea ariei de acoperire cu servicii de salubrizare pentru colectarea selectivă a deşeurilor reciclabile	100%	% de acoperire	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013
	Implementarea sistemelor de colectare selectivă a materialelor valorificabile	Atingerea obiectivelor pt. deşeurile – ambalaje, deşeurile biodegradabile			2013

Obiectiv general: Deşeuri de ambalaje.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reducerea cantității de deşeuri de ambalaje eliminate prin valorificare	Creşterea cantităților de deşeuri reciclate de hârtie şi carton, plastic, sticlă, metal, lemn	11.440 t deşeuri de hârtie 2.630 t deşeuri de plastic 4.589 t deşeuri sticlă, 1.235 t deşeuri de metal 910 t deşeuri de lemn	t reciclate	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare **Organizatii colective nonguvernam**entale	2013
		12.012 t deşeuri hârtie şi carton 3.106 t deşeuri de plastic 5.421 t deşeuri sticlă 1.297 t deşeuri de metal 956 t deşeuri de lemn			2013
		12.612 t deşeuri de hârtie şi carton 4.077 t deşeuri plastic 6.324 t deşeuri sticlă 1.362 t deşeuri metal 1.004 t deşeuri de lemn			2013
Asigurarea colectării deşeurilor din ambalaje de la populație precum şi a celor din comerț, industrie şi instituții	Construirea unei stații de sortare lângă Sibiu	O stație cu o capacitate de ~20.000 t/an	Stadiul realizării		2013 - 2014
		Extinderea cu o capacitate suplimentară de 20.000 t/an			2016

Obiectiv general: Deşeuri biodegradabile.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reducerea cantității de deşeuri biodegradabile depozitate raportată la cantitatea totală produsă în 2007	Reducerea cantității de deşeuri biodegradabile municipale depozitate	50% din cantitatea totală produsă în 1995	% deşeuri biodegradabile depozitate din cantitatea totală produsă în 1995	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013
		35% din cantitatea totală produsă în 1995			2016
	Compostarea întregii cantități de deşeuri biodegradabile din grădini şi parcuri, precum şi a deşeurilor biodegradabile colectate selectiv	Folosirea compostului în agricultură	% deşeuri biodegradabile compostate		2013
	Compostarea individuală a deşeurilor biodegradabile				
Colectarea selectivă a deşeurilor biodegradabile	Extinderea ariei de acoperire cu servicii de salubrizare pentru colectarea selectivă a deşeurilor biodegradabile	80% din populația care locuieşte în locuințe individuale din zona urbană; 50% din populația care locuieşte la bloc	% de acoperire		2013

Obiectiv general: Deşeuri din echipamente electrice şi electronice (DEEE).

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Colectarea selectivă a deşeurilor din echipamente electrice şi electronice	Acțiuni periodice ale operatorilor de salubrizare	Colectarea, tratarea şi valorificarea totală a cantității de DEEE	t colectate, tratate, valorificate	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
	Crearea de capacități de tratare şi valorificare				

Obiectiv general: Deşeuri din construcții şi demolări.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Realizarea capacităților pentru depozitare	Eliminarea corespunzătoare a deşeurilor care nu pot fi valorificate	Depozitarea şi colectarea corespunzătoare a deşeurilor din construcții şi demolări	t depozitate	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
Colectarea selectivă a deşeurilor din construcții şi demolări	Implementarea unui sistem de colectare selectivă pentru toate localitățile urbane şi rurale din județ		Stadiu implementare		2013

Obiectiv general: Nămoluri de la stațiile de epurare.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice şi a minimizării impactului asupra mediului	Prevenirea eliminării ilegale şi a deversării în apele de suprafață	Depozitarea corespunzătoare a nămolului de la stațiile de epurare.	Nr. controale	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
	Promovarea prioritară a valorificării în agricultură în condițiile respectării prevederilor legislative		Nr. acțiuni de promovare		

Obiectiv general: Vehicule scoase din uz (VSU).

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reutilizarea şi valorificarea componentelor	Valorificarea vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980	cel puțin 75% din masa vehiculelor	% de valorificare	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
	Valorificarea vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980	cel puțin 85% din masa vehiculelor			
	Reciclarea vehiculelor fabricate înainte de 1 ianuarie 1980	70% din masa vehiculelor			
	Reciclarea vehiculelor fabricate după 1 ianuarie 1980	80% din masa vehiculelor			
	Valorificarea vehiculelor scoase din uz	cel puțin 95% din masa vehiculelor			Începând cu 01.2015
	Reciclarea vehiculelor scoase din uz	cel puțin 85% din masa vehiculelor			

Obiectiv general: Deşeuri voluminoase.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice şi a minimizării impactului asupra mediului şi sănătății umane	Recuperarea potențialului util al materialelor şi recuperarea energetică a deşeurilor voluminoase	-	% de recuperare	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
	Monitorizarea permanentă a cantităților de deşeuri voluminoase colectate şi a modului de gestionare	-	nr. raportări		

Colectarea selectivă a deşeurilor voluminoase	Colectarea periodică de la populație a întregii cantități generate de deşeuri voluminoase	O acțiune de colectare la fiecare 3 luni	Nr. acțiuni de colectare		

Obiectiv general: Deşeuri periculoase din deşeuri menajere.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Gestionarea corespunzătoare cu respectarea principiilor strategice şi a minimizării impactului asupra mediului şi sănătății umane	Implementarea unui sistem de colectare selectivă a deşeurilor periculoase din deşeurile municipale	Colectarea, tratarea şi eliminarea corespunzătoare a deşeurilor periculoase	Stadiu implementare (%)	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	Permanent
	Tratarea deşeurilor periculoase generate de gospodării în scopul valorificării sau eliminării în condiții de siguranță				Permanent

Obiectiv general: Eliminarea deşeurilor.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Eliminarea deşeurilor în conformitate cu cerințele legislației în domeniul gestiunii deşeurilor	Închiderea şi monitorizarea post închidere a depozitelor neconforme Remetea, Cisnădie, Tălmaciu, Agnita şi Avrig	Depozitarea conformă a deşeurilor	Nr. depozite închise / monitorizate	ADI ECO Sibiu Operatorii de salubrizare	2013

V.1.4. Siguranța publică şi evidența persoanelor
Autoritatea Teritorială de Ordine Publică

Obiectiv general: Informarea cetățenilor despre misiunea A.T.O.P. Sibiu.

Obiectiv specific	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Elaborarea de materiale informative pentru A.T.O.P.	Realizarea de fluturaşi/ pliante de prezentare pentru A.T.O.P., distribuirea lor, articole în presă, prezența la emisiuni de promovare a A.T.O.P.-ului	Promovarea A.T.O.P.-ului în rândul populației	Număr fluturaşi/pliante Număr de articole	A.T.O.P. C.J.S. C.I.C.	2013 - 2016

Obiectiv general: Organizarea şi coordonarea activității de primire, evidență, examinare şi soluționare a petițiilor cetățenilor

Obiectiv specific	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Monitorizarea activității de petiționare, cu accent pe cea referitoare la respectarea drepturilor şi libertăților findamentale ale omului Formarea unui GL în cadrul A.T.O.P., în care să fie invitați şi reprezentanți ai ONG-urilor care să analizeze informarea prezentată de reprezentanții IPJ Sibiu pe linia activității de petiționare	Elaborarea unui chestionar care să fie distribuit în cadrul instituțiilor, A.P.L., O.N.G.-uri şi cetățeni privind încălcarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului Întocmirea unei informări din partea IPJ Sibiu pe linia activității de petiționare	Raport realizat Formare grup de lucru Realizare: analiza SWOT şi plan de măsuri Formare grup de lucru Chestionar elaborat Informare	Număr de instituții reprezentate Număr de întâlniri Număr participanți Număr chestionare distribuite	A.T.O.P. I.P.J.Sibiu C.J.S.	2013 - 2016

Obiectiv general: Creşterea siguranței cetățeanului şi prevenirea criminalității

Obiectiv specific	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Asigurarea unui climat normal de ordine şi siguranță publică pe raza județului Sibiu	IPJ Sibiu va întocmi o evaluare a activităților desfăşurate şi a rezultatelor obținute, pe principalii indicatori de performanță, conform obiectivelor generale şi specifice ale M.A.I. şi Poliției Române. Subsecvent, va fi prezentat şi un plan de acțiune, cu măsuri concrete, cu termene şi responsabilități, pentru eliminarea deficiențelor constatate.	Chestionar elaborat Întocmire evaluare Formare grup de lucru Planul de măsuri Stabilire set de indicatori	Număr de chestionare distribuite Numărul de deficiențe constatate Număr de întâlniri Număr participanți	A.T.O.P. I.P.J.Sibiu C.J.S.	2013 - 2016

Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Sibiu

Obiectiv general: Realizarea rețelei de tip VPN (Virtual Private Network) la nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale din județ.

Obiectiv specific	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Întocmirea proiectului pentru realizarea rețelei de tip VPN	Efectuarea determinării estimative a costurilor implementării rețelei la nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale din județul Sibiu	Punerea în practică a aplicației (VPN) pentru evidența persoanelor în județ Cuprinderea tuturor unităților administrativ-teritoriale din județ	Număr proiecte câştigate Număr de primării din rețea	C.J.S. D.J.E.P.S. prin: Comp. Informatică Comp. Juridic Managerul proiectului Comp.A.T.M.	2013- 2016
	Identificării fondurilor europene care să poată fi accesate pentru realizarea rețelei de comunicații şi întocmirea şi transmiterea proiectului de finanțare autorității competente				
Realizarea propriu-zisă a rețelei de tip VPN (în cazul obținerii finanțării)	Demersuri pentru procedura de achiziție de materiale specifice				
	Realizarea propriu-zisă a rețelei şi efectuarea testelor				
	Punerea în practică a aplicației pentru evidența persoanelor necesară în activitatea curentă a ofițerilor de stare civilă delegați din cadrul primăriilor				

Obiectiv general: Asigurarea condițiilor necesare trecerii la actualizarea bazelor de date privind starea civilă

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Efectuarea testării aplicației pentru evidența persoanelor	Simularea actualizărilor registrului județean de evidența persoanelor pt. depistarea eventualelor erori de comunicații, identificarea cauzelor şi remedierea acestora	Actualizarea on-line a registrului județean de evidență a persoanelor. Remedierea disfuncționalităților	Numărul de erori remediate Numărul persoanelor instruite Număr operațiuni de înregistrare/actualizare a bazei de date	C.J.S. D.J.E.P.S.	2013 - 2016
Trecerea efectivă la actualizarea bazei de date în sistem on-line.	Instruirea personalului serviciilor comunitare locale de evidența persoanelor cu privire la noua aplicație; Transmiterea loturilor de producție	Efectuarea stagiilor de pregătire a pers. de specialitate Reducerea termenului de eliberare a CI şi CA			

	(număr de bucăți) pentru Cărțile de Identitate şi Cărțile de Alegător prin intermediul rețelei de tip VPN; Actualizarea on-line a bazelor de date județene privind evidența persoanelor;	Reducerea timpului de actualizare a bazelor de date			

Obiectiv general: Asigurarea condițiilor tehnice necesare informatizării activității de stare civilă la nivelul direcției

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Identificarea modelului de aplicație informatică necesar scopului propus	Evaluarea costurilor necesare în condițiile realizării comunicațiilor de date securizate	Dotarea unit. administrativ-teritoriale din județ Efectuarea stagiilor de pregătire a personalului de specialitate Înregistrarea actelor şi faptelor de stare civilă în sistem informativ	Număr de unități administrativ teritoariale beneficiare Numărul persoanelor instruite Număr teste efectuate şi număr de remedieri realizate	C.J.S. D.J.E.P.S. prin: Comp. Informatică Serviciu Stare Civilă Comp.A.T.M.	2013 - 2016
Trecerea efectivă la informatizarea activității de stare civilă	Instalarea aplicației la nivelul tuturor unităților administrativ-teritoriale din județul Sibiu				
	Instruirea personalului de specialitate cu privire la modul de lucru în sistem informatic				
	Efectuarea testelor necesare identificării erorilor, a cauzelor şi remedierea acestora				
	Trecerea efectivă a activității de stare civilă în sistem informatic				

Salvamont

Obiectiv general: Îmbunătățirea activității serviciului public „Salvamont” Sibiu

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabili implementare	Perioada de realizare
Dezvoltarea infrastructurii turistice montane care vizează siguranța turiştilor în zona montană	Realizarea lucrărilor privind reabilitarea traseelor turistice din Munții Făgăraşului	Traseele turistice reabilitate Bazele de salvare modernizate Adăposturi şi refugii reabilitate (3) Refugii noi construite	Număr trasee reabilitate Număr de baze modernizate Număr de adăposturi şi refugii reabilitate	C.J.S. S.P. Salvamont	Păltiniş 2014 2013- 2016
	Realizarea lucrării la baza de salvare de la Păltiniş				
	Construire refugii / adăposturi noi				
	Construire de refugii noi M-ții Făgăraş (Chica Fedeleşului, Lacul				

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabili implementare	Perioada de realizare
	Avrig) M-ții Cindrel (ref. Cînaia, Iezer) M-ții Lotrului (Șaua Buceciu)	(6)	Număr de refugii noi		
Construirea sediului de pe str. Câmpului nr. 11-13	Demersuri pt. procedura de licitație publică	Sediu nou construit	1 sediu nou		2014
	Realizarea lucrărilor				
Formarea profesională continuă a salvatorilor montani	Elaborarea unui program de pregătire profesională	Program nou de instruire 8 salvamontişti atestaţi Programul aplicat Materiale informative realizate Parteneriate	Număr de 8 salvamontişti atestaţi Număr de salvatori instruiți Număr de participanți Număr de materiale realizate Număr de parteneriate încheiate	C.J.S. S.P. Salvamont	2013 - 2016
	Reatestarea salvatorilor				
	Activitatea de pregătire pluridisciplinară a salvatorilor montani				
Informarea şi educaţia montană a turiştilor în vederea prevenirea accidentelor montane şi reducerea acestora	Derularea programului de educație montană				
Elaborarea de materiale informative	Realizarea de materiale informative				
Derularea de parteneriate media în vederea prevenirii accidentelor mortale	Demersuri pentru încheierea de parteneriate				

Obiectiv general: Îmbunătățirea calității serviciilor asigurate de serviciului public „Salvamont” Sibiu.

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Angajarea de salvatori montani atestați	Completarea personalului cu noi salvatori montani Patrulare preventivă Demersuri pentru încheierea unui parteneriat util	Noi salvatori montani (20) Activitate de patrulare preventivă eficientizată Parteneriat încheiat pentru eficiența intervențiilor	Număr de salvatori montani nou angajați Număr de patrulări pe an Număr puncte de patrulare	C.J.S. S.P. Salvamont SMURD Serviciul Ambulanță	2013-2016
Eficientizarea activității de patrulare preventivă					
Crearea unui parteneriat între Salvamont-SMURD-Serviciul Ambulanță-MAI					

V.2. *Asistența socială*

Obiectiv general: Dezvoltarea unui sistem competitiv de asistență socială care să răspundă nevoilor beneficiarilor

1.Obiectiv specific: Prevenirea instituționalizării

Proiecte / Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Contractarea unor servicii de asistență socio-medicală la domiciliu prin organizarea de servicii sociale comunitare, cu extindere la nivelul întregului județ	Servicii de îngrijire de calitate Servicii de consiliere Scăderea costurilor serviciilor de protecție	Nr. de persoane asistate Nr. de localități Nr. de parteneriate Nr. echipe mobile Nr. mediatori sanitari şi şcolari Nr. asistenți comunitari	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. D.S.P. / I.Ş.J. C.J.R.A.E. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Crearea unui sistem de structuri parteneriale cu societatea civilă pentru acoperirea nevoilor zonale de servicii sociale	Valorificarea potențialului local pt. satisfacerea nevoilor sociale zonale	Nr. de parteneriate Nr. de localități Nr. de beneficiari	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. D.S.P. I.Ş.J. C.J.R.A.E. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Asigurarea co-finanțării serviciilor sociale furnizate de către ONG-uri acreditate	Crearea unei Agende sociale pentru furnizorii de servicii sociale de îngrijire şi recuperare	Nr. de ONG-uri finanțate Nr. de servicii furnizate Nr. de beneficiari	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. D.S.P. / I.Ş.J. C.J.R.A.E. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Dezvoltarea de servicii de tip economie socială	Incluziunea socială a persoanelor ce aparțin unor grupuri vulnerabile	Nr. de ateliere protejate Nr. de beneficiari incluşi	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. I.Ş.J. C.J.R.A.E. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Înființarea şi dotarea de case de tip familial	Oferirea unor servicii sociale de calitate pentru diverse categorii de beneficiari	Nr. de beneficiari Nr. de case înființate	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Înființarea unui centru pentru victimele violenței	Oferirea unor servicii alternative şi sprijin pentru prevenirea abandonului	Nr. de beneficiari	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016

Achiziționarea de apartamente pt. tinerii ce părăsesc centrele de plasament	Sprijin pentru integrarea socială a tinerilor	Nr. de apartamente Nr. de tineri	C.J.S. / A.P.L. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Înființarea unei rețele de centre de informare şi consiliere (CIC) pt. copil şi familie	Informarea persoanelor aflate în nevoie	Nr. de beneficiari Nr. de centre (CIC), pt. început la Mediaş, Agnita şi Avrig	C.J.S. A.P.L. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri C.J.R.A.E. D.S.P.	2013 – 2016
Inițierea unor campanii de informare şi conştientizare a cetățenilor privind serviciile sociale	Informarea persoanelor privind gama de servicii existente la nivelul județului	Nr. de persoane participante Nr. de persoane consiliate Nr. de campanii	C.J.S. A.P.L. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri C.J.R.A.E. D.S.P.	2013 – 2016
Coordonarea ce către DGASPC a rețelelor suport	Eficientizarea serviciilor oferite	Nr. de beneficiari Nr. de persoane consiliate	D.G.A.S.P.C. C.J.S.	2013- 2016
Derularea unor programe de sprijin pentru comunitățile de romi / defavorizate	Incluziunea socială a persoanelor de etnie romă sau din comunitățile sărace	Nr. de beneficiari Nr. de centre de zi / recuperare / consiliere	C.J.S. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Înființarea şi dotarea de centre de tip respiro	Sprijin pentru familiile cu persoane în plasament / îngrijire	Nr. de beneficiari Nr. de centre	C.J.S. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Înființarea şi dotarea unui centru pt. copii şi tineri cu tulburări de comportament	Sprijin pentru recuperarea tinerilor / copiilor cu tulburări de comportamnet	Nr. de beneficiari	C.J.S. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri	2013 - 2016
Campus şcolar pt. elevii / tinerii cu dizabilități	Integrarea şi recuperarea copiilor / tinerilor cu dizabilități	Nr. de beneficiari	C.J.S. D.G.A.S.P.C. O.N.G.-uri C.J.R.A.E. I.Ş.J.	2013 - 2016

2. Obiectiv specific: Creşterea calităţii serviciile sociale oferite de unităţile de tip rezidenţial ale C.J.S. pentru persoanelor aflate în nevoie socială

Proiecte / Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Extindere UAMS Sălişte	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din unitate	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS U.A.M.S. Sălişte	2013 - 2016
Modernizarea, reabilitarea CP Turnu Roşu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Modernizarea, reabilitarea şi extinderea CP Gulliver Sibiu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Racordarea la sistemul stradal de canalizare CP Agîrbiciu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Reparații şi modernizare CP Agîrbiciu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Amenajarea curții interioare la Centrul de Plasament Orlat	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Reparații capitale la blocul alimentar, pavilionul cu clase, clădirea cu birouri, spălătorie, băi, acoperişurile celor 5 corpuri de clădiri la Centrul de Plasament Orlat	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 – 2016
Reparații capitale la toate cele 5 case ale Centrului de Plasament pentru Copilul cu Dezabilități Speranța	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013- 2016
Extinderea Centrului de Plasament pentru Copilul cu Dizabilități Speranța prin construcția unui corp nou de clădire pentru 40 copii cu dizabilități.	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Lucrări de reparație capitală la terasa şi sistemul de colectare a apelor pluviale la Centrul de Plasament „Tavi Bucur” Cisnădie	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Lucrări de racordare a Centrului de Plasament „Tavi Bucur” Cisnădie la sistemul centralizat de alimentare cu apă	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Lucrări de reparație capitală la imobilul centrului de zi „Sf. Andrei” Mediaş	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016

Reabilitarea, modernizarea şi echiparea CITO Dumbrăveni şi transformarea acestuia în CRRPH	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi Centru	2013 - 2016
Modernizarea, reabilitarea Centrului de Îngrijire şi Asistență Agnita	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi Centru	2013 - 2016
Înființarea de case de tip familial şi desființarea Centrului de Plasament Agârbiciu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor Nr. de case	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Achiziționarea şi dotarea a şase apartamente pentru tinerii protejați în CP „Tavi Bucur" Cisnădie și CP Gulliver	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor Nr. de apartamente	CJS DGASPC şi CP	2013 – 2016
Sisteme de supraveghere video interior şi exterior pentru toate cele 9 centre de copii	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor Nr. de sisteme de supraveghere	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Înființarea şi dotarea de ateliere protejate pentru persoanele adulte cu handicap instituționalizate în CITO Dumbrăveni 2	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru şi integrarea socială	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor Nr. de ateliere protejate	CJS DGASPC şi Centru	2013 - 2016
Înființarea unui centru rezidențial pentru persoane adulte cu handicap (Alzheimer) în Agârbiciu	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi CP	2013 - 2016
Reabilitarea şi dotarea unui imobil, în localitatea Dumbrăveni (in curtea CITO Dumbrăveni I) pentru un număr de 30 copii cu dizabilități, beneficiari ai Centrului de Plasament Mediaş	Îmbunătățirea calității vieții beneficiarilor din centru	Nr. de beneficiari Gradul de satisfacție al beneficiarilor	CJS DGASPC şi Centru	2013 - 2016
Formarea resurselor umane din cadrul CJS, inclusive UAMS-uri şi CSEI, DGASPC şi unități subordonate	Oferirea de servicii sociale de calitate	Nr. de persoane instruite Nr. de cursuri urmate Nr. de schimburi de experiență Nr. de seminarii / workshop-uri	CJS, UMAS-uri DGASPC CSEI-uri CJRAE	2013 - 2016

V.3. TURISMUL

Obiectiv general: Creşterea siguranței practicării turismului

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Aplicarea fermă şi consecventă a măsurilor legale pentru eliminarea riscurilor privind siguranța şi sănătatea turiştilor Prevenirea incidentelor / accidentelor prin creşterea nivelului de informare a turiştilor şi locuitorilor județului, în special asupra pericolelor şi măsurilor de securitate montană Îmbunătățirea permanentă a eficacității şi eficienței echipelor Salvamont Sibiu Asigurarea unui număr optim de refugii montane Întreținerea corespunzătoare şi marcarea traseelor montane, de drumeție şi culturale Scurtarea duratei de intervenție în salvarea de vieți	Completarea, până la numărul necesar, a sistemelor de semnalizare a zonei de creastă din munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş. Întreținerea permanentă a sistemelor de semnalizare a zonei de creastă din munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş, înlocuirea celor deteriorate şi lipsă. Întreținerea potecilor, podețelor, sistemelor de semnalizare a avalanşelor şi a sistemelor de siguranță din munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş. Elaborarea documentației tehnico economice pentru reabilitarea refugiilor montane existente în munții Cindrel, Lotrului şi Făgăraş şi construirea unora noi. Marcarea, omologarea şi întreținerea unor noi trasee. Realizarea unei Baze de salvare Salvamont în stațiunea Păltiniş Măsuri active pentru prevenirea accidentelor. Reabilitare / realizare puncte de belvedere Reabilitarea refugiului Cânaia. Reabilitarea refugiului Iezer. Reabilitarea refugiului Călțun. Construirea refugiului Ştefleşti. Construirea refugiului Chica Fedeleşului. Construirea refugiului Fîntînele. Construirea refugiului Buceciu. Construirea refugiului Lacul Avrig.	Aplicarea unor chestionare de evaluare a gradului de satisfacție a turiştilor în puncte turistice de interes major Trasee montane întreținute şi semnalizate Trasee montane noi omologate 1 Bază de salvare 3 refugii reabilitate 5 refugii construite	Nivelul de satisfacție al turistului Numărul de baze de salvare, refugii construite / reabilitate Număr de accidente în zona montană Număr de trasee montane semnalizate corespunzător Număr de trasee montane noi omologate Număr de sisteme de semnalizare şi de siguranță completate şi modernizate	S.P. Salvamont Sibiu C.J.S.	2013 - 2016

Obiectiv general: Creşterea calităţii experienţei turistice

Obiective specifice	Acţiuni	Ţinte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Modernizarea drumurilor de acces către zonele turistice şi sprijinirea unităţilor administrativ-teritoriale pentru realizarea reţelelor de utilităţi publice în zonele respective Realizarea, încurajarea şi sprijinirea investiţiilor în infrastructura turistică Monitorizarea şi cercetarea pieţelor ţintă şi a altor potenţiale pieţe, evoluţia tendinţelor în turism (atât din punctul de vedere al ofertantului, cât şi din cel al consumatorului) şi diseminarea informaţiilor în rândul factorilor interesaţi Atragerea şi absorbţia finanţărilor din instrumente structurale şi fonduri complementare Dezvoltarea unor produse turistice noi care să fructifice punctele tari evidenţiate în analiza SWOT în domeniul turismului	Stimularea agroturismului, modalitate de valorificare superioară a valorilor etnoculturale locale, prin organizarea unor conferinţe şi ateliere de lucru. Stimularea îmbunătăţirii ofertei turistice în judeţul Sibiu, prin organizarea de mese rotunde, dezbateri (evoluţiile pieţei, oportunităţi, probleme specifice). Coordonarea planificării de evenimente generatoare de turişti în perioade de interes turistic scăzut. Reabilitarea şi / sau realizarea infrastructurii specifice pentru asigurarea condiţiilor igienico-sanitare în zonele de interes turistic. Reabilitarea spaţiilor de picnic (locuri de recreere şi popas) existente şi realizarea de spaţii noi, în completarea necesarului. Realizarea de studii de piaţă. Reabilitarea şi / sau realizarea „punctelor de belvedere”. Asigurarea accesului la apă potabilă în zonele de interes turistic, prin reabilitarea şi / sau realizarea de noi cişmele publice. Realizarea pistelor de cicloturism.	Creşterea numărului de participanţi la evenimentele organizate Creşterea numărului de turişti Creşterea numărului de studii de piaţă realizate anual Creşterea numărului pistelor de cicloturism realizate într-un an Creşterea numărului de produse turistice noi	Număr de evenimente, ateliere de lucru Număr toalete noi / reabilitate Numărul de studii de piaţă Număr cişmele noi / reabilitate Număr km de pistă de cicloturism realizaţi Număr de spaţii de recreere reabilitate	C.J.S. A.J.T.S.	2013 - 2016

Obiectiv general: Mai buna valorificare turistică a patrimoniu cultural

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reabilitarea, conservarea şi valorificarea turistică a patrimoniului cultural construit Creşterea atractivității turistice a actului de cultură, a instituțiilor de cultură şi promovarea acestora Sprijinirea autorităților locale în realizarea evenimentelor culturale de prestigiu, cu impact asupra atractivității turistice	Stimularea turismului cultural prin îmbunătățirea managementului patrimoniului şi al activităților culturale - organizarea evenimente culturale (Zilele culturale ale județului Sibiu), de ateliere de lucru. Semnalizarea traseelor/itinerariilor culturale. Promovarea instituțiilor de cultură Promovarea patrimoniului cultural tradițional autentic Restaurarea, reconstrucția unor monumente de arhitectură populară	Ateliere de lucru organizate pentru îmbunătățirea managementului patrimoniului şi al activităților culturale Organizarea de evenimente culturale Trasee /itinerarii culturale semnalizate corespunzător Proiecte de reabilitare şi restaurare monumente	Număr de ateliere Număr de participanți la atelierele de lucru Număr de evenimente culturale Număr de trasee/ itinerarii culturale marcate corespunzător Număr de case, monumente tradiționale restaurate	C.J.S. A.J.T.S. I.C.	2013 - 2016

Obiectiv general: Îmbunătățirea accesibilității Sibiului ca destinație turistică

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Încurajarea postării unităților de primire turistică pe Internet Oferirea de informații cât mai complete despre Sibiu atât prin metodele tradiționale cât şi prin cele moderne	Promovarea turistică al județului prin realizarea portalului WEB. Dezvoltarea şi consolidarea brandului Sibiu. Promovarea turistică a județului Sibiu prin ghiduri, hărți turistice, cataloage şi diverse tipărituri. Realizare C.I.T. Agnita şi integrare în rețeaua	Portal Web Turistic Ghiduri, hărți turistice, cataloage pentru promovare	Un portal Web Număr de tipărituri, ghiduri, hărți turistice, cataloage	A.J.T.S. C.J.S.	2013 - 2016

Îmbunătățirea informațiilor existente în punctele de intrare (aeroporturi, gări, autogări).	națională. Participări la târguri de turism. Info-trip pentru jurnalişti şi agenți de turism străini. Gala turismului Sibian. Baza de date - fotografii ale atracțiilor turistice ale județului Sibiu.	C.I.T. Agnita Târguri de turism Info – trip media Gala turismului Sibian	C.I.T. Agnita Numărul de târguri Număr de participanți la gală		

Obiectiv general: Dezvoltarea şi comunicarea unei imagini puternice a brandului Sibiu

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Alăturarea brandului Sibiu la cel al Transilvaniei pentru a avea un impact mai puternic Realizarea unei abordări integrate a brandului la toate nivelurile industriei turistice Asigurarea unui cadru strategic adecvat care să permită realizarea de parteneriate Încurajarea dezvoltării unor produse „icoană” care sa fie reprezentative / distincte pentru Sibiu (trasee turistice tematice, stațiunile Păltiniş şi Bazna, bisericile fortificate, arhitectura săsească, marca Brukenthal, ş.a)	Realizarea a 5 trasee turistice tematice Realizarea de parteneriate pentru promovarea unei campanii unitare a imaginii de brand turistic, dezvoltarea unor produse distincte. Dezvoltarea stațiunii montane Păltiniş Dezvoltarea stațiunii balneo-climaterice Bazna	Drumul brânzei Drumul verde al Văii Hârtibaciului Drumul fortificațiilor Vămile Făgăraşilor Drumul sării Campanie unitară de promovare a imaginii de brand turistic şi a unor produse turistice distincte Statut de stațiune de interes național pentru Bazna Extinderea domeniului schiabil în zona Păltinis -Cindrel	5 trasee turistice tematice Număr de parteneriate încheiate Număr de produse turistice specifice Atestat de stațiune de interes național	C.J.S. A.J.T.S.	2013 - 2016

Obiectiv general: Încurajarea pregătirii profesionale în turism

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Îmbunătățirii pregătirii în domeniul turismului prin organizarea de seminarii, dezbateri, acordări de premii, diplome, recunoaştere şi mesaje publice Încurajarea unor legături puternice între educație şi turism	Formarea profesională a lucrătorilor din C.I.T. şi a observatorilor de turism.	Personal din C.I.T. – uri specializat Personal salvator	Numărul personal din C.I.T. - uri care au urmat un curs de formare profesională	C.J.S. A.J.T.S. S.P. Salvamont Sibiu	2013 - 2016

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Încurajarea pregătirii continue şi dezvoltarea aptitudinilor	Formarea personalului salvator	specializat	Numărul personal de salvatori perfecționat		

Obiectiv general: Dezvoltarea unei colaborări eficiente în cadrul sectorului public şi între acesta şi sectorul privat

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Dezvoltarea de parteneriate la nivel național, regional şi local pentru promovarea şi dezvoltarea turismului Încurajarea implicării comunităților locale în dezvoltarea şi promovarea turismului în zonele lor Coordonarea şi sprijinul autorităților locale în promovarea turismului, pregătirea profesională, dezvoltarea economică, conservarea moştenirii culturale Minimizarea impactului turismului asupra mediului înconjurător şi respectarea regimului de protecție a zonelor de interes turistic	Încurajarea şi sprijinirea autorităților publice locale în atragerea finanțărilor din fonduri nerambursabile şi implementarea cu succes a proiectelor cu impact asupra dezvoltării turismului, prin organizarea unor ateliere de lucru. Dinamizarea dezvoltării turismului local, prin stimularea implicării autorităților publice - organizarea de întâlniri semestriale pentru informare şi analiza posibilităților de intervenție cooperare în domeniul dezvoltării turismului. Realizarea unei strategii coordonate care să susțină comunicarea eficientă în dublu sens: între autorități şi industria turistică. Interzicerea amplasării de obiective şi desfăşurarea unor activități cu efecte dăunătoare în perimetrul şi zonele de protecție. Facilitarea / promovarea de contacte între diferiți actori din turism şi investitori. Elaborarea, în parteneriat, a unor planuri de dezvoltare integrată a localităților cu potențial turistic.	Ateliere de lucru organizate pentru atragerea de fonduri Întâlniri semestriale pentru informare şi cooperare Plan de comunicare între autorități şi industria turistică Protecția mediului înconjurător prin măsuri de informare, supraveghere şi prevenire	Număr de proiecte depuse Număr de întâlniri Un document strategic care prevede o comunicare eficientă Număr de indicatoare de avertizare / restricționare amplasate Număr de campanii de informare privind protecția mediului	C.J.S. A.J.T.S.	2013 - 2016

Obiectiv general: Creşterea capacității instituționale a C.S.J. în programarea şi implementarea programelor şi măsurilor de dezvoltare durabilă şi echilibrată a turismului

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Consolidarea/formalizarea colaborării cu un grup de actori cheie interesați de dezvoltarea turismului în județul Sibiu	Reorganizarea structurală a Consiliului Județean prin constituirea unui compartiment funcțional/serviciu public cu atribuții în domeniul dezvoltării turismului local şi alocarea resurselor necesare bunei sale funcționări Achiziționarea de dotări independente pentru SALVAMONT Sibiu, conform fişelor de proiect (snowmobile, telefoane prin satelit, terminale portabile tip TETRA pentru comunicare, receptoare pentru completarea sistemului radio).	Compartiment/ serviciu public în domeniul dezvoltării turismului. Asigurarea dotărilor necesare pentru Serviciul Salvamont	Număr de posturi cu atribuții în domeniu. Număr de echipamente achiziționate.	C.J.S. A.J.T.S. S.P. Salvamont Sibiu	2013 - 2016
Dezvoltare resurselor umane ale C.J.S. implicate în activitatea de turism					
Autorizarea şi monitorizarea construcțiilor cu scop turistic cu respectarea strictă a prevederilor legale din domeniul protecției mediului, a patrimoniului natural, cultural-istoric.	Aplicarea prevederilor legale privind protecția mediului, a ariilor naturale protejate şi a zonelor turistice. Protejarea şi punerea în valoarea a patrimoniului cultural construit şi natural.	Valorificarea ariilor naturale, a zonelor turistice şi a patrimoniului cultural prin asigurarea unei dezvoltări urbanistice durabile	Număr de controale efectuate în teritoriu Număr de contravenții/infracțiuni constatate		
Sprijinirea Asociației Județene de Turism Sibiu în dezvoltarea resurselor umane, îmbunătățirii managementului, creşterii eficienței şi eficacității.	Elaborarea anuală a planului de acțiuni şi implementarea acestuia	Implementarea politicii județene de turism	Raport anul de activitate		

V.4. *Dezvoltarea economică, agricultura, silvicultura şi dezvoltarea rurală*

V.4.1. Creşterea competitivității economice

Obiectiv general: Creştere economică durabilă, echilibrată, coezivă şi solidară a întregului județ

Obiectiv specific: Creşterea competitivității economice a județului şi crearea / dezvoltarea de zone atractive / competitive pentru investitori

Proiecte / Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1.Continuarea dezvoltării proiectului „Piața Tărănească Transilvania”	Valorificarea şi desfacerea produselor agricole locale la preț de producător; stimularea producătorilor şi eliminarea intermediarilor	Nr. de producători Nr. de asociații Nr. de grupuri de producători Nr. de cumpărători	C.J.S., C.L. Camera Agricolă Asociații agricole Grupuri de producători	2013 - 2016 2017 - 2020
2.Crearea/dezvoltarea de parcuri industriale/logistice	Atragerea de investitori şi crearea de locuri de muncă	*Nr. de parcuri* *Nr. de investitori* *PIB, Rata de ocupare* *Rata şomajului*	C.J.S., A.P.L.,Camera de Comerț Agenția de dezvoltare județeană IMM-uri / Investitori publici şi / sau privați din țară şi străinătate	2013 - 2016 2017 - 2020
3.Dezvoltarea Aeroportului Internațional Sibiu pentru transportul de călători, precum şi al transportul de mărfuri	Crearea componentei cargo Creşterea investițiilor străine Dezvoltarea mediului de afaceri Valorificarea potențialului turistic si cultural	*Nr. echipamente noi* *Nr. spații extinse/modernizate* *Nr. sisteme implementate* *Nr. de călători/turişti* *Cantități transportate*	C.J.S., RA Aeroportul Sibiu Camera de Comerț Agenția de dezvoltare județeană IMM-uri / Investitori publici şi / sau privați din țară şi străinătate	2013 - 2016 2017 - 2020
4.Facilitarea dezvoltării unui Centru Expozițional –lângă Aeroportul Internațional Sibiu-	Intensificarea schimburilor economice şi dezvoltarea mediului de afaceri	*Nr. de participanți* *Nr. de evenimete* *Nr. de parteneriate* *Nr. de protocoale*	C.J.S., Camera de Comerț Agenția de dezvoltare județeană IMM-uri / Investitori publici şi / sau privați din țară şi străinătate	2013 - 2016 2017 - 2020
5.Dezvoltarea/deschiderea unor depozite agroalimentare/centre de colectare pentru păstrarea produselor agroalimentare.	Comercializarea produselor prin lanțurile mari de magazine	*Nr. asociații agricole/grupuri de producători* *Nr. de producători* *Nr. de contracte* *Nr. de depozite*	C.J.S. Camera Agricolă D.A.J. A.P.L. Agenția de dezvoltare județeană	2013 - 2016 2017 - 2020
6.Înființarea unei Agenții de dezvoltare județeană pt. implementarea unor proiecte integrate	Realizarea unor proiecte de dezvoltare economică cu impact major la nivelul județului	*Nr. de proiecte depuse* *Nr. de proiecte implementate* *Nr. de locuri de muncă nou create, PIB, Rata de ocupare*	C.J.S., A.P.L., Camera de Comerț Agenția de dezvoltare județeană IMM-uri / Investitori publici şi / sau privați din țară şi străinătate	2013 - 2016 2017 - 2020

V.4.2. Agricultura

Obiectiv general: Promovarea agriculturii extensive - ecologice prin creşterea competitivităţii sectoarelor agricol şi forestier

Obiective specifice	Acţiuni	Ţintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Creşterea volumului producţiei destinate comercializării pentru ca fermele de semi-subzistenţă să devină viabile economic	Acordarea de subvenţii de către stat, pentru seminţe selecţionate şi rase de animale omologate	350 de ferme care beneficiază de subvenţii	Nr. de ferme care au beneficiat de subvenţii	CDRJ AM PNDR OJPDRP APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Procesarea şi promovarea pe piaţă a produselor agricole ecologice	Înfiinţarea de IMM –uri specializate pe colectare şi distribuire pe piaţă a produselor agricole ecologice	16 IMM-uri sprijinite pentru promovarea produselor ecologie	Nr. de IMM-uri înfiinţate		
3. Protecţia mediului în interacţiune cu agricultura (inclusiv de conservare a peisajului rural)	Respectarea normelor comunitare de ecocondiţionalitate	100 de proiecte finanţate prin agro-mediu	Nr. proiecte depuse		
4. Îmbunătăţirea calităţii vieţii în mediul rural	Promovarea măsurilor active din PNDR, privind accesarea fondurilor comunitare şi guvernamentale nerambursabile prin proiecte depuse de tinerii fermieri	40 de ferme conduse de tineri sub 40 ani	Număr ferme conduse de tineri sub 40 ani		

Obiectiv general: Înfiinţarea asociaţiilor şi grupurilor de producători prin dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploataţiilor agricole.

Obiective specifice	Acţiuni	Ţintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Creşterea numărului de asociaţii profesionale viabile şi a grupurilor de producători	Sprijinirea înfiinţării şi funcţionării administrative a asociaţiilor profesionale şi a grupurilor de producători specializate pe creşterea de animale, procesare, sau comercializare de produse agricole	50 asociaţii de producători înfiinţate	Număr asociaţii înfiinţate	D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Creşterea veniturilor membrilor grupurilor de producători	Încurajarea instalării tinerilor fermieri prin măsuri active din PNDR	80 tineri care beneficiază de subvenţii de instalare în mediul rural	Număr seminarii de formare a tinerilor fermieri		

V.4.3. Silvicultura

Obiectiv general: Conservarea şi dezvoltarea resurselor forestiere în vederea ameliorării condițiilor de mediu şi de viață.

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Valorificarea superioară a lemnului şi a altor produse ale pădurii, în concordanță cu principiile şi exigențele eficienței economice	Creşterea suprafeței acoperite cu păduri în situațiile în care acestea sunt importante pentru asigurarea condițiilor de mediu şi de viață;	1.100 ha de teren acoperit de păduri	Nr. ha de teren acoperit de păduri	D.S. Sibiu, I.T. R.S.V. Braşov, D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Accentuarea şi diversificarea funcțiilor socio-economice ale ecosistemelor forestiere în raport cu creşterea cerințelor societății față de pădure	Extinderea suprafeței pădurilor în special pe terenuri degradate preluate improprii culturilor agricole.	350 ha teren degradat împădurit	Nr. ha de teren degradat împădurit		

Obiectiv general: Menținerea şi intensificarea funcțiilor de producție, de protecție şi sociale ale ecosistemelor forestiere.

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Dezvoltarea exploatării, transportului şi prelucrării lemnului	Îmbunătățirea şi dezvoltarea infrastructurii în domeniul forestier	12 km drumuri forestiere care deservesc suprafața de pădure	Nr km drumuri forestiere care deservesc suprafața de pădure	D.S. Sibiu, I.T.R.S.V. Braşov, D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
	Încadrarea cu strictețe a volumului de recoltat din păduri în limitele posibilității stabilite prin amenajamentele silvice	920 mii m^3 de lemn exploatat	Număr m.c. de lemn exploatat		
Conservarea şi ameliorarea diversității biologice	Inițierea unor acțiuni susținute de valorificare a deşeurilor din lemn, inclusiv a rumeguşului, pentru diminuarea poluării mediului.	2 proiecte care vor beneficia de finanțare	Număr proiecte care au beneficiat de finanțare		
	Valorificarea produselor forestiere prin înființarea de centre de colectare	2 centre de colectare a produselor forestiere	Număr centre de colectare a produselor forestiere		

Vânătoare şi pescuit

Obiectiv general: Gospodărirea fondurilor de vânătoare şi pescuit pe bază de planuri de management cinegetic şi piscicol.

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Combaterea eficientă a braconajului cinegetic şi piscicol	Constituirea de noi arii protejate vizând conservarea biodiversității şi gestionarea lor pe baza unor planuri speciale de management.	1 arie nouă protejată	Nr. de noi arii protejate	D.S. Sibiu, I. T.R.S.V. Braşov D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Conservarea şi ameliorarea biodiversității ecosistemelor	Identificarea tipurilor de ecosisteme şi habitate valoroase din punct de vedere al biodiversității, în vederea supunerii lor unui regim adecvat de conservare	2 ecosisteme şi habitate din punct de vedere al biodiversității	Nr. ecosisteme şi habitate din punct de vedere al biodiversității		
	Identificarea şi oficializarea coridoarelor de legătură pentru prevenirea fragmentării habitatelor, cu evidențierea lor în amenajamentele silvice	2 coridoare de legătură pentru prevenirea fragmentării habitatelor	Nr. coridoare de legătură pentru prevenirea fragmentării habitatelor		

V.4.4. Dezvoltarea rurală

Obiectiv general: Creşterea competitivității sectoarelor agro-alimentare şi forestier.

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Sprijinirea fermierilor care îşi desfăşoară activitatea în zona rurală	Formarea profesională privind retehnologizarea activităților economice agricole şi promovarea inovației.	2500 participanți la formare	număr participanți de informare	D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
		1.900 femei participante la formare	număr femei participante la formare		
	Furnizarea de servicii de consiliere şi consultanță pentru agricultori	2.900 tineri sub 40 ani ce vor fi consiliați	număr tineri sub 40 ani consiliați		

2. Încurajarea fermelor de semi-subzistență să intre pe piață	Sprijinirea fermelor de semi-subzistență	80 tineri sprijiniți pentru instalare	număr tineri sprijiniți pentru instalare		
		38 femei sprijinite pentru instalare în mediul rural	număr femei sprijinite pentru instalare în mediul rural		
3. Modernizarea exploatațiilor agricole	Adaptarea producției la cerințele pieței prin îmbunătățirea managementului exploatației	350 ferme sprijinite financiar	număr ferme sprijinite financiar		
4. Sprijinirea industriei agroalimentare specifică	Înființarea grupurilor de producători	16 grupuri de producători sprijiniți	număr grupuri de producători		
		10 grupuri de producători pentru produse ecologice	număr de grupuri de producători pentru produse ecologice		

Obiectiv general: Îmbunătățirea mediului şi a spațiului rural prin utilizarea durabilă a terenurilor agricole și forestiere

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Introducerea sau continuarea metodelor agricole de producție prietenoase cu mediul, promovarea biodiversității, a solului şi calității mediului	Plăți agro-mediu pentru conservarea peisajului rural tradițional	1.300 de ferme care primesc sprijin	- număr total de ferme care primesc sprijin	D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
	Amenajarea exploataților forestiere.	52 de exploatații forestiere sprijinite	- număr de exploatații forestiere sprijinite		
	Producerea de puieți forestieri în pepiniere silvice	1800 ha pe care se îmbunătățește structura	- număr de hectare pe		

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
		pădurii	care se îmbunătățește structura pădurii		
2. Compensarea fermierilor prin implementarea rețelei Natura 2000, pe baza obligațiilor ce revin din directivele Păsări şi Habitate.	Plăți compensatorii Natura 2000 pentru compensarea dezavantajelor prin accesarea programului Natura 2000.	120.000 ha suprafața totală sprijinită prin plăți compensatorii	Suprafața totală sprijinită prin plăți compensatorii		
3. Plantarea cu păduri a terenurilor agricole pentru prevenirea eroziunii şi a schimbărilor climatice.	Înființarea de plantații noi	420 de beneficiari care primesc sprijin pentru prima împădurire	Număr de beneficiari care primesc sprijin pentru prima împădurire		
4. Extinderea suprafețelor forestiere pe terenurile non-agricole	Prima împădurire a terenurilor neagricole	1.000 ha suprafața de teren împădurită	suprafața de teren împădurită		

Obiectiv general: Creşterea calității vieții în mediul rural şi încurajarea diversificării economiei rurale

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Creşterea veniturilor adiționale ale fermelor de semi subzistență.	Înființarea de ateliere meşteşugăreşti în mediul rural	35 ateliere meşteşugăreşti	Nr. de ateliere meşteşugăreşti	D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Creşterea atractivității zonelor rurale prin crearea, îmbunătățirea şi diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților şi atracțiilor turistice.	Investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată şi amenajarea de poteci rurale.	Repunerea în funcțiune a trenului cu ecartament îngust „Mocănița”, pe ruta Sibiu-Agnita	Nr. trasee turistice amenajate		

3. Îmbunătățirea calității mediului social, natural şi economic în zonele rurale	Investiții de producere, procesare, marketing al produselor fermelor.	70 societăți comerciale specializate pe activități de procesare	Nr. societăți specializate pe activități de procesare a produselor fermelor		
4. Creşterea atractivității spațiului rural prin renovarea şi dezvoltarea integrată a satelor	Renovarea, dezvoltarea satelor, conservarea şi îmbunătățirea moştenirii rurale	65 proiecte depuse pentru finanțare	Nr de proiecte depuse pentru finanțare		

Obiectiv general: Demararea şi funcționarea inițiativelor de dezvoltare rurală, LEADER

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Creşterea competitivității sectoarelor agricol şi forestier, a calității vieții şi diversificarea activităților economice din spațiul rural.	Înființarea şi funcționarea GAL, (Grupuri de Acțiune Locală) dobândirea de competențe pentru animarea dezvoltării teritoriului	5 GAL-uri selectate	număr GAL-uri selectate	D.A.J..Sibiu, CDRJ AM PNDR APIA, O.J.P.D.R.P., G.A.L-urile	2013
2. Încurajarea acțiunilor inovative-soluții noi pentru probleme vechi	Implementarea strategiilor şi proiectelor integrate în dezvoltarea rurală	-80 proiecte finanțate în cadrul GAL	număr proiecte finanțate în cadrul GAL		
3. Promovarea cazurilor de bună practică între GAL-urile naționale şi transnaționale	Favorizarea cooperării între GAL-uri naționale şi internaționale	20 proiecte de cooperare sprijinite	număr de proiecte de cooperare sprijinite		

V.4.5. Camera Agricolă a județului Sibiu

Camera Agricolă a județului Sibiu este responsabilă pentru îndeplinirea următoarelor obiectivelor generale şi specifice.

Obiectivul general: Asigurarea securității alimentare prin creşterea producției agricole

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Perioada de realizare
1.Sprijinirea creării de ferme comerciale moderne, de unități de industrie alimentară şi creşterea competitivității acestora.	Organizarea de acțiuni de popularizare, promovare şi informare a fermierilor	53 acțiuni de popularizare	Număr acțiuni de popularizare	2013-2016
	Organizarea de întâlniri cu teme agricole	92 întâlniri cu teme agricole	Număr întâlniri cu teme agricole	
	Întocmire de modele tehnico-economice	13 modele cadru tehnico-economice	Număr modele cadru	
	Identificare de ferme model	4 ferme model identificate	Număr ferme model	
2. Stimularea comasării voluntare a terenurilor şi a exploatării lor eficiente – promovarea formelor asociative	Sprijinirea înființării de asociații ale fermierilor pe domenii de activitate	20 asociații înființate	Număr asociații	
3. Dezvoltarea cu prioritate a zootehniei şi creşterea ponderii acesteia în totalul producției agricole, îmbunătățirea păşunilor, a pomiculturii, legumiculturii şi viticulturii	Realizarea de cursuri de calificare în meseriile agricole	25 cursuri de calificare	Număr cursuri	
	Realizarea de loturi demonstrative	33 loturi demonstrative	Număr loturi demonstrative	
	Organizarea de expoziții agricole	22 expoziții agricole	Număr expoziții	
	Acordarea de consultanță şi asistență tehnică de specialitate	65.444 consultanțe şi asistență	Număr consultanțe	
	Organizarea de demonstrații practice	24 demonstrații practice	Număr demonstrații practice	
4.Promovarea produselor cu randamente şi calitate ridicate obținute prin tehnologii moderne şi biotehnologii	Organizarea de simpozioane şi seminarii	5 simpozioane	Număr simpozioane	
5. Promovarea continuă a producției ecologice	Prezentarea sistemelor de producție ,tehnologii şi practici agricole durabile privind agricultura ecologică	17 întâlniri	Număr întâlniri	
	Realizarea unor întâlniri de informare privind	20 întâlniri	Număr întâlniri	

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Perioada de realizare
	implementarea Codurilor de bune Practici şi reglementări pentru agricultura ecologică. Prezentarea sistemelor de producție, tehnologii şi practici agricole durabile privind agricultura ecologică			
	Organizarea de vizite şi schimburi de experiență între fermele ecologice	8 vizite	Număr vizite	
	Realizarea de materiale publicitare, pliante, broşuri	50 pliante şi broşuri	Număr pliante şi broşuri	

Obiectivul general: Susținerea financiară şi fiscală a agriculturii prin programe şi bugete multianuale

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Perioada de realizare
1. Promovarea schemelor eficiente de finanțare a agriculturii pentru absorbția integrală a fondurilor europene în spațiul rural M141, M112, M121, M313, M312 din PNDR	Realizare de informare şi consiliere privind întocmirea de proiecte de finanțare M141, M112, M121	23 întâlniri zonale	Număr întâlniri	2013-2016
2. Acordarea de consultanță în vederea asocierii pentru realizarea de ferme comerciale competitive	Realizarea de ferme comerciale competitive	180 ferme comerciale	Număr ferme comerciale	
3. Acordarea de consultanță şi întocmirea de proiecte de finanțare pentru accesarea de fonduri în spațiul rural în special pe M141, M112, M121.	Întocmire proiecte de finanțare M141, M112, M121	180 proiecte M141 35 proiecte M 112 8 proiecte M121	Număr proiecte întocmite	
4. Promovarea politicilor stimulative pentru producătorii care produc total sau parțial pentru piață	Realizare de cursuri de management şi marketing	8 cursuri de calificare	Număr cursuri	
	Informare şi consiliere privind întocmirea de proiecte cu finanțare pentru construirea şi modernizarea spațiilor de depozitare	5 proiecte	Număr cursuri	

Obiectivul general: Accelerarea procesului de dezvoltare rurală

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Perioada de realizare
1.Susținerea instalării tinerilor fermieri în mediul rural – prin promovarea programelor de finanțare din fonduri europene FEADR, măsura 112.	Întocmire proiecte de finanțare pentru instalarea tinerilor fermieri	35 proiecte pentru instalarea tinerilor fermieri	Număr proiecte întocmite	2013-2016
2. Susținerea fermelor de semi-subzistență pentru trecerea la ferme comerciale – prin promovarea programelor de finanțare din fonduri europene FEADR, măsura 141	Întocmire proiecte de finanțare pentru fermele de semisubzistență	180 proiecte pentru fermele de semisubzistență	Număr proiecte întocmite	

Obiectivul general: Susținerea cercetării agricole şi formării profesionale

Obiective specifice	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Perioada de realizare
1. Promovarea Programului național de cercetare-dezvoltare agricolă, împreună cu partenerii implicați, în jurul unor obiective comune: productivitate, calitate, rezistență la secetă, boli, dăunători etc.	Organizarea de loturi demonstrative	33 loturi demonstrative	Număr loturi demonstrative	2013-2016
	Dezvoltarea agriculturii durabile şi transferul rezultatelor către fermieri	4 întâlniri pentru dezvoltarea agriculturii durabile	Număr întâlniri	
	Cursuri de instruire	8 cursuri instruire	Număr cursuri instruire	
	Colaborări şi parteneriate cu Universitatea „Lucian Blaga” Sibiu - Facultatea de Ştiințe Agricole Industrie Alimentară şi Protecția Mediului, Liceul Agricol Sibiu	10 parteneriate de colaborare	Număr colaborări	

V.5. EDUCAȚIA

V.5.1. Învățământ preuniversitar

Obiectivul general: Creşterea calităţii şi eficienței educației, în vederea pregătirii tinerilor pentru o societate bazată pe cunoaştere.

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Îmbunătățirea infrastructurii şcolare prin lucrări de consolidare, reabilitare şi dotare.	Asigurarea accesului şi a condițiilor optime pentru învățare.	Asigurarea dotării cabinetelor cu: mijloace audio-video, materiale didactice şi nedidactice, mobilier modular, iluminat corespunzător şi condiții optime de temperatură.	- numărul de cabinete dotate.	- Managerii unităților de învățământ în parteneriat cu primăriile; - I.S.J. Sibiu prin serviciul de contabilitate; - Consiliile Locale.	2013-2016 (anual)
		Asigurarea accesibilității copiilor cu handicap în şcoli prin construcția de rampe şi grupuri sociale adecvate acestora.	- număr de rampe construite; - număr de grupuri sociale adecvate copiilor cu probleme locomotorii.		2013-2016 (anual)
	Continuarea programelor de reabilitare a şcolilor prin programele Guvernului, dezvoltarea de programe locale în acest sens şi sprijinirea derulării procedurilor pentru finalizarea proiectelor "campusuri şcolare".	Optimizarea mediului educațional în toate unitățile de învățământ preuniversitar.	- număr de şcoli reabilitate; - numărul de proiecte finalizate.	- I.S.J. Sibiu; - Managerii unităților de învățământ în parteneriat cu primăriile.	2013-2016 (anual)
	Derularea corectă a programelor guvernamentale pentru asigurarea mijloacelor didactice şi continuarea programului de dotare a şcolilor cu mobilier şcolar, materiale, aparatură pentru laboratoare şi săli de sport.	Optimizarea mediului educațional în toate unitățile de învățământ preuniversitar.	- numărul de şcoli dotate cu cele necesare; - numărul de programe guvernamentale derulate.		2013-2016 (anual)
2. Creşterea gradului de participare la educație,	Asigurarea echității şi a egalității de şanse.	Implicarea tuturor copiilor / elevilor / tinerilor în programele de educație derulate.	- număr de programe derulate.	- I.S.J. Sibiu; - Primării; - ONG-uri; - Şcoli.	2013-2016 (anual)

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
reducerea abandonului şcolar prin derularea de programe de sprijin.	Creşterea numărului de burse sociale şi formarea familiilor pentru a înțelege care este importanța şcolii.	Eliminarea abandonului şcolar în învățământul obligatoriu de 10 clase.	- rata abandonului şcolar.	- I.S.J. Sibiu.	2013-2016 (anual)
	Creşterea numărului de centre de zi în vederea derulării unor programe educaționale de sprijin pentru cei proveniți din familii dezavantajate, cu părinți migranți sau aflați în situații de risc.	Extinderea programului "Şcoală după şcoală".	- număr de centre de zi înființate; - număr de programe derulate.	- I.S.J. Sibiu; - C.J.R.A.E. Sibiu.	2013-2016 (anual)
	Educație remedială pentru elevii / tinerii care au abandonat şcoala sau cei aflați în situații de risc.	Derularea optimă a programelor de facilități sociale pentru elevi – rechizite, burse, "Bani după liceu", "Euro 2000", transport şcolar.	- număr de copii care au abandonat şcoala sau care se află în situații de risc.	- I.S.J. Sibiu; - Consiliile Locale; - Partenerii din proiecte.	2013-2016 Permanent
	Înființarea claselor de tipul "a doua şansă" pentru elevii învățământului primar şi gimnazial care nu au frecventat şcoala într-o formulă de zi.	Înființarea unui număr cât mai mare de clase de tipul "A doua şansă".	- număr de copii implicați în programul "A doua şansă".	- I.S.J. Sibiu; - Consiliile Locale; - C.J.R.A.E. Sibiu; - O.N.G.-uri.	2013-2016 Permanent
	Aplicarea unor strategii concrete la nivel județean, pentru creşterea ratei de participare la educație şi pentru diminuarea abandonului şcolar.	Derularea optimă a programelor de facilități sociale pentru elevi – rechizite, burse, "Bani după liceu", "Euro 2000", transport şcolar.	- rata de participare la educație.	- I.S.J. Sibiu; - Consiliile Locale; - C.J.R.A.E. Sibiu.	2013-2016 Permanent
	Dezvoltarea unor programe extracuriculare cu scopul îmbunătățirii participării elevilor la viața comunitară.	Implicarea cât mai mare a elevilor în viața comunitară.	- număr de programe derulate şi de beneficiari ai programului.	- I.S.J. Sibiu.	2013-2016 Permanent

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
3. Realizarea unor cursuri de perfecționare pentru cadrele didactice care să acopere necesitățile sistemului şi să ducă la creşterea nivelului de pregătire al elevilor.	Acțiuni de includere a educatoarelor, învățătoarelor, profesorilor şi managerilor în programe de formare continuă în raport cu nevoile identificate în sistem.	Îmbunătățirea activităților de formare inițială a copiilor / elevilor / tinerilor.	- număr de cadre didactice care au fost perfecționate.	- I.S.J. Sibiu; - C.C.D. Sibiu.	2013-2016 Permanent
	Revigorarea ofertei de activități de orientare profesională şi consiliere.	Realizarea de cursuri de perfecționare care să acopere necesitățile sistemului.	- număr de cursuri realizate.	- I.S.J. Sibiu; - C.C.D.; - U.L.B. Sibiu; - A.J.O.F.M. Sibiu.	2013-2016 Permanent
	Colaborarea cu U.L.B. Sibiu şi Casa Corpului Didactic în domeniul formării inițiale şi continue a elevilor în vederea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice.	Creşterea calității proceselor de predare–învățare – evaluare şi a serviciilor educaționale.	- număr de oferte / cursuri de perfecționare.	- I.S.J. Sibiu; - C.C.D.; - U.L.B. Sibiu; - A.J.O.F.M. Sibiu.	2013-2016 Permanent
	Derularea unor programe de formare pentru managerii şcolari pentru facilitarea accesării resurselor financiare prin programe, proiecte educaționale şi granturi.	Accesarea unui număr cât mai mare de proiecte.	- număr de proiecte accesate şi câştigate.	- I.S.J. Sibiu; - C.C.D.; - C.J.R.A.E. Sibiu.	2013-2016 Permanent
4. Realizarea unor parteneriate între unitățile de învățământ şi mediul economic pentru susținerea tinerilor capabili de performanțe.	Derularea unor programe pentru creşterea gradului de conştientizare în rândul angajatorilor asupra avantajelor formării profesionale continue.	Asigurarea suportului logistic pentru activități desfăşurate de unitățile de învățământ în parteneriat cu mediul economic.	- număr de agenți economici care acceptă parteneriat cu unitățile de învățământ.	- Şcolile; - I.S.J. Sibiu; - Firme.	2013-2016 Permanent
	Îmbunătățirea accesului tinerilor la practica economică.	Asigurarea resurselor financiare pentru susținerea tinerilor ce participă la olimpiade / concursuri naționale / internaționale.	- număr de copii care au fost sprijiniți.	- I.S.J. Sibiu; - Agenți economici.	

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	Combinarea eficientă a educației generale cu educația de elită, susținerea elevilor cu performanțe şcolare, asigurarea pregătirii lor instituționalizate (Centrul Județean de Excelență), în vederea participării la competiții specifice şi stimularea lor.	Înființarea unui Centru Județean de Excelență care să susțină tinerii capabili de performanță.	- număr de participanți la concursuri / olimpiade naționale / internaționale; - număr de olimpici.	- I.S.J. Sibiu; - Parteneri interesați; - O.N.G.- uri.	
5. Asigurarea unui climat de ordine publică, siguranță publică şi sănătate publică în şcoli.	Derularea unor activități de combatere a violenței în mediul şcolar.	Asigurarea climatului de siguranță în şcoli.	- număr de acțiuni derulate pentru combaterea violenței.	- I.S.J. Sibiu; - Poliția.	Permanent
	Asigurarea pazei elevilor prin montarea camerelor de supraveghere dar şi prin supraveghere specializată .		- număr de camere de supraveghere montate.	- I.S.J. Sibiu.	
	Acțiuni de sancționare a părinților / tinerilor care generează stări conflictuale în mediul şcolar.		- număr de elevi care au fost sancționați disciplinar.	- I.S.J. Sibiu.	
	Continuarea programului antiviolență în toate unitățile de învățământ preuniversitar.		- număr de elevi instruiți.	- I.S.J. Sibiu; - Directorii unităților de învățământ.	
	Continuarea colaborării cu instituțiile de ordine publică: poliție, jandarmerie pentru siguranța elevilor în şcoli.		- numărul colaborărilor cu instituțiile de ordine publică.	- I.S.J. Sibiu.	
	Asigurarea măsurilor de menținere a siguranței în mediul şcolar, în interior şi exterior prin activitatea elevilor / profesorilor de serviciu.		- numărul măsurilor de siguranță luate în şcoli.	- I.S.J. Sibiu; - Managerii unităților de învățământ.	

V.5.2. Învățământ special

Obiectivul general: Creşterea calităţii procesului educaţional şi a serviciilor specializate, în vederea îmbunătăţirii activităţilor de învăţare, instruire, compensare, recuperare şi protecţie specială a copiilor / elevilor / tinerilor cu c.e.s., din cadrul sistemului de învăţământ special şi special integrat precum şi confinanţarea proiectului de reabilitare şi modernizare a C.S.E.I. Turnu Roşu.

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
1. Cuprinderea copiilor / elevilor/ tinerilor cu cerințe educative speciale în învățământul special.	Evaluarea complexă a copiilor /elevilor / tinerilor prin intermediul Serviciului de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională din cadrul C.J.R.A.E. Sibiu;	Asigurarea integrării copiilor cu dizabilități de la nivelul județului în Centrele Şcolare pentru Educație Incluzivă şi asigurarea şcolarizării şi a terapiilor specifice.	- număr de copii evaluați.	- C.J.R.A.E. Sibiu prin Serviciul de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională; - C.S.E.I.; - I.S.J. Sibiu.	2013 – 2016 (anual)
	Integrarea copiilor / elevilor / tinerilor în grupele / clasele în învățământul special în funcție de vârstă, grad de handicap, potențial de învățare şi nevoi individuale.		- număr de copii integrați.		
2. Cuprinderea copiilor cu c.e.s. în învățământul de masă prin asigurarea unui sprijin specializat din partea profesorilor de sprijin, după ce aceştia au fost evaluați de Serviciul de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională.	Cuprinderea copiilor cu c.e.s. în învățământul de masă cu ajutorul profesorilor de sprijin.	Asigurarea integrării copiilor cu c.e.s. prin sprijin oferit de către profesorii de sprijin.	- număr de copii cuprinşi în învățământul de masă.	- C.J.R.A.E. Sibiu prin Serviciul de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională; - C.S.E.I.; - I.S.J. Sibiu.	2013 – 2016 (anual)
	Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru zone în care acestea nu sunt dezvoltate: Hîrtibaciu, Agnita şi zone din mediul rural.	Dezvoltarea serviciilor de sprijin şi a învățământului la domiciliu pentru zona Hîrtibaci, Agnita şi zone din mediul rural.	- număr de servicii dezvoltate.		
3. Dezvoltarea învățământului şi serviciilor de sprijin în cadrul C.J.R.A.E. Sibiu prin derularea unor programe de	**C.J.R.A.E. Sibiu:** Dezvoltarea rețelei de cabinete şcolare de asistență psihopedagogică, cu prioritate în zona Valea Hîrtibaciului, Dumbrăveni, Mărginimea Sibiului şi Avrig;	Evaluarea de specialitate a copiilor cu c.e.s. în cabinetele de asistență psihopedagogică	număr de copii evaluați în cabinetele de asistență psiho – pedagogică.	- C.J.R.A.E. Sibiu; - I.S.J. Sibiu; C.J.S.	2013 – 2016 (anual)

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
informare şi consiliere pentru părinții elevilor cu c.e.s., elevii cu c.e.s. şi cadrele didactice.	Dezvoltarea rețelei de cabinete şcolare logopedice: în Sibiu şi zonă, în Mediaş şi zonă, Agnita şi zonă, Mărginimea Sibiului datorită inexistenței unor astfel de cabinete în zonă;	Dezvoltarea unui număr adecvat de cabinete logopedice.	număr de cabinete şcolare logopedice.		2013 – 2016 (anual)
	Dezvoltarea rețelei profesorilor de sprijin în mediul rural pentru ciclul primar şi gimnazial;	Creşterea numărului de profesori de sprijin.	număr de profesori de sprijin.		2013 – 2016 (anual)
	Dezvoltarea rețelei de mediatori şcolari în zonele: Tîrnava, Iacobeni, Rusciori, Avrig, Miercurea Sibiului, Valea Hîrtibaciului, Loamneş, Sibiu şi Mediaş;	Înființarea unor posturi de mediatori şcolari în aceste localități.	număr de mediatori şcolari.		2013 – 2016 (anual)
	Oferirea de servicii specializate stimulativ – compensatorii copiilor cu c.e.s.	Oferirea unui număr cât mai mare de servicii specializate în concordanță cu nevoile acestora.	număr de servicii specializate oferite.		2013 – 2016 (anual)
	Cuprinderea şi menținerea în sistemul de învățământ obligatoriu a copiilor / elevilor / tinerilor indiferent de particularitățile lor psiho – individuale şi sociale, nivel de dezvoltare şi de educație;	Integrarea în învățământul de masă a copiilor cu c.e.s.în funcție de rezultatul Comisiei de Evaluare şi Orientare Şcolară şi Profesională	număr de copii cu c.e.s. integrați în învățământul de masă.		2013 – 2016 (anual)
	Implicarea părinților în activități specifice unei relații eficiente şcoală – familie – comunitate în vederea integrării lor sociale.	O implicare mai mare din partea părinților copiilor cu c.e.s. în cunoaşterea problemelor acestora.	- număr de părinți implicați în educația şi cunoaşterea propriilor lor copii.		2013 – 2016 (anual)
	Realizarea de programe de informare şi consiliere.	Creşterea gradului de informare a părinților copiilor cu c.e.s. privind posibilitățile de învățământ existente raportat la dizabilitățile acestora.	- număr de programe realizate.		2013 – 2016 (anual)

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	Organizarea de întruniri cu părinții.	Creşterea gradului de informare a părinților copiilor cu c.e.s. privind posibilitățile de învățământ existente raportat la dizabilitățile acestora.	număr de întruniri realizate.		2013 – 2016 (anual)
4. Dezvoltarea rețelei de cabinete psihopedagogice şi logopedice la nivelul județului Sibiu	Înființarea de cabinete psihopedagogice şi logopedice în zonele descoperite ale județului.	Constituirea unui cabinet în zona Mediaş, Cisnădie, Dumbrăveni, Mărginimea Sibiului şi Sibiu.	număr de cabinete înființate.	- I.S.J. Sibiu; - C.J.R.A.E. Sibiu; C.J.S.	2013 – 2016 (anual)
5.Informarea şi consilierea cadrelor didactice în vederea schimbării mentalității şi a îmbunătățirii activității didactico – educative.	Asigurarea materialelor de informare pentru cadrele didactice prin oferirea de pliante, cursuri de informare.	Asigurarea unui tratament egal pentru toți copiii indiferent de handicap, nivel de educație.	număr de materiale de informare distribuite.	- I.S.J. Sibiu; - C.S.E.I.; C.J.R.A.E. Sibiu.	2013 – 2016 (anual)
6. Reabilitarea / modernizarea / dotarea şcolilor speciale, a laboratoarelor, a cabinetelor de terapii specifice şi a atelierelor din cadrul şcolilor speciale.	**C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu:** Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;	Un grad sporit de confort şi ridicarea calității actului de învățământ. Asigurarea condițiilor optime pentru desfăşurarea procesului instructiv – educativ.	- număr de alocații de hrană.	- C.J.S.; - C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu.	2013 – 2016 (anual)
	Dotări C.S.E.I. Nr. 1 Sibiu;		- număr de reparații efectuate, echipamente schimbate.		2013
	Înlocuire poartă intrare;				2014
	Amenajare sală mese;		- număr de reparații efectuate şi de dotări realizate.		2013
	Înlocuire tâmplărie interioară;		- procentajul realizat al lucrării.		2013
	Parchetări săli clasă.		- procentajul realizat al lucrării.		2013 - 2014

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;	Un grad sporit de confort şi ridicarea calității actului de învățământ.	- număr de alocații de hrană.	- C.J.S.; - C.S.E.I. Nr. 2 Sibiu.	2013 – 2016 (anual)
	C.S.E.I. Mediaş: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu c.e.s. şi anume masa caldă;	Un grad sporit de confort şi ridicarea calității actului de învățământ. Asigurarea condițiilor optime pentru desfăşurarea procesului instructiv – educativ	- număr de alocații de hrană.	- C.J.S.; - C.S.E.I. Mediaş.	2013 – 2016 (anual)
	Amenajare teren de sport, împrejmuire şi platformă.		- procentajul realizat al lucrării.		2016
	C.S.E.I. Dumbrăveni: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu nevoi speciale şi anume alocația zilnică de hrană;	Un grad sporit de confort şi ridicarea calității actului de învățământ. Asigurarea condițiilor optime pentru desfăşurarea procesului instructiv – educativ.	- număr de alocații de hrană acordate.	- C.J.S.; - C.S.E.I. Dumbrăveni.	2013 – 2016 (anual)
	Dotări C.S.E.I. Dumbrăveni;		- număr de reparații efectuate, echipamente schimbate.		2013
	Începerea lucrărilor de amenajare a etajului II al clădirii.		- procentajul realizat al lucrării.		2013 – 2016 (permanent)
	Achiziționarea şi montarea unui sistem de supraveghere video în clădirea centrului;		- număr de sisteme video achiziționate şi montate.		2013 – 2020 (permanent)
	C.S.E.I. Turnu – Roşu: Asigurarea tuturor drepturilor materiale pentru elevii cu nevoi speciale şi anume alocația zilnică de hrană;	Un grad sporit de confort şi ridicarea calității actului de învățământ.	- număr de alocații de hrană acordate.	- C.J.S.; - C.S.E.I. Turnu - Roşu.	2013 – 2016 (anual)

Obiective specifice	Acțiuni / măsuri	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	Proiect depus pe POR „Reabilitarea și modernizarea C.S.E.I. Turnu – Roşu”;	Asigurarea condițiilor optime pentru desfăşurarea procesului instructiv – educativ.	- procentajul realizat al lucrării.		2013
	Dotări C.S.E.I. Turnu Roşu;		- număr de reparații efectuate, echipamente schimbate.		2013
	Refacere covor asfaltic;		- procentajul realizat al lucrării.		2014
	Branşare la rețeaua de electricitate;		- procentajul realizat al lucrării.		2013
	Amenajare teren multisport artificial;		- procentajul realizat al lucrării.		2014
	Construire garaj;		- procentajul realizat al lucrării.		2015
	Amenajare sală multimedia;		- procentajul realizat al lucrării.		2016
	Racordare la rețeaua de canalizare;		- procentajul realizat al lucrării.		2013
	Proiectare şi execuție instalație de gaz.		- procentajul realizat al lucrării.		2013

V.6. SĂNĂTATEA

Obiectiv general: ***Creşterea calităţii serviciilor medicale oferite populaţiei de către S.C.J.U. Sibiu, Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu şi Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.***

Obiective specifice	Acțiuni	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului Clinic Judeţean de Urgenţă Sibiu.	Mansardare bloc chirurgical + ATI, RK Acoperiş secții chirurgicale, Urologie, Ortopedie, ATI.	Creşterea calităţii condiţiilor hoteliere oferite: realizarea de rezerve cu 2-3 paturi, cu grupuri sanitare proprii, realizarea circuitului funcţional salon-bloc operator-ATI.	- nr. de secţii mansardate; - nr. de secţii acoperite; - nr. de rezerve realizate; - nr. de grupuri sanitare; - nr. de secţii mansardate şi acoperite.	C.J.S. S.C.J.U. Sibiu	2013 - 2014
	Reabilitare imobil Secția Neurologie.	- întocmire DALI, PT+ expertiză tehnică; - executare lucrări de RK.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de lucrări executate.		2013 - 2014 - 2015
	Reabilitare imobil Secția ORL.	- întocmire DALI, PT + expertiză tehnică în vederea lucrărilor de RK şi mansardare; - realizarea lucrărilor de RK şi mansardare.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de lucrări executate.		2013 - 2014
	- Reabilitarea instalațiilor secția Fizio I.	- întocmire documentații; - execuţie lucrări de reabilitare.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de lucrări executate.		2013 - 2014
	- Reabilitarea imobilului Secția Infecțioase adulți.	- întocmire DALI, PT+expertiză tehnică; - execuţie lucrări de reabilitare.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de lucrări executate.		2013
	- Reabilitarea imobilului Secția Dermato Venerice.	- întocmire deviz lucrări; - execuţie lucrări de reabilitare.	- nr. de devize întocmite; - nr. de lucrări executate.		2013
	- Reabilitarea imobilului Secții Medicale.	- realizarea de hidroizolaţii la fundaţii;	- nr. de hidroizolaţii realizate;		2014

		- dotări cu aparatură.	- nr. de aparate achiziţionate.		
	- Reabilitare interioară şi exterioară clădire Bloc Chirurgical.	- realizarea de reabilitări la clădirea blocului chirurgical.	- nr. de reabilitări realizate.		2013 - 2016
	- Reabilitarea imobilului Spitalul Nou.	- documentație de reabilitare Secția Clinică Obstetrică-Patologică; - lucrare de hidroizolație a terasei Corpului 2; - reabilitarea completă a spălătoriei spitalului şi a farmaciei.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de lucrări executate; - nr. de reabilitări executate.		2013
	- Reabilitare Clădire Administrativă.	- costuri documentație; - costuri RK.	- nr. de documentaţii necesare întocmite; - nr. de reparaţii capitale executate.		2013 şi 2015
	- Reabilitare imobil Laborator Medicină Patologică.	- realizarea de lucrări de reabilitare.	- nr. de lucrări de reabilitare realizate.		2014
	- Dotări independente.	- realizarea de dotări necesare cu aparatură şi echipamente.	- nr. de aparate şi echipamente realizate.		2013
Dezvoltarea sistemului de sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației** de **către S.C.J.U.**	- Acreditarea laboratorului clinic de analize medicale de către RENAR, ISO 15189. -	- realizarea de acreditări la laboratoare.	- nr. de laboratoare acreditate.	C.J.S. S.C.J.U. Sibiu	2013 - 2020
	- Reabilitarea ambulatoriului de specialitate nr. 1, în vederea eficientizării activității acestuia.	- realizarea de reabilitări la ambulatoriul nr. 1	- ambulatorii reabilitate.		2013
	- Investiții în dotarea cu aparatură medicală.	- realizarea de dotări cu aparatură şi echipamente.	- nr. de dotări realizate.		2013 - 2020
	- Îndeplinirea criteriilor de	- acreditarea spitalului.	- nr. de acreditări.		2013 - 2020

Sibiu.	acreditare a spitalului, conform cu cerințele CNAS.				
	- Stabilirea de parteneriate public-private în vederea creşterii capacității de acordare a serviciilor de calitate către populație.	- parteneriate public – private încheiate.	- nr. de parteneriate public – private realizate		2013 - 2020
	- Asigurarea circuitelor în caz de calamitate.	- realizarea a cât mai multe circuite.	- nr. de circuite realizate.		2013 - 2020
	- Amenajarea de locuri de parcare pentru decongestionarea căilor de acces în incintă.	- realizarea a cât mai multe locuri de parcare.	- nr. de locuri de parcare realizate.		2013 - 2020
Îmbunătățirea managementului Spitalului Clinic Judeţean de Urgenţă Sibiu.	- Implementarea şi dezvoltarea sistemului de control managerial, conf. O.M.F.P. 946/2005.	- realizarea unui sistem de control managerial în conf. cu legislația în vigoare.	- nr. de controale realizate.	C.J.S. S.C.J.U. Sibiu	2013 - 2020
	- Evaluarea performanțelor spitalului şi elaborarea de măsuri privind îmbunătățirea acesteia.	- realizarea de evaluări ale performanţelor spitalului.	- nr. de evaluări realizate; - nr. de măsuri luate.		2013 - 2020
	- Implementarea şi dezvoltarea unui sistem de controlling, menit să sprijine luarea deciziilor la nivel managerial.	- realizarea unui sistem de control.	- nr. de sisteme de controale implementate.		2013 - 2020
	- Îmbunătățirea mecanismelor de control al costurilor prin: • implementarea protocoalelor stabilite de Ministerul Sănătății şi controlul implementării acestora;	- realizarea unor mcecanisme de control al costurilor mai eficiente.	- nr. de protocoale implementate; - nr. de activităţi medicale optimizate.		2013 - 2020

	• Corectarea şi îmbunătățirea activității ambulatoriului de specialitate; • Optimizarea activității medicale, pentru reducerea consumului de medicamente la valori real necesare.				
	- Îmbunătățirea sistemului informatic la nivelul spitalului prin: • Dezvoltarea sistemului informatic actual, prin adăugarea de noi module; • Creşterea capacității de stocare a datelor şi a schimbului de informații între secțiile spitalului; • Reconfigurarea şi/sau înlocuirea rețelei informatice.	- realizarea de îmbunătăţiri la sistemul informatic al spitalului.	- nr. de sisteme informatice îmbunătăţite; - nr. de reţele informatice înlocuite.		2013 - 2020
	- Monitorizarea structurii organizatorice a spitalului şi a structurii de personal prin: • Reorganizarea secțiilor în vederea optimizării serviciilor medicale furnizate; • Eficientizarea schemei de personal.	- realizarea de monitorizări la structura organizatorică a spitalului.	- nr. de secţii reorganizate; - nr. schemelor de personal eficientizate.		
Reabilitarea infrastructurii	- Reabilitare infrastructură: rețea gaz tronson C, rețea	Creşterea calității condițiilor hoteliere oferite	- nr. de reabilitări realizate.	C.J.S.; Spitalul de	2013 - 2016

spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Psihiatrie "Dr. Gheorghe Preda" Sibiu.	telefonică, rețea energie electrică, gard împrejmuitor, rețea apă, rețea canalizare, reabilitare curte ș.a.			Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda" Sibiu;	
	- Reparații capitale Psihiatrie II şi III.	- realizarea de reparaţii capitale la Secţiile Psihiatrie II şi III.	- nr. de reparaţii capitale realizate.		2013 şi 2015
	- Reparații acoperiş, înlocuire rețele utilități, reparații fațadă – cantină.	- realizarea de reparaţii; - înlocuirea de reţele de utilităţi.	- nr. de reparaţii realizate; - nr. de reţele înlocuite.		2013 - 2015
	- Reparații acoperiş, înlocuire rețele utilități, ferestre și uși, reparații fațadă, reparații poartă intrare principală.	- realizarea de reparaţii la acoperiş; - înlocuirea de reţele de utilităţi.	- nr. de reparaţii realizate; - nr. de reţele înlocuite.		2013
	- Reparații acoperiş, reparații fațadă, ferestre şi uşi – Spălătorie.	- realizarea de reparaţii la acoperiş, faţadă, ferestre şi uşi.	- nr. de reparaţii realizate.		2015 - 2016
	- Reparație acoperiş, înlocuit rețele utilități, reparat fațadă – atelier întreținere.	- realizarea de reparaţii la acoperiş; - înlocuirea de reţele de utilităţi.	- nr. de reparaţii realizate; - nr. de reţele înlocuite.		2015
	- Dotări independente: aparatură medicală şi altele.	- realizarea de dotări cu aparatură medicală.	- nr. de dotări realizate.		2013 - 2015
	- Amenajare parcare, înlocuit ferestre şi uşă, refacere sistem încălzire – Psihiatrie V.	- realizarea de amenajări la parcare; - înlocuirea ferestrelor şi uşilor.	- nr. de amenajări realizate; - nr. de ferestre şi uşi înlocuite.		2013
	- Pardoseală PVC – Psihiatrie I, II, V și Cronici Boița.	- realizarea de pardoseli cu PVC.	- nr. de pardoseli realizate.		2013 - 2015
	- Reabilitare Corp D – Secția Neurologie pediatrică.	- Realizarea de reabilitări la Secţia Neurologie pediatrică.	- nr. de reabilitări realizate.		2013 - 2014
	- Înlocuit uşi şi ferestre, refăcut instalație electrică, amenajare	- lucrări de înlocuire ferestre şi uşi;	- nr. de ferestre şi uşi înlocuite;		2013

	salon izolare – secția Psihiatrie pediatrică.	- amenajarea salonului izolare – Secţia Psihiatrie pediatrică.	- nr. de saloane amenajate.		
	- Înlocuit uşi şi ferestre, refăcut instalație electrică, amenajare salon izolare, reamenajare spațiu bazin – secția Recuperare Neuropsihomotorie Copii.	- lucrări de înlocuire ferestre şi uşi; - amenajarea salonului izolare; - reamenajare spațiu bazin.	- nr. de ferestre şi uşi înlocuite; - nr. de saloane amenajate; - nr. de spaţii reamenajate.		2013 şi 2015
	- Înlocuire rețele utilități, grupuri sanitare, reparații totale – secția Cronici Boița.	- realizarea de lucrări de înlocuire reţele şi reparaţii.	- nr. de reţele înlocuite; - nr. de reparaţii realizate.		2013 - 2015
	- Reabilitare magazie materiale.	- realizarea de reabilitări la magazie.	- nr. de reabilitări.		2013
	- Înlocuit tâmplărie farmacie, fațadă morgă, amenajare subsol.	- lucrări de înlocuire tâmplărie.	- nr. de lucrări realizate.		2013 şi 2015 - 2016
Dezvoltarea sistemului de sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației de către Spitalul de Psihiatrie Sibiu.**	- Îmbunătățirea structurii spitalului prin: • Organizarea evaluării şi a măsurilor necesare pentru obținerea ASF; • Întreținerea corespunzătoare a clădirilor şi echipamentelor: plan anual privind investițiile şi reparațiile capitale; • Funcționarea echipamentelor conform specificațiilor tehnice ale acestora în vederea obținerii eficienței la utilizare; • Aprovizionare cu materiale consumabile necesare;	Realizarea de reorganizări ale secţiilor \ compartimentelor pentru creşterea eficienței funcționării spitalului	- nr. de aprovizionări; - nr. de secţii \ compartimente reorganizate.	C.J.S.; Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda” Sibiu;	2013 - 2014

	• Analiza eficienței economice a contractelor de service pentru echipamente; • Reorganizarea secțiilor/compartimentelor în vederea creșterii eficienței; • Utilizarea unei platforme tehnice comune pentru serviciile spitalicești și cele ambulatorii, cu reducerea numărului de internări				
	- Acreditarea spitalului conform viziunii standardelor de calitate a serviciilor prin: • Înscrierea spitalului în procedura de acreditare la Comisia Națională de Acreditare a Spitalelor; • Pregătirea spitalului pentru acreditare și autoevaluarea; • Obținerea acreditării spitalului.	- acreditarea spitalului.	- nr. de acreditări.		2014 - 2015
	- Dezvoltarea centrului comunitar de sănătate mintală prin: • Dezvoltarea serviciilor comunitare: îngrijiri la domiciliu, locuințe protejate, servicii de asistență mobilă; • Înființarea a încă 4 noi Centre de Sănătate Mintală în județ.	- realizarea unui centru comunitar de sănătate mintală.	- nr. de servicii comunitare dezvoltate; - nr. de Centre de Sănătate Mintală.		2013 - 2014

Îmbunătățirea managementului Spitalului de Psihiatrie Sibiu.	- Implementarea unui plan anual de furnizare a serviciilor.	- realizarea unui plan de implementare a serviciilor.	- nr. de planuri realizate.	C.J.S.; Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gheorghe Preda” Sibiu;	2013 - 2020
	- Propunerea indicatorilor de performanță ai echipei manageriale.	- realizarea unor indicatori de performanţă.	- nr. de indicatori stabiliţi.		
	- Evaluarea performanțelor spitalului şi elaborarea de măsuri privind îmbunătățirea ei.	- realizarea de evaluări ale performanţelor spitalului.	- nr. de evaluări realizate.		
	- Corelarea stimulentelor/penalizărilor echipei manageriale cu performanțele spitalului.	- realizarea de corelări ale stimulentelor echipei manageriale.	- nr. de stimulente \ penalizări corelate.		
	- Definirea rolurilor şi responsabilităților celor implicați în gestionarea şi funcționarea spitalului, a secțiilor.	- stabilirea atribuţiilor şi rolurilor celor implicaţi în gestionarea şi funcţionarea spitalului.	- nr. de responsabilităţi \ atribuţii stabilite.		
	- Colectarea continuă a datelor necesare managementului sistemului informațional.	- realizarea de corelări ale datelor sistemului informaţional.	- nr. de corelări realizate.		
	- Perfecționarea continuă a personalului şi utilizarea eficientă a resurselor umane prin: • Încadrarea în normele maximale de personal pentru diferitele structuri ale spitalului; • Stabilirea unor criterii	- realizarea de perfecţionări continue ale personalului.	- nr. de criterii de evaluare stabilite; - nr. de evaluări ale personalului; - nr. de planuri de recrutare elaborate.		

	precise de evaluare şi stimulare a personalului; • Evaluarea performanței personalului în concordanță cu obiectivele din planul anual; • Elaborarea unor planuri de recrutare a personalului în vederea asigurării serviciilor necesare pacienților.				
Reabilitarea infrastructurii spitalului prin modernizarea, reabilitarea şi dotarea Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu.	- Ambulatoriu integrat de specialitate spitalizare continuă şi de zi.	- realizarea de reabilitări la Ambulatoriul integrat de specialitate.	- nr. de reabilitări realizate.	C.J.S.; Spitalul de Pneumoftiziologie ibiu;	2013 - 2014
	- Reparații capitale pentru executarea instalației de încălzire centrală în pavilionul administrativ, laborator şi farmacie.	- realizarea de reparaţii capitale în pavilionul administrativ, laborator şi farmacie.	- nr. de reparaţii capitale realizate.		2014 - 2015
	- Dotări cu echipamente şi aparate speciale.	- schimbarea geamurilor cu geamuri termopan la Secția Clinică Pneumologie I, la Compartimentul Pneumologie copii, Laborator de analize, Farmacie şi administrativ; - achiziționarea a două aparate roentgen; - achiziționarea unui videobronhoscop; - stație de epurare a apei.	- nr. de geamuri schimbate; - nr. de aparate roentgen achiziționate şi videobronhoscop; - nr. staţii de epurare a apei.		2013 - 2014
Dezvoltarea sistemului de	- Obținerea acreditării Laboratorului de analize	- realizarea acreditării Laboratorului de analize	- nr. laboratoare acreditate.	C.J.S.; Spitalul de	2013

sănătate publică şi **creşterea calității serviciilor de asistență medicală furnizate populației de către Spitalul de Pneumoftiziologie Sibiu.**	medicale de către RENAR ISO 15189.	medicale.		Pneumoftiziologie ibiu;	
	- Obținerea acreditării spitalului, ambulatoriului de specialitate, laboratorului de analize medicale şi a laboratorului de radiologie şi imagistică medicală de la Comisia Națională de acreditare din cadrul Ministerului Sănătății.	- realizarea acreditării spitalului, a laboratorului de analize medicale şi a laboratorului de radiologie şi imagistică medicală.	- nr. de laboratoare acreditate.		2014
Îmbunătățirea managementului Spitalului de Pneumoftiziologie Sibiu.	- Implementarea unei noi structuri organizatorice prin reconfigurarea compartimentelor de acuți şi cronici.	- realizarea de reconfigurări ale compartimentelelor de acuți şi cronici.	- nr. de compartimente recompartimentate.	C.J.S.; Spitalul de Pneumoftiziologie ibiu;	2013 - 2014
	- Informatizarea spitalului.	- realizarea unui sistem de informatizare a spitalului.	- nr. de secţii informatizate.		2013 - 2020

V.7. CULTURĂ, CULTE, SPORT ŞI TINERET

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
I. Obiectiv: Îmbunătățirea managementului instituțiilor de cultură – înființarea Compartimentului Cultură, Educație Sport şi Turism (CCEST)					
I.1. Întărirea capacității administrative şi consolidarea cadrului legislativ județean					
	Actualizarea şi adaptarea la legislația în vigoare a documentelor de funcționare	Documente de funcționare aprobate	Nr. ROF aprobate Nr. ROI aprobate Nr. organigrame şi state de funcțiuni	Instituțiile culturale (I.C.) şi C.C.E.S.T.	2013-2016 (anual)
	Încurajarea managerilor de a participa la cursuri pentru dezvoltarea abilităților manageriale – participarea la cursuri	Manageri instruiți prin cursuri de perfecționare	Număr manageri instruiți	Instituțiile culturale (I.C.) şi C.C.E.S.T	2013-2016 (anual)
	Încurajarea persoanelor din instituțiile culturale de a participa la cursuri pentru accesarea fondurilor europene	Personal instruit în scrierea de proiecte	Număr personal instruit		
	Asistență la scrierea de proiecte pentru finanțarea reabilitării infrastructurii şi organizării de activități culturale diverse	Accesarea prin proiecte cu finanțare nerambursabilă	Număr proiecte accesate	C.C.E.S.T + I.C.-urile	2013-2016
	Asigurarea patrimoniului cultural mobil şi imobil	Patrimoniu cultural asigurat al C.J.S.	Număr obiective culturale asigurate		
	Promovarea imaginii patrimoniului şi artei românești, în lume, prin participarea la festivaluri, concursuri şi turnee, respectiv târguri internaționale, prin intensificarea schimburilor culturale	Susținerea financiară şi organizatorică a activităților şi evenimentelor pentru promovare	Număr evenimente susținute cu scopul promovării patrimoniului şi artei românești în lume		
	Evaluarea patrimoniului I.C. şi finalizarea obiectivelor de investiții	- Biblioteca ASTRA – transformarea în bibliotecă de interes național - C.N.M. ASTRA –	Număr obiective de investiții soluționate, inclusiv proiectul depus pe POR Pavilion Muzeal Multietnic - CNM	C.J.S., Managerii I.C. şi Consiliile de Administrație	2013-2016 (anual)

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
		modernizarea infrastructurii de valorificare turistică a patrimoniului cultural - sediu administrativ Şcoala Populară de Arte - Filarmonica de Stat Sibiu - Sala Transilvania	Astra (MF SEE) Amenajare curte interioară corp A, retehnologizarea tipografiei, dezvoltare depozit digital instituțional de publicații şi implementare sistem RFID la Biblioteca Județeană Astra Casa de odihnă şi creație *Andrei Oțetea* a Bibliotecii Restaurare elemente arhitecturale Corp A – Bibliotecă		
	Implementarea sistemului de asigurarea calității ISO 9001-2000.	Evaluarea necesarului de resurse umane în funcție de programul activităților minimale şi a calității serviciilor culturale prestate	Nr. programe minimale ale I.C. Gradul de satisfacție al cetățeanului	C.J.S., Managerii I.C. şi Consiliile de Administrație	2013-2016 (anual)
I.2 Inventarierea, evaluarea şi punerea în valoare a patrimoniului cultural din județul Sibiu					
A.Monumente istorice şi arheologice	Crearea unei bănci de date a patrimoniului cultural din județ	Actualizarea listei monumente, caracteristici, foto, proprietari, intervenții, în vederea stopării intervențiilor neconforme în centrele istorice protejate – promovarea principiilor de bună practică/ exemple negative	Număr de monumente înscrise complet în listă	C.J.-C.C.E.S.T. şi D.J.C.C.P.C.N.	2013-2016
	Creşterea nivelului de digitizare a patrimoniului cultural imobil	Monitorizarea datelor privind patrimoniul arheologic şi arhitectural	Număr de monumente monitorizate Număr reclamații intervenții neautorizate în centrele istorice	C.J. - Arhitect Şef şi C.C.E.S.T. + D.J.C.C.P.C.N.	
	Crearea unui Program Județean „Patrimoniu în pericol”	Lista privind „Patrimoniu în pericol”; problematica monumentelor (construcție,	Număr de monumente înscrise cu probleme; Număr monumente cu proiecte de soluționare	C.J. – Arhitect Şef şi C.C.E.S.T. + D.J.C.C.P.C.N.	

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
		structură, pictură, ş.a.) completată corespunzător			
	Creşterea nivelului de instruire a specialiştilor locali în domeniul patrimoniului cultural imobil	Profesionalizarea responsabililor locali în domeniul patrimoniului cursuri de instruire, ş.a.	Număr reprezentanți locali instruiți în domeniul patrimoniului	C.J. + Arhitect şef + C.C.E.S.T. + D.J.C.C.P.C.N. + ISJ	
	Introducerea în programa şcolară preuniversitară a unor cursuri „Pro Patrimoniu” sau „Educația pentru Patrimoniu” precum şi acțiuni educaționale adresate publicului (expoziții, ş.a.)	Creşterea numărului de acțiuni educaționale „Pro Patrimoniu” adresate publicului (expoziții, ş.a.) Educația elevilor pentru protecția Patrimoniului	Număr şcoli unde se predă ore de educație „Pro Patrimoniu”	C.J. + Arhitect Şef + C.C.E.S.T. + D.J.C.C.P.C.N. + Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu	
	Instruirea colectivelor pentru elaborarea de proiecte de accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului	Creşterea numărului persoanelor instruite în accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului	Număr persoane instruite	C.J. - .C.C.E.S.T. + C.N.M. ASTRA + C.J.C.P.CP.T Cindrelul Junii Sibiului+Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte + Biblioteca ASTRA	
	Programul de semnalizare a monumentelor istorice.	Amplasarea pe toate monumentele istorice din județ a plăcii de semnalizare standardizată, în conformitate cu prevederile legale	Numărul de plăci amplasate	C.J. - Arhitect şef + C.C.E.S.T + A.P.L.	
B. Muzee, colecții şi garanții guvernamentale	Îmbunătățirea cadrului instituțional (C.N.M. ASTRA – parteneriate)	Reorganizarea activității cf. obiectivelor strategice, privind salvarea patrimoniului mobil	Număr parteneriate cu A.P.L.	C.J. Sibiu + A.P.L.+ C.N.M. ASTRA	2013-2016
	Creşterea nivelului de digitizare a	Informatizarea patrimoniului	Număr de înregistrări individuale de	C.N.M. ASTRA +	

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	patrimoniului cultural mobil	mobil (inclusiv cel documentar)	obiect (ex: 10.000 obiecte/anual)	Biblioteca ASTRA	
	Crearea unei baze de date a patrimoniului cultural mobil din județ (la nivelul tuturor deținătorilor, inclusiv culte)	Inițierea / organizarea şi monitorizarea datelor privind patrimoniul imobil pe categorii de proprietari (inclusiv culte).	Număr de obiecte în baza de date	C.J.S. – C.C.E.S.T. şi C.N.M. ASTRA	
	Elaborarea unui Program Județean de conservare preventivă a bunurilor culturale mobile (la toți deținătorii) –	Conservarea preventivă a bunurilor culturale mobile	Număr bunuri culturale mobile conservate	C.J.S. – C.C.E.S.T. C.N.M. ASTRA şi M.N. Brukenthal	
	Reabilitarea muzeelor locale	Muzee locale reabilitate	Număr de muzee locale reabilitate	C.J.S. – C.C.E.S.T. şi C.N.M. ASTRA	
	Creşterea numărului de acțiuni educaționale „Pro Patrimoniu” adresate publicului	Profesionalizarea responsabililor locali în domeniul patrimoniului cursuri /seminarii instruire, ş.a.	Număr de acțiuni educaționale	C.J.S. – C.C.E.S.T şi C.N.M. ASTRA, reprezentanții cultelor, D.J.C.C.P.C.N. şi A.P.L.-uri	
	Instruirea colectivelor pentru elaborarea de proiecte de accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului mobil	Creşterea numărului persoanelor instruite în accesarea fondurilor pentru protecția patrimoniului mobil	Număr persoane instruite	C.J.S. – C.C.E.S.T. şi C.N.M. ASTRA şi reprezentanții APL	
C. Patrimoniu imaterial şi aşezăminte culturale	Elaborarea unui Program Județean „Patrimoniu imaterial în pericol”	Programul Județean „Patrimoniul imaterial în pericol” (inventariere obiceiuri şi tradiții dispărute şi în curs de dispariție/sate/ zone7județ/ regional) - centralizare şi soluții	Număr obiceiuri, tradiții dispărute/ în curs de dispariție Număr de măsuri pentru conservare	C.J.C.P.CP.T Cindrelul Junii Sibiului+Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte şi Meserii "Ilie Micu" + .C.N.M. ASTRA+	2013- 2016

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
				C.C.E.S.T.+Biblioteca ASTRA	
	Organizarea instruirii specialiştilor locali în domeniul patrimoniului cultural imaterial	Creşterea nivelului de instruire a specialiştilor locali în domeniul patrimoniului cultural imaterial	Număr persoane instruite	C.J.C.P.CP.T Cindrelul Junii Sibiului+Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte şi Meserii, C.N.M. ASTRA+ C.C.E.S.T.+Biblioteca ASTRA	
	Inițierea de parteneriate cu aşezămintele culturale, orice alt organism, grup, cu indivizi cu competențe în domeniul patrimoniului imaterial	Parteneriate cu aşezăminte culturale, grupuri, indivizi	Număr parteneriate/ pe zone şi localități	C.J.C.P.CP.T Cindrelul Junii Sibiului+Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte şi Meserii + .C.N.M. ASTRA+ C.C.E.S.T.+Biblioteca ASTRA	
	Protejarea şi valorificarea patrimoniului cultural în mediul mic urban şi rural	Activități desfăşurate pentru protejarea şi valorificarea PCI (patrimoniului cultural imaterial)	Număr de acțiuni (spectacole/ sesiuni/reuniuni/colocvii/seminarii) organizate	C.C.E.S.T. – C.J.C.P.CP.T+ Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte + C.N.M. ASTRA+Biblioteca ASTRA +Filarmonica de	

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
				Stat în parteneriat cu A.P.L. şi O.N.G.	
	Creşterea accesului populației din mediul rural la informație şi cultură, diversificarea ofertei culturale, dinamizarea vieții teatrale şi muzicale județene	Ofertă culturală îmbunătățită şi diversificată Activități şi evenimente organizate în mediul rural şi mic urban	Număr de puncte de acces la informație şi cultură (biblioteci publice locale) Număr de acțiuni organizate în mediu rural şi mic urban	C.C.E.S.T. – C.C.T.+ C.N.M. ASTRA+ +Biblioteca ASTRA +Filarmonica de Stat în parteneriat cu A.P.L. şi O.N.G.-uri	
D. Monumente de for public. Arhitectură.	Atragerea de fonduri structurale pentru promovarea artei contemporane	Proiecte de promovarea artei contemporane	Număr proiecte	C.C.E.S.T. + Casa de Cultură Mun. Sibiu + Direcția de Cultură Mediaş	2013- 2016 (trimestrial)
	Stimularea proiectelor de expoziții/ateliere/ tabere de creație şi concursuri în design industrial, graphic design, mobilier urban, ceramică, ş.a.	Activități diverse pentru promovarea participării artiştilor pe plan național şi internațional	Număr de acțiuni		
	Crearea unui program de acordare de premii județene sau regionale pentru artişti şi posibilitatea de achiziție a lucrărilor lor, de promovarea participării acestora la bienalele internaționale de artă, ș.a.	Premii județene sau regionale acordate.	Număr premii acordate.		
E. Protejarea şi punerea în valoare a creației contemporane şi diversității	Stimularea şi dezvoltarea lecturii publice prin reabilitarea bibliotecilor publice	Organizarea de evenimente diverse /colocvii/simpozioane/ aniversări, ş.a.) pentru promovarea lecturii Creşterea nr. de cititori	Număr de acțiuni Număr de cititori Număr de lucrări consultate	Biblioteca ASTRA + C.C.E.S.T.	2013- 2016 (trimestrial)

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
culturale	Conservarea, protejarea şi valorificarea patrimoniului mobil documentar, specific bibliotecilor	Valorificarea patrimoniului mobil documentar	Număr de unități bibliotecare conservate/ restaurate	Biblioteca ASTRA + C.C.E.S.T.	
	Stimularea şi dezvoltarea artelor spectacolului în spațiul teatral, muzical şi coregrafic	Organizarea de festivaluri teatrale şi muzicale, spectacole pentru copii şi tineret / pe zone şi în mediu urban şi rural,	Număr de festivaluri	C.J.C.P.CP.T Cindrelul Junii +Centrul Cultural Interetnic Transilvania+Şcoala Populară de Arte şi Meserii şi C.C.E.S.T.	
	Păstrarea, conservarea, valorificarea, dezvoltarea şi exprimarea liberă a identității etnice culturale şi religioase a minorităților naționale din România	Organizarea de festivaluri, simpozioane, colocvii, mese rotunde având ca temă cultura minorităților naționale.	Număr de acțiuni organizate	C.C.E.S.T. şi reprezentanții ai O.N.G.-urilor ale minorităților şi cultelor	
F. Promovarea culturii româneşti în lume şi promovarea culturilor străine în România	Dezvoltarea cooperării culturale cu țările Uniunii Europene, în special: - în domeniul patrimoniului cultural cu Germania, Austria, Ungaria; - în domeniul patrimoniului imaterial cu Franța, Spania şi Italia	Impulsionarea încheierii de parteneriate încheiate pe tărâm cultural cu țări europene/regiuni / comunități	Număr de parteneriate	C.C.E.S.T. GAL-urile legal înființate O.N.G.-uri I.C.	2013-2016 (trimestrial –semestrial)
	Consolidarea prioritară a relațiilor culturale cu regiunile, județele, orașele şi localitățile înfrățite din Uniunea Europeană Stimularea manifestărilor culturale comune cu	Programul manifestărilor culturale comune cu microregiunile învecinate din regiunea CENTRU	Număr evenimente culturale comune		

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	microregiunile învecinate, din regiunea CENTRU				
	Susținerea operatorilor culturali județeni în accesarea fondurilor europene şi resurselor financiare alternative pentru realizarea de proiecte culturale şi artistice	Accesarea fondurilor europene pentru proiecte culturale şi artistice,	Număr de proiecte din fonduri europene		
	Efectuarea de studii şi sondaje de opinie privind starea culturii din județ/ regiune, materiale care să fundamenteze prioritățile de finanțare a Agendei Evenimentelor anuale.	Centralizarea studiilor şi sondajelor privind starea culturii.	Număr studii şi sondaje efectuate.		
G. Reabilitarea monumentelor istorice	Clasarea bibliotecii ASTRA (corpul A) pe Lista Monumentelor Istorice (LMI)	Înscrierea corpului A al Bibliotecii ASTRA pe lista Monumentelor Istorice	Înscrierea efectivă pe lista monumentelor istorice şi includerea în circuitele turistice	Biblioteca ASTRA + D.J.C.C.P.C.N. C.J. Sibiu Arhitect şef + C.C.E.S.T.	2013-2016
	Introducerea în circuitul cultural turistic a Sălii Thalia	Efectuarea amenajărilor necesare pentru introducerea în circuitul turistic a imobilului			
	Sprijin pentru elaborarea de proiecte pentru consolidarea, restaurarea şi punerea în valoare monumentelor istorice din județul Sibiu	Accesarea fondurilor europene pentru consolidarea /restaurarea şi punerea în valoarea a monumentelor istorice.	Număr de proiecte accesate din fonduri nerambursabile.	C.C.E.S.T., I.C., A.P.L. şi O.N.G.	
	Susținerea financiară a proiectelor finanțate din fonduri structurale europene.				
I.3 Creşterea rolului social – educativ al cultelor					
	Sprijin pentru elaborarea de proiecte pentru consolidarea, restaurarea şi modernizarea	Lăcaşuri de cult sprijinite în elaborarea de proiecte. Punerea în valoare a	Număr lăcaşuri sprijinite financiar	C.J. – C.C.E.S.T. Reprezentanții cultelor	2013-2016 (anual)

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	monumentelor istorice din patrimoniul cultelor,	monumentelor istorice din proprietatea cultelor,			
	Susținerea financiară a proiectelor de consolidarea, restaurarea şi modernizare a monumentelor istorice, finanțate din fonduri nerambursabile	Lăcaşuri de cult sprijinite financiar (construcție, reparații, picturi)	Număr de proiecte elaborate		
	Susținerea cultelor în derularea unor programe sociale, educaționale, caritabile, de orientare socio-profesională şi formare continuă, în cooperare cu A.P.L.	Elaborarea de proiecte sociale, educaționale, caritabile şi de orientare socio-profesională	Număr proiecte inițiate de comunitățile religioase		
	Sprijinirea autorităților religioase românești de peste hotare	Elaborarea de proiecte pentru comunitățile din diasporă	Număr proiecte accesate pentru comunitățile din diasporă		
	Promovarea pluralismului religios, a dialogului interreligios şi promovarea Agendei Culturale, Caritabile şi Sociale a cultelor	Includerea Agendei Cultelor legal recunoscute în Agenda Evenimentelor Județene	1 Agendă a Cultelor Număr de evenimente		
II. Încurajarea parteneriatelor în domeniul turismului cultural					
	Organizarea Zilelor culturale ale județului Sibiu în fiecare zonă etnofolclorică din județ	Organizarea de spectacole, concerte, expoziții şi evenimente în spații publice ce valorifică patrimoniul cultural material şi imaterial şi natural – evenimente cu largă participare şi impact turistic – trasee turistice tematice promovate	Număr de localități participante Număr de ansambluri / formații participante Număr de spectatori / participanți Număr de turişti prezenți Număr de evenimente în spații ce valorifică patrimoniul cultural şi natural / zonă	I.C.-urile C.J.S. – C.C.E.S.T. C.L.	2013 - 2016 (semestrial)
	Organizarea de spectacole şi concerte ale I.C.-urilor în spații publice ce valorifică patrimoniul cultural şi natural				
	Crearea unei rețele de centre culturale multifuncționale în mediul rural	Creşterea atractivității mediului rural Promovarea valorilor locale	Număr de CL partenere Număr de centre culturale reabilitate /modernizate/construite	C.J.S. – C.C.E.S.T. C.L. GAL - urile	2013 - 2016 (semestrial)

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	Amenajarea de terenuri de joacă	Creşterea atractivității mediului rural	Număr de CL partenere Număr de terenuri de joacă amenajate	C.J.S. – C.C.E.S.T. C.L. GAL - urile	2013 - 2016 (semestrial)
	Amenajarea de terenuri de sport	Creşterea atractivității mediului rural	Număr de CL partenere Număr de terenuri de sport amenajate	C.J.S. – C.C.E.S.T. C.L. GAL - urile	2013 - 2016 (semestrial)
	Dezvoltarea unor strategii de conservare şi valorificare a culturii alimentației tradiționale şi promovare a utilizării patrimoniului cultural	Promovarea gastronomiei locale	Număr de târguri organizate Număr de participanți Număr de parteneriate Număr de strategii de protejare şi punere în valoare a patrimoniului	C.J.S. – C.C.E.S.T. C.L.,GAL–urile, ONG-urile	2013 - 2016 (semestrial)
	Promovarea voluntariatului în domeniul culturii şi sportului	Evidențierea şi stimularea anuală a voluntariatului în acest domeniu	Număr de voluntari la activitățile culturale	I.C.-urile şi O.N.G.-urile cofinanțate prin agenda culturală	2013-2016 Permanent - rapoartele de activitate
	Valorificarea spațiilor din instituțiile publice prin galerii expoziționale şi activități culturale	Organizarea de evenimente de animație culturală sau galerii expoziționale în instituții publice	Număr evenimente de animație culturală în spații publice	I.C.-urile şi operatorii culturali interesați – C.C.E.S.T.	2013-2016 trimestrial
	Promovarea parteneriatului I.C.-uri cu Inspectoratul Şcolar Județean, respectiv şcolile din județ – încurajarea mişcării sportive în județ prin organizarea de campionate la nivel local, zonal şi județean	Încheierea de parteneriate anuale şi multianuale pentru susținerea unor activități cultural-sportive şi de promovarea educației pro-patrimoniu şi pro-artă comune	Număr de parteneriate şi obiectivele stipulate Număr de participanți Număr de evenimente	C.J.S - C.C.E.S.T. I.C.-urile şi Inspectoratul Şcolar Județean, C.L.	2013-2016 semestrial
III. Dezvoltarea industriilor culturale					
	Crearea bazei de date şi actualizarea sistematică cu creatorii şi furnizorii de servicii culturale	Înregistrarea în baza de date a creatorilor şi furnizorilor de servicii culturale	Număr de înregistrări şi actualizări	C.J.C.P.CP.T C.C.Interetnic Transilvania, Şcoala Populară de Arte şi Meserii	Semestrial 2013-2016

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	Diversificarea evenimentelor culturale pentru promovarea ocupațiilor şi meşteşugurilor tradiționale	Finanțarea unor evenimente, prin agenda culturală, ce contribuie la dezvoltarea şi promovarea industriilor culturale	Număr de evenimente cu acest obiectiv	C.J.C.P.CP.T, Centrul Cultural Interetnic Transilvania, Şcoala Populară de Arte şi Meserii, C.N.M. ASTRA, Biblioteca ASTRA	2013-2016 Semestrial
	Întemeierea unui One Stop Shop pentru produsele din industria culturală județeană	Funcționarea unui magazin specializat „One Stop Shop" în parteneriat public-privat	Deschiderea acestui magazin	I.C.-urile + C.C.E.S.T. şi O.N.G.-urile	2013-2016 semestrial
	Promovarea produselor tradiționale sibiene şi protecția legală a acestora	Finanțarea unor evenimente – prin agenda culturală – de promovare a produselor tradiționale locale	Număr de evenimente cu acest obiectiv	C.C.E.S.T.	2013-2016 semestrial
	Promovarea stemelor localităților şi mărcilor tradiționale locale	Finanțarea unor evenimente – prin agenda culturală – de promovare a heraldicii locale	Număr de însemne promovate prin evenimente	I.C.-urile şi C.C.E.S.T.	2013-2016 Semestrial
	Promovarea imaginii I.C.-urilor	Elaborarea şi actualizarea permanentă a unor portaluri web profesionale privind activitatea instituțională	Număr de site-uri ale IC-urilor şi ale ONG-urilor partenere	I.C.-urile şi C.C.E.S.T.	2013-2016 permanent
IV. Protecția peisajului natural şi cultural şi promovarea imaginii județului Sibiu					
	Elaborarea unui ghid privind protecția şi punerea în valoare a peisajului cultural şi natural	Editarea Ghidului şi promovarea proiectelor şi soluțiilor stipulate în ghid	Număr de acțiuni privind promovarea ghidului	C.J. -Arhitect Şef în parteneriat cu ONG-uri interesate	2013-2016 Trimestrial
	Elaborarea planurilor de gestiune a siturilor UNESCO Biertan şi Valea Viilor	Planurile de gestiune anuale ale siturilor UNESCO – în conformitate cu prevederile legale în domeniu	Număr de intervenții şi autorizații acordate în situri UNESCO	C.J.- Arhitect Şef în parteneriat cu D.J.C.C.P.C.N. şi O.N.G.-uri interesate	2013-2016 Semestrial

Domeniu	Acțiuni/ obiective specifice	Ținte	Indicatori	Responsabil implementare	Perioadă de realizare
	Implementarea unui program de regenerare a parcurilor, pădurilor limitrofe drumurilor naționale şi județene, a râurilor şi lacurilor şi a perdelelor de protecție a localităților	Program anual județean privind regenerarea parcurilor şi pădurilor limitrofe – prin agenda evenimentelor	Număr de acțiuni prevăzute în programul județean	C.J. -Arhitect Şef în parteneriat cu D.J.C.C.P.C.N. , A.R.P.M., A.P.M. Sibiu şi O.N.G.-uri	2013-2016 Semestrial
	Regenerarea spațiilor de loisir a comunităților;	Program județean privind regenerarea spațiilor de loisir (inclusiv a traseelor de „belvedere”)	Număr de evenimente pentru promovarea acestor spații	O.N.G.-urile interesate prin agenda evenimentelor	2013-2016 Semestrial

V.8. PROTECȚIA MEDIULUI

V.8.1. Aer

Obiectiv general: Eliminarea poluării aerului generată de gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor menajere.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Asigurarea educării populației pentru respectarea legislației privind salubrizarea localităților și gestionarea corespunzătoare a deșeurilor	Implicarea consecventă a ONG-urilor și Inspectoratului Școlar Sibiu în acțiuni de educare a populației și elevilor în scopul respectării legislației	Formarea unor deprinderi corecte la nivelul populației și elevilor cu privire la depozitarea deșeurilor menajere	Număr de acțiuni organizate	ADI Eco Sibiu	2013 - 2016 (permanent)
	Implicarea grupurilor și asociațiilor de locatari în inițierea și realizarea de acțiuni de salubrizare a zonelor contaminate cu deșeuri		Număr de participanți la acțiuni		

Obiectiv general: Reducerea emisiilor de pulberi în suspensie și sedimentabile.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Ameliorarea calității aerului în zona Copșa Mică și zonele limitrofe	Respectarea planurilor de acțiune și etapizare, cu ținta de conformare a agentului economic	Realizarea tuturor investițiilor de mediu cuprinse în planul de acțiune anexă la autorizația integrată de mediu	Stadiu implementare (%)100%	S.C. Sometra S.A. Copșa Mică	2010 - 2014
	Implementarea Programului integrat de gestionare a calității aerului în județul Sibiu	Monitorizare și întocmire raport anual al Programului integrat de gestionare a calității aerului	Stadiu realizare 100% (%)	A.P.M.	2015

Obiectiv general: Punerea de acord între planurile de mediu şi PUG-uri cu regulamentul aferent la Planul de amenajare a teritoriului.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Îmbunătățirea microclimatului urban şi rural	Adoptarea elementelor arhitecturale adecvate, optimizarea densității de locuire, concomitent cu menținerea, întreținerea şi dezvoltarea spațiilor verzi, a parcurilor, a plantațiilor de arbori	Respectarea planurilor de urbanism	Aspectul general al localităților	A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)

Obiectiv general: Creşterea numărului de spații verzi în oraşe şi administrarea corespunzătoare a acestora.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Respectarea regimului de protecție a zonelor de interes turistic şi de agrement	Interzicerea amplasării de obiective şi desfăşurarea unor activități cu efecte dăunătoare în perimetrul şi zonele de protecție	Atingerea proporției de spații verzi / locuitor conform Ordinului 536/1997 pentru aprobarea normelor de igienă şi a recomandărilor privind mediul de viață al populației	Nr. de sancțiuni aplicate	GNM-CJ Sibiu	2013 - 2016 (permanent)
Revizuirea şi promovarea PUG-urilor în conformitate cu noile cerințe de mediu	Reactualizarea PUG-urilor la nivelul fiecărei localități în conformitate cu Directivele UE transpuse în legislația română		Existența PUG-urilor actualizate	A.P.L. A.P.M. C.J.S.	
Dezvoltarea durabilă a județului	Actualizarea periodică a Planului de Amenajare Teritorială a Județului		Existența PATJ-ului actualizat		
Menținerea funcției recreative şi creşterea contribuției spațiilor verzi la obținerea efectelor de protecție a mediului	Protejarea cadrului natural existent, a arborilor deosebiți ca vârstă, formă, specie, dimensiuni ş.a.		Mp spațiu verde / locuitor		
	Întreținerea ecologică a spațiilor verzi în mediul urban şi rural		Nr. de acțiuni desfăşurate		

Renaşterea iniţiativei civice pentru dezvoltarea spaţiilor verzi	Încurajarea acţiunilor ce privesc rolul şi importanţa spaţiilor verzi Organizarea, dezvoltarea şi întreţinerea curăţeniei cu participarea cetăţenilor	Acordarea sprijinului şi implicarea comunităţii în atingerea obiectivelor	Nr. de iniţiative comunitare pentru protecţia spaţiilor verzi		

Obiectiv general: Îmbunătăţirea fluxului de informaţii privind managementul mediului la nivel local şi judeţean.

Obiectiv specific	Acţiuni	Ţintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Corelarea şi interconectarea fluxurilor de informaţii intre instituţiile publice la nivel local şi judeţean	Organizarea de întâlniri cu liderii comunitari şi media.	Scăderea numărului de incidente necomunicate	Nr. de întâlniri	A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)

V.8.2. Sol

Obiectiv general: Eliminarea / diminuarea impactului asupra solului prin depozitarea necontrolată a unor categorii de deşeuri.

Obiectiv specific	Acţiuni	Ţintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reducerea fenomenului de acidifiere a solurilor şi a poluării estetice	Sancţionarea depozitării necontrolate	Stoparea practicilor ilegale de depozitare	Nr. de sancţiuni aplicate	GNM-CJ Sibiu	2013 - 2016 (permanent)
	Verificarea conformării agenţilor economici care generează deşeuri de rumeguş şi lemn	Conformarea cu legislaţia în vigoare	Nr. de verificări		
	Sprijinirea şi încurajarea investiţiilor în valorificarea deşeurilor din rumeguş şi lemn	Valorificarea integrală a cantităţilor de rumeguş rezultate	Existenţa agenţilor economici specializaţi	A.P.L.	

Obiectiv general: Exploatarea durabilă a resurselor regenerabile.

Obiectiv specific	Acţiuni	Ţintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Limitarea degradării solului datorită acestui tip de activităţi	Aplicarea criteriilor ştiinţifice în exploatarea pădurilor	Asigurarea protecţiei solului şi a resurselor sale	Ha împădurite	A.P.L. C.J.S.	

antropice	Reîmpădurirea zonelor defrişate şi a zonelor degradate	regenerabile		A.P.M. Direcția Apelor Direcția Silvică GNM-CJ Sibiu	
	Reconstrucția ecologică a zonelor de exploatare a balastierelor				

Obiectiv general: Diminuarea efectelor negative asupra solului a deşeurilor nebiodegradabile.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Prevenirea şi controlul răspândirii necontrolate a acestei categorii de deşeuri	Întărirea sistemului de control şi aplicarea măsurilor legale de constrângere	Eliminarea treptată a practicilor de răspândire necontrolată a deşeurilor nebiodegradabile	Nr. de sancțiuni aplicate	GNM-CJ Sibiu	2013 - 2016 (permanent)

Obiectiv general: Dezvoltarea durabilă a județului Sibiu.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Respectarea Planului de Amenajare Teritorială a județului Sibiu	Actualizarea periodică a Planului de Amenajare Teritorială a județului Sibiu	-	Existența PATJ actualizat	A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)

V.8.3. Biodiversitate, protecția peisajului natural, arii protejate

Obiectiv general: Conservarea şi protejarea patrimoniului ariilor naturale protejate.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reducerea şi eliminarea cauzelor care conduc la afectarea patrimoniului ariilor naturale protejate	Preluarea ariilor protejate în custodie/administrare de către instituții / O.N.G. / persoane fizice eligibile	Îmbunătățirea managementului ariilor naturale protejate	Nr. de arii naturale protejate preluate în custodie/administrare	A.P.M. A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)
	Elaborarea/reactualizarea planurilor de management		Nr. planuri de management aprobate	Custozi Administrații arii protejate Entități ce implementează proiecte de protecția/conservarea naturii	
	Realizarea de acțiuni de mediatizare, informare şi conştientizare a populației	Menținerea statutului favorabil de conservare	Nr. acțiuni de informare şi	C.J.S. A.P.M.	

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	privind măsurile de management stabilite pentru siturile Natura 2000 de pe teritoriul administrativ al județului	a speciilor şi habitatelor de interes comunitar	conştientizare	Custozi Administrații arii protejate Entități ce implementează proiecte de protecția/conservarea naturii	
	Controlul activităților din ariile naturale protejate	Încadrarea în prevederile legale: OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice	Nr. controale efectuate	G.N.M.-C.J. I.T.R.S.V.	
	Controlul implementării proiectelor din ariile naturale protejate		Nr. controale efectuate	G.N.M.-C.J.	
	Monitorizarea stării de conservare a ariilor naturale protejate		Nr. acțiuni de monitorizare efectuate	A.P.M. Custozi Administrații arii protejate	
	Sprijinirea în acordarea de plăți compensatorii NATURA 2000	-	Nr. solicitări depuse / soluționate	DADR APIA	
	Sprijinirea custozilor şi administrațiilor în îndeplinirea obligațiilor ce le revin în gestionarea zonelor protejate	-			

Obiectiv general: Identificarea de noi arii ce necesită protecție şi inițierea demersurilor pentru declararea de arii protejate.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Identificarea de noi arii ce necesită protecție şi inițierea demersurilor pentru declararea de arii protejate	Realizarea de inventarieri riguroase a speciilor şi habitatelor de interes protectiv/conservativ	Declararea de noi arii protejate	Nr. de specii şi habitate cuprinse în noile arii protejate	A.P.M.	2013 - 2016 (permanent)
	Întocmirea documentației specifice în vederea dezvoltării rețelei naționale de arii protejate		Nr. de noi arii naturale protejate declarate		

Obiectiv general: Reducerea presiunii impactului antropic asupra cadrului natural, florei şi faunei.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Refacerea zonelor afectate de	Creşterea gradului de împădurire în zone afectate de impactul antropic	Extinderea regenerărilor naturale	ha împădurite	A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)

impactului antropic		Reconstrucția ecologică în zona Copșa Mică		D.S. Sibiu	
		Reconstrucția prin împădurire a terenurilor degradate			
		Creşterea suprafețelor împădurite cu deficit de vegetație forestieră (bazinul Secaşelor)			

V.8.4. Resurse naturale

Obiectiv general: Exploatarea durabilă a resurselor regenerabile.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Limitarea degradării zonelor de exploatare datorită activităților antropice	Aplicarea criteriilor ştiinţifice în exploatarea pădurilor	Asigurarea protecției solului şi a resurselor sale regenerabile		D.S. Sibiu Agenți economici	2013 - 2016 (permanent)
	Reîmpădurirea zonelor defrişate şi a zonelor degradate		Ha împădurite		
	Reconstrucția ecologică a zonelor de exploatare a balastierelor		Ha reconstruite		

Obiectiv general: Protecția mediului şi valorificarea surselor de energie regenerabilă.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Promovarea proiectelor de investiții în domeniul energiei regenerabile	Dezvoltarea cu precădere a proiectelor bazate pe biocombustibil, biomasă, energie solară	-	Nr. proiecte	A.P.L. C.J.S.	2013 - 2016 (permanent)
Valorificarea potențialului surselor de energie regenerabilă		-	Nr. proiecte		
Reabilitarea termică a clădirilor	Promovarea conceptului de clădire "pasivă" (independență energetică)	Producerea prin mijloace proprii instalate în clădiri nou construite sau existente, cel puțin a energiei necesare consumului propriu	Nr. proiecte		
	Promovarea conceptului clădire "zero energie"		Nr. proiecte		

Obiectiv general: Valorificarea resurselor naturale.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Valorificarea potențialului turistic (nămol terapeutic, ape termale)	Reabilitarea infrastructurii turistice în stațiunile balneare	Creşterea calității şi infrastructurii turistice în stațiunile balneare	Nr. proiecte	A.P.L.	2013 - 2016 (permanent)

V.8.5. Zgomot

Obiectiv general: Reducerea expunerii populației la zgomotul ambiental.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Monitorizarea zgomotului	Elaborarea planurilor de acțiuni pentru diminuarea poluării fonice	Încadrarea în limitele admise a indicatorilor specifici de zgomot	Nr. De acțiuni	A.P.L. Primăria mun.Sibiu	Termen de finalizare 2013
Reducerea numărului de autovehicule care tranzitează municipiile Sibiu şi Mediaş	Construirea centurii ocolitoare în municipiul Sibiu	Încadrarea în limitele admise a indicatorilor specifici de zgomot	-	Ministerul Transporturilor	2013 - 2016 (permanent)
	Construirea centurii ocolitoare în municipiul Mediaş			-	
Reducerea impactului produs de traficul rutier şi feroviar	Impunerea de restricții de viteză			A.P.L. Agenți economici Operatori de transport	
	Amplasarea de panouri fonoabsorbante				
	Plantarea perdelelor de vegetație				
Asigurarea fluenței traficului pe arterele principale de circulație	Optimizarea ciclului de semaforizare în intersecții				
Reducerea nivelului de zgomot rezultat în urma desfăşurării unor activități productive sau de alimentație publică	Aplicarea unor sisteme de izolare fonică la aceste unități				
Creşterea gradului de acces al populației la serviciile de transport ecologic şi îmbunătățirea calității sistemelor de transport ecologic	Asigurarea sistemului de transport ecologic în vederea reducerii poluării fonice	Păstrarea şi dezvoltarea sistemului de transport ecologic în Mun. Mediaş	nr. de vehicule din parcul de troleibuze		

V.8.6. Riscul de mediu

Obiectiv general: Diminuarea impactului asupra mediului natural şi construit şi asupra sănătății şi integrității umane a fenomenelor naturale.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Termen
Reducerea suprafețelor afectate de alunecări de teren	Stabilizarea alunecărilor de teren active şi prevenirea producerii alunecărilor de teren în zonele sensibile	Realizarea unor sisteme de drenare în zonele afectate de alunecări de teren	Nr. sisteme drenare	A.P.L. Direcția Apelor Direcția Silvică D.A.D.R.	2013 - 2016 (permanent)
	Realizare consolidări versanți şi maluri		% suprafețe stabilizate		
	Realizare de împăduriri		ha împădurite		
Reducerea suprafețelor afectate de inundații	Amenajarea şi protejarea malurilor râurilor	Apărare împotriva inundațiilor	nr. lucrări amenajare	A.P.L. Direcția Apelor Direcția Silvică Operatori regionali	2013 - 2016 (permanent)
	Regularizarea torenți		% din lungimea necesară		
	Realizare canalizare pluvială, consolidare maluri torenți şi fixarea acestora cu vegetație în zonele afectate				
Reducerea suprafețelor afectate de eroziune	Lucrări de apărare de maluri	Combaterea eroziunii solurilor	% din lungimea necesară		
	Regularizări ale albiilor râurilor				
	Realizare ziduri de sprijin şi consolidarea podurilor				
	Realizare completări la perdeaua de protecție de-a lungul râurilor				
	Realizare terasări şi împăduriri de-a lungul râurilor				
Reducerea suprafețelor afectate de torenți	Realizare apărări de maluri la torenți	Protejarea zonelor locuite afectate de torenți	% realizat din lucrările propuse	A.P.L. Direcția Apelor	2013 - 2016 (permanent)

V.9. DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Obiectiv general: Valorificarea potențialului uman pentru dezvoltarea socio-economică în județ și în localitățile componente.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Termen
Creşterea competitivității – corelarea educației şi învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii	-dezvoltarea resurselor umane din educație şi formare profesională -facilitarea accesului la educație şi formare profesională inițială de calitate	Personal calificat în educație şi formare	Nr. de persoane calificate Nr. de cursuri	Universități Camera de Comerț ONG-uri	2013 - 2016
Asigurarea de oportunități sporite pentru participarea pe o piață a muncii modernă, flexibilă şi incluzivă	-promovarea unor măsuri active de ocupare prin acordarea unor facilități pt. angajatori pt. grupuri vulnerabile -derularea unor parteneriate pt. acces la piața muncii pt. grupuri vulnerabile	Parteneriate strategice pentru angajarea persoanelor din grupuri vulnerabile	Nr. de parteneriate Nr. de persoane integrate	AJOFM APL-uri ONG-uri	2013 - 2016
Promovarea calității sistemului de educație şi formare profesională inițială şi continuă, a invățământului superior şi cercetării	-dezvoltarea unor parteneriate transnaționale pt. o piață incluzivă a muncii şi schimb de bune practici -sprijinirea profesioniştilor în educație şi formare prin calificări europene şi programe doctorale în sprijinul cercetării ştiințifice şi inovării	Programe de calificare şi personal calificat în cercetare	Nr. de parteneriate Nr. de profesioniști Nr. de programe	Universități APL-uri ONG-uri	2013 - 2016
Promovarea culturii antreprenoriale şi îmbunătățirea calității şi productivității muncii	-formare şi sprijin pt. întreprinderi şi angajați	Consultanță/formare în competențe antreprenoriale	Nr. de întreprinderi participante Nr. de angajați	Universități APL-uri ONG-uri	2013 - 2016
Facilitarea inserției tinerilor şi a şomerilor de lungă durată pe piața muncii	-facilitarea accesului la cursuri de formare profesională continuă -promovarea culturii antreprenoriale -măsuri active de integrare pe piața muncii	Inserția tinerilor/şomerilor pe paița muncii	Nr. de participanți (tineri, şomeri) Nr. de persoane autorizate	Universități APL-uri ONG-uri	2013 - 2016
Promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale	-oportunități de ocupare în mediul rural - parteneriat -pregătirea profesională continuă / calificarea forței de muncă din mediul rural şi mic urban	Inserția tinerilor/şomerilor din mediul rural, pe piața muncii	Nr. de persoane calificate/participante Nr. de cursuri Nr. de CL	Universități APL-uri - CJS ONG-uri	2012 - 2016
Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare	-servicii de consultanță -cursuri de formare	Servicii de calitate pt. şomeri	Nr. de cursuri Nr. de participanți	AJOFM	2013 - 2016
Facilitarea accesului la educație şi pe piața muncii a grupurilor vulnerabile	-măsuri de prevenire a părăsirii timpurii a şcolii -îmbunătățirea accesului grupurilor vulnerabile pe piața muncii prin economie socială	Accesul pe piața muncii a grupurilor vulnerabile	Nr. persoane integrate în unități de economie socială Nr. unități	DGASPC APL-uri ONG-uri	2013 - 2016

V.10. CAPACITATEA ADMINISTRATIVĂ ŞI LEGĂTURILE INTERINSTITUȚIONALE

Obiectiv general: Îmbunătățirea serviciilor publice oferite de către Consiliul Județean şi instituțiile subordonate acestuia, prin dezvoltarea capacității de soluționare şi gestionare, în condițiile legii, a problemelor comunității județene pe care o reprezintă.

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Îmbunătățirea managementului resurselor umane prin respectarea standardelor de calitate;	- adoptarea, modificarea şi completarea organigramei şi numărului de personal atât la nivelul C.J.S. cât şi a instituțiilor publice de sub autoritate, în funcție de necesitățile impuse de atribuții, corelate cu reglementările legale în vigoare;	- activitate eficientă a resurselor umane prin adaptarea responsabilităților personalului în funcție de calificare, atribuții specifice ale domeniului de activitate, calificare şi competențe;	- nr.fişe post actualizate pentru fiecare angajat; -1 regulament de organizare şi funcționare al instituției actualizat;	- Serviciul Resurse Umane	2013 – 2016 (permanent)
	- dotări echipamente C.J.S;	- implementare Active Directory;	- nr. buc. copiatoare; - server fişiere+active Directory+Server backup+soluție soft;	- Serviciul Relații Publice, CIC şi Informatică	2013 - 2016
		- calculatoare;	- nr. buc. calculatoare		
		- alte obiecte de inventar – monitoare, imprimante ş.a.;	- monitoare, imprimante, stickuri ş.a.;		
		- multifuncționale;	-nr. buc. multifuncționale;		
		- copiatoare;	-nr. buc. copiatoare;		
		- server fisiere;	- nr. server fişiere+active Directory+Server backup+soluție soft;		

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
	- formarea continuă, managerială şi profesională a funcționarilor publici, inclusiv prin identificarea unor linii de finanțare care să permită facilitarea instruirii;	- toți angajații instruiți prin programe de perfecționare profesională;	- nr. zile de participare la cursuri de formare; - nr. angajați instruiți; - nr. programe de instruire; - lista cu necesarul cursurilor de perfecționare;	- Serviciul Resurse Umane	2013 – 2016 (anual)
Actualizarea ROF al Consiliului Județean Sibiu, al aparatului de specialitate, cât şi al ROF pentru instituțiile şi serviciile publice aflate sub autoritatea Consiliului Județean Sibiu, în funcție de legislația specifică;	Aprobarea regulamentelor de organizare şi funcționare a Consiliului Județean Sibiu şi a instituțiilor publice aflate sub autoritate în funcție de modificările impuse de schimbările legislative;	- regulamente de organizare şi funcționare a Consiliului Județean Sibiu şi a instituțiilor publice aflate sub autoritate actualizate în funcție de legislația specifică;	- nr. Regulamente de organizare şi funcționare actualizate şi aprobate;	- Serviciul Administrație Publică Locală	2013 – 2016 (de câte ori este cazul)
Promovarea, evaluarea implementării şi monitorizarea obiectivelor cuprinse în Strategia de dezvoltare a județului;	- Promovarea Strategie la nivelul județului; - Evaluarea stadiului implementării obiectivelor aflate în sfera de competență a Consiliului Județean; - Monitorizarea implementării Strategiei la nivelul județului;	- realizarea tuturor obiectivelor impuse prin Strategie;	- nr. obiective îndeplinite;	- Serviciul Strategii şi Monitorizare	2013 – 2016

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Îmbunătățirea managementului documentelor;	- utilizarea în totalitate a sistemului informatic de management al documentelor existent la nivelul C.J.S. (implementat printr-un proiect accesat pe fonduri Phare, care în momentul de față este folosit doar în procent de 50%);	- un sistem de înregistrare automată a documentelor ce parvin pe mail sau pe fax; - un modul de achiziții publice care să permită tipărirea documentelor în timp real şi a situațiilor cerute de lege şi de curtea de conturi; - instruirea utilizatorilor;	- nr. documente înregistrate; - nr. documente soluționate; - nr. persoane instruite;	- Serviciul Relații Publice, CIC şi Informatică	2013 – 2016 (anual)
Îmbunătățirea modalităților de realizare a inventarului;	- achiziționarea unui modul de software inventar şi coduri de bare;	- un modul de inventar achiziționat şi corelat la baza de date de obiecte de inventar şi mijloace fixe; - un cititor de coduri de bare; - tipărire şi lipire coduri de bare;	- nr. obiecte de inventar şi mijloace fixe cu coduri de bare corelate la modulul de inventar;	- Serviciul Relații Publice, CIC şi Informatică	2010
Asigurarea codului de control intern şi a standardelor de management conform OMFP 946/2005 prin introducerea unui sistem de management informatizat;	- implementarea sistemului de management informatizat MPO în vederea asigurării codului de control intern şi a standardelor de management cuprinse în OMFP 946/2005; - instruire şi utilizare;	- management strategic îmbunătățit pe plan financiar, al resurselor umane, al calității, al programelor de activitate, al patrimoniului precum şi al managementului riscurilor aferent fiecărui departament, serviciu şi implicit a instituției, şi corelarea lor cu cele ale altor entități organizatorice; - un grafic de implementare a activităților cu formularele aferente;	- nr. servicii care beneficiază de acest sistem; - nr. persoane instruite; - nr. activități îmbunătățite în urma utilizării acestui sistem;	- Serviciul Relații Publice, CIC şi Informatică	2013 – 2016 (anual)

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Îmbunătățirea managementului privind conducerea și coordonarea procesului bugetar;	- consolidarea auditului financiar atât la nivelul C.J.S. cât și a instituțiilor din subordine;	- sistem informatic adaptat la sistemul modernizat de auditor;	- 1 sistem informatic adaptat la sistemul modernizat de auditor; - 1 manual – ghid practic elaborat de către C.J; - 1 program de gestiune tipizat;	- Audit intern - Direcția Economică - Serviciul Financiar Contabilitate	2013 – 2016 (anual)
		- manual – ghid practic elaborat de către C.J;			
	- realizarea și informatizarea unui subsistem economic la nivelul C.J. și al unităților subordonate;	- modul tipizat pentru contabilitatea generală, bugetară, angajamente, ordonanțări, la nivelul C.J., a unităților din subordine și a consiliilor locale;			
Gestionarea eficientă a investițiilor prin introducerea unui sistem performant de control al proiectelor și de urmărire a contractelor încheiate;	- operaționalizarea softului "Sistem integrat de management al proiectelor - Primavera Enterprise";	- modalități de control al proiectelor de investiție și de urmărire a contractelor încheiate;	- un sistem performant de monitorizare a proiectelor și a investițiilor și de urmărire a contractelor încheiate;	- Serviciul Managementul Proiectului - Serviciul Strategii și Programe	2013 – 2016 (anual)
Dezvoltarea durabilă a județului prin accesarea de fonduri europene;	- accesarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană;	- creștere socio-economică a județului;	- nr. proiecte depuse spre finanțare și aflate în curs de implementare;	- Serviciul Strategii și Programe	2013 – 2016 (semestrial)

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Reforma sistemului intern şi eficientizarea relațiilor de colaborare între consiliile locale şi alte instituții publice sau private din județ şi asigurarea accesului la informațiile publice a cetățeanului;	- îmbunătățirea comunicării şi a schimbului de informații pe diferite nivele şi cu diferite instituții publice; - consolidarea colaborării cu consiliile locale ale județului;	- relații de colaborare eficientă cu diferite instituții publice şi consilii locale din județ; - întâlniri periodice între coordonatorii unor structuri similare ale C.J., consiliilor locale şi alte instituții publice; - consiliile locale şi instituțiile publice informate în timp util despre oportunități, noutăți legislative ş.a.; - informații de interes public diseminate şi transparență în administrația publică;	- nr. activități desfăşurate în comun; - nr. modele sau exemple de bună practică; - nr. întâlniri; - nr. adrese informative transmise;	- Preşedinte, Secretar, Vicepreşedinți, Directori	2013 – 2016 (anual)
	- elaborarea unor programe de informare a opiniei publice care să vizeze o mai bună cunoaştere a rolului şi atribuțiilor instituțiilor;	- materiale de interes public afişate pe site-ul C.J.S; - cetățeni informați cu privire la hotărârile care urmează a fi luate;	- nr. conferințe de presă; - nr. rubrici de interes public afişate pe site;		2013 – 2016 (semestrial)
		- informări ale activității serviciilor din aparatul de specialitate discutate în şedințele de C.J.S şi afişate pe site;	- nr. informări publicate;		
		- program de audiențe pentru cetățeni;	- nr. persoane înscrise în audiență;		
	- dezvoltarea unei relații active şi deschise cu mass media pentru diseminarea informațiilor;	- publicații de interes județean;	- nr. comunicate de presă emise; - nr. publicații;		

Obiectiv specific	Acțiuni	Țintă	Indicatori	Responsabil implementare	Perioada de realizare
Dezvoltarea socio-economică a județului prin consolidarea parteneriatelor pe diferite domenii şi prin implicarea cetățenilor la rezolvarea problemelor locale.	- dezvoltarea site-ului www.cjsibiu.ro prin crearea unui forum de discuții pentru cetățeni;	- un forum de discuții pentru cetățeni;	- nr. propuneri din partea cetățenilor;	- Preşedinte, Secretar, Vicepreşedinți, Serviciul Relații Publice, CIC şi Informatică.	2013 – 2016 (anual)
	- realizarea unui newsletter pentru comunicarea cu clienții externi;	- un newsletter cu abonare de pe site;	- nr. sugestii preluate**;** - nr. sugestii prelucrate;		
	- creşterea numărului de proiecte în parteneriat la nivelul C.J.S.	- implicare eficientă a comunității în luarea deciziilor la nivel local şi județean.	- nr. proiecte elaborate în parteneriat.		

BIBLIOGRAFIE

I. Studii, lucrări şi documente

Activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată de Universitatea Alma Mater, Universitatea Alma Mater Sibiu, 2009

Activitatea de cercetare ştiinţifică desfăşurată în Academia Forţelor Terestre "Nicolae Bălcescu" în perioada 2004-2009, Academia Forţelor Terestre "Nicolae Bălcescu" Sibiu, 2010

Activităţile de cercetare ştiinţifică din Universitatea Româno-Germană din Sibiu pentru anul 2010, Universitatea Româno-Germană Sibiu, 2010

Cercetarea ştiinţifică a Facultăţii de Geografia Turismului Sibiu, Facultatea de Geografia Turismului Sibiu, 2009

Dinamica fondului funciar agricol, Direcţia pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009

Lista fondurilor de vânătoare din judeţul Sibiu, Direcţia Silvică Sibiu, 2009

Lista furnizorilor autorizaţi de formare profesională a adulţilor în judeţul Sibiu, Agenţia Judeţeană pentru Prestaţii Sociale Sibiu, 2009

Masterplan în domeniul asistenţei sociale, S.C. Danco Prod S.R.L., 2009

Masterplan în domeniul culturii în judeţul Sibiu, S.C. Etape Advertising S.R.L., 2010

Masterplan în domeniul infrastructurii rutiere în judeţul Sibiu, S.C. INCERTRANS S.A. Bucureşti, 2009

Masterplan pentru Dezvoltarea Turismului Naţional 2007–2026, Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului, 2007

Masterplan pentru domeniul turismului în judeţul Sibiu, S.C. Marketscope S.R.L., 2010

Masterplan pentru sistemul de management integrat al deşeurilor din judeţul Sibiu, Rambøll – Denmark, 2009

Masterplan privind alimentarea cu apă şi evacuarea apelor uzate în judeţul Sibiu, Pell Frischmann şi Romair Consulting, 2008

Masterplan privind extinderea şi reabilitarea sistemelor de apă şi apă uzată din regiunile Mediaş, Agnita, Dumbrăveni, judeţul Sibiu, MVV Energie AG şi SHER Ingénieurs-Conseils s.a., 2006

Plan de acţiune al Inspectoratului pentru Situaţii de Urgenţă Sibiu pe anul 2010, Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă Sibiu, 2009

Plan de Amenajare a Teritoriului Judeţean - Sibiu , Urban Proiect Bucureşti, 2007

Plan de management al Direcţiei Silvice Sibiu pentru perioada 2009–2012, Direcţia Silvică Sibiu, 2009

Plan Judeţean de Gestionare a Deşeurilor - Sibiu, Agenţia pentru Protecţia Mediului Sibiu, 2009

Plan Regional de Gestionare a Deşeurilor – Regiunea 7 Centru, Ministerul Mediului şi Gospodăririi Apelor, 2007

Plan Naţional de Dezvoltare pentru perioada 2007–2013, Guvernul României, 2005

Producţia obţinută la culturile vegetale, evoluţia numărului de animale şi producţia agricolă animală 2006-2008, Direcţia pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009

Program Naţional de Dezvoltare Rurală 2007–2013, Ministerul Agriculturii şi Dezvoltării Rurale, 2008

Proiect de management privind desfăşurarea activităţii Direcţiei Silvice Sibiu pentru perioada 2009-2012, Direcţia Silvică Sibiu, 2009

Proiect Strategia Direcţiei de Sănătate Publică Sibiu 2008-2013, Direcţia de Sănătate Publică Sibiu, 2008

Raport privind starea învăţământului în judeţul Sibiu în anul 2006-2007, Inspectoratul Şcolar Judeţean Sibiu, 2007

Raport privind starea învăţământului în judeţul Sibiu în anul 2007-2008, Inspectoratul Şcolar Judeţean Sibiu, 2008

Raport privind starea învăţământului în judeţul Sibiu în anul 2008-2009, Inspectoratul Şcolar Judeţean Sibiu,

2009

Raport privind starea mediului în județul Sibiu în perioada ianuarie-iunie anul 2009, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2009

Raport privind starea mediului pe anul 2004 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2005

Raport privind starea mediului pe anul 2005 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2006

Raport privind starea mediului pe anul 2006 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2007

Raport privind starea mediului pe anul 2007 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2008

Raport privind starea mediului pe anul 2008 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2009

Raport privind starea mediului pe anul 2011 în județul Sibiu, Agenția Națională pentru Protecția Mediului şi Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu, 2012

Raportul activității de cercetare științifică pe perioada 2006-2008 la Universitatea Lucian Blaga din Sibiu, Universitatea „Lucian Blaga" Sibiu, 2009

Situația centralizată privind repartiția pe clase a elevilor cu cerințe educative speciale din cadrul Centrelor Şcolare pentru Educație Incluzivă din județul Sibiu, Consiliul Județean Sibiu, 2009

Situația cursurilor de inițiere, calificare şi specializare organizate de furnizori autorizați în județul Sibiu, Agenția Județeană pentru Prestații Sociale Sibiu, 2009

Situația demografică a Regiunii Centru, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, 2009

Situația lucrărilor de reabilitare la unitățile şcolare, Inspectoratul Şcolar Județean Sibiu, 2009

Situația unităților agro-alimentare în funcțiune şi capacitățile de producție, Direcția pentru Agricultură şi Dezvoltare Rurală Sibiu, 2009

Starea economică şi socială a județului Sibiu în anul 2008, Instituția Prefectului Județului Sibiu, 2009

Studiu pentru determinarea Strategiei de dezvoltare a Aeroportului Sibiu, Symbios AG Germania, 2009

Studiu privind eficientizarea serviciilor de întreținere şi modernizare a drumurilor județene din județul Sibiu, S.C. INCERTRANS S.A. Bucureşti, 2010

Tematici de activitate ale Camerei Agricole a județului Sibiu, Camera Agricolă a județului Sibiu, 2010

Variante intermediare ale Planului Urbanistic General al municipiului Sibiu, Primăria Municipiului Sibiu, 2009

II. Periodice

Anuarul statistic al României 2007, Institutului Național de Statistică, 2008
Anuarul statistic al României 2008, Institutului Național de Statistică, 2009
Anuarul statistic al României 2007, Institutului Național de Statistică, 2011
Buletin statistic lunar al județului Sibiu, Direcția Județeană de Statistică Sibiu, 2006-2009

III. Legislație

H.G. nr. 787 din 25 iulie 2002 privind aprobarea Regulamentului de organizare şi funcționare a Autorității Teritoriale de Ordine Publică
H.G. nr. 1251/2005 privind unele măsuri de îmbunătățire a activității de învățare, instruire, compensare, recuperare şi protecție specială a copiilor/elevilor/tinerilor cu cerințe educative speciale din cadrul sistemului de învățământ special şi special integrat
H.G. nr. 1408/2007 privind modalitățile de investigare şi evaluare a poluării solului şi subsolului
H.G. nr. 77/2003 privind instituirea unor măsuri pentru prevenirea accidentelor montane şi organizarea acțiunilor de salvare în munți
H.G. nr. 1492/2004 privind principiile de organizare, funcționare şi atribuțiile serviciilor de urgență profesioniste
H.G. nr. 1609/16.12.2009 privind înființarea Camerelor agricole județene prin reorganizarea Oficiilor/centrelor de consultanță agricolă județene

Hotărârea C.J.S. nr. 74/2005 privind aprobarea participării Consiliului Județean Sibiu în calitate de membru fondator în cadrul „Asociației Județene de Turism Sibiu"
Hotărârea C.J.S. nr. 136 din 2009 privind aprobarea Regulamentului de Organizare şi funcționare a Serviciului Public Salvamont Sibiu
Hotărârea C.J.S. nr. 18 din 28.01.2010 privind înființarea Camerei Agricole a Județului Sibiu
Hotărârea C.J.S. nr. 26 din 25.02.2010 privind aprobarea Regulamentului de Organizare şi Funcționare al Camerei Agricole a județului Sibiu
Hotărârea C.J.S. nr. 7/28.01.2010 privind aprobarea actului adițional la Convenția – cadru de Cooperare Descentralizată, încheiată între Consiliul Județean Sibiu şi Consiliul General Ille-et-Vilaine – Franța
Metodologia nr. 1/1997 pentru aplicarea unitară a dispozițiilor Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă
O.G. nr. 84/2001 privind înființarea, organizarea şi funcționarea serviciilor publice comunitare de evidență a persoanelor, cu modificările şi completările ulterioare
O.G. nr. 69/2002 privind regimul juridic al cărții electronice de identitate
O.G. nr. 58/21.08.1998 privind organizarea şi desfăşurarea activității de turism în România
O.U.G. nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reşedința şi actele de identitate ale cetățenilor români, cu modificările şi completările ulterioare
O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei şi faunei sălbatice
O.U.G. nr. 21/2004 privind Sistemul Național Management al Situațiilor de Urgență
Ordinul nr. 946/2005 al Ministerului Finanțelor Publice pentru aprobarea Codului controlului intern cuprinzând standardele de management/control intern la entitățile publice şi pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial
Ordinul nr. 5418/2005 al Ministrului Educației şi Cercetării privind regulamentul cadru de înființare, organizare şi funcționare a centrelor şcolare pentru educație incluzivă
Ordinul nr. 1964/2007 al Ministrului Mediului şi Dezvoltării Durabile privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România
Ordinul nr. 1533/2008 al Ministrului Mediului şi Dezvoltării Durabile privind aprobarea Metodologiei de atribuire a administrării ariilor naturale protejate care necesită constituirea de structuri de administrare şi a Metodologiei de atribuire a custodiei ariilor naturale protejate care nu necesită constituirea de structuri de administrare
Regulamentul de organizare şi funcționare al Direcției Județene de Evidență a Persoanelor Sibiu
Regulamentul C.E. nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
Legea nr. 18/1991 privind fondul funciar
Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului şi urbanismul
Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile
Legea nr. 201/2009 pentru modificarea Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă
Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare
Legea nr. 215/23.04.2001 administrației publice locale
Legea nr. 1 din 05.01.2011 a educației naționale
Legea nr. 292 din 20.12.2011 a asistenței sociale

IV. Resurse electronice

www.adrcentru.ro — Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
www.apacansb.ro — S.C. Apă Canal S.A.
www.apatarnavei.ro — S.C. Apa Tîrnavei Mari S.A.
www.apmsibiu.ro — Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu
www.arpm7c.ro — Agenția Regională pentru Protecția Mediului Sibiu
www.calitateaer.ro — Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului
www.cciasb.ro — Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Sibiu
www.cfr.ro — Compania Națională de Căi Ferate “CFR” S.A.
www.cjsibiu.ro — Consiliul Județean Sibiu
www.cnadnr.ro — Compania Națională de Autostrăzi şi Drumuri Naționale din România
www.cnp.ro — Comisia Națională de prognoză
www.edu.ro — Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului şi Sportului
www.europa.eu — Portalul Uniunii Europene
www.finantesibiu.ro — Direcția Generală a Finanțelor Publice a Județului Sibiu
www.gov.ro — Guvernul României

www.inforegio.ro	Programul Operațional Regional
www.insse.ro	Institutul Național de Statistică
www.mdrl.ro	Ministerul Dezvoltării Regionale şi Turismului
www.mfinante.ro	Ministerul Finanțelor Publice
www.minind.ro	Ministerul Economiei, Comerțului şi Mediului de Afaceri
www.mmediu.ro	Ministerul Mediului şi Pădurilor
www.mt.ro	Ministerul Transporturilor şi Infrastructurii
www.prefecturasibiu.ro	Instituția Prefectului Județului Sibiu
www.sibiu.insse.ro	Direcția Județeană de Statistică Sibiu
www.sibiu.ro	Primăria Municipiului Sibiu
www.sibiuairport.ro	Aeroportul Internațional Sibiu

PREŞEDINTE

Ioan Cindrea

Contrasemnează,
SECRETARUL JUDEȚULUI

Iordan Nicola